

R. P. R.

DOS. Nr. 40002

Vol. Nr. 40

MINISTERUL SECURITAȚII STATULUI

ARHIVA OPERATIVA

DOGAR

Ancheta D. PASCANU IURETIU

ZILBEE HERLEST

SI ALII

1959982

P 000218, Vol. 40

Data 26 IUN 1954

P218/40

Urmează vol. Nr. 41

B.Z.V. II

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

Directia VIII^a

11259 Vol. 40.

ANUL 1954

DOSAR Nr.

Referitor la

ZILBER

HERBERT

VOLUMUL IV

22

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul BORCESCU TRAIAN, născut la 22 Decembrie 1909 în com. Cireșean, jud. Buzău, fiul lui CONSTANTIN și SOLIANA, cu ultimul domiciliu în Buc. str. Cobălășescu 22.

28 August 1953, București

Interog. a început la ora 9

" s'a terminat " 12

Întrebare

Ai cunoscut dta o persoană cu numele de ZILBER BELU?

Răspuns

Personal nu l-am cunoscut pe ZILBER BELU; însă îl cunosc din discuțiile avute cu EUGEN CRISTESCU, șeful meu în cadrul Serviciului Secret de Informații.

Întrebare

Când și în ce împrejurări ai discutat dta cu EUGEN CRISTESCU pentru prima dată despre ZILBER BELU?

Răspuns

În primăvara anului 1944, ANTONESCU fostul mareșal a cerut lui EUGEN CRISTESCU o lucrare în legătură cu infiltrația germană în economia românească. Lucrarea mi-a fost dată mie de EUGEN CRISTESCU să o execut. După ce eu am cules informațiile în legătură cu această lucrare și am avut informațiuni privind: fabricile, comerțul, băncile și agricultura i le-am prezentat lui EUGEN CRISTESCU. EUGEN CRISTESCU m'a întrebat cu acest prilej dacă la întocmirea acestei lucrări m'am folosit și de informațiile lui ZILBER BELU, la care eu i-am răspuns că nu deoarece nici nu-l cunoșteam personal pe acesta. CRISTESCU mi-a spus apoi că trebuie să stau de vorbă și cu ZILBER pentru a verifica informațiile. Însă în același timp s'a răzgândit și mi-a spus că va verifica el personal informațiile prin ZILBER BELU și prin SCREANU un informator personal al lui CRISTESCU EUGEN care mai târziu mi l-a predat mie personal.

Cu această ocazie mi-am dat seama că și ZILBER BELU este un informator al Siguranței și că EUGEN CRISTESCU comisese o indicație față de mine pomenind numele lui ZILBER BELU, care
./.

ss/BORCE CU C. TRAIAN

nu figura până atunci pe listele mele cu informatori.

Prezentul proces-verbal l-am citit cu voce tare și am constatat că el conține în întregime cele declarate pentru care îl susțin și semnez.

Archetator
Lt. Col. J. de Sec.
G. Ruja

ss/BORGESCU C. TRAIAN

DECLARAȚIE

Subsemnatul VICTOR RADULESCU-POGONEANU, declar următoarele:

Întrebare:

Ce discuții ai avut cu HERBERT ZILBER, în 1945, asupra crizei politice și cum vedeți rezolvarea acestei crize?

Răspuns:

Despre criza politică din 1945 am avut cu Dl. H. ZILBER o singură discuție, cu prilejul unei vizite ce mi-a făcut întâmplător la mine acasă în București Parcul Jianu, strada B. nr. 30. Această vizită s'a produs nu mult după deschiderea crizei din August 1945, dar nu îmi reamintesc exact la ce dată.

Discuțiunea a început în chip firesc, dat fiind că evenimentul era recent și se afla la ordinea zilei. Fiecare din noi dorea să afle de la celălalt atât părerea lui personală, cât și felul cum era privită criza și eventuala ei soluție în câmpul politic respectiv. Nu îmi amintesc însă cine din noi a deschis discuția.

Bu am întrebat pe dl. ZILBER cum e considerată achizițiunea în Partidul Comunist. D-și nu mi-a spus nimic nou față de cele ce știam în deobște, că adică Partidul Comunist și guvernul se opuneau oricărei schimbări, considerând formula dela 6 Martie ca definitivă.

La rândul său, dl. ZILBER m'a întrebat cum se vede eventuala soluție a crizei în tabăra opoziției. Am răspuns, că, după cât știam, partidele de opoziție ar fi dispuse să intre într'un guvern de coaliție cu partidele Comunist și Social Democrat, pe bază de participare egală și cu un program precis de guvernare, a cărui respectare de toată lumea să fie garantată, tocmai prin aceea paritate de reprezentare. Am adăugat firește că, în ce mă privește, găseam o astfel de formulă satisfăcătoare și acceptabilă pentru toți și că speram ca ea să întunească și aprobarea tuturor marilor puteri.

Dl. ZILBER și-a arătat îndoiala asupra așteptărilor mele, spunând că nu crede că formula ce indicasem, putea fi acceptată, nici înăuntru, nici în afară, de către toți factorii interesați și adăugând chiar - dacă îmi aduc bine aminte - că socotea atitudinea partidelor național țărănesc și național -

7844

liberal ca fiind gregită.-

Cu acelaș prilej dl.ZILBER m'a întrebat dacă era ade-
vărat zvonul că partidele de opoziție ar avea de gând să
ridice obiecțiuni față de prezența în conducerea Partidului
Comunist sau chiar în țară a d-nei ANA PAUKER și a d-lui
VASILE LUCA, sub motivul că ar fi cetățeni străini (sovietici).
I-am răspuns că nu cunoșteam acest zvon, dar că eram sigur că
nu putea fi cătuși de puțin întemeiat și că îl socoteam cu
totul absurd ca atare.-

Aceasta îmi este declarația pe care o dau, o subscriu
și semnez.-

ss.Victor Rădulescu-Pogoneanu

26 Sept.1951.-

Declarație

Subsemnatul Victor Rădulescu - Bogoneanu, în vârstă de 55
toarele:

Introducere

Ce doriți să aveți cu Herbert Filber în 1945 asupra
crizei politice și cum vedeți rezolvarea acestei crize?

Răspuns

Deși criza politică din 1945 am avut cu dl H. Filber
o mică discuție, în paleul unei vizite cu mi-a
fost întâmplător la mine acasă în București, barul
Jianu, strada B nr 30. Această vizită s-a produs nu
mult după deschiderea crizei din August 1945, dar mi
mi reamintesc exact la ce dată.

Discrepanța a început în chip firesc, dat fiind că
evenimentul era recent și se afla la ordinea zilei.
Fecere din noi dorea să afle de la cellalt atât părerea
lui personală, cât și felul cum era privită criza și
eventuala ei soluție în câmpul politic respectiv. Nu
îmi amintesc însă cine din noi a deschis discuția.

Eu am întrebat pe dl Filber cum e considerată
chestiunea în partidul comunist. Ora mi-a
spus nimic nou față de cele ce se știau în de obișt,
că adică partidul comunist și guvernul se opuneau
ori cărei schimbări, considerând formula de la 6 Martie
ca definitivă.

La rândul său, dl Filber mi-a întrebat cum se vede
eventuala soluție a crizei în tabără opoziției. Am
răspuns că, după cât știam, partidele de opoziție au
fi dispuse să intre într-un guvern de coaliție cu
partidele comunist și social-democrat pe baza de parti-
cipare egală și cu un program precis de guvernare,
a cărei respectare de toate lămură se fie garantată
tocmai prin acea paritate de reprezentare. Am adăugat
preț de că, în ce mă privește, găsim o astfel de formulă
satisfăcătoare și acceptabilă pentru toți și că speram
ca ea să atrăgă și aprobarea tuturor membrilor interni.
Victor Rădulescu - Bogoneanu

El Jilbes ni-a arătat îndrăzneală asupra acceptării
mele, spunând că nu crede că formula ce înădăunăm
putem fi acceptată, nici în unitate, nici în afare, de
ce totuși factorii interesați și adăugând chiar - dacă
îmi aduc bine aminte - că socotea atitudinea partidelor
național-fărănești și național-liberal ca fiind greșită.

Cu același fiu El Jilbes m'a întrebat dacă era
aderentă zvonul că partidul de opoziție ar avea în
gând să ridice obiecțiuni față de prezenta în con-
ducerea partidului comunist sau chiar în Tare a
Domnului Paulen și a Domnului V. Luca, sub motivul
că ar fi cetățeni străini (sovietici). I-am răspuns
că nu cunoșteam acest zvon, dar că eram sigur
că nu putea fi cunoscut de puțin întemeiat și că
il socoteam ca totul absurd ca atare.

Peasta lui este declarată pe care o dau, o
subscriu și o semnez.

Vitor Reduheru - Bogoneanu

26 Septembrie 1951

15-

16

DECLARAȚIE

=====

Subsemnatul GHEORGHIU P.ALEXANDRU, născut la 21 Septembrie 1890, în com.București, fiul lui AGAMENON (+) și al TEODOREI(+), de profesie fost ofițer de marină, - amiral - cu ultimul domiciliu în Ste.Polonă No.12, Raionul 1 Mai, declar următoarele;

Pe BELLA SILBER l-am cunoscut între anii 1936 și 1940, pe când era la Ministerul Aerului și Marinei și când el a venit într-o zi în audiență, ca delegat sau reprezentant al unei Case de Comerț - cred a-mi aminti, în specialitatea radio. El a prezentat cu această ocazie o chestiune de serviciu; ofertă sau cerere.

Intrevederea a durat câteva momente, după care a plecat și cred a-mi aminti, că am auzit, că a fost arestat, - atunci sau altădată- în chiar localul Ministerului Aerului și Marinei prin personalul Serviciului Secret de atunci al Armatei.

Am mai auzit ulterior, fără a putea afirma cu certitudine că a fost judecat și condamnat pentru spionaj.

L-am revăzut apoi după 23 August 1944 în anul 1945 de mai multe ori și am vorbit împreună pe Str.Polonă, unde avea birourile la un oficiu de coordonare a economiei naționale, cu care ocazie mi-a spus, că a luat doctoratul, cred, în matematici și a obținut sau va obține o catedră universitară.

De atunci nu l-am mai văzut.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau, o susțin și o semnez propriu nesilit de nimeni.

13 Ianuarie 1953

ss.GHEORGHIU P.ALEXANDRU

Declarație

Subiectul Gh. Gheorghiu D. Alexandru, născut la 21 Septembrie 1890, la Comuna București, fiu lui + Agamemnon S. al + Teodor, de profesie, fost ofițer de Marină, - Emiral, - cu ultimul domiciliu în Str. Polonă Nr. 12, raionul 1 Mai, de loc muncitoresc.

De Bella Silber l-am cunoscut între anii 1936 și 1940, pe când eram la Ministerul Aerului și Marinei. Și când el a vorbit într-o zi în audiență, ca delegat sau reprezentant al unei Case de Comert, - cred a-și arătat amint., în Specialitatea Radio. El a prezentat cu scurte scurte - chestiune de Comert Serviciu : oferta. Sau cerea -

Intervievarea a durat câteva momente, după care a plecat și cred a-și arătat, că am răzbit, că a fost arestat, - atunci sau altă dată, - în chiar localul Ministerului Aerului și Marinei prin personalul Siguranței Secret de atunci el arestat.

Am mai răzbit ulterior, fără a putea afirma cu certitudine, că a fost judecat și condamnat pentru Spionaj -

L-am mai revădit apoi ^{după 23 Aug. 1944 în anul 1945} te mai puțin m. și an după război pe Str. Polonă, unde avea biroul la un oficiu de coordonare a economiei naționale, ca în acea vreme a-și arătat, că a luat doctoratul, cred, în matematică și a obținut sau va obține o catedră.

universitara.

re atencei nu l-am mai vazut. =

Deci nu este declaratie pe care o dau, o sustin
si o semnez propria nesilit de nimeni.

13. Ianuar 1953. de o persoana

Data în fața mea
22.9.1953
cpt.de Securitate
Gh.Moraru

8
8

DECLARAȚIE
=====

Subsemnata COLETA BRUTEANU, născută la 4 Iulie 1919 în com. Turnu Măgurele Teleorman, cu ultimul domiciliu în București Cal. Moșilor 126 A., declar prin prezenta că-mi iau obligația de a nu discuta cu nimeni absolut nimic în legătură cu problemele și persoanele despre cari am fost arhetată de către organele Securității Statului.

Deasemeni nu voi discuta cu nimeni despre cele văzute și auzite în timpul cât am fost arestată.

În cazul că voi călca acest angajament înțeleg să suport consecințele prevăzute de legile în vigoare cu privire la "trădarea secretului de stat".

22 Septembrie 1953

ss/COLETA BRUTEANU

Data în fața mea

22.9.1953

apt. de sc.

ln. Mura

Declarație

Subsemnata Colita Bruteanu, născută la 4 Iulie 1919
în Com. Turmă-Neagră - Telsovan, cu ultimul domiciliu în
București, Cal. Hoților 126 H, declar prin prezenta că - mi s-a
obligat de a nu discuta cu nimeni absolut nimic în legă-
tură cu problemele și persoanele despre care am
fost anchetată de către Organele Secursității Statului.

De asemenea nu voi discuta cu nimeni despre cele văzute
și auzite în timpul cât am fost arestată.

În cazul că voi călca acest angajament întreg
se suport consecințele prevăzute de Legile în vigoare cu
privire la „trădarea Secretului de Stat.”

22 Septembrie 1953

Colita Bruteanu

UNITATEA

BJ

Sef Nr.

115

PROCES VERBAL Nr. 11

DE DEPUKERE ŞI PERCHEZIŢIE CORPORALĂ

Făcut astăzi, 23 IV-952

ora

în Bucureşti

Noi, Chaise Gheorghe

din DASS

în virtutea drepturilor ce ne sunt acordate, dispunem depunerea în arest în interesul cercetărilor
a numitului BRUIEAM NICOLAE născut la 4 Iulie 1919 în comuna T. Chăgurele.

Răsunul T. Chăgurele

fiul lui Eufrosin

şi Sofia

de profesiune funcţ.

căsătorit cu divorţat

încălţat în Bucureşti.

Str. Col. Chantier

Nr. 126

primit conform

ordinului
raportat

Tov. Ilie Gheorghe

Nr. din 23 IV-952

Procedând la percheziţia corporală a susnumitului, am găsit asupra lui următoarele
obiecte şi valori:

Ruxsoe pânză, tenig. complet, oper. ciorapi lano lungi,
dană per. chiloţi, oper. sâscet, o chiloţitor, una lano m. g.
ni dană corpe for. valoare, doi sâsceti de pânză, sapun
de zăpe, ună luncetă, perisută de dinţi, poştă de dinţi,
pieptur. metal, una entă, cremă albă, dană papirale etc,
uno chee locot, un colt de lano

Drept care am încheiat prezentul proces verbal.

OFITER DE SERVICIU,

Ilie Gheorghe

Perchezionat.

Colita Brutean

Transferat la

conform Ordinului Nr.

din

Am predat,

OFITER DE SERVICIU,

Am primit,

reţinutul şi obiectele
menţionate în prezen-
tul proces verbal.

D O V A D A

Am primit obiectele şi valorile menţionate în prezentul proces verbal.

Data

UNITATEA

ST. tor Garu

Sef Nr.

11

PROCES VERBAL Nr. 83

DE DEPUNERE ȘI PERCHEZIȚIE CORPORALĂ

Făcut astăzi, 11. Septembrie 1953, ora 19 în București
 Noi, Slt. Iohanno Ion din M.S.S.

în virtutea drepturilor ce ne sunt acordate, dispunem depunerea în arest în interesul cercetărilor
 a numitului BRUTEANU CORETA născut la 4 Iulie 1919 în comuna Târnău Mare
 Răd. Teodorean, fiul lui Eufrosim și Sofia
 de profesiune Funcționar, căsătorit cu Divortată, domiciliat în București
 Str. Căminelor Nr. 126A primit conform ordinului 00470029/360 din
 raportului 11-9-953

Nr. din
 Procedând la percheziția corporală a susnumitului, am găsit asupra lui următoarele
 obiecte și valori:

una pătură uzată, 2. două perechi pantaloni/uzati, una
 rochie uzată, una bluză melina uzată, una bluză și fâi uzate,
 una bluză cu fâi uzate, două prosoape uzate, unghișor de
 țesut cu filon uzată, una pernă uzată, trei saculeți mici,
 șase perechi cizme uzate, una pereche cizme, una periuță
 dintr-o pereche țesut, una valiză de lemn, una pereche
 sandale de piele uzate,
 Drept care am încheiat prezentul proces verbal.

OFITER DE SERVICIU,

Slt. Iohanno

Perchezionat

Col. Bănuș

Transferat la conform Ordinului Nr. din

Am predat,
 OFITER DE SERVICIU,

Am primit,
 reținutul și obiectele
 menționate în prezen-
 tul proces verbal.

D O V A D Ă

Am primit obiectele și valorile menționate în prezentul proces verbal.

Data

Prezentul Proces-Verbal de Interogatoriu este identic cu originalul.-
Lt.Col.de Securitate,

Soluțiu I.

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestata BRUTEANU NICOLETA, fost funcționară, născută la 4 Iulie 1919 în Turnu-Măgurele, fiica lui EUFROSIN și domiciliată în Calea Călmărași Nr.126 A.București.- SOFIA.-

12 Septembrie 1952

Interogatoriul a început la ora 17,30
" s'a terminat " 21.-

Intrebare :

În ce împrejurări s'a cunoscut H.ZILBER cu Cap.

MADISON ?

Răspuns :

Pe MADISON l-am cunoscut la începutul anului 1945.- La puțin timp după ce l-am cunoscut mi-a vorbit de H.ZILBER ca unul dintre cunoscuții lui cei mai apropiați.- Nu-mi amintesc ca să-mi fi vorbit de timpul când s'au cunoscut.- Cam în Februarie-Martie 1945, am participat la o masă dată de MADISON la el acasă, unde printre participanți era și ZILBER.-

Intrebare :

Care au fost relațiile dintre ZILBER și MADISON ?

Răspuns :

Întâlnirile dintre MADISON și ZILBER erau foarte dese, de obicei în locuința lui MADISON într'un cerc mai mare de invitați, sau între el și MADISON la ZILBER Acasă.- Se mai întâlneau și la biroul lui ZILBER la Institutul de Conjunctură, sau ZILBER mergând la MADISON la misiunea americană.- Despre aceste întâlniri am știut dela MADISON.-

Restul întâlnirilor dintre MADISON și ZILBER, erau pe lângă afecțiunea reciprocă, era și aceea ca MADISON să se informeze asupra tuturor problemelor politice la ordinea zilei.

..//.

SS/. BRUTEANU COLETA

În ziua plecării lui MADISON, înainte de a veni să-și ia rămas bun de la mine, a trecut la Conjunctură, pentru a-și lua rămas bun de la ZILBER și a-i duce țigări.- La mine a stat puțin timp, când mi-a spus destul de alarmat că B.ZILBER i-a atras atenția că a aflat de la o cunoștință a lui CARANDINO că eu aș fi informatorea M.A.I. și că el îl sfătuște să mă determine pe mine să nu fac lucrul acesta.-

Cum era în ultimele momente de gederie a lui MADISON, el i-a spus că nu mai are vreme pentru așa ceva, la care ZILBER i-a răspuns că mă va chema să stea de vorbă cu mine.-

La interval de câteva zile, am avut întrevederea cu ZILBER în Str. Polonă la biroul său, unde după o conversație de introducere, ZILBER mi-a spus că sunt probleme net și anume : după câte mă cunoaște mă sfătuște să nu accept o colaborarea cu Siguranța, nefiind de dorința mea.- Eu i-am asigurat că n'am să accept, dar i-am adăugat că sîrclă acest lucru și că nu este adevărat.-

ZILBER mi-a mai spus relativ la ce am discutat în legătură cu unele desamăgiri ale mele în P.N.T., că dacă într'adevăr nu mai sunt de acord cu ei, este mai onorabil să trec la comuniști în mod legal și să nu lucrez ca informatoare că acest lucru este foarte îngrat.-

Mai menționez că MADISON mi-a spus că sunt mari neînțelegeri în P.C.R. și că grupul lui PATRASCANU va produce o fracțiune în Partid.-

După ce am citit prezentul Proces-Verbal și am constatat că este în totul cu cele declarate de mine, susțin și semnez.-

ss/. BRUTEANU COLETA

LT. MAJ. DE SECURITATE,

Staicu Tudor

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestata BRUTEANU COLETA născută la 4 Iulie 1919,
în Turnu Măgurele, fiica lui EUPROBIN și SOFIA, cu domiciliul în Calea Moșilor Nr.125 A București.-

18 Septembrie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 7.-

" s'a terminat " 11.-

Intrebare :

Arată împrejurările în care l-ai cunoscut pe MADISON și ROBERTS ?

Răspuns :

Invitată fiind de SALOMEA BENEDICT la un revelion în anul 1944-45, printre care trebuia să-mi prezinte doi americani, neputând merge din anumite cauze.- La începutul anului 1945, fiind la un concert m'am întâlnit cu SALOMEA BENEDICT, prezentându-mi pe cei doi americani pe care a vrut să-mi-i prezinte la revelion, MADISON și ROBERTS.-

După ce am făcut cunoștință cu MADISON și ROBERTS, am intrat în discuții mai mult cu MADISON, care în pauză mi-a spus că SALOMEA BENEDICT i-a vorbit foarte mult de mine și că ea și sunt țărâniștii (P.N.T.) și nepoata lui IULIU MANIU

Intrebare :

Arată d-ta cine erau cei doi americani MADISON și ROBERTS ?

Răspuns :

MADISON și ROBERTS erau doi ofițeri americani de la Misiunea Militară Americană din București.- Mai îndepărtat îl cunosc pe MADISON, cu care am avut relațiile cele mai apropiate până la plecarea lui din țară, continuând legăturile

ss/. COLETA BRUTEANU

cu el până în primăvara anului 1948.-

În tot timpul relațiilor mele cu MADISON, el s'a ocupat cu strângerea de informații, mai cu seamă din domeniul politic și informații privind trupele sovietice din țară.- MADISON împreună cu mine făcea des călătorii în provincie cu același scop informativ.-

Întrebare :

Ce relații a stabilit MADISON în timpul cât a stat în țară ?

Răspuns :

După ce a ajuns MADISON în țară a căutat pe toate căile și prin toate mijloacele a-și face cât mai multe cunoștințe în toate direcțiile, cu scopul de a-și putea atinge scopurile pe care le urmărea.- Întrebuința următorul sistem : Lega prieteni pentru ca prin aceștia să cunoască cât mai multă lume.- Dintre relațiile lui cele mai importante cunosc următoarele : cel mai important element și pe care se baza cel mai mult și cel mai intim prieten al lui, așa cum mi-a spus MADISON a fost H. ZILBER.-

O altă persoană importantă în străine era GHEORGHE MACOVESCU cu soția.- O altă persoană importantă dela comunisti era RIZA KLEINER.- O altă persoană importantă care era în bune relații cu MADISON și cu care se vizita reciproc era L. PATRASCANU.- Alte cunoștințe mai importante pe care le avea MADISON erau : MIHAIL SERBESCU, RADU XENOPOL, DINU ALIMANIS-TEANU, SILVIA PLACA și soțul, SALOMEA BENEDICT, IMPERIU MACOVESCU și alții.-

Întrebare :

Care erau relațiile dintre MADISON și BELU ZILBER ?

Răspuns :

Relațiile dintre H. ZILBER și MADISON le cunosc din cele ce mi-a povestit MADISON despre H. ZILBER și anume : avea o excepțională admirație pentru H. ZILBER, erau veșnic împreună, MADISON se constituia în diverse probleme politice cu H. ZILBER căruia îi cerea părerea în toate problemele care îl preocupau pe MADISON.-

MADISON îmi spunea de o se ric decunoștințe pe care i le făcea ZILBER la el acasă sau la birou.-

Întrebare :

Despre ce discuții mai importante dintre MADISON și

H. ZILBER îi-a povestit MADISON ?

Răspuns :

Precis nu-mi aduc aminte.- Dar ştiu sigur că MADISON şi H. ZILBER au discutat foarte multe lucruri şi importante împreună.-

MADISON mi-a vorbit imediat după evenimentele dela 24 Februarie 1945 (seara), că întreaga provocare dintre manifestanţi a fost făcută de comunisti şi nu de RADESCU.- Mai departe MADISON mi-a spus că există mari duşmăni în sânul Partidului şi că se vor produce sciziuni.- Nu-mi amintesc dacă toate acestea MADISON le-a aflat dela H. ZILBER, I. PATRASCANU sau poate dela alţii.-

Intrebare :

Ce îi-a vorbit MADISON la plecarea din ţară în legătură cu H. ZILBER ?

Răspuns :

Înainte d. plecarea lui MADISON din ţară, în aceeaşi zi, a venit MADISON la mine pentru a-şi lua rămas bun.- În acest moment mi-a spus că vine dela H. ZILBER la care fusese deasemeni să-şi ia rămas bun şi mi-a spus foarte îngrijorat că l-a spus ZILBER că a aflat dela un individ care frecventa Misiunea Americană şi în acelaşi timp şi pe CARANDINO - directorul ziarului "Dreptatea" că ar fi intrat în combinaţii cu Poliţia.- MADISON mi-a spus că l-a rugat H. ZILBER să-mi spună mie şi să mă convingă, folosind sentimentele lui faţă de mine şi influenţa lui să nu fac aşa ceva.- Dar fiind că era timpul extrem de scurt, n'am avut timp să discut îndeaproape această chestiune.- Mi-a spus încă MADISON că îmi va telefona H. ZILBER sau să merg eu la el şi să am grijă să nu-l vorbesc lui H. ZILBER şi să resping această informaţie a lui.-

La câteva zile după asta, m'am dus eu la ZILBER la birou, unde am discutat cu el o problemă pusă de MADISON, la care el m'a sfătuit să nu accept o colaborare cu Poliţia, pentru că nu este de demnitatea mea, deoarece are o impresie foarte bună despre mine, mă apreciază şi mi-a spus că ia vorbit şi GHITA POP despre mine foarte elogios.-

După ce am citit prezentul Proces-Verbal cuvânt cu cuvânt şi am constatat că corespunde în totul cu cele declarate de mine, susţin şi semnez.-

ss/. COLETA BRUTEANU

MAJ. DE SECURITATE,
Staicu T.

117

Prezentul Proces-Verbal de Interrogatoriu, este identic cu originalul.
Lt.Col.de Securitate,

Soluțiu I.

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestata BRUTERANU COLETA, născută la 4 Iulie 1919 în Turmu Măgurele, fiica lui EUFROSIN și SOFIA, cu ultimul domiciliu în Calea Moșilor Nr.126 București.-

18 Septembrie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 11.-

" " s'a terminat " 13.-

Intrebare :

Arată d-ta sincer împrejurările în care MADISON ți-a cerut să iei legătura cu serviciul de Informații Român ?

Răspuns :

MADISON nu mi-a cerut niciodată ca eu să intru în legătură cu Serviciul de Informații Român.- Adevărul este că eu am făcut legătura între MADISON și Serviciul de Informații Român și anume în următoarele împrejurări: În mod cu totul întâmplător am cunoscut pe (NICHIE) NICOLAE BURILEANU la Asociația Cercul Liber de Studii Sociale.-

NICOLAE BURILEANU era un tânăr comunist dintr-o familie de boeri, a cărui soră era la Paris și spunea că lucrează la Comisia Aliată de Control Sovietic și mai spunea că în același timp este și judecător la Tribunalul Poporului și doctor în medicină, fost aviator.- Așa știa toată lumea atunci și așa l-am cunoscut eu.- Mai târziu mi-am dat seama că de fapt era un impostor.- Acest NICOLAE BURILEANU, era un tip foarte elegant cu mulți bani, făcea pe misterios și se lăuda că lucrează cu N.K.V.D.- După ce l-am cunoscut mai bine și după ce a venit la mine acasă, după aceasta l-am întrebat deschis dacă este de la N.K.V.D., pentru că eu l-am spus că sunt național-țărănistă și sunt bine plasată și cu posibilități la P.N.T. și a-și vrea să servească cu informații acestui

organ.- La început s'a ferit să-mi recunoască acest lucru, dar dacă va fi cazul, deoarece e greu de intrat aici îni va da răspuns ulterior.- La câțva timp după asta am fost arestată.- Am fost apoi pusă în LIBERTATE — și imediat a venit la mine BURILEANU, spunându-mi că el a aranjat punerea mea în libertate.- În momentul arestării mele am lăsat vorbă spre a fi anunțat MADISON, pentru a se ocupa de punerea mea în libertate.-

La eliberarea mea MADISON mi-a spus că el a obținut eliberarea, datorită intervenției la ANA PAUKER prin H. ZILBER probabil.-

^{James} În orice caz am rămas desorientată pentru că MADISON ^{James} că el a obținut eliberarea, NICOLAE BURILEANU îmi spune, în aceeași zi că el a obținut eliberarea.- MADISON însă mi-a arătat cu precizie momentul eliberării mele.- La 2 sau 3 zile după eliberarea mea NICOLAE BURILEANU, mi-a făcut legătura cu PETEA PETRESCU, solicitându-mi colaborarea și am înțeles că e vorba de un organ informativ.-

După răspunsul meu afirmativ, a întrebat de posibilitățile mele de lângă MADISON.- După aceasta am îndeplinit o serie de sarcini pe care mi le-a dat PETRESCU.- Despre toate acestea nu am comunicat nimic lui MADISON.-

În preajma plecării lui MADISON din țară, a venit PETRESCU la mine spunându-mi că a aflat că MADISON se pregătește de plecare din țară.- El mi-a pus problema dacă eu pe baza relațiilor cu MADISON a-și putea să-l determin să colaboreze cu organul lui PETRESCU.- După răspunsul meu că voi încerca, PETRESCU a lăsat la latitudinea mea de modul de a pune lui MADISON chestiunea.- După ce am discutat cu MADISON această chestiune a acceptat imediat și a acceptat întâlnirea cu PETRESCU.-

Am raportat imediat toată situația lui PETRESCU, care în acest scop într-o casă oarecare, a organizat o masă copioasă, unde l-am adus pe MADISON.- La această întâlnire cu MADISON, PETRESCU era însoțit de colaboratorii lui : VOLODIA care era cumnatul lui VIRGIL, SASA, ANDREI.- Aici s'am discutat numai banalități.- Pentru ca să pară și mai importantă această poveste cu MADISON, PETRESCU mi-a spus că în câteva zile va sosi dela Moscova un narcant personaj, deoarece interesele lor nu sunt locale și cum MADISON pleacă din țară trebuie să ia contact cu el pentru a stabili legătura cu MA-

197

MADISON ori unde s'ar afla în străinătate.- Mai pe urmă mi-am dat seama că de fapt era o înscenare, deoarece personagiul venit din Moscova, l-am văzut la tramvai, pe stradă și în altă parte.-

Cu acest "personagiu" în condițiuni cu totul egale din comun, PETRESCU a organizat o nouă întâlnire cu MADISON la Buzeni și Radeș.-

MADISON i-a dat toate informațiile pe care i le-a cerut PETRESCU.- Timp de 4 zile, mi-a dictat MADISON răspunsurile la întrebările lui PETRESCU, pe care i le-am predat eu personal.-

După ce am citit prezentul Proces-Verbal de Interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este în totul cu cele declarate de mine, susțin și semnez.-

ss/. BRUTEANU COLETA

LT.MAJ.DE SECURITATE,

Staicu Teodor

SE/4 ex.

230

Prezentul Proces-Verbal de Interogatoriu a fost identic cu originalul.-

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestata BRUTEANU COLIHA, născută la 4 Iulie 1919, în Turmu Măgurele, fiica lui EUPHROSIN și SOFIA, cu ultimul domiciliu în Calea Moșilor 126 București.-

19 Septembrie 1952, București
Interogatoriul a început la ora 7,30
" " s'a terminat " 10.-

Intrebare :

În declarațiile anterioare ai arătat relațiile ă-tale cu MADISON de la serviciul de informații din Misiunea Americană din București.- Ancheta vă cere să arătați dacă MADISON a încercat să vă ia cu el în străinătate ?

Răspuns :

Ei nu a încercat acest lucru, însă la una din întâlnirile lui MADISON cu PETRESCU, acesta i-a spus că poate aranja plecarea mea în străinătate, unde să fiu împreună cu MADISON.-

Despre acest lucru am discutat cu PETRESCU după plecarea lui MADISON în care îmi făcea diferite promisiuni cu privire la plecarea mea în străinătate.-

PETRESCU ca să mă asigure de acest lucru și ca să-mi dovedească încrederea pe care o are în mine, m'a dus la un curs de Marxism-Leninism împreună cu funcționari de la Serviciul Secret.- În școală am fost la cursuri împreună cu VIRGIL VALERIU SABA, MIHAI SIMION și alții.- Îmi amintesc că se țineau cursurile într-una din clădirile S.C. al P.M.R.-

PETRESCU îmi spunea de foarte multe ori de perspectivele mari pe care le am la acest serviciu.-

Intrebare :

Ti-a spus PETEA PETRESCU după plecarea lui MADISON din țară, că acesta l-a desinformat în timpul cât a stat aici?

.//.

ss./BRUTEANU COLIHA

Răspuns :

La mult timp după plecarea lui MADISON, prin anul 1948, nemiaprimind scrisori dela el, n'am știut ce i s'a întâmplat și întrebându-l pe PETRESCU ce este cu MADISON, PETRESCU mi-a răspuns că MADISON s'a purtat cu el ca un mîgar.-PETEA mi-a amintit că la întîlnirile dela Buzteni, lui MADISON i s'a dat o pa-roilă cu care trebuia să ia legătura cu organul nostru.- Într'adevăr PETEA era foarte furios în urma comportării ce o avusese MADISON cu el.-

Felul cum a procedat PETRESCU, acum îmi dau seama că MADISON l-a indus în eroare și în loc ca PETEA să-și ajungă scopul, de astă dată MADISON și-a atins scopul cu toate serviciile materiale făcute de PETRESCU.-

Întrebare :

Cele ce și-a vorbit PETRESCU de organizarea Serviciului Secret și a organelor sale, le-ai comunicat și lui MADISON ?

Răspuns :

Într'adevăr PETEA fiind cam limbut, lăudăros și cam aventurier mi-a spus următoarele : la început timp de 3 luni, mi-a spus că el cu întreaga grupă sunt din Serviciul Special al Biroului Informativ.- Că are să mă prezinte la Centrala din Moscova ca pe o agentă de mare viitor.-

Că oamenii de valoare din serviciul lui vor fi lansați în alte țări ca spioni.-

Îmi spunea că în cazul când mă disting în muncă are să mă trimită ca agentă în țările imperialiste.- Că în țară au venit din U.R.S.S. fete educate special, frumoase, care cunosc diferite limbi străine și sunt folosite de organele sovietice în diferite probleme din țară.-

Am fost fotografiată de ei special pentru ca să-mi trimită poza la Moscova.-

Bu nu i-am comunicat lui MADISON nimic în legătură cu PETEA, decât în clipa când PETEA mi-a cerut s'o fac în scopul întrevederii dintre ei.- Când i-am spus lui MADISON că am intrat într'un serviciu al "Cominternului", care vrea să stea de vorbă și cu el.- Atunci MADISON a luat contact cu PETEA și atît timp cît am tradus conversațiile, nu-mi aduc aminte să se fi pomenit de calitatea lui PETEA.-

Am citit cuvînt cu cuvînt și am constatat că este în totul cu cele declarate de mine, susțin și scormez.-

ca/BRUTERIANU COLITA

LA MAJ.DE SECURITATE,

19 - Set 32

22

e-

H-

Nota nr 2826
naostie
18. Sept 1952

Declarație

Subnumata Coleta Bruteanu, născută la 4 Iulie 1919, în Turnu-Măgurele, fiica lui Eufrosia și Sofia, de profesie funcționară, cu ultimul domiciliu în București, Calea Noilor 126A, declar următoarele:

Imediat după plecarea lui Madison Petia a început să mă viziteze mai des și nu numai când erau în joc duminici de serviciu. În primele săptămâni venea însoțit de Volodia, Sacha, Virgil, Mihai, Andrei, seara la mine acasă, pretinzându-mi din întâmplare că și ei aminteau de pe vremea arestării lor sau făcând unificări împreună. Cu aceste ocazii aduceau cu ei câte o sticlă de vin și gesturi. Stăteau la mine multe ore, uneori până spre dimineață.

Suf vreo 2 luni aproximativ dela întitina printru noastră, Petia m'a invitat într-o seară la buhai acasă unde erau - în afara de mine - invitați și cei de mai sus în afara de Virgil. Pe la 11 noaptea ciobelli - în afara de Petia - s-au retras sub pretextul unor treburi urgente, eu rămânând singură cu Petia.

H-

Mă. de Tutime este aula care va să mă ortege
 mi-a promis că dăruie lucrul nă ptece, el va plăti
 și mă vor scoate. În timp ce vorbeam cu el, a venit
 cineva pe care - fără să-l văd - lăa introdus în Tr'o
 mănăstire (cănăvie) din garsonieră. Eu am plecat de-aici
 la oprită, de unde plece oară am fost arstată și
 transportată la l'ualmaison, unde mi-am dat soma
 imediat și n'a plus cu serviciul mă arstată. Trei săptămâni
 m'ani am stat acolo, fără a să văd pe vreunul din
 ei, am cerut să mi se copieze extracția, etc. nimeni nu
 mi-a spus și n'a apărut nimeni. După acia am fost
 dusă prin securitate la Miska, unde la 25 sept.
 1950 - după 2 ani de lagăr - am căpatat încă 2
 ani de condamnare administrativă.

Aceasta mi este declarația pe care o dăstă și semnez
 Coleta Bruckman

19 sept. 1952.

pg - Sept 52

33

DECLARATIE
=====

Subsemnata COLETA BRUTIANU, născută la 4 Iulie 1919 în T. Măgurele, cu ultimul domiciliu în București Cal. Moșilor 126 A., declar următoarele:

În ultima zi înainte de a pleca avionul din țară, MADISON a venit la mine cu cca 2 ore înainte de plecare, pentru a-și lua ultimul rămas bun. M'a vrut să ia loc fiind foarte grăbit. M'a sărutat și mi-a dat niște țigări, explicându-mi că mi le aduce mai puține, deoarece o parte le-a lăsat lui SILBER, la care fusese înainte, tot în acelaș scop și că SILBER i-a spus că a aflat dela un tip (nu-mi amintesc numele, dar cunoscut al lui CARANDINO) că eu ar fi stabilit legătura cu un serviciu de poliție al Interneilor, ceea ce SILBER l'a rugat - în fugă pe MADISON să mă convingă cu argumentul sentimentelor sale și ca un fel de "limbă de moarte" să nu fac. MADISON i-a spus lui SILBER că nu va avea timp să discute cu mine pe larg și atunci eu stabilit între ei ca SILBER să mă cheme la el ulterior. MADISON mi-a spus să fiu foarte atentă și să nu recunosc nimic, iar pe el să nu-l bag în vorbă. Și deădă cu capul meu mi-e teamă să-l înfrunt pe SILBER, să cer sfat lui BETIA.

După câteva zile, văzând că nu-mi telefonează SILBER, cu asentimentul lui BETIA, m'am dus la SILBER la birou, în str. Polonă. Biroul era așezat în fundul hall-ului. După discuții de complezență, a atacat chestiunea, eu am negat indignată, spunând că e un even lansat din invidia de CARANDINO, iar el mi-a spus "am auzit lucrul acesta, și ca prieten al prietenului d-tale MADISON, la care țin foarte mult și ca unul care am despre d-ta o părere excelentă, identică și din discuția avută cu GHITA POP, care mi-a spus că are o părere excelentă despre d-ta, socotesc că nu este de demnitatea d-tale să intri într-o asemenea combinație, un astfel de serviciu cărând altfel de om și temperament, fiind o nevoie înrădă și minoră. Dacă - după câte știu nu-ți plac anume lucruri la P.N.T., părăsește-i

36

pe față și vezi-ți de treabă, sau dacă vrei carieră politică, intră la comuniști.

Aceasta este declarația pe care o susțin și o semnez.

ss/COLETA BRUTERANU

19 Sept. 1952

37
37

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestata BRUTANU NICOLETA, născută la 4 Iulie 1919 în Turnu Magurele, fiica lui HUFORSIN și SOFIA, cu ultimul domiciliu în București Cal. Hoșilor 126 A.

22 Septembrie 1952, București

Interog. a început la ora 8,30

" " a terminat " 15.-

Întrebare

În declarațiile d-tale anterioare ai arătat că l-ai cunoscut pe căpitanul L. MADISON de la Misiunea Militară Americană și că aceasta te-a ocupat cu strângerea de informații, mai cu seama din domeniul politic și informații privind trupele sovietice din țară. De unde ții d-ta acest lucru?

Răspuns

Căpitanul L. MADISON mi s-a prezentat, atât mie cât și altora ca ofițer cu informații economice, apunând chiar că e specializat în acest domeniu. Ulterior, în discuțiile ce le-am avut cu el după ce ne-am împrietenit, am constatat că informațiile ce erau trimise de la PNT - Sănătate, zilnic, în plic, generalului SCHUTLER șeful Misiunii Militare Americane, îi erau cunoscute chiar a doua zi lui MADISON; discutând împreună unele din aceste informații mi-a spus deodată că el le adună, le prelucra și apoi face un referat care se trimite mai departe la organele lor superioare (fără să-mi precizeze care anume organe).

Deosebit de menționez că am făcut cu MADISON dese călătorii în țară, cu care prilej MADISON culegea diferite informații cu caracter politic și economic. Informațiile le culegea întrebând diferiți cetățeni din localitățile unde mergeam - asupra chestiunilor ce-l interesau. Odată m'a luat cu mașina și am mers împreună pe șoseaua Alexandria; cu acest prilej am văzut că-l intereseau informații despre Armata Sovietică. Astfel, arătându-mi fișele de telegraf mi-a spus că în pădurea din apropiere trebuie să fie Armata Sovietică ("rugii"), iar în primul caz mi-a spus că întreb pe oameni unde se află "rugii", dacă sunt mulți, etc.

MADISON dădea aproape zilnic mese, la prânz sau seara și deseori era el invitat la masă - făcându-și în acest fel relații strânse

cu NICOLETA BRUTANU

cu persoane din diferite cercuri politice, așa cum am menționat în declarațiile mele. În discuțiile ce se purtau la aceste mese - când eram și eu de față - observam că MADISON se întâlnea cu unele din aceste persoane între timp și în afara de aceste mese obliguiste (rezulta acest lucru din discuții). Era evident pentru mine că rostul acestor întâlniri, - la mese sau întâlniri personale - era ca el să culegă informații. Întrebându-l de unde are bani pentru atâtea mese, el îmi spunea deschis că nu le plătește din banii lui și că primește fonduri și indemnizații speciale dela micșune în acest scop și că aceasta făcea parte din însăși activitatea sa ca ofițer cu informații. Țin să mi menționez că eu nu eram invitat la toate mesele și uneori nici nu-mi spunea pe cine a avut invitați, iar eu deseori vedeam că nu-mi spunea despre anumite lucruri, nu-l întrebam.

Cele arătate mai sus sunt împrejurările din care eu am constatat că MADISON se ocupa cu culegerea de informații.

Întrebare

În procesul verbal de interogatoriu din 18 Septembrie 1962 ai arătat: "O altă persoană importantă care era în bune relații cu MADISON și cu care se vizita reciproc era L. PATRASCANU". Arată data tot ce știi despre acest fapt?

Răspuns

MADISON mi-a spus că a fost invitat la PATRASCANU la masă, când a cunoscut-o pe soția acestuia, dna PATRASCANU, despre care-mi spunea că este o femeie cu un aspect foarte occidental, mândru (ca înfățișare, ca exterior) și nu pare de loc a fi comunistă. Tot dela MADISON am aflat că PATRASCANU locuiește pe str. Vasile Lascăr, că are un apartament foarte modest, într'un bloc. Nu n'am discutat acestea cu altcineva, iar MADISON, dacă nu ar fi fost la PATRASCANU n'avea de unde să le știe și n'avea de ce să mi le spună. Dealtfel, adeseori îmi spunea că a fost invitat la ZILBER sau PATRASCANU, sau când era vorba de diferite chestiuni - de care nu-mi mai amintesc concret - el spunea: "Cum a spus PATRASCANU", sau "Are dreptate PATRASCANU în chestia asta", etc. De alte anumite nu-mi amintesc, dar în orice caz prezic că din conversațiile ce le-am avut la acea dată cu MADISON am înțeles în mod clar că îl cunoștea pe PATRASCANU, că l-a întâlnit de mai multe ori fie ocaz la PATRASCANU, fie la ZILBER și eram sigur (aveam convingerea) că și PATRASCANU a fost la MADISON la masă, în acele coorzi în care MADISON nu-mi spunea pe cine a avut invitați, când socoteam că a avut personalități mai importante). MADISON îmi vorbea de PATRASCANU cu multă admirație, spunându-mi că acesta are o viziune mai largă asupra problemelor, opune deosebite de alți comunisti, că el vrea să facă

un comunism național, românesc, nu ca cel din Uniunea Sovietică - adică, să nu vrea să aplice pur și simplu experiența sovietică ci e-o "adaptare" la specificul românesc.

MADISON mi-a mai spus - referindu-se la PATRASCU - că în PCR sunt disensiuni, și că în fruntea unei decidențe era PATRASCU. Alte detalii sau explicații în legătură cu această chestiune nu mi-a dat.

Intrebare

În același proces-verbal de interogatoriu - amintit mai sus - ai declarat: "MADISON îmi spunea de o serie de cunoștințe pe care i le făcea ZILBER la 'el acasă sau la birou'. Arată despre ce cunoștințe făcute de ZILBER îi-a vorbit MADISON?"

Răspuns

Știu că a făcut cunoștință cu mulți oameni dintre comuniști prin ZILBER, mi-a vorbit despre astfel de cunoștințe - sunt sigură de asta - dar în momentul de față nu-mi mai amintesc de nici un caz concret. Deși, arată ce-mi voi aminti - și voi face eforturi de memorie în acest sens - voi comunica organelor de anchetă - atât aceste chestiuni cât orice alte chestiuni în legătură cu MADISON.

Intrebare

Arată că ce îi-a mai vorbit MADISON despre ZILBER și despre relațiile lui cu acesta - în afară de cele ce ai arătat până în prezent?

Răspuns

Odată, referindu-se la calitățile lui ZILBER, MADISON mi-a spus că îl va sprijini, sau că l-ar sprijini (nu pot prezenta exact nuanța) ca să fie numit ministru plenipotențiar al României la Washington. Altcuiva nu-mi mai amintesc din cele spuse de MADISON despre ZILBER.

Prezentul proces-verbal a fost citit de mine ouănt cu ouănt și corespunde întru totul cu cele declarate de mine.

Anchetator
Cpt. Gh. Moraru

sa/COLITA BRUTEANU

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Arrestata BRUTEANU NICOLETA, născută la 4 Iulie 1919 în
Turnu Măgurele, fiica lui RUFESIN și SOFIA, cu ultimul domiciliu
în București Cal. Măgilor 126 A.

22 Septembrie 1958, București
Interog. a început la ora 13,00
" s'a terminat " 15,30

Întrebare

Organele de anchetă îți prezintă o fotografie. Cunoști tu
persoana din această fotografie?

Răspuns

Da, o cunosc, este căpitanul LOUIS MADISON, ofițer cu informa-
țiile în Misiunea Militară Americană. L-am cunoscut personal la
începutul anului 1945, în împrejurările pe care le-am arătat în
declarațiile mele anterioare.

Întrebare

Ce știi tu despre situația militară a lui MADISON și des-
pre profesia sa de bandă?

Răspuns

MADISON era concentrat cu gradul de căpitan (cred că dela
începutul războiului, dar nu sunt sigură). Știu că la început, după
ce a fost concentrat, a lucrat la Departamentul de Stat din Washing-
ton, după care a fost trimis în România, prin Italia.

MADISON avea studii universitare de economie politică și
era funcționar (ca civil) la departamentul economic din Washington.
Aceasta este cel ce mi-a spus el mie despre situația sa militară
și ocupația sa civilă.

Întrebare

Care au fost relațiile dintre MADISON și tu și până când
au durat aceste relații?

Răspuns

După ce l-am cunoscut în scurtă vreme am devenit prieteni
- apoi am avut cu el relații intime până în Septembrie-Octombrie
1945, când a părăsit țara. În cadrul acestor relații de prietenie
și intime, am discutat cu el chestiunile politice la ordinea zilei

./.

as/COLETA BRUTEANU

mi-a vorbit despre persoanele politice cu care el avea relații, am făcut cu el câșdătorii în țară. Toate acestea și tot ce știu despre relațiile lui MADISON și activitatea sa informativă am arătat în declarațiile mele anterioare.

Intrebare

Ce legături ai avut cu MADISON după plecarea sa din țară?

Răspuns

Încă înainte de a pleca din România, MADISON mi-a spus că ar dori să se activeze și să intre în diplomația militară (ca atașat militar în vreo țară).

După ce a plecat mi-a scris - la vreo săptămână - din Germania, de unde am mai primit încă vreo două scrisori; după care după un interval de 3-4 luni - am primit scrisori dela el, din Paris. Printre alte chestiuni personale, fără importanță, mi-a scris că urmează o școală militară, iar din scrisori se desprindea că o duce foarte bine - oferindu-se să mă ajute și pe mine, să-mi trimită bani, dacă ar avea nevoie. Am corespondat cu el până în Martie 1948.

Prezentul proces-verbal de interogatoriu a fost citit de mine cuvânt cu cuvânt și corespunde întotdeauna cu cele ce am declarat.

sa/COLETA BRUTERANU

Anchetator
Cpt. de Securitate
Ch. Moraru

-le nu face interviu 3 Septembrie 1951

42

N O A

Din discuțiile avute cu BELU ZILBER, am stabilit legăturile sale cu ing. NICUSOR LUPAS.-

Înainte de război și în timpul războiului, prin intermediul ing. LUPAS, BELU ZILBER s'a întâlnit și a participat la diferite discuții cu generalul STEFLEA, Șeful Statului Major.-

NICUSOR LUPAS, este acela care i-a procurat lui ZILBER în timpul războiului, carne de scutire de muncă obligatorie. LUPAS împreună cu ZILBER, au făcut diferite afaceri după urma cărora au câștigat sume importante de bani.-

BELU ZILBER intervine în toamna anului 1945, la LUCRETIU PATRASCANU, Ministru de Justiție, să-l scoată pe generalul STEFLEA, din domiciliul forțat și să-i dea permisiunea să stea într'un sanatoriu. PATRASCANU i-a făcut acest favor generalului STEFLEA, care în timpul războiului a trimis zeci de mii de soldați să lupte împotriva U.R.S.S. Este bine de stabilit dacă Partidul a știut de actul banditesc făcut și scopul pe care l-a avut BELU ZILBER în această acțiune.-

Lui ZILBER îi este teamă de mărturisirile ing. LUPAS. Tovarășii dela S.S.I., i-au lăsat impresia că l-a arestat și într'una din zile vroia să înceapă greva foamei, pentru a stabili dela anche-tă dacă este sau nu arestat ing. LUPAS, spunând că nu este just să stea un om ca LUPAS, nevinovat, arestat, pentru păcatele lui. ZILBER și-a dat seama că ing. LUPAS n'a mărturisit nimic despre el, fiindu-i teamă că deținerea îndelungată să nu aibă influență asupra sa și a început să facă presiuni pentru punerea în libertate a ing. LUPAS.-

Prin interogarea ing. NICUSOR LUPAS vom stabili legăturile lui ZILBER cu generalii antonescieni și alți reacționari.-

Pentru a stabili activitatea, atitudinea lui BELU ZILBER înainte de război și după război, propunem să fie invitat la M.A.I. pe termen de 4 zile, ing. NICUSOR LUPAS, domiciliat în Calea Victoriei nr. 116.-

LT. MAJOR DE SECURITATE

Staicu Tudor

Nr. 421/318201 ✓
din 9 lo 1951

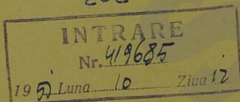
Către:

- 810 -

202

OBIECTUL:

✓ Investigatii asupra numitului
LUPAS NICOLAE, cerute de dvs, ex
XXXXX la 7 Septembrie a.c. -

✓ LUPAS NICOLAE, fiul lui Nicolae și Ana Lupas, este născut la 31 Decembrie 1900 în comuna Săliște - Sibiu, de naționalitate română, studii absolvent al Politehnicii din Grenoble - Franța, de profesie inginer electromecanic, funcționează la Energoimport, și domiciliază în cal. Victoriei Nr. 116, etj. II, apt. 5, secția I, raionul Stalin - București. -

Susnumitul, după ce a terminat gimnaziul din Rm. Vâlcea, în anul 1915, s'a înscris la liceul teoretic din Craiova, pe care l-a absolvit în anul 1919

Dela această dată, s'a înscris la Facultatea de Științe și Matematici din București, unde după un an, a plecat în Franța și s'a înscris la Facultatea de Științe și Matematici, pe care a absolvit-o în anul 1921. -

„In acel an și până în anul 1923, a absolvit Institutul Politehnic din Grenoble - Franța, iar din 1923 până în anul 1924, a absolvit și Universitatea din Serbona - Franța. -

Ulterior, a revenit în țară și a satisfăcut serviciul militar la școala Geniu din București, eliberându-se în anul 1925, cu gradul de sublocotenent rezervă. -

Din anul 1925 și până în anul 1933, a fost director la revista " Radio București ". -

Concomitent cu această funcție, a mai deținut și un atelier propriu de aparate de radio și deținea reprezentanța diferitelor firme constructoare

..//..

de aparate de radio.-

Astfel avea reprezentanța firmelor :
Radio Dincretet-Franța, radio ATW-Chest și lămpile
Artwus-U.S.A.

Din această perioadă, este cunoscut de
dr. Combiescu Nicolae, domiciliat în str. Elefterie Nr. 23,
ca un element pregătit în profesional, iar din punct de
vedere moral, nu i se ~~xxx~~ poate reproșa nimic. Nu știe
ce politică a făcut.-

x Din anul 1933 și până în anul 1945, a
fost director tehnic la soc. Generală de Transport " Să-
geata " București, unde posedă mai multe acțiuni.-

Din această perioadă, este cunoscut de
Mozgolov Nichita, salariat la Metalchimic cu domiciliul
în str. Piter Moși Nr. 19, care-l cunoaște ca pe un ele-
mente priceput, având o comportare justă, față de munci-
tori. Știe că a fost acționar la această societate.-

Deasemeni, știe că mai avea o fabrică de
tăbăcărie la Rm. Vâlcea. În trecut nu a făcut nici un fel
de politică, ci din contră în timpul legionarilor a
fost împotriva acțiunilor întreprinse de aceștia.-

Din anul 1945 și până în anul 1948, a
fost director tehnic la fabrica " Oxigenul " București
din str. caporal Marinescu Nr. 29.

Din această perioadă, este cunoscut de
Basamac Dumitru, decorat cu Medalia Muncii, salariat la
" Oxigenul ", ca un element care a avut purtări demo-
crate față de muncitori și a fost un bun conducător.-

Nu a făcut politică în trecut, din con-
tră în timpul legionarilor, avea atitudini antifasciste,
luând apărarea unor evrei din întreprindere.-

Schwartz Marin, membru de partid, domici-
liat în str. Sulfinei Nr. 22, telefon 3.82.53, ne relatează
că susnumitul, este un element bun în profesional, în tre-
cut nu a făcut politică, însă era prieten cu evreii.-

Ca dovadă că pe lângă cei cinci copii
ai săi, mai crește doi copii evrei ai prietenului său,
inginerul Marcu, care a decedat.

Din anul 1948 și până în anul 1950, a
fost inginer la Eletrotehnic din str. Smârdan.-

Din această perioadă, este cunoscut de

Sprucan Gheorghe, șofer pe taximetru Nr.12.941 B, cu domiciliul în str. Căimatei Nr.16, care ne relatează că a lucrat la cel în cauză din perioada 1937-1950 și că îl cunoaște ca pe un element bun în profesional, a avut o comportare bună față de muncitori, a avut atitudini ostile față de legionari.

În trecut nu a fost înscris în nici un partid politic și nici în prezent nu este înscris.-

Din anul 1950 și până în prezent lucrează la Energoimport, în calitate de ~~inginer~~ inginer electro-mecanic, la serviciul 21.-

În acel timp, mai era și referent tehnic la Institutul de Fizică al Academiei R.P.R.-

Din această perioadă, este cunoscut de tov. Popa, intendentul din cal. Victoriei Nr.116, care-l cunoaște în felul următor:

LUPAS NICOLAE, are o capacitate și pricepere în muncă și va putea face față specificului cunoștințelor sale.-

Este un element serios, cu vederi și atitudini democratice, față de regimul nostru.-

Este vizitat de multe persoane, cu care deseori face ~~conferințe~~ petreceri.-

În trecut nu a făcut politică și față de mișcarea legionară, a avut atitudini ostile, fiind întotdeauna alături de evreii-care erau urmăriți de Siguranță.

RUDE SI RELATII

Este căsătorit cu Virginia, profesoară la școala Tehnică Financiară Nr.2 a Ministerului de Finanțe.-

Ovidiu, student la Politehnică-Electromecanică, Nicolae, student la aceeași Facultate, Adrian, elev la liceul de băieți Nr.1, clasă X, Ana, elevă la liceul Clasic mixt Nr.1, clasă VIII-a, Virginia, elevă la același liceu, sunt copii susnumitului.-

Rădulescu Ion, văr primar, este inginer la Președenția Consiliului de Miniștri-Comitetul Geologic.-

Rădulescu Doină, casnică și Nașiu Ion, sculptor, aceștia îl vizitează de 1-2 ori pe săptămână.

Legături de prietenie, întreține cu Petrescu Vasile, inginer, domiciliat în str-Smârdan Nr.27.

Deas^{cu}ăni, mai întreține relații de prietenie cu Mocanu Constantin, avocat în Colegiul Avocaților și Abeles Nicu, domiciliat în str.Smârdan Nr.27.

IT COL DE SECURITATE

GH PETRESCU

MAI COL DE SECURITATE
A CIUFAGEA

PA/PR

43

DECLARAȚIE

=====

Subsemnatul STEFAN TOMESCU, de ani 42, născut în comuna Constanța Jud. Constanța, fiul lui MATEI și al PARASCHIVEI, fost în Serviciul de Informații al M.St. Major al Armatei, cu ultimul domiciliu în București, Str. Hagi Ghiță Nr. 43, declar următoarele :

În timpul cât am funcționat în Serviciul de Informații al M.St. Major, am lucrat la informații de teren. - Din relațiile de serviciu cu organele informative al Serviciului Special de Informații condus în acea vreme de EUGEN CRISTESCU, numesc pe VICTOR IONESCU care era subdirector am aflat că avocatul IOSIF SRAER era informator al lui EUGEN CRISTESCU care lucra cu el prin colonelul MADARJAC. -

Deoarece IOSIF SRAER căuta prin diverși să ajungă și la Serv. de Informații al M.St. Major, pentru care își manifestase dorința de "a-i da informații foarte importante" am verificat informația prin mai multe surse stabilind că într'adevăr Avocat I. SRAER este informatorul Serviciului Special de Informații lucrând cu EUGEN CRISTESCU și cu Colonel MADARJAC. -

Din această verificare reținea că IOSIF SRAER furniza ca un informator permanent, informații lui EUGEN CRISTESCU prin Col. MADARJAC, informații care erau scutite importante și foarte apreciate de EUGEN CRISTESCU. -

Am stabilit cu ocazia acelei verificări că av. IOSIF SRAER avea și misiuni de provocator printre evreii pe care-i știa comuniști și că internarea lui în lagărul de la Târgu-Jiu a fost făcută de comun acord cu EUGEN CRISTESCU pentru a provoca neînțelegeri și agitații printre comuniștii cari erau internați la lagărul Tg. Jiu. - În plus mai lucra cu Col. MADARJAC și "jupuiala" evreilor pe care-i știa bogați și pe care-i șantața cu sume mari de bani pentru ca să-i scape de Generalul PICKI-VASILIU - lagăre și muncă onstească. - Mulți evrei mi s'au plâns de acest procedeu printre care și bătrânul avocat J. COHEN. -

Am sesizat atunci M.St. Major - Secția II și printr-un raport onformativ înaintat, după câte îmi aduc aminte prin Aprilie-Mai 1944, am expus cele constatate arătând că în

viața de toate zilele av.I.SRAER face pe marele agitator comunist - provocator denunțând persoane pentru a șantaja.-

După 23 August 1944, a apărut în București un manifest prin care av.I.SRAER era denunțat cu dovezi ca fost agent informator-provocator al lui EUGEN CRISTESCU și Col.MADARJAC.-

Am fost delegat să verific conținutul manifestului și în raportul pe care l-am depus colonelului I.AIMAJANU șeful Serviciului am precizat că,corespunde adevărului.-

Când în Martie 1945 am fost arestat la Tribunalul Poporului maiorul magistrat I.POPESCU care și el era arestat pe acea vreme mi-a spus că arestarea mea se datorește în mare parte faptului că l-am arătat pe Dl.Secretar G-ral I.SRAER ca fost informator al lui E.CRISTESCU, însă el este tare și nu voi mai eși din ocnă.-

Activitatea de informator a lui IOSEF SRAER mi-a fost confirmată personal de EUGEN CRISTESCU când l-am arestat în Octombrie 1945, care mi-a mai spus că Dl.MADARJAC i-a făcut multe neajunsuri în legătură cu SRAER, căci știe că cu acesta jefuia pe evrei.- Mi-a mai confirmat de activitatea lui SRAER F.BECESCU (GEORGESCU) și VICTOR IONESCU foști directori la Serviciul Special de Informații.-

Susțin și semnez propriu nesilit de nimeni.-

ss/. STEFAN TOMESCU

București 24 Aprilie 1950.-

L4. 4. 950
Pretul este marcat
1950
Pretul

Declarație

Subsemnatul Ștefan Tomescu, de ani 42, născut în Comuna Constanta, Jud. Constanta, fiul lui Katei și al Paraschivei, fost în Serviciul de Informații al A. Șt. Kage al Armatei, cu ultimul domiciliu în București, Str. Hagi Ghita Nr. 43, declar următoarele:

În timpul cât am funcționat în Serviciul de Informații al A. Șt. Kage, am lucrat la informații de teren. În relațiile de serviciu cu organele informative al Serviciului Special de Informații condus în acea vreme de Engen Cristescu, numesc pe Victor Ionescu care era subdirector am aflat că avocatul Iosif Sraer era informator al lui Engen Cristescu care lucra cu el prin colonelul Kădărja.

Despre Iosif Sraer cunosc prin diversi și ajungând la Serviciul de Informații al A. Șt. Kage, pentru care în manifestare dorința de a-i da informații foarte importante am verificat informația prin mai multe surse stabilind că este adevăr aș. I. Sraer este informatorul Serviciului Special de Informații lucrând cu Engen Cristescu și cu colonelul Kădărja.

Din această verificare reiese că Iosif Sraer furniza ca un informator permanent, informații lui Engen Cristescu prin col. Kădărja, informații care erau socotite importante și foarte apreciate de Engen Cristescu.

24 Aprilie 1950

Ștefan Tomescu

Am stabilit ca ocarpa acelu, verificari, ca ar. Josef Sraer
avea si misiuni de provocator printre erorii pe care i stia co-
munisti si ca internarea lui in lagarul dela Tg. Jiu a
fost facuta de comun acord cu Engar Cristescu pentru a
provoca neintelegeri si agitatie printre comunistii cari erau
internati la lagarul Tg. Jiu. In plus mai lucra cu colo-
nelul Kadarjac si in jurnala "erorii pe care i stia
bagati si pe care i scartaia cu sume mari de bani
pentru ca sa i scap de generalul Piti Vasilin - lagare si
munca sluteasca. Multe erori mi s'au plau de acest
preseden pentru cari si boitarea avocat J. Cohen.

Am scris atunci H. St. Major. Sectia II si printre in raport
informativ inaintat dupe care mi aduc aminte prin
aprilie - mai 1944, am exprs cele constatate aratand ca
in biata de toate zilele ar. J. Sraer face pe marele agitator
comunist - provocator denuntand persoane pentru a scartaia

Intr-o 13 August 1944, a apărut în Bucuresti un manifest
prin care ar. J. Sraer era denuntat ca derizi ca fost agent
informativ - provocator al lui E. Cristescu si Col. Kadarjac

Am fost delegat sa verific continutul manifestului si in
raportul pe care l. am depus Colonelului J. Almajanu seful Servici-
ului am precizat ca, corespunde adevăratului.

Cand in martie 1945 am fost arestat la Tribunalul Poporului
maiorul magistrat J. Popescu care si el era arestat pe acea
veche mi-a spus ca arestarea nea se datoreste in mare parte
septembru ca l. am aratat pe H. secretar G. J. Sraer ca fost informativ
al lui E. Cristescu, inra el este tare si un usuc mai ieri din ara.

Identicitatea de informativ al lui Josef Sraer mi-a fost confirmata
personal de Engar Cristescu cand l. am arestat in Oct 1945, care
mi-a mai spus ca Col. Kadarjac i-a facut multe regimuri in
legatura cu Sraer, cari stie ca cu acesta sefua pe erori. Mi-a mai
confirmat de activitatea lui Sraer F. Becescu (Georgescu) si intr-
unul din juti director la Serviciul Special de Informatii

Sustin si de minez propriu neolit de mineis

Buc. 24. April 1950.

Stefan Jamescu

23 Noembrie 1951 50

10

N O T A

Se învârt
Din declarația dată de reținutul ZILBER HERBERT, în ziua de 17 Noembrie 1951, rezultă că numita SALOMEA BENEDIOT, a fost aceea care i-a spus că MADISON era ofițer cu informațiile în cadrul Misiunii Militare Americane.-

ZILBER HERBERT arată că cele de mai sus s'au petrecut în iarna anului 1944-45, când SALOMEA BENEDIOT era profesoară de limba engleză a tov.Colonel sovietic BORISOV, dela care a aflat despre MADISON.-

Nu s'a putut stabili din cercetarea lui ZILBER HERBERT prin ce împrejurări a aflat SALOMEA BENEDIOT dela Tov.Colonel BORISOV despre ocupația lui MADISON și ce a determinat-o pe aceasta să-i spună lui ZILBER cele de mai sus.-

Se învârt
In plus, prin cercetarea numitei SALOMEA BENEDIOT, putem verifica dacă cele declarate de ZILBER HERBERT sunt sau nu reale.-

PROPUNERI:

Față de cele mai sus arătate, propunem aducerea la D.G.S.S.pentru cercetări, a numitei SALOMEA BENEDIOT.-

Susnumita se află în prezent arestată la dispoziția Direcției Generale a Penitenciarelor.-

LT.MAJOR DE SECURITATE

Victor
Vânătoru Victor

CM.

DECLARAȚIE

Subsemnata SALOMEIA BEVEDICT, născută în 1911 Sept. 16, în Suceava Jud. Suceavă fiica lui IACOB I. DEIGACTI și GUSTA DEIGACTI, având ultimul domiciliu în București Str. V.A. Ureche Nr. 11, de profesiune profesoară de liceu, actualmente deținută în Penitenciarul Mîslău fiind condamnată la 15 ani pentru Crimă de Înaltă Trădare, declar următoarele:

Î-am cunoscut pe BELU ZILBER la Universitatea Liberă Democratică unde ținea lecții cu studenții. Î-am întâlnit odată într'un cerc de scriitori, odată, l-am invitat la mine la o seară de muzică, dar era ocupat și a refuzat. Nu eram decât cunoștințe.

În vara 1945 pe când era încă la Universitate am plecat cu BELU ZILBER după cursuri într-o grădină la o bere. La acea dată nu mai aveam nici un fel de legătură, nici nu-l mai vedeam pe căpt. MADISON. În conversația mea cu ZILBER, el aducând vorba despre MADISON, eu l-am avertizat pe ZILBER să nu lege o prietenie cu MADISON, căci ar putea să-i dăuneze. Nu știam nimic în privința ocupației lui MADISON, doar că este ofițer la Misiune, dar îmi făcuse o impresie proastă, căci încă din iarna 1944-1945 imediat după reveillon mi-a întors spatele la un concert simfonic, unde doar îl mai vedeam și mi-a spus că nu-l interesează decât persoane interesante. Intrucât nu eram o asemenea persoană nu mă mai saluta de atunci.

Mai târziu aflând că s'a împrietenit cu COLETA BASTIANU, care era simpatizantă țărănistă, situația politică conducând și la noi, am căpătat o impresie vagă despre MADISON prin intuiție, impresie pe care am comunicat-o și lui ZILBER, avertizându-l să fie mai atent în relațiile lui de cunoștință. Aceasta am făcut-o ca un gest pur și simplu prieten.

Nu am avut niciodată vre-o altă legătură cu căpt. MADISON, decât de simplă cunoștință.

///.

L-am cunoscut în Sept. 1944 prin ROBERTS, cărui i-am dat traducerea lucrării din presă făcută de SEMITAN. MADISON a fost de 2 ori în casa mea, apoi de reveillon, 1944/945 și apoi la începutul anului 1945 nu mă mai saluta.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau, susțin și semnez.

14 Februarie 1952

ss/ Salomeea Bendict.

3 ENP

14 Febr. 1952

Scrisă în jota noastră

St. Dragi de ac.

Prin

Declarație

Subsemnata Salomea Benedict,
născută în 1911 Sept. 16. în Suceava,
Jud. Suceava, fiica lui Tudor Blugaci
și Geta Blugaci având ultimul domiciliu
în București. str. V. A. Ureche Nr. 11 de
profesiune profesoară de liceu, actual-
mente detinută în Penitenciarul
Mislea fiind condamnată la 15 ani
pentru înalta Trădare, declar următoarele:

L-am cunoscut pe Bella Silber
la Universitatea Liberă Democratică
unde ținea lecții ca studentă. L-am
întâlnit odată într'un cerc de scriitori,
odată l-am invitat la mine la o seară
de muzică, dar era ocupat și a refuzat.
Nu eram decât cunoștințe.

— Salomea Benedict

În vara 1945 pe când era încă la
 Universitate am plecat ^{cu P. Silber} după cursuri
 într-o grădiniță la o bere. La acea
 dată nu mai aveam nici un fel
 de legătură, nici nu-l mai vedeam
 pe chib. Hadison. În conversația
 mea cu Silber, el aducându-mi vorba
 despre Hadison, eu l-am avertizat
 pe Silber să nu lege o prietenie
 cu Hadison, căci ar putea să-i
 dăuneze. Nu știam nimic în privința
 ocupăției lui Hadison, doar că este
 ofițer la Misiune, dar îmi făcuse
 o impresie proastă, căci încă din
 ianuară 1944-1945 imediat după revoluția
 mi-a întors spatele la un concert
 simfonic, unde doar îl mai vedeam
 și mi-a spus că nu-l interesează
 decât persoane interesante. Întrucât
 eu eram o asociație persoană
 nu mă mai saluta de atunci.
 Mai târziu aflând că s'a împrietărit
 cu Calista Bruteanu care era dragă mie.
 Sabucoa Benet.

tărănuită, situația politică evoluând
 și la noi, am căpatat o impresie
 o impresie vagă despre Madinon
 prin intuiție, impresie pe care
 am comunicat-o și lui Silber avertizân-
 du-l să fie mai atent în relațiile lui
 de cunoștință. Aceasta am făcut-o ca
 un gest pur și simplu prietenesc.

Nu am avut niciodată vreo altă lega-
 tură cu căps. Madinon, decât de sin-
 gle cunoștință. L-am cunoscut prin ^{în sept. 944} Robert,
 căruia i-am dat traducerea lucrării
 din presă făcută de Lemilian. Madinon
 a fost de 2 ori în casa mea, ^{apoi} la recitarea
 944/945 și apoi la începutul anului
 1945 mi-a mai scris.

Acasta îmi este declarație
 pe care o dau, sustin și scuzez.

Mislea 14 Febr. 952

Salomea Benedict

DECLARAȚIE

Subsemnata SANDU STEFANIA, născută în anul 1911 la Iași, fiica lui MOISE și a lui TIVIA NUSEM, domiciliată în București Str. Dionisie Lupu Nr.2, declar următoarele :

Cunosc pe ZILBER HERBERT din anul 1947 luna August.- Am stat împreună cu dânsul până în Noembrie.-

Cu această ocazie am putut să văd câteva aspecte din atitudinea lui antipartinică și antisovietică.- Spun numai "unele" aspecte fiindcă în fața mea nu-și dădea drumul la tot veninul so-cotindu-mă "fanatică" ca și pe sora mea.-

Despre tov. TEOHARI spunea că n'ar putea descoperi duș-manii regimului, dacă n'ar avea informatori bine plătiți așa cum făcea Siguranța burgheză.-

Despre tov. BODNARAS spunea în bătaie de joc că-și însușește anumite acțiuni care nu erau ale lui și că gărzile n'au avut nici un rol.-

Despre tov. ANA spunea că are un "sobor de țate", că nevasta lui (sora mea) ar fi făcut și ea parte din sobor dacă nu s'ar fi căsătorit cu dânsul.-

Dela sora mea am aflat că difuza o fotografie care arăta pe tov. ANA într'o poziție caraghioasă (luată de un prieten al lui englez) tocmai cu scopul de a o compromite.-

Tin minte că într'o seară s'a pregătit foarte misterios să meargă la PATRASCANU (cred că era prin Septembrie sau Octom-brie).-

În casă n'am avut ocazia să văd cine venea, căci priete-nii mai "importanți" îi primea sus și el venea jos ca să facă numai cafele.-

Între timp l-am auzit vorbind de un prieten care fusese în diplomație, venise la dânsul și ulterior a fost arestat (cred că sora mea știe cum îl cheamă).-

L-am auzit vorbind odată(mi se pare cu BRAUNER) despre un prieten (proprietar sau acționar) dela fabrica Găvana care trebuia să le dea o sumă de bani.-

Si față de Uniunea Sovietică avea atitudine de dușmănie și de bărfeală.- Când i-am vorbit despre metropolitanul din Moscova mi-a spus că se aștepta să vorbim despre aceasta, căci oameni care vin de acolo n'au ce povesti mai frumos și mai interesant, în "Occident" metropolitanul e ceva obișnuit.-

Atacul lui mârșav se îndrepta împotriva relațiilor noastre comerciale cu Uniunea Sovietică.-

El nu vedea ajutorul sovietic în aceste relații, ci spunea că Uniunea Sovietică ne vinde mașini rudimentare și scumpe, în timp ce englezii și americanii ne oferă lucruri bune și mult mai ieftine, deci de aici noi ieșim în pierdere.-

Tot așa comenta și ajutorul dat de Uniunea Sovietică în timpul secetei.- Atacurile lui dușmănoase la adresa Uniunii Sovietice le sprijinea pe cifre care le deținea dela "persoane competente" sau le avea dela Institutul de Conjunctură.-

O prietenă de a mea mi-a povestit că încerca s'o convingă tot cu "cifre" dela Institutul de Conjunctură, că țara era sărăcită (în timpul secetei) din cauza că "rușii cară fără milă bunurile noastre".-

Rădea mereu de linia pe care o dădea partidul ca să învățăm din experiența Partidului Bolșevic și din experiența muncii sovietice.-

Spunea că în dorința de a "imita" vom începe să "inventăm" procese troțchiste".-

Literatura și știința sovietică - după părerea lui - erau mult în urma Occidentului, cădea în extaz în fața cosmopolitismului putred burghez.- În bătaie de joc spunea că "rușii" revendică diferite descoperiri în știință care în fond nu-s ale lor.-

După arestarea sa, când ne-am mutat înapoi aici, am văzut că veneau numai sora lui și cumnata - în timp a venit și o vară (BIANCA).- Aceasta însă n'a durat mult, căci sora mea imediat ce s'a desmeticit a avut o atitudine față de aceste rude,

...//.

care le-a îndepărtat.- Din când în când a mai venit și NICUSOR (am uitat pronumele) care fusese prietenul lui "bogat și intim" dar și pe acesta l-a făcut să înțeleagă că nu mai are ce căuta.-

Prima impresie care am avut-o când am stat de vorbă cu dânsul a fost o nedumerire cum un astfel de individ a putut ajunge în Partid, și pe deasupra să aibă și muncă de răspundere.-

Apoi, am gândit că se vede că este un intelectual care este veșnic nemulțumit și umblă cu capul în vânt.- Dar pe măsură ce trecea timpul se vedea ura lui pentru conducătorii și politica Partidului.-

Si cel mai bine am putut cântări atitudinea lui (acțiunile nu le cunoșteam) după procesele bandiților din celelalte țări de democrație populară.-

Aceasta îmi este declarația pe care o semnez.-

ss/. SANDU STEFANIA

15 Septembrie 1951

Am uitat să scriu că trebuie căutată secretara lui dela Institut (ANA- MARIA) căci aceasta era "foarte devotată serviciului".-

Declarație

58

Subsemnata Suedu Stefania,
născută în anul 1911 la Iași,
fiica lui Iloise și a lui Tivora
Nuscu, domiciliată în Buc.
str. Dionisie Lupu 2, declar
urugătrare:

Cunosc pe Lilber Herbert din
anul 1947 luna August. Am
stat împreună cu dânsul
până în Decembrie.

Pe această ocazie am putut
să văd câteva aspecte din atî-
tudinca lui antipartinică și
antisovietică. Spun numai
„unele” aspecte fiindcă în fața
mea nu-și dădea drumul la

Tot venimul socotindu-mă
fumaticea ea și pe sora mea.

Despre tov. Trohari spunea
că n'ar putea descoperi dusmanii
regimului, dacă n'ar avea infor-
mații bine plătite așa cum face
siguranța birghetă.

Despre tov. Bodușars spunea în bătaie
de joc că și în sussele anumite acțiuni
care nu erau ale lui și că găzile n'au
scut nici un rd.

Despre tov. Ana spunea că are un
"sobor de tate", că nevasta lui (sora mea)
ar fi făcut și ea parte din sobor dacă
nu s'ar fi căsătorit cu clănsul.

De la sora mea, am aflat că deținea
o fotografie care arăta pe tov. Ana într-o
poziție caricaturală (luată de un prieten al
lui englez) tocmai cu scopul de a o
compromite.

Țin minte că într-o seară s'a pregă-

tot f. misterios să uceargă la Pătrăscana, cred
că era prin septembrie sau octombrie)

În casă n'au avut ocazia să văd cine
venea, căci prietenii mei importante în pri-
mea sus și venea jos să facă numai cafele.

Într'un timp l'au auzit vorbind de un
prieten care fusese în diplomatică, venise la
dănsul și ulterior a fost arestat (cred că sora
mea știu cum i-l cheamă)

L'au auzit vorbind abia (mi se pare cu
Brauner) despre un prieten ^{proprietar sau actionar} ~~de la~~ fabrica
Găvana care trebuia să le dea o sumă
de bani.

În fața de Uniunea Sovietică avea atitu-
dine de dușmanie și de tăifeală. Când i-am
vorbit despre metropolitanele de la Moscova
a spus că se aștepta să vorbim despre acesta,
căci oamenii care vin de acolo n'au se
povești uci și frumoase și uci interesante; în
Occident metropolitanele e-cum obișnuie.

Atunci lui mărsav se îndrepta împotriva
relațiilor noastre comerciale cu Uniunea Sovietică

El ne vedea ajutorul sovietic în aceste relații, ci spunea că Uniunea Sovietică ne vinde mașini rudimentare și scumpe, în timp ce englezii și americanii ne oferă lucruri bune și mult mai ieftine, deci de aici noi începem în pierdere.

Tot așa comenta și ajutorul dat de Uniunea Sovietică în timpul secetei. Atunci lui dusucănoras la adresa Uniunii Sovietice le scripnea pe cifre care le dădusea dela „persoane competente” sau le avea dela institutul de conjunctură.

O prietenă de a mea mi-a povestit că încerca s'o convingă tot cu „cifre, dela institutul de conjunctură” că țara era sărăcită (în timpul secetei) din cauza că „rusii cară fără mila bunurile noastre”.

Așa dea mereu de linia pe care o dădea „Partidul ca să învățăm din experiență”.

Partidului Bolșevic și din experiența mun-
-cii sovietice.

Spunea că în dorința de a „imita”
noue începe să ierventăm, procese notorii.

Literatura și știința sovietică - După pă-
-rerea lui - erau mult în urma Occidentului.
cădea în contul în fața cosmopolitismului
putred burghez. În tăcerea se joacă spunea
că „ruși”, revendică diferite descoperiri
în știință - care în fond nu-s ale lor.

După arestarea sa, cănel ne-am
mutat înapoi aici, am rămas că veneau
numele sora lui și cununata - un timp
a venit și o vară (Măria) Aceasta însă
n'a durat mult, căci sora mea imediat
ce s'a desmetocit a avut o altitudine
față de aceste rude, care le-a îndepăr-
tat. Din când în când a mai venit și
bucur (am uitat numele) care fusese
prietenul lui „fogat și întin”, dar și

pe acesta l'a făcut să înțeleagă că nu
mai are ce căuta.

Prima impresie care am avut o când am
stat de vorbă cu dansul a fost o redumne-
rire cum un astfel de individ a putut
ajunge în Partid și pe deasupra să aibă
și muncă de răspundere.

Apoi, am gădit că se vede că este un
intelectual care este vesnic nemulțumit
și umblă cu capul în vânt. Dar pe măsură
ce trecea timpul se vedea una lui pentru
conducătorii și politica Partidului.

Și cel mai bine am putut căutați at-
titudinea lui (actiunile nu le cunoașteam)
după proșule laudatelor din rilealte
tări de democrație populară.

Aceasta îmi este declarația pe care
o scriu

S. Lăușu

N. 9. 9 n.

Am uitat să scriu că trebuie căutată secretara lui
de la Institut (Ana-Maria) căci aceasta era "f. perso-
nală" serviciului.

DECLARAȚIE

Subsemnata SANDU STEFANIA, născută în anul 1911, orașul Iași, fiica lui Moise și Tivia Nusem, cu domiciliul în București str. Dionisie Lupu 2, declar următoarele:

Duminică dimineața a venit la mine să mă viziteze sora lui ZILBER HERBERT. Ea mi-a spus că în chiar dimineața arestării sorei mele i s'a telefonat de către cineva din bloc. Mi-a spus că părerea ei este că NUTU a fost luată de Securitate pentru ca să dea informații în legătură cu activitatea lui ZILBER și că aceeașta în vederea judecării procesului PATRASCANU.

Era informată că trebuia să se judece un proces mare, dar (deși destul de mare) nu încă procesul PATRASCANU. Am avut impresia că are legătură cu cineva din barou, cu vre-un avocat care apără. Tot dânsa mi-a povestit că va fi în măsură să-mi spună când vor fi aduși pentru proces căci de obicei stau la Jilava și dânsa are cunoscuți din partea locului care o vor anunța.

Si-a exprimat frica pentru soțul și fratele ei, că ar putea suferi și ei consecințe.

Cunoaște toate arestările făcute de Securitate, povestește cu lux de amănunte. Mi-a povestit că a fost luat ing. CALMANOVICI, că această arestare s'a comentat foarte mult între ingineri, că toți sunt convinși că este nevinovat și soția lui este convinsă de aceasta.-

Ca o consecință a arestării lui CALMANOVICI s'a sinucis tov. MIREL dela Cadrele C.C. Când am protestat împotriva acestor zvonuri murdare dânsa mi-a argumentat cu afirmațiile familiei sale cum că la înmormântare n'a fost nici un tov. dela C.C. ci numai rudele.-

Când și-a exprimat furia pentru fratele ei am întrebat-o care este situația lui. Dânsa mi-a spus că a fost de două ori verificat, odată când au fost verificările și altădată când a fost făcut director de policlinică. La întrebarea pusă că unde este fratele său, el a răspuns că a dispărut și el nu-i știe de urmă. În felul acesta a mințit Partidul și a fost ales și deputat de raion.

În general femeia aceasta are legături multe și știe și se informează și colportează multe zvonuri. Soțul ei lucrează ca consi-

lier la Ministerul Energiei Electrice,este bun specialist,a slujit foarte bine regimul trecut,a fost f.bogat,a finanțat pe ZILBER care era veșnic în pană de bani,deoarece avea femei care-l "tapau" (așa mi-a povestit sora lui).

Aceasta îmi este declarația pe care o semnez.

ss.Sandu Stefania

15 Septembrie 1951.-

Declarație

63

63

Subsemnata Sandu, Stefania, născută în anul 1944 onorul Sotii fiica lui Cloise și Tivra Musen, cu domiciliul în București str. Doriană Dupu 2, declar următoarele:

Duminiică dimineața a venit la mine să mă viziteze sora lui Lilber Herbert. Ea mi-a spus că în chiar dimineața arestării sorii mele i s-a telefonat de către cineva din bloc. Mi-a spus că pareea ei este că totul a fost făcut de Securitate pentru ca să dea informații în legătură cu activitatea lui Lilber și că aceasta în vederea judecării procesului Pătrășcanu.

Era înfirmată în tătăria să se judece un proces mare, dar (din' destul de mare) un încă procesul Pătrășcanu. Am avut impresia că are legătură cu cineva din țară cu un avocat care apără. Tot dașcu mi-a povestit că în zi ne măsură să mi spună că el vor fi achiziționați pt. proces căi de obicei stau la țară și dașcu are cunoștințe din partea locului care o vor anunța.

Și-a exprimat frica pt. soțul și fratele ei, că se putea suferi și ei consecințe.

Cum arste Frate arestările făcute de Securitate) povestile cu lui de acuminate. Mi-a povestit că a fost făcut viz. Calmanovici - că aceasta arestare s'a comentat J. vizit între vizitieri, că toți sunt conștienți că este minorat și soția lui este conștientă de aceasta.

Ca o consecință a austării lui Caluianovici și a simeii.
șov. lirol dela cadrele C.E. Când au protestat împotriva
acestor zvonuri murdare dăună nu-a argumentat cu
afirmațiile șmețeliei sale ci cu că la înmormântare n'a
fost nici un șov. dela C.E., ci numai medile.

Când și-a exprimat frica pt. frațele ei am întrebst
care este situația lui. Săuza nu-a spus că a fost de vreo
ori verificat, adică când au fost verificați și altă dată
când a fost făcut director de polițieni. La întrebare
puta că vede este fratele dintr-o vâșpărie că a
disparut și el nu-i stie de urme. De felul
acesta a mintit Partidul și a fost ales și deput
de raion.

De general șmețelă aceasta are legături multe
și se înfundează și colportă multe
zvonuri. Totul ei lucrează ca consilier la
Ministerul Energiei Electrice, este din specialitate
a slujit f. bine regimul trecut, a fost f. bogat
a furat pe Filher care era vesnic în paza
de banci devarare avea fumei care - L. Tapan
(Orsu nu-a pomestit sora lui) —

Aceasta nu este declarația pe care o sunam
I. Iancu

15.9.95.

186

64 64

D E C L A R A T I F

=====

Subsemnatul CONST.D.DUMITRU, colonel pensionar, născut la 30 Iunie 1888 în orașul Ploești, din părinți DUMITRACHE și SEVASTA, ambii decedați, domiciliat în București, Bd1.Prof.Dr. Marinescu Nr.49, declar următoarele :

În toamna anului 1930, fiind însărcinat cu instrucția afacerii Ing.SOLOMON, Maior VARZARU și alții, la Consiliul de Război al C.2 Armată, aveam de șef - al Consiliului - pe colonel CONSTANTIN TURBATU în calitate de prim comisar regal al Consiliului de Război al C.2 Armată, numit în această funcțiune chiar pe data de 1 Octombrie 1930.-

Printre inculpații din dosarul Ing.SOLOMON și alții - se afla tot ca inculpat și Ing.ZILBER, acuzat, tot de chestiuni de spionaj - ca și ceilalți din dosar.-

Îmi reamintesc - cu precizie - că pentru inculpatul Ing.ZILBER, șeful meu col.TURBATU, manifesta o deosebită atențiune, atitudine ce nu o avea pentru nici unul din ceilalți inculpați.-

Astfel - îmi reamintesc că - în timpul instrucțiunii, Ing.ZILBER a trimis o scrisoare coindicatului VIOTOR ARADI, care dealtfel era principalul său acuzator prin care Ing.ZILBER ruga pe ARADI, să revină asupra declarațiilor făcute în ce privește persoana lui ZILBER, luând totul asupra sa, etc., etc.-

Stiu că în esență, scrisoarea tindea la salvarea lui ZILBER, rămânând ca de soarta lui ARADI, să se ocupe ulterior.-

Această scrisoare Ing.ZILBER a încredințat-o frizerului - sub promisiunea acestuia că o va încredința personal lui VIOTOR ARADI, ceva ce însă nu a făcut, că a adus scrisoarea acasă la mine la Cercul Militar, unde locuiam, predându-mi-o personal și arătându-mi împrejurările în care a primit-o și în ce

././.

scop anume.-

Stiu că atunci când șeful meu col.TURBATU a aflat de această scrisoare și de predarea ei direct mie, s'a supărat și a făcut aspre observațiuni, nu numai frizerului, dar și personalului dela închisoare, care avusese un rol în această chestiune.-

Față de mine încă a avut aceiași atitudine de protest, pretinzând că această scrisoare, trebuia să i se aducă d-sale personal.-

La aceasta eu am arătat șefului meu că nu-i înțeleg supărarea, întrucât în calitatea mea de instructor era firesc ca cei dela închisoare să se gândească că mie trebuie să mi-o încredințeze și că eu dealtfel, făcând procesul verbal respectiv, voiu pune scrisoarea la dosarul de instrucție, făcând constatările firești în ce privește conținutul ei și trăgând aceleași firești concluziuni.-

Nu pot uita totuși că o chestiune ca aceasta a fost în stare să-l supere, ceea ce m'a surprins foarte mult și deabia atunci am început să-mi dau seama de unele manifestări binevoitoare ale d-sale față de Ing.ZILBER.-

Adaog în legătură cu aceasta și următoarele : Este ade-vărat că la judecarea acestui proces care a durat aproape întreaga lună Mai din anul 1931 - deși eu nu mai eram în București, ci fusesem mutat în provincie, totuși am aflat cu surprindere că Ing.ZILBER - a primit o pedeapsă mult mai mică - față de cele primite de ceilalți coacuzăți din proces - și a căror vinovăție se putea pune pe aceiași linie cu Ing.ZILBER.-

Deasemenea am fost surprins că - în recurs - singurul care a obținut casarea sentinței de condamnare, a fost tot numai Ing.ZILBER și ceva mai mult că i s'a admis chiar judecarea sa de către instanțele penale civile - care rejudecându-l, au pronunțat achitarea sa de orice penalitate.-

Este o situație de favoare, căci altfel nu am cum să o numesc - de care se vede că s'a bucurat Ing.ZILBER în acest proces -, dar ale cărei cauze, eu nu le-am cunoscut niciodată.-

Aceasta îmi este declarația pe care o susțin și o semnez.-

ss/. G.D.DUMITRU

18 Iunie 1951

Declarație

Subsemnatul Com. D. Dumitru - Colonel pensionar - nascut la 20 Iunie 1888 - in locul Oltești - din parinti: Dumitrache si Severa. ambii decedati, domiciliat in București - B^{te} Prop. D^{ne} Ministeru nr. 49 - de la urmatoare:

In toamna anului 1930 - fiind instruit - cu instructia afaceri: Ing. Solomon, Mair Vargan si altii - la Comandul de Rafet^{ie} al C. 2 Br., aveam de sef - al Comandului - pe Colonelul Călin Turbatu - in calitate de Prim Comisar Regal al Cms. de Rafet. al C. 2 Br., numit in aceasta functie - chiar pe data de 1 Oct. 1930 -

Printre neapătați - din brunt Ing. Solomon si altii - se afla - tot ca neapătat si Ignomel Ziller -, acuzat - tot la chestiuni de sprijin - ca si ceilalti din dosar. -

Am reamintit - ca precizăm - ca - pentru neapătat Ing. Ziller -, seful meu Col. Turbatu - manifesta o descalitate atitudine -, atitudine ca nu avea pentru nici unul din ceilalti neapătați.

Asfel - mi reamintesc - ca - in timpul instructiei - Ing. Ziller - a trimis o scrisoare - corințușă - lui Victor C. D. Dumitru

Aradi - care de alt-fel era principalul său acuzator -
prin care m. J. Gibber - ruga pe Aradi - să revină
asupra declarațiilor făcute în ce privește persoana lui
Gibber, luând totuși asupra sa. etc. etc.

Știu că în esență, scrierile tindea la salvarea lui
Gibber - recomandându-l ca de la lăsa lui Aradi - să se ocupe
altfel.

Acum scrierile m. J. Gibber a încredințat - frizerului
său promisiunea aceluia - că o va încredința personal lui
Victor Aradi, - ceea ce într- un a făcut - că - a adus scri-
sură - acasă la mine - la Corul. Mi lăsa - unde
locuiau, predându-mi-o personal și aceluia - mi încredin-
țându-mi în care a primit și se ce se știe.

Știu - că atunci când seful meu - Col. Turbata - a
afiat de această scrisoare - și de predarea ei - direct
mie - , s'a supărat și a făcut aspre observații - mi
numai frizerului - dar și personalului de la închisoare -
care au avut un rol în această chestiune.

Fată de mine încă - a avut aceeași atitudine
de protest, pretinzându-și - că această scrisoare, trebuie
să i se aducă de personal.

La aceasta eu am arătat sefului meu - că -
nu-i înțeleg supărarea - întrucât - în calitate
mea de instructor era firesc - ca cei de la închisoare -
să se gândească - că mie trebuie să mi-o încredințeze.

C. D. Dumitru

DECLARAȚIE

Subsemnatul ROMIUS MITINEANU, fost colonel magistrat, născut în anul 1890, luna Septembrie 14, la Iași, cu ultimul domiciliu în București Fundătura Negru Vodă Nr. 8, în prezent reținut, declar următoarele:

Intrebare:

Unde a funcționat în ultimul timp generalul COSTANDACHE?

Răspuns:

dl. general COSTANDACHE GR. a funcționat în ultimul timp, după câte îmi amintesc, la Marele Stat Major Secția Istorică.-

Intrebare:

Ce date cunoașteți în legătură cu acesta?

Răspuns:

Pe dl. general COSTANDACHE îl cunosc de mult, pe când era în Ministerul de Război, mi se pare la Direcția Personalului.-

La secția de judecată a Consiliului de Război pe care am condus-o ca comisar regal, d-sa a fost judecător numai în procesul atentatului dela Sinaia, contra lui I.G. DUCA, unde am fost comisar regal de drept, comisar regal special fiind generalul PETROVICHESCU C, între inculpați fiind și un general.-

Legături de prietenie n'am avut cu d-sa, deoarece era mult mai vechiu ca mine.-

Intrebare:

Care este ultimul domiciliu al lui sau unde se află astăzi?

Răspuns:

Nu cunosc domiciliul d-lui general COSTANDACHE GR. dar el se găsește în vechea carte de telefon. Precisez că sunt mai multe familii COSTANDACHE, unii semnează CONEL. și alții COST.

Intrebare:

Unde au funcționat în ultimul timp colonelul PELLA I. și lt.col. BRUTĂNU RADU?

Răspuns:

Generalul magistrat PELLA ION și generalul magistrat BRUTĂNU RADU, au funcționat mult timp la Consiliul de Război

69 69
al Corpului 2 Armată și în jurul anului 1936 au fost mutați ca judecători consilieri la Curtea Militară de Casare și Justiție. Generalul PELLA ION a sosit la pensie în anul 1942, iar generalul PRUTEANU RADU mai înainte.-

Intrebare:

Ce date cunoașteți în legătură cu aceștia?

Răspuns:

Generalul magistrat PRUTEANU RADU, este unul din vechii magistrați militari, părăsind frontul ca consecință a unei invalidități la un picior din timpul războiului 1918-1919. El a fost comisar regal și mult timp raportor judecătoresc de instrucție și raportor șef al Consiliului de Război al Corpului 2 Armată.-

Generalul PELLA ION, a fost numai comisar regal, șeful unei secții de judecată la Consiliul de Război al Corpului 2 Armată. Cariera de magistrat a început-o la Consiliul de Război al Diviziei a 4-a prin desființarea acestei instanțe a fost mutat la Consiliul de Război al Corpului 2 Armată.-

Nu-mi amintesc de procese mai importante sociale în care au fost ei fie judecători de instrucție sau comisari regali, deoarece n-am fost niciodată împreună la aceeași secție. Ambii erau mai vechi în grad ca mine.-

Intrebare:

Care este ultimul lor domiciliu?

Răspuns:

Domiciliul generalului PRUTEANU RADU este Bd. Filantropiei vis-a-vis de spitalul Filantropia și al generalului PELLA ION este str. Viitor nr. 18.-

Aceasta este declarația pe care o susțin și semnez.-

ss. Romulus Hotineanu

Declarație

Subsemnatul Romulus Stăttineanu, fost colonel magistrat, versat în anul 1890 luna Septembrie 14 la Iași, cu ultimul domiciliu în București Fundătura Negru Vodă N° 2 în prezent reținut, declar următoarele:

Întrebare

unde a funcționat în ultimul timp generalul Constantinache?

Răspuns

omul general Constantinache Gr. a funcționat în ultimul timp, după câte mihi amintesc, la Marele Stat Major Secția Istorică.

Întrebare

Ce date cunoscuteți în legătură cu acesta?

Răspuns

Pe omul general Constantinache îl cunosc de mult, pe când era în Ministerul de Război, mi se pare la Direcția Personalului.

La secția de judecată a Comitetului de Război pe care am călătorit ca comisar Regal, omul a fost judecătoreț numai în procesul atentatului.

Rom. Stăttineanu

dela Sinaia, între lui I. G. Duca, unde am fost
Comisar Regal de District, Comisar Regal special fiind
generalul Petroviciu C., între încheput fiind și un
general. -

Legături de prietenie s'am avut cu ~~1930~~¹⁹³⁵, de
aceia era mult mai veche ca mine. -

Intrebare . -

care este vetimul domiciliu al lui sau unde
se afla oita-zi. -

Răspuns . -

Au cunoscut domiciliu lui General Comandache ex.
dar el se găsește în vechia carte de telefon. -

Prezic și sunt mai multe familii Comandache,
unii semnează Const. și alții Cost...

Intrebare

unde au funcționat în vetimul timp colonelul
Pella J. și în Colonel Puțeanu Radu?

Răspuns . -

Generalul magistrat Pella Ion și Generalul
magistrat Puțeanu Radu au funcționat mult
timp la Curțile de Raport de Corpuri și
armate și în jurul anului 1936 au fost
mutați ca judecatori Curții la Curtea Militară
de Carase și Justiție. - Generalul Pella Ion
a exist la pensie în anul 1942, iar generalul
Puțeanu Radu mai înainte. .

Intrebare . -

ce date cunoașteți în legătură cu acestia?

Răspuns . -

Generalul magistrat Puțeanu Radu
Ru. Stănescu

este unul din vechii magistrați militari, ³ 71
părăsind frontul ca consecință a unei invalidități
la un picior din timpul războiului 1916-1918. -

El a fost Comisar Regal și mult timp Raportor-
judecător de Instrucție - și Raportor Șef al
Comisiunii de Război al Corpului 2 Armată. -

Generalul Pella Ior, a fost numai Comisar
Regal, - șeful unei secții de judecată la
Comisiunea de Război ~~de Război~~ al Corpului
2 Armată. - Cariera de magistrat a
încăput la Comisiunea de Război al Diviziei
a 4^a și prin desființarea acesteia mutându-se
a fost mutat la Comisiunea de Război al Corpului
2 Armată. -

Nu mi amintesc de procese mai importante
sociale în care au fost ei fie judecători
de instrucție sau comisarai Regali, și care
n'au fost nici aduse în presă la acea secție. -
Amicii erau mai vechi în grad ca mine. -

Intrebare

Care este victimul lor domiciliu?

Răspuns

Domiciliul generalului Puteanu Radu este
Bulevardul Filantropia viz-a-viz de spitalul
Filantropia și al generalului Pella Ior este
strada Viitor N° 18. -

Acum este declarația pe care
o dăstui și venim. -

Arh. Scutneanu

72

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Arestat IMPERIO MATRESCU, născut la 26 Febr. 1913
orașul Sinaia-Frahoș, de profesiune funcționar, cu ultimul
domiciliu Bd. 6 Martie Nr. 63 Buc.

3 Februarie 1953, București

Interog. a început la ora 9

" s'a terminat " 12,30

Întrebare:

Când și prin cine ai cunoscut d-nea pe LEE MILLER
și JOHN PHILLIPS?

Răspuns:

Pe JOHN PHILLIPS l-am cunoscut în primăvara anu-
lui 1946, la Oficiul de presă al Legăției Americane din
București. Pe LEE MILLER am cunoscut-o tot atunci fiindu-mi
prezentată de JOHN PHILLIPS ca ziaristă la revista "Vogue".

Întrebare:

În ce calitate au venit în țară și din partea
cui au venit?

Răspuns:

JOHN PHILLIPS a venit în calitate de corespondent
al revistei americane, săptămânală "Life". LEE MILLER din
partea revistei de modă și probleme feminine "Vogue".

Întrebare:

Unde au locuit în timpul cât au stat în țară.

Răspuns:

Din câte știu au locuit la hotelul Athenae Palace

Întrebare:

Ce activitate au desfășurat în timpul cât au
stat în București.

Răspuns:

JOHN PHILLIPS, mi-a fost recomandat de atașatul
de presă FRANK SCHIA, spre a-l ajuta la culegerea de ma-
teriale în legătură cu reportajul pe care trebuia să-l
facă despre România - care consta în fotografierea dife-
ritelor personalități din Guvern și opoziție. În acest scop

./.

ss/MATRESCU

am fost cu el la HATIGANU și MIHALACHE, frunzi ai natio-
nali-tărilor-nărilor-MARIU. Deasemenea am fost cu el la Prepe-
denția Consiliului de Miniștri unde a făcut diferite fo-
tografii. A mai luat fotografii cu aspecte din viața Ca-
pitalei (vitrine, edificii, aspecte dupe stradă, etc)

De LEE MILLER, nu m'am ocupat eu întrucât n'am
primit nici-o instrucțiune în acest sens.

Întrebare:

Cine s'a ocupat de LEE MILLER în misiunea pe
care a avut-o?

Răspuns:

Eu am cunoscut că LEE MILLER să fi fost con-
ducător de vreun funcționar al Legației Americane. Precizez
că contactul ei cu Legația Americană s'a mărginit la o
vizită sau două făcute la biroul atașatului de presă.

Îmi amintesc că într-o seară la Athene Palace
am întâlnit împreună cu acești doi gazetari pe HARRY BRAU-
NER, care o cunoscă pe LEE MILLER dintr-o vizită ante-
rioară a acesteia făcută în România.

Întrebare:

Arată dă ce cunoști din legăturile lui LEE
MILLER cu HARRY BRAUNER?

Răspuns:

Știu că H. BRAUNER a ajutat-o pe LEE MILLER în
reportajul pe care l-a făcut despre România. Și că BRAUNER
cu LEE MILLER a vizitat împrejurările Bucureștiului, im-
preună cu nașii.

Întrebare:

Ancheta își cere să arate dă activitatea de
spionaj pe care a dus-o JOHN PHILLIPS și LEE MILLER în tin-
tul cât au stat în țară?

Răspuns:

Nu am cunoștință de activitatea de spionaj a
acestor doi corespondenți, însă informațiile politice cu-
lese de JOHN PHILLIPS, au interesat organele Legației Ame-
ricane, care a căutat să de-a tot concursul represen-
ților presei americane la noi în țară.

Sederea lor în țară a durat 15 zile, iar repor-
tajul lui JOHN PHILLIPS a apărut la câțiva timp în revista
"Life" și a fost criticat de personalul Legației întrucât
conținea mai multe erori de fapt.

./.

se/MATRESCU

După ce am citit prezentul proces-verbal de
interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este
întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez.

Anchetat:

ca/I. MATEESCU

Anchetator:

Lt. Maj. T. Stoicu

75

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Arestat IMPERIO MATRESCU, născut la 26 Febr. 1913
oragul Sinaia-Prahova, de profesie funcționar, cu ultimul
domiciliu Bd. 6 Martie Nr. 63 Buc.

3 Februarie 1953, București
Interog. a început la ora 9
" s'a terminat " 12,30

Intrebare:

Când și prin cine ai cunoscut ota pe LEE MILLER
și JOHN PHILIPS?

Răspuns:

Pe JOHN PHILIPS l-am cunoscut în primăvara anu-
lui 1940, la oficiul de presă al Legației Americane din
București. Pe LEE MILLER am cunoscut-o tot atunci fiindu-mi
prezentată de JOHN PHILIPS ca ziaristă la revista "Vogue".

Intrebare:

În ce calitate au venit în țară și din partea
cui au venit?

Răspuns:

JOHN PHILIPS a venit în calitate de corespondent
al revistei americane, săptămânale "Life". LEE MILLER din
partea revistei de modă și probleme feminine "Vogue".

Intrebare:

Unde au locuit în timpul cât au stat în țară.

Răspuns:

Din câte știu au locuit la hotelul Athenes Palace

Intrebare:

Ce activitate au desfășurat în timpul cât au
stat în București.

Răspuns:

JOHN PHILIPS, mi-a fost recomandat de atașatul
de presă FRANK SCHIA, spre a-l ajuta la culegerea de mate-
riale în legătură cu reportajul pe care trebuia să-l
facă despre România - care consta în fotografierea dife-
ritelor personalității din Guvern și opozitie. În acest scop
./.

ss/MATRESCU

676

am fost cu el la BATIGANU și NIMALACHE, fruntași ai național-țărăniștilor-MANIU. Deasemenea am fost cu el la Președenția Consiliului de Miniștri unde a făcut diferite fotografii. A mai luat fotografii cu aspecte din viața Capitalei (vitruine, edificii, aspecte dupe străzi, etc)

De LEE MILLER, nu m'am ocupat cu întruoast n'am primit nici-o instrucțiune în acest sens.

Întrebare:

Cine s'a ocupat de LEE MILLER în misiunea pe care a avut-o?

Răspuns:

Nu am cunoștință ca LEE MILLER să fi fost condus de vreun funcționar al Legației Americane. Practic cel contactul ei cu Legația Americană s'a mărginit la o vizită sau două făcute la biroul atașatului de presă.

Îmi amintesc că într-o seară la Athene Palace am întâlnit împreună cu acești doi gazetari pe HARY BRAUNER, care o cunoștea pe LEE MILLER dintr'o vizită anterioară a acesteia făcută în România.

Întrebare:

Arată dta ce cunoști din legăturile lui LEE MILLER cu HARY BRAUNER?

Răspuns:

Știu că H. BRAUNER a ajutat-o pe LEE MILLER în reportajul pe care l'a făcut despre România. Și că BRAUNER cu LEE MILLER a vizitat împrejurările Bucureștilor, împreună cu mama.

Întrebare:

Ancheta îți cere să arăți dta activitatea de spionaj pe care a dus-o JOHN PHILIPS și LEE MILLER în timpul cât au stat în țară?

Răspuns:

Nu am cunoștință de activitatea de spionaj a acestor doi corespondenți, însă informațiile politice culese de JOHN PHILIPS, au interesat organele Legației Americane, care a căutat să de-a tot concursul reprezentanților presei americane la noi în țară.

Sederea lor în țară a durat 15 zile, iar reportajul lui JOHN PHILIPS a apărut la câțiva timp în revista "Life" și a fost criticat de personalul Legației întruoast conținea mai multe erori de fapt.

./.

ss/MATESCU

După ce am citit prezentul proces-verbal de
interogatoriu susținut cu susținut și am constatat că este
întocmit cu cele declarate de mine; susțin și semnez.

Anchetat:

ca/I. MATESCU

Anchetator:

Lt. Maj. T. Stoiu

718

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Arestat IMPERIO MATESCU, născut la 26 Februarie 1918 în Sinaia-Frahova, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu Bd. 6 Martie Nr. 63 Buc.

3 Februarie 1953, București
Interog. a început la ora 11,30
" s'a terminat " 13,10

Întrebare:

Când ai cunoscut dta pe ofițerii americani MADISON și ROBERTS?

Răspuns:

L-am cunoscut în toamna 1944, în Aleea Medrozan Nr. 5, unde era instalată misiunea americană.

Întrebare:

Cu ce se ocupa în cadrul Misiunii, MADISON și ROBERTS.

Răspuns:

Cpt. MADISON, era înmărcinat cu secția politică militară, iar lt. ROBERTS era ajutorul lui. În aceste funcțiuni ei culegeau informații, în legătură cu situația politică, socială și economică dela noi din țară.

Întrebare:

Pe HERBERT ZILBER l-ai cunoscut?

Răspuns:

L-am cunoscut înainte de 23 August 1944, cred că prin fratele meu DECEBAL MATESCU, care era și el economist și îl cunoștea pe H. ZILBER, care lucra la Institutul de Conjunctură.

Întrebare:

Când l-ai revăzut pe H. ZILBER după 23 August 1944?

Răspuns:

L-am revăzut pe H. ZILBER spre sfârșitul anului 1944.
./.

sa/I. MATESCU

1944, cu prilejul unei mese la restaurantul Cappa. 19

Intrebare:

În ce împrejurări a fost organizată masa și cine a participat?

Răspuns:

Eu eram funcționar al Misiunii Militare Americane. În această calitate organizam diferite mese în special la Cappa, cu scopul de a aduce pe ofițerii americani în contact cu diferite personalități române. În masa despre care am amintit mai sus la care a participat ZILBER, au mai participat MIHAIL SEBASTIAN (fost scriitor, decedat) ofițerii americani opt. MADISON, lt. ROBERTS, subsecretarul și probabil SABIN MANUILA director general al Institutului de Statistică de care însă nu sunt sigur.

Intrebare:

Cine a inițiat și organizat această masă și invitată persoanele care au participat.

Răspuns:

Cu și celelalte mese de acest fel și această masă am inițiat-o și organizat-o eu. Și persoanele care au participat tot eu le-am invitat. Pe H. ZILBER l-am invitat prin MIHAIL SEBASTIAN.

Intrebare:

Când s-au cunoscut H. ZILBER cu MADISON și ROBERTS

Răspuns:

Eu sunt absolut sigur dacă eu îi l-am prezentat pe ZILBER cu această ocazie așa cum am procedat cu alte persoane. Însă am discutat cu opt. MADISON despre el întrucât în calitate de economist interesa pe americani. I-am dat lui MADISON toate relațiile pe care le știam despre el.

Intrebare:

Cu ce scop ZILBER a fost invitat la masă.

Răspuns:

L-am invitat pe ZILBER în calitate de economist și am de stănga și eram convins că părerile și observațiile lui prezintă interes pentru americani. În general aceste mese dădeau posibilitatea americanilor de a cunoaște personalități din viața noastră politică și de a se informa asupra situației dela noi politice, sociale și economice.

Intrebare:

Ce ai discutat cu MADISON despre ZILBER.

./.

ss/ I. MATINESCU

Răspuns:

Am comunicat lui MADISON, datele pe care le cunoșteam despre el și anume: activitatea lui profesională, poziția lui politică, precum și observații asupra capacității profesionale și intelectuale și a pregătirii sale. Din impresia mea la cele spuse de mine, MADISON părea să fi satisfăcut manifestându-și satisfacția de al cunoaște.

Întrebare:

Ce legături a avut WILSON cu MADISON și EC-BERTS?

Răspuns:

În afară de cele arătate mai sus, nu cunoașteam alte relații au existat între WILSON și cei doi ofițeri americani.

După ce am citit prezentul proces-verbal de interogatoriu ouănt ouănt și am constatat că este întocmi ouănt de mine susțin și semnez.

Archetati:

ss/I. MATESCU

Archetator:

Lt. Maj. T. Stalau

57

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Arestat IMPERIO MATESCU, născut la 26 Februarie 1913 în Sîrău-Crohova, de profesiune funcționar, cu ultimul domiciliu Bd. 6 Martie Nr. 63 Buc.

3 Februarie 1953, București
Interog. a început la ora 11, 30
" s'a terminat " 13, 10

Întrebare:

Cînd ai cunoscut d-ta pe ofițerii americani MADISON și ROBERTS?

Răspuns:

I-am cunoscut în toamnă 1944, în Aleea Măroșan Nr. 5, unde era instalată misiunea americană.

Întrebare:

Cu ce se ocupa în cadrul Misiunii, MADISON și ROBERTS.

Răspuns:

Opt. MADISON, era încredințat cu secția politică militară, iar lt. ROBERTS era ajutorul lui. În aceste funcțiuni ei culegeau informații, în legătură cu situația politică, socială și economică din noi din țară.

Întrebare:

Pe HERBERT ZILBER l-ai cunoscut?

Răspuns:

I-am cunoscut înainte de 23 August 1944, oredă prin fratele meu DECEBAL MATESCU, care era și el economist și îl cunoștea pe H. ZILBER, care lucra la Institutul de Conjunctură.

Întrebare:

Cînd l-ai revedut pe H. ZILBER după 23 August 1944?

Răspuns:

I-am revedut pe H. ZILBER spre sfîrșitul anului 44.
s./I. MATESCU

1944, cu prilejul unei mese la restaurantul Cappa. 82

Întrebare:

În ce împrejurări a fost organizată masa și cine a participat?

Răspuns:

Au eram funcționar al Misiunii Militare Americane. În această calitate organizam diferite mese în special la Cappa, cu scopul de a aduce pe ofițerii americani în contact cu diferite personalități române. La masa despre care am amintit mai sus la care a participat ZILBER, au mai participat MIHAIL SEBASTIAN (fost scriitor, decedat) ofițerii americani opt. MADISON, lt. ROBERTS, subcomandatul și probabil SABIN NAMILIA director general al Institutului de Statistică de care însă nu sunt sigur.

Întrebare:

Cine a inițiat și organizat această masă și invitată persoanele care au participat.

Răspuns:

Eu și celelalte mese de acest fel și această masă am inițiat-o și organizat-o eu. Și persoanele care au participat tot eu le-am invitat. Pe H. ZILBER l-am invitat prin MIHAIL SEBASTIAN.

Întrebare:

Când s-au cunoscut H. ZILBER cu MADISON și ROBERTS

Răspuns:

Au fost absolut sigur dacă eu i l-am prezentat pe ZILBER cu această ocazie așa cum am procedat cu alte persoane. Însă am discutat cu opt. MADISON despre el intruând în calitate de economist interesul pe americani. I-am dat lui MADISON toate relațiile pe care le știam despre el.

Întrebare:

Cu ce scop ZILBER a fost invitat la masa.

Răspuns:

L-am invitat pe ZILBER în calitate de economist și am de așteptat și eram convins că părerile și observațiile lui vor avea interes pentru americani. În general aceste mese dădeau posibilitatea americanilor de a cunoaște personalități din viața noastră politică și de a se informa asupra situației dela noi politice, sociale și economice.

Întrebare:

Ce ai discutat cu MADISON despre ZILBER.

./. se/z. MATRESCU

Răspuns:

Am comunicat lui MADISON, datele pe care le cunoașteam despre el și anume: activitatea lui profesională, poziția lui politică, precum și observații asupra capacității profesionale și intelectuale și a pregătirii sale. Din impresia mea la cele spuse de mine, MADISON părea să fi satisfăcut manifestându-și satisfacția de al cunoaște.

Întrebare:

Ce legături a avut KILBEN cu MADISON și ROBERTS?

Răspuns:

În afară de cele arătate mai sus, nu cunosc ce alte relații au existat între KILBEN și cei doi ofițeri americani.

După ce am citit prezervul proces-verbal de interogatoriu amuzant cu amuzant și am constatat că este întocmit cu cele declarate de mine susțin și semnez.

Archetat:

ce/I. MATRESCU

Archetat de:

Lt. Maj. T. Stăniou

57

89
84

Proces-Verbal de interogator

Arestat ul Imperiu Matiescu născut la 26 sept. Februarie
1913, la Sinaia-Trahova, fiul lui Gheorghe și Dna, cu ultimul
domiciliu în București, Bd-ul 6 Martie No. 63
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

24 Septembrie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 10 și min.

„ s'a terminat la „ 14. și „

Intrebare: Vi cunoaște pe Lucretia Pătrășcanu

Răspuns: Da, l-am cunoscut pe Lucretia Pătrășcanu

Intrebare: Când și în ce împrejurări l-ați cunoscut

Răspuns: Pe Lucretia Pătrășcanu l-am cunoscut în
septembrie-Octombrie 1944, la Minunea Americană
din București, str. Pleia Macdugan, cu ocazia unei
vizite a lui Pătrășcanu și a soției sale la Minunea
Americana, unde eu lucram.

Intrebare: Unde a fost primit Pătrășcanu și de cine
a fost primit el

Răspuns: Pătrășcanu a fost primit de Locotenent
Comandor de marina Frank Wioner și de Generalul
Schuyler și au fost invitați în holul minuneii americane

Intrebare: Cine a mai fost de față cu acest prilej

Răspuns: Au mai fost de față el și omul Rică Georgescu
petrolist. Menționez că Rică Georgescu a venit la
Minunea odată cu Pătrășcanu însă nu știu dacă au
venit cu același automobil. Au mai fost el și Dna

Semnătura,

I. G. Lucarescu

Urmare: Bragadiu propozitorul casei unde era invelata
misiunea. Dar din partea (legatiei) ^{minim} mai erau de puteri
vreo ritica ofter pentru care Madison Lo's,
Erny Robert & Maionul Ross si sub-semnatul.

Intrebare: Arata sta cat timp a durat aceasta vizita
si ce sa facut in acest timp.

Raspuns: S-a servit bauturi WISKY, si gustari.

Intrebare: Ce sa discutat.

Raspuns: Nu imi amintesc ce sa discutat, insa am avut
impresia ca vizita era destul de serioasa. Americanii
erau frapati de vizita facuta de Patrascanu ma refer
la ei mai mici in grad, uni cautand sa si faca drum
din birourile lor prin hall ca sa poa vada.

Intrebare: Patrascanu se cunoastea mai pu mult cu vreunul
din americani aratati mai sus.

Raspuns: Nu stiu daca se cunoastea. Insa dupa catva
timp Madison mi-a cerut informatii cu caracter biografic
despre Patrascanu si in special daca Patrascanu este
sau nu compromis in afaceri sau politici. Raspunsul
meu a fost dat imediat, aratandu-i ca nu am cunostinta
daca a fost amestecat in vreo afacere compromitatoare si
sa se bucura de reputatie in general.

Intrebare: Ce alti servicii ti-au cerut americani cu privire
la Patrascanu.

Raspuns: Mult mai tarziu prin 1945-1946 Hall ofter
insarcinat cu afaceri politice la misiunea americana, mia
cerut date biografice suplimentare in legatura cu Patrascanu,
lucru pe care l-am si facut aratandu-i tot ce stiam
despre el.

Intrebare: Inati ce mai cunosti sta despre relatile lui
Patrascanu cu americani.

Semnatura, 15 Martie 1946

Urmare: Răspuns: Nu l-am mai văzut pe Gatrascu la mormine
 și nici nu am discutat cu nimeni despre el în afară
 de cele ce am declarat. Tot eu personal nu am putut
 relatea cu el.

Întrebare: Ce mai ai de adăugat pe privire la Gatrascu?

Răspuns: Mai stiu pe Gatrascu împreună cu Stărescu
 Ion, Marin, Grăteanu, Titel Gătescu, Grigore Pujești
 și alți oameni politici au colaborat la exilu lui Ionișcu
 din Iași. Nu pot spune că sunt sigur de paternitatea
 publică.

Prezentul proces verbal l-am putut revizui și revizui
 și am constatat că el conține în întregime cele declarate
 pentru care îl susțin și semnez I.G. Mateescu

Arhitect

St. M. de rec. G. Ionescu

UNITATEA

S.P. Gov.
P.

86

Sef Nr.

PROCES VERBAL Nr. 90

DE DEPUERERE ȘI PERCHEZIȚIE CORPORALĂ

P. 721-1-F

Făcut astăzi, 24. Octomb. 1953. ora 23³⁰ în București

Noi, Lt. Tonita Ion din M.H.

în virtutea drepturilor ce ne sunt acordate, dispunem depunerea în arest în interesul cercetărilor a numitului PILVIȚ PLACĂ născut la 31-V-1910 în comuna Londa Hoșia
 aionul fiul lui Laurente și Maria
 de profesiune funcționar căsătorit cu Costin PLĂCĂ domiciliat în București
 Str. Pitar Mări Nr. 27 R. Stalin orinit conform raportului
 Nr. din

Procedând la percheziția corporală a susnumitului, am găsit asupra lui următoarele obiecte și valori:

doi ochi stângi, una fustă de lână, o combinație flanelă, una perechi chiloți, un șorț, una perece, una pereche de pantalon, un pătân, un pulover cu manșete, etc.

Drept care am încheiat prezentul proces verbal.

OFITER DE SERVICIU,

Percheziționat.

Lt. Tonita Ion

Sylvia Placa

Transferat la conform Ordinului Nr. din

Am predat,

OFITER DE SERVICIU,

Am primit,

reținutul și obiectele menționate în prezentul proces verbal.

D O V A D A

Am primit obiectele și valorile menționate în prezentul proces verbal.

Data

4 8 97

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestata SILVIA FLACA, funcționară la Legatia S.U.A.
misoată la 31 Mai 1910 în Londra, sora lui LAURENTIU și
MARIA, ^{soția} dom. în București str. Pitar Mog Nr. 27

2 Ianuarie 1952, București

Interog. a început la ora 8,45

" s'a terminat " 1,15

Întrebare:

Al cunoscut dta o persoană cu numele de HERBERT
ZILBER?

Răspuns:

Persoană nu am cunoscut vreă persoană cu acest nume
niciodată. Inad am aflat despre o persoană cu numele de
HERBERT ZILBER, doctor în științe economice, din rapoartele
unor ofițeri din Misiunea Militară Americană dela București.

Întrebare:

Dela cine și în ce împrejurări ai aflat dta pentru
prim dată despre HERBERT ZILBER?

Răspuns:

La sfârșitul lunii Septembrie 1944, comandorul
WISNER pe atunci șeful Misiunii Militare Americane la Bu-
curești, arăta în acest raport că a fost invitat la masă la
MICA GEORGESCU unde printre alte persoane a cunoscut pe
doctor HERBERT ZILBER, care s'a prezentat ca fruntaș al
P.C.R., cu această ocazie am auzit pentru prim dată de
HERBERT ZILBER.

Menționez că eu funcționam la Misiunea Militară Ame-
ricană în calitate de secretară a comandantului WISNER. În
această calitate stenografiam și scriam la mașină rapoarte-
le comandantului WISNER către Cartierul General american
dela Caserta (Italia)

Întrebare:

Arată dta amănunțit tot ce-ai aflat despre HERBERT
ZILBER cu ocazia scrierii raportului comandantului WISNER?

Răspuns:

./.

so/SYLIVIA FLACA

În raportul amintit de mine mai sus, comandorul FISNER arăta că la cunoscut pe ZILBER cu ocazia unei mese la RICA GEORGESCU. Arăta apoi că HERBERT ZILBER la informat despre faptul că în seara zilei de 23 August 1944, a participat împreună cu LUCRETIU PATRASCANU, cu care era bun prieten, la consfătuire a șefilor partidelor politice ce s'a ținut la palatul regal unde s'a hotărât formarea unui guvern de militari, că la această consfătuire PATRASCANU ca reprezentant al P.M.A. a fost de acord cu formarea unui guvern de militari. Mai arăta apoi că ZILBER la povestit că are 3 doctorate luate în străinătate.

Întrebare:

Arăta d-ta ce persoane au mai fost la RICA GEORGESCU cu ocazia în care comandorul FISNER la cunoscut pe ZILBER și tot ce ști în legătură cu acest fapt?

Răspuns:

Dintre persoanele care au fost la masă la RICA GEORGESCU în ocazia de comandou, FISNER îmi amintesc de ofițeri americani lt. VALIANESCU și lt. HOI GOGU care vorbeam românește, EUMIVRU BEAGADIRU cu soția (care erau garda de la FISNER), ION MOȘIONI ȘTEARGA, ZILBER HERBERT. Au mai fost și alte persoane a-l cărui nume nu mi-l amintesc. Despre prezența la masă a acestor persoane știu de la FISNER. Nu pot preciza dacă erau menționate în raportul ce mi l-a dictat sau mi-a vorbit el de ele.

Întrebare:

După împrejurarea amintită mai sus, când și ce anume ai mai aflat despre HERBERT ZILBER?

Răspuns:

În luna Octombrie 1944 FISNER a mai avut o întrevedere cu HERBERT ZILBER în oraș, locul unde anume a avut loc această întrevedere nu-l cunosc.

În raportul pe care mi l-a dictat după această întrevedere, FISNER arăta că HERBERT ZILBER la informat despre situația politică din țară și despre necesitatea înlocuirii guvernului militar provizoriu cu alt guvern de coaliție. Mai arăta că ZILBER i-a vorbit despre situația regiunilor distruse de urma luptelor și despre căile ferate, arătându-i necesitatea înfăptuirii urgente a acestora în legătură cu executarea armistițiului.

Menționez că cele de mai sus erau cuprinse

./.

ss/SYLVA PIACA

Într'un raport în care era vorba și despre alte probleme și nu-mi amintesc de alte amănunte în legătură cu întrevederea dintre SILBER și WISNER.

Întrebare:

Arată ce mai cunoști d-ta despre legăturile dintre comandorul WISNER și HERBERT ZILBER?

Răspuns:

Mă cunosc alte întrevederi dintre WISNER și HERBERT ZILBER în afară de cele două arătate mai sus și nu știu nimic altceva despre legăturile dintre aceștia.

Tot în cursul lunii Octombrie 1944 a sosit la misiunea militară lt. HENRI ROBERTS și la interval de câteva zile a sosit și căpitanul MADISON. În prezența mea WISNER i-a predat lui ROBERTS legătura cu ZILBER spunându-i: "De azi înainte vei fi d-ta legătura cu doctorul ZILBER, deoarece eu nu mai am timp să mă ocup de această legătură" dându-i totodată numărul de telefon al lui ZILBER. Era evident că WISNER a mai discutat cu ROBERTS înainte despre ZILBER, deoarece cu această ocazie mi-a dat nici-o altă explicație, iar ROBERTS nu a fost deloc surprins și nu i-a cerut lui WISNER explicații sau înduriri, ci a primit pur și simplu ordinul notându-și numărul de telefon al lui ZILBER, ca unul ce cunoștea problema.

După această dată WISNER nu mi-a dictat nimic în legătură cu HERBERT ZILBER și nici nu mi-a mai vorbit nimic despre el.

Întrebare:

Arată ce ști d-ta despre legăturile dintre HERBERT ZILBER și ROBERTS?

Răspuns:

După ce HERBERT ZILBER a fost predat de către WISNER la ROBERTS legătura cu el au ținut-o MADISON și ROBERTS invitându-l odată pe săptămână la ei la masă. Menționez că MADISON și ROBERTS lucrau împreună la misiuni la secția politică și în același birou și deasemenea locuiau împreună în oraș pe Bud. Dacia, numărul casei nu-l cunosc.

Rapoartele lui MADISON și ROBERTS nu le scriam eu și nu am aflat direct dela aceștia nimic despre HERBERT ZILBER. Cele de mai sus le-am aflat dela maiorul HALL, după plecarea lui ROBERTS și MADISON din țară în luna August 1944. Anume maiorul HALL mi-a spus că MADISON și ROBERTS îl invitau odată pe săptămână pe ZILBER la ei acasă și că acum trebuie să țină el legătura cu acesta, dar el fiind

./.

ss/SYLVA PLACA

- 4 -

986
prea ocupat nu poate să-l invite în fiecare săptămână și-l
va invita numai la intervale de 3-4 săptămâni.

Intrebare:

Ce funcție aveau la misiunea militară Americană
MADISON, ROBERTS și HALL?

Răspuns:

Dela venirea lor în țară Octombrie 1944 MADISON
și ROBERTS au lucrat în secția politică a misiunii americane
MADISON fiind șeful secției iar ROBERTS ajutorul său. În
această calitate ei culegeau informații și întocmeau ra-
poarte pe care le predau generalului SCHUYLER.

Dealtfel ei lucrau într-o foarte strânsă
colaborare fiind și prieteni.

La sfârșitul lunii August 1945 după venirea
maiorului HALL acesta a preluat conducerea secției politice
după ce a avut o serie de lungi discuții cu MADISON și
ROBERTS, care i-au predat secția după care au părăsit țara.

Intrebare:

Ce știți din ceapre legăturile lui HERBERT ZIL-
BER cu maiorul HALL?

Răspuns:

La timp a stat maiorul HALL în țară mi-a dic-
tat 4-5 rapoarte în legătură cu întâlnirile pe care el le
avea cu HERBERT ZILBER.

Primul raport mi l-a dictat în Septembrie 1945
și cuprindea informații despre agricultură, secetă și situa-
ția recoltei din acel an, precum și în legătură cu Uzinele
„Malaxa”, fiind vorba de predarea acestor uzine Statului.
Acest raport mai conținea și alte informații economice și
despre situația politică precum și o serie de comentarii
făcute de ZILBER în legătură cu evenimentele politice
din acel timp.

Ulterior mai mi-a dictat rapoarte până aproxi-
mativ în luna Mai 1946.

Mi-mi amintesc ce conținea fiecare raport în
parte, dar îmi amintesc și pot preciza că toate conțineau
informații economice și politice, despre executarea armie-
tiștului și comentarii în legătură cu evenimentele politice
la ordinea zilei, informații pe care maiorul HALL le
obținea dela ZILBER cu ocazia întâlnirilor pe care le avea
cu acesta. Întâlnirile dintre maiorul HALL și ZILBER aveau
loc la maiorul HALL acasă, unde îl invita pe ZILBER prin
telefon.

./.

ss/SYLIVIA PLACA

Intrebare:

De unde cunoşti dta cele arătate mai sus? 91

Răspuns:

Despre faptul că ZILBER îi da informaţii lui HALL ştiu din conţinutul rapoartelor pe care HALL mi le dicta, şi în care erau cuprinse aceste informaţii, după întâlnirile pe care el le avea cu ZILBER. În rapoarte se menţiona că aceste informaţii sunt dela doctorul în ştiinţe economice şi tot dela HALL ştiam că acest doctor în ştiinţe economice era ZILBER. Despre locul întâlnirilor şi despre faptul că aceste întâlniri erau stabilite prin telefon ştiu deoarece mie îmi cerea HALL să formez numărul de telefon al lui ZILBER şi apoi să fac legătura, iar cu ocazia acestor convorbiri telefonice l-am auzit pe HALL invitându-l pe ZILBER la masă.

Intrebare:

Ce mai cunoşti dta despre legăturile dintre maiorul HALL şi HERBERT ZILBER?

Răspuns:

În luna Decembrie 1945 ZILBER l-a chemat la telefon pe HALL cerându-i o întâlnire. Precizez că ZILBER mi-a cerut să-i fac legătura telefonică cu HALL după care aceştia au avut o convorbire telefonică scurtă, pe care însă nu am auzit-o dar după care s'au întâlnit la HALL acasă. La câteva zile după această întâlnire ZILBER a avut o întrevedere cu MARK ETHERIDGE care se afla în ţară, la locuinţa maiorului HALL şi în prezenţa acestuia. Dela HALL am aflat că ZILBER îi ceruse ca să-i aranjeze o întâlnire cu ETHERIDGE însă în mod discret.

Aceste le-am aflat dela maiorul HALL deoarece eu mă ocupam şi de unele chestiuni ale gospodăriei sale, el neghiind româneşte şi astfel am fost trimisă şi cu această ocazie pentru a aranja un ceai pentru aceşti oameni. Mai ştiu că ZILBER ia spus maiorului HALL, cam prin luna Februarie-Martie 1946, că probabil va fi numit consilier economic pe lângă Legaţia Română din Washington, acest lucru mi l-a spus HALL.

Menţionez că ZILBER ştia foarte bine englezeşte astfel că vorbea cu HALL direct fără interpret.

Mayorul HALL a plecat în ţară la 8 Decembrie 1946, şi ştiu că plecarea sa făcându-se pe neaşteptate. El nu şi-a luat rămas bun, nici dela ZILBER şi nici dela alte persoane din ofara mistinei.

Altceva în afară de cele arătate mai sus nu
cunosc despre legăturile dintre maiorul HALL și HERBERT
ZILBER.

Interogari:

După plecarea din țară a maiorului HALL, cu
ce persoane dela Misiunea Americană a avut HERBERT ZILBER
legături?

Răspuns:

După plecarea maiorului HALL, lt. RURA, care la
înlocuit pentru scurt timp (cca. 6 săptămâni) m'a întrebat
odată dacă cunosc pe doctorul HERBERT ZILBER, la care
i-am răspuns că-l cunosc. Mi-a spus apoi dacă știu că este
directorul institutului de studii Economice (nu-mi amintesc
precis numele institutului). Mi-a spus că la cunoscut el.
Dela 1 Ianuarie 1947 Secția politică a Misiunii Americane
a fost preluată de colonelul LOVEL, dar nu știu dacă ZILBER
a avut legături cu acesta.

Menționez că după convorbirea pe care am avut-o
cu lt. RURA, așa cum am arătat-o mai sus nu am mai auzit și
nu am mai aflat nimic despre HERBERT ZILBER.

După ce am citit prezentul proces-verbal
cuvânt cu cuvânt, el corespunde întru totul cu cele decla-
rate de mine, cuțin și semnau.

ss/SYLVIA FLACA

lt. SERBAN GH.

DECLARAȚIE

Subsemnata SAMUELLI ANA, născută la 14 August 1910, condamnată la 20 ani muncă silnică, cu ultimul domiciliu la București str. Pictor Iscovescu nr. 44, asupra celor întrebate declar următoarele:

Intrebare:

Ce informatori au lucrat cu PORTER, începând dela 23 August 1944 până la plecarea sa din țară?

Răspuns:

Următoarele persoane au lucrat ca informatori conștienți cu PORTER, dela 23 August 1944 până la plecarea sa din țară:

A. In perioada când PORTER era la Ministerul Economiei Naționale, adică în luna Septembrie 1944, informatori regulați erau:

DAN HURMUZESCU, fost profesor universitar.

GIGI TOMAZIU, pictor.

COSTICA MUGUR, fost ziarist.

BAZU CANTACUZINO, aviator.

RICA GEORGESCU, atunci subsecretar de Stat la Min. Ec. Naț.

ALECU STEFANESCU, atunci director general al Societății

Românofir.

LIVIU P. NASTA, ziarist.

ION BEZA, comerciant.

MIHAI IAROSLAVICI, funcționar.

PIERRE BOULLERN, atunci consul francez din Timișoara.

QUIRAND, fost profesor la Institutul Francez din București, care a plecat din țară la sfârșitul lunii Septembrie 1944.

TITUS CRISTUREANU, ziarist.

B. In perioada Octombrie 1944-Martie-Aprilie 1946, când biroul lui PORTER era în clădirea legației britanice din str. Jules Michelet, informatorii lui erau aceleași persoane dar numai următoarele în mod regulat, celelalte venind numai în mod sporadic sau aducându-și informațiile la Misiunea Militară sau la reprezentanța politică:

974

DAN HURMUZESCU, venea neregulat la birou și îl vizita pe PORTER și acasă, GIGI TOMAZIU, deasemenea; BAZU CANTACUZINO; ION BEZA, MIHAI IAROSLAVICI, a fost numit la Misiunea Militară la Secția tăieturilor din presa română. COSTICA MUGUR a rămas funcționar la biroul lui PORTER. LIVIU NASTA a continuat să aducă rapoarte informative. RICA GEORGESCU și ALECU ȘTEFANESCU, aduceau informațiile lor direct la Misiunea Militară și la reprezentanța politică.

PIERRE BOULERN a continuat să-l viziteze pe PORTER dar în mod din ce în ce mai neregulat.

CRISTUREANU a început vizitele la birou, dar timp de câteva luni a adus informații lui PORTER fie acasă la el, fie la PORTER acasă.

În susnumita perioadă, PORTER a mai avut alți informatori și anume:

VASILE SERDICI, membru în partidul național țărănesc.

ION CANTEMIR, idem.

MIHAI FARCASANU, redactorul ziarului Viitorul și soția lui, PIA.

JOSETTE LAZAR, secretara ziaristului american SAM BREWER.

SERBAN VOINEA, șeful agentiei Rador.

NICULESCU BUZESTI, fost ministru de Externe.

VISOIANU, idem.

VICTOR HILLARD, secretarul Asociației Prietenii Națiunilor Unite.

Dr. AZRA BERKOVITZ, redactorul ziarului Independence Romania.

Dr. W. FILDERMAN, avocat, fost președintele Uniunii Evreilor din România.

S. GRUBER, avocat, secretarul acestuia.

EMIL GHILEZAN, membru în partidul național țărănesc.

C. În perioada primăverii 1946 iarnă 1948, PORTER a lucrat la legația britanică ca secretar al II-lea și eu nu am mai avut legătură cu el. Totuși știu că el continua să vadă pe LIVIU NASTA, SERDICI, CANTEMIR, IAROSLAVICI și mai avea legătură cu:

ADRIAN DUMITRIU, secretarul partidului socialist Titel Petrescu, SASHA WOHLMANN, secretarul acestuia și funcționar la

Aeroportul Britanic, MIHAI SOLOMON, ziarist.

Intrebare:

Pe ce informatori se baza PORTER din rândurile Partidului Comunist?

Răspuns:

Nu știu cari erau informatorii lui PORTER din rândurile Partidului Comunist.

Intrebare:

Cari au fost împrejurările în care PORTER l-a cunoscut pe SILBER?

Răspuns:

PORTER l-a cunoscut pe SILBER la un dejun la Capșa în Octombrie-Noembrie 1944, oferit de NICULESCU BUZESTI. El îi fusese recomandat de acesta ca un prieten de al lui și legătura între Partidul Comunist și Partidul Național Țărănesc.

Intrebare:

Arătați amănunțit ce informații i-a furnizat BELU SILBER lui PORTER?

Răspuns:

Nu-mi aduc aminte amănunțit ce informații i-a furnizat BELU SILBER lui PORTER, deoarece raportul asupra convorbirii avute mi-a fost dictat de PORTER acum 7 ani. Știu numai că raportul era scurt, nu mai mult de o pagină scrisă la mașină. După câte îmi amintesc, PORTER raporta misiunii militare că din convorbirea avută la dejunul susnumit cu BUZESTI și SILBER, a cules dela acesta informații relative la efectivul Partidului Comunist Român la acea dată, părerile lui SILBER în chestiuni la ordinea zilei ca condițiile armistițiului, considerate grele dar juste având în vedere distrugerile cauzate de armata română în Uniunea Sovietică. SILBER a exprimat părerea că era necesară o colaborare strânsă între toate partidele politice, inclusiv Partidul Comunist, ca să se facă față greutăților drept urmare încetării ostilităților. Nu-mi aduc aminte dacă a mai fost un raport sau nu. După câte îmi amintesc însă, cele de mai sus se referă la un singur raport.

Aceasta îmi este declarația pe care o susțin și semnez.

ss. Ana Samuelli

19 Mai 1951.

Declarație

96

Subsemnata Samuelli Ana născută la 14 August 1910 condamnată la 20 ani muncă silnică cu ultimul domiciliu la Bercu resti, str. Pictor Georescu 44, asupra celor întrebate declar următoarele:

Întrebare: Ce informatori au lucrat cu Porter începând din 23 August 1944 până la plecarea sa din țară?

Răspuns:

Următoarele persoane au lucrat ca informatori conștienți cu Porter dela 23 August 1944 până la plecarea sa din țară:

A. În perioada când Porter era la Ministerul Economiei Naționale, adică în luna Septembrie 1944, informatori regulați erau:

Dan Hurmuzescu, fost profesor universitar,
Gigi Tomaziu, pictor

Costică Murgur, fost ziarist

Băzu Cantacuzino, avocat

Rici Georgescu, atunci subsecretar de Stat la
Min. Economiei Naționale.

Alecu Hefanescu, atunci director general al
Societății Românofir

Lavin P. Nasta, Ziarist

Ion Beza, Comerciant

Mihai Tarolaini, funcționar.

Samuelli

Pierre Boullen, fost atunci Consul francez
din Timisoara

Guissand. fost profesor la Institutul Francez
din Bucuresti. Care a plecat din
tar la spitalul lui Septembrie
1944.

Titus Cristuraru - ziarist.

B. In perioada octombrie 1944 - martie-aprilie 1946,
cand biroul lui Porter era in clădirea Legatiei
Britanice din Str. Jules Michelet, informatori
sui erau aceleasi persoane dar numai prin
trezile in mod regulat, celelalte venind
numai in mod sporadic sau aducându-le
informatiile la Misiunea Militara sau la
reprezentanta politica.

Tan Hurmizescu venea neregulat la birou
si il vizita pe Porter si acasa. fara etc.

Gigi Tomaziu deasemenea.

Băzu Cantacuzino "

Ion Beza

Mihail Taroslavici a fost numit la Misiunea
militara la sectia tăieturilor din presa romani.
Costica Mugur a rămas functionar la biroul
lui Porter. Dinu Nasta a continuat să aduca rapoarte informative.
Dica Georgescu si Alecu Tapănescu aduceau
informatiile lor direct la Misiunea Militara
si la reprezentanta politica.

Pierre Boullen a continuat să-l viziteze pe Porter
dar in mod din ce in ce mai neregulat.

In susnumita perioada, Porter a mai avut
alti informatori si anume:

T. Cristuraru a inceput vizitele la birou dar din ce in ce mai
a adus informatii lui Porter acasa la el, fie la Porter acasa. (f. 100)

Vasile Serdici, membru în partidul național
țărănist

Ion Cantemir "

Mihail Fărcășanu, redactorul ziarului
Victorul & Soția lui, Pia.

Yvette Lazar, secretara ziarului american
Leam Brewer;

Serban Voinea, șeful agenției Rador

Niculescu-Buzeghi - fost ministru de externe
Visoianu - " " "

Victor Hallard - secretarul asociației Prietenii
națiunilor Unite

Dr. Azra Bertovitz, redactorul ziarului
Independance Roumaine.

Dr. W. Fildermann, ^{avocat} fost președintele
Uniunii Evreilor din România

S. Gruber - avocat, secretarul acestuia.

Eti Ghilezan - membru în partidul național-țărănist

C. În perioada primăvară 1946 - iarnă 1948, Porter
a lucrat la legăția britanică ca secretar. În
această vreme nu am mai avut legătură cu el.
Totuși știu că el continuă să trăiască pe
avânt în Văda, Serdici, Cantemir, Tărlăveni
& avea legătură cu:

Adrian Dumitriu, secretarul partidului socialist
titel Petrescu, Sashe Wohlmann, secretarul acestuia
& funcționar la aeroportul britanic, Mihail
Solomon ziarist.

Wanniele;

2. Întrebare: Pe ce informatori se bazează Porter din rândurile partidului comunist?

Răspuns: Nu știu care erau informatorii lui Porter din rândurile partidului comunist.

3. Întrebare: Care au fost împrejurările în care Porter l'a cunoscut pe Silber?

Răspuns: Porter l'a cunoscut pe Silber la un dejun la Casa în octombrie - noiembrie 1944, oferit de Niculescu-Buzesti. El îi fusese recomandat de acesta ca un prieten de al lui și legătură între partidul comunist și partidul național-tărănist.

4. Întrebare: Arătați amănunțit ce informații i-a furnizat Belu Silber lui Porter?

Nu mi-aduc aminte amănunțit ce informații ~~de la~~ i-a furnizat Belu Silber lui Porter, deoarece raportul asupra convorbirii aminte mi-a fost dictat de Porter acum 4 ani. El mi-a spus că raportul era scurt. Nu mai înmăi de o pagină scrisă la mașină. După câte îmi amintesc, Porter raporta misiunii militare că ~~totuși~~ din convorbirea amintă la dejunul susnumit cu Buzesti și Silber a cules de la acesta informații relative la evoluția partidului comunist român la acea dată.

Wamely

părinte lui Ilie în chestiuni la ordinele
zilei ca conditii de armă titulu, considerate
gule dar fiște arând în vedere ~~trata~~
distrugerile cauzate de armata română
în Uniunea Sovietică. Ilie a exprimat
păreră că era necesară o colaborare
strănsă între toate partidele politice,
inclusiv partidul comunist, ca să se facă
fără greutatea drept de a se încetări
ostilitățile.

Nu mi-aduc aminte dacă a mai fost un
raport sau nu. După câte îmi amintesc
înșă, cele de mai sus se referă la un
singur raport.

Acasta îmi este declarația pe care
o susțin și semnez

A. I. Ionescu

19 mai 1951.

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arrestata SAMUEL ANA nascuta la 14 August 1910 in
Ploesti, Regiunea Prahova, fiica lui JACQUES si VALENTA, recunos-
torita functionara, domiciliata in Bucuresti str. Pieter Iaco-
vescu nr. 66

29 Aprilie 1983, buc.

Interog. a inceput la ora 18

" s'a terminat " la 20,10

Intrebare

L-ai cunoscut pe HERBERT SILBER?

Raspuns

Eu l-am cunoscut pe H. SILBER cand etiu despre el
ca era in legatura cu maiorul IVON PORTER dela Statunea Mi-
litara Britanica.

Intrebare

Cum a ajuns maiorul PORTER in legatura cu H. SILBER.

Raspuns

Stiu ca legatura ce a fost stabilita intre maiorul
PORTER si H. SILBER a fost facuta de NICHULESCU BUCSETI.

Intrebare

Arata in ce imprejurari a facut NICHULESCU BUCSETI
legatura intre maiorul PORTER si H. SILBER?

Raspuns

In Octombrie sau Noiembrie 1944 NICHULESCU BUCSETI
l'a invitat pe maiorul PORTER la un dejun la caza impreuna
cu H. SILBER. - NICHULESCU BUCSETI l'a prezentat pe H. SILBER ca
un prieten si colaborator de a lui din partidul comunist.

Intrebare

Arata natura relatiilor lui PORTER cu H. SILBER?

Raspuns

In urma legaturii facute de NICHULESCU BUCSETI intre
H. SILBER si maiorul PORTER, PORTER a primit dela SILBER di-
ferite informatii.

Intrebare

Ce informatii a furnizat SILBER maiorului PORTER
si /.

ca/A. SAMUEL

Răspuns

După câte mi amintesc, H. SILBER l-a înmormântat pe maiorul PORTER de efectivul Partidului Comunist și intera lui de coștune și alte relații de partid de care nu mi amintesc.

Seamănarea a arătat obiectiv la ordinea zilei, cu condițiile armistițiului, considerate grele de el; și-a exprimat părerea necesității unei colaborări între toate partidele politice inclusiv partidul comunist.

Întrebare

Ce alte informații a mai dat H. SILBER?

Răspuns

Mi-am adus aminte ce alte informații a mai dat H. SILBER maiorului PORTER, deoarece de atunci au trecut 9 ani.

Întrebare

De unde știți că H. SILBER furniza informații maiorului PORTER?

Răspuns

Mayorul PORTER mi-a dat două rapoarte asupra informațiilor pe care le-a primit de la H. SILBER din întâlnirile avute cu el, deoarece eu în acel timp funcționam ca secretara maiorului PORTER.

Întrebare

Cum au continuat legăturile între SILBER și maiorul PORTER?

Răspuns

Am știu cum au continuat legăturile între SILBER și maiorul PORTER deoarece eu am auzit mai mult decât cele arătate mai sus.

Întrebare

Ce mai știți de H. SILBER?

Răspuns

Știu că era directorul Institutului de Consumatori și că, scurt timp după procesul lui Maniu el a fost arestat. Acesta știre fusese publicată în ziare. Eu am arătat știrea lui PORTER sau lui JOHN BARNETT care mi-au dat dispoziții să fac o mențiune specială în revista presei române care se ȳdese în engleză pentru legație.

Prezentul proces-verbal de interogatoriu, după ce l-am citit cuușnt cu cuușnt și corespunde întocmai cu cele declarate de mine și susțin și scameu.

Anchetator

ca/A. SAMUEL

Cpt. de Securitate

Reiss Ludovic

DECLARAȚIE

Subsemnatul GONCEARU PETRE, domiciliat orașul
București str. Londra Nr. 8 ap. II la întrebarea:

Se discuții de anchetă am avut cu PATRASCANU
privitor la aducerea de către acesta a unei scrisori și a
unui stilou pentru HERBERT ZILBER din partea lui MADISON
dela Paris declar următoarele:

Nu aduc aminte dacă am avut discuții cu
PATRASCANU în cadrul anchetei, despre scrisoarea s'au sti-
lou trimise de către MADISON prin PATRASCANU lui HERBERT
ZILBER. Cred că nu am vorbit întrucât în cadrul anchetei
asupra lui PATRASCANU eu dusă conform unui plan. Nu aduc
aminte dacă în cadrul anchetei aș fi folosit pentru vreun
scop astfel de detaliu.

Aduc aminte foarte vag despre faptul că HERBERT
ZILBER mi-a citit s'au chiar și mi-ar fi predat o scrisoa-
re scrisă lui din partea lui MADISON, întrucât după câte
îmi aduc aminte HERBERT ZILBER s'a întors din Paris dela
Conferința de Pace înainte sosirii lui PATRASCANU.

În eventualitatea dacă am primit vreo scrisoa-
re ea trebuia fi predată superiorului meu tov. locot. colonel
ZUDOV NICOLAE PETROVICI.

Bu nu aveam arhiva proprie, întreg material
obținut era regulat predat lui tov. ZUDOV.

Deci dacă exista o astfel de scrisoare dânsa
împreună cu traducere în limba rusă a fost predată.

ss/GONCEARU PETRE.

26.I.1953

Declarație.

109

Subsemnatul Gheorghe Petre domiciliat
în București Str. London nr. 8 ap. II la Întrebu-

ce dinții de anchetă au avut cu Petrescu
privind la elucera de către acesta a unui scrisor
și a unui stilou pentru Herbert Zilber din
prater lui Medisor de la PmS declar
urm:

Au aduc aminte dacă au avut
discuții cu Petrescu în cadrul anchetei
despre scrierea și stilou trimite
de către Medisor prin Petrescu lui
Herbert Zilber. Cred că au avut

întâlniri în cadrul anchetei asupra lui Petrescu
și am dori conform unui plan. Au aduc
aminte dacă în cadrul anchetei și folosit
pentru un scop astfel de detaliu.
Aduc aminte foarte vag despre faptul
că Herbert Zilber mi-a cerut și eu alții și
mi-a și prezentat o scrisoare pentru el.

lii poartă lui Meditator, întrucât deși câte în-
educ suinate Herbert Gilber, la înălțimi Poni
de la Conferința de Pace în suinate sonii lui Petrușcu.

În eventualitatea de a se găsi oarecui
în treburile și înrolate superiorului meu de
locot-colonel Teodor. Nicolae Petrovici.

Deși nu avem nici o proprie, înțeleg material.
obținut în regulat înrolat lui Dr. Teodor.
Deși de-aia există o astfel de oarecui de-aia
înpreună cu înrolare în limba noastră a fost
înrolat.

26/5-1953 Constanța Petre.

105
105

La întrebarea când am intrat în legătură cu BELLU ZILBER și în ce împrejurări, răspund următoarele:

Am intrat în legătură cu BELLU ZILBER spre sfârșitul anului 1945, sau începutul anului 1946 (aproximativ).

Activitatea lui ZILBER, în ce privește dobândirea informațiilor fiind mult sub nivelul capacităților lui personale cât și a posibilităților de exploatarea anturajului ("part. istorice" - pașatul - Vișoianu, etc....) său, au necesitat luarea legăturii cu dânsul și din partea mea în calitate de șef de grup, atunci, când consideram aceasta necesar.

Legătura permanentă era ținută de către un alt tovarăș din grupul nostru și anume, de către tov. MIHALY SIMION.

Cum am intrat în legătură cu MADISON și în ce împrejurări, răspund:

În cadrul prelucrării, din punct de vedere informativ al "partidelor istorice", de la început s'a constatat că între ele și misiunile militare engleză și americană existau strânse legături. În urma acestei constatări, grupul pe care îl conduceam eu a primit sarcina, ca să includă în obiectivele sale și obiectivul englez (misiunea militară) și cel american. (misiunea militară)

Fiecare tov. din grup, a primit misiunea în cadrul unei ședințe, sarcina de depistarea și prelucrare informativă al tuturor legăturilor, indiferent de natura lor, persoanelor care aveau relații cu misiunile militare engleză și cea americană.

Astfel, MADISON a fost contractat pe mai multe căi, întrucât căuta cunoștințe în cercurile românești, indiferent de nuanța lor politică, prezentându-se peste tot ca un "comunist american". Scriu comunist american în ghilimele dat fiind, că dânsul cu toate că în linii generale avea idei marxiste, subestima foarte mult proletariatul american, considerându-l în mare parte ca apolitic și foarte comod.

Prima dată, intrăm în legătură cu MADISON și încă un coleg al lui, numele căruia îmi scapă, s'a ivit

./.

ss/GONCEARUC PETRE

prin tov.LUIZA NADOVARU și VERA CALIN.Nu îmi aduc aminte precis,dacă inițial,NAVODARU și CALIN au fost dirijate de către mine ca să contacteze pe MADISON s'au dânsul a fost deja cunoscut de ele.

Intre timp,a apărut încă o posibilitate de luarea legăturii cu MADISON pe altă linie și în condiții mai avantajoase,scopului care era urmărit - cooptarea lui.

Tov.MIHAILY SIMION avea ca agent pe un oarecare NICKI BURILEANU.(demascat mai târziu,ca excroc în urma faptului că a încercat conștient să livreze nouă - niște documente,drept sustrase printr'o dactilografă,dela forurile conducătoare P.N.T.-iste,care de fapt erau fabricate de către el,personal.In urma acestui caz s'au găsit posibilități de a fi condamnat la 2-3 ani închisoarea din Aiud,pe alt motiv,având niște nereguli cu aprovizionarea instituției cu lemne).

Dela NICKI BURILEANU,s'a aflat că COLETTE BRUTEANU,una din secretarele tehnice ale lui MANIU și al lui SERDICI,a fost arestată de către fostele organe ale SSI-ului.Era știut,informativ,că - dânsa frecventă misiunea engleză,americană și alte reprezentanțe diplomatice,transmițând diferite documente și procese-verbale ale partidului P.N.T. acestor misiuni și reprezentanță diplomatice.Se știa că, la misiunea americană COLETTE BRUTEANU predă documente,lui MADISON din însărcinarea lui SERDICI s'au MANIU.Totodată se știa că dânsa trăiește cu MADISON.

Astfel COLETTE BRUTEANU a fost cooptată ca agentă iar prețul eliberării ei din arest,era ca MADISON să furnizeze informații necesare nouă atunci.

Contactarea prima dată și propunerea lui MADISON de colaborare cu noi s'a făcut într'o casă conspirativă, de față fiind - eu,COLETTE BRUTEANU și MADISON,adus de către dânsa.

După acceptarea din partea lui MADISON de a procura informațiile necesare nouă atunci,legătura a fost făcută și de către șeful meu tot în prezența lui COLETTE BRUTEANU,care servea ca traducătoare,întrucât nici eu nici șeful meu nu cunoșteau limba engleză.

MADISON insista,ca COLETTE BRUTEANU să asiste la toate întâlnirile între mine,șeful meu și dânsul,nu numai ca traducătoare,dar și ca persoana în care dânsul avea încredere,care totodată scria informațiile dictate de el

întrucât nu accepta să scrie cu mâna lui proprie aceste informații.

Dealtfel la toate întâlnirile afară de câteva la început, care se efectuau cu MADISON a asistat șeful meu, eu folosindu-i ca traducător din rusește în românește și invers.

Situația era următoarea: MADISON vorbea s'au dicta în germană sau engleză lui BRUTEANU, dânsa traducea în română și eu în rusă. S'au invers, șeful meu în rusă, eu traduceam în l. română, iar COLETTE BRUTEANU în germană sau engleză. Eliberarea lui COLETTE BRUTEANU a fost aranjată sus, între superiorii mei și superiorii SSI-ului de atunci.

La întrebarea cum a intrat MIHALY SIMION în legătură cu BELLU ZILBER și în ce împrejurări, răspuns următoarele:

Eu nu pot aduce aminte, amănuntele nici împrejurările în care MIHALY SIMION a intrat în legătură cu BELLU ZILBER, posibil prin soția lui BELLU ZILBER - Nuți. (numele ei complet nu știu).

Tov. MIHALY SIMION a făcut această legătură din aprobarea mea, ca și cooptarea lui BELLU ZILBER.

La întrebarea ce informații a adus MIHALY SIMION dela BELLU ZILBER despre MADISON, răspund următoarele:

Despre MADISON, MIHALY a adus informații dela BELLU ZILBER mult mai târziu, după cooptarea lui BRUTEANU și al lui MADISON.

În general, despre posibilitățile lui BELLU ZILBER de a avea legături pe lângă cercurile fostelor partide (declarat de el) istorice și pațat iar despre cunoștințe printre străini s'a aflat nu mult timp, înainte de plecarea lui ZILBER la Conferința de Pace din Paris 1946.

Tot atunci s'a aflat că ZILBER a cunoscut pe MADISON încă din 1945 și la pus în legătură cu STUPINEANU, fostul șef al org. SSI-ului pentru a face intervenții în vederea eliberării lui COLETTE BRUTEANU.

În cadrul întâlnirilor noastre cu MADISON, dânsul MADISON a relatat că în cazul lui COLETTE BRUTEANU, înainte de al contacta noi, el a făcut o intervenție la un organ, dar scopul nostru fiind de al convinge că să lucreze cu noi în schimbul eliberării lui COLETTE BRUTEANU, nu sa insis-

tat ca să dea amănunte cu cine anume, prin cine și așa m.d. a făcut acest contact, problema era pusă lui MADISON, ca COLETTE BRUTEANU a fost eliberată de către noi, iar refuzul din partea lui MADISON de a colabora cu noi, aducea în mod automat și imediat la predarea lui COLETTE BRUTEANU înapoi la arestul organului care a reținut-o dela început. Nu aduc aminte ca MIHALY SIMION să fi adus dela BELLU ZILBER ceva nou în afară de cele cunoscute despre MADISON, înainte de atragerea lui ca să lucreze pentru noi.

Tot ce putea aduce ca informații despre MADISON dela BELLU ZILBER, tov. MIHALY SIMION, era posibil abia în anul 1946, în ajunul plecării lui BELLU ZILBER la Conferința de Pace și probabil informații neimportante întrucât nu le-am reținut minte.

La întrebarea ce i-am spus lui BELLU ZILBER despre o legătură în străinătate făcută lui MADISON, răspund:

Odată cu plecarea lui MADISON din România, eu nu eram în stare să cunosc dacă lui MADISON i sa făcut și o legătură în străinătate, s'au nu i s'a făcut.

Eu nu puteam să spun, cum se arată în întrebarea, lui BELLU ZILBER despre vreo legătură făcută lui MADISON în străinătate, dat fiind nici nu era de competența sau necesitate de a spune lui BELLU ZILBER ceva în acest gen, dar nici mie nu mi s'a spus niciodată de către șeful meu ceva în acest sens, ca eu la rândul meu să știu ceva în această direcție și să spun lui ZILBER.

Ce mi-a vorbit MADISON despre BELLU ZILBER

Eu nu aduc aminte ca MADISON să fi vorbit mie despre BELLU ZILBER. Consider acest lucru ca imposibil dat fiind că, despre cunoștința între BELLU și MADISON am aflat de la ZILBER și mult mai târziu și nu invers.

În ce împrejurări urma să plece BELLU ZILBER la Washington și ce i-ai spus în legătură cu aceasta.

BELLU ZILBER urma să plece la Washington legal, în calitate de colaborator - funcționar în cadrul reprezentanței diplomatice de atunci al României la Washington.

./.

GONCEARUC PETRE

Propunerea verbală în acest sens venea din partea tov. MIHALY SIMION în urma sugestiilor care veneau din partea lui BELLU ZILBER, ea a fost transmisă tot verbal și susținută foarte puternic de către mine, la șeful meu superior.

Atât dela BELLU ZILBER cât și de la alte surse și informații care le procuram rezultă, că la reprezentanța diplomatică română din America, erau multe persoane dubioase iar printre funcționari care erau pe cale de a merge în America, în schimbul acelor cari refuzau să se întoarcă în țară, pe linia M.A.E. de atunci erau și câțiva agenți cooptați de noi din cadrul acelor cari urmau să plece și cari de fapt au plecat.

Deci trimiterea s'au mai bine zis ajutorarea lui ZILBER ca să ajungă la Washington, prezenta atunci posibilitatea de mărirea rețelei de agentură care se plasa acolo de către noi, iar din punct de vedere al capacităților personale și încrederii pe care o avea atunci ca și criteriilor de afirmație că nu va trăda s'au va rămâne acolo, ZILBER era o candidatură bună, în baza acelor elemente date, care erau cunoscute atunci de către noi, despre dânsul.

Ce scrisoare mi-a arătat BELLU ZILBER pe care a trimis-o MADISON și ce conținea.

Eu nu aduc aminte, ca ZILBER să-mi fi arătat vreo scrisoare către MADISON și nici ce conținea dânsa.

În anul 1946, după ce ZILBER s'a întors din Paris, pe lângă informații și în special lucrări explicative, făcute de către dânsul la cererea mea în legătură cu publicarea unor date economice despre România de către presa engleză, înainte ca ele să devie oficiale, dânsul a relatat verbal, că urma să se întâlnească cu MADISON s'au s'a întâlnit cu el, la Paris. Nu aduc aminte exact dacă a fost întâlnire s'au urma să se producă. Totodată a relatat că MADISON și cu colegul lui ROBERTS, învață ca bursieri ai Americii în Europa, Paris s'au Londra, că nu a avut timp, fiind el ZILBER, foarte ocupat să se întâlnească cu MADISON, care aflând că în cadrul comisiei române este și BELLU ZILBER i-a lăsat un bilet de mână la hotel unde stătea delegația română.

Biletul conținea invitația să se întâlnească cu dânsul în oraș s'au bar. Mi se pare că BELU ZILBER a păstrat acest bilet scris de către MADISON lui personal și la adus cu dânsul în țară. În această privință eu aduc aminte foarte

11010

vag fie că am auzit verbal, fie că mi-a arătat și la citit BELU ZILBER în orice caz foarte fugitiv și ca un lucru neimportant, în raport cu lucrări cari el făcea atunci pentru grup, la cererea mea și cari se refereau la felul cum au decurs lucrările în cadrul conferinței de pace.

Rețin acest lucru, dat fiind că pe deoparte de la ZILBER se cereau foarte multe lucrări scrise, dânsul era ocupat cu diferite aranjamente legate de comisia economică care s'a înapoiat din Paris. Șeful meu presa puternic ca lucrările să fie făcute cât mai complete și cât mai repede, iar ZILBER târăgăna motivând că este chemat peste tot, ca urmare normală al lucrărilor economice legate cu Paris și Externele.

Faptul că pentru prima dată am aflat dela BELLU ZILBER, despre prezența lui MADISON la Paris (Europa) am discutat cu șeful meu întrucât eu consideram că MADISON fiind demobilizat odată cu plecarea din țară, trebuia să se afle în America.

În concluzie reamintind o serie de fragmente și alte detalii eu pot să afirm că BELLU ZILBER, precis, nu mi-a arătat niciodată vreo scrisoare către MADISON, scrisă fie de el sau altul.

Ce discuții ai avut cu BELLU ZILBER privitor la situația lui de Partid.

Dela începutul prestării muncii informative, pentru grupul condus de către mine, din partea lui BELLU ZILBER înainte de a fi luat eu, contactul cu dânsul prin legătura sa MIHALY SIMION, ZILBER în nenumărate rânduri cerea, ca cineva din partea Partidului să-i confirme, că munca care se cerea dela dânsul este cunoscută de cineva din Partid. Aceasta era considerat din partea mea ca o cerere justă din partea lui ZILBER. Neputându-se să se obțină ca conducerea de la Partid să-i confirme și nu să-i aprobe ca să lucreze pentru grupul, în felul cum cerea dânsul, adică aproape oficial pe calea organizatorică până la secretarul organizației din care făcea parte BELU ZILBER, s'au cineva direct ca tov. E. BODNARAS, ori din CC-P.M.R.

S'a făcut urm.

Pentru al convinge pe BELU ZILBER că prestarea muncii din partea lui, nu vine la cererea din partea dușmanului și este în interesul Partidului, primul contact între mine și el prin MIHALY SIMION era făcut în clădirea

pe strada Aleea Alexandru Nr.23 unde se ştia că este un resort administrativ al C.C.-ului. Lui nu i s'a afirmat că eu sunt imputernicit să-i satisfac cererea lui pomenită înainte. Tot așa nu i s'a spus că eu aş face parte dintr'un for de conducere al Partidului. Faptul că despre munca lui s'a discutat întruna din camerele fostei clădiri ale CC şi unde atunci mai funcţionau câteva resoarte ale Partidului, trebuiau să curme cerinţele lui BELU ZILBER. Privitor la situaţia lui personală ca membru de Partid, eu nu am discutat niciodată. În cadrul intervenţiilor pe lângă tovarăşi de conducere ale Partidului pentru includerea lui BELU ZILBER în comisia economică pentru Paris, cerem ca şi dânsul să insiste pe lângă tovarăşii din conducerea Partidului în acelaş sens pe cari îi cunoştea.

BELU ZILBER arăta că şi dânsul a făcut demersuri în acest fel şi că ANA PAUKER în prezenţa mai multor persoane ar fi răspuns ceva foarte ofensator la adresa lui BELU ZILBER, persoanelor care interveneau pentru dânsul.

Acelaş lucru şi din partea tov. MIRON CONSTAN-
TINESCU. Datele despre situaţia lui în partid acelaş pe care le posedam noi erau bune. Din relatările lui proprii reeşea că în evenimentele din 23 August el avea misiuni şi sarcini foarte importante, acelaş lucru reeşea şi din relatările altor tovarăşi de partid, cari îl cunoşteau. Lui îi plăcea să povestească activitatea lui în ajunul lui 23 August.

Din povestirile lui, reeşea aproape că toată activitatea s'au mai bine zis evenimentele în mare măsură se datorau lui personal. Acest lucru el nu îl afirma dar povestea participarea şi contribuţia sa în așa fel exagerat că aproape toată latura tehnică era pregătită de dânsul personal. Lucru care a fost luat în neserios atât de mine, cât şi de către şeful meu. Era socotit ca una din slăbiciunile lui personale. ZILBER de a exagera meritele sale.

Totuşi fiind sesizat că dânsul află ce se vorbeşte despre dânsul de către tov. de răspundere de atunci din cadrul Partidului, am încercat să aflu de la cine el află aceste lucruri. În ambele cazuri cu tov. MIRON CONSTAN-
TINESCU şi ANA PAUKER el a descris că atât intervenţia cât şi răspunsul referitor la faptul că el nu corespunde pentru a face parte din Comisia de Face s'au produs în

în prezența mai multor oameni. Tot așa și anumite afirmații făcute public de către unii din tovarășii ANA PAUKER, tov. MIRON CONSTANTINESCU, pe adresa lui cu conținut de insulte. (am aduc aminte esența lor).

Alte discuții cu BELLU ZILBER privitor la situația lui de Partid, eu nu aduc aminte, s'au mai exact nu am avut de discutat cu dânsul și nici nu le-am discutat.

În ce împrejurări am spus lui BELLU ZILBER, să rupă cu Americanii.

Eu nu i-am spus niciodată ca să rupă cu americanii. Posibilitățile lui de informare printre străini, erau atât timp cât era în țară maiorul HALL și lt. RURA^K care a înlocuit pe MADISON și pe care ZILBER a relatat că-l cunoștea prin MADISON. În scurt timp după întoarcerea lui din Paris, aproximativ în vara sau primăvara 1947 am primit ordinul din partea șefului meu să rup legătura cu BELLU ZILBER, lucru care a fost comunicat și tov. MIHALY SIMION.

Lucru care s'a și făcut. Ordinul de ruperea legăturilor cu BELLU ZILBER a fost adus fără niciun fel de alt amănunt și el a fost executat întocmai. Atât MIHALY SIMION cât și eu nu ne-am mai dus la contacte fixate cu dânsul. Lui BELLU ZILBER nu i s'a comunicat nici de către mine nici de către MIHALY ca legătura cu el a fost ruptă.

Ce am discutat cu BELLU ZILBER, privitor la HALL.

BELLU ZILBER a comunicat verbal că maiorul HALL, la vizitat în Institutul de Statistică și la rugat să intervină fiindcă amanta lui NATA CAVALIOTI, a fost amenințată de către cineva din partea organelor de Poliție sau Siguranță cu mutarea sau arestarea. HALL intervenea la ZILBER ca în eventualitatea că acestora amenințarea se va produce să intervie el ZILBER, ca să fie NATA CAVALIOTI lăsată în Pace s'au s'o ocrotească, intervenind la autoritățile românești. În legătură cu aceasta a relatat și decând și în ce împrejurări a cunoscut pe maiorul HALL.

ZILBER a fost ascultat fără să fi primit vreo sarcină din partea grupului de a menține relații sau a le cultiva cu HALL, dat fiind, că acțiunea de amenințarea cu evacuarea lui CAVALIOTI NATA s'a făcut de către noi, pentru că HALL era de mult cunoscut ca șeful sectorului infor-

mativ american, era în prelucrarea informativă a noastră, erau cunoscute și relațiile lui mondene dar nu puteam lua contact cu el. Combinația cu plecarea lui NATA COVALLIOTI era intenționat făcută de către noi și BELLU ZILBER mizându-se, nu avea de unde să știe NATA, că prin cooptarea ei vom putea acționa mai târziu și asupra lui HALL. NATA COVALLIOTI a fost cooptată dar peste scurt timp HALL a plecat din țară, tocmai în urma faptului că la Misiunea Americană s'a aflat în urma pâlăvrâghelilor lui proprii, despre legătura între dânsul și NATA COVALLIOTI și tot așa se știa că HALL, este dominat de către dânsa. Astfel cu BELLU ZILBER nu eu am avut inițiativa în discuția despre HALL. Tot așa, puteam să discut în limita interesului ce relatea ZILBER despre HALL, comparând în memorie datele ce le aveam noi despre HALL. Ceva deosebit s'au vrăo sarcină referitor la maiorul HALL, BELLU ZILBER nici nu putea să audă dela mine, nici nu aveam de ce să-i dau vrăo acțiune referitor la HALL.

Ce autobiografii mi-a arătat BELLU ZILBER, pe care a trimis-o mai departe.

BELLU ZILBER nu mi-a arătat niciun fel de autobiografie pe care a trimis-o mai departe.

Dela dânsul s'au cerut mai multe autobiografii prin MIHALY SIMION. Niciuna din ele nu răspundea cererilor, șefului meu. Eu le citisem și una s'au 2 am tradus în rușește. Despre alte autobiografii ale lui ZILBER eu nu am cunoștință.

Ce scrisori mi-a dat BELLU ZILBER din partea lui MADISON.

După înapoierea lui ZILBER din Paris, ZILBER a primit o scrisoare din partea lui MADISON aproximativ în anul 1947. Eu nu am primit niciodată scrisori direct s'au prin ZILBER din partea lui MADISON. În scrisoarea după căt aduc eu aminte MADISON comunica lui ZILBER că se află în America și că un timp scurt a lucrat la O.N.U. lângă reprezentanții sovietici s'au ca funcționar într'unul din mecanismele O.N.U.-ului. Sovieticii, aflând că el a fost în cadrul Misiunii Militare Americane la București, au cerut ca el, MADISON, să fie scos din cadrul personalului american ce deservea s'au lucra în departamentul sovietic din cadrul O.N.U. Scrisoarea a fost predată de către mine șefului meu.

./.

ss/GONCEARUC PETRE

În ce împrejurări a plecat BELLU ZILBER la Conferința Păcii dela Paris.

BELLU ZILBER a plecat la Conferința Păcii dela Paris în urma insistențelor pe lângă forurile superioare de partid din partea grupului, respectiv din partea lui MIHALY SIMION în fața mea.

Eu la rândul meu șefului meu superior, șeful meu superior la forurile de partid sovietice superioare.

În cadrul compoziției economice tehnicienilor era un oarecare CRISTU fost funcționar M.A.E. și alții, numele lor nu aduc aminte, dar despre cari existau informații că erau în slujba englezilor.

BELLU ZILBER fiind considerat un agent de încredere (oarecum) trebuia să informeze grupul despre activitatea acestor elemente la Paris. Legătura între BELLU ZILBER și grupul pentru trimiterea informațiilor în țară se efectua prin tov. MIHALY SIMION, care în acest scop era aranjat ca stevard pe avion care ducea delegații români la Paris, s'au aducea corespondența din țară pentru delegația română din Paris.

În concluzia BELLU ZILBER a reușit să plece la Conferința Păcii dela Paris, în urma puternicului sprijin dat în acest sens de către grupul nostru, respectiv celui al meu.

Ce informații am primit dela MADISON prin COLETA BRUTEANU.

COLETA BRUTEANU era prezentă la toate întâlnirile între mine și MADISON la început și între mine și șeful meu cu MADISON, din motivele arătate în primele răspunsuri. Adică dat fiind dânsa traducea în l. română cece relata MADISON, totodată scria cu mâna ei, informațiile dictate de MADISON, nouă cu ocazia întâlnirilor. MADISON a predat și niște documente șefului meu în prezența lui COLETA BRUTEANU și a mea, enunțând titlul lor, iar conținutul nu le cunosc întrucât erau luate în original de către șeful meu.

Alte informații dela MADISON prin COLETA BRUTEANU, eu nu am primit.

18.X.1952.

ss/GONCEARUO PETRE

La întrebarea când am intrat în legătura
cu Bella Zilber și în ce împrejurări, răspund următorul:

Am intrat în legătura cu Bella Zilber
spre sfârșitul anului 1945 sau începutul
anului 1946 (aproximativ).

Activitatea lui Zilber, în ceea ce privește
dobândirea informațiilor fiind mult sub
nivelul capacităților lui personale cât și probabilitatea
de exploatarea autorității (part. istorice -
prelatul - Timiașu etc...) Său, au necesitat
lucrarea legăturii cu dănsul și din partea mea
în calitate de șef de grup, atunci, când consideram
aceste necesar.

Legătura permanentă era ținută de
către un alt tovarăș din grupul nostru și
anume, de către Ion Mihaly Timion.

18/X-1952. Gornearu Petru

brun au intrat în legătura cu
Madison și în ce împrejurări - răspund: -

În cadrul prelucrării, din punct de
vedere informativ al „portretelor istorice”, de la
început sa constatat că între ele și
misiunile militare engleză și americană
existau strânse legături. În urma
acestei constatare, grupul pe care îl
conduceam eu a primit sarcina, ca în
marea măsură în obiectivele sale și obiectivul
englez- (misiunea militară) ^{și cel} american (misiunea militară)

Fiecare dor. din grup, a primit
misiunea în cadrul unui sedinte, sarcina
de depistarea și prelucrarea informativă al
futurilor legăturilor și indiferent de natura lor,
și persoanelor care erau relatii cu misiunile
militare engleză și cea americană.

Astfel, Madison a fost contactat
pe mai multe ori, întrucât căuta cunoștințe
în cercurile românești indiferent de

nuanțe lor politică, prezentându-se poate
tot ca un "comunist american". Scrie
comunist american în ghilimele dat fiind,
că dânsul cu toate că în linii generale
areea ideii marxiste, subestima foarte mult
proletariatul american considerându-l în
mare parte ^{ca} apolitic și foarte cunoscut.

Prima dată, intrând în legătura cu
Medison și încă cu colegul al lui, numele cărui
îmi scăpa, s-a ivit priu dor. Luiza Săvodaru
și Vera Bălin. Nu aduc aminte

(Roberts) ² Precis, dacă initial, Săvodaru și Călin
(-leșenau) au fost dirijate de către mine ca în
contactare pe Medison și eu dânsul a fost
deja cunoscut de ele.

Între timp, a apărut încă o
posibilitatea de lucrare legăturii cu
Medison pe altă linie și în condiții
mai avantajoase scopului care era
aruncat - cooptarea lui.

Tor. Mihaly Simion avea ca agent
pe un om care siki Burileanu.

(demonstrat mai târziu, că exercea în urma
faptului că a încercat cumpărat să lîmurească nouă -
- niste documente, drept sustrase printre
dactilografa, de la forurile conducătoare
P. A. T. care de fapt erau fabricate de
către el, personal. În urma acestui caz
s-au găsit probabilizări de a fi condamnare
la 2-3 ani închisoarea din Sindoff pe alt
motiv,) Având niste nelegeli ca provisionarea institutelor cu carne.)

De la Siki Burileanu, se află
că Coleta Bruteanu, una din secretarele
tehnice lui Maniu și al lui Iordăci. A
fost arestată de către forțele organe
lele S. S. T. ^{rele}. Era știut, informativ,
că dădea prezența misiunilor engleză, americană,
și alte reprezentante diplomatice. Transmisând
diferite documente și procese-verbale ale
partidului P. A. T., acestor misiuni și reprezentante

1

117/7

diploamatice. Se ştie că, la misiunea
americană Colette Bruteanu predă
documente, lui Madison din încredinţarea
lui Serdici sau Manie. Totodată se ştie că
dânsa trăieşte cu alledison.

Astfel Colette Bruteanu a fost cooptată
prin ea agenta iar preţul eliberării ei
din arest era ca Madison să furnizeze
informaţii necesare ^{atunci} ~~atunci~~ acesteia.

Într-o Contactarea prima dată
în propunerile ~~de~~ lui Madison de colaborare
cu noi sa făcut într-o cotă conspirativă,
de fapt fiind eu, Colette Bruteanu în
Medison, adus de către dânsa.

Supra recepţionarea din partea lui
Medison de a procura ^{noia} informaţii
necesare ^{noia} ~~atunci~~ ^{atunci}, legătură a fost făcută
în de către seful meu tot în prezenţa
lui Colette Bruteanu care servea ca traducătoare.
Instrucţiuni nici eu nici seful meu nu cunoaşteam
limba engleză.

Medison insistă, că Colette Bruteau
 să aște la toate întalnirile între ^{mine} seful
 meu și ~~da~~ și dânsul, nu numai ca
 traducătoare, dar și ca persoana în care
 dânsul avea încrederea, care tot odată scria
 informațiile dictate de el întrucât nu
 accepta să scrie cu mâna lui ^{proprie} aceste
 informații.

Dealtfel la toate întâlnirile
 apăra de câtera la început, care se efectuau
 cu alledison a asistat seful meu, cu folosul și
 ca traducător din rusă în română și
 invers.

Situația era următoarea: Medison vorbea și dicta
 în germană și în engleză lui Bruteau, dânsa
 traducea în română și eu, în rusă, și eu
 invers, seful meu în rusă eu traduceam
 în l. română iar Colette Bruteau în germană
 și în engleză. Eliberarea lui Colette Bruteau a
 fost aranjată sus, între superiori mei și superiori S.S.'i
 de atunci. Concedare Petru 18/X-1952.

La întrebarea cum a intrat Mihaly
Simion în legătura cu Bellu Ziliber și în
ce împrejurări - răspunsul urmează:

El nu pot aduce aminte, amintindu-
măci împrejurările în care Mihaly Simion a
intrat în legătura cu Bellu Ziliber, posibil
prin totu lui Bellu Ziliber. Sufi (de numele
completului său)
Tot Mihaly Simion a făcut aceste
legături din apropierea mea, ca
și cooptarea lui Bellu Ziliber.

La întrebarea ce informații a adus
Mihaly Simion de la Bellu Ziliber despre
Medison - răspunsul urmează:

Despre Medison, Mihaly a
adus informații de la Bellu Ziliber mult
mai târziu, după cooptarea lui Bruteanu
și el lui Medison.

În general, despre posibilitățile
lui Bellu Ziliber de a crea legături,

de către noi, iar refuzul din
partea lui Madison de a colabora cu
noi, aducea în mod autowat și imediat
la predarea lui Collette Bruteau însopti
la arestul orșanului care o reținut-o
de la început. Su aduc aminte că Mihail
Simion să fi adus de la Bellu Ziliber
cerv nou în sfera de cele cunoscute
despre Madison, înainte de atragerea lui
ca să lucreze pentru noi.

Tot ce putea aduce ca informații despre
Madison de la Bellu Ziliber, tot Mihail
Simion, ^{era posibil din} ~~era posibil din~~ în anul 1946, în timpul
plecării lui Bellu Ziliber la Comandamentul de Proce
și probabil informații neimportante întrucât
nu le-au reținut în minte.

La întrebarea ce i-au spus lui Bellu Ziliber
despre o legătură în străinătate făcută
lui Madison? - răspuns:

Odata cu plecarea lui Madison din

România, eu nu eram în stare să
cunosc dacă lui Medison i s-a făcut o
legătură în străinătate sau nu i s-a
făcut.

Ei nu puteam să spun, cum
se arată în întrebarea, lui Bellu Ziliber,
despre cea legătură făcută lui Medison.

În străinătate, dat fiind nici nu
era de competența sau necesitate de
a spune lui 'Bellu Ziliber' cum în acest
gen, dar nici ^{nu} am să spun niciodată
de către seful meu cum în acest sens, ca
eu la rândul meu să știu cum în
această direcție și să spun lui Ziliber.

Ce mi-a vorbit Medison despre Bellu
Ziliber.

Ei nu aduc aminte ca
Medison să fi vorbit mie despre
Bellu Ziliber. Consider acest lucru ca imposibil,

dat fiindcă, despre cunoștința Ante
Belu în Medison au aflat de la the
Liber în mult mai târziu și nu invers.
 Și ce împrejurări aruna să plece
Bellu Liber la Washington, și ce i-a
 spus în legătură cu aceasta.

Bellu Liber aruna să plece
 la Washington legal, în calitate
 de colaborator - functionar în
 cadrul representației diplomatice
 de adunat al României la Washington.

Propunerea verbală în acest sens
 venea din partea dos. Minsky din nou
 în urma sugestiilor care veneau
 din partea lui Bellu Liber, era aflat
într-o stare de neîncredere în stabilitatea foarte paternă
 de către mine "la seful meu superior
stat de la Bellu Liber cât și de la alte
surse și informații care le prezenta

rezulta, că la reprezentanta diplomatică
română din America erau multe persoane
dubioase iar prin intermediul ~~altor~~ ^{correspondenților} ~~și~~ ^{care au pus cale de a merge în America,} ~~funcționari~~ ^{și} ~~schimb~~ ^{acelora} ~~cori~~ ^{refuzau}
să se întoarcă în țară, pe linia M. A. S. de -
- atunci erau și câțiva agenți cooptați de
noi ^{din cadrul aceluși cori} ~~și~~ ^{care nu erau în țară} ~~și~~ ^{și} ~~cori~~ ^{de fapt nu pleacă}.
Deci prin intermediul ~~și~~ ^{și} ~~mai bine~~ ^{și}
aperturarea lui Filiber ca să ajungă la
Washington, prezenta atunci posibilitatea
de "măreș" rețelei de reprezentanți care
se plasează solo "de către noi", iar dispunând
de oarecare abilități personale și
increderea pe care o avea atunci, ca și căpetenia
de organizație că nu va fi rădăcină solo,
Filiber era o candidatură bună, din cele
în care aceluși elemente care - date, care
erau cunoscute atunci de către noi despre
dănzul. 14/1-1952. G. G. G. G. G.

Be scrisoarea mi-a arătat Belle
 Zilber pe care a trimis-o Medison și
 ce conținea.

Eu am aduc aminte că
 Zilber s-a i fi arătat o scrisoare
 către Medison în care conținea dăruirea.

În anul 1946, după ce Zilber
 s-a întors din Paris, pe lângă informații
 în în special lucrări explicative, făcute de
 către dăruirea la cererea mea, în legătură cu
 publicarea unor date de către ^{economice} ^{afară de} ^{Comisia} ^{probleme} ^{engleză}
 înainte ca ele să devină oficiale, dăruirea a
 relătat verbal, că urma să se întâlnească
 cu Medison în su, sau întâlnit cu el la
 Paris. Am aduc aminte că tot ceea ce a fost
 întâlnirea sau urma să se producă.

Totodată a relătat că Medison în cu colegul
 lui, Roberts înrădă la burkerei și Burdick în
 Europa. ^{Paris} ^{și} ^{London} ^{nu} ^a ^{putut} ^{simți} ^{fiind} ^{el}
 Zilber, foarte ocupat să se întâlnească cu
 Medison, care aflând că în cadrul

comisiei române este în Bellu Zilber
 i-a lăsat cu bilet' de mână la
 hotel unde stătea delegația română,
^{biletul conține} ~~la~~ ^{ca dăruie} ~~în~~ ^{în} ~~se~~ ^{se} ~~întâlnește~~ ^{întâlnește} în oraș și nu
 bar. Mi se pare că Bellu Zilber a primit
 acest bilet scris de către Medison, lui personal,
 și l-a adus cu dânsul în țară. În aceste
 privințe eu aduc aminte foarte vag
 fie că am avut verbal fie că mi l-a
 arătat în la cin + Bellu Zilber în orice
 caz foarte fugitiv și ca un lucru
 neimportant, în raport cu lucrări cari
 el făcea atunci pentru grup, la care
 a mea și că mi se refereau la ^{pe lângă ceea ce decurs} ~~la~~ ^{la} ~~meritul~~ ^{meritul} ~~și~~
 lucrările în cadrul Conferinței de pace.

Putin acest lucru dăruie fiind că
 pe deoparte de la Zilber se cereau
 foarte multe lucrări noi, dânsul era
 ocupat cu diferite aranjamente cu legătură de
 comisia economică care s-a înființat din

Paris. Seful meu presă putemic
ca lucrările să fie făcute cât mai
complete și cât mai repede, iar Zilber
s'ar ocupa motivând că este chemat peste
dat, ca urmare normală a lucrărilor
economice legate cu Paris și Evropa.

Faptul, că pentru prima dată am
aflat de la Bellu Zilber, despre prezența
lui Medison la Paris - (Europa) am
discutat cu seful meu întrucât eu
consideram că Medison fiind deosebit de
odată cu plecarea din țară, trebuia să se
află în America.

În concluzie, reamintind o serie de
frecvente și alte detalii eu pot să afirm
că Bellu Zilber, precis, mi mi-a arătat
incirdate via scribură către Medison,
scrisă fie de el sau albul.

18/1-1952 ceforcea Petre.

Ce discutii am avut cu Bellu Ziliber
privitor la situatia lui de Partid.

De la începutul prestațiunii mele
informative, pentru grupul condus de către
mine, din partea lui Bellu Ziliber
înainte de a fi luat cu contractul cu dânsul
prin legătură cu Mihail Timion, Ziliber
mă numărate rânduri ceres, ca cineva
din partea Partidului să-i confirme
că munca care se cerea de la dânsul este
cunoscută de cineva din Partid. Aceasta era
considerat din partea mea ca o ^{ceres} ~~măsură~~ ^{justă}
din partea lui Ziliber. Așteptându-se să se
obțină ca conducerea de la Partid să-i confirme
și să-i probeze că se lucrează pentru grupul,
în felul cum cerea dânsul, adică aproape oficial
pe calea organizatorică până la secretarul organizatoric
din care făcea parte Bellu Ziliber, sau cineva
direct ca Ion Z. Boonarov și C. E. P. U. R.

s-a făcut ceru.

Pentru al convinge pe Belu Ziliber
că prestarea muncii din partea lui nu vine
în cauză. din partea de omului n-este în interesul
Partidului, primul contact între mine și el
prin Mihail Timis era făcut în clădirea
pe strada Alecu - Alexandru Nr. 23
unde se știe că este un resort administrativ
al C.C. alui. Lui nu i s-a spus că eu
sunt imputernicit să-i satisfac cererile lui
promisiu înainte. Tot așa nu i s-a spus
că eu^{am} fac parte dintr-un for de
consulțarea al Partidului. Treptat, că
de spre muncă lui s-a discutat într-un
din cauzele fostei clădiri ale C.C. nr. 7.
unde atunci mai funcționau câte o unitate
de Partidului, trebuiau să ^{cau} ~~fi~~ ^{cau} cauzele
lui Belu Ziliber. Primul la identitate lui
personală ca membru de Partid eu nu
am discutat niciodată. În cadrul interviului

pe lângă onorariile de conducere ale
Partidului pentru 'incluizarea lui Belu
Țiliber, în comisia economică pentru
Paris, se insistă ^{ceea} ca și dănușul să insiste
pe lângă onorariile din conducerea Partidului
în același sens pe care îi cunoaște.

Belu Țiliber arată că și dănușul
 a făcut demersuri în acest fel și că Dr. Păcur
în prezenta mai multor persoane
se fi răspuns căva foarte ofensator,
 la adresa lui Belu Țiliber, persoanelor care interesează
prin care el încearcă să scrie Partidului ^{pentru dănușul}
utilitatea sa în cadrul Conferinței de Pace.
Componența căreia atunci s-a discutat.
Ce suntem cu ofensator cu sau nu
nu este:

din p.p.ten

Acelas lucru și referitor la Dr. Miron
burdăndinescu. Datele despre intenția
 lui în partid acelaș se core la posesiune
 nu erau bune. Din relațiile a lui

proprie reșea că evenimentele din 23
August el avea minim și totuși foarte
importante, același lucru reșea și din
relațiile alor țineri de partid căi îl
cunoștea. Lui îi plăcea să poartă
activitatea lui în anul lui 23 August.

Deși pe lângă activitatea lui, reșea
apropie că toate activitatea și nu mai bine
și evenimentele, în mare măsură de data
lui personal. Acest lucru el nu îl făcea
dar poartă participarea și contribuția
în în cea măsură, ca, aproape toate lucrurile
tehnice era propriu de dăruirea
intencională de să păstreze de partid.
Lucrul care a fost lăsat în mâinile altor
mine cât și de către seful meu. Era
scăzut că ^{unui din} o stațiune personală
liber, de a exprima meritele sale activitate
deputat în condițiile de ilegalitate și în
general. Totuși, fiindcă scria că dăruirea

află ce se vorbește despre dânsul de
câte sor. de răppunsoare de atunci din cadrul
Partidului, au încercat să afle de la cine
el află aceste lucruri. ^{Pentru} în ^{sunt} ^{amândoi}
cealți cu, Sor. Miron Constantinescu și Anna
Pauker el a declarat că stăt intermedia
Cât ni răspunsul referitor la faptul că
el nu corespunde pentru a face parte
din Comisia de Pace ~~se~~ sau produs
în prezenta mai multor oameni. Tot așa
ni amintite afirmații făcute public
de către unii ^{foști} colaboratori, Anna Pauker
Sor. Miron ^{Constantinescu}, pe care îi lui de cu continuat
de insulte. (Nu pot aduce pmiinte exacte ^{Sor.})
^{Sor.} Alte discuții cu Belu Tilișer prieten
la situația lui de Partid eu am putea
amintite și eu mai exact nu am avut
de discutat cu dânsul și nici nu le-am
discutat. 18/X-1952 cîncea Petre.

În ce împrejurări am spus lui Bellu
Țilber în rușă cu Americanii.

Eu mi l-am spus nici odată - ca în
rușă cu americanii. Posibilitățile lui
de informare ^{putre lui} erau atât timp cât era
în țara marelui Hall ^(în capitală, la Moscova) și înlocui
pe Meditor și pe care Țilber a reluat
că-l cunoaște. ^{prin delegații} Dar s-a întâmplat după
într-oarec 'lui din Paris, aproximativ
în vara sau primăvara 1944 ~~se~~ am primit
ordinul din partea sefului meu în rușă
legătură cu Bellu Țilber lucru care
a fost comunicat în tot. Mihail Simion
de atunci. Lucru care s-a făcut.
Ordinul de rupere a legăturii cu Bellu
Țilber a fost dat fără nici un fel de
alt acord și el a fost executat întocmi.
Atât Mihail Simion cât și eu ne-am mînat
după la contate fixate cu el. Lui Bellu Țilber
nu i-a comunicat nici de către mine nici de către
Mihail că legătura cu el a fost ruptă.

Bellu Ziliber, a relatat că priu Hall na
sui minte precis

Ce au discutat cu Bellu Ziliber
privitor la Hall.

Bellu Ziliber a comunicat verbal
că maiorul Hall la vizită la Institutul de
Historie și lă-pușat în interviu făcând
amanta lui, Astra Cavalioti, a fost
amenințată de către cineva din partea
organelor de Politie și au figurata
cu matores și cu arestarea. Hall interveni
la Ziliber ca în solidarietate cu aceasta
amenințarea și va produce în intervie el
Ziliber, ca să fie Astra Cavalioti la totu în
Pace și au să o ocrotească intervenind la
autoritățile românești. În legătură cu
aceasta a relatat și decând în în ce
împrejurări a amonit pe maiorul Hall.
Ziliber a fost răscultat fără să

126

și primit vro sarcină din partea ¹²⁶ lui Hall
 de a menține relații și cu cele cultive cu
 Hall, dintr'însuși, 'că acțiunea de
 amenințarea cu oscuroarea ^{lui Cornești și a} ~~sa~~ s-a făcut
 de către noi, pentru că Hall era
 de mult cunoscut ca șeful sectorului informa-
 țiunilor americane, era în preluarea informațiilor
 noastre, erau cunoscute și relațiile lui
 mondene dar cum puteam avea contact cu
 el. Combinația cu plămădarea lui Sata Cor-
 -lioti era intenționat făcută ^{de către noi și pe lângă} ~~mișcările~~
 Cu prin cooptarea ei vom putea acționa
 mai ușor și asupra lui Hall. Sata Corlioti
 a fost cooptată din peste o sută de timp
 Hall a plecat din țară, focusul în urma
 faptului că la Alianța Americană sa
 află în urma pînă la vîrșul lui propriu,
 despre legătură între dănsul și Sata
 Corlioti și tot așa se știe că Hall, este
 dominat de către dănsa. Astfel

nu prea de
 unde se știe tot

cu Belu Ziliber ^{XXIV. eu} ~~eu~~ născut avut inițiativa
în discuția despre Hall. Tot o, puteam
să discutăm în limita interesului ce relate
Ziliber despre Hall, comparând în memoria
dintre cele două oreau noi despre Hall.

Care de seht sau vro sarcina referitor
la misiunea Hall, Belu Ziliber nici nu
putea să puda de la mine nici nu aveam
dece să-i dau vro referință referitor la Hall.
Ce autobiografie mi-a arătat Belu Ziliber
pe care la trimis-o mai departe.

Belu Ziliber mi-a arătat niciun
fel de autobiografie pe care la trimis-o
mai departe.

De la dănuț sau cerut mai multe
autobiografii pentru Mihail Timin. Nimeni
din ele nu răspunde cererilor, sefului
meu. Eu le citesc și uneori sau 2 sau 3
în răspută. Despre alte autobio-
grafii ale lui Ziliber eu nu am cunoscut.

19/11-1952. Grigorie Petre

Ce scrisori mi-a dat Belu Silber
din partea lui Medison.

Dupa insoiererea lui Silber din Paris,
Silber a primit o scrisoare din partea
lui Medison aproximativ in anul 1947.

Eu nu am primit niciodata scrisori direct
sau prin Silber din partea lui Medison.

In scrisorarea de mai sus cat spune eu amintite
Medison comunica lui Silber ca a fost in
America si ca au timp scurt a lucrat la
O. N. U. (lângă reprezentantii sovietici sau
ca functionari în cadrul din "mecanisme
O. N. U. sovietici", aflându-l că el
a fost în cadrul activității militare la
Americane la București, au cunoscut pe
el Medison, și fie "scos din cadrul
personalului american ce deservesc, sau lucra
în departamentul sovietic din cadrul O. N. U.
Scrisorarea a fost predată de către mine
sefului meu.

Bella

În ce împrejurări s'pleacă Bellu
Ziliber la București. Conferința Păcii
de la Paris.

Bellu Ziliber s'pleacă la Conferința
Păcii de la Paris în urma insistențelor
pe lângă, forurile superioare de partid
din partea grupului, respectiv din
partea lui Mihail și mișcă în fata mea.
În la ^{îndoielă mea} sefului meu superior, că seful
meu superior la forurile de partid
trietice superioare.

În cadrul compoziției economice -
- tehnicienilor erau ^{un oricare} ^{post bunot (an) M. A. 2.} Ristea, și alții, pe care numele lor
nu aduc pînă, dar despre care există
informații că erau în slujba englezilor.

Bellu Ziliber fiind considerat un
sărut de încredere (sancțiune) trebuie să informeze
grupul despre activitatea acestor elemente la
Paris. Deși sursă între Bellu Ziliber și

cu mâna ei informațiile dictate de
Medison, nouă la ocazia întâlnirilor.

Medison a furnizat și aceste documente
sefului meu în prezența lui Colette

Bruterman și de înmă, enumerând
fișele lor și au continuat să le

curse întrucât erau luate în
original de către seful meu

Alte informații de la Medison

prin Colette Bruterman eu nu am
primit. 18/X-1952. Oforceone

Petr.

12929

DECLARAȚIE

Subsemnatul IOAN KLEANTE GHEORGHIU, fiul lui Kleante și Ana, născut în Galați la 25 Mai st.v. 1906, condamnat la m.s.v. pentru înaltă trădare, declar următoarele:

Între anii 1932 și 1947 am fost funcționar la întreprinderile "Titan Nadrag Calan" (M.AUSCHNIT) detașat la Secretariatul Societății. Țin să precizez aci că nu am fost secretar unic al lui M.AUSCHNIT. Alături de I.VULPURESCU, L.NEIGER, CONSTANTIN ROZIN și alții am fost utilizat și eu într'un sector al Secretariatului. Așa între 1936 și 1944 cu câteva întreruperi am fost detașat la relațiile cu vizitatorii și solicitanții. După 23 August 1944, aceste atribuții împreună cu multe altele au trecut asupra lui CONSTANTIN ROZIN, eu rămânând numai cu relațiile exterioare cu misiunile străine fiindcă vorbeam englezește. Am fost mutat chiar în altă încăpere laterală. Vizitatorii lui AUSCHNIT nu mai erau obligați să se anunțe la el prin mine ci prin C.ROZIN. Țin să mai arăt că AUSCHNIT nu a avut în secretariatul său un sfătuitor sau secretar politic căruia să-i facă destăinuirii sau cu care să se consulte. El cunoștea toată lumea politică fie din vremea cât a fost senator de Galați, fie altfel. El putea lua contact direct cu cine voia fără să aibă nevoie de concursul secretariatului. Mult mai discret putea primi pe cineva fie în casa sa din Aleea Alexandru 1 sau în cele 2 apartamente închiriate în str.Episcopiei unul vis-a-vis de celălalt.

Despre întrevederile sale cu L.PATRASCANU poate nici nu ași fi aflat dacă avocatul G.STEINBERG (Dela Titan Nadrag Calan) în casa căruia aveau loc (seara pela 9.1/2 (nu mi-ar fi spus: "Vezi ai grijă, astă seară patronul să fie liber, vine la mine să se întâlnească cu amiculi"). Imi spunea acestea cu oarecare mândrie. Câtva timp înainte întrebându-l eu, ce părere are despre B.ZILBER, colaboratorul intim al lui PATRASCANU, STEINBERG mi-a răspuns cu mânie: "De unde l-ați mai scos și pe deșteptul ăsta?". Nu te sfătuesc să-l bagi pe gât patronului". Am înțeles că aici era mare rivalitate la monopolizarea lui L.D.P.

Tot prin G.STEINBERG am fost însărcinat prin Mai-Iunie 1944 să caut un automobil care să se ducă pe Sos.București-Ploiești la km.21 la un punct precis la o anumită oră și zi să ia pe L.D.P. care se ascundea la un conac din vecinătate și să-l aducă în București.

Întrevederile M.AUSCHNIT - L.D.P.au încetat la 16 Iunie 1944, (câbd AUSCHNIT a fugit în Egipt) pentru a fi reluate, cred, în Sept.1944 când AUSCHNIT s'a reîntors. Cred că au continuat și în 1945 dar după cum am spus, eu nu mai eram însărcinat cu programul întrevederilor lui M.A.Cu acest lucru era acum C. ROSIN care poate să știe mai multe decât mine. El mai era în acea vreme și păstrătorul casetei particulare a lui M.A.și distribuitorul fondurilor. Eu nu l-am văzut niciodată pe L.D.P. și AUSCHNIT care era foarte zgârcit la vorbă nu mi-a făcut niciodată vre-o confidență despre întrevederile lor. Poate avea și un fel de reticențe față de mine, în acest caz. Să mă explic. Eu nu am fost înscris niciodată în vre-un partid politic; totuși în prima tinerețe în vremea primului guvern Maniu (1928-29) am slujit vre-un an de zile ca secretar particular al fratelui mamei mele, VIRGIL MADGEARU. Deși după asasinarea de către hitleriști a lui MADGEARU am întrerupt și acele puține relații cu unele persoane din P.N.T. pe care le mai întâlneam în casa răposatului, AUSCHNIT credea a ști că simpatiile mele merg înspre Maniu și nu spre L.D.P.și ai săi. El avea de multe ori timidități de acest fel. În orice caz e lesne de înțeles că în azele întrevederi M.A.- L.D.P., acesta din urmă nu încerca să-l atragă pe M.A. la doctrina comunistă. Mai degrabă e de crezut ipoteza inversă.

Pe ing. BELLU ZILBER l-am cunoscut în casa DOBROGEANU-GHEREA (str. Spătarului nr.28) prin 1942-43. Ne întâlneam din când în când acolo, seara, ascultam radio și urmăream pe hartă mersul războiului. E un om deștept, ingenios și cult. Deși nu împărtășeam ideile lui, îmi plăcea să-l aud vorbind și argumentând. Tin minte și azi o declarație a lui: "Un comunist n'are voe nici nevoe să fie obiectiv!". Si alta: "Un comunist nu are conștiință personală, el are conștiință de partid".

Prinzând și el oarecare simpatie pentru mine și îndemnat și de STEFANIA ZARIFOPOL (fiica lui C.DOBROGEANU GHEREA) mi-a cerut concursul în 2 împrejurări:

1). Să ascund la mine în casă pe un evreu urmărit de Gestapo. Examinând apartamentul meu s'a găsit că nu e potrivit.

2). Când armatele sovietice se apropiau de Prut fiind temeri pentru viața unor comuniști închiși la Iași și Bacău, ZILBER m'a rugat să intervin. Prin ALICE STURDZA, s'a intervenit la ICA ANTONESCU care a dat asigurări că ~~vei~~ închiși nu vor fi executați, ci evacuați.

Dacă BELU ZILBER declară astăzi că știa încă din 1943 că eu eram informator al englezilor, el se laudă sau confundă a pre-supune cu a ști. Urma spionului e de multe ori ca urma pește-lui în apă și a păsării în aer. Iată eu am fost condamnat numai pe baza declarațiilor mele. În ordonanța de trimitere în judecată stă scris textual: corpuri delictive nu sunt. La bază n'a fost nici un martor al acuzării.

Lordul Baden-Pawel scrie undeva în memoriile sale: "Un bun spion nu este acela pe care toată lumea îl bănuiește dar nimeni nu-l poate prinde sau dovedi. Un adevărat spion este acela pe care nimeni nu-l bănuiește măcar". Eu probabil am fost un spion fantezist.

Din copilărie am avut prieteni și camarazi de sport englezi. Din 1933 am fost membru la clubul anglo-american "Metropolitan" din str. N. Bălcescu. Cum toți rezidenții englezi în România, petroliști, negustori de whisky sau profesoare de engleză sunt acuzați de spionaj (poate că 80% e adevărat) prietenii mei români geloși că îi cam părăsisem îmi spuneau glumind: "Iar te duci la clubul ăla de spioni!". Când a plecat trenul special al Legăției Britanice în Martie 1941 (în urma ruperii relațiilor) am fost în gară să-i salut. A doua zi mi-au spus câțiva: "Ai primit ultimele instrucții dela patronii tăi". Pe vorbe de acest fel jumătate în glumă, jumătate altfel își întemeiază probabil B. ZILBER afirmația sa.

Eu nu pot fi tot atât de categoric vorbind despre el.

Stiu că l-a văzut de 2-3 ori pe M. AUSCHNIT pela sfârșitul lui 1944 și începutul lui 1945. Mai știu că, cerându-i niște date economice pentru șeful meu (dela Institutul de Conjunctură economică al cărui președinte era ZILBER) m'a tot amânat, m'a refuzat și mi-a dat niște cifre necomplete.

Mai știu că FERRESTER, cumnatul lui ZILBER era director la Soc. Anglo-Olandeză Philips-radio și prieten intim al olandezului SMIT, care era administrator-delegat. Acest SMIT era socrul

maiorului englez HOGG, care a fost prin 1945-46 în București la misiunea militară britanică (str. N. Iorga 29). Despre relațiile exacte între SMIT și ZILBER nu am dovezi.

Mi-aduc aminte însă cu câtă plăcere se pregătea ZILBER de plecare într-o importantă misiune la Bruxelles și în Olanda prin 1945-46. (Olandezul SMIT și englezul HOGG plecaseră între timp). Nu mai țin minte dacă această călătorie a lui ZILBER s'a realizat sau nu.

FERESTER, cumnatul lui ZILBER mai era în relații bune (prin SMIT) cu HESSELMAN, ~~CHARGE~~ d'affaires al Olandei la București.

La întrevederile M.A.- BELLU ZILBER nu am asistat. Mi-amintesc că în acea vreme 1945-1946 AUSCHNIT era foarte preocupat de posibilitatea unui import de materii prime din Anglia (pentru întreprinderile sale). Acest import trebuie să se facă în compensație contra chereștea sau chiar case de lemn prefabricate de care Anglia avea mare nevoie în urma Blitzkrieg-ului. Pentru punerea la punct a acestei mari afaceri în compensație, AUSCHNIT avea nevoie de oarecari date: indexnumbers, preț de cost al chereștelei în România, etc. Aceste cifre i le-ar fi putut procura B. ZILBER de la Institutul de Conjunctură Economică. Tot în această chestiune m'a însărcinat M.A. să-l vizitez pe ROBINSON, atașat comercial britanic căruia i-am și prezentat o ofertă de case prefabricate. Nu știu dacă și B. ZILBER l-a vizitat pe ROBINSON cu acest prilej.

ss. Ioan Kleante Gheorghiu

23 Aprilie 1951.

Subsemnatul Ioan Kleante Gheorghiu,
fiul lui Kleante și Ana, născut în
Galati la 25 Mai st. v. 1906, condamnat
la m. s. v. pentru înaltă trădare,
declara următoarele:

Între anii 1932 și 1947 am fost
funcționar la întreprinderile „Titan,
Nadiag, Calan” (M. Ausnit), detașat
la secretariatul societății. Tiu să
precizez aici că nu am fost secretar
unic al lui M. Ausnit. Alături
de J. Vulturescu, L. Neiger, Const.

Rozin și alții am fost utilizat
și eu într'un sector al Secretariatului.
Așa între 1936 și 1944 ^(cu câteva întreruperi) am fost

Detașat la relațiile cu vizitatorii
și solicitanții. După 23 Aug 1944
aceste atribuții împreună cu multe
altele au trecut asupra lui Const.

Rozin eu rămânând numai cu
relațiile exterioare cu misiunile
străine fiindcă vorbeam englezeste.
Am fost mutat chiar în altă
încăpere laterală. Vizitatorii lui

Auzit nu mai erau obligați să se anunțe
la el prin mine ci prin C. Rozin.

Țin să mai arăt că Auzit nu a avut
în secretariatul său <sup>care pe-
său mi s'ar fi părut că făcea tot
ce trebuia să facă</sup> ~~un sfătuitor sau să se consulte~~
secretar politic, ~~ci cunoștea toată lumea~~
politică fie din vremea cât a fost senator
de Galați, fie altfel. El putea lua contact
direct cu cinevoia fără să aibă nevoie
de concursul secretariatului. Mult mai
discret putea primi pe cineva fie în
casa sa din Alca Alexandru 1 sau
în cele 2 apartamente închiriate
în str. Episcopiei unul vis-a-vis
de celălalt.

Despre întreprinderile sale cu L. Patrascanu
poate nici nu az fi aflat dacă avocatul
G. Steinberg (de la Titu Nădrag Calau)
în casa căruia aveau loc (seara pe la
9 $\frac{1}{2}$) nu mi-ar fi spus: "Vezi
ai grijă, astă seară patronul să
fie liber, vine la mine să se
întâlnească cu amicul!" Iui spunea
acestea cu oarecare mândrie. Câtva
timp înainte întrebându-l eu, ce părere
are despre B. Zilber, colaboratul iutim
al lui Patrascanu, Steinberg mi-a
răspuns cu mândrie: "De unde l-ati mai
scos și pe dexteptul ăsta"? Nu te
sfătuesc să-l bagi pe gât patronului"

3.
Am înțeles că aici era mare rivalitate la
monopolizarea lui L.D.P.

184
Tot prin G. Steinberg am fost însărcinat
prin Mai - Iunie 1944 să caut un
automobil care să se ducă pe soseaua
București - Plocești la kilometrul 21
la un punct precis, la o anumită oră
și să ia pe L.D.P. care se ascundea
la un conac din vecinătate și să-l
aducă în București.

Întrevederile M. Ausnit - L.D.P.
au încetat la 16 Iunie 1944 (când
Ausnit a fugit în Egipt) pentru
a fi reluate, cred, în sept 1944
când Ausnit s'a reîntors. Cred
că au continuat și în 1945 dar
după cum am spus, eu nu mai eram
însărcinat cu programul întrevederilor
lui M.A. Cu acest lucru era acum
C. Rosin care poate să știe mai multe
decât mine. El mai era în acea vreme
și păstrătorul casetei particulare a
lui M.A. și distribuitoarea fondurilor.

Eu nu l-am văzut niciodată pe L.D.P. -
și Ausnit care era foarte zgârit la vorbă
nu mi-a făcut niciodată vreo confidență
despre întrevederile lor. Poate avea
și un fel de reticente față de mine,
în acest caz. Să mă explic. Eu nu am

fort înseris miciodata în vreme partid politic;
 totuși în prima tinerețe, în vremea primului
 guvern Maniu (1928-29) am slujit vreme an
 de zile ca secretar particular al fratelui
 mamei mele, Virgil Madgearu. Deși după
 asasinarea de către hitleristi a lui Madgearu
 am întrerupt și acele putine relații cu
 unele persoane din P.N.T. pe care le mai
 întâlneam în casa răposatului, Amint
 credea a ști că simpatia mea merge
 înspre Maniu și un spue L.D.P. n' ai săi.
 El avea de multe ori timiditate de acest fel.

În orice caz e lesne de înțeles că în
 acele întreceri M.A. - L.D.P., acesta
 din urmă ~~se~~ nu încerca să-l atragă pe M.A.
 la doctrina comunistă. Mai degrabă
 e de neput ipoteza inversă.

Pe Ing. Bellu Zilber l-am cunoscut în
 casa Dobrogeanu-Gherea (str Spatarului 28)
 prin 1942-43. Ne întâlneam din când
 în când acolo, seara, ascultam radio
 și urmaream pe hartă mersul războiului.

È un om dextept, ingenios și cult.

Deși nu împărtășeam ideile lui, încă
 plăcea să-l aud vorbind și argumentând.

Țin minte și azi o declarație a lui:

„Un communist n' are voe nici nevoe să
 fie obiectiv"! Și alta: „un

5

comunist nu are conștiință personală, el
are conștiință de partid!"

Prinzând și el oarecare simpatie pentru
mine și îndemnat și de Stefania Zarifopol
(fiica lui C. Dobrogeanu Ghinea) mi-a
cerut concursul în 2 împrejurări:

1) Să ascund la mine în casă pe un
eureu urmărit de Gestapo. Examinând
apartamentul meu s'a găsit că nu e
potrivit.

2) Când armatele sovietice se apropiau
de Prut fiind temeri p. viața unor
comuniști închiși la Iași și Bacău,
Zilber m-a rugat să intervin. Prin
Alia Sturdza s'a intervenit la Iași
Antonescu care a dat asigurări că cei
închiși nu vor fi executați, ci evacuați.

Dacă Bellu Zilber declară astăzi că
stia încă din 1943 că eu eram informator
'al cu glezilos el se laudă sau confundă
sa presupune cu a ști. Urma

spionului e de multe ori ca urma
pestelui în apă și a paserei în aer.

Iată eu am fost condamnat numai pe baza
declaratiilor mele. În ordonanța de trimitere
în judecată stă scris textual: Corpuri

-Delicte nu sînt. La bară u'a fost
nici un mator al acuzărei.

Lordul Baden-Powell scrie undeva în
memoriile sale : „ Un bun spion nu este
acela pe care toată lumea îl bănuiește
dar nimeni nu-l poate prinde sau dovedi.
Un adevărat spion este acela pe care
nimeni nu-l bănuiește măcar „ Eu
probabil am fost un spion fantezist:

~~Am avut~~ Din copilărie am avut
prieteni și camarazi de sport englezi.
Din 1933 am fost membru la clubul
anglo-american "Metropolitan" din
str. N. Bălcescu. " Cum toți rezidenții
englezi în România, petroliști, negustori
de whisky sau profesori de engleză
sunt acuzati de spionaj (Poate că ~~am~~
80% e adevărat) prietenii mei români
geloni că îi cam părăsisem și mi
spuneau glumind : „ Iar te duci la
clubul ăla de spioni ! ”

Când a plecat trenul special al
Legăției Britanice în Martie 1941
(în urma rușii relațiilor) am
fost în gară să-i salut. A doua
zi mi-au spus cătiva : „ ai primit

ultimile instrucții de la patronii tăi 136
Pe vorbe de acest fel jumătate în
glumă, jumătate altfel în întemeiere,
probabil B Zilber afirmăția sa.

Eu nu pot fi tot atât de categoric
vorbind despre el.

Știu că l-a văzut de 2-3 ori pe M.
Ausnit pe la sfârșitul lui 1944 și
începutul lui 1945. Mai știu
că cerându-i niște date economice
pentru seful meu (de la Institutul de
Conjunctură economică al cărui președinte
era Zilber) m'a tot amănat,
m'a refuzat și mi-a dat niște
cifre necomplete.

Mai știu că ~~cumnatul~~ Ferrester,
cumnatul lui Zilber era Director
la soc. anglo-olandeză Philips-radio
și prieten intim al olandezului
Smit care era administrator-delegat.
Acest Smit era socrul maiorului
englez Hogg care a fost prin 1945-46
în București la misiunea militară
britanică (str. N. Iorga 29). Despre
relațiile exacte între Smit și

8

Zilber nu am dovezi.

Mi-aduc aminte însă cu câtă plăcere se pregătea Zilber de plecare într-o importantă misiune la Bruxelles și în Olanda prin 1945-46. (Olandezul Juit și englezul Hogg plecaseră între timp.) Nu mai țin minte dacă această călătorie a lui Zilber o 'a realizat sau nu.

- Ferrester, cunoscutul lui Zilber, mai era în ~~relații~~ relații bune (prin Juit) cu Hesselman, chargé d'affaires al Olandei la București.
- La întreprinderile M.A - Bellu Zilber nu am asistat. Îmi amintesc că în acea vreme 1945-46, Ausnit era foarte preocupat de posibilitatea unui import de materii prime din Anglia (p. întreprinderile sale). Acest import trebuie să se facă în compensație contra chertea sau chiar case de lemn prefabricate de care Anglia avea mare nevoie în urma Blitzkrieg-ului. Pentru punerea la punct a acestei mari afaceri în compensație, Ausnit avea nevoie de oarecari date: index-numbers, pret de cost al chertelei în România etc. Aceste cifre i le-ar

fi putut procura B. Zilber la Institutul
de Conjunctură economică. Tot în
această ochestuire m'a însărcinat M. A.
să-l vizitez pe Robinson, atașat comercial
britanic căruia i-am prezentat o
ofertă de case prefabricate. Nu
știu dacă și B. Zilber l-a vizitat
pe Robinson cu acest prilej.

J. C. George

23. IV. 1954

DECLARAȚIE

Subsemnatul IOAN KLEANTE GHEORGHIU, născut la 25 Mai st.v. în 1906, în Galați, funcționar particular, judecat și condamnat la m.s.v. pentru înaltă trădare, cu ultimul domiciliu în București str. Câmpineanu nr. 48, asupra celor întrebate declar următoarele:

Întrebare:

Ce discuții ați avut cu MAX AUSCHNIT privitor la stabilirea unei legături cu LUCRETIU PATRASCANU?

Răspuns:

Nu am discutat niciodată acest lucru cu MAX AUSCHNIT. El discutasese stabilirea legăturii cu avocatul G. STEINBERG, dela Titan-Nădrag-Calan, prieten intim al lui LUCRETIU PATRASCANU.

Întrebare:

În ce împrejurări ați discutat cu GUTA STEINBERG referitor la întrevederile între PATRASCANU și AUSCHNIT?

Răspuns:

Pe cât îmi amintesc pela începutul lui 1944, G. STEINBERG a venit într-o zi la birou cu un exemplar format foarte mic al "României Libere" care apărea atunci clandestin și mi-a spus: "Iată aici e viitorul și salvarea țării". L-am arătat și patronului pe care l-am și pus în contact cu L. PATRASCANU". Mi-a arătat apoi că acesta se ascunde când la Predeal când la niște prieteni, la un conac în apropiere de București, unde vine destul de des. În câteva rânduri G. STEINBERG mi-a spus, dimineața la birou: "Vezi te rog patronul să fie liber astă seară la 9.1/2 fiindcă vine la mine acasă să-l întâlnească pe LUCRETIU". Acestea se petreceau în primăvara lui 1944.

Întrebare:

Ce servicii ați făcut în perioada 1941-1944 lui LUCRETIU PATRASCANU și din însărcinarea cui?

Răspuns:

În 1944 pela mijlocul lunii Iunie, câteva zile înainte de fuga în Egipt, a lui AUSCHNIT, am primit dela acesta prin intermediul lui G. STEINBERG dispoziția să caut un automobil care să fie la o anumită zi și oră pe Sos. București-Ploiești la km. 21 de unde avea să ia pe un "moșier" și să-l aducă în București.

Moșierul era L.PATRASCANU.Negăsind o mașină particulară,am angajat un taxi,l-am plătit dinainte și l-am trimis.La 16 Iunie AUSCHNIT a fugit cu un avion furat pilotat de MATEI GHICA, fără să-l fi văzut pe L.PATRASCANU,pe care l-a pus în cunoștință cu fuga.

Intrebare:

Ce discuții ați avut cu AUSCHNIT și G.STEINBERG după 23 August referitor la L.PATRASCANU?

Răspuns:

În prezența lui M.AUSCHNIT în biroul din CLEMENCEANU nr.3,pela sfârșitul lui Septembrie sau începutul Octombrie 1944,discutând situația internă neclară cu G.STEINBERG,acesta mi-a spus pe un ton iritat:"Desigur că lucrurile merg prost dacă suntem cernuiți de fascistul MANIU"! I-am replicat și eu puțin enervat: "Nu ai dreptul să faci asemenea afirmații pe care nu le poți dovedi! Dece e fascist?". STEINBERG mi-a replicat:"În curând se va curăța MANIU,viitorul este al lui LUCRETIU și al partidului său". Atunci M.AUSCHNIT ne-a invitat să nu ne mai certăm. Alte discuții referitor la PATRASCANU nu am mai avut cu AUSCHNIT și STEINBERG.

Aceasta îmi este declarația pe care o susțin și semnez.

ss.Ioan Kleante Gheorghiu

24 Aprilie 1951.

Declarație

Subsemnatul Ioan Kleante Gheorghiu
născut la 25 Maii st. v. în 1906, în
Galati, funcționar particular, judecat
și condamnat la m. s. v. p. înalta
îrădare, cu ultimul domiciliu în
București, str. Câmpineanu 48, asupra
cuior întrebare declar următoarele:

Întrebare: Ce discuții ati avut cu Max
August privitor la stabilirea unei legături
cu Lucretia Pătrășcanu?

Răspuns: Nu am discutat niciodată acest
lucru cu Max August. El discuta se
stabilirea legăturii cu avocatul G. Steinberg,
de la Titan Nadrag Calasi, prieten intim
al lui Lucretia Pătrășcanu.

Întrebare: În ce împrejurări ati discutat
cu Guta Steinberg, referitor la întrevăderile
între Pătrășcanu și August?

Răspuns: Pe cât îmi amintesc pe la începutul
lui 1944, G. Steinberg a venit într-o zi
la birou cu un exemplar format
foarte mic al "Romănei libere" care apărea
într-o zi.

2

atunci clandestin — și mi-a spus: „Iată ~~1944~~
aici e viitorul și salvarea țării. L-am
arătat și pașionului pe care l-am și pus
în contact cu L. Patrascanu”. Mi-a arătat
apoi că acesta se ascunde când la Predeal
când la viste prieteni, la un conac în
aproiere de București unde vine destul de
des. În câteva rânduri G. Steiuberg mi-a
spus, dimineata, la birou: „Vezi te rog
patronul să fie liber astă seară la $9\frac{1}{2}$
funde vine la mine ^{acasa} să-l întâlcască pe
Lucrefiu”. Acesta se petreceau în primăvara
lui 1944.

Întrebare: Ce servicii ați făcut în perioada
1941-1944 lui Lucetia Patrascanu și din
în sancționarea cui?

Răspuns: În 1944 pe la mijlocul lunii Iunie,
câteva zile înainte de fuga în Egipt a lui
Aurmit, am primit de la acesta prin
intermediul lui G. Steiuberg dispoziția să
caut un autoturabil care să fie la o
amunită și să o ia pe soacra București-
Ploesti la Kiu 21 de unde avea să ia pe
un „morier” și să-l aducă în București.
„Morierul” era L. Patrascanu. Negăsind
o mașină particulară, am angajat un
taci, l-am plătit dinainte și l-am trimis.
La 16 Iunie Aurmit a fugit cu un avion
pe gura

furat ⁽³⁾
pilotat de Matei Ghica, nu fără să-l fi
văzut pe L. Patrascanu, pe care l-a pus
în cunoștință cu fuga.

Intrebare: Ce discutii ati avut cu Ausnit
ni G. Steinberg după 23 August referitor
la L. Patrascanu?

Răspuns: În prezenta lui M. Ausnit
în biroul din Cluj-Napoca No 3, pe la
sfârșitul lui septembrie sau început
octombrie 1944, discutând situația
internă neclară cu G. Steinberg, acesta
mi-a spus pe un ton iritat: "De sigur
că lucrurile merg prost dacă nimeni
cărnuț de fascistul Maniu"! I-am
repliat ni cu puțin enervat: "Nu ai
dreptul să faci asemenea afirmații
pe care nu le poți dovedi! De ce e
fascist?" Steinberg mi-a repliat:
"În curând se va curăța Maniu,
viitorul este al lui Lucrător și al
partidului său". Atunci M. Ausnit
ne-a invitat să nu ne mai certăm.
Alte discuții referitor la Patrascanu
nu am mai avut cu Ausnit ni
Steinberg. Aceasta înțeleg de la papa pe care o
susțin în zădărnici. JRE Ghica

24. Aprilie 1951

DECLARAȚIE

Subsemnatul IOAN KLEANTE GHEORGHIU, născut la Galați, la 23 Mai 1906, cu ultimul domiciliu în București str. Câmpineanu nr. 48, declar următoarele:

Prin 1938, (sau început de 1939) am cunoscut prin MADELEINE de FAUCIGNY-LUCINGE pe LORD FORBES, atașatul britanic al Aerului la București. Imprietenindu-ne, am făcut împreună o călătorie, cu avionul său la Constanța. Sburând deasupra Dunării, LORD FORBES mi s'a plăns că nu găsește o hartă detaliată. Peste câteva zile am putut să-i procur harta Dunării, editată de Serviciul Hidraulic - care deși nu era secretă, nu se găsea în comerț.

Acesta a fost începutul colaborării noastre. În 1939 și 1940, am zburat cu el de două ori la Beograd, unde eu călătoream des în interesul lui M. AUSCHNIT care poseda o uzină metalurgică la Smederevo lângă Belgrad.

Tot în acea vreme (1938-1939) devenind membru al clubului anglo-american din București ("Metropolitan") am intrat în relații și cu alții: I. LEA REED (Brit. Leg), ELLERINGTON (Brit. Leg), ROBERT CARR (reprezentant de comerț), BILL YOUNG (Național Supply Corporation), FR. HIBBARD (charge d'affaires U.S.A.), etc.

Din frecventarea acestora, din lectura ziarelor engleze și americane am câștigat convingerea că singurele puteri cari se puteau opune atunci valului hitlerist erau Anglia și U.S.A.

Nu am fost niciodată înregimentat în vre'un partid politic. Nu am avut înțelegere sau interes pentru chestiunile sociale și problemele economice și politice. Toate încercările făcute de prof. MADGEARU, și de alții, în acest sens, au dat greș.

Concepția mea - poate simplistă - era că cel mai puțin imperfect sistem de organizație socială este democrația de model apusean - în diferite variante adaptate condițiilor specifice ale fiecărei țări: Anglia, Elveția, Suedia, etc. Găsind aceleași idei și la câțiva prieteni (PAUL ZARIFOPOL, MATEI GHICA, C-dor DOFACIU) am hotărât să nu stăm cu brațele încrucișate ci fiecare în sectorul său și după puterile noastre, să activăm împotriva hitlerismului. Pentru mine hitlerismul și rasismul erau un summum de violentare a libertății individuale. Iată cum, eu - un apolitic tipic, ignorând dogme, doctrine și probleme politice -

mi-am început activitatea, numai din iubirea de libertate.

Libertate din ce în ce mai amenințată în România, de Carol II și cei ce au urmat imediat după el. Asasinarea unchiului meu, D. MADGEARU, a contribuit desigur la întărirea hotărârei luate. Iată de ce am început să colaborez cu serviciul britanic de informații:

În ajunul plecării englezilor și americanilor din România (Februarie 1941) am luat contact cu ELLERINGTON (Brit. Leg) cerându-i instrucții. Mai întâi s'a gândit să mă pue în contact cu "băieții mei cei răi" (my naughty boys) dar apoi s'a răzgândit, recomandându-mi să lucrez singur ca și până atunci. Alte instrucții nu mi-a lăsat, spunându-mi că orice informație este interesantă. Deci aveam libertate deplină de acțiune. Bineînțeles nu aveam să mă amestec în chestiuni la care nu mă pricepeam ca de pildă exploatarea petroliferă, tendințele opiniei publice sau aranjamentele de plăți romano-germane... Pentru fiecare din aceste sectoare avea oameni de specialitate. "The right man in the place" spunea foarte des ELLERINGTON. Eu am hotărât să rămân în specialitatea mea: sectorul dunărean și maritim.

Curând după aceea (Martie 1941) - cu ajutorul comandorului COPACIU, am fost numit ofițer de legătură pe lângă podul german dela Giurgiu. Se pregătea agresiunea împotriva Greciei. Acolo am putut recolta informații interesante pe care le-am expediat la Istanbul. Am mai trimis și alte informații dar prin 1942 am devenit mai puțin activ, văzând că nu primesc nici un fel de încurajare sau confirmare dela Istanbul.

Prin 1943, primind o scrisoare de îndemn, mi-am reluat activitatea de data asta, expediind informațiile în Elveția, prin directorul STEPAN dela firma Titan, care făcea dese călătorii de afaceri în Germania și Elveția și printr'un curier elvețian. Astfel am continuat să lucrez cu scurte întreruperi, până în 1944. Vreau să subliniez că afară de puținele cuvinte, pe cari mi le-a spus ELLERINGTON (Februarie 1941) la plecarea sa din București, nu am mai primit în tot timpul războiului, nici un fel de îndrumări, instrucții, sau ordine, dela nimeni.

În tot acest timp, nu am fost ajutat de nimeni afară de comandorul C. COPACIU din Marină.

Pe inginerul BELLU ZILBER l-am cunoscut în casa DOBROGEANU GHEREA, str. Apătarului 28, în timpul războiului, în 1941 sau 1942? Mi s'a părut un om deștept, cult și spiritual. El însăși avea despre el o foarte bună părere. Dela PAUL ZARIFOPOL am aflat că e un vechiu comunist și că ei l-au cunoscut prin ing.

SASA DOBROGEANU GHEREA (fiul cel mai mare al lui C.DOBROGEANU GHEREA) sau poate prin L.PATRASCANU, al fost vechi prieten al casei.

Eu mergeam foarte des în str.Spătarului; ascultam radio Londra și urmăream mersul războiului pe hărți. B.ZILBER venea mult mai rar. Poate l-am întâlnit în total de 10-15 ori.

Niciodată nu a avut loc vre-o discuție serioasă cu caracter politic între noi. Nici nu sunt pregătit pentru aceasta. Eu și mai ales ZARIFOPOL îl înțepam uneori pe ZILBER pentru convingerile mele comuniste, cari ni se păreau nouă, sectare și fanatice. Nici ZILBER nu încerca să discute cu noi aceste probleme, marginindu-se să replice cu multă siguranță și superioritate că viitorul apropiat va aduce victoria integrală a marxismului. Tin minte că la nu știu ce întrebare a mea, mi-a răspuns: "Imi ceri să fiu obiectiv? Un comunist n'are voie nici nevoie să fie obiectiv".

Îată deci, i-am spus eu, că marxismul e la fel cu oricare altă religie. Cu dogme sacrosanctate și intangibile, cu apostolii și martirii săi, cu evangheliile sa, cu religia sfântă; în sfârșit cu ereticii săi și cu fanaticii ca dumneata??? ZARIFOPOL a făcut să schimbăm conversația și eu însumi mi-am impus să nu mai deschid niciodată acest subiect. Oricum, îl consideram pe ZILBER ca un aliat împotriva dușmanului comun. Am și rămas în relații cordiale, deși (sau poate tocmai de aceea) ne vedeam rar, și numai în casa DOBROGEANU GHEREA. Era deci foarte normal să-mi ceară - după ce în prealabil se consultase cu ZARIFOPOL - să adăpostesc un evreu urmărit de Gestapou. Cum puteam să am eu vre-o bănuială că ZILBER ar vrea să-mi întindă o cursă, când îl cunoscusem în casa DOBROGEANU GHEREA, prin PAUL ZARIFOPOL, cel mai vechi prieten al meu? Am de altfel, multă încredere în înțelegerea mea și aproape niciodată nu m'am înșelat în aprecierea oamenilor. Nici în cazul ZILBER, care s'a purtat cu mine foarte corect.

De altfel am mai avut ocazia să colaborăm: În vremea când frontul se apropia tot mai mult de Moldova, ZILBER a venit, într-o zi în str.Spătarului 28, alarmat de anumite zvonuri despre soarta cei- aștepta pe mai mulți deținuți politici comuniști din închisorile Iași și Bacău. Ne-am sfătuit împreună cu ZARIFOPOL și s'a hotărât să căutăm să luăm contact cu Președinția Consiliului. După vre-o două zile am găsit-o pe d-na ALICE STURDZA și am convins-o să arate lui MIHAIL ANTONESCU, că ar putea, într-o zi fi făcut răspunzător de soarta acelor deținuți. Peste alte două zile, ALICE STURDZA mi-a comunicat că MIHAIL ANTONESCU i-a dat asigurări formale că deținuții comuniști nu vor fi executați ci evacuați odată cu trupele.

146

Dar nu cumva tocmai ZILBER asta are să-mi taie capul când va veni la putere?" a adăugat ea râzând. Transmitând toate acestea lui ZILBER, el mi-a răspuns: "Îi mulțumesc doamnei STURDZA, intervenția ei nu va fi uitată, dar eu personal nu pot să-mi iau nici o răspundere".

Acestea au fost relațiile mele cu B. ZILBER, în timpul războiului. Dealtfel mare parte din anii aceștia eu am lipsit din București, fiind mobilizat ca ofițer de marină la Giurgiu, Galați, Brăila, Constanța, Sulina și Vălcov.

Ce mai știu despre B. ZILBER? Nu mult. Nu-i cunosc familia. Când a fost omorât scriitorul MIHAIL SEBASTIAN, am aflat că ar fi fost văr cu ZILBER. Mai știu că avea o mamă bătrână. Aici, în închisoare am aflat că era însurat și că fata aceia subțire pe care o trimisese să vadă apartamentul meu, era soția lui.

Aici trebuie să fac o paranteză. Cele 7-8 revolvere cu butoli cele 2 carabine Winchester calibrul 22, un pistol de tir "Webley Scott" și pistoalele turcești le țineam într-o ladă de fier bătrânească de acelea de care se vedeau acum una sută de ani prin hanurile dela poștă. Da, era o ladă, în care se aflau arme. Dar de aici și până la "lăzi cu arme" e o deosebire.

Mai știu că ZILBER locuia în mahalaua Batiștei. Într-o seară pela ora 11, plecând împreună din str. Spătarului l-am condus până acasă. Era în drumul meu.

Odată, nu mai știu în ce împrejurare, ne-a pomenit de cumnatul său FERESTER, care conducea împreună cu olandezul SMIT, societatea de radio Philips, din București.

Cine erau celelalte relații ale lui ZILBER? El era inginer, dar mai mult economist. În această calitate, desigur, cunoștea pe cei dela Oficiul de Studii din Ministerul de Finanțe, pe cei din "Divizia Economică" din M. Af. Străine (CARAMFIL, etc.). Avea relații probabil cu Corpul Atașăților comerciale din Ministerul Economiei Naționale, cu Institutul Român de Conjunctură Economică, cu redacția Analelor Economice și cu Institutul Social Român al prof. GUSTI. Cunoștea desigur și mulți financiari și oameni de afaceri. Nu știu în ce împrejurare l-a cunoscut pe M. AUSCHNIT. (Acesta era unul din cei ce subvenționau Institutul Român de Conjunctură). Tin minte numai că la o recepție dată de M. AUSCHNIT la Clubul Marelui Finanțe pentru misiunile din Comisia Aliată de Control, trimițându-i lui ZILBER o invitație, acesta n'a venit. (Cum n'au venit nici soții PATRASCANU care fuseseră invitați și ei).

După 23 August l-am văzut pe B. ZILBER foarte puțin. În str. Spătarului aproape nu mai venea. El ocupa acum posturi importante. Lipsea des în străinătate. A fost mi se oare la Bruxelles

147

și în misiuni la Paris. L-am mai văzut, cred, de 2 ori, la Institutul Român de Conjunctură al cărui președinte era. Mă dusesem să-i cer, în numele lui M. AUSCHNIT, date asupra producției de cherestea a României. (AUSCHNIT pregătea atunci un export de lemn de construcție și de case prefabricate în Anglia și avea nevoie de aceste informații). După ce m'a amănat, mi-a dat niște cifre foarte sumare spunând că celelalte sunt secrete și nu are voie să le desvăluie.

Mai știu că ZILBER avea relații în lumea universitarilor (AL. ROSETTI etc.). Odată mi s'a plâns de lipsa de curaj a prof. GR. MOISIL care se ferea să iscălească manifestul profesorilor universitari către mareșal. Mai era în legături și cu cei din jurul revistei "Viața Românească" (unde ZILBER colabora) MIHAIL RALEA și I. D. LUCHIAN. Cu acesta din urmă a avut chiar și un conflict cu schimb de scrisori, din pricina lui CONSTANTIN VISOIANU. Detaliile le-am uitat. Din toți acești cunoscuți ai lui ZILBER, enumărați mai sus, pe unii îi știu numai din auzite sau din vedere, pe alții îi cunosc personal dar cu nici unul nu m'am aflat în relații de prietenie, de afaceri sau de altă natură. Amicii mei erau alții, din cu totul alte sfere de preocupări și activitate. Niciodată nu l-am prezentat pe ZILBER vre'unuia din ei. Nici ZILBER nu m'a prezentat pe mine nimănui.

ss. Ioan Kleante Gheorghiu

24 Sept. 1951

Declarație

Subsemnatul Ioan Kleante Gheorghiu, născut în Galați, la 23 Maiu 1906, cu ultimul domiciliu în București, str. Câmpianeanu 48, declar următoarele:

Prin 1938 (sau început 1939) am cunoscut prin Madeleine de Faucigny-Lucinge pe Lord Forbes, atașatul britanic al Aerului la București. Imprietenindu-ne, am făcut împreună, o călătorie cu avionul său la Constanța. Zburând deasupra Dunărei, Lord Forbes mi s'a plâns că nu găsește o hartă detaliată. Peste câteva zile am putut să-i procur harta Dunărei, editată de Serviciul Hidraulic - care din nu era secretă nu se găsea în comerț.

Acesta a fost începutul colaborării nr. În 1939 și 1940 am sburat cu el de 2 ori la Beograd, unde eu călătoream des, în interesul lui M. Ausnit, care posedă o uzină metalurgică, la Imederevo, lângă Beograd.

Tot în acea vreme (1938-1939), devenind membru al clubului angloamerican club

București („Metropolitan”) am intrat în relații și cu alții: J. Lea Reed (Brit. Leg.), Ellerington (Brit. Leg.), Robert Carr, (reprezentant de comerț), Bill Young (National Supply Corporation), Fr. Hibbard (chargé d'affaires U.S.A) etc...

Din frecventarea acestora, din lectura ziarelor engleze și americane am câștigat convingerea că singurele puteri care se puteau opune, atunci, salului hitlerist erau Anglia și U.S.A.

Nu am fost niciodată înregimentat în nimeni partid politic. Nu am avut înțelegere sau simțire pentru chestiunile sociale și problemele economice și politice. Toate încercările făcute de Prof. S. Madgearu și de alții, în acest sens, au dat greș.

Conceptia mea — poate simplista — era că cel mai puțin imperfect sistem de organizatie socială este democrația de model apusean — în diferite variante adaptate condițiilor specifice ale fiecărei țări: Anglia, Helvetia, Suedia etc....

Găsind aceleași idei și la câțiva prieteni (Paul Zarișopol, Mateiu Ghica, Dor Copaciu) am hotărât să nu stăm cu brațele

încercasate ci piecare în sectorul său în
dupa puterile noastre, să activăm împotriva
hitlerismului. Pentru mine hitlerismul
și rasismul erau un summum de
violenta a libertății individuale.

Data cum, eu - un apolitic tipic, ignorând
dogme, doctrine și probleme politice -
mi-am început activitatea, numai
din iubirea de libertate.

Libertate, din ce în ce mai
amenințată în România, de Carol
2 și cei ce au urmat imediat
dupa el. Asasinarea uchiului meu,
ș. Madgearu, a contribuit desigur
la întărirea hotărârii luate.

Data de ce am început să colaborez
cu serviciul britanic de informații
în ajunul plecării englezilor și
americanilor din România (febr.
1941) am luat contact cu Ellerington
(Brit. Leg.) cerându-i instrucții. Mai
întâi s'a gândit să mă pună în
contact cu "băieții mei cei răi"
(my naughty boys) Dar apoi s'a
răzgândit, recomandându-mi să

lucrez singur ca și până atunci. Alte
instrucții speciale nu mi-a lăsat,
spunându-mi că orice informație este
interesantă. Deci aveam libertate
deplină de acțiune. Bine înțeles nu
aveam să mă amestec în chestiuni
la care nu mă pricepeam ca de
pildă exploatarea petroliferă, tendințele
opinieii publice sau aranjamentele de
plăți romano-germane..... Pentru
fiecare din aceste sectoare avea
oameni de specialitate. "The right
man in the right place" spunea
foarte des Ellerington. Și am hotărât
să rămân în specialitatea mea: sectorul
Dunărean și maritim.

Curând după aceea (martie 1941)
- cu ajutorul Comandorului Copaciu,
am fost numit ofițer de legătură pe
lângă podul german de la Giurgiu.
Se pregătea agresiunea împotriva
Greciei. Acolo am putut recolta
informații interesante pe care le-am
expediat la Istanbul. Am mai
trimis și alte informații dar

prin 1942 am devenit mai puțin
activ, văzând că nu primesc nici
un fel de încurajare sau confirmare
de la Istanbul.

Prin 1943, primind o scrisoare de
îndemn, mi-am reluat activitatea
de data asta, expedind informațiile
în Helvetia, prin Directorul Ștefan
de la firma Titan, care părea dese
călătorii de afaceri în Germania și
Helvetia și printr-un curier elvețian.

Astfel am continuat să lucrez, cu
scurte întreruperi, până în 1944.

Dreau să subliniez că afara de
puținele cuvinte, pe cari mi le-a
spus Ellerington (febr 1941) la
plecarea sa din București, nu am
mai primit în tot timpul războiului,
nici un fel de îndrumări, instrucții
sau ordine de la nimeni.

În tot acest timp, nu am fost
ajutat de nimeni afara de
Comandorul C. Popăciuc din Marina

Pe inginerul Bellu Zilber l-am cunoscut în casa Dobrogeanu Ghenea, str Spatarului 28, în timpul războiului. În 1941 sau 42 ? Mi s'a parut un om deștept, cult și spiritual. El iusăzi avea despre el o foarte bună părere. De la Paul Zarișopol au aflat că ie un vechiu comunist și că ei l-au cunoscut prin Inginerul Sasa Dobrogeanu Ghenea (fiul cel mai mare al lui C. Dobrogeanu Ghenea) sau poate prin L. Patrascanu, alt fost vechiu prieten al casei.

Eu mergeam foarte des în str Spatarului; ascultam radio Londra și urmăream mersul războiului pe hărți. B Zilber venea mult mai rar. Poate l-am întâlnit în total de 10-15 ori.

Nicio data nu a avut loc vreo discuție serioasă cu caracter politic între noi. Nici nu sunt pregătit pentru aceasta. Eu și mai ales Zarișopol îl întepam uneori pe Zilber pentru convingerile lui comuniste, cari ne se pareau nouă, sectare și fanatice. Nici Zilber nu încerca să discute

cu noi aceste probleme, marginilor se
 sa replice cu multa siguranta si superio-
 ritate ca vintoul apropiat ca aduce
 victoria integrala a marxismului.

Tu minte ca la mi stinca intrebare a
 mea, mi-a raspuns: "Imi ceri sa fii
 obiectiv? Un communist n'are voe nici
 nevre sa fie obiectiv!"

Iata deci, i-am spus eu, ca marxismul
 e la fel cu oricare alta religie. Cu
 dogme sacrosancte si intangibile, cu
 apostolii si martirii sai, cu evanghelia
 sa, cu reliquie sfinte; in sfarsit cu
 ereticii sai si cu fanatici ca Dumnezeu!

Zarifopol a facut sa schimbam conversatia
 si eu insumi mi-am impus sa nu mai
 derhid niciodata acest subiect. Oricum,
 il consideram pe Zilber ca un aliat
 impotriva duzmannului comun. Am
 si ramas in relatii cordiale, desi (sau
 poate tocmai deaceia) ne vedeam rar
 si numai in casa Dobrogeanu Ghirea.

Era ^{deci} foarte normal sa-mi ceara -
 dupa ce in prealabil se consultase cu
 Zarifopol - sa adăpostesc un lucru

urmărit de Gestapo. Cum puteam să am
eu oreo bănuială că Zilber ar avea să-
mi întindă o cursă, când îl cunoscuem
în casa Dobrogeanu Gherea, priu Paul Zarișopol,
cel mai cochii prieten al meu? Am,
de altfel, multă încredere în intuiția mea
și aproape niciodată nu m'am înșelat în
aprecierea oamenilor. Nici în cazul
Zilber, care s'a purtat cu mine foarte
corect.

De altfel am mai avut ocazie să
colaborăm: În vremea când frontul
se apropia tot mai mult de Moldova,
Zilber a venit, într'o zi, în str. Spatarului 28,
alarmat de anumite zvonuri despre varta
ce-i aștepta pe mai mulți deținuți politici
comuniști din închisorile Jassi & Bacău.
Ne-au sădituit împreună cu Zarișopol
și s'a hotărât s'a căutam să luăm contact
cu Președinția Consiliului. După unco 2
zile am găsit-o pe Dna Alice Sturdza
și am convins-o să arate lui Mihail
Antonescu, că ar putea, într'o zi, făcând
raspuzător de searta a celor deținuți.
Peste alte 2 zile, Alice Sturdza mi-a
comunicat că Mihail Antonescu i-a
dat asigurări formale că deținuții

comuniști nu vor fi executati, ci
evacuati odată cu trupele.

"Dar nu cumva tocmai Zilber asta are
să-ți tace mie capul când va veni la
putere"? a adăugat ea râzând.

Transmitându-i toate acestea lui Zilber, el
mi-a răspuns: "Te mulțumesc doamnei
Sturiza, intervenția ei nu va fi uitată,
dar ea personal nu pot să-mi dea nici
o răspundere!"

Acestea au fost relațiile mele cu
B. Zilber, în timpul războiului.
De altfel mare parte din anii aceștia,
eu am lipsit din București, fiind
mobilizat ca ofițer de marină la
Giurgiu, Galați, Brăila, Constanța, Sulina
și Sălcor.

Ce mai știu despre B. Zilber? Nu mult.
Nu-i cunosc familia. Când a fost
onorit sergentul Mihail Sebastian,
am aflat că ar fi fost văr cu Zilber.
Mai știu că avea o mamă bătrână.
Aici, în închisoare am aflat că ea
însurât și că fata aceea subțire

pe care o trimisese să vadă apartamentul meu, era soția lui.

Aici trebuie să fac o paranteză. Cele 7-8 revolvere cu butoai, cele 2 carabine Winchester calibrul 22, un pistol de tir „Webley Scott” și pistoalele turcești le țineam într-o ladă de fier bătrânească de aceea de care se vedeau acum ulei sută de ani prin hanurile de poartă. Da, era o ladă în care se aflau arme. Dar de aici și până la lăzi cu arme” e o deosebire.

Mai știu că Zilber locuia în mahalaua Bătiștei. Într-o seară pe la ora 11, plecând împreună din st. Spătarului l-am condus până acasă. Era în drumul meu.

Odată, nu mai știu în ce împrejurare, ne-a pomenit de cununatul său Ferrester, care conducea împreună cu holandezul Smit, societatea de radio Philips, din București.

Cine erau celelalte relații ale lui Zilber? El era inginer dar mai

mult economist. În această calitate,
 sigur, cunoștea pe cei de la
Oficiul de studii din Ministerul de
Finanțe, pe cei din "Divizia economică"
 din M. afacerilor străine (Caraculile),
 avea relații, probabil, cu Corpul atasaților
 comerciali din Ministerul Economiei
 Naționale, cu Institutul Român de
 Conjunctură economică, cu redactorii
 Analelor economice și cu Institutul
 Social Român al Prof. Gusti.
 Cunoștea desigur și mulți funcționari
 și oameni de afaceri. Nu stău în
 ce împrejurare l-a cunoscut pe M.
 Anusit. [Acesta era unul din cei
 ce subvenționau Institutul Român de
 conjunctură.] Tui miște numai; că
 la o recepție dată de M. Anusit
 la Clubul "marei Finanțe" pentru
 misiunile din Comisia Aliată de
 control, trimițându-i și lui Zilber
 o invitație, acesta n'a venit
 (Cum n'au venit nici soții Patrascoiu
 care fusesea invitat și ei)

Dupa 23 August l-am văzut pe ~~pe~~ B. Zilber foarte puțin. În str. Spătarului aproape nu mai venea. El ocupa acum posturi importante. Lipsa de-
 în străinătate. A fost, mi s'a părut, la Bruxelles și în vizită la Paris.
 L-am mai văzut, cred, de 2 ori, la Institutul Român de Conjunctură, al
 cărui președinte era. Mă dușesem
 să i cer, în numele lui M. Auzmit,
 date asupra producției de cherestea a
 României. [Auzmit pregătea atunci un
 export de lemn de construcție și de case
 prefabricate în Anglia și avea nevoie
 de aceste informații.] După ce mi s'a
 amănât, mi-a dat niște cifre
 foarte sumare spunând că acestea sunt
 secrete și nu are voie să le dea nimănui.

Mai știu că Zilber avea relații în
 lumea universitarilor (Al. Rosetti etc.).
 Odata mi s'a plăcut de lipsa de
 curaj a Prof. Gr. Moisil care se ferea
 să iscălească manifestul profesorilor

universitari către mareșal.

Mai era în legătură și cu cei din
jurnal revistei „Viața Românească” (unde
Zilber colabora) Mihail Rales și
I. D. Suchianu. Cu acesta din urmă
a avut chiar și un conflict cu
schimb de scrisori, din priana lui Cost.
Vigorianu. Detaliile le-am uitat.

Din toate aceste cunoștințe ai lui Zilber
enumerate mai sus, pe nimeni nu știu
măcar din auzite sau din vedere, pe
alții îl amoz personal dar cu nici
unul nu m'am aflat în relații
de prietenie, de afaceri sau de altă
natură. Amicii mei erau alții, din
cu totul alte sferă de preocupări
și activitate. Niciodată nu l-am
prezentat pe Zilber vreunui din
ei. Nici Zilber nu m'a prezentat
pe mine nimeni.

Ioan Kleantes Jucan

24 sept 1951

2811
In dom
1874

Pledoarie Pro Domo.

161

Dacă detinutii politici sunt prizonieri căzuți
în lupta dintre burghezie și Tabăra socialistă
- m'am intrubat adesea - de ce nu li se
aplică, măcar în parte, tratamentul
prizonierilor de război? Adică dreptul
la țigări, pachete, cărți și corespondență
cu familia. Dreptul de a fi scoși la muncă.
Iată eu, după aproape trei ani de rogiu
celular, nu am putut să scriu sau să
primesc nici un rând de acasă. Sunt
acolo la Aiud, vinovați mai mari ca
mine, criminali de război, oameni cari
au săvârșit masacre etc... și cari au putut
totuși scrie acasă.

Eu nu am putut să o fac, nu fiindcă ar
fi fost o dispoziție specială care mă privea
pe mine. Ci fiindcă n'am avut noroc.
Când a fost să se întocmească o listă de
cei cu hainele și rufele cu totul gătite
eram să fim ținuți și eu. Hai scrie-l
și pe asta, i-s rupte cămășile" a spus
un gardian. Dar al ce 'seria a
apreciat altfel: « Ce rupte? Mai
ții încă un an. Hai cară-te!".
Cu' altă ocazie fusesem chiar ținuți

pe o lăstă dar un deșinut - care făcea sfârșit de
furier - m'a tăiat fiindcă nu-i plăceau
ochii mei.

Tată de ce lucruri mărunte depind acestea.

Dacă eu, am primit pedeapsa cea mai grea
ca să - mi expăzesc păcatele, ce vină are
bătrânul meu tată de 93 ani, care a
slujit 40 de ani ca inginer la Căile Ferate,
n'a ieșit nici odată un pas din meseria
lui, n'a asuprit n' a exploatat pe nimeni?
Ce vină are Maria Madgeanu, mama mamei
mele, bătrână de 93 ani, care a făcut prin multe
nenorociri?

De ce să nu le pot da un sens de viață?

Eu fac apel la spiritul Dornice Voastre de
umanitate n' va rog respectuos să - mi dați
posibilitatea să scriu n' să primesc un
răspuns măcar de la tatăl n' sora mea.
Ei locuiesc împreună la nu mai mult de
15 minute de această încălțare.

Ioan Kleante Gheorghiu

24. sept 1951

162

DECLARAȚIE

Subsemnatul IOAN KLEANTE GHEORGHIU, născut în Galați la 25 Mai 1906, cu ultimul domiciliu în București str. Câmpineanu nr. 48, declar următoarele:

Pela 20 Decembrie 1944, am fost chemat pe M. AUSCHNIT la el în birou, mi-a înmănat lista invitațiilor la revelion și mi-a dat dispoziția să expediez cartioanele. Cum era încă vreme de război, ținuta de seară nu era obligatorie. Deasemenea cartioanele nu aveau mențiunea "Rog a răspunde", așa că nu am avut niciodată o evidență a celor cari au acceptat invitația. Unii au comunicat totuși prin telefon. Cei mai mulți nu.-

În acea ultimă săptămână de Decembrie, M. AUSCHNIT a avut multe întrevederi cu: J. Le ROUBETEL (CHARGE d'AFFAIRES brit., L. MARJORIE BANKS (consilier leg. brit., SAM BREWER (New-York Times), L. O'BRIAN (Chicago Tribune) și AL. STEFANESCU (Românofir). Nu am asistat la nici una din aceste întrevederi. Când ele aveau loc în timpul orelor de birou, se întâmpla, uneori, să-l însoțesc pe AUSCHNIT la locul întâlnirii. Fie că-l așteptam în biroul secretarului, fie că profitam de automobil spre a face curse și comisioane în oraș și mă întorceam peste 30-40 minute să-l iau. Când întrevederile erau în afara orelor de birou, uneori nici nu știam de aceea, ele stabilindu-se direct între M. AUSCHNIT și cei interesați. În nici un caz, niciodată nu mi-a făcut AUSCHNIT vre-o confidență aluzie sau comentariu despre cele discutate. Aici e locul să arăt că după întoarcerea lui AUSCHNIT din Egipt (Oct. 1944), majoritatea atribuțiilor mele au trecut asupra celui alt secretar CONSTANTIN ROZIN, prin care se obțineau acum întrevederile. Biroul său era lângă al lui AUSCHNIT și oricine intra la AUSCHNIT trebuia să treacă prin biroul lui ROZIN. El ca și AUSCHNIT aveau câte un aparat telefonic, legat direct cu orașul. Telefonul meu trecea prin centrala noastră. Dealtfel biroul meu era la celălalt capăt al sălii de așteptare, dincolo de camera dactilografelor. Uneori treceam câte o zi - două, fără să dau ochii cu AUSCHNIT. În atribuțiile mele rămăseseră numai relațiile cu misiunile străine.-

În ziua de 31 Dec. 1944 - cred - pe cât pot reconstitui

- 2 -

faptele după 7 ani - că nu am fost la birou și nici nu l-am însoțit pe AUSCHNIT la vre-o întrevvedere. Dacă s'ar fi întâmplat în acea zi ceva care eșea din rutina zilnică, desigur că ași fi ținut minte. Stiu numai că în dimineața zilei de 31 Dec. mi-a telefonat acasă spunându-mi că pela 10,30 seara îmi va trimite unul din cele 2 automobile pentru ca să transport cu el cinci sau șase invitați cari stăteau mai departe. Pe vremea aceea, taximetrele dispăruseră aproape cu totul. Intr'adevăr, șoferul mi-a adus o listă cu 5-6 adrese și am făcut vre-o 3 curse până la Aleea Alexandru I (casa AUSCHNIT). Aceștia erau ANCA ODOBESCU, soții DOROBANTU, EVA von DAMM, RITA HUME. Când am ajuns cu ultimul transport era circa 11,30. M. AUSCHNIT era în capul scării și primea ultimii invitați. El făcea singur onorurile casei, soția sa fiind în străinătate.-

Să încerc, pe cât îmi stă în putință după 7 ani, să reconstitui lista invitaților. Era primul revelion după liberarea României de sub hitleriști. Domnea o atmosferă de optimism și oaspeții de onoare erau membrii Comisiei Aliate de Control: amiral BOGDENKO, AIR - vice mareșal STEVENSON și general CARTLAND von SCHUYLER. Dela misiunea sovietică erau: maior SMIRNOV, capitan VERA SCVBERTOVA, căpitan VERA IVANOVA și alții 4-5 ofițeri sovietici, a căror nume îmi scapă. Dela britanici LE ROUGETEL, MARJORIE BANKS, col. W. YOUNG, maior HOGG, comandor MARSTON și alții. Dela americani: col. FARNSWORTH, comandor BRENNAN, cpt. HAGIGOGO, SAM BREWER, L. O'BRIAN, RITA KUME ș.a.

Dintre invitații români îmi amintesc de frații RACOTA, RADU HURMUZESCU, ANCA ODOBESCU, ION CANTEMIR, soții DOROBANTU, soții PHEUKYDE, soții MOLITKE, soții PERETZ, soții PALAHA, soții FRUMUSANU, soții RICA GEORGESCU, soții DINKY, BRATIANU, A. PORDEA, DAN COSTINESCU, R. REINECK, soții N. BUTCULESCU soții ST. GRECIANU, MATEI GHICA, NADIA CANTACUZINO.-

Unii din aceștia nu figurau în lista pe care mi-o dăduse AUSCHNIT. Ii invitase el prin telefon. Lucru ce se întâmpla des și nu avea nici o importanță când nu era vorba de o masă așezată cu număr fix și tacâmuri, ci de o recepție cu bufet. Toți acești o sută și ceva de musafiri forfoteau în cele 4 saloane și 2 baruri dela parter și etaj. Era greu să urmărești pe cineva și să-ți dai seama ce face fiecare. Către ora 3 a.m. am trebuit să fac vre-o 2 drumuri cu automobilul, conducând câteva cucoane acasă. Către ora 4 a.m. simțindu-mă

164

- 3 -

obosit am plecat definitiv. Lumea mai dansa încă. Pe AUSCHNIT l-am lăsat cu musafirii. Dăcând - după cum am spus - singur pe gazda, e greu de închipuit că și-ar fi lăsat oaspeții singuri și s'ar fi eschivat la un moment dat, fie și pentru o jumătate de ceas. În tot cursul nopții - după cum se întâmpla de obicei la revelion, unii invitați au plecat și prin alte locuri și reîntorcându-se au adus cu ei și altă lume ce nu fusese poftită.-

Nu era deloc practic pentru AUSCHNIT să profite de această serbare ca să-și menajeze vre-o întrevvedere secretă. Ce era mai ușor pentru el, decât să se întâlnească în ascuns cu cineva într'unul din apartamentele ce avea închiriate în oraș, pe numele altora?

Stiu dela COTAN CAPSA (mort) că avea un asemenea apartament într'unul din acele blocuri cu sute de locatari (dentiști, medici, birouri comerciale, etc.) din Bd. Tache Ionescu, aproape de statuia Take Ionescu. Nu am fost niciodată acolo. Mai știu că avea în str. Toamnei (pela numerele 60 sau 70) un alt apartament într'o casă bătrânească, singură în curte. Prin Februarie sau Martie 1945, m'a chemat într'o zi AUSCHNIT în biroul său și dându-mi această adresă și 2 chei, m'a trimis acolo să-i aduc o servietă. "De cine întreb acolo" - Nu întrebi de nimeni, fiindcă n'ai pe cine! Ia un taxi și dă-i drumul la colțul străzii". M'am dus în str. Toamnei (în cartierul Maria Rosetti). Era o casă veche - cu mobile demodate - într'o curte neîngrijită. L-am adus una din servietele lui de piele galbenă și încuiată cu cheia.-

Aceasta îmi este declarația pe care o susțin și semnez.-

ss. Ioan Kleante Gheorghiu

10 Oct. 1951.-

165

Oedecaraki

Subsemnatul Ioan Kleante Gheorghiu, născut în Galați la 25 Mai 1906 cu reședința domiciliului în București, str. Cămpineanu 48, declar următoarele:

Pe la 20 Dec. 1944, am fost chemat de M. Ausnit la el în birou, mi-a înmănat lista invitaților la reception și mi-a dat dispoziția să expediez cartioanele. Cum era încă vreme de război, timbula de război nu era obligatorie. De asemenea cartioanele nu aveau mențiunea „Roya răspunde”, așa că nu am avut niciodată o evidență a celor care au acceptat invitația. Unii au comunicat totuși prin telefon. Cei mai mulți nu.

În acea perioadă pătrunzându-se de Decembrie, M. Ausnit a avut mai multe întâlniri cu: J. Le Rougetel (charge d'Affaires brit), L. Marjoriebank (conseiller Leg. brit), Sam Brewer (New-York Times), L. O'Brian (Chicago Tribune) și Al. Hefneru (România). Nu am asistat la niciuna din aceste întâlniri. Căci ele aveau loc în timpul orelor de birou, se întâmpla, uneori, să-l întâlnesc pe Ausnit la locul întâlnirii. Fie că-l așteptam în biroul secretariatului, fie că profitam de automobil spre a face curse și convingându-mi oras și să mă întorcem peste 30-40 minute să-l văd. Căci întâlnirile erau în afara orelor de birou, uneori nici nu știam de a doua, de stabilindu-se direct între M. Ausnit și cei interesați. În nici un caz, niciodată nu mi-a făcut Ausnit vreo confidență asupra sau comentarii despre cele discutate. Aici e locul să arăt că după întoarcerea lui Ausnit din Egipt (oct. 1944), majoritatea atribuțiilor mele

J. Gheorghiu

au trecut asupra celui alt secretar Gouss. Rogin, pe care
 se obțineau a cum. înt. revederile. Buiorul său era lângă
 al lui Aurnut și oriunde intra la Aurnut trebuia să treacă
 prin buiurul lui Rogin. El ca și Aurnut aveau câte un
 aparat telefonic, legat direct cu orășul. Telefonul meu
 trecea prin centrala noastră. De altfel buiurul meu era
 la celalt capăt al sălii de așteptare, dincolo de
 camera dactilografelor. Uneori trecea câte o zi - două,
 fără să dau ochii cu Aurnut. În astfel de zile mela
 rău măxeră numai relațiile cu minimele străine.

În ziua de 31 dec. 1944 cred - pe cât pot reconstitui
 faptele după 7 ani - că nu am fost la buiurul și
 nici nu l-am întâlnit pe Aurnut la unu în trecere.
 Dacă s'ar fi întâmplat în acea zi ceva care era din natura
 zilnică, desigur că ar fi trecut înainte. Hm numai că
 în dimineața zilei de 31 dec. mi-a telefonat acasă
 spunându-mi că pe la 10³⁰ seara îmi va trimite unul
 din cele 2 automobile pentru ca să transport eu el cruci
 sau sase invitati care stăteau uai departe. Pe vremea
 aceea, taximetrule dispărușeră aproape cu totul.

Într'adevăr soferul mi-a adus o listă cu 5-6 adrese
 și am făcut vreo 3 curse până în Aldea Alexandru 1
 (casa Aurnut). Acolo erau Anca Odobescu, soția
 Dorobantu, Eva van Damme, Rita Bume... Când am
 ajuns în ultimul transport era circa 11³⁰,
 M. Aurnut era în capul scării și primea ultimii
 invitati. El făcea nimeni onorurile casei, soția
 sa fiind în strălucitate.

Șa mare, pe cât mi stă în putință după 7 ani,
 să reconstitui lista invitaților. Era primul
 reveillon după liberarea României de nazi hitleristi.
 Dădea o atmosferă de optimism și oaspeți de
 onoare erau membrii Comisiei Aliate de Control:
 Amiral Bogdenko, Air-Vice-Marshal Stevenson și
 General Cartland van Sphen. De la minimele
 sovietice erau: maior Smirnov, Capitan Vera
 Sevortova, Capitan Vera Ivanova și alți 4-5 ofiteri
 12/12/1951

sorietă, a căror nume îmi scapă. De la Britanici:
Le Rougetel, Marjorie Banks, Col W. Young, Major
Boog, Commander Marston ș.a., de la Americani:
Col Farusworth, Commander Brennan, Cpt. Bogijogo,
Loni Brewer, L O'Brian, Rita Xume ș.a.

Diute invitatii români îmi amintesc de frații Răscăla,
Rada Burmuzeșu, Anca Odoberu, Ion Contenar, soții
Dorobantu, soții Pheikylde, soții Moltke, soții Peretz,
soții Kalaha, soții Frumusanu, soții Rică Georgescu, soții
Driky Brătianu, A. Pordea, Dan Costinescu, R. Reineck,
soții N. Brătianu, soții St. Grecianu, Matei Ghica, Nadia
Căuta cu zino...

Unii din aceștia nu figurau în lista, pe care mi-o dăduse
Aurmit. Mi învitasă el prin telefon. Lucru ce se
întâmpla des și nu avea nici o importanță când un
era vorba de o masă așezată cu numări fix de tacâmuri,
ci de o recepție cu buget. Toți acești o notă și ceva
de unisafuri forfoteau în cele 4 saloane și 2 baruri
de la parter și etaj. Era greu să urmărești pe cineva
și să-ți dai seama ce face fiecare. Către ora 3 a.m.
am trebuit să fac încă 2 drumuri cu automobilul,
conducând câteva cocooni acasă. Către ora 4. a.m.
nimicindu-mă obosit am plecat definitiv. Lumea
măi dansa încă. Pe Aurmit l-am lăsat cu unisafuri.

Făcând - după cum am spus - năguri pe gazdă,
e greu de înduipuit că și-ar fi lăsat oaspeții năguri
și s'ar fi eclipsat la un moment dat fie și pentru o
jumătate de cas. În tot urnul nopții - după cîm
se întîmplă de obicei la reveillon, unii invitați au
plecat și prin alte locuri și reîntorcându-se au adus
cu ei și altă lume ce nu fusese poștită.

Nu era deloc practic pentru Aurmit să profite
de această servare ca să-ți menajeze vreo
întrevedere secretă. Ce era mai ușor pentru
el, decât să se întălească în ascuns cu cineva

J. Requin

între unul din apartamentele a ceea îndrăgii în aer,
pe numele altora ?

Am de la Cotan Căpșă (mort) că avea un asemenea
apartament între unul din cele blouri cu sute
de locatari (dentisti, medici, birouri comerciale et...)
din Bd Take Ionescu, aproape stația Take
Ionescu. Nu am fost vizitată acolo. Mai stiu
că avea în str Toamnei (pe numele 60 sau 70)
un alt apartament între o casă bătrânească,
singură în curte. Prin fetele sale sau marile 1945,
m'a chemat între o zi Asut în biroul său și
dându-mi această adresă și 2 chei m-a trimis
acolo să-i aduc o servietă. „De aici întreb acolo?”

— Nu întreb de nimeni, fiindcă n'ai pe cine!
Te am taxi și dă-i drumul la colțul străzii.”
M'am dus în str Toamnei (în cartierul Maria Rosetti).
Era o casă veche cu mobilă demodată - între o
curte îngrijită. I-am adus una din servietele
lui de piele galbenă și înmănată cu cheia.

Aceasta îmi este declarația pe care o sustin
și acum.

Ionu Kl. Georgescu

10 oct 1957.

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Arrestatul GHEORGHIU KLEMENTE ION născut în Galați
la 25 mai 1906, fiul lui KLEMENTE și ANA, de profesie funcționar,
cu ultimul domiciliu în București str. Câmpineanu 48.

28 Aprilie 1953, București

Interog. a început la ora 7,45

" s'a terminat " 14,30

Întrebare

Când ai intrat d-ta ca funcționar la întreprinderi-
le lui MAX AUSNIT?

Răspuns

Am intrat funcționar la întreprinderile MAX AUSNIT
în 1931.

Întrebare

Ce funcții ai îndeplinit?

Răspuns

Am executat lucrări la direcția comercială studii
comparative asupra importului de produse metalurgice semi-
fabricate în România până în toamna 1932 când am intrat la
secreteriat unde am primit publicul ce venea la AUSNIT și cores-
pondența partizanilor această funcție am deținut-o până în 1940.

Întrebare

Ce alte încredințări ai mai primit d-ta de la MAX
AUSNIT?

Răspuns

În 1942-1943 când MAX AUSNIT a fost în lagăr la
Iz. Jiu eu am fost la el de 4 ori.

Întrebare

Ce te-ai dus d-ta la AUSNIT în lagăr?

Răspuns

M'am dus ca să țin legătura între administratorul
delegat al Uzinelor Titan-Medroș-Călan ing. C-tin ORGHIDAN și
AUSNIT care vroia să fie ținut la curent cu meritul uzinelor.

./.

so/I. E. GHEORGHIU

170

Intrebare

Fin inițiativa cui te-ai dus la Tp.Jiu.

Răspuns

Dir.General LACERIANU și ORGHIBAN m'au trimis la Tp.Jiu ca să-i prezint lui AUSNIT rapoarte asupra situației urinelor.

Intrebare

Dece te-a trimis toamni pe dta?

Răspuns

Su eram cel mai indicat deoarece eram secretarul lui AUSNIT și îi prezentam rapoartele și atunci când el era liber. Celălalt secretar al lui AUSNIT, ROȘIN fiind euren putea mai greu să călătorească pentru că avea nevoie de autorizație specială așa că cel mai indicat eram eu.

Intrebare

Ce alte motive au mai existat pentru ca dta să te duci la Tp.Jiu?

Răspuns

Trebuia să primesc instrucțiuni dela el pentru societate.

Intrebare

De ce aveai nevoie de autorizație pentru a intra în lagăr la Tp.Jiu?

Răspuns

N'am avut nevoie de autorizație. Cei cari erau la clasă I-a în lagăr puteau primi vizita oricui. Mă duceam la lagăr bîteam la poartă, apuneam cantineiței că ureau să vorbească cu AUSNIT aceasta chema pe locotenentul TREBACUS și acesta mă ducea la AUSNIT.

Intrebare

Ce instrucțiuni ai primit dela AUSNIT când ai fost la Tp.Jiu.

Răspuns

Am primit instrucțiuni scrise în stil telegrafic către OTIN ORGHIBAN privitor la mersul urinelor și ordine de plăți către OTIN ROȘIN.

Intrebare

Către cine se făceau aceste plăți.

Răspuns

Către persoane necunoscută mie AUSNIT plătea, înalți demnitari, politicieni gazetari și funcționari din diverse ministere.

Întrebare

Pe îndată ce aceste ordine de plată treceau prin mâna dătoare cum se explică ei nu cunoscți persoanele care beneficiu de acești bani?

Răspuns

Persoanele erau desemnate cu o inițială sau cu două inițiale așa că eu nu știu cine sunt. ROZIN care făcea plățile știa cine sunt acceptați.

Știu că generalul FRECUP a primit bani dela AUSMIT.

Întrebare

De unde știți dătoarea?

Răspuns

Intr-o zi pe la sfârșitul lui 1944 ROZIN a intervenit la generalul FRECUP pentru un automobil al lui. Nu știu în legătură cu ce. FRECUP nu l-a satisfăcut și atunci foarte supărat OTIN ROZIN a'o exprimat, "atunci când le transmiteau banii pentru el sau ei lui eram bun acum atâta lucru nu poate să facă pentru mine". Din aceasta am înțeles că generalul FRECUP a primit bani dela AUSMIT.

Întrebare

În afara de cele arătate de alte încredințări ai mai primit dela AUSMIT cu poșta virutelor ce i-ai făcut în lagăr?

Răspuns

Nu am primit alte încredințări decât cele pe care le-am arătat.

Întrebare

În legătură cu ceilalți internați care erau în lagăr la Tp. Jiu ce misiuni ai primit dela AUSMIT?

Răspuns

Nu am primit dela AUSMIT nici o misiune în legătură cu organele din internații dela Tp. Jiu. Deasemenea nu am primit nici dela vreun alt internat dela Tp. Jiu vreo misiune. La Tp. Jiu eu am trăit numai pe AUSMIT și pe XENOPOL.

Întrebare

Cum ai luat legătura cu XENOPOL și pentru ce?

Răspuns

Când am venit prima oară la lagăr l-am găsit pe AUSMIT cu XENOPOL. XENOPOL m'a rugat să-l aduc când vin data viitoare la lagăr dela el de ocazie pachete cu îmbrăcăminte și alimente. Deoarece eu am obiectat că e foarte greu să-l aduc cu trenul, el mi-a spus să iau mașina lui. Astfel cu patru zile înainte

- 2 -
te de a pleca din nou la Ig. Jiu am telefonat la KENOPOL și acesta mi-a spus că se va pregăti tot ce a cerut KENOPOL. A doua oară am fost astfel la Ig. Jiu cu sugina lui KENOPOL.

De altfel eu îi cunoșteam mai dinainte pe KENOPOL. Alte înădărinări în legătură cu cei internați la Ig. Jiu eu nu am primit.

Întrebare

Când a ieșit AUSNIT din lagăr.

Răspuns

În primăvara 1948.

Întrebare

După eliberarea lui AUSNIT de înădărinări ai primit dela el?

Răspuns

Am primit înădărinarea să-i pregătesc fuga lui AUSNIT în străinătate. Am intrat în legătură cu aviatorul MATEI GHICA cu care eram vechi prieten și am aranjat cu acesta fuga lui AUSNIT, lucru ce s'a realizat în Iulie-Iunie 1944.

Întrebare

În afara acestor înădărinări ce alte înădărinări ai mai primit?

Răspuns

Până la 28 August 1944 n'am mai primit alte înădărinări speciale.

Am dus numai munda curentă de birou.

Prezentul proces-verbal l-am citit cu atenție și corespunde în totul cu cele declarate de mine.

ss/I.R. CHIRACHIU

Anchetator

Lt. de Securitate

Theodor Niole

173

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arrestatul GHEORGHELE ALEANDRE ION, născut în Galați
la 25 Mai 1906 fiul lui ALEANDRE și ANA, de profesie funcționar,
cu ultimul domiciliu în București str. Câmpineanu 48.

8 Mai 1953, București

Interog. a început la ora 17,40

" a'a terminat " 22,35

Întrebare

L-ai cunoscut d-ta pe LILIAN PATRASCANU?

Răspuns

Eu nu l-am cunoscut pe LILIAN PATRASCANU, am cu-
noscut-o numai pe ELENA PATRASCANU.

Întrebare

În ce împrejurări ai cunoscut-o pe ELENA PATRASCANU?

Răspuns

Eu am cunoscut-o în casa lui ION DOBROGEANU GHEORGHE
filozof și pianist în str. Spatarului Nr. 23 unde am întâlnit-o
la sfârșitul anului 1943. Ea venise însoțită de HERBERT BELU III-
BEN.

Întrebare

De câte ori și când te-ai mai văzut cu ELENA PATRAS-
CANU?

Răspuns

Am văzut-o de două ori în casa lui DOBROGEANU GHEORGHE
În 1943 spre sfârșit la interval de 3-4 săptămâni. În alte în-
prejurări nu am mai văzut-o.

Întrebare

Ve discutați și acum cu ea?

Răspuns

Nu am discutat cu ea nimic nici nu ne-am adresat
unuiul.

Întrebare

În afara întâlnirilor din 1943, când ai mai văzut-o
././ aa/I. N. GHEORGHELE

pe ELENA PATRASCANU

174

Răspuns

N'am mai văzut-o niciodată.

Întrebare

După 23 August 1944 n'ei mai văzut-o?

Răspuns

Am avut oă se ocupa de teatrul de păpuși dar n'am mai văzut-o.

Întrebare

Cu cine ai avut discuții asupra lui PATRASCANU?

Răspuns

Am avut unele discuții cu GUTA STEINBERG, autot în conțenciosul întreprinderilor lui AUSMIT.

Întrebare

Ce discuții ai avut cu STEINBERG?

Răspuns

Pela începutul anului 1944 Martie-Aprilie, GUTA STEINBERG mi-a spus în trei-patru rânduri mai grija diseară șeful să fie liber pentru că vine la mine să se întâlnească cu LUCRETIU.

Întrebare

Altece ai mai discutat cu GUTA STEINBERG?

Răspuns

N'am mai discutat nimio alteceva. Inșă din cele ce mi-a spus GUTA STEINBERG am înțeles că AUSMIT are întrevederi secrete cu LUCRETIU PATRASCANU la locuința lui GUTA STEINBERG din str. Vățele Lascăr.

Întrebare

Ce ți-a spus GUTA STEINBERG?

Răspuns

Celce am arătat mai sus.

Întrebare

Din felul cum ți se adresa rezultă că dă ai mai discutat cu STEINBERG despre LUCRETIU PATRASCANU. Dece ascunzi dă adevărul?

Răspuns

Nu spun adevărul. STEINBERG mi-a spus la mijlocul anului 1943, că AUSMIT s'a întâlnit cu LUCRETIU PATRASCANU la el acasă.

Întrebare

Dă nu spui adevărul pentru că atunci PATRASCANU era la Tp. Jiu. Arăți dă adevărul?

./.

ss/I. E. GHEORGHIEU

Răspuns

Eu n'am știut că PATRASCANU a fost în lagăr. Este probabil atunci că STEINBERG mi-a spus aceasta mai spre sfârșitul lui 1943. Știu însă că nu venea din lagăr ci dela Poiana Tapului.

Întrebare

De unde știți dta aceasta?

Răspuns

Aceasta o știu dela STEFANIA ZARIFOPOL deoarece spre sfârșitul lui 1943 am cunoscut-o pe ELENA PATRASCANU la ION DOBROGEANU CHERNA cum am arătat. Întrebând-o pe STEFANIA ZARIFOPOL sora lui DOBROGEANU CHERNA ce este cu ELENA PATRASCANU și unde este LUCRETIU PATRASCANU, mi-a spus că el este la Poiana Tapului.

Întrebare

Dece trebuia să-ți spuni d-tale STEINBERG că AUSNIT se întâlnește cu PATRASCANU la el.

Răspuns

STEINBERG era lăudăros pentru aceasta mi-a spus la început ulterior mi-a spus pentru că să am grijă că AUSNIT să nu uite de întâlnire și eu să-i reamintesc.

Întrebare

Ce scop au-au întâlnirile dintre AUSNIT și PATRASCANU?

Răspuns

Eu știu, nici AUSNIT și nici STEINBERG nu mi-au spus acest lucru.

Întrebare

Dta ai arătat că erau întâlniri secrete. De unde cunoști dta caracterul acestor întâlniri și dece erau secrete?

Răspuns

PATRASCANU se ascundea și știu că AUSNIT avea întâlniri cu alți oameni politici deschiși la birou nu la STEINBERG ca cu LUCRETIU PATRASCANU.

Întrebare

De unde știți dta că PATRASCANU se ascundea?

Răspuns

STEFANIA ZARIFOPOL mi-a spus atunci când am întrebat-o unde este PATRASCANU că acesta se ascunde la Poiana Tapului sau stă retras acolo.

Întrebare

Dta nu spui adevărul. Arată dta de unde ști acest
s./l. A. GHESCHONIU

lucru privitor de întâlniri sunt secret

17676

Răspuns

Celace spun este adevarul. Nimeni nu mi-a spus că sunt întâlniri secrete. Eu am cedat acest lucru din faptul misterios cum se comporta STEINBERG cămi mi-a spus cele declarate de mine. Spunându-mi aceasta pe goptite deși eram singuri în cameră, prin faptul că nu mi-a spus la telefon acest lucru ci s-a deplasat la biroul meu și din faptul că AUSNIT se ducea la GURA STEINBERG să se întâlnească cu PATRASCANU.

Deaceiași STEINBERG a venit odată la mine la birou și mi-a goptit la urecheaștii LUCRETIU este la gful adică la AUSNIT.

Astfel știu că PATRASCANU s'a vizitat cu AUSNIT și odată și la birou.

Întrebare

Ce au discutat?

Răspuns

Nu știu nu mi-a spus nimeni nimic despre aceasta

Întrebare

Ce încredințări ai avut de la în legătură cu PATRASCANU?

Răspuns

În primăvara 1944 AUSNIT mi-a spus să trimit o mașină pe șoseaua București Plocești la km. 21 să-l ia pe PATRASCANU care stătea la un conac și să-l aducă la București. Am angajat un taxi și i-am plătit să meargă la km. 21 să aștepte o persoană și să-l aducă la București.

Eu am întrebat ulterior pe STEINBERG dacă mașina a fost la locul convenit și el mi-a confirmat că da.

Întrebare

Ce alte încredințări ai mai primit în legătură cu PATRASCANU?

Răspuns

M-am mai primit alte încredințări.

Prezentul proces-verbal l-am citit cu voce tare și corespunde în totul cu cele declarate de mine.

Anchetator
Lt. de Securitate
Theodor Nicole

sa/I. K. GHEORGHIU

D E C L A R A T I E

Subsemnatul RADU XENOPOL, de profesiune fost comerciant exportator, cu ultimul domiciliu în București str. D. Racoviță nr. 14, asupra celor întrebate declar următoarele:

Întrebare:

Arătați care era adevăratul caracter al legăturilor lui PATRASCANU cu LENA CONȘTANTE, TOROSSIAN, BEIU SILBER și alții?

Răspuns:

N'am cunoscut nici măcar din nume pe LENA CONȘTANTE, astfel că nu cunosc nici un fel de legătură a lui PATRASCANU cu această doamnă.-

Stiu că PATRASCANU era prieten cu TOROSSIAN, dar nu cunosc începuturile legăturilor lor. Am aflat despre prietenia lor în primăvara anului 1944, când PATRASCANU a locuit clandestin la dânsul, în str. Armenească și când am fost să-l vizitez pe PATRASCANU în apartamentul lui TOROSSIAN. Cred că am fost odată sau de două ori acolo; nu-mi amintesc precis.-

Pe BEIU SILBER îmi amintesc că l-am cunoscut la sediul Apărării Patriotice, prin toamna 1944, și apoi l-am întâlnit la PATRASCANU acasă de 2-3 ori cu care ocazie am constatat că erau foarte prieteni și aveau legături strânse între ei.-

Aceasta îmi este declarația pe care o dau, o susțin și semnez.-

ss. Radu Xenopol

16 Oct. 1951.-

178

Declorație

Subsemnatul Radu Xenopol de profesie
fost comerciant - exportator, cu ultimul
domiciliu în București Str. S. Racoviță 14,
asupra celor întrebat de el următoarele:

Întrebare: Arătați care era adevăratul
Caracter al legaților lui Patrascu
cu Sena Constant, Torbău, Jelu-Libber
și alții.

Răspuns: N'am cunoscut nici măcar din
nume pe Sena Constant totuși că am cunos-
cut nici un fel de legatură a lui Patrascu
cu această Doamnă.

Știu că Patrascu era prieten cu Torbău,
dar am cunoscut începătorii legaților
lor. Am aflat despre prietenia lor
în primăvara anului 1944 când Patrascu
a locuit clandestin la dănsul, în Strada
Bucurească, și când am fost să-l vizitez
pe Patrascu în apartamentul lui
Torbău. Cred că am fost odată sau
doar ori acolo; nu mi amintesc
precis.

Xenopol

179

Le Debu filher iuni amintesc că s'au cunoscut la sediul Apoșării Patriotice primăvara 1944, și apoi s'au întâlnit la Petrascanu acasă de 2-3 ori cu corecție au constatat că erau foarte prieteni și aveau legături strânse între ei.

Acastă iuni este declarată pe core o dan, o sustin și o deșineez.

Jucurati 16 Octombrie 1951

Rădu Nențel

Proces-Verbal de interogator

Arestat al Comil Demetrescu, născut la 18 Iulie
1913 în Brăila, fiul lui Comil și Ecaterina, de profesie
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
 fost prim secretar de legătură, condamnat la 5 ani în
1947, domiciliat în Buc. St. 10 mare nr. 5. -

13 Aprilie 1953

Orașul

București

Interogatoriul a început la ora 8 și 40 min.

„ s'a terminat la „ 11 și 15 „

Intrebare: Prin ce împrejurări l-ai cunoscut
Stă. pe Zilber?

Răspuns: Am cunoscut pe Zilber în toamna
1944 în casa lui Constantin Horișanu unde
mă dusesem să-l văd pe Horișanu. -

Intrebare: Ce știi Stă. despre legăturile
lui Pogoneanu cu Zilber?

Răspuns: Știu că Pogoneanu cunoștea
bine pe Zilber. -

Știu de la Pogoneanu în urma interbunilor
mei asupra excluderii lui Zilber din
Partidul Comunist, că motivul acestei
excluderi ar fi fost legăturile lui
Zilber cu persoane din tabăra reșectivă. -

Intrebare: Unde l-ai mai văzut Stă.
pe Zilber?

Răspuns: În mod categoric pot declara
că de la cunoștința lui Zilber la Horișanu și

Semnătura,

Comil Demetrescu

Urmare: Vom la austarea mea, nu l-am mai
vizitat niciodata pe Ziller. -

Intrebare: L-ai cunoscut pe Stefanescu ?

Raspuns: Da, l-am cunoscut pe Ing. Alex.
Stefanescu fr. sotii. -

Intrebare: Cand si prin ce imprejurari
l-ai cunoscut pe Alex. Stefanescu ?

Raspuns: L-am cunoscut pe Alex. Stefanescu
in casa Stuley unde l-am intalnit de
2-3 ori aceasta venind in vizita pe la
Barbu Stuley fr. la Eng. Buzesti. -

Aceste vizite au fost in cursul
anilor 1945 - 1946. -

Intrebare: Unde l-ai mai intalnit
pe Alex. Stefanescu ?

Raspuns: L-am mai vizitat odata plecand
de la Sina Brotoasa in timp ce eu
instruam acolo. -

Intrebare: Dar in alte locuri l-ai
mai intalnit pe Alex. ?

Raspuns: Categoric nu. -

Intrebare: Si cunoscut pe Alex. la un loc unde
amici la Alex. Stefanescu ?

Raspuns: Da. -

Intrebare: Cand si cu ce prilej ?

Raspuns: In 1946 am fost cu prietenii
la Stefanescu oara in loca Brobont. la
sa-l viziteze pe acesta fiind in exila
fi. Lt. Alexandru, adica gura ornametico
a lui Stefanescu. -

Intrebare: Dar in alte locuri l-ai mai

Semnatura,

Camil Dumitriu

Urmare: intâlnit pe Ștefănescu?

Răspuns: Nu l-am mai intâlnit în alte locuri în afară de cele menționate mai sus. -

Intrebare: Dacă Șt. ai fost vădat singur la Ștefănescu?

Răspuns: Am fost și singur la Ștefănescu. -

Intrebare: Când siceu ce prilej?

Răspuns: În 1946 ~~am~~ în orice caz imediat de plecarea lui Grigore Buzzești din țară am fost la Ștefănescu să-i transmitem rugămintea lui Grigore Buzzești de a ține pe la casa Ștefănescu să-l vadă. -

Intrebare: Șt. ai avut tot că în anul amului 1946 ai fost singur la Ștefănescu. -

Arhiva e ti. eu so fi: nimeni si so am ti adărușul în legătură cu plecarea Șt. din casa lui Ștefănescu împreună cu el?

Răspuns: Am fost complet sincer în răspunsul ce l-am dat anterior și declar categoric în legătură cu plecarea mea de la Ștefănescu de acasă, că eu am plecat de acolo singur, fără Ștefănescu, adică am venit singur cu el în nici un loc. -

Intrebare: Când siceu ce prilej l-ai întâlnit pe Ștefănescu la o întâlnire?

Răspuns: Declar categoric că nu l-am întâlnit niciodată pe Ștefănescu la nicio

Semnătura,

Camil Căminaru

Urmare: întălnire. -

Intrebare: Ancheta eus tota' că în timpul cercetărilor tr'ai adoptat o atitudine mincinoasă și refuzi să răspunzi organelor de anchetă sincer la întrebările ce ți se pun. - Deci organele de anchetă au înscut să-ți adapte o poziție sinceră față de întrebările ce ți s'au pus, fapt ce mi pune pe noi în imposibilitate de a mai sluca în calitate de minole ancheta cu st. pe bază de întrebări și răspunsuri. - Deci ancheta it mai atrage atenția încă odată asupra atitudinii ~~stale~~ ce ai avut-o pînă în prezent și a consecințelor ce va decurge din asta?

Răspuns: Răspunsurile ce le am dat în prezenta declarație sunt absolut sincere și reale pentru că eu am asumat răspunderea și riciu consecințele ce va urma în cazul cînd se va dovedi de către organele de anchetă prin declarațiile altora sau prin confruntări că eu am fost sincer în aceste răspunsuri. -

Știu ce am citit curînt cu curînt președintele comisiei de interogatorii și am eus tota' că este întremare cu cele declarate de mine, îl astăzi și samuz propriu, nescut de minci.

Anchetatori:

Arestat
Camil Dimitriu

11 Decembrie 1953

182

atacă serviciul respectiv
nu are nimic împotriva,
atenți și pe parte lui
a scrisurii pentru soție
și învers. Numai întrebările
controlului nostru.

Est. col. Substitut

14 xii 1953.
Conducerea serviciului
nu are nimic împotriva
Sub. ref. deosebit
est. N. Patz

R E F E R A T

privind pe numitul RADU LECA,
condamnat la muncă silnică
pe viață pentru crime de răz-
boi.

Condamnatul RADU LECA, în nenumărate rânduri când a
fost scos la anchetă, a cerut ca să-i comunicăm oficial dacă
soția sa mai trăiește sau nu, și care este situația ei în prezent.

Susnumitul pretinde că din anul 1947 nu mai știe ni-
mic de soția sa.

RADU LECA fiind cercetat în legătură cu problema
PATRASCANU, a avut o comportare bună fapt pentru care urmează a
fi folosit ca martor în problema respectivă. Deasemenea susnumi-
tul a fost sincer și în celelalte probleme în care a fost cerce-
tat de serviciul I.

PROPUNERI:

Propunem ca condamnatul RADU LECA, să i se acorde o
întrevedere cu soția sa într'una din camerele dela C.M.O.B. la
care să asiste două organe a le noastre.

În cazul că nu este posibil acest lucru, să i se
acorde să scrie o scrisoare soției sale, la care să primească
răspuns.

Considerăm că acest lucru nu împiedică cu nimic an-
cheta pe viitor, ci din contră îi poate întări încrederea lui în
noi și îl va ajuta să nu rădăie și morali.

LT. MAJ. DE SECURITATE

T. Drăghici

183
83

DECLARAȚIE

=====

Subsemnatul RADU LECCA, fost comisar general pe lângă Centrala Evreilor, născut la Bacău în anul 1890, fiul lui DIMITRIE și ALICE, cu ultimul domiciliu în comuna Otopeni km.17, condamnat de Tribunalul Poporului în 1946 la muncă silnică pe viață, declar următoarele :

Am cunoscut pe VINTILA IONESCU, fost inspector general la Direcția Generală a Polițiilor (Siguranța) în anul 1934.- Pe acea vreme eu eram reprezentantul economic al ziarului Völkischer Beobachter la Berlin, oficiosul partidului național-socialist german.- Cu ocazia unei călătorii la Berlin, având nevoie de viza de ieșire din țară, care se dădea de către Siguranță, am făcut cunoștință lui VINTILA IONESCU, care conducea pe atunci Corpul Detectivilor.- În realitate el conducea însă întreaga Siguranță, diferiți directori generali care se perindau, nefiind oameni de specialitate.-

VINTILA IONESCU, la această primă întrevvedere avută cu mine, s'a arătat foarte dornic de a cunoaște adevărata situațiune din Germania și m'a rugat să-l țin și pe el în curent cu desfășurarea evenimentelor la Berlin.-

În lunile și în anii care au urmat, am rămas în raporturi de prietenie cu VINTILA și l-am ajutat mult la redactarea rapoartelor de politică externă, care el le transmitea lui Carol II direct, peste capul directorului general al Siguranței.- Intermediar între el și Carol II era URDA-REANU.-

Pe CAROL și VINTILA IONESCU îi interesa mai cu seamă activitatea "Gărzii de Fier" la Berlin și sprijinul care îi primea de acolo acest partid.-

În anul 1936, în luna August, am încetat a fi corespondentul economic al ziarului "Völkischer Beobachter" în urma neînțelegerilor ivite între mine și directorul

ziarului.- Cu toate că nu mai puteam ajuta pe VINTILA în chestiunile germane, nămai călătorind la Berlin, am rămas totuși cu el în legături de prietenie.-

VINTILA IONESCU era sărac și ducea deseori lipsă de bani.- În aceste cazuri apela la mine, iar eu îl ajutam după puterile mele.- VINTILA IONESCU era invidiat de mulți și mai cu seamă de ARMAND CALINESCU pentru legăturile sale cu CAROL și URDAREANU.- Dugmanii lui au reușit în fine să-l mute dela Siguranța Generală la Prefectura Poliției Capitalei în calitate de director.- În acest post el era pe linie moartă.- Si în acest timp mă întâlneam cu el dese ori mi se plângea întotdeauna de ingratitudea regelui CAROL și al guvernelor acestuia, pe care el îi servise în tot timpul în mod cu totul desinteresat spre deosebire de ceilalți polițiști.-

În fine VINTILA IONESCU a fost scos la pensie înainte de venirea legionarilor la putere.-.-

În 1941, după rebeliune, MIHAI ANTONESCU mi-a propus să preiau Direcția Generală a Polițiilor pentru a pune ordine la această instituție, care era un focar legionar.-

M'am consultat în această chestiune cu VINTILA IONESCU, care de când era pensionar, mă vizita mereu la Hotel Splendid unde locuiam pe acea vreme.- VINTILA IONESCU s-a oferit să mă ajute în însărcinarea mea.- Mi-a spus că el plecând dela Siguranță nu a lăsat acestei instituții în moștenire pe informatorii săi, care reprezintă capitalul său polițienesc astăzi.- Pentru a-mi dovedi legăturile sale mi-a propus să-mi prezinte pe cei mai autorizați membrii din partidele de stânga, pe MARGULIES și pe SILBER, informatorii lui.- Mi-a mai vorbit de un al treilea informator al cărui nume îmi scapă, care era originar din Bacău (orașul meu natal).-

Intenționeam să-l fac pe VINTILA subdirector general al Polițiilor și am acceptat propunerea sa de colaborare.- A doua zi (Februarie 1941), VINTILA IONESCU a venit dimineața la mine la Hotel Splendid întovăruit de MARGULIES.- Am vorbit cu ei o jumătate de oră și MARGULIES mi-a confirmat că este un vechi colaborator al lui VINTILA și că este dispus să colaboreze mai departe cu el în bene-
//.

1950

ficiul Siguranței.- Imi aduc aminte că mi-a spus, că grație activității sale, partidele de stânga au fost complet desorganizate prin arestări masive.- VINTILA IONESCU a rămas să-mi prezinte pe SILBER la o viitoare ocazie.- Această ocazie însă nu s'a ivit, de altfel nici eu nu prea eram interesat în această chestiune, preocupările mele mergând în direcția legionarilor.- Când am fost numit subdirector general al Polițiilor, MIHAI ANTONESCU mi-a promis că în cel mult două săptămâni, generalul LEOVEANU, directorul general al Siguranței, va pleca pentru a comanda o divizie, iar eu voi rămâne în locul lui.- Așteptam această zi pentru a-l numi pe VINTILA, despre care vorbisem și cu MIHAI ANTONESCU.- Neînțelegându-mă însă în nici un fel cu militarii și mai ales cu Gen. JAC POBESCU, subsecretar de Stat la Interne, am demisionat din postul de subdirector general al Polițiilor și astfel și VINTILA IONESCU a rămas pensionar.

Până la moartea lui, VINTILA IONESCU a continuat să mă viziteze, cerându-mi de multe ori ajutor bănesc, și uneori carnete de scutire de muncă pentru evrei.-

Imi mai aduc aminte că VINTILA, vorbindu-mi de MARGULIES și SILBER mi-a spus că acest din urmă este ade-văratul inspirator al politicii financiare al lui MADGEARU.-

Aceasta îmi este declarația care o susțin și semnez propriu.-

ss/.RADU LECCA

2 Mai 1951

186
186

DECLARAȚIE

Subsemnatul RADU LEICA, fost comisar general pe lângă Centrala Evreilor, născut la Bacău în 1890, fiul lui Dimitrie și Alice, cu ultimul domiciliu în comuna Otopeni km.17, declar următoarele:

În luna Februarie 1941, după rebeliunea legionară, MIHAIL ANTONESCU mi-a propus să preiau direcția generală a siguranței Statului. Asupra acestei chestiuni am discutat cu VINTILA IONESCU fost inspector general de poliție, pensionar, pe acea vreme și bun cunoscut al meu.

Intenționeam să îl numesc pe VINTILA IONESCU subdirector general al Polițiilor, în cazul când eu aș fi fost numit director general.

VINTILA IONESCU a acceptat propunerea mea cu atât mai bucuros, cu cât se simțea nedreptățit prin scoaterea la pensie în plină putere de muncă. Pentru a-mi dovedi utilitatea renumirii lui în Poliție, mi-a spus, că la plecarea sa din serviciu, nu predase lista informatorilor săi cei mai prețioși, lucrând însă sub ordinele mele, va relua legătura cu acești oameni. Îmi aduc aminte că pe lângă doi informatori foarte importanți care mi i-a numit, a vorbit și de un oarecare IOSIF SRAIER, evreu, concetățean al meu (băcăoan), care era la ajutorul roșu și comunist. Alte detalii nu-mi amintesc, căci pe mine mă interesa numai problema legionară pe acea vreme.

Aceasta îmi este declarația care o susțin și semnez propriu.

ss. Radu Lecca

3 Mai 1951.

Declarație.

Subsemnatul Radu Lecca, fost comisar general pe lângă Centrul Jucilor, născut la Bănești în 1890, fiul lui Dimitrie și Alice, cu ultimul domiciliu în com. Otopeni Rm. B., declar următoarele:

În luna februarie 1941, după rebeliunea legionară, Mihai Antonescu m-a propus să preiau direcția generală a Siguranței statului. După această chestiune am discutat cu Vintilă Joneșcu, fost inspector general de poliție, pensionar pe aceea vreme și bun cunoscut al meu.

Intentionam să îl numesc pe Vintilă Joneșcu subdirector general al Poliției, în cazul când eu aș fi fost numit director general.

Vintilă Joneșcu a acceptat propunerea mea, cu atât mai bucuros, cu cât se simțea nedreptățit prin scoaterea la pensie în plină putere de muncă. Pentru a-mi dovedi utilitatea renumirii lui în Poliție m-a spus, că la plecarea sa din serviciu, nu predase lista informatorilor săi cei mai prețioși, lucrând însă sub ordinele mele, pe rețea legătură cu acești oameni. Îmi aduc

2.)

Iosif adăugat
de mine.

17.5.57

aminte, că pe lângă doi informații foarte importante care m-au născut, a vorbit și de un oarecare ^{Ion} Greier, evreu, concetățean al meu (bucărean), care era la ajutorul roș și comunist. Alte detalii nu-mi amintesc, căci pe mine mă interesează numai probleme legionară pe acea vreme.

Această este declarația, care o susțin și semnez propriu-

Radu Lecca - 3.5.57.

PROCES VERBAL DE CONFRUNTARE

intre arestații RADU LECCA și MARGULIES SAMY din douăzeci
și trei Mai 1951

După o identificare reciprocă arestații RADU LECCA
și MARGULIES SAMY au declarat că între ei nu au fost neînțele-
geri particulare și ei au fost în relații bune.-

RADU LECCA

Radu Lecca

MARGULIES SAMY

*Genargules*Intrebare : RADU LECCA

Declarațiile Dvs. în privința lui MARGULIES SAMY date
mai înainte le confirmați acum ?

Răspuns :

Declarațiile pe care le-am dat până acum asupra lui
MARGULIES SAMY le confirm în totul.-

Intrebare : RADU LECCA

Expuneți pe scurt tot ce știți despre colaborarea lui
MARGULIES SAMY cu Siguranța ?

Răspuns :

În 1941, mi s'a propus de către MIHAI ANTONESCU ca
să preiau direcția generală a Siguranței.- Înainte de a mă ho-
tără, m'am consultat cu VINTILA IONESCU, fost inspector general
de Siguranță și bun cunoscut al meu.- L-am rugat ca în caz
dacă primesc de a fi director general al Siguranței, el să mă
secundeze ca subdirector general.- VINTILA IONESCU a acceptat
proponerea mea cu bucurie și mi-a spus că apostul pe care mi-l
va da este foarte mare căci el plecând dela Siguranță, a ple-

190
140

cat odată cu informatorii lui cei mai importanți, fără ca să predea lista lor, succesorului său.- La Siguranță spunea el, nu au rămas decât informatori care erau de notorietate publică. Astfel mi-a spus că are oameni prețioși în câmpul partidelor de stânga, care nu vor colabora decât cu el.- A adăugat că dacă el va fi numit de mine subdirector general, se va întoarce la Siguranța Generală cu toți informatorii de mară.-

Mi-a numit câțiva din informatorii lui importanți de stânga (desigur nu pe toți) printre care se găsea Dl. MARGULIES SAMY.- El s'a oferit să-mi prezinte pe acești informatori, ceea ce a și făcut, căci a doua sau a treia zi dela această convorbire el s'a prezentat dimineața la Hotel Splendid unde locuiam, împreună cu Dl. MARGULIES.-

În hall-ul hotelului Splendid unde am avut convorbirea cu Dl. VINTILA IONESCU și cu Dl. MARGULIES, desigur că nu am fost prezentat sub alt nume ca cel de LECCA.- Nu am obținut niciodată să întrebuițes la hotel Splendid nume fictive, ar fi fost ridicol căci mă cunoștea toată lumea, eu stând în acest hotel de 9 ani.-

Dl. MARGULIES mi-a spus într-o convorbire care a durat 10-15 minute față cu VINTILA IONESCU care asculta care este situația partidelor de stânga în România.- Imi aduc perfect de bine aminte că D-sa susținea că partidele de stânga sunt complet desorganizate în urma măsurilor luate de către poliție.-

Dl. VINTILA IONESCU când mi l-a prezentat pe dl. MARGULIES, mi l-a prezentat ca pe colaboratorul său în materia partidelor de stânga, acesta este și motivul pentru care dl. MARGULIES mi-a făcut o scurtă expunere asupra situației partidelor de stânga.-

Întrebare : MARGULIES SAMY

Dvs. confirmați declarațiile lui RADU LECCA ?

Răspuns :

În 1941, în convorbirile ce le-am avut cu VINTILA IONESCU, l-am rugat să mă ajute să fac intervenții pentru eliberarea LOTEI PONS din lagăr.- El mi-a spus că are un director la Președinția de Consiliu care ar putea să mă ajute.-

Am stabilit cu el ziua când să mergem să mă prezint acestei persoane.-

191/91

După câteva zile a venit la atelier și m'a dus la hotel Splendid unde am fost recomandat unui domn fără să-mi spună numele acestuia.-

Am expus acestei persoane propunerea mea ca în schimbul eliberării LOTEI FORIS, să predau autorităților pe STEFAN FORIS și CONST.AGIU, membrii în C.C.al P.C.-

După aceea am discutat despre situația partidelor de stânga, arătând starea de desorganizare în care se găsesc aceste partide.-

Converbierea a durat 10-12 minute.-

Intrebare : RADU LECCA

Amintiți lui MARGULIES cât mai amănunțit cum au decurs discuțiile cu el în hall-ul hotelului Splendid Park ?

Răspuns :

Când m'am dat jos din ascensor care m'a adus dela etajul 3 - la parter, m'a întâmpinat portarul hotelului Splendid un anume STIER care mi-a spus că în salon mă așteaptă Dl.VINTILA IONESCU cu Dl.MARGULIES.-

M'am îndreptat în spre salon unde am găsit instalat într'un colț pe două fotolii pe Dl.VINTILA IONESCU și MARGULIES. Dl.VINTILA IONESCU l-a prezentat pe Dl.MARGULIES spunându-mi că este persoană importantă din partidele de stânga.- M'am așezat la masa lor și l-am întrebat pe Dl.MARGULIES care este situația în lagărul oamenilor de stânga.- Dl.MARGULIES mi-a făcut o scurtă expunere, din care îmi aduc aminte, am tras concluzia că partidele de stânga sunt complet desorganizate din cauza arestărilor făcute de poliție.-

Nu-mi aduc aminte ca Dl.MARGULIES să-mi fi cerut eliberarea vreunui prizonier.-

Pe când Dl.MARGULIES vorbea, VINTILA IONESCU asculta intervenind rar cu câte o intervenție.- Toată expunerea D-lui MARGULIES avea caracterul unei relatări din care eu să pot desprinde importanța rolului jucat de MARGULIES în mișcările de stânga.-

Era un examen care-l trecea VINTILA IONESCU în fața mea arătându-mi ce capital posedă în informatori.-

192

Intrebare : MARGULIES

Poate că acumă Dvs.veți relata ce scop a avut înălțirea Dvs. cu RADU LECCA în hall-ul hotelului Splendid Park ?

Răspuns :

VINTILA IONESCU m'a prezentat lui RADU LECCA ca pe un vechi colaborator, ani de zile fiind informatorul Siguranței.-

În privința discuției care a avut loc în hall-ul hotelului Splendid, confirm că am făcut D-lui LECCA o expunere asupra situației din partidele de stânga pe care eu am apreciat-o ca fiind dezastruoasă, partidele fiind desorganizate de măsurile luate de autorități, arestări și condamnări.-

Intrebare : RADU LECCA

Cum se face că Dl.MARGULIES nu s'a interesat de numele directorului dela Președinția Consiliului de Miniștri ?

Răspuns : MARGULIES

Eu nu bănuiam că VINTILA IONESCU îmi ascunde numele real al persoanei la care mă duce, el desemna pe această persoană cu titulatura de "director la Președinție".-

Declarațiile noastre au fost scrise exact și au fost recitite de noi.-

RADU LECCA

Radu Lecca

MARGULIES SAMY

S. Margulies

Confruntarea a fost făcută astăzi 23 Mai 1951.

LT.MAJOR DE SECURITATE

Staicu Tudor

288

DECLARAȚIE

Subsemnatul RADU LECCA, fost comisar general pe lângă Centrala Evreilor, fiul lui Dimitrie și Alice, născut la Bacău în 1890, cu ultimul domiciliu în comuna Otopeni km. 17, deasupra orașului, celor întrebate declar următoarele:

Întrebare:

Când și în ce împrejurări ați cunoscut pe inspectorul VINTILA IONESCU?

Răspuns:

L-am cunoscut pe VINTILA IONESCU în anul 1934. Eram pe acea vreme corespondentul economic al ziarelor "Voelkischer Beobachter" și "Acht-Uhr-Abendblatt" din Berlin, făceam dese călătorii în Germania și îmi procuram vizele de ieșire din țară și câteodată reînnoirea valabilității pașaportului prin colonelul TILICA STANCIU, director general al polițiilor în acel timp. Cu ocazia unei astfel de vizite la siguranță l-am cunoscut în biroul lui TILICA STANCIU pe inspectorul VINTILA IONESCU. El s'a arătat foarte interesat în cunoașterea evenimentelor din Germania. Marea lui preocupare era de a afla legăturile care existau între Partidul Național Socialist German și Garda de Fier din România. Eu eram un partizan al legăturilor economice strânse cu Germania, însă un adversar hotărât al ideologiei nebuloase legionare. Pe acest teren, ideile mele s'au întâlnit cu vederile lui VINTILA IONESCU. I-am promis lui VINTILA, că îl voi vizita după fiecare călătorie în Germania, pentru a-l ține în curent cu activitatea legionarilor pe lângă ALFRED ROSENBERG, directorul ziarului "Voelkischer Beobachter" și "Reichsleiter", pentru afacerile externe a partidului național socialist german. M'am ținut de cuvânt și l-am informat în repetate rânduri pe VINTILA despre evenimentele din Germania și activitatea desfășurată de emisarii legionari acolo. VINTILA IONESCU întocmea în colaborare cu mine, rapoarte, care le înainta direct lui URDAREANU, omul de încredere al lui Carol II. Cu timpul m'am împrietenit cu VINTILA și îl întâlneam de 2-3 ori pe săptămână fie la biroul lui din Bd. Carol fie la bodega Dragomir sau Mircea. În anul 1936 am încetat a fi corespondentul lui "Voelkischer Beobachter" și nu am mai făcut

1943
nici o călătorie la Berlin. Totuși relațiile mele de prietenie cu VINTILA IONESCU au durat până la moartea lui. În cursul anilor am împrumutat în repetate rânduri pe VINTILA IONESCU cu bani, căci el era foarte nesocotit și cheltuitor.-

Intrebare:

Când a fost pensionat VINTILA IONESCU și din ce motive?

Răspuns:

VINTILA IONESCU îmi spunea în anul 1938, după guvernarea GOGA-CUZA, că în curând va fi nevoit să-și reguleze drepturile la pensie, conform regulamentelor în vigoare. El nutrea o mică speranță, că se va face o excepție cu el, având în vedere vigoarea lui fizică și meritele sale excepționale în conducerea poliției de siguranță. Stia însă, că ARMAND CALINESCU, primul ministru de atunci, nu îl simpatizează. VINTILA IONESCU îmi spunea, că, CALINESCU aflase de legăturile sale cu URDAREANU, care în guvernările trecute erau stabilite peste capul ministrului de interne și al directorului general al polițiilor. CALINESCU dorea să fie el singurul informator al regelui Carol. Nu am fost deci mirat, când VINTILA IONESCU a fost scos dela "Siguranța Generală" și transferat la Prefectura Poliției Capitalei, în calitate de director. A rămas în acest post până în vara anului 1939, când a trecut în cadrul pensionarilor.-

Intrebare:

De cine și în ce scop ați fost numit în Siguranța Statului?

Răspuns:

În anul 1940, în vară, au venit legionarii cu guvernul ANTONESCU la putere. În acea vreme mă întâlneam des cu KURT GEISLER, atașat de poliție german în România. GEISLER reprezenta pe HIMMLER și era un înfocat partizan al legionarilor lui HORIA SIMA și un adversar al generalului ANTONESCU, pe care îl considera reacționar și o piedică în dezvoltarea planului politico-economic nazist în România. Am putut afla că GEISLER înarmează poliția legionară cu pistoale germane în vederea răsturnării lui ANTONESCU și proclamării unui guvern HORIA SIMA pur legionar.- Tot GEISLER îi îndemna pe legionari la asasinarea prizonierilor politici deținuți la Jilava. Am considerat de datoria mea, să aduc la cunoștință generalului ANTONESCU aceste planuri gestapiste. Nu cunoșteam pe generalul ANTONESCU

195

și am utilizat pe profesorul EFTIMIE ANTONESCU, rectorul Academiei Comerciale, prieten cu MIHAI ANTONESCU, ca intermediar pentru transmiterea acestor știri de importanță capitală. Abia după asasinatele dela Jilava, care le prevăzusem, ANTONESCU a înțeles gravitatea situației și a concentrat trupe la București pentru a putea face față viitoarei rebeliuni. În a treia zi de rebeliune, am avut ocazia să aflu, tot prin GEISSLER, identitatea asasinului evreilor dela abatorul București, GEISSLER îi înlesnea fuga în Germania, iar eu doream să-l arestez. În acest scop, în aceiași zi EFTIMIE ANTONESCU mi-a înlesnit o audiență la generalul ANTONESCU pe care îl vedeam pentru prima oară. În cursul audienței am expus încăodată lui ANTONESCU întreaga activitate a Gestapoului în România. Pentru arestarea lui MOISESCU, asasinul dela abator, generalul ANTONESCU m'a îndrumat la generalul POPESCU, ministru de interne. Totodată m'a însărcinat cu o misiune mult mai importantă:

În acea zi trebuia să sosească în București, noul ministru al Germaniei KILLINGER. ANTONESCU mi-a ordonat, (căci eu stăteam pe gânduri), să mă prezint la el în numele lui și să-i fac o expunere despre activitatea Gestapoului (GEISSLER) în România. Această activitate, spunea ANTONESCU, este contrară angajamentelor luate de HITLER la ultima întâlnire și KILLINGER era rugat să pue capăt activității lui GEISSLER și să declare deschis, că Germania nu sprijină acțiunea rebelului HORIA SIMA. Am executat ordinul generalului și am fost primul român cu care KILLINGER a luat contact după sosirea sa în țară. Cu această ocazie am explicat lui KILLINGER situația economică dezastruoasă în care legionarii au adus țara și am desvăluit toată acțiunea lui GEISSLER din ultimele luni. După o convorbire de o oră, KILLINGER a hotărât, că GEISSLER va fi anchetat de el personal și că Germania reprezentată de el nu recunoaște decât guvernul generalului ANTONESCU. Cu acest răspuns, notat de mine și parafat de KILLINGER, m'am prezentat la generalul ANTONESCU. El și MIHAI ANTONESCU au rămas foarte mulțumiți, că: până atunci se temeau, ca KILLINGER să nu fie și el un partizan al politiciii lui HIMMLER. Aceste servicii aduse de mine, au determinat pe MIHAI ANTONESCU să-mi propue preluarea direcției generale a polițiilor. El vedea în mine un adversar al legionarilor, care va epura poliția de aceste elemente și un prieten

196305

al germanilor, astfel cum se cerea în acele timpuri. Însă MIHAI ANTONESCU s'a lovit de rezistența generalilor, a tot puternici în acel timp. Am fost numit subdirector general al polițiilor, urmând a fi numit director general la plecarea generalului LEOVEANU, peste câteva zile. Generalul LEOVEANU, director general, era un om cu cunoștințe foarte limitate și o jucărie în mâna vechilor polițiști inveterați în rele. Totuși a fost menținut în post, iar eu am demisionat din postul de subdirector general, spre marea satisfacție a tuturor generalilor dela Interne.

Intrebare:

Cât timp ați făcut serviciu în siguranță?

Răspuns:

Am fost numit subdirector general al siguranței, aproximativ 15 zile după înăbușirea rebeliunii, MIHAI ANTONESCU, delegându-mă în acest post din partea Președinției Consiliului de Miniștrii. Am rămas titularul acestei funcții în mod onorific circa 50 (cincizeci) de zile.-

Intrebare:

Cu cine ați colaborat din Siguranță și în afara Siguranței în acest timp?

Răspuns:

În siguranță am vizitat toate serviciile din Centrală, pentru a mă familiariza cu sistemul de lucru. Am discutat mai amănunțit numai cu inspectorul STRATILESCU, Șeful C.D. (Corpul de Detectivi), pentru a face un plan de reorganizare al acestui serviciu, cel mai important din siguranță. Plănuiam reorganizarea siguranței cu elemente noi, după plecarea generalului LEOVEANU, iminentă, conform promisiunilor lui MIHAI ANTONESCU.- STRATILESCU îmi fusese descris de VINTILIA IONESCU ca polițist priceput și serios. În Direcția Generală a Polițiilor domnea printre funcționari o atmosferă de neîncredere. Unii erau legionari iar alții, cu gândul că HORIA SIMA s'ar putea întoarce, nu doreau să se expue la represalii prin arătarea de devotament guvernului ANTONESCU. Generalul LEOVEANU era înconjurat de jandarmi și militari care disprețuiau pe funcționarii civili. Am înțeles, că primul lucru de făcut era restabilirea încrederii în statornicia guvernului nou. În acest sens am discutat cu mulți din funcționarii superiori,

arătându-le că generalul ANTONESCU se bucură de sprijinul armatei germane și că întoarcerea lui HORIA SIMA în țară era imposibilă. În acele zile, discutam mult cu VINTILA IONESCU, pe care îl întâlneam acasă la mine, despre reorganizarea siguranței, după plecarea generalului LEOVEANU. VINTILA era desamăgit că eu fusesem numit numai subdirector general și se arăta sceptic în chestiunea plecării generalului. El era cu totul convins, că o colaborare cu militarii la această instituție era imposibilă. În timpul cât eram la siguranță, îl vedeam aproape zilnic pe MIHAI ANTONESCU, care îmi dădea nenumărate înșărcinări pe lângă ministrul Germaniei KILINGER. Era vorba de rechiziții de care pentru armata germană, credite dela banca națională, vize de pașapoarte și multe altele. Duceam toate aceste înșărcinări la bun sfârșit, căci KILINGER se arăta întotdeauna binevoitor. În schimb MIHAI ANTONESCU mă amăna de azi pe mâine în chestiunea generalului LEOVEANU.-

Intrebare:

Când, prin cine și în ce scop ați cunoscut pe MARGULIES SAMUEL?

Răspuns:

După înăbușirea rebeliunii legionare, eram în vorbă cu MIHAI ANTONESCU pentru preluarea postului de director general al polițiilor. Primul meu gând a fost de a mă consulta cu inspectorul VINTILA IONESCU în această chestiune. El era pe acea vreme pensionar fără ocupație și trecuse prin momente grele după venirea la putere a legionarilor. Aflând despre ce este vorba, el s'a arătat încântat de posibilitatea care ni se oferea și asigurându-mă de tot concursul său, m'a îndemnat să accept propunerea lui MIHAI ANTONESCU. La rândul meu am promis lui VINTILA IONESCU, că îl voi numi subdirector general al polițiilor. VINTILA m'a asigurat că îmi va fi de mare folos, căci plecând dela poliție el nu a lăsat în moștenire urmașilor săi pe informatorii importanți cu care a lucrat ani de-a rândul. Ca exemplu el mi-a citat pe informatorii de marcă care îi avea în partidele de stânga, ca: MARGULIES, SIIBER și SCHREIER. Mi-a amintit că STELESCU dela legionari fusese informatorul lui. Pentru a-mi întări credința în posibilitățile lui, a propus să îmi prezinte pe MARGULIES, SIIBER și SCHREIER. Am acceptat pro-

1985

punerea lui și peste o zi sau două s'a prezentat la domiciliul meu cu MARGULIES, care mi-a făcut o expunere asupra situației în care se aflau partidele de stânga.-

Întrebare:

Arătați amănunțit întrevederea avută cu MARGULIES în prezența lui VINTILA IONESCU?

Răspuns:

Locuiam în 1941 la hotel Splendid etajul al treilea. VINTILA IONESCU venea deseori dimineața și după ce portarul, dl. STIER, îl anunța prin telefon, el aștepta sosirea mea în salo-
mul hotelului dela parter. În ziua întrevederii cu MARGULIES, portarul m'a anunțat că dl. VINTILA IONESCU mă așteaptă în salon cu un domn. Am coborât din camera mea în salon, unde am găsit pe VINTILA, care stătea la o masă în colțul din dreapta dela intrare cu un domn necunoscut mie. VINTILA mi-a prezentat pe acest domn, care era MARGULIES. VINTILA recomandând pe MARGULIES a spus că el este un vechi militant socialist, care cunoaște la perfecție situația partidelor de stânga. I-am întrebat atunci pe MARGULIES, care este situația în care se află partidele de stânga. El mi-a răspuns că mișcările de stânga sunt desorganizate în urma arestărilor și internărilor făcute de poliție. Expunerea lui nu a fost prea lungă, iar eu nu i-am pus alte întrebări, căci nu eram destul de familiarizat cu mișcarea comunistă și socialistă din țară, fiind preocupat înainte de toate de mișcarea legionară. Ori cum, VINTILA a rămas mulțumit, căci îmi dăduse o dovadă de legăturile lui. Toată întrevederea a durat circa 30 (treizeci) de minute. Pe acea vreme eu nu dădeam mare importanță lui MARGULIES, SILBER și SCHREIER și eram hotărât să-l numesc în orice caz pe VINTILA subdirector general al polițiilor. Zilele care au urmat acestei întrevederi au adus cu ele, numirea mea de subdirector general, dificultățile cu generalii dela interne și falsele promisiuni cu care mă consola MIHAI ANTONESCU.-

Acestor fapte se datorește că VINTILA IONESCU nu mi-a prezentat pe ceilalți informatori ai săi.-

Aceasta îmi este declarația pe care o susțin, subscriu și semnez propriu.

ss. Radu Lecca

5 August 1951.-

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul RADU LEA, născut la 15 Februarie 1890
în Bacău, fiul lui DIMITRIE și ALICE, fost comisar general
pe lângă Centrala Eureilor, cu ultimul domiciliu în com.
Ștepeni km. 17.

24 Noiembrie 1952, București

Interog. a început la ora 17,00

" s'a terminat " " 20,00

Întrebare:

Când ai intrat tu în Div. Grală a Siguranței
Statului și în ce funcțiune?

Răspuns:

În Div. Grală a Siguranței Statului am fost numit
la începutul lunii Februarie 1941, de către MIHAI ANTONESCU,
în funcțiunea de subdirector gral al Polițiilor, dându-mi-se
delegația pentru a ocupa acest post în calitate mea de
Director de cabinet la Președinția Consiliului de Miniștri
Am ocupat această funcțiune până în cursul lunii
Aprilie 1941.

Întrebare:

Cine era pe atunci Director Gral al Siguranței
Statului?

Răspuns:

Generalul LEOVEANU EMANUIL.

Întrebare:

Arată - te, de cine anume ai fost ajutat din
punct de vedere profesional în chestiuni de poliție, odată
cu numirea Dăile ca subdirector gral al Siguranței Sta-
tului?

Răspuns:

La numirea mea ca subdirector Gral al Siguran-
ței Statului, în probleme de poliție, am fost ajutat de
VINTILA IONESCU, pe acea vreme pensionar și care aștepta
să fie numit de mine subdirector Gral al Polițiilor,
se/R. D. LEUCA

atunci când eu voi prelua Dir. Gral a acestei Instituții.
Pe acea vreme, VINTILA IONESCU îmi era un bun prieten.

Întrebare:

În ce a constatat ajutorul primit de Dta din partea lui VINTILA IONESCU, înainte și după ce ai fost numit în funcțiunea de sub. Dir. Gral al Polițiilor?

Răspuns:

Când MIHAI ANTONESCU mi-a propus să preiau Dir. Gral a Polițiilor, eu m'am consultat cu VINTILA IONESCU care era pensionar, dacă trebuie să primesc această propunere sau nu, căci eu eram străduin de mecanismul poliției.

VINTILA IONESCU m'a liniștit în această privință, mi-a spus că nu am nici-o grijă căci el este dispus să vină lângă mine și să mă ajute.

În acest scop a rămas stabilit că el va fi numit de mine subdir. gral al Polițiilor, imediat ce eu voi lua în primire Dir. Gral înlocuindu-l pe LECURANU.

VINTILA mi-a spus că el se va ocupa de toată partea administrativă și de toată partea tehnică a poliției, astfel că eu voi putea fi liber ca să mă ocup pe plan politic de lichidarea legionarilor, care ocupau funcțiuni de răspundere în aparatul de stat și aveau legături de prietenie cu nemții.

VINTILA IONESCU pentru a-mi inspira mai multă încredere, mi-a spus că el plecând dela Siguranță nu a divulgat numele informatorilor săi importanți, din partidele de stânga, spunând că a predat numai o listă a informatorilor deținând importanță, iar dacă va colabora cu mine, se va reîntoarce cu toți informatorii săi la poliție, astfel spunea el, eu voi putea fi liniștit și ordinea în țară nu va fi tulburată. Mi-a adăugat că este gata să-mi prezinte pe șefii mișcărilor de stânga, numind pe MARGULIUS, ZILBER și SRAER, despre care spunea el, că sunt informatorii cei mai buni și-l țin în curent cu tot ceiace se petrece în partidele de stânga.

Eu nu cunoșteam aceste persoane și nici nu auzisem de ele.

VINTILA IONESCU m'a ținut angajamentul și la două trei zile după convorbire s'a prezentat la domiciliul meu, Hotel "Spăndid" împreună cu MARGULIUS, pe care mi l-a prezentat ca un om important în sânul mișcărilor

./s. ss/R.D. LECCA

201 201

de stânga.

După convorbirea cu MARGULIUS, VINTILA IONESCU mi-a spus că-mi va prezenta și pe ceilalți informatori comunisti, numind întâi pe SILBER și adăugând că mă voi convinge în curând de marele aport care mi-l va aduce el la Siguranță.

Bu fiind numit numai subdirector general al Poliției, VINTILA a rămas dezamăgit și aștepta oarecum sceptic îndepărtarea lui LEOVEANU și numirea mea ca Dir. Gral. conform promisiunii lui MIHAI ANTONESCU, pentru ca el să poată intra în funcția de subdir. Gral.

Datorită acestor motive, VINTILA IONESCU nu mi-a mai prezentat pe informatorul SILBER.

Cu acea ocazie, VINTILA mi-a spus să nu destăinui la siguranță numele informatorilor și să nu am încredere în nimeni.

Întrebare:

Despre ce alți informatori ai săi ți-a mai vorbit VINTILA IONESCU?

Răspuns:

Prin anii 1934-1936, eu așăd dese întâlniri cu VINTILA IONESCU, prin care informau pe Rege despre situația politică din Germania, am avut ocazia să vorbesc și de PATRASCANU, care era concetățean cu mine din Bacău și pe al cărui tată îl cunoscusem bine din timpul războiului din 1916, când a intrat în Serviciul Comandamentului militar german.

VINTILA IONESCU mi-a spus că PATRASCANU nu este periculos, că este un comunist de salon și un fleac.

Din cele spuse de VINTILA IONESCU, am rămas cu impresia, că VINTILA îl disprețuia pe PATRASCANU, că el își dăduse seama că politica de stângă afișată de PATRASCANU nu era sinceră și deduceam de aci că PATRASCANU era informatorul lui VINTILA.

Nu mai astfel se poate explica gestul de dispreț al lui VINTILA și afirmațiunea categorică "asta nu-i periculos".

Nu am căutat să obțin alte amănunte dela VINTILA, căci nu mă interesau în acea vreme.

După ce am citit prezentul proces-verbal de interogatoriu așădnt cu oăănt și am constatat că cores.

./.

es/R. D. LECCA

punde în totul cu cele declarate de mine, îl susțin și-l
semnez propriu.

Anchetat:
as/R. D. LECCA

Anchetator:
Lt. de Securitate

T. DRAGHICI

202
202

15 Noembrie 1951

203

16. XI. 47

Rog să se aprobe prop.
serviciului de a fi arătat
Filipovici fiind necesar
avansarea amplitudii ca ZILBER.

REFERAT

Privitor la numitul FILIPOVICI GHEORGHE, fost Chestor
în Prefectura Poliției Capitalei și scos la pensie în anul
1945.-

19 XI 47

se aproba returnarea
lui Filipovici Gh.

FILIPOVICI GHEORGHE, născut la 20 Aprilie 1888, în
comuna Broșteni jud. Suceava, pe atunci jud. Neamț, fiul lui
Ion și Maria, cunoscut cu domiciliul în București str. Vul-
turi nr. 83, căsătorit cu ELENA BELU, proprietara celui imo-
bil.-

Din discuțiile purtate cu fostul inspector BANCUIULESCU
TEODOR, care cunoaște destul de bine cum s'a desfășurat pro-
cesul PAUL SOLOMON - VICTOR ARADI, s'a desprins că ing. ZIL-
BER, care a fost implicat în proces și acuzat că a furnizat
informații secrete lui VICTOR ARADI, a fost condamnat la 5
ani închisoare. După condamnare a făcut apel spre a fi re-
judecat la instanțele civile, fiind achitat și pus în liber-
tate.-

BANCUIULESCU deși n'a discutat cu VINTILA IONESCU
despre ZILBER, totuși crede mai mult ca sigur că ZILBER a
fost informatorul Siguranței, respectiv al lui VINTILA IO-
NESCU; și-a făcut această părere în primul rând din faptul
că a fost achitat în proces, iar în al doilea rând l-a văzut
după eliberare pe ZILBER intrând de mai multe ori în cabi-
netul lui VINTILA IONESCU dela Siguranță.-

Pentru a ne convinge de legăturile pe care le-a avut
ZILBER cu VINTILA IONESCU după punerea sa în libertate,
BANCUIULESCU indică pe fostul șef de cabinet al lui VINTILA
IONESCU, comisarul FILIPOVICI GHEORGHE, scos la pensie Ches-
tor.-

Fostul inspector de siguranță STELIAN ION, în decla-
rația sa din 22 Oct. 1951 arată că între anii 1933-36, venind
în interes de serviciu la biroul lui FILIPOVICI GHEORGHE,
care era secretarul lui VINTILA IONESCU, a observat că în

15 XI 47
Rog a se aproba
returnarea numitului
Filipovici Gh. pentru
ca nu acesta se putea
adauci corectarea cu
privire la Belu Zilber
care se presupune
că fost informatorul
siguranței.

4. j. m. t. r. g.

201 20/11

birou mai era un domn de statură mică, care privea pe fereastră, iar FILIPOVICI GHEORGHE i-a spus din proprie inițiativă că este inginerul ZILBER, despre care se vorbea la Direcțiune că ar fi fost implicat în procesul de spionaj "ARADI" și care a fost condamnat la 5 ani iar ulterior găsindu-se că nu a fost vinovat, a fost pus în libertate.-

Imprejurările în care a fost pus în libertate și faptul că l-a văzut așteptând să intre la VINTILA IONESCU, l-a determinat să creadă că a fost recrutat informator.-

CONCLUZII :

Din cele arătate mai sus, se desprinde că, colegii lui VINTILA IONESCU îl socoteau pe ZILBER informatorul Siguranței. Ținând cont de succesul pe care l-a avut VINTILA IONESCU în problema comunistă, BANCULESCU și STELIAN, atribuie aceasta informatorilor de valoare de care s'a folosit, printre care se află - probabil - și ZILBER.-

Socotim că prin reținerea lui FILIPOVICI și cercetarea sa, vom putea căpăta indicii puternice împotriva lui ZILBER.-

PROPUNERI :

Identificarea, arestarea, percheziționarea și înaintarea la D.G.S.S. a numelui FILIPOVICI GHEORGHE.-

LT. MAJOR DE SECURITATE

T. Staicu

Staicu Tudor

235

205

Reg. Bacau Român
Cătilan
Subsemnatul Filipaci Ghiorghie nascut în Bresteni
la data de 13. April 1888. cetățean Român
de naționalitate. Mama
..... fiul lui Ion și al
..... căsătorit Elena 170 le. necăsătorit. de
profesiune Căstăleur donar la din
studii 4. liceu avere soț sau o casă cu ultimul domiciliu
Kupler 83. Buc. str. Nr. antecedente
politice. Nr. telef. 45529.

S
7

317
206
205

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

DIRECȚIUNEA GENERALĂ A SECURITĂȚII POPORULUI

Se autoriză percheziția
PROCUROR MILITAR
Magistrat

Nr. 422/382
din 20-XI-1951

CĂTRE

PARCHETUL TRIB. MILITAR REG. II. BUCUREȘTI

Avem onoare a vă ruga să binevoiți a aproba efectuarea unei
percheziții domiciliare numitului Filipovici c. Gheorghe
din Buc. Str. Pectorului
Nr. 83 c.a.c.b. unde suntem informați că se găsesc materiale ce intere-
sează ordinea și securitatea poporului.

MAIOR DE SECURITATE,

[Signature]

207 ~~80~~

PROCES VERBAL

Astazi ... anul 1961 luna *Septembrie* zi
Noi. *George D. G.* ... *St. de sec.*
din Direcțiunea Generală a Securității Statului

Având în vedere autorizația Parchetului Tribunalului Militar Regiunea *Bruc.* ... Militară Nr. de a efectua o percheziție domiciliară la locuința numitului *P. L. Iancu*
C. George din *Buc.* ... str. *V. L. Iancu* ... Nr. *83*..
apt. *2*.. în scopul de a găsi material ce interesează ordinea și Securitatea Statului, ne-am deplasat la adresa de mai sus însoțit fiind de asistenții de mai jos, unde am găsit prezența pe *F. Iancu* ... *G.* ... căruiu declinându-i calitatea și scopul venirii noastre, ne-a pus la dispoziție apartamentul ce-l ocupă, fiind compus din *3* ... *cam. de ...* ... *locuitorii de ...*

Procedând la efectuarea percheziției domiciliare rezultatul a fost *Negativ*

S-au ridicat următoarele: *Nu s-au ridicat*
arme sau alte obiecte de valoare.

Drept pentru care am încheiat prezentul proces-verbal, spre cele legale. -

OFITER DE SECURITATE,

St. George

PERCHEZIȚIONAL,

St. George

ASISTENȚI,

Elena Filip
St. George

PROCES VERBAL Nr. 149

DE DEPUNERE ȘI PERCHEZIȚIE CORPORALĂ

208

149

Făcut astăzi, 23.XI.1951 ora 10 în

Noi, Aurartitu Str., din

în virtutea drepturilor ce ne sunt acordate, dispunem depunerea în arest în interesul cercetărilor a
numitului Filipovici George, născut la 1888. 18. IV. în comuna Brasteni.

județul Vrancea fiul lui Ion și Maria

de profesie Pensionar căsătorit cu Elena domiciliat în București

Str. Cultural Nr. 83 primit conform ordinului
raportului

Nr. din

Procedând la percheziția corporală a susnumitului, am găsit asupra lui următoarele obiecte
și valori:2 palar - 1 Batele - 1 curea - 1 ochelari - pijama completă -
1 ciorapi lână - 2 ciorapi bumbac - 3 batiste -
1 manșon lână - 1 brau roșu - 1 briciag - Buletin
populației - 1 plasă - 1 crean - 8 lei - 1 Chertura
albăstră - 1 Valiză - 1 Verghetă de aur.

Drept care am încheiat prezentul proces verbal.

OFITER DE SERVICIU,

Aurartitu Str.

Perchezionat,

G. I. I. I.

Transferat la conform Ordinului Nr. din

Am predat,
OFITER DE SERVICIU,Am primit,
reținutul și obiectele
menționate în prezen-
tul proces verbal.

DOVADĂ

Am primit obiectele și valorile menționate în prezentul proces verbal.

Data:

Nr. L-V.

FIȘA PERSONALĂ

Intocmită de Direcția, Serv. Județean

Numele și prenumele:

D. S. S.

Cu poreclă:

FILIPOVICI - I - GHEORGHE.

Nume fals:

Semnătura infractorului:

Filipovici

Felul infracțiunii:

Ocupațiunea:

Pensionar.

Origina socială:

Apartenența politică:

Avere:

Vârsta:

64 ani.

Anul nașterii, comuna, județul, țara:

1888 - Dom - Brosteni - jud. Neamț.

Ultimul domiciliu: comuna, județul, țara:

București: Str. Kulturei, Nr. 83.

Domicilii anterioare

Naționalitatea

Rom.

Cetățenia

II.

Religiunea

Starea civilă

Expunerea rezumativă
a infracțiunii

Tată

Decedat

Mamă

Marita

Sot(-tia)

Elena

A fost

Fotografiat de

W. B. C.

Cliseul Nr. 3160

Dactiloscopiat de

Studii: Scoala Superioară de Științe, Copii 1

Limba ce posedă: franceză, engleză, germană.

Situația militară: SG. rezervă.

Rude

Specialitatea ca infractor:

Formula dactiloscopică:

SEMNALMENTELE

1. Talia: m. cm.
f. mic, mic, mijlociu, înalt, f. înalt *Potifit.*
2. Corpolența *Potifit.*
slab, svet, potrivit, bine făcut, mare.
3. Fața { culoarea *roz.*
forma *rotundă*
culoarea: roză, palidă, brună.
forma: rotundă, ovală, patrată, plină sau slabă
4. Fruntea *mijlociu*
mică, mijlocie, mare, turtită, plină sau slabă
5. Părul { culoarea *sur.*
ondulat, neted, chelie. *neted cu chelie*
culoarea: blond, roșu, castaniu, negru, sur, alb.
6. Ochii *albaştri.*
albaștri, cenușii, galbeni, portocalii, castanii deschis, castanii închis, particularități.
7. Sprâncene { culoarea
forma: drepte, arcuite, limbrate.
culoarea: se notează când diferă de a părului capului.
8. Nasul { profil *rotund*
fața
9. Gura *mijlociu buze groase.*
directilia, conșv, convex
f. drept, ondulat, turcit, scobit, bolnit.
10. Bărbia *subțir.*
subțire, lată, dublă, cu gropiță
11. Urechile *mijlociu depărtate.*
mici, mijlocii, mari, depărtate, lipite, gaurite.
12. Semne particulare { *Picoturi la bărbie.*
cicatrice, pigmentări ale
pielei, tatuați, fracturi,
anchiloză, picioare în X
sau O, ghebos, ampu-
tări, etc

Legături politice		Caracterizări speciale asupra individului		
Impresiunile digitale a mâinii stângă				
Mare	Index	Mijlociu	Inelar	Mic

13 1 1
211

DECLARAȚIE

Subsemnatul GHEORGHE FILIPOVICI, născut la 18 Aprilie 1888, în comuna Broșteni jud. Suceava, fiul lui Ioan și Maria, decedați, pensionar din August 1945 din funcția de chestor în Prefectura Poliției Capitalei, domiciliat în str. Vulturilor nr. 83, declar următoarele:

Sunt intrat în poliție din anul 1913, cu gradul de comisar ajutor. În anul 1922, am fost mutat cu acelaș grad la Siguranța Generală, fiind repartizat cu serviciul la Brigada de Hoteluri. În anul 1929 am fost mutat în Brigada Mobilă iar pela începutul toamnei 1930 am fost mutat ca secretar la Corpul Detectivilor, tot cu gradul de comisar. În această calitate conduceam secretariatul Corpului Detectivilor. În acea toamnă se descoperise o mare afacere de spionaj. Printre alți arestați a fost și inginerul SILBER. Acesta a fost cercetat de VINTILA IONESCU, Inspectorul Corpului Detectivilor. Nu știu anume cât a durat cercetarea sa, dar îmi amintesc că de câte ori eșea din camera lui VINTILA IONESCU și era condus în camera unde era deținut era bine dispus. În una din zile a fost la VINTILA IONESCU, tatăl și o soră a lui SILBER, s'au interesat de situația lui și s'a admis să lase un pachet cu alimente. Aceasta s'a întâmplat de vre-o două sau trei ori și cred că VINTILA IONESCU le-a promis că o să-l scape pe SILBER, deoarece i-am văzut veseli.

În fine, în una din zile, SILBER a fost înaintat Consiliului de Război. S'a judecat apoi procesul și a fost condamnat și SILBER. După cum îmi amintesc sora sa a mai venit și după aceea la VINTILA IONESCU.

Nu-mi amintesc după cât timp, dar în orice caz cu mult înainte de expirarea pedepsei m'am pomenit cu SILBER la VINTILA IONESCU.

Îmi pare după cât îmi amintesc că Direcția Siguranței, a intervenit oficial cu adresă la Justiția Militară pentru a-i încredința pe SILBER în vederea unor cercetări. De atunci SILBER venea des pela VINTILA IONESCU.

Am început să observ cu această ocazie că pe biroul Inspectorului se găsea câte o notă informativă scrisă de mână. Era o hârtie de o calitate specială și un format îngust, astfel că întotdeauna o distingeam ușor. Cu aceste note Inspectorul se ducea la dactilografă, d-na BANCILESCU și le dicta personal.-

Nu știam ce conțin acele note, dar într'una din zile când VINTILA IONESCU dicta una din ele la mașină, directorul general a trimis să-l cheme. M'am dus la biroul dactilografiei, am ciocănit în ușă, apoi am intrat și am comunicat dispoziția. Inspectorul s'a dus imediat sus, iar eu am voit să profit de ocazie și i-am dictat d-nei BANCILESCU o scurtă adresă ce era urgentă. Uitându-mă pe masa mașinei de scris, am observat o notă din cele ce văzusem pe biroul lui VINTILA IONESCU, după plecarea lui SILBER și am constatat că avea anexată una sau două fițuici mici cam jumătate dintr'un sfert de coală scrisă la mașină, în rânduri foarte dese încât se citea cu greutate. Conțineau niște instrucțiuni cu privire la felul cum trebuie să se facă propaganda comunistă, iar în nota informativă se menționa că acele instrucțiuni sunt sosite recent dela Moscova,-

Intr'una din zile, pe când mă aflam cu corespondență la Inspectorul VINTILA IONESCU, într'o comentare în birou, se anunță că așteaptă pe sală dl. SILBER. Inspectorul l-a dojenit ordonându-i să nu mai spună dl. SILBER ci dl. inginer.-

Totodată i-a spus să-i comunice că este ocupat și să-i lase ce a adus. Cameristul a eșit și apoi a reintrat iarăși cu un plic comercial, fără nici o adresă pe el. VINTILA IONESCU l-a desfăcut și a scos din el o notă identică cu aceia ce o văzusem la mașina de scris cu instrucțiunile și identică cu celelalte note ce le observam pe biroul lui VINTILA IONESCU, ori de câte ori venea SILBER. Pe urma acestui fapt mă încredinșasem că acele note erau aduse de SILBER.-

SILBER a continuat să vină mereu și din când în când apăreau și notele informative ceea ce înseamnă că nu aducea întotdeauna note. Nu pot preciza până când anume am văzut pe SILBER, dar presupun după câte am auzit că el a fost înapoiat Tribunalului Militar în ajunul eliberării. A continuat să vină și după aceia și-mi amintesc că la prima vizită aflându-mă întâmplător în birou, SILBER i-a mulțumit lui VINTILA IONESCU pentru tot ce a făcut pentru el. El continuă iarăși să vină din când în când

2213

și am văzut că au început să apară și notele informative, dar delă un timp nu am mai observat notele pe care probabil le transmitea pe o altă cale. Pe SILBER am continuat să-l văd la Siguranță.-

În ultimul timp era îmbrăcat mai cu eleganță și nu mai arăta pentru mine aceeași intimitate; observasem că acum era cu inspectorul în legături mai apropiate și de câteva ori i-am văzut plecând împreună, fără să știu unde se duceau. Aceasta se întâmpla numai seara. După cât îmi amintesc în perioada anului 1933, când se făceau cercetările asasinării lui DUCA, SILBER nu mai venea pe acolo, dar l-am mai observat după aceea până prin anul 1934.- Dealtfel se poate să mai fi venit fără ca eu să știu.-

Aceasta îmi este declarația, pe care o susțin și semnez.-

ss. Filipovici Gheorghe

23 Noembrie 1951.-

Declarație

Subsemnatul Gheorghe Filipovici,
născut la 18 Aprilie 1888 în comuna
Brasterii Județului Suceava, fiul lui
Ioan și Maria, decedată, persoana
din August 1945, din punctul de vedere
al Prefecturii Politice Capitală, domiciliat
în strada Vulturilor nr. 83, ledește
următoarele: Sunt înținat în politică din
anul 1913 cu gradul de comisar efector. În
anul 1922, am fost mutat cu același
grad în Siguranța Generală fiind
repartizat de serviciu la Brigada de
hotelieri. În anul 1929 am fost mutat
în brigada mobilă iar pe la începutul
toamnei anului 1930, am fost mutat
ca secretar al Comisiei Detectivilor,
tot cu gradul de comisar. În această
calitate conduceam secretariatul Co-
misiunii detectivilor. În acea toamnă
se descoperise o mare afacere de spionaj
prin care erau creați în țară și în stră-
tunele Silber. Acesta a fost cercetat
de Vintilă Ionescu, Inspectorul Co-
misiunii detectivilor. Nu stiu amare
cât a durat cercetarea sa, dar mi
amintesc că de cât ori era comara
la Vintilă Ionescu și era comara, în
comara unde era detinut era bine
dispus. În una din zile a fost
la Vintilă Ionescu, tatăl și sora
a lui Silber, s-au interesat de situația
lui și s-a admis să-l placă în
pachet în dimonite. Filipovici

Aceasta s-a întâmplat de ne-o domni
sau trei ori și vedea că Vintilă Ionescu
le-a promis că o să îl scape pe Silber
de oare ce îi era văzut vesel.

În fine, în ziua din urmă, Silber a
fost înmormântat Comandantul de Război
și s-a judecat apoi procesul și a
fost condamnat și Silber. După
cum mi amintesc, forța sa a rămas
venit în după aceea la Vintilă Ionescu.

Am mai amintesc (amintesc) după
cât timp, dar în orice caz eu mult
mai înainte de expunerea pedepsei mi am
promisut cu Silber la Vintilă Ionescu.

Îmi pare după cât mi amintesc
că Direcția Siguranței a interzis
oficial cu acces la instituția militară
pentru a-i încredința pe Silber în
vederea unor cercetări. De atunci
Silber venea des pe la Vintilă Ionescu.

Am început să observ cu această
ocazie că pe biroul Inspectorului
de găsea câte o notă, informațională
scrisă de mână. Era o mână de
o calitate specială și un format
îngust astfel că în totdeauna o
distingeam ușor. Cu aceste note
personal se ducea la dactilograf
și Pănculescu m-a dictat aceste note din

În sfârșit, eu am dictat Vintilă Ionescu
interiorul din zile când Vintilă Ionescu
dicta mea din el la masă, la
meu General a turnat în l'cheș.

M-am dus la biroul dactilografic
am încredințat în viață apoi am încredințat
și am comunicat dispoziția. Inspectorul
mi s-a dus imediat sus, iar eu
am voit să profit de ocazie și i-am
dictat și Pănculescu o scrisoare adresată
cu un rugămintă. Detarba-mă pe masa
filipoviciușky,

3
măcar de scris am observat ^{21/6}
notă din cele ce păziseră pe băieții
lui Brătulea Ionescu, după fleacarea
lui Silber și am constatat că oca
overexat noua sau dinți filici
mici, cum furnitate înțeleg
de coala scrisă la masivă
rânduri foarte dea în căt de citea
cu peritote. Carlinea, niste instanc
tineri ce privesc la felul cum tiebu
sa se faca propagandă comuniste
ion în nota informativă de mistică
că acele instrucțiuni sunt oare recu
dela elgscove din zile, pe când nia
scuta la inspecto

ca acele instructiuni
dela Ilgoscova din zile, pe care ma
amintea din zile, pe care ma
apreau eu corespondenta la inspecto-
atul Vintila Ionescu, care comisia
me bucuram m-amputa ca esteapta
pe sala de Silber. pe care ma ucai
dormit ordonand-i pe Iugina.
Spesia de Silber si de Iugina.
Tot odata ia spus sa-i comence
ca este ocupat si sa-i lase ce a ramas.
si a iesit m-amputa, fara

Comerțul a ieșit în afara țării, iar
iarăși cu un flăcău comercial, Ionescu
nu i-a dat seama de el. Vintila Ionescu
l-a desfașurat în a seara de o săptămână
note identice cu acelea în instrucțiunile
la misiona de seara cu instrucțiunile
și identice în cu celelalte note, a le
observa pe birourile lui Vintila Ionescu
în de căte și venea Silber. Pe urma
acestei fapt m-a încredințat de Silber.
Cu acele note erau aduse de Silber.
Silber a continuat să vină mereu
în ziua când în când episcopu
în notele informative, ceea ce însemnă
ia în ordine în tot de aceea note. Un
fapt precum prima când amare au
vazut pe Silber, des prescrip
președinte

după câte am auzit că el a fost
reapoiat subînchelat milităresc în
ajunul eliberării. A continuat
să vină și după vizita altă
amintesc că la prima vizită
de mai întreg în București, Silber a
multumit lui Vintile Ionescu pentru tot
ce a făcut pentru el. El continuă să vină
și vine din când în când și am
văzut că are mereu să apară
și notele informative, dar de la
unele timpuri nu am mai observat
notele pe care probabil le trimitea
pe o altă cale. Pe Silber am mai
continuat să îl văd la Siguranta.
În ultimul timp era înălțat și
cu degete și nu mai avea ferici
mire ceea ce intimitate, observase
ca acum era ca însoțitorul în legătură
cu ei apropiată și de căsătorie și
văzută făcând impresia că era
stare unde se ducea. După
întâmplarea morții. Deoarece anul
cât lui amintesc în perioada anului
1933, când se făceau cercetările
lui Duce, Silber nu mai observă
pe acolo, ceea ce până în anul 1934
după aceea până în anul 1934
pe alt fel de stare.
fără ca eu să știu.
Acesta mi s-a declarat pe
cu o sustinere. Sărmă
Jelivovic

23. Decembrie 1951.

DECLARAȚIE

Subsemnatul GHEORGHE FILIPOVICI, născut în 15 Aprilie 1888, în comuna Broșteni jud. Neamț, acum Regiunea Bacău Raionul Ceahlău, fiul lui Ioan și al Mariei (decedați), fost chestor în Prefectura Poliției Capitalei, pensionar din August 1945, acum domiciliat în str. Vulturilor nr. 83, declar următoarele:

Am fost numit în Prefectura Poliției Capitalei, în anul 1913, cu gradul de subcomisar. În 1916 am fost mobilizat pe front iar în 1918, venind din Moldova mi-am reluat serviciul de sub comisar la Prefectură, de unde în anul 1922 am fost mutat în acelaș grad în Direcția Generală a Poliției și Siguranței Generale și repartizat la Brigada 4 de hoteluri, unde am stat până în anul 1930, când am fost mutat în Brigada Mobilă condusă de subinspectorul S. STRATILESCU. În una din zile de pe la începutul lunii Decembrie, acel an, adică 1930, am fost luat de subinspectorul STRATILESCU în automobilul Inspectorului general VINTILIA IONESCU și am mers la Statul Major al Marinei, de unde mi s'a spus că trebuie să ridicăm pe cineva. Acolo am mers în biroul comandurului GHEORGHIU care ne-a spus că în curând va sosi inginerul SILBER pe care să-l ducem la Siguranță. În adevăr, SILBER a sosit și subinspectorul STRATILESCU i-a spus că trebuie să neargă la Siguranță, la inspectorul general IONESCU. Ajunși acolo, STRATILESCU l-a condus pe SILBER în biroul lui VINTILIA IONESCU care mai în urmă i-a destinat un birou unde a stat arestat sub paza unui agent. După acestea am mai văzut de câteva ori pe SILBER, fie în biroul lui V. IONESCU care-l cerceta și unde eu intram în interes de serviciu sau chiar în biroul unde era arestat și aceasta se întâmpla când eram comisar de serviciu și îi duceam alimente sau rufe aduse de tatăl sau sora sa. În aceeaș zi și imediat ce SILBER a fost predat la Siguranță eu cu subinspectorul STRATILESCU ne-am dus la locuința lui SILBER unde locuia cu tatăl și o soră a sa pe care am avut astfel ocazia să-i cunosc. Acolo am făcut o percheziție, unde s'au găsit unele hârtii pe care le-a ridicat STRATILESCU dându-le inspectorului V. IONESCU. După ce V. IONESCU ți-a terminat cercetările, SILBER a fost înaintat Consiliului de Război unde a fost judecat și condamnat

5 ani. Pe la finele anului 1931 sau începutul lui 1932, am fost mutat ca secretar al Corpului Detectivilor din care făceau parte toate cele 4 brigăzi și era condus de inspectorul general VINȚILĂ IONESCU.-

Aci eram însărcinat cu conducerea cancelariei. Nu-mi amintesc anume în ce zi, dar cred că prin Februarie 1932, intrând la V. IONESCU în birou, am văzut acolo pe SILBER stând pe scaun și discutând cu inspectorul. De atunci l-am mai văzut în câteva rânduri și am observat că ori de câte ori venea vedeam pe biroul lui V. IONESCU o notă scrisă de mână pe un sfert de coală de hârtie, de o calitate și un format special, adică puțin mai îngust decât un sfert obișnuit. Cu acele note inspectorul V. IONESCU se ducea în biroul d-nei ELENA BANCULESCU dactilografă și le dicta personal. Câteodată observam acele note fără să știu că a venit pe acolo SILBER. Probabil că le lăsa cameristului. Nu am știut ce conțin acele note până când în una din zile, pe când V. IONESCU se afla la mașină unde dicta, a fost chemat de directorul general. Eu m'am dus la biroul D-nei. BANCULESCU am ciocănit în ușă și intrând în birou am comunicat inspectorului că este chemat de către directorul general. Am eșit și eu din birou și amintindu-mi apoi că aveam și eu de dictat o mică adresă urgentă, m'am înapoiat să dictez d-nei BANCULESCU. Cu această ocazie am putut citi manuscrisul notei, care era una din acele văzute cu ocazia vizitelor lui SILBER în biroul inspectorului V. IONESCU și am reușit să citesc că se alătură 2 exemplare din instrucțiunile sosite recent de la Moscova, conținând dispoziții privitoare la propaganda comunistă. Am văzut și cele 2 exemplare scrise la mașină, în românește în rânduri foarte strânse pe bucăți de hârtie de o jumătate de un sfert de coală. Mi-a spus apoi d-na BANCULESCU că aceste note pe care le dictează inspectorul V. IONESCU conțin întotdeauna informații cu caracter comunist. Eu nu știu exact câte anume din aceste note i s'au adus lui V. IONESCU nici nu eram sigur că sunt aduse de SILBER. Intr-o zi însă când mă aflam cu corespondența la semnat, în biroul acestuia, a intrat cameristul ZAMFIR, de la ușa inspectorului și i-a spus că așteaptă dl. SILBER. Inspectorul l-a dojenit pe camerist, că de ce spune dl. SILBER și nu dl. inginer cum i-a dat ordin. Era supărat și a spus cameristului să aducă plicul iar dl. inginer poate să plece. Cameristul a adus plicul, un plic comercial, albastru iar V. IONESCU, foarte enervat a desfășurat plicul și a aruncat conținutul pe birou, după ce și-a aruncat o privire asupra sa. Am observat cu această ocazie că în plic,

fusesse o notă cu acelaș scris și pe un acelaș format de sfert de coală, ca și celelalte observate de mine pe biroul lui V.IO- NESCU de câte ori venea SILBER. Se poate ca SILBER să fi venit de multe ori fără ca eu să-l fi văzut. În una din seri, cam aproape de plecare, SILBER se găsea în biroul lui VINTILA IONESCU, care a spus să cheme mașina la scară și să-l anunțe când sosește. Am auzit că au eșit din birou și s'au coborât jos și cameristul mi-a spus că s'au urcat amândoi în mașină și au plecat. Adaug că ordinul de a se anunța mașina i-a fost dat cameristului ZAMFIR.-

Aceasta îmi este declarația pe care o susțin și semnez.

ss. Filipovici Gheorghe

29 Noembrie 1951.-

Subsemnatul Gheorghe Filipovici născut
 în 15 Aprilie 1888 în comuna Bacău, Raionul
 Neamț, acuma Reghinca Bacău, România.
 Ezechiel, fiul lui Ioan și al Mariei, decedate.
 fost cheator în Prefectura Politiei Capitalei,
 pensionar din August 1945, acuma do-
 micat în Strada Vulturilor 7-83, la
 următoarele: Au fost membru în Prefectura
 Politiei Capitalei, în anul 1913, cu gra-
 dual de subcarnar. În 1916 am fost
 mobilizat pe front iar în 1918 venind din
 Moldova mi-am reluat serviciul de sal-
 comisar la Prefectura de unde în anul
 1922 am fost mutat în același grad
 în Direcția Generală a Politiei și Sigu-
 ranței Generale și repartizat la Brigada
 4 de hotelieri, unde am stat până în
 anul 1930 când am fost mutat în
 Brigada 1 mobilă a marelui de Subins-
 pectorul S. Shatulescu. În urma din zile
 de pe la începutul lunii decembrie
 acel an, adică 1930 am fost luat de
 Subinspectorul Shatulescu în automobi-
 lul. Inspectorului General Vintilă Ionescu
 și am mers la Statul Major al Harinei,
 de unde mi s-a spus că trebuie să
 ridicăm pe cineva. Acolo am mers
 în biroul comandantului Gheorghiu
 care ne a spus că în următorul
 son inginerul Silba pe care să-l
 ducem la Siguranță. Filipovici

În aceeași Silber a fost și subinspector
 pe ctorm Strătilescu i-a spus că trebuie
 să mergă la Siguranță la Ins-
 pectorul General Jonescu, fiindcă
 acolo Strătilescu la ceruse pe
 Silber în biroul lui Vintile Jonescu
 care mai în urmă i-a destina-
 un birou unde a stat arestat sub
 poartă unui agent. După aceasta
 am mai văzut de câte-va ori pe
 Silber în biroul lui V. Jonescu,
 care l'cerca și unde în interior
 în timpul de serviciu sau chiar în
 biroul unde era arestat și aceasta
 de întotdeauna când erau comisi-
 de serviciu și îi duceau alimente
 sau rupe aduse de tatăl sau sora
 sa. În aceiași zi și imediat ce
 Silber a fost pus la Siguranță
 în cu subinspectorul lui Silber
 ne am dus la locuința lui Silber
 unde locuia cu tatăl și o soră
 a sa pe care am avut o șifă
 ocazia să-i cunoșc. Acolo am fă-
 cut o peregrinație, unde s-au găsit
 unele hârtii pe care le a ridicat
 Strătilescu dându-le inspectorului
 V. Jonescu. După ce V. Jonescu
 și-a terminat cercetările Silber a
 fost înaintat Consiliului de Război
 unde a fost judecat și condam-
 nat 5 ani. Pe la finele anului 1931
 sau începutul lui 1932 am fost nu-
 tat ca secretar al Corpului de dete-
 ctivi

vitor din care faceau parte toate cele 7 brigăzi și era condus²²⁸ de Inspectorul General Vintilă Ionescu. El era însărcinat cu conducerea camerei. Nu mi amintesc anume în a zi, dar cred că prin Februarie 1932 intrând la V. Ionescu în birou am văzut acolo pe Silber stând pe scaun și discutând cu Inspectorul de atunci. L-am mai văzut în câte-va rânduri și am observat că ori de câte ori venea (observa) vedeau pe biroul lui V. Ionescu o notă scrisă de mână pe un șfert de coală de hârtie de o calitate și mai format special, adică pentru mai ușur de citit un șfert obișnuit. Cu acele note, Inspectorul V. Ionescu se ducea în biroul lui Eluca Băncălescu, dicta grație și le dicta personal. Câte odată observam acele note fără să știu că a venit pe acolo Silber. Probabil că la casa camerei stătea. Nu am știut ce conțineau acele note până când, în una din zile, pe când V. Ionescu se afla la mână unde dicta, a fost chemat de Directorul General. Într-un am dus la biroul lui Băncălescu, am cercănat în usa și intrând în birou era conștient de ce este chemat de către Directorul General. Filipescu.

Iar era si cu din Bucuresti in acel
 timp. In ziua aceea, apoi, ca oream in casa
 dictat o mica culesa vizuata, nu am
 mai putut sa dictez. ²²⁴ ~~224~~ Bucurestean
 Cu aceasta ocazie am facut cti
 mensesen, d notei, care era, nu
 din acea vizuata cu ocazia vizitelor lui
 Silber in Bucuresti, inspectoriului V
 Ionescu si am reunit si citesc ca se
 alatura 2 exemplare din instructiile
 surse reunit de la Moscova, in domeniul
 dispozitie privitoare la propaganda
 comunist. Iar vizuata in cele 2 exemplare
 scrise la masina, in romanieste in
 rusesti foarte stiitoare pe bucati de
 hantia de • fumatote de un sfert
 de cola. Iar spus apoi d de la Bui-
 culescu ca aceste note pe care le
 dictezam inspectoriului V Ionescu, contin
 in totalitate informatii cu caracter
 comunist. Eu nu stiu exact cate
 anume din aceste note i s-au odus
 lui V. Ionescu nici nu eram, vizuata
 sunt aduse de Silber. Iuti o zi in
 casa mea apleca cu corespondenta
 la parcurat in biroul acestuia, a
 intrat canicistul Lavinia, de la
 nse inspectoriului si i-a spus ca
 asteapta de Silber. Inspectoriului
 duse pe canicist ca de la spune
 de Silber si nu de la Lavinia, cum i-a
 dat ordina. Era suparat si a spus comu-
 tate sa educea flicul iar de la Lavinia
 flicul.

(5)

poate să flecă. Comeristul a ²²⁵ ~~adus~~
 flecă, un flecă comercial albstru
 iau V. Ionescu, foarte mirat a
 desfiat flecă și a aruncat conti-
 nental pe biruin, după ce și a aruncat
 o furcă asupra sa. Au observat că
 această ocazie că în flecă fusese
 o notă cu același scris și fe
 un același format de ofiț de cont,
 ca și celălalt observate de mine
 pe biruin lui V. Ionescu de cont și
 veni. Silber. Se poate că Silber
 să fi venit de multe ori fără ca
 eu să-l fi văzut. În ziua de
 ieri, cum aproape de flecă
 de gisea în biroul lui Vintile
 Ionescu, care a spus să chem
 mașina, la scară și să-l arunc
 când se este. Au auzit că
 au ent din birou și să au cobo-
 răit jos și comeristul mi-a spus
 că și eu arcat amândoi în
 mașină și au flecat. Adă o zi
 ordinesc de a se arunc mașina
 și o fost det comeristul Zărnici.
 Aceasta mi este de la o dată
 pe care o spunea și seenez?

Filip Ionescu

29 Noiembrie 1951

226

Declarație

Subsemnatul Filipoești Gheorghe, fost chestor în Repetura Poliei Capitalei pensionar din 1 August 1945, cu ultimul domiciliu în București, s. Vulturilor 83, declar următoarele:

Intrebare: Pe cine cunoașteți din foto grafiile expuse mai sus?

Răspuns: Din fotografia capra de mai sus cunosc pe inginerul Silber Herbert care se găsește în foto al recanon în fotografia №2.

Intrebare: Cunoașteți oțelărie pe soarea din fotografia №2?

Răspuns: Știu că persoana din fotografia №2 este inginerul Silber Habat care în decembrie 1930, a fost arestat din ordinul inspectorului General Vintilă în funcție de la Siguranța Generală, de către subinspectorul Străluțescu. Era în funcție cu subsemnatul, care era în acel timp comisar în Divizia de Habila din Sig. Generală. A fost arestat de către inspectorul General Ionescu Vintilă, f. p. v. i.

si incusat Tribunalului Militar
care l-a judecat si condamnat la 5
ani inchisoare. Dupa ce a executat
aproape un an de zile de inchisoare
a fost pus in libertate. Cautat pentru
anul 1932 pe cand se afla in seceta
el Copul lui detectivilor de sub ordinele
lui Vintila Ionescu intrand in una
din zile in biroul acestuia cu hantii la
semnat, au vazut acolo pe inginerul
Silber stand pe un scaun langa birou
dela aceea data au vazut de mult
ani pe Silber in biroul lui Vintila si
cau de cate ori l-au vazut acolo,
absewau pe biroul lui Ionescu
cate o nota de scrisa de mana pe
un sfert de coala de un format
si o calitata speciala. Vintila Ionescu,
dupa plecarea inginerului Silber, se
ducea cu acele note la biroul
dactilografiei, sau Elena Băncilăscu,
unde la dicta personal. Intr-una din
zile pe cand inspectorul General
Ionescu dicta la masina, a fost chemat
de catre Directorul General. Au mers
des la biroul dactilografiei, au ci-
eruit in usa, apoi au intrat si co-
municat dispozitia. Insp. Ionescu a ple-
cat imediat, dar a lasat nota acolo. In
miam curiata ca absew de negura o
adusa scinta si urgenta si negura o
pe dactilografia aceasta in a scris o.
In acest timp am putut absew ca
la gasea pe masina una din note, ce la
absew pe biroul Insp. Ionescu
Gileporin

si in pri mela rãnduri au fost
cite cã s-au alaturat la notã exco-
plare dupã nota instructivã de pa-
pagende comunistã, despu care sa
opinea cã au posib. rãceet dela
Vocova. Nu au putut cite acde
meste das la acea vãzuit. Si un douã
note bense la masina in romãnesti,
in rãnduri foarte strãnsã sa pa prima
tãte de sfectu de coala. Eu 'm erau
signu cã acde note, despu care sa
Bãmãdeseu mi-a confiat cã in tot
de acura continueu informate comunitã,
prezencea dela inginerul Silber. In
una duc zile aflãu comunitã cu correspon-
denta la ing. V. Ionescu, intrã camens-
talã amfii dela usa birourile sãu in
anenta cã atrãstã d= Silber. Inpecto-
nel sãa repãrat si a dojenit pe ca-
merist specuãndã. Si mi-l nãu anente
d= Silber ci d= inginer apoi a spus cã
silber sã' plece in la se ce aodas.
Camegistul a cit apoi a intrat cu un
plic famet comercial, fãrã nãu o
adusã. Insp. Ionescu enervat, a
mest plicul in contornital la arãncat
pe birou. Au obervat cã era una
din note ce la dicitã V. Ionescu la
meu noi. Au mai obervat de
atunci pe Silber a data vãzãndã. El
sa dela inspectorul a dat ordi sã-
vintã, masina in dupã ecum nãu
spus camegistul au plicat arãncãndi
cu merna. La 1 Iulie 1932, eu au
plecat in concediu de atãnci au au
mai vãzuit pe Silber. Sustãu sa se rap-
Fãrãcãndã 1951 Filipovici

DECLARAȚIE

Subsemnatul GHEORGHE FILIPOVICI, născut la 18 Aprilie 1888, în comuna Broșteni fost jud. Neamț acum pendinte de Raionul Ceahlău Regiunea Bacău, acum pensionar din funcția de chestor pe care am ocupat-o în Prefectura Poliției Capitalei, eșind la pensie în anul 1945 August 1. Ultimul domiciliu în București str. Vulturilor nr. 83, declar următoarele:

În cursul anului 1929, sau 1930, eram comisar în Brigada 4 de hoteluri sau Brigada Mobilă. Prin acea vreme a venit la conducerea Corpului Detectivilor de care aparțineam brigăzile, inspectorul general VINTILA IONESCU, adus dela Iași. Puțin timp după aceea a apărut și comisarul TURCU NICOLAE, adus de insp. IONESCU dela Iași. Am auzit vorbindu-se că TURCU ar fi un element bun, apreciat de VINTILA IONESCU și în curând am văzut că i s'a dat însărcinarea de a organiza un serviciu de secretariat al Corpului Detectivilor. Am observat cu toții că în ade-văr TURCU era un om foarte activ și priceput și că VINTILA IONESCU avea mare încredere în el. Stiu că în afară de lucrările obișnuite de cancelarie, i se încredințase lui TURCU și anchete mai importante privind activitatea comunistă ca unul ce cunoștea bine această mișcare, încă dela Iași și care a avut și niște lucrări tipărite în această direcție. Bine înțeles că chestiunile importante pe care VINTILA IONESCU le încredința lui TURCU erau păstrate cu mare discrețiune. TURCU NICOLAE însă avea marele defect că se certa cu mulți din colegii săi și se împotriva chiar față de inspectorul general, când avea ocazie. Nu știu sigur dacă pentru acest motiv sau vre'un altul TURCU a fost mutat dela secretariat. Cred însă că VINTILA IONESCU nu era mulțumit cum era condusă Brigada care se ocupa cu activitatea comunistă și de aceea l-a mutat acolo.-

În ceea ce privește dacă TURCU NICOLAE cunoștea pe ing. ZILBER, cred că îl cunoștea pentru că el a luat parte ca secretar al comisiei care a făcut cercetările cu spionajul descoperit în 1930 și deci trebuie să fi avut cunoștință și despre cazul ZILBER. Dealtfel, deși cercetarea lui ZILBER a fost făcută personal de VINTILA IONESCU, bănuiesc că dosarul să

- 2 -

fi fost lucrat de TURCU care avea un talent deosebit la astfel de lucrări.-

Cred deasemenea că TURCU să-l fi văzut de multe ori pe ZILBER în biroul lui VINTILA, fie cu ocazia cercetărilor, când el era încă secretar al Corpului Detectivilor sau după eliberarea lui ZILBER din închisoare, când TURCU era la Brigada III-a și venea foarte des la biroul inspectorului general.

În ceea ce privește notele informative date de ZILBER cu privire la acțiunea comunistă, știu sigur că aceste note mergeau la Brigada lui TURCU pentru verificare sau repartizare la dosarele respective fie imediat după ce erau scrise la mașină de către dactilografa ELENA BANCILESCU dela Secretariat, fie după ce se înapoiau dela raportul Directorului General.-

Susțin și semnez.-

ss. Filipovici Gheorghe

26 Decembrie 1951.-

3 EV

231
231

Declarație

Subsemnatul Gheorghe Filipovici născut la 18 Aprilie 1888 în comuna Prosterni
 fost grad. Acum am o pensie de
 Național Ceahlău Regimul Bacău
 acum pensionar, din funcția de Chieștor
 pe care am ocupat-o în Prefectura
 Politică Capitalei, când la pensie
 în anul 1945 August 1. Ultimul
 domiciliu în București str. Vulturilor
 nr 83, declar următoarele:

În anul anului 1939 sau 1930 erau
 comiser în Brigada 4 de hoteluri sau
 brigada mobilă. Prin aceea vreme a
 venit la conducerea Corpului Detecti-
 vilor de care aparțineau Brigăzile, Ins-
 pectul General Vintilă Ionescu, adus
 de la Iași. Într-un timp după aceea
 a apărut și comiserul Iurea Necula
 adus de Iurea Ionescu de la Iași. Am
 avut o vorbă cu Iurea și cu Iurea, ar fi
 un element bun, precum de Vintilă
 Ionescu și în curând am văzut că
 i sa dat încredințarea de a organiza
 un serviciu de secretariat al Corpului
 Detectivilor. Am observat în totu că
 în acțiunile Iurea era un foarte
 activ și priceput și că Vintilă
 Ionescu avea mare încredere în
 el. Mă că în afara de lucrările
 obisnuite de cancelarie, se în-
 comuntau lui Iurea și pînă la mar-
 Filipovici

importantă privind (sepo) activitatea
comunistă ca unul ce cunoaște
bine această mișcare, încă delă Tsi-
n care a avut și niște lucrări
tipărite în această direcție. Bine
înțeles că chestiunile importante
pe care Vintilă Ionescu le încredințează
lui Iurac erau postate cu mare
discrețiune. Iurac Neculce însă avea
marele defect că se certa cu mulți
din colegii săi și se împotriva chiar
fata de Inspectorul General când la
vea ocazia. Nu știu sigur dacă pen-
tru acest motiv sau vreun altul Iurac
a fost mutat dela Secretariat. Cred
însă că Vintilă Ionescu mi era mul-
tămiut cum era conștientă Brizda
care se ocupa cu activitatea comunistă
și de aici la mutat acolo.

Încep să povestesc dacă Turcu Vro-
cunoaște pe inginerul Silber cred
că îl cunoaște pentru că el a luat
parte ca secretar al comisiei care a
făcut cercetările cu spionajul
descoperit în 1930 și deci trebuie să
fi avut cunoștință și despre cazul
Silber. De altfel, jdes, cercetarea
lui Silber a fost făcută personal
de Vintilă Ionescu, bărnese că
datorul să fi fost lucrat de Turcu
care avea multă încredere la
stfel de lucrări. Filipovici 7

Cred de asemenea că Silber în
 februară de multe ori pe Silber în
 biroul lui Vintola, pe care ocazia
 creșterilor, când el era încă șef
 al Corpului Detachamentelor (când)
 sau după eliberarea lui Silber
 din închisoare când Tuncu era la
 Brigada III și venea foarte des
 la biroul Inspectoratului General.

Începe ce privește notele înfor-
 mative date de Silber cu privire la
 activitatea comunistă, stău rigur că
 aceste note mergeau la Brigada
 lui Tuncu pentru verificare sau repen-
 tiție la dosarele respective fie
 imediat după ce erau scrise la
 masina de către dactilograf, Elava
 Păunelescu dela Secretariat, fie după
 ce se expoziau dela Raportul In-
 spectoriului General.

Susțin în Tuncu

Filipovici

26 decembrie 1951

DECLARAȚIE

Subsemnatul DAN PASCU, fost ofițer activ (general maior magistrat), născut la Brașov în 29 Iunie 1894, domiciliul în București str. Pasteur 51, asupra celor întrebate, declar:

Întrebare:

Unde au funcționat în ultimul timp col. PELLA și lt. col. PRUTEANU?

Răspuns:

Lt. col. PELLA I. a funcționat până la egirea sa la pensie la Curtea de Casație Militară din București, în calitate de membru consilier, cred până în anul 1943, când cred că a egit la pensie pentru limită de vârstă.-

Col. PRUTEANU RADU a funcționat și el la Curtea de Casație Militară în aceeași calitate până la egirea sa la pensie.-

Întrebare:

Ce date cunoașteți în legătură cu aceștia?

Răspuns:

Colonelul PELLA ION ofițer de cavalerie, originar din Iași, a fost mutat prin anul 1926 la Tribunalul Militar din București, după ce își luase licența în drept și a îndeplinit funcțiunea de comisar regal pe lângă Consiliul de Război al Corpului II Armată la Secția I-a până în anul 1934, când a fost mutat ca consilier juridic pe lângă Direcția Domeniilor Militare din Ministerul de Război, până în anul 1938 cred când a fost mutat la Curtea de Casație Militară din București în calitate de membru consilier până la egirea sa la pensie. A fost înaintat la gradul de general în rezervă. Este căsătorit, fără copii și locuiește în str. Viitor 17 (numărul trebuie verificat). După egirea la pensie a practicat avocatura pe lângă instanțele militare din București, lucrând în asociație cu avocatul FOCSENEANU. Era un foarte bun comisar regal, talentat ca vorbitor și a susținut acuzarea în foarte multe procese ce îi erau repartizate. În prezent, adică din anul 1948, nu s'a mai ocupat cu avocatură, fiind luat acest drept prin lege ofițerilor ce au făcut parte din Corpul Magistraților Militari, trăind din pensia

pe care o are. Eu știu să fi făcut vreodată vre-un fel de politică.-

Colonelul PRUTEANU RADU, ofițer de infanterie, rănit în picior în războiul din 1916-1918, fiind licențiat în drept a intrat în magistratura militară încă din anul 1919-20 și a făcut serviciu la Consiliul de Război depe lângă Corpul II Armată timp de aproape 20 de ani. În tot acest timp a îndeplinit funcțiunea de raportor adică judecător de instrucție la diferite cabinete, fiind numit apoi șef raportor și șeful judecătoriilor de instrucție.-

Prin anul 1936 - cred - a fost mutat la Ministerul de Război ca consilier juridic și apoi în Direcția Contenciosului câțva timp. După 1940, nu pot afirma cu precizie, a fost și el mutat ca membru consilier la Curtea de Casație Militară din București unde a stat până la eșirea la pensie pentru limită de vârstă, cred prin anul 1942-43. După eșirea la pensie a practicat avocatura tot pe lângă instanțele militare însă într-o măsură mai mică, fiind un om cu o situație materială foarte bună.-

Este originar din București, căsătorit cu fca rameurului MOSER și locuiește pe Bd. Filantropia - împreună cu un frate al său care avea o întreprindere de sobe de faianță. În calitate de șef judecător de instrucție a instruit foarte multe procese importante între anii 1925-35. În prezent este pensionar și nu știu să aibă vre-o altă ocupație, politică activă nu a făcut niciodată.-

Aceasta este declarația mea pe care o susțin și semnez propriu.-

ss. Dan Pascu

Leclerc

Subsemnatul ~~dom~~ Toren fost
ofiter oetiv (general maior
magistral) noient la Bronau
in 29 Iunie 1894, domiciliat
in Bucuresti Str Posteur 51 usupen
celor intrebate de elor:

Intrebare: Unde au functionat
in ultimul timp Col. Pella si
lt Col Punteanu?

Raspuns: lt Col Pella I. a functio-
nat pna la esirea sa la pensie
la Curtea de Contie Militara
olui Bucuresti, in calitate de
membru consilier cred pna in
anul 1943 cand cred ca a s-
la pensie pentru limit- de
virsta.

Col Punteanu Radu a functionat
dom Toren

și el la Curtea de Contre Militară.
în aceeași calitate până la esirea
sa la pensie.

Întrebare: Ce date cunoașteți
în legătură cu acesta?

Răspuns: Colonelul Pella Toru,
ofiter de cavalerie, originar din
Jasi, a fost mutat prin anul
1926 la Tribunalul Militar din
București, după ce își luase
licența în drept și a îndeplinit
funcțiunea de consilier Regal pe
lângă Consiliul de Război al
Corpusului II Armată, la Secția
I până în anul 1934 când
a fost mutat ca Consilier Juridic
pe lângă Direcția Buncurilor
Militare din Ministerul de
Război, până în anul 1938
când când a fost mutat la
Curtea de Contre Militară din
București în calitate de membru
consilier până la esirea sa
la pensie. A fost înaintat la
gradul de general în rezervă.
București

Este cunoscut, fără cârmă²
și locuiește în Str. Viitor 117
(numele trebuie verificat)
după sîrrea la pensie a practican
avocatură pe lângă instanțele
militare din București lucrînd
în asociație cu Avocatul
Focșeanu. Era un foarte
bun cunoscător Regel, tăcut
ca vorbitor și a sîrșit
acumarea în foarte multe procese
ce îi erau repartizate. În
prezent, adică din anul 1948
nu s'a mai ocupat cu avocatură
fiind luat acest drept prin
lege ofiterilor ce au făcut
parte din corpul magistraților
militari, trăind din pensia
pe care o are. Nu știu sîr fi
făcut vreodată vîră în
politica.

Colonelul Panteanu Roden, ofiter
de infanterie, rănit în pieior
Bombar

în rolul lui din 1916 - 1918, fiind
licențiat în drept a intrat în
magistratura militară încă din
anul 1918 - 20 și a făcut serviciu
la Consiliul de Război de pe lângă
Corpul II Armată timp de aproape
20 de ani. În tot acest timp
a îndeplinit funcțiunea de
raportor adică judecător de instan-
ție la diferite cabinete, fiind
numit apoi șef-raportor și
șef judecătoreș de instrucție.

Prin anul 1936 - cred - a fost
numit în Ministerul de Război
ca Consilier juridic și apoi în
Direcția Contencionului călător
timp. După 1940, nu pot afirma
cu precizie, a fost și el numit
ca membru consilier la Curtea
de Apel Militară din București
unde a stat până la exilarea la
pensiune pentru limită de vârstă,
creșt prin anul 1942 - 43. După
exilarea la pensie a practicat
Doru Tescu

avocatură tată pe lângă ³districte
militare însă mi a rămas
mai mică, fiind un oraș cu
situație materială foarte bună.

Este originară din București,
căsătorită cu fiica nămeurului
Moser și locuiește pe B-¹

Filantropia împreună cu
un frate al soii care avea o
interpretare de solie de faimă:

În calitate de sef judecator
de instrucție a instruit foarte
multe procese importante între
anii 1925 - 35. - În prezent
este pensionar și nu stă să
aibă vreo altă ocupație,
politici active nu a făcut
nici odată. -

Recorță este declarată
mea pe care a sustinut
seminar propriu
Dumitrescu

239

DECLARAȚIE

Subsemnatul DAN PASCU, de profesie fost militar activ, (general maior magistrat), născut în anul 1894, luna Iunie 29, la Brașov, căsătorit, domiciliat în Buc. str. Tăstănu nr. 51, asupra celor întrebată declar următoarele:

Întrebare:

Ce știți în legătură cu desfășurarea procesului de spionaj ARADI în diferite instanțe?

Răspuns:

În procesul ARADI nu am avut nici un rol, nici o misiune și nici o însărcinare. În acel timp eram-comisar regal la Cabinetul de Reformă al Corp. II Armată, o instanță disciplinară care funcționa însă pe lângă Tribunalul Militar al Corp. II Armată și care judecă numai ofițeri pentru greșeli grave contra onoarei ca om și militar. -

Îmi amintesc însă că într-o zi, din anul 1931, văzând lumea multă pe sala Tribunalului în dreptul Secției I de Judecată, am intrat de curiozitate înăuntru pentru a vedea ce proces se judecă. Aci am aflat că se judecă procesul ARADI, consiliul era prezidat de generalul de brigadă COSTANDACHE, comisar regal era lt. col. ROMBERANU ROMULUS și în acel timp era audiat un inculpat foarte mic de statură anume SILBER. După câteva minute am plecat și nu îmi reamintesc ce soluție s'a dat acestui proces. -

Alte date nu cunosc în legătură cu acest proces. -

Aceasta îmi este declarația pe care o dau, susțin și semnez propriu. -

ss. Dan Pascu

Declarație

Subsemnatul sau Ioscu
de profesie fost militar activ
(general maior magistrat) născut
în anul 1894 luna Iunie 29 la
Brosau, căsătorit domiciliat
în București Str. Pasteur și asupra
cărui întrebat de clar următoarele:

Întrebare: Ce știți în legătură cu
desfășurarea procesului de spionaj
Aradli în diferite instanțe?

Răspuns: În procesul Aradli nu
am avut nici un rol, nici a
înșușire și nici a înșăciorare.

În acel timp, eram comisar
Regal la Cabinetul de Reforme
al Corp. 1° Armată, a instanței
disciplinare care funcționa încă
pe lângă Tribunalul Militar
sau Ioscu

al Corp. II Armata și care judecă
numai ofițeri pentru greseli
grave contra onoarei ca om și țară.

Mi amintesc însă că într-o zi
din anul 1931 vizitând lumina noastră
pe sala Tribunalului în dreapta
Secției I de judecată am intrat
de curioziitate înăuntrul pentru a
vedea ce proces se judecă. Aci am
aflat că se judecă procesul Brodi,
cunoscând era președinte de Generalul
de Brigadă Costache, Comisar
Regal era El. Hotărârea domniei
și în acel timp era audiat un
inculpat foarte mic de statură
nume Silber. După câte va
aminti am plecat și nu mi
reamintesc ce soluție s'a dat
acestui proces.

Alte date nu cunosc în legătură
cu acest proces. —

Această mi este declarație
pe care a dat a sursei și le-am
propus. Domnitoru

241
241

DECLARAȚIE

Subsemnatul DAN PASCU, de profesiune fost militar activ (general maior magistrat), născut în anul 1894, la 29 Iunie, la Brașov, căsătorit, domiciliat în București str. Pasteur 51, asupra celor întrebate declar următoarele:

Întrebare:

Unde a funcționat în ultimul timp generalul COSTANDACHE?

Răspuns:

Cred că generalul COSTANDACHE a funcționat în Marele Stat Major la Serviciul Istoric al Armatei, până la ieșirea sa la pensie.-

Întrebare:

Ce date cunoașteți în legătură cu aceasta?

Răspuns:

M'am lucrat niciodată în cariera mea sub ordinele sau în același serviciu cu generalul COSTANDACHE, care știu că a lucrat mai mult în Marele Stat Major. Personal l-am cunoscut prin anul 1930 când întâmplător era numit președinte la una din secțiile de judecată ale Tribunalului Militar al C.I.I.A.

Așa de exemplu știu bine că a prezidat Consiliul de Război care a judecat în anul 1931 procesul de spionaj ARADU-SILBER, pentru că întâmplător am intrat și eu în sala de ședințe odată când se judeca acest proces. Cred deasemenea că generalul COSTANDACHE a luat parte și în procesul legionarilor din anul 1934 în legătură cu asasinarea lui I.C. BUCU fost prim ministru.-

Alte legături și cunoștințe nu am despre generalul COSTANDACHE.

Întrebare:

Care este ultimul domiciliu al acestuia?

Răspuns:

Nu cunosc. Se poate găsi în cartea de telefon.-

Aceasta este declarația mea pe care o semnez propriu.-

ss. Dan Pascu

Declarație

Subsemnatul Domn Pascu de profesie ne fost militar activ (general maior magistrat) nașcut în anul 1894 la 29 Iunie la Brășov, căsătorit, domiciliul în București, Str. Pasteur și asupra celor întrebat de declar următoarele :

Întrebare: Unde a funcționat în ultimul timp generalul Costăc, deche ?

Răspuns: Cred că generalul Costăc, deche a funcționat în Marele Stat Major la Serviciul Istoric al Armatei până la pension sa la puse.

Întrebare: Ce date cunoașteți în legătură cu acesta ?

Răspuns: N'am lucrat nici odată în cariera mea sub ordinele Domn Pascu

sau in aceleasi servicii cu Generalul
Costaiondoche, care stii ca a lucrat
mai mult in Marele Stat Major.

Personal l-am cunoscut prin
anul 1930 când întâmplător era
numit președinte la una din
secțiile de judecată ale Tribunalului
Cămin Militar al C. II. A. —

Așa de exemplu stii bine că
a președat comisiile de hoitori
care a judecat în anul 1931 procesul
de spionaj Brooki-Hilber pentru că
întâmplător am intrat și eu în
sala de sedințe odată când se judeca
acest proces. — Cred de asemenea că
generalul Costaiondoche a luat parte
și în procesul legionarilor din anul
1934 în legătură cu asasinarea lui
I.C. Luca, fost primul ministru.

Aste legături și curiozități mi-au
dăruit Generalul Costaiondoche.

Întrebare: Care este ultimul domiciliu
al acestuia?.

Răspuns: Nu cunosc, se poate găsi în cartea
de telefon. Acesta este declarativ men
pe care a semnat propriu Iancu Tănuș

DECLARAȚIE

243

Subsemnatul ROMULUS HOTINEANU, fost colonel magistrat, născut în anul 1890, luna 8, septembrie 14, la Iași, cu ultimul domiciliu în București Fundătura Negru Vodă Nr. 3, în prezent reținut, declar următoarele:

Intrebare:

Ce știți în legătură cu desfășurarea procesului de spionaj ARADI în diferite instanțe?

Răspuns:

N'am cunoștință de procesul de spionaj ARADI, n'am fost nici comisar regal și nici judecător în acest proces și nici nu știu că s'ar fi judecat un asemenea proces la Consiliul de Război al Corpului 2 Armată unde am funcționat până în anul 1936. Precizez că la Consiliul de Război al Corpului 2 Armată au fost două secții de judecată, poate acest proces a fost la cealaltă secție, din care cauză eu nu-mi aduc aminte de acest nume.-

Aceasta îmi este declarația pe care o susțin și semnez.-

ss. Romulus Hotineanu

244

Declarație

Subsemnatul Romulus Flattineanu,
 fost Colonel magistrat, născut în anul
 1890 luna Septembrie 14 la Gasi în
 ultimul domiciliu în București Fundatura
 Negru Voda N° 8, în prezent reținut, declar
 următoarele:

Întrebare

ce stă în legătură cu desfășurarea proces-
 ului de spionaj Bradi în diferite instanțe

Răspuns . -

N'am cunoscut de procesul de spionaj Bradi,
 n'am fost nici comisar Regal n' nici judecator
 în acest proces, n' nici mi s'tin ca s'ar fi judecat
 un asemenea proces la Comitetul de Război
 al Corpului 2 Armata unde am funcționat
 până în anul 1936. - Precizez că la Comitetul
 de Război al Corpului 2 Armata au fost două
 secții de judecată, poate acest proces a fost la
 una din secții, în care cauza eu nu mi-aduc aminte
 de acest nume.

Aceasta mi-e declarația pe care
 o dăstui n' semnez. Rom. Flattineanu

A.

245

DECLARAȚIE

=====

Subsemnatul VULCANESCU MIRCEA AUREL, fost funcționar public, actualmente condamnat în baza art.10 și 20 din legea 312 la 8 ani temniță grea, fost cu domiciliul în Str. Popa Soare 16, din București, - declar prin prezenta următoarele :

Intrebare :

Când și prin cine l-ați cunoscut pe BELU ZILBER ?

Răspuns :

L-am cunoscut în anul 1923, pe când îmi făceam serviciul militar la școala militară de geniu din București, fiind cu el coleg la aceeași școală ca teteriști, amândoi.-

Intrebare :

Care au fost relațiile Dvs. cu el ?

Răspuns :

Am fost cu el prieten bun în sensul că mi-a fost un tovarăș pasionat de discuțiuni, am ținut mult la el și l-am apreciat ca pe una din inteligențele cele mai vii din generația mea, precum și ca pe un om bun la suflet, independent de deosebiri de păreri care ne despărțeau în multe domenii în special în cel politic și independent de faptul că ne-am văzut mai des, ori mai rar, după diferitele epoci ale vieții mele.-

Intrebare :

Ce prieteni comuni ați avut și în ce perioadă de timp ?

Răspuns :

Am avut foarte mulți prieteni comuni.- Aproape pe toți tinerii care au însemnat ceva în generația noastră, precum și în specialitatea economică, ce ne-a fost comună.-

Prietenii noștri au făcut parte din diferitele medii intelectuale în care am trăit.-

La armată formasem un fel de "echipă a conferențiarilor", cu el cu ing. WILHELM KAHANE și cu ing. SABBA STEFANESCU, cu care discutam împreună chestiuni de filozofie, de fi-

246
248

zică de artă, de cultură etc.-

Dintre colegii de Universitate, am avut ca prieteni comuni, mai apropiați pe IONEL COSTIN, pe Dr. MITU GEORGESCU, pe NICOLAE ARGINTESCU ;

Dintre colegii economiști ori literați, cu care am luat parte la diferitele asociații, prieteni comuni mai apropiați ne-au fost : scriitorul MIHAIL SEBASTIAN PAUL STE-RIAN, ALEXANDRU NEAGU, DUMITRU IORDAN și mulți alții cu care am făcut parte din consiliile ori din echipele de lucru ale acestor grupări și societăți culturale.-

Aceasta-mi este declarația, pe care o dau, susțin și semnez.-

ss/. MIRCEA VULCANESCU

7 Decembrie 1950.-

247

DeclarațieA.

Subnumatul Vulcănescu Mircea Aurel
 fost funcționar public, actualmente condamnat
 în baza art. 12 și 2a din Legea 312 la Săni Temești
 grea, fost cu domiciliul în strada Poza Poare 16 din
 București, — declar prin prezenta următoarele:

Întrebare: Când și prin cine l-ați cunoscut
 pe Belu Lilber?

Răspuns: L-am cunoscut în anul 1923, pe
 când îmi făceam serviciul militar la Școala
 militară de geniu din București, fiind eu el
 coleg de aceea școală cu T. T. Risti, ambdoi.

Întrebare: Care au fost relațiile D-ru cu el?

Răspuns: Am fost cu el prieten bun, în sensul
 că mi-a fost un tovarăș, fascinat de discutiuni,
 am ținut mult la el și l-am apreciat ca pe una
 din 'inteligentele' ale mării vii din generația mea,
 precum și ca pe un om bun la suflet, independent
 de deosebiriile de păreri care se despartau în
 multe domenii, în special în cel politic și indepen-
 dent de faptul că ne-am văzut mai des, ori mai
 rar, după diferitele epoci ale vieții mele.

Întrebare: Ce prieteni comuni ați avut și în ce
 perioadă de timp?

Răspuns: Am avut foarte mulți prieteni comuni

Aproape pe toți tinerii care au însemnat
cărți în generația noastră, precum și în special-
itatea economică, ce ne-a fost comună.

Prieteni noștri au făcut parte din dife-
rite medii intelectuale în care am trăit.

La armată, formam un mic fel de „sclerită a
confesantilor”, cu el, cu inginerul Wilhelm Kalene
și cu inginerul Salba Ștefanescu, cu care discutam,
înpreună chestiuni de filosofie, de fizică, de artă,
de cultură, etc.

Dintre colegii de universitate, am avut ca pri-
teni comuni, mai apropiați, pe Ionel Călin, pe
doct. Mihail Georgescu, pe Nicolae Argintescu.

Dintre colegii economici, ori literari, cu care am
făcut parte la diferite asociații, prieteni mai
aproșați ne-am fost: Scriitorul Mihail Lebeșteanu,
Paul Șterian, Alexandru Beagă, Dumitru Iordan,
și mulți alții cu care am făcut parte din
Comitete ori din scleritele de lucru ale acestor
grupuri și societăți culturale.

Aceasta nu este declarația pe care o dau
suntului și surorilor

Nicola Tulea

7 Decembrie 1950 -

PROCES VERBAL Nr. 816

DE DEPUNERE ȘI PERCHEZIȚIE CORPORALĂ

Făcut astăzi, 17 Iunie 1951 ora 5³⁰ în București

Noi, Iordan Vălcuș din D. G. S. S.

în virtutea drepturilor ce ne sunt acordate, dispunem de punerea în arest în interesul cercetărilor a

num. lui VLADIMIRESCU-CTIN născut la 17 Iunie 1899 în comuna București

județul Ilfov fiul lui Ion + și Stanca +

de profesie Funcționar căsătorit cu nu domiciliat în București

Str. Brest Bichovane Nr. 2 primit conform ordinului rapoartului

Nr. din

Procedând la percheziția corporală a susnumitului, am găsit asupra lui următoarele obiecte și valori:

doșori un săculeț uscat și un port de dinți două imense
 un chifot două cămăși un broșat trei perechi cizme și o cravată
 portiere un fular mînus piele două botine o bucată și un ruf
 siraturi peșteri reșere cu țesătură și brasă șapte forasne două
 și o forficuță un cutit și o înfrățiminte a trusei

Drept care am încheiat prezentul proces verbal.

OFITER DE SERVICIU,

Percheziționat,

Transferat la conform Ordinului Nr. din

Am predat,
OFITER DE SERVICIU,Am primit,
reținutul și obiectele
menționate în prezen-
tul proces verbal.

D O V A D Ă

Am primit obiectele și valorile menționate în prezentul proces verbal.

Data

FIȘA PERSONALĂ

Intocmită de Direcția, Serv. Județean

Numele și prenumele:

Cu porecla:

Nume fals:

Semnătura infractorului:

Felul infracțiunii:

Ocupațiunea:

Origina socială:

Apartenența politică:

Avere:

Vârsta:

Luna nașterii, comuna, județul, țara:

Ultimul domiciliu: comuna, județul, țara:

Domiciliul anterioare:

Naționalitatea:

Cetățenia:

Religiunea:

A fost

Fotografiat de

Clișeul Nr.

Dactiloscopia de

Studii:

nba ce posedă:

Situația militară:

Specialitatea ca infractor:

mula dactiloscopică:

Starea civilă

Tată

Mama

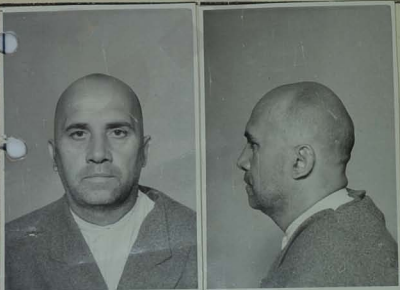
Soț-(ia)

Copii

Rude

EXPUNEREA REZUMATIVĂ
A INFRACTIUNII:

FOTOGRAFIA

SEMNALMENTELE

- 248
1. Talia: m. 170 cm. 40
f. mic, mic, mijlociu, înalt, f. înalt.
2. Corpolența Bine făcut
slab, svelt, potrivit, bine făcut, mare.
3. Fața { culoarea roz
forma rotundă
culoarea: roz, palidă, brună.
forma: rotundă, ovală, patrată, păină sau slabă.
4. Fruntea mijlocie
mică, mijlocie, mare, turită, plină sau slabă.
5. Părul { culoarea înțes cu chelie
sur.
ondulat, neted, chelie.
culoarea: blond, roșu, castaniu, negru, sur, alb.

6. Ochii albaştri
albaştri, cenuși, galbeni, porțocaii, castani deschis, castani închis, particularități.
7. Sprâncene { forma după
culoarea castani
forma: drepte, arcuite, înfonate.
culoarea: se notează când diferă de a părului capului.
8. Nasul { profil rectilini
fața
pirectilini, concav, convex.
~~l. drept, ondulat, turrit, apăs, boțit.~~
9. Gura mijlocie buze groase
subiri
med, mijlocie, mare, buze groase, subiri, răstrate.
10. Bărbia subiri
subțire, lată, dublă, cu gropi.
11. Urechile mici depărte te.
mici, mijlocii, mari, depărtate, lipite, gaurite.

12. Semne particulare {
cicatrice, pigmentări
ale pielii, tatuaș,
fracturi, anchilozie,
pleoare în X sau O,
ghebos, amputări etc.

Licentie la mână Plöingö.

LEGĂTURI POLITICE

CARACTERIZĂRI SPECIALE ASUPRA INDIVIDULUI

IMPRESIUNILE DIGITALE ALE MĂINII STÂNGI

MARE

INDEX

MIJLOCIU

INELAR

MIC

Ziua arestării și comportarea la arestare	REZULTATUL PERCHEZIȚIEI	ANTECEDENTE	CONDAMNAT	
			Prin sentință sau decizie	
24-II 1951			13 46 269	
			LOCUL UNDE EXECUTA PEDEAPSA	

OBSERVAȚIUNI ȘI NOTE OFICIALE

SEMNĂTURA CELUI CE A FĂCUT FOAIA

Sigiliul

SEMNĂTURA OFITERULUI DE MILITIE UNDE
SA FOTOGRAFIAT ȘI DACTILOSCOPIAT

Bolan

Sigiliul

IMPRESIUNILE DIGITALE A MĂINII DREPTÉ

MARE	INDEX	MIJLOCIU	INELAR	MIC
				

in dosar

250
251

DECLARAȚIE
=====

Subsemnatul CONSTANTIN C.VLADIMIRESCU, născut în anul 1899, luna Iunie, ziua 17, fiu vitreg al lui DUMITRU VLADIMIRESCU fost inspector general la Siguranță, de profesiune funcționar, domiciliat în Str.Preot Bidoianu Nr.2, declar următoarele :

Am intrat în Siguranță în anul 1919, luna Iulie, cu gradul de agent special clasa IV-a - neexistând la acea dată grade administrative - și repartizat la arhiva acelei instituții am funcționat la această arhivă până aproape de sfârșitul anului 1929, luna nu-mi amintesc, când am fost trecut la Registratura Generală.- În anul 1930, cerându-se funcționari la Contabilitatea Ministerului de Interne pentru a se trece ordinele de plată în registrele dela Serviciul Scripte, am trecut ca detașat la acel serviciu, funcționând acolo până la 1 Aprilie 1939, dată când mi-a încetat detașarea la Minister.-

Dela această dată am lucrat în cadrul Contabilității Direcțiunea Poliției până în anul 1940, când am fost numit mandatarul Direcției - funcțiune ce am îndeplinit-o până la 23 Ianuarie 1949, dată când a luat ființă Miliția.-

Dela 23 Ianuarie 1949 și până la data de 20 Ianuarie 1951, când am fost scos din Miliție, am lucrat în cadrul Direcției Administrative.-

Aceasta îmi este declarația pe care o semnez propriu.

ss/. C. VLADIMIRESCU

17 Iulie 1951

Declarație

Subsemnatul Constantin C. Vladimirescu
născut în anul 1899 în orașul Suceava, județul
Suceava, fiu vitreg al lui Dumitru Vladimirescu
fost Inspector general la Siguranță, de
profesiune funcționar, domiciliat în
Strada Petru Bidoșan 42, declar
următoarele:

Am intrat în Siguranță în anul
1919, luna Iulie, cu gradul de agent
special clasa IV^a - necesitând la acea
dată grade administrative, - și repa-
rtizat la arhivă a celui instituit,
am funcționat la această arhivă până
aforajale sfârșitului anului 1929, lucru
mămi amintesc, când am fost trecut la
registratura generală. În anul 1930,
cercându-se funcționarii la Controlu-
rea Ministerului de Interne pentru a
se ține ordinul de plată la registratură
de la Serv. Scriso, am trecut să lucrez
la acel serviciu, funcționând acolo până
la 1 Aprilie 1939, dată când mi-a înca-
tat o detașare la Minister.

De la această dată am lucrat în
cadrul Controlului din Căminul
Politic, până în anul 1940 când am
fost numit mandatar al Sii.
C. Vladimirescu

funcțiune ce am îndeplinit o până
la 23 Ianuarie 1949, când caînd
luat fiinta lilitie.

De la 23 Ianuarie 1949 n p duc la
data de 20 Ianuarie 1951, când am fost
terc din lilitie, am lucrat în cadrul
directiei administrative.

acasta imi este declaratie
pe care o scitez propriu -

c. cl ardine -

17 Iulie 1951-

la domeniul

5
252
253

D E C L A R A T I E
=====

Subsemnatul CONSTANTIN VLADIMIRESCU, născut în București, anul 1899, luna Iunie, ziua 17, de profesiune funcționar asupra celor întrebate despre MARGULIES SAMI, declar următoarele :

Numitul MARGULIES SAMI, a fost văzut de subsemnatul venind în casa tatălui meu vitreg, DUMITRU VLADIMIRESCU, fost inspector de Siguranță.- Stiam că era informatorul tatălui meu vitreg, pe care-l ținea în curent cu tot ce se petrecea în mișcarea comunistă din anii 1926-1928, MARGULIES SAMI fiind un militant de seamă a mișcării comuniste.-

După moartea tatălui meu, pe la sfârșitul anului 1930, am fost căutat de către Dl. VASILE PARIZIANU, fost inspector în Prefectura Poliției Capitalei și întrebât dacă știu unde locuiește MARGULIES SAMI - pe care-l știa că era informatorul tatălui meu.- La răspunsul meu că știu, m'a rugat ca într'una din zile să trec pe la el și să-i comunic că vrea să-l vadă.-

Trecând pe Calea Moșilor și văzându-l în prăvălie, m'am abătut pe la MARGULIES SAMI.- Spunându-i dorința d-lui PARIZIANU VASILE, MARGULIES SAMI, a acceptat ca întâlnirea să aibă loc chiar în seara aceea la șoseaua Jianu, între garajele Leonida și Statuia Aviatorilor la ora 8, lucru ce am și comunicat.-

Menționez că Dl. VASILE PARIZIANU, știind că MARGULIES SAMI, lucra pentru tatăl meu, voia ca să-i procure informații asupra mișcării comuniste și pentru el.-

Deasemenea știu că MARGULIES SAMI a devenit informatorul lui VASILE PARIZIANU.-

Aceasta îmi este declarația pe care o semnez.-

ss/. C. VLADIMIRESCU

18 Iulie 1951

Declarație

283
D.

Subsemnatul Constantin Radulescu, născut în București, anul 1899, luna Iunie, ziua 17, de profesie funcționar, asuprit celălalt înțeles deosebit Margulius Sami, declar următoarele:

Subsemnatul Margulius Sami, a fost răpăd de subsemnatul venind în casa tatălui meu atîta, d. Dimitrie Radulescu, fost inspector de Siguranță. Știu că era informatul tatălui meu atîta pe care l. tîna în curtea de la a. petrecut în miscarea comunistă din anul 1926-1928, Margulius Sami fiind în neîntîlnit de seama al mișcării comuniste.

Dez. învarțor tatălui meu, pe la sfîrșitul anului 1930, au fost căutat de tatăl d. Vasile Parizianu, fost inspector în Ref. Pol. Capitală și întrebă dacă știu unde locuiește Margulius Sami. pe care l. Știu că era informatul tatălui meu. La răspunsul meu că știu, m-a rugat să întreb din nou pe la el și să-i comunic că vrea să-l vîdă; în

Trecînd pe Calea Dorilor și văzîndu-l în proximitate, m-am abătut pe la Margulius Sami. După un timp, d. d. Vasile Parizianu, babil, Margulius Sami, a acceptat că înțelegem în aia loc chiar în scara acces la Sosea, fixu-mi în garajul Leonida și Statușo de la adresa Co. ora 8. Luni 6 ani în Comunicat.

Declarația că d. Vasile Parizianu, știind că Margulius Sami, lucra pentru tatălui meu pe care l. să-i procure informatii asupra mișcării comuniste și pentru el.

Deoarece știu că Margulius Sami a devenit informatul lui Vasile Parizianu - acceptu-mi este declarația pe care o dau
C. Radulescu

propris.

cradimou

~~18. July 1951~~

18. July 1951.

255
259
12
11

Declarație

Subsemnatul Constantin Vladimirescu, născut în Buc., anul 1899, leua 17 ani, de profesie funcționar, cu ultimul domiciliu în Buc. 17. Prost Bîlboacău 22, asupra celor întrebate, declar următoarele:

Pe numitul Dimitrie Ionescu, fost inspector al Brigăzilor Centrale din Sib. 96 a Siguranței, care cunoaște de când am intrat în serviciul aeriilor institutii, adică din anul 1919. - Raporturile dintre mine și el nu au fost decât de la seful subaltern, în făcând serviciul în Arșivă Siguranței, ducându-l din când în când din aerodrom, pe care l. comanda.

Dimitrie Ionescu, fiind seful tatălui meu vitreg, Dimitrie Vladimirescu, fost deasemenea inspector în Sib. 96 a Siguranței, mai venea săa invitat de tatăl meu vitreg, în casa noastră când era masa dimpreună cu alții colegi de a tatălui meu de la serviciu. Cu fiind în viața lui Glas nu stăteam la masă cu ei făcând oficial de a da ajutor mamei mele pentru a servi. Raporturile de prietenie nu am avut cu Dimitrie Ionescu fiindcă după cum am arătat mai sus, el fiind mult mai în vârstă ca mine, avea o funcțiune superioară, era exersat de distanță și neprietenos. - C. Vladimirescu

1
Scuză moartea tatălui meu din
anul 1930, și până în prezent pe dăruito
Ionescu în l-au mai văzut. Am auzit
că ar fi murit.

Oricâtă îmi este declarativ
pe care a semnat porțon.

C. R. Adinirascu

27. Iulie 1957.

2536

D E C L A R A T I E

=====

Subsemnata SANDU STEFANIA, născută în anul 1911 la Iași, fiica lui MOISE și a lui TIVIA RUSEM, domiciliată în București Str. Dionisie Lupa Nr.2, declar următoarele :

Cunosc pe ZILBER HERBERT din anul 1947 luna August.- Am stat împreună cu dânsul până în Noembrie.-

Cu această ocazie am putut să văd câteva aspecte din atitudinea lui antipartinică și antisovietică.- Spun numai "unel aspecte fiindcă în fața mea nu-și dădea drumul la tot veninul să cotindu-mă "fanatică" ca și pe sora mea.-

Despre tov.TEOHARI spunea că n'ar putea descoperi dușmanii regimului, dacă n'ar avea informatori bine plătiți așa cum făcea Siguranța burgheză.-

Despre tov.BODNARAS spunea în bătaie de joc că-și însușește anumite acțiuni care nu erau ale lui și că gărzile n'au avut nici un rol.-

Despre tov. ANA spunea că are un "sobor de țate", că nevasta lui (sora mea) ar fi făcut și ea parte din sobor dacă nu s'ar fi căsătorit cu dânsul.-

Dela sora mea am aflat că difuza o fotografie cara arăta pe tov.ANA într'o poziție caraghioasă (luată de un prieten al lui englez) tocmai cu scopul de a o compromite.-

În minte că într'o seară s'a pregătit foarte misterios să meargă la PATRASCANU (cred că era prin Septembrie sau Octombrie).-

În casă n'am avut ocazia să văd cine venea, căci prietenii mei "importanți" îi primea sus și el venea jos ca să facă numai cafele.-

Între timp l-am auzit vorbind de un prieten care fusese în diplomatie, venise la dânsul și ulterior a fost arestat (cred că sora mea știe cum îl cheamă).-

253

I-am auzit vorbind odată (mi se pare cu BRAUNER) despre un prieten (proprietar sau acționar) dela fabrica Găvane care trebuia să le dea o sumă de bani.-

Si față de Uniunea Sovietică avea atitudine de dușmănie și de bărfeală.- Când i-am vorbit despre metropolitanul din Moscova mi-a spus că se aștepta să vorbim despre aceasta, căci oameni care vin de acolo n'au ce povești mai frumoase și mai interesante, în "Occident" metropolitanul e ceva obișnuit.-

Atacul lui mârșav se îndrepta împotriva relațiilor noastre comerciale cu Uniunea Sovietică.-

El nu vedea ajutorul sovietic în aceste relații, ci spunea că Uniunea Sovietică ne vinde mașini rudimentare și scumpe, în timp ce englezii și americanii ne oferă lucruri bune și mult mai ieftine, deci de aici noi ieșim în pierdere.-

Tot așa comenta și ajutorul dat de Uniunea Sovietică în timpul secetei.- Atacurile lui dușmănoase la adresa Uniunii Sovietice le sprijinea pe cifre care le deținea dela "persoane competente" sau le avea dela Institutul de Conjunctură.-

O prietenă de a mea mi-a povestit că încerca s'o convingă tot cu "cifre" dela Institutul de Conjunctură, că țara era sărăcită (în timpul secetei) din cauza că "rușii cară fără milă bunurile noastre".-

Rădea mereu de linia pe care o dădea partidul ca să învățăm din experiența Partidului Bolșevic și din experiența muncii sovietice.-

Spunea că în dorința de a "imita" vom începe să "inventăm" procese troțchiste.-

Literatura și știința sovietică - după părerea lui - erau mult în urma Occidentului, cădea în extaz în fața cosmopolitismului putred burghez.- În bătaie de joc spunea că "rușii" revendică diferite descoperiri în știință care în fond nu-i ale lor.-

După arestarea sa, când ne-am mutat înapoi aici, am văzut că veneau numai sora lui și cumnata - un timp a venit și o vară (BIANCA).- Aceasta însă n'a durat mult, căci sora mea imediat ce s'a desmeticit a avut o atitudine față de aceste rude,

././.

care le-a îndepărtat.- Din când în când a mai venit și NICUSOR (am uitat pronumele) care fusese prietenul lui "bogat și intim" dar și pe acesta l-a făcut să înțeleagă că nu mai are ce căuta.-

Prima impresie care am avut-o când am stat de vorbă cu dânsul a fost o nedumerire cum un astfel de individ a putut ajunge în Partid, și pe deasupra să aibă și muncă de răspundere.-

Apoi, am gândit că se vede că este un intelectual care este veșnic nemulțumit și umblă cu capul în vânt.- Dar pe măsură ce trecea timpul se vedea ura lui pentru conducătorii și politica Partidului.-

Si cel mai bine am putut cântări atitudinea lui (acțiunile nu le cunoșteam) după procesele bandiților din celelalte țări de democrație populară.-

Aceasta îmi este declarația pe care o semnez.-

ss/. SANDU STEFANIA

15 Septembrie 1951

Am uitat să scriu că trebuie căutată secretara lui dela Institut (ANA- MARIA) căci aceasta era "foarte devotată serviciului".-

DECLARAȚIE

Subsemnata SANDU STEFANIA, născută în anul 1911, orașul Iași, fiica lui Moise și Tivia Nusem, cu domiciliul în București str. Dionisie Lupu 2, declar următoarele:

Duminică dimineața a venit la mine să mă viziteze sora lui ZILBER HERBERT. Ea mi-a spus că în chiar dimineața arestării sorei mele i s'a telefonat de către cineva din bloc. Mi-a spus că părerea ei este că NUTU a fost luat de Securitate pentru ca să dea informații în legătură cu activitatea lui ZILBER și că aceeași în vederea judecării procesului PATRASCANU.

Era informată că trebuia să se julece un proces mare, dar (deși destul de mare) nu încă procesul PATRASCANU. Am avut impresia că are legătură cu cineva din barou, cu vre-un avocat care apără. Tot dânsa mi-a povestit că va fi în măsură să-mi spună când vor fi aduși pentru proces căci de obicei stau la Jilava și dânsa are cunoștințe din partea locului care o vor anunța.

Si-a exprimat frica pentru soțul și fratele ei, că ar putea suferi și ei consecințe.

Cunoaște toate arestările făcute de Securitate, povestite cu lux de amănunte. Mi-a povestit că a fost luat ing. CALMANOVICI, că această arestare s'a comentat foarte mult între ingineri, că toți sunt convingi că este nevinovat și soția lui este convinsă de aceasta.-

Ca o consecință a arestării lui CALMANOVICI s'a sinucis tov. MIREL dela Cadrele C.C. Când am protestat împotriva acestor zvonuri murdare dânsa mi-a argumentat cu afirmațiile familiei sale cum că la înmormântare n'a fost nici un tov. dela C.C. ci numai rudele.-

Când și-a exprimat furia pentru fratele ei am întrebat-o care este situația lui. Dânsa mi-a spus că a fost de două ori verificat, odată când au fost verificările și altădată când a fost făcut director de policlinică. La întrebarea pusă că unde este fratele său, el a răspuns că a dispărut și el nu-i știe de urmă. În felul acesta a mințit Partidul și a fost ales și deputat de raion.

În general femeia aceasta are legături multe și știe și a informează și colportează multe zvonuri. Soțul ei lucrează ca con-

lier la Ministerul Energiei Electrice, este bun specialist, a slujit foarte bine regimul trecut, a fost f. bogat, a finanțat pe ZILBER care era veșnic în pană de bani, deoarece avea femei care-l "TAPAU" (așa mi-a povestit sora lui).

Aceasta îmi este declarația pe care o semnez.

ss. Sandu Stefania

15 Septembrie 1951.-

78 VI 51

261
260

D E C L A R A T I E

=====

Subsemnatul CONST.D.DUMITRU, colonel pensionar, născut la 30 Iunie 1888 în orașul Floești, din părinți DUMITRACHE și SEVASTA, ambii decedați, domiciliat în București, BdI.Prof.Dr. Marinescu Nr.49, declar următoarele :

În toamna anului 1930, fiind însărcinat cu instrucția afacerii Ing.SOLOMON, Maior VARZARU și alții, la Consiliul de Război al C.2 Armată, aveam de șef - al Consiliului - pe colonel CONSTANTIN TURBATU în calitate de prim comisar regal al Consiliului de Război al C.2 Armată, numit în această funcțiune chiar pe data de 1 Octombrie 1930.-

Printre inculpații din dosarul Ing.SOLOMON și alții - se afla tot ca inculpat și Ing.ZILBER, acuzat, tot de chestiuni de spionaj - ca și ceilalți din dosar.-

Îmi reamintesc - cu precizie - că pentru inculpatul Ing.ZILBER, șeful meu col.TURBATU, manifesta o deosebită atențiune, atitudine ce nu o avea pentru nici unul din ceilalți inculpați.-

Astfel - îmi reamintesc că - în timpul instrucțiunii, Ing.ZILBER a trimis o scrisoare coindicatului VICTOR ARADI, care de altfel era principalul său acuzator prin care Ing.ZILBER ruga pe ARADI, să revină asupra declarațiilor făcute în ce privește persoana lui ZILBER, luând totul asupra sa, etc., etc.-

Știu că în esență, scrisoarea tindea la salvarea lui ZILBER, rămânând ca de soarta lui ARADI, să se ocupe ulterior.-

Această scrisoare Ing.ZILBER a încredințat-o frizerului - sub promisiunea acestuia că o va încredința personal lui VICTOR ARADI, ceva ce însă nu a făcut, că a adus scrisoarea acasă la mine la Cercul Militar, unde locuiam, predându-mi-o personal și arătându-mi împrejurările în care a primit-o și în ce

scop anume.-

2861
Stiu că atunci când șeful meu col.TURBATU a aflat de această scrisoare și de predarea ei direct mie, s'a supărat și a făcut aspre observațiuni, nu numai șefului, dar și personalului dela închisoare, care avusese un rol în această chestiune.-

Față de mine încă a avut aceeași atitudine de protest, pretinzând că această scrisoare, trebuia să i se aducă d-sale personal.-

La aceasta eu am arătat șefului meu că nu-i înțeleg supărarea, intrucât în calitatea mea de instructor era firesc ca cei dela închisoare să se gândească că mie trebuie să mi-o încredințeze și că eu dealtfel, făcând procesul verbal respectiv, voi pune scrisoarea la dosarul de instrucție, făcând constatările firești în ce privește conținutul ei și trăgând aceleași firești concluziuni.-

Nu pot uita totuși că o chestiune ca aceasta a fost în stare să-l supere, ceea ce m'a surprins foarte mult și deabia atunci am început să-mi dau seama de unele manifestări binevoitoare ale d-sale față de Ing.ZILBER.-

Adaog în legătură cu aceasta și următoarele : Este adevărat că la judecarea acestui proces care a durat aproape întreaga lună Mai din anul 1931 - deși eu nu mai eram în București, ci fusesem mutat în provincie, totuși am aflat cu surprindere că Ing.ZILBER - a primit o pedeapsă mult mai mică - față de cele primite de ceilalți coacuzăți din proces - și a căror vinovăție se putea pune pe aceeași linie cu ing.ZILBER.-

Deasemenea am fost surprins că - în recurs - singurul care a obținut casarea sentinței de condamnare, a fost tot numai ing.ZILBER și ceva mai mult că i s'a admis chiar judecarea sa de către instanțele penale civile - care rejudecându-l, au pronunțat achitarea sa de orice penalitate.-

Este o situație de favoare, căci altfel n am cum să o numesc - de care se vede că s'a bucurat Ing.ZILBER în acest proces -, dar ale cărei cauze, eu nu le-am cunoscut niciodată.-

Aceasta îmi este declarația pe care o susțin și o semnez.-

ss/. G.D.DUMITRU

18 Iunie 1951

25 III 57

262
263

D E C L A R A T I E
=====

Subsemnatul SICLOVAN GHEORGHE, funcționar la
Comitetul de Stat al Planificării, domiciliat în București str.
13 Decembrie Nr. 4, declar următoarele:

Am intrat la Institutul Românesc pentru Studiul
Conjuncturii Economice (I.R.C.E.) în Ianuarie 1948, unde am
lucrat ca referent până în Februarie 1947. Aici l-am cunoscut
pe HENRICH ZILBER, care era director al Institutului.

Ceace îl caracteriza pe HENRICH ZILBER în cei
peste doi ani cât l-am cunoscut, a fost, cred, în primul rând
ambitia personală. Își supraestima cunoștințele și posibili-
tățile și în tot momentul era dispus să privească "de sus"
la munca făcută de alții. Avea o părere exagerat de bună despre
propria sa persoană, lucru pe care de altfel îl arăta pe față.
La început și eu, credeam că într'adevăr ZILBER este o capaci-
tate, dar după vreo câteva luni am observat suficient de multe
semne de superficialitate, atât în părerile, cât și în munca sa.
Avea într'adevăr unele cunoștințe economice, îndeosebi în practica
cercetărilor, conjuncturale și statistica economică. Acestea
însă erau baxate prea puțin pe doctrina economică marxist-
leninistă, fapt, care a făcut ca și rezultatele unor lucrări să
fie eronate. (Menționez în această direcție, printre altele,
calculule de venit național, care erau greșite, fiind făcute
după metodele statistice burgheze.

Un fapt care deasemenea a contribuit la îndurirea
mea în privința ambiției și orgoliului care îl stăpâneau,
a fost goana după titluri. Aceasta l-a și determinat să facă
tot posibilul să ajungă profesor universitar; apoi nu pierdea
nici o ocazie să arate, că situația pe care o avea la Ministerul
de Externe, de consilier era echivalentă cu aceea de ministru
plenipotențiar.

În privința modului în care colabora, cu oamenii
din cadrul Institutului: îi ajuta atâtă timp, cât nu prezentau
pentru el pericolul unei "concuranțe"; imediat însă ce se
nădea acest pericol, începea să le minimalizeze munca și

./.

ss/SICLOVAN

- 3 -
contribuția în lucrări, să îi prezinte că ar primi nu cum
trebuie lucrurile. Aceasta am constatat-o în cazul celor doi
colaboratori sau referenți mai vechi ai Institutului, (BUCUR
SCHIOPU, ROMAN MOLDOVAN, CIRUS SPIRIDE, etc.)

La Institut a existat o celulă de partid, la ale
cărei ședințe (urec-o câteua) am participat și eu, până la
încadrarea mea la organizația de partid a C.C. al P.C.R.
Ședințele erau formale, adevăratul spirit de partid lipsea.
Acest lucru l-am putut aprecia îndeosebi, după ce am început
să duc viața de partid la organizația dela Comitetul Central

În privința relațiilor pe care le avea HERBERT
ZILBER, pe care le cunosc din timpul, cât am lucrat la Insti-
tut:

În primul rând trebuie să menționez că după câte
știu, Institutul era finanțat permanent sau cu intermitență,
de Ministerul de Finanțe (pe atunci sub conducere tătaru-
ciacă), de Banca Națională, de Asociația petroliștilor (AIPR)
de Soc. Țeșă, Soc. Textila Buhuși, precum și de alte întreprin-
deri mari.

În conducerea Institutului erau reprezentanții
marii burghezii (GEZAR POPESCU, condamnat acum câțua timp în
procesul sabotajilor din industria petroliferă, FLUTARK COTA-
RU tot dela AIPR și alții) ai aparatului de stat burgher
(SABIN MANUILA, Dr. MITU GEORGESCU - dela Institutul de Sta-
tistică, PANDELA, AUGEN BALAN și EUGEN DEMETRESCU - foști se-
cretari generali ai Ministerului de Finanțe, D. IORDAN, ION
CRISTU dela Ministerul de Externe, care era și președinte
al Institutului și alții) și PATRASCANU.

Cred, că s'ar putea consulta cu folos, în această
privință arhiva Institutului, care a fost depusă în 1947
la Institutul de Statistică.

Dintre membrii Institutului HERBERT ZILBER în-
treținea relațiile cele mai strânse, cu PATRASCANU, care îmi
amintesc, că a venit de mai multe ori pela Institut și cu
care ZILBER avea relații personale de prietenie. Asemenea
relații de prietenie știu că mai aveau ZILBER și PATRASCANU
cu HARI BRAUNER, cu TOROSIAN (după cum mi s'a spus) fost
consul general la Paris, LENA CONSTANT, BETEA.

HERBERT ZILBER era vizitat, în afară de cei men-
ționați mai sus și de alte persoane, străine de Institut.
Unora dintre ele le știu numele: un ofițer dela Misiunea
Americână, MADISON pe care l-am văzut la Institut - în
civil - împreună cu încă o persoană, care, cum mi-au spus

./.

se/SICLOVAN

colegii era tot ofițeri (american sau englez) însă, acum nu l-am aflat numele. Nu știu care a fost obiectul vizitelor lor, însă bănuiesc că ureau să se informeze asupra economiei noastre.

Știu deasemenea că ZILBER a fost vizitat de VISCIANU, fără să fi aflat vreodată ce s'ar fi discutat între ei.

Mai era un inginer, GATLAN (așa îmi amintesc că se chema), care îl vizita destul de des; nu știu ce face și cu ce se ocupă acest GATLAN.

Am mai văzut și alte persoane pe la Institut, însă ori nu le-am aflat numele, ori nu le-am dat atunci importanță. Astfel, după reîntoarcerea sa din Uniune, vedea des pe la Institut și GOGU RAULESCU.

Acestate sunt faptele pe care mi le amintesc despre Institut și despre HERBERT ZILBER. Socotesc că despre ZILBER ar putea să dea relații mai amănunțite unii dintre foștii angajați ai Institutului, care îl cunoșteau de mai de mult pe ZILBER și care erau mai apropiați de el, cum sunt ANAMARIA MARCUSOHN (MARCUS), ANDREI SEBASTIAN (BENO HELFTER) frate al scriitorului MIHAIL SEBASTIAN.

În privința orarului de lucru al lui ZILBER menționez că el lucra dimineața la Institut, însă de regulă venea și după amiază și lucra și seările, de foarte multe ori singur sau fiind acolo (în secretariat) și ANAMARIA MARCUSOHN (MARCUS). În aceste după amieze, deasemenea se întâmpla să primească vizite. Astfel îmi amintesc că odată într-o vară (1946 mi se pare), în timp ce eu eram la Institut, într-o după amiază, a venit la ZILBER, PATRASCANU. O știu de acolo, deoarece ANAMARIA MARCUSOHN care era la Secretariat, a venit la mine și mi-a spus să merg să cumpăr două înghețate (cassate) pentru ZILBER și PATRASCANU, lucru pe care l-am și făcut.

Acasta îmi este declarația pe care o dau, o cugetin și o semnez.

ss/SIGLOVAN

București 25.III.1953

Strict Secret

265
266

DECLARAȚIE

Subsemnatul RĂTIU ANTON, născut la 14 Martie 1916 în Com. Becleau jud. Someș, cu ultimul domiciliu în București Str. Jules Michelet No. 17, declar următoarele :

Înainte de a merge în Jud. Arad în vederea pregătirii alegerilor electorale din anul 1946, Betea Nicolae mi-a prezentat pe Siclovan Gheorghe care atunci lucra ca funcționar la Conjunctură unde era director Belu Zilber. Betea mi-a spus următoarele despre Siclovan : că este din Arad, cunoaște bine județul, că lucrează la Belu Zilber care i l-a recomandat lui Pătrășcanu pentru a-l utiliza în vederea alegerilor. Tot atunci, Betea mi-a spus că va mai merge și Biro E. împreună cu Gh.Gh.Constantinescu - tot dela Conjunctură.

Am lucrat împreună cu Siclovan aproximativ o lună de zile, adică până la terminarea alegerilor.

Nu știu în ce anume este licențiat.

Este fratele fotbalistului Siclovan, cu care locuiește împreună. Dela Conjunctură, după ce a fost desființată, Siclovan a fost numit subdirector la Ministerul Comerțului. La el acasă nu am fost niciodată, nici la București, nici la Arad. El a fost în câteva rânduri pela mine înainte și după alegeri. Relații de prietenie nu am avut. Ne-am întâlnit pentru a ne pune la punct lucrările cu privire la alegeri.

Siclovan Gheorghe este un cetățean foarte corect, muncitor și serios.

Stiu că avea multă considerație pentru Pătrășcanu. Discuțiuni cu privire la Pătrășcanu nu am avut. Din manifestările lui reeșea că îi apreciază inteligența și cumsecădenia.

Nu știu în ce măsură îi aproba atitudinea avută cu prilegul discursului ținut la Cluj și Sibiu. Părerea este că era într-o măsură oarecare de acord cu această atitudine deși față de mine nu s'a pronunțat în nici un sens pentru că nici nu am discutat niciodată despre acest lucru. Betea îmi spunea că Siclovan este un simpatizant de-al lui Pătrășcanu. Era prieten cu Betea, cu Biro Eugen, cu Gh.Gh.Constantinescu. Alți prieteni de-ai lui nu cunosc.

Despre fuga noastră nu știa nimic.

266

Nu cred ca Betea să-i fi spus ceva.

Relațiunile lui cu Belu Zilber sau Pătrășcanu nu-mi sunt cunoscute.

Tatăl lui cred că este muncitor sau funcționar la C.F.R. Arad, unde mai are un frate. Nu știu de când este membru de Partid. Cunoștința cu el am făcut-o la locuința lui Betea cu câteva zile înainte de a pleca la Arad. Viața lui intimă nu-mi este cunoscută.

Aceasta îmi este declarația pe care o susțin și semnez propriu.

20 Mai 1950

ss) Anton Rațiu

Declarație.

Subsemnatul Răduț Anton, născut la 14 Martie 1916 în com. Beclan județ. Smeș, cu ultimul domiciliu în București Str. Jules Michelet Nr. 17, declar următoarele:

Înainte de a merge în just. Arad în vederea pregătirii alegerilor electorale din anul 1946, Beta Nicolae mi-a prezentat pe Sîclovan Gheorghe care atunci lucra ca funcționar la Conjunctură unde era director Belu Zilber. Beta mi-a spus următoarele despre Sîclovan: că este din Arad, cunoaște bine județul, că lucrează la Belu Zilber care i-l-a recomandat lui Pătrăscu pentru a-l utiliza în vederea alegerilor. Tot atunci, Beta mi-a spus că va mai merge în Bina & Impremnă cu Gh. Gh. Constantinescu - tot de la Conjunctură.

Au lucrat împreună cu Sîclovan aproximativ o lună de zile, până pînă la terminarea alegerilor.

Vă spun în ce anume este licențiat.

Este fratele fotbalistului Sîclovan cu care lucrea Impremnă. De la Conjunctură, după ce a fost desființată, Sîclovan a fost numit subdirector la Ministerul Concursului. La el acasă m-am fost vizita. Măci la Arad. El a fost București mîndru pe la mine înainte de a merge alegeri. Relații de prietenie nu am avut. Ne-am întâlnit pentru a ne pune la punct lucrările cu privire la alegeri.

Siclovaan Shoroghe este un cetățean
foarte corect, muncitor și serios -
Știu că are o multă considerație
pentru Pătrășcanu. Discreționar în
privire la Pătrășcanu nu are avut.
Din manifestările lui reieșea că îi a-
preciază inteligența și cinstea de om.
Nu știu în ce măsură îi aproba at-
titudinea arată cu prilejul discuției
lui ținut la Cluj în Siliu - Pătrășcanu
este că era într-o măsură mare de
de acord cu această atitudine din
fapt de mine nu s'a prezentat
în nici un sens pentru că nici nu
am discutat niciodată despre acest
lucru - Betea îmi spunea că Siculo-
vaan este un simpatizant de al lui Pa-
trășcanu - Era prieten cu Betea, cu
Bănu Eugen, cu Sh. Ște. Constantinescu.
Alți prieteni de ai lui nu cunosc.

Despre fuga noastră nu știa nimic.
Nu cred că Betea să-i fi spus ceva.
Relațiile lui cu Belu Zilber sau
Pătrășcanu nu-mi sunt cunoscute.
Total lui cred că este muncitor sau
funcționar la C.F.R. Are o undă mai
are un frate. Nu știu de când este Membru
de Partid. Cunoscuta cu el are făcut-o
la comunității lui Betea cu câteva zile în-
ainte de a pleca la Anord - Vata lui în viață
nu-mi este cunoscută -
Acesta îmi este declarația pe care
o susțin și semnez propriu -

20 Mai 1950

Intimă

268
269

Declarație

Subsemnatul Zilber Herbert, fiind întrebat dacă cunoaște pe Sidorau Gh. și în ce împrejurări l-au cunoscut, refer următoarele:

1) l-a cunoscut în iunie 1945/46, recomandat fiind de Miron Costănișescu ca un tovarăș bun. L-au angajat la Institutul unde a lucrat până în # iunie 1947.

2) Că din câte știu, este tovarăș dinamic de război. Această regulă din discuțiile avute cu dărușul. -

3) În munca profesională nu s'a dovedit un element descris de valor. Vorbește mult și face puțin. Are mult din genul cafelea. -

4) Nu știu multe ~~pro~~ detalii cu l-au recomandat în Partid. Cred că nu.

Era prieten cu Betea, Bero, Ratin. De altfel de la el am aflat de incidentul cu automobilul din care au fugit Manuș și Betea. -

19 Mai 1950

H. Zilber

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR
=====

Martorul DAVIDESCU F. GHEORGHE, ofițer pensionar (colonel)
născut la 1897 Februarie 27 în Bicaz-Neamț, fiul FLORIAN și EVA,
necăsătorit, cu ultimul domiciliu București str. Silvestru 85.

8 Aprilie 1953, Buc.

Interog. a început la ora 18,30

" s'a terminat " 22

Intrebare

Ce funcții ai îndeplinit dta ca ofițer (înainte) până
la pensionare?

Răspuns

Am devenit sublocotenent de artilerie la 1 Iunie 1917,
îndeplinind funcțiile obținute (comandant de secție, ofițer
topograf, etc). În Iunie 1918 am fost demobilizat și rechemat în
Iulie 1919 la Reg. de Tracțiune-Automobile; din August 1919
și până în Iunie 1920 am fost detașat în Ministerul de Război
ca șef al Secției de automobile; din Iunie până în Noembrie șef
al Secției de Automobile la Președenția Consiliului de Miniștri.
Din Noembrie până la 1 Aprilie 1921 detașat pe lângă atașatul
militar englez col. F. DUNCAN, ca ofițer de legătură (în problema
plății bunurilor de rechiziție din cadrilater); din Aprilie 1921
până în Noembrie 1929 am contat în Reg. I Art. Antiaeriană - în
care am făcut serviciul efectiv de comandant de baterie până în
Oct. 1925, iar din 1925-1927 am fost detașat în Școala Sup. de
Război ca elev. În Septembrie 1926 am fost înaintat la gradul
de căpitan.

La 1 Noembrie 1929 am fost mutat în Inspectoratul gene-
ral al Aeronauticii, unde am făcut serviciul în Statul Major, ca
șef al Bir. 2 Informații și contrainformații, cam 6 luni, după
care am trecut ca adjutant al Inspectorului Aviației, funcțiune
în care am rămas până la creșterea subsecretariatului de stat
al Aerului, iunie-iulie 1932, unde am devenit șef de cabinet
(aghiotant) al Subsecretarilor de Stat ce s'au succedat (RAU
se/G. F. DAVIDESCU

IRIMESCU, CARANFIL). In această funcție am stat până în Aprilie 1937, când am fost mutat în cadrele Școlii de ofițeri de aviație.

Între timp am fost avansat la gradul de maior (1 Ian. 1934); iar între 15 Iulie - 30 Decembrie 1936 am fost președintele Comisiei de recepție pentru mitralierele de avion comandate de F.N. (Belgia). În 1935 - între 15 Aprilie - 25 Mai - am participat la raidul aerian București-Capeton executat de 3 avioane de turism.

În școala de aviație am ocupat succesiv funcțiunile de comandat de grup de observație, director de studii ajutor administrativ, iar din Decembrie 1939 acela de comandant al Școlii, până în Decembrie 1944, când școala a fost desființată.

Am rămas ca comandant secund al centrului de instrucție al aviației, iar din Septembrie 1945 până în August 1946 am fost director al Aviației Civile (Am fost înaintat lt.col. la 1 Apr. 1938 și colonel la 10 Mai 1941).

Între 1 Iulie 1943 și 15 Decembrie 1943 am fost șef de stat major al Corpului aerian - frontul de Est.

Am fost trecut în concediu cu toate drepturile (cadru disponibil) prin legea din 9 August 1946, iar la data de 10 Martie 1947 când am îndeplinit limita de vârstă prevăzută de lege - am fost trecut la pensie cu 30 ani de serviciu efectiv.

Întrebare

În timpul activității Dtale ce persoane ai utilizat pe linie informativă și contrainformativă - cu caracter permanent, de durată sau ocazional?

Răspuns

Absolut nicio persoană, această activitate reducându-se la o documentare din publicațiile de specialitate obișnuite și rapoartele atașajilor militari primite prin Marele Stat Major.

Întrebare

Ai cunoscut dta pe HERBERT ZILBER?

Răspuns

Da, l-am cunoscut pe HERBERT ZILBER (BELU) în anul 1930, când era funcționar la firma "Nechelis" din București, str. Cămpineanu - iar după 23 August 1944 a fost director al Institutului de Conjunctură Economică și profesor universitar.

Întrebare

În ce împrejurări l-ai cunoscut și în ce relații ai fost cu el după aceea?

Răspuns

Eu cunoșteam pe ing. PERLICI (H) (Numele celălalt nu mi-l amintesc), care era coasociat la firma "Perlici Nechelis" ./.

ss/G.F.DAVIDESCU

amintită mai sus (ca fost camarad în armată). (În urmă cu trei ani l-am văzut pe PERLICI ocazional în București, avea un atelier de reparații de mașini de scris, nu pot preciza unde)

Pe ZILBER l-am cunoscut cam prin Octombrie 1930 prin ing. PERLICI, dar nu pot preciza împrejurările, cred însă că ocazia nal pe stradă.

În acel timp pleca la Paris o comisie militară compusă din col. POPESCU I. GHEORGHE (din Inspectoratul Aviației) și maior sau lt. col. SERBU CHIRILA - pentru a cerceta diferite materiale de apărare antiaeriană, ce ar putea fi achiziționate dela fabricile din Franța. Firma "PERLICI-NECHELIS" era reprezentantă a mai multor firme franceze (BBT-SQM-OPL, etc.) care urmau să fie vizitate de către această comisie și care erau interesate să primească comenzi. ZILBER, fiind funcționar al acestei firme (PERLICI-NECHELIS) urma să fie trimis de către firmă la Paris pentru a fi om de legătură al firmelor franceze ce le reprezenta cu comisia; acest lucru l-am aflat ocazional dela ing. PERLICI, care știa că plec și eu la Paris în concediu și mi l-a prezentat pe ZILBER pentru a călători împreună. Eu nu mai fusesem în Franța și mă bucuram de cunoștința lui ZILBER, care făcuse studii la Paris, cunoștea bine franceza și germana și astfel călătorind cu el puteam să mă descurc mai ușor.

Până atunci nu știam nimic de ZILBER, nici la firma "Nechelis" n'am fost niciodată și nici nu pot da alte amănunte și precizări privitor la modul cum l-am cunoscut.

Ne-am revăzut în tren, călătorind împreună până la Paris. Ne-am oprit 24 de ore la Viena unde am fost tot timpul împreună. La Paris întâlnindu-mă cu ofițerii amintiți mai sus din Comisia militară română, eu fiind în concediu, în mod absolut particular, fără nici o calitate oficială, ei m'au invitat să-i însoțesc la câteva vizite oficiale, ca unul ce le puteam fi de ajutor cu cunoștințele mele tehnice; eu neunoscând Parisul am acceptat bucuros și i-am însoțit.

La Paris am locuit în același hotel cu ZILBER (hotel St. Charles, rue Pigalle), însă nu în același cameră. L-am întâlnit de câteva ori cu comisia și deosebit, ieșind de multe ori împreună.

Nu-mi amintesc cum ne-am separat, dar eu am plecat după aproximativ două săptămâni singur, prin Italia (unde am o soră la Milano - ZINSSER FLORINA - căsătorită cu EMIL ZINSSER, tehnician la Firma "Bosch" - buții, faruri, stabilit acolo de cca. 30 ani).

././ es/G.F. DAVIDESCU

După întoarcerea în țară - la câtuia timp - am fost chemat la Consiliul de război, unde am fost interogat privitor la călătoria mea împreună cu ZILBER, iar după aceea am fost chemat ca martor la procesul în care a fost implicat ZILBER (procesul Aradi). S'a insistat asupra faptului dacă în timpul călătoriei ZILBER a văzut la Viena pe cineva, sau dacă a putut să vadă pe cineva fără știința mea.

Menționez că la Viena am tras cu ZILBER la un hotel mare "Bristol", am stat în aceeași cameră, am mâncat împreună, am umblat împreună (deoarece eu nu știam nemțește). Mi-amintesc că aflându-ne într-o cafenea, am rămas puțin timp singur, răsfoind reviste. De acest lucru mi-amintesc foarte vag, fără să pot da nici o precizare. Nu-mi amintesc să-mi fi dat vreo explicație nici la plecare nici la venire și nici să-i fi cerut vreo explicație.

Cele de mai sus le-am arătat și la instrucție și la proces.

Mai menționez că în timpul călătoriei ZILBER nu mi-a vorbit nimic din care aș fi putut înțelege că făcea vreo politică sau că ar avea vreo preocupare de această natură.

La câtuia timp după ce a fost eliberat din închisoare (la vreo 2-3 ani) l-am revăzut ocazional, când mi-a dat o carte spunându-mi că a citit-o la închisoare.

L-am întâlnit de câteva ori înainte de 23 August 1944 și de câteva ori după aceea, totdeauna numai ocazional pe stradă. Nu l-am vizitat niciodată și nici nu știu unde locuiește, nici el nu m'a vizitat nici acasă nici la serviciu, nici n'am fost vreodată împreună la vreun local. Discuțiile dintre noi au fost totdeauna ori cu caracter literar sau convenționale, banale.

Deasemenea nu am știut cu ce s'a ocupat până prin 1945-46 când întâlnindu-l mi-a spus că e profesor universitar, director la Institutul de Conjunctură și la CEC. Niciodată nu am discutat cu el despre activitatea sa politică și nici chiar despre procesul său din 1930-31.

Alte relații n'am avut cu el și nu cunosc altceva despre ZILBER HERBERT.

Prezentul proces-verbal de interogatoriu, a fost citit de mine cuvânt cu cuvânt și corespunde întru totul cu cele ce am declarat.

ss/G.F. DAVIDESCU

Anchetator
Cpt. Gh. Moraru

273
214

DECLARATIE
=====

Subsemnatul DAVIDESCU F. GHEORGHE, domiciliat în București str. Silvestru 85, declară că îmi i-au angajamentul de a nu discuta absolut cu nimeni despre motivul invitării mele, despre chestiunile asupra cărora am fost interogat și în general nimic despre acest fapt.

Am luat act că nerespectarea acestui angajament înseamnă divulgarea unui secret de stat și că acest fapt se pedepsește aspru de legile R.P.R.

Drept care dau prezenta declarație pe care o semnez propriu.

ss/G.F. DAVIDESCU

București 8 Aprilie 1953.

Proces verbal de interogatoriu.

Marionel Davidescu F. Gheorghe, ofiter pensionat (colonel), născut la 1897 Februarie 27, în Bicaș - Neamț, fiul Florian și Eva, necăsătorit, cu ultimul domiciliu București str. Silvestru 85.

8 Aprilie 1953

București. -

Interogatoriul a început la ora 18⁰⁰

" " s-a terminat la ora 22⁰⁰.

Întrebare: Ce funcție ai îndeplinit Ată ca ofiter (înainte) epăntă la pensionare?

Răspuns: Am devenit sublocotenent de artilerie la 1 Ianuarie 1917, îndeplinind funcțiile olignute (comandant de secție, ofiter topograf, etc.). La Iunie 1918 am fost demobilizat și rechemat în luna Martie 1919 la Rep. de Tracțiune - Automobile; din August 1919 și până în Iunie 1920 am fost detașat în Ministerul de Război ca șef al secției de Automobile din Iunie până în Noiembrie șef al secției de Automobile la Președinția Consiliului de Miniștri. - Din Noiembrie până la 2 Aprilie 1921 detașat pe lângă atașatul militar ^{la F. Dukcan} englez ca ofiter de legătură (în problema plății bonurilor de rezistență din Cadrilater); din Aprilie 1921 până în Noiembrie 1929 am contat în Rep. 1 Pot. Anti-aeriană - în care am făcut serviciul efectiv de comandant de baterie până în Oct. 1925 iar din 1925-1927 am fost detașat în Școala Sup. de Război ca elev. - În Septembrie 1926 am fost înaintat la

J. T. Davidescu

210

gradul de capitan.

La 1 Noiembrie 1929 am fost mutat în Inspectoratul General al Aeronauticii, unde am făcut serviciul în Statul Major, ca șef al Div. 2 Informații și Contr. Informații, com 6 luni, după care am trecut ca adjutant al Inspectorului Aeriilor, - funcțiune în care am obținut pentru la creșterea Subsecretariatului de Stat al Aerului, în luna Iulie 1932, unde am devenit șef de cabinet (asistent) al Subsecretarilor de Stat ce s-au succedat (Radu Brimaseu, Caranfil). - În această funcție am stat până în Aprilie 1937, când am fost mutat în Cadrul Școlii de ofițeri de Aerie.

Într-un timp am fost avansat la gradul de maior (1934); iar între 15 Iulie - 30 Decembrie 1936 am fost președintele Comisiei de recepție pentru mitralierele de avion comandate la FH (Belgia). În 1935 - între 15 Aprilie - 25 Mai - am participat la raidul aerian București - Capetona executat de 3 avioane de turism.

În Școala de aviație am ocupat succesiv funcțiile de comandat de grup de observație, director de studii, ajutor administrativ, iar din Decembrie 1939 până la comandant al Școlii, până în Decembrie 1944, când școala a fost desființată.

Am rămas ca comandant secund al centrului de instrucție al aviației, iar din Septembrie 1945 până în August 1946 am fost director al Aeriilor Civile (am fost mutat Lt. Col. la 1 Apr. 1938 și Colonel la 10 Mai 1941)

Între 1 Iulie 1943 și 15 Decembrie 1943 am fost șef de Stat Major al Corpului Aerian - forțele de Est.

P. F. Davidescu

Au fost trecut în concediu cu toate drepturile (ca-
don disponibile) prin legea din 9 August 1946, ²⁰⁷ ~~1947~~
la data de 10 Martie 1947 - când am îndeplinit li-
mite de vârstă prevăzută de lege - am fost trecut
la pensie cu 30 ani de servicii efectiv. —

Întrebare: În timpul activității Stale ce persoane
ai utilizat pe linie informativă și contra-informativă - cu caracter
permanent, de durată sau ocazional?

Răspuns: Absolut nicio persoană, această activitate
reducându-se la o documentare din publicațiile de specia-
litate obținute și rapoartele atagatilor militari primite
prin canalele Stat Major. —

Întrebare: Ai cunoscut Stă pe Herbert J. Iker?

Răspuns: Da, l-am cunoscut pe Herbert J. Iker
(Belu) în anul 1930, când era funcționar la firma „Neche-
lis” din București, str. Congineanu - iar după 23 August
1944 a fost director al Institutului de Conjunctură Economică
și profesor universitar.

Întrebare: În ce împrejurări l-ai cunoscut și în
ce relații ai fost cu el după aceea?

Răspuns: Eu cunoșteam pe ing. Perlici^(H.) (numele celui la
cui mi-l amintesc), care era asociat la firma „Perlici-Neckelis”,
amintitor mai sus (ca fost camarad în armată). [În urma cu
trei ani l-am văzut pe Perlici ocazional în București, avea un
atelier de reparare de mașini de scris, un pot prezenta unde]

Pe Iker l-am cunoscut cam prin Octombrie 1930 prin
ing. Perlici, dar nu pot preciza împrejurările, cred însă că
ocațional pe stradă.

În acel timp pleca la Paris o comisie mixtă compo-
să din Col. Papescu Gheorghe (din Inspectoratul Național) și maior sau
lt. col. Ferbu Chiriță - pentru cerceta diferite materiale
de aparare anti-aeriană, ce ar putea fi achiziționate de la

P. F. Davidson

Gebrüder din Franța. Firma „Berliu-Neckelis“ era reprezentată a mai multor firme franceze (BBT-SOM-OPL, etc.) care erau în fire vizitate de către această comisie și care erau interesate să primească comenzi. Filher, fiind funcționar al acestei firme (Berliu-Neckelis) urmează să fie trimis de către firmă la Paris pentru firm de legătură al firmelor franceze ce le reprezintă cu comisia; acest lucru l-au aflat ocazional de la Ing. Berliu, care stătea cu pleac și cu la Paris în concediu și i l-a prezentat pe Filher pentru a călători împreună. El nu mai fusese în Franța și nu lucra de cunoștința lui Filher, care fusese studii la Paris, cunoștea bine franceza și germana și astfel călătorind cu el puteau să mai descurse una cealaltă.

Adina atunci nu stău nimic de frică, nici la firma „Nech-
lis” n'am fost nici odată și nici un post de altă asemenea și
precizări pentru la modul cum le au cunoscut.

Ne-am rezistat în tîm, ca toată mînd impresiune pînă la Paris.
Ne-am așezat la 24 de ore la Viena unde am fost tot timpul impresiune.
La Paris sîntălmindu-ne cu afecțiune amintiri, mai sus din
comuna mîntuirea noastră, cu fînd în concediu, în mod absolut
particular, fără nici o calitate oficială, ci m'am învitat să-
însușesc la cîntălmire în calitate oficială, ca unul ce le puteam fi de
ajutor cu cunoștințele mele tehnice; cu recunoștință Parisul
am acceptat încușor și l'am deservit.

La Paris am locuit în același hotel cu fratele (hotel St. Charles, rue Pigalle.) însă nu în aceeași cameră. L-am întâlnit de câteva ori cu comunistă și deosebit, legând de multe ori impresii. —

Nu-mi amintesc cum ne-au separat, dar eu am ple-
cat după aproximativ două săptămâni dintr-o vizită în Italia
(unde am o ora la Luauo - Zinner Florin - cabaretul cu
Emil Zinner, tehnician la firma "Bosch" - lupii faună - sta-
blet acolo de cca 30 ani). —

După întorcerea în țară - la câteva timp - am fost chemat la Comitetul de război, unde am fost interogată

P. F. Davidson

prinso la calatoriile mea împreună cu Filber, în după-amiaza
am fost chemat ca martor la procesul în care a fost implicat
Filber (procesul Aradi). În instat amiaza faptului dăci
în timpul calatoriilor ~~am~~ Filber a răzbit la Viena pe cineva,
sau dăci a putut să vadă pe cineva fără stăruie mea.

Menționez că la Viena am tras cu Filber la un hotel
mare „Bristol”, am stat în aceeași cameră, am mers
împreună, am umblat împreună (de obicei cu un stăruie ne-
tește). Mi-amintesc că aflându-ne într-o cafenea, am
rămas puțin timp singuri, răzbind perete. De acest
lăcr mi-amintesc foarte rău, fără să pot da nici o
părușă. Nu mi-amintesc să-mi fi dat vreo expli-
cație nici la plecarea nici la venirea și nici să-mi fi cerut
vreo explicație. -

Cele de mai sus le-au arătat și la instanță și
la proces. -

Mai menționez că în timpul calatoriilor Filber nu
mi-a vorbit nimic din care să fi putut înțelege că făcea
vreo politică sau că ar avea vreo preocupare de acest
natură. -

La călătoria timp după ce a fost eliberat din închisoare
(la vreo 2-3 ani) l-au vizitat ocazional, elud mi-a
dat o carte spunându-mi că a călătorit la închisoare. -

L-au întâlnit de câteva ori înainte de 23 August
1944 și de câteva ori după aceea - tot de una numai o-
cazional, pe stradă. Nu l-au vizitat acasă și nici în
stăruie locuință, nici el nu m'a vizitat în casa mea
la serviciu, nici n'am fost vreodată împreună la vreo
local. Discuțiile dintre noi au fost tot de una ori cu caracte-
r literar sau convențional, banal. -

De asemenea nu am știut cu ce s'a ocupat
până prin 1945-46 elud întâlnindu-mă o singură dată

J. F. Darrin

profesor universitar, director la Institutul de Confidență
și la GEC. — Niciodată nu am discutat cu el despre activi-
tatea sa politică și încă din după procesul său din 1930. 31.
Alte relații am avut cu el și nu cunosc altceva
depre Jolles Herbert —

Prezentul proces verbal de interogatori a fost
citit de mine curant cu curant și corespunde
intimității cu cele ce am declarat. —

Archetator
cpt. G. Mura

J. F. Davidson

2781's

281
249Declarație

Subsemnatul Davidescu F. Gheorghe, domiciliat în București, str. Silvestru 85, declară că trimis-au angajamentul de a nu discuta absolut cu nimeni despre motivul invitației mele, despre chestiunile asupra cărora am fost interogată și în general nimic despre acest fapt. —

Am luat act că nerespectarea acestui angajament înseamnă divulgarea unui secret de stat și că acest fapt se pedepsește aspru de Legea R.P.R.

Dept. care dau prezenta declarație pe care o semnez propriu — F. F. Davidescu

București, 8 Aprilie 1953. —

Novador 232

Cu privire la BELU ZILBER.-

L-am cunoscut pe ZILBER în 1935 când am intrat la Institutul de Conjunctură.-

Am lucrat sub el la Conjunctură din 1935 până în 1940 (cu câteva întreruperi mari, dar fără să rup contactul cu el în acest timp).- După 23 August am lucrat din nou câteva luni cu el la noul Institut de Conjunctură.- În timpul războiului l-am văzut deasemenea foarte des, dar cu întreruperi destul de mari.-

După demascarea lui publică - și în special după arestarea lui - am început să reconsider amintirile mele în legătură cu acest om pe care l-am admirat, deși vedeam o parte din defectele lui și pe care îl socoteam cinstit față de mișcare.-

În cele ce urmează voi arăta unele fapte vechi care mi s'au structurat astfel în urma arestării lui, cărora le dau astăzi altă semnificație și conținut decât atunci când s'au întâmplat.- Dar întâi să răspund la întrebări :

Legăturile lui ZILBER cu mișcarea.-

Curând după ce am avut cu ZILBER și relații de prietenie - în afara serviciului - am băgat de seamă că cunoaște foarte mulți oameni din mișcare, că este prieten cu mulți "frunțași". La un moment dat am avut chiar impresia că face paradă față de mine cu aceste "relații" ale lui, ceea ce mi-a părut ciudat.- Eram învățat cu mai multă conspirație.- În general m'am ferit totdeauna să știu exact ce fac și cu cine am legătură, nu pentru că n-aș fi avut încredere în el, ci pentru că mă temeam ca din vanitatea de a se arăta bine informat, asta era una din bolile lui - să nu mă dea de gol față de vreunul din "vârfurile" noastre că am discutat cu el chestiuni de muncă ce nu-l priveau.- Afară de aceasta aveam totuși o educație destul de bună de conspirație.- Am constatat pe de altă parte că majoritatea tovarășilor cu oarecare greutate în mișcare pe care i-am întâlnit îl cunoșteau.-

Relațiile noastre erau de așa natură însă că el putea să aibe legătură cu mișcarea - sau cu alții - fără să știu.- Nu veneam niciodată aproape la el fără să întreb telefonic dacă mă poate primi.- (Mi se întâmplase odată să vin și să-mi spun prin ușa că nu mă poate primi că are o femeie la el).-

Deasemenea se întâmpla, ca pe când eram la el, să sune cineva, el să spuie să aștept și să primească în antreu sau chi-

cinetă un bărbat sau doi.- Nu încercam să aflu cine sunt, câteodată îmi dădea însă a înțelege că erau tovarăși.-

O singură dată am avut prilejul să știu ceva concret, când tov.TASEA (actualmente TATIANA BULAN, min.adj.la Min.Invățământului) m'a rugat să-i fac lui FORIS legătura cu ZILBER.- Din felul cum a pus chestiunea ("crezi că o să vrea?"), am înțeles că în acea vreme ZILBER nu avea legătură cu Mișcarea și că FORIS nu era sigur că ZILBER o să accepte să stea de vorbă cu el.- TASEA mi se adresase mie fiindcă știa că eu lucrez cu ZILBER la Institut.- ZILBER foarte bucuros a acceptat propunerea și cred că eu l-am adus pe FORIS la ZILBER în casă - pe Dionisie. Nu am asistat la convorbire, țin însă minte că - spre indignarea mea - ZILBER s'a exprimat în termeni aspri după aceia despre FORIS ("complet cretin" sau așa ceva).- Atunci am avut impresia că s'au ciocnit două vanități, astăzi mă întreb dacă nu cumva era camuflaj sau se ciocniseră poate două servicii.-

După 23 August am aflat dela el că în perioada de pregătire a lui 23 August a avut legătură cu PATRASCANU.-

Cu privire la o întâlnire la ZILBER acasă pe Dionisie cu MARGULIES și AVRAMESCU.-

Nu reușesc să-mi amintesc să fi văzut la ZILBER concomitent pe MARGULIES și pe AVRAMESCU.- Pe AVRAMESCU cred că l-am cunoscut undeva în mișcare, înainte de a-l vedea la ZILBER (la Blocul Democratic ?) pe MARGULIES nu știu când l-am cunoscut, dar direct de a face cu el n'am avut niciodată.- AVRAMESCU dădea din când în când pe la ZILBER și l-am văzut și acolo.- Nu e exclus să fi fost eu întâmplător la ZILBER când au venit aceștia doi, dar devreme ce nu reușesc să-mi amintesc deloc de asta, e sigur că, dacă cumva am fost de față, nu s'a discutat nimic cât de cât interesant sau important în fața mea, căci de ar fi fost așa ceva mi-aș aminti.- Pe LIZA MARGULIES am văzut-o des la ZILBER.-

Cu privire la ILIE CONSTANTINOVSKI

Pe ILIE CONSTANTINOVSKI l-am cunoscut în mișcarea studențească.- Scânteetor de deștept, cu o tendință spre aventurism.- Nu eram prieteni și cred că încă nu lucrasem împreună direct, când am aflat că a avut o hemoptizie și trebuie să mănânce și să locuiască bine (mânca în vremea aceia te miri ce și dormea spaltist) adică cu altul în pat, la Căminul SCHULLER).- În cazurile acestea - când

nu putea veni nici un ajutor de acasă - nouă, studenților bucu-reșteni ne revenea sarcina să rezolvăm dificultățile.- ZILBER mai locuia pe Cometa și - nu mai țin bine minte - ori avea o odaie în plus nefolosită, ori pleca în concediu și voia să lase pe cineva în casă.- Așa i l-am adus pe CONSTANTINOVSKI în casă.

Curând am constatat că se legase o prietenie serioasă între ZILBER și ILIE CONSTANTINOVSKI din care eu am rămas oarecum pe din afară.-Cred că ZILBER l-a introdus pe CONSTANTINOVSKI pe rând la Cuvântul Liber și Viața Românească.- Era firesc ca ZILBER să se înțeleagă mai bine cu CONSTANTINOVSKI decât cu mine : (ILIE CONSTANTINOVSKI era talentat ca publicist, amuzant la șuetă, bun la băutură și poate...mai indulgent cu slăbiciunile vizibile ale lui ZILBER decât mine.- Ulterior a apărut ca al treilea în această prietenie GOGU RADULESCU (act.min.adj.la Comerțul Exterior) care ar putea pentru perioada 1937-1940 să dea în multe privințe mai bine relații decât mine.-

Pentru caracterizarea lui ILIE CONSTANTINOVSKI vreau să spun următoarele : L-am socotit devotat Partidului, un pic carierist, un pic aventurier.- Nu mă împăcam cu lipsa lui de scrupule în publicistică - a publicat de mai multe ori sub semnătură articole traduse din presa sovietică - și cu anumite trăsături de ușurință (citate anapoda din auzite din literatura clasică).- Intr'un articol relativ recent al lui, reprodus în Probleme Externe, am regăsit un asemenea citat deformat - rezultat al superficialității și al grabei.-

L-am văzut odată după 23 August - puțin după eliberarea Bulgariei.- Avea același ton ironic, mușcător și un fel de dispreț compătimitor pentru noiăștia care nu reușisem să devenim ca el ziariști sovietici.-

ZILBER și PATRASCANU.-

Din Octombrie 1943 când m'am ilegalizat, în urma căderii Apărării până la 23 August, nu l-am văzut decât odată pe ZILBER.- Când am avut după 23 August timp să mă duc să-l văd, mi-a povestit despre rolul lui în 23 August.- Rezulta că împreună cu PATRASCANU "făcuse" 23 August.- Cunoștea pe toată lumea, discutase cu STARCEA, aranjase cu MANUILA, etc.-

În lumina nouă în care l-am văzut pe ZILBER după arestarea lui, câteva fapte și vorbe de ale lui, cărora nu le atribuisem importanță au căpătat altă semnificație :

2853

a). In perioada dintre impuşcăturile din Piaţa Palatului şi instaurarea guvernului GROZA - sau poate chiar după 6 Martie cu câteva zile - ZILBER mi-a spus că după părerea lui, deşi RADESCU a fost gonit, totuşi prin discursul său la radio a creiat iremediabilul, a lăsat o "putoare şovină" de care va trebui să se țină seama.- "ANA şi LUCA vor trebui pentru moment să treacă în umbră sau să plece în Uniune.- Partidul trebuie să țină seama de opinia publică, acum este momentul PATRASCANU".- Eu l-am luat în răs, am spus că are o fantezie nesănătoasă şi că gândeşte apolitic.- Mi-a spus : "Timpul o să arate cine are dreptate".- După o lună-două i-am amintit de acest lucru.- A recunoscut că "se înşelase".- Cu ochii de azi privind lucrurile, socot că nu el se înşelase ci au eăuat manevrele lui PATRASCANU şi ale stăpânilor lui, manevre la care ZILBER era părtaş.-

b). Cu o zi înainte de scursul de pomină a lui PATRASCANU la Cluj, l-am văzut cu ZILBER.- Mi-a spus între altele, că a lucrat câteva zile cu "COCA" la un discurs pe care o să-l țină mâine la Cluj.- A spus că discursul va face senzaţie.-

c). ZILBER era sfetnicul lui PATRASCANU şi în problemele economice (sau poate numai formula pentru el lucruri hotărâte de duşmănie).-

Astfel era într'o vreme foarte îngrijorat de faptul că lovind în capitalişti "periclităm însăşi substanţa", primejduim adică avuţia naţională.- În general era de părere că nu trebuie, în acea fază, "să speriem burghezia", că mai avem nevoie de ea (atitudinea menşevicilor în 1905).- Ca şi PATRASCANU vedea mai ales dificultăţile şi părţile negative.- Eram în 1946 administrator delegat pus de Partid, la Universul.- Aveam bineînţeles greutăţi cu muncitorii căci noua disciplină nu se elaborase încă, nici noua atitudine faţă de muncă.- Imi plăcea însă mai curând să povestesc despre părţile pozitive, despre ceea ce constituia "elementele noi".- Am constatat că nici lui PATRASCANU nici lui ZILBER nu le venea să creadă "poveştile" mele.- PATRASCANU mi-a şi spus odată : "Mie să-mi spui adevărul, nu ce scrie la Scântea".- ZILBER mă ironiza.- Atunci am socotit că este la ei o reacţiune nesănătoasă, faţă de tendinţa, deasemenea nesănătoasă a presei noastre de atunci de a sublinia numai părţile pozitive.- Astăzi văd lucrurile altfel : Le era teamă de elementele noului, nu-l doreau.- Atitudinea lor corespundea intenţiilor lor duşmănoase.-

236 284

Acțiunea "antilegionară din perioada MALAXA a Institutului de Conșinjură.-

Puțină vreme după ce am intrat la Institut, au sosit acolo, angajați de DAN PERIETEANU, secretarul general al Institutului și omul lui MALAXA, doi legionari cari aveau să devină foarte cunoscuți mai târziu, - AL CONSTANT (mai târziu ministru legionar al Informațiilor) și CIOROGARU.- După un timp de acomodare, mai mult cu personalul decât cu problemele, pentru că ambii erau lipsiți de orice cultură economică și păreau complet incapabili de a-și însuși cunoștințe în acest domeniu, ei au fost însărcinați de DAN PERIETEANU cu conducerea științifică și administrativă a Institutului.-

ZILBER a reușit atunci ca circa 60 membri ai Institutului din care ce-i drept majoritatea nu avuseseră avantajii materiale (salarii sau lucrări plătite) de pe urma Institutului, să adreseze o demisie colectivă și motivată lui MALAXA.-

După câteva luni o delegație a acestor 60 a fost primită de MADGEARU, care a acceptat președinția unui nou Institut, care s'a și creat.-

Atunci această acțiune mi-a apărut așa cum o prezenta ZILBER : o acțiune antilegionară a unor tehnicieni jigniți că sunt puși sub conducerea unor incapabili, care în plus mai erau și legionari, pusă la cale de el, ZILBER, care în treaba asta avea deopotrivă interese personale și politice.-

Nu țin minte detaliile acestei acțiuni.- Eram nou la Institut, pe cei mai mulți semnatori abia îi știam pe nume, ZILBER ducea acțiunea în culise și nu-mi comunica decât generalități.- Reamintindu-mi însă întâmplător această chestiune după arestarea lui ZILBER, m'am întrebat dacă nu avea alt conținut.-

Intr'adevăr, deși nu aveau în majoritatea lor, de pierdut bani prin demisia dela Institut, pare destul de ciudat azi că s'au găsit atunci circa 60 oameni, care să îndrăznească să ia atitudine, sub semnătură, contra unei dorințe a lui MALAXA, ținând seama că majoritatea mare a celor 60 erau slujbași la Stat sau funcționari superiori la băncile mari.-

Astăzi am ajuns să-mi construiesc o explicație a acestei acțiuni, explicație în orice caz verosimilă.- Cred că în a-

ceastă colectare de semnături ZILBER a fost puternic ajutat de unii care aveau interes ca el să păstreze această poziție, foarte interesantă din punct de vedere spionaj.- Aceasta nu trebuie să însemneze că toți 60 știau despre ce e vorba, dar poate că câțiva, mai de frunte să fi antrenat în mod conștient pe ceilalți.-

Că adică introducerea legionarilor și acțiunea celor 60 să fi fost faze ale unei bătălii dintre două servicii pentru acest extraordinar "post de ascultare" pe care-l constituia Institutul.-

ss/. PETRE NAVODARU.-

2 Iulie 1951

L-am cunoscut pe Zilber în 1935 când am intrat la Institutul de Conjunctură.

Am lucrat sub el la Conjunctură din 1935 până în 1940 (cu câteva întreruperi mari, dar fără să pierd contactul cu el în acest timp). După 23 Aug am lucrat din nou câteva luni cu el la noul Institut de Conjunctură.

După demascarea lui publică ^{în timpul războiului} — am început să reconsiderăm amintirile mele în legătură cu acest om pe care l-am admirat, desi vedeam și parte din defectele lui, și pe care îl recotisem constituită de mișcare.

În cele ce urmează voi arăta unele fapte vechi care mi s-au structurat altfel în urma arestării ^{lui} capora le dau astăzi altă semnificație și continut decât atunci când s-au întâmplat. Dar întâi să vă spun la începuturi.

1. Legăturile lui Zilber cu mișcarea. Cînd după ce am avut cu Zilber și relații de prietenie — în afară scrierilor — am legat de seamă că cunoaște foarte mulți oameni din mișcare, că este prieten cu mulți „fruntași”. La un moment dat am avut chiar impresia că face parodă față de mine cu aceste „relații” ale lui, ceea ce mi-a părut ciudat. Erau învârtat cu mai multe conspirații. În general mi-am făcut totdeauna să stie exact ce fac și cu cine am legatură, ~~mai~~ nu pentru că mi s-a încredințat și am avut încredere în el, ci pentru că mă simțeam ca — din umbră — de a se arăta bine informat, asta era una din zilele lui — să nu mă dea de gol față de vreunul din „văzdușii” noștri, că am discutat cu el chestiuni de mișcare — nu-l priveam. Apoi de această vreme toată o educație destul de bună de conspirație. Am constatat pe de altă parte că major-

(3)

pe Margulies și pe Avramescu. Pe Avramescu
creșcă l-am cunoscut undeva în viața
mai târzie de a-l vedea la Filber (la Blocul Democra-
tic?) pe Margulies nu știu când l-am cunos-
cut dar direct de a face cu el n-am avut
nicio ocazie. Avramescu dădea din când în
când pe la Filber și l-am văzut și acolo.
Nu e exclus să fi fost de înaltpătrător la
Filber când au venit aceștia doi, dar
de vreme ce nu reușise să-mi amintesc
de loc de asta, e sigur că, dacă murib
am fost de față, nu s'a discutat ni-
mic cât de cât interesant sau important
în fata mea, căci de ar fi fost așa ceva mi-ar
aminti. Pe liza Margulies am văzut-o des la Filber.

3. Cu privire la Nic Constantinovski

Pe Nic Constantinovski l-am cunoscut în mișcarea
studentească. Scănteietor de deștept, dar cu o ten-
dență spre aventurism. Nu eram prieteni și
nici că încă nu lucraserăm împreună direct
când am aflat că a avut o hemoftiză și
trebuie să mănânce și să locuiască bine (mănca
în vremea aceea te murea și dormea spălărit,
— adică eu altul în pat, la căminul Schuller).
În cazurile acestea — când nu putea veni nici
un ajutor de acasă — noi, studenții bucu-
reșteni, ne revine sarcina să rezolvăm difi-
cultățile. Filber mai locuia pe Cometa
și — nu mai trăiește bine minte — ori avea o
vorbă în plus nefolositoare ori pleca în concediu
și voia să lase pe cineva în casă. Așa i l-am
dat pe Constantinovski în casă.

Curând am constatat că se încheie o pri-
etenie serioasă între Filber și Nic Constantinov-
ski din care eu am rămas oarecum pe din
afară. Creșcă Filber l-a introdus pe Constau-
tinovski pe rând cu Cuvântul Liber și Viața Rom.
Era firesc că Filber să se înțeleagă mai
bine cu Constantinovski decât eu mine.
Nic Const. era un talentat ca publicist, amu-

zant la sueta, bun la băutura și poate 229
 îmbulțit cu slabiciunile vizibile ale lui Il-
 ber decât mine. Ulterior a apărut ca al-
 treilea în această pretentie Gogu Păbulescu
 (actualmente min. adj. la Comertul exterior)
 care ar putea pentru perioada 1937-1940 să
 dea în multe privințe mai bune relații decât mine.

Pentru caracterizarea lui Ilic Constantinovski
 vreau să spun următoarele: L-am socotit
 devotat Partidului, un pic carerist, un pic
 aventurier. Mi mă împăcam cu lipsa lui
 de scrupule în publicistică — a semnat
 publicat de mai multe ori sub semnătură
 articole, traduceri din presa sovietică —
 și cu anumite trăsături de usuranță (Citate
 anapoda ^{în august} din literatura clasică). Într-un arti-
 col relativ recent al lui, reproduc în Probleme
 externe, am regăsit un asemenea citat deformat
 — rezultat al superficialității și al grabii.

L-am văzut odată după 23 Aug — puțin după
 eliberarea Bulgariei. Avea același ton ironic, mâr-
 sător și un fel de dispreț conștient pentru
 noi astia care nu reușisem să devenim ^{ca el} frașisti
 sovietici.

4. Filber și Patrascanu. Din Octombrie ¹⁹⁴⁴ până în ianuarie 1945, în urma căderii Aparatului până la 23 Aug nu l-am văzut pe Filber. Când am avut după 23 Aug timp să mă duc să-l văd mi-a povestit despre rolul lui în 23 Aug. Rezultă că împreună cu Patrascanu făcuse "23 Aug. Cunoștea pe toată lumea, discutase cu Stărcu, aranjase cu Kamanin, etc. În lumina nouă în care l-am văzut pe Filber după arestarea lui, câteva fapte și vorbe de ale lui, cărora nu le atribuisem importanță, au capătă altă semnificație:

a) După 6 Martie în perioada dintre impunerea de pe piata palatului și instaurarea guvernului Groza — sau poate chiar după 6 Martie cu câteva zile — Filber ^{mi-a} spus că după părerea lui desi "Rădescu a fost garit, a lăsat tatăl prin discursul său la radio a creat iremediabilul, a lăsat o putoare toamnă" de care va trebui să se țină seama. "Așa și luca vor trebui pentru moment să reacție în miza sau să plece în Uniune. Particul trebuie să țină seama de opinia publică, acum este momentul Patrascanu". Eu l-am luat în seamă și am spus că este o fațetă de adevăr totuși și că gălbesci a politic. Mi-a spus: "Timpul o să arate cine are dreptate". După o lună două săptămâni am uitat de acest lucru. A se cunoșcut că "se înclase". Cu ochi de ați privit în crucele forat că ^{mi se înclase} erau manevrele lui Patrascanu și ale șefilor lui, manevre la care Filber era partas.

b) ~~Patrascu~~ Cu o zi înainte de discursul de promovare a lui Patrascanu la Cluj mi-am văzut cu Filber. Mi-a spus între altele, că a lăsat câteva zile cu "Coca" la un discurs pe care o să-l țină mai târziu la Cluj. A spus că discursul va face senzație.

c) Filber era șeful lui Patrascanu și în problemele economice (sau poate numai formula la pentru el lucruri hotărâte de alții).

291

Astfel era, într-o vreme, parte îngrijorătoare
faptul că, luând în capitaliste, periclitare
masă substanță, primejdium abice asvita
națională. În general era de părere că
nu trebuie, în acea fază, să sperăm burgh-
zia, "că mai avem nevoie de ea (atitudine
noastră, mensurabilă în 1905). Că și Patrascanu
vedea mai ales dificultățile și părțile negative.
Eram în 46 administrator delegat, pus de Partid la
Universul Aveam Brădetes greutate cu muncitori
caci noua disciplină nu se elaborase încă, aici una
atitudine față de muncă. Decât deosebi acut
Am plăcea însă mai curând să povestesc despre
părțile pozitive, despre ceace constituia "elemen-
tele noului". Am constatat că nici lui Patrascanu
nici lui Zilber nu le venia să creadă "povestile
mele. Patrascanu mi-a și spus odată: "Mie să-ți
spui adevărul, nu ce scrie la scântea". Zilber
mai ironiza. La început atunci am socotit că este
la ei o reacțiune nesănătoasă, față de temerita,
deșeneiența nesănătoasă a pieșei noastre
de atunci de a sublinia numai părțile pozitive.
Astăzi văd lucrurile altfel. Le era teamă de
elementele noului, nu-le dădeau. Stăruinea lor
corespundea intențiilor lor deșănătoase."

5. Activitatea "antilegionară" din perioada malara a Institutului de Conjunctură.

Putem o vreme după ce am venit intrat la Insti-
tut au fost acolo, ^{angajare} de Dan Peristeanu, sece-
tarul general al Institutului și omul lui Malara,
doi legionari care aveau să devină foarte cunoscuți
mai târziu, Al. Constant (mai târziu ministru legionar
al Informațiilor) și Giorogaru. După un timp de
acomodare, mai mult cu personalul decât cu
problemele, pentru că ambii erau lipsiți de orice
cultură economică și păreau complex incapabili
de a-și însuși cuibine în acest domeniu, ei au
fost învârcinați de Dan Peristeanu cu conducerea
științifică și administrativă a Institutului.

Zilber a reușit atunci ca circa 60 membri ai

1937
292

de la Institutului, din care ce-i drept nu s-a mai putut
nu avea cepră avantajii materiale (salarii sau cu-
erări plătite) de pe urma Institutului, să abandoneze
o demisie colectivă și motivată lui Malaxa.

După câteva luni o delegație a acestor 60 a
fost primită de Malaxa care a acceptat pre-
zența unui nou Institut, care s'a și creat.

A atunci această acțiune mi-a apărut așa cum
o prezenta Filber: o acțiune anti-legionară a
unor specii de hucienii jignite că sunt puși sub con-
ducerea unor incapabili, care în plus mai erau
și legionari, pusă la cale de el, Filber, care
în realitate avea despotice interese, persona-
le și politice.

Am în minte detaliile acestei acțiuni. Erăm
nou la Institut, pe cei mai mulți semnatori abea-
li stiam pe nume, Filber ducea acțiunea în culise
și eu mi comunica deciziile generalități. Reamîn-
tindu-mi însă înampănător această chestiune
după prestarea lui Filber m'am întrebat dacă
eu avea alt conținut.

Între altele, deși nu aveau, în majoritatea lor,
de pierdut bani prin demisia de la Institut
pare destul de ciudat azi că s'au găsit atunci
circa 60 oameni care să întrăgănească să ia
atitudine, subsemnatura, contra unei dorințe a
lui Malaxa. Tindănt seama că majoritatea
mare a celor 60 erau slujbasi la stat sau
functionari superiori la domeniul mari.

Astăzi am ajuns să-mi construiesc o explicație
a acestei acțiuni, explicație în orice caz virosi-
mulă: Ori că în această colectare de semnături,
Filber a fost puternic ajutat de unii care ayo-
interes ca el să pastreze această poziție, foarte în-
resantă din punct de vedere profesional. Aceasta nu
trebuie să însemneze că toți 60 aveau de spre ca
e vorba, dar poate că oătivă, mai de frunte,
să fi antrenat în mod conștient pe ceilalți.

Că adică batalia dintre două servicii în trecerea
legionarilor și acțiunea celor 60 să fi fost fază ale
unei batalii dintre două servicii pentru acest extra-

ordonar post de ascultare "pe care-l colozia
institutul.

2 VII 957

Petru Iavodaru

8
293

Referat.

294 295

Privind pe NÂVOARU LUISA, apărută
în declarațiile lui ZILBER HERBER ca
fiind recunoscută de servicii de spionaj
american.

În declarațiile anterioare noii anchete, Zilber, răspundând unei
activități de spionaj, arată că a discutat cu prietenul său Petre Na-
vodaru necesitatea de a contrabalansa influența reacționarilor bulgari
asupra americanilor din țară - făcându-le cunoscută cu membri
de partid care stău englezește - și au fost ambii de părere că sunt
potrivite să arătăm că P. Navodaru, amicus lui Navodaru și
prietenul acestuia, Vera Catin. Apoi, Zilber a aranjat cu Madison să
le meargă la un ceai și cu P. Navodaru ca să le trimită pe Luiza Navodaru
și Vera Catin la Madison (la invitația acestuia). - În acele împrejurări
susține Zilber că Luiza Navodaru și Vera Catin l-au cunoscut pe Madison.

În declarațiile date la noua anchetă, Zilber recunoscând
activitatea sa de spionaj desfășurată cu Madison, arată că
Madison printre altele, i-a cerut să-l recomande membri de
partid pentru a fi recrutați ca informații. - ~~Acum~~ Zilber
declară apoi că i-a vrut lui Madison după Luiza Navodaru și
Vera Catin ca fiind potrivite pentru acest scop, aranjând imitarea
acestora la ~~un~~ un ceai, acasă la Madison, pentru ca acesta
să le cunoască, să vadă dacă corespund pentru a fi recrutați și apoi
să înceapă la recrutare. În urma acestui aranjament Zilber a
discutat cu Petre Navodaru cele arătate mai sus (recrutarea de
a influența pe americani etc.) ^{Totodată Zilber susține cu tărie că acesta}
n-au fost recrutați și n-au mai avut de gând să lucreze.

În declarația sa din 2 Aprilie 1953 Zilber - după ce
s-a cerut la anchetă pentru „a lichida toate restanțele” - printre
altele din declarațiile ~~nu are arătat că în primăvara anului~~
~~1945~~ Madison l-a spus arată că Luiza Navodaru a fost

Rezultată de Madison ca agita pentru servicii de primaj american.
 În declarația pe care a făcut-o după 2 aprilie 1953, Jellison
 nu menționează tot ce a declarat anterior cu privire la Luiza Naivodaru
 și Vere Calin, cu singura deosebire că în primăvara 1945 - cu pri-
 lejul unei dispoziții oarecare despre femei - l-a întâlnit pe Ma-
 dison deosebit de tineri, nu a reușit să facă nimic cu Luiza Naivodaru,
 la care Madison i-a răspuns că la început a fost greu, dar că
 [redacted] a reușit să o recreeze, pri-
 mând dela ea informații pretioase. -

x x x

La 19 Iunie 1942, luându-i-se o declarație asupra
 relațiilor sale cu Madison și Roberts, Luiza Naivodaru arăta
 următoarele:

Îa cunoscut pe Madison ^{și Roberts} ~~și Roberts~~ prin Vere Calin
 la începutul anului 1945 și anume la un ceai la Vera Calin acasă.
 Vera Calin îl cunoscuse pe Madison mai dinainte prin Zolner,
 servindu-i drept ghid. A avut cu acesta în total patru
 întâlniri. -

Primea întâlnire la un ceai, la Vere Calin (unde a fost Ma-
 dison fără Roberts), discuțiile având un caracter „mondan”. -

A doua întâlnire a avut loc la Madison acasă, fiind
 aranjată de Vera Calin (într-o ^{inșirare} ~~inșirare~~), când Madison
 le-a prezentat „un coleg nou venit Roberts”. Discuțiile
 au avut un caracter „banal”. -

~~Următoarea~~ A treia întâlnire a avut loc în vara 1945
 la Vera Calin acasă, Madison venind împreună cu Roberts la
 ceai. Cu acest prilej Madison s-a interesat de numărul
 membrilor de partid din București, ele dându-i ~~ca răspuns~~
 întâi „o cifră imaginară”, apoi răspunzându-i „în mod exact”.

A patra întâlnire și ultima a avut loc la Luiza Na-
 ivodaru acasă primăvara 1945, când a vorbit pe cei
 doi americani și s-a căutat cu ei.

A patra întâlnire a organizat-o Luiza Năvodaru la ea acasă - în înțelegere cu serv. de Contrainformații - când a înțeles pe cei doi americani și câțiva cunoscuți. (pentru a camufla scopul) urmând să înțeleagă cineva de la serv. de contrainformații, ca care ea intrase în legătură. (Nu se precizase însă dacă a venit cineva de la serv. de contrainformații).

Luiza Năvodaru arăta apoi că după întâlnirea cu cu Madison și Roberts nu a raportat în mod organizat Partidului, dar că l-a povestit fratelui său, care-i fusese legatura superioară în ilegalitate, apoi tovarășului de contrainformații cu care a luat legătura.

Ea arăta în continuare că: "în genere Madison și Roberts se interesau de situația politică de la noi din țară, de asemenea despre felul cum creșea la noi forțele progresiste, cum funcționau sindicatele. Se mai interesau de exemplu de numarul participanților la manifestările ce aveau loc".

Fiind întrebată ce știa despre activitatea acestora, numita arăta că Madison se pretindea progresist, dar că ea se uidea de pînă la activitatea acestor. Afirmația a lui Madison, fără însă a avea o idee clară despre activitatea ce o putea desfășura aici. -

x x x

Într-o declarație a lui Zilber în declarația Luizei Năvodaru există o contradicție totală în ce privește modul cum s-a făcut legătura ea l-a cunoscut pe Madison. În limba ce Zilber susține că albit ea căut. n. Vera Calin l-a cunoscut pe Madison și Roberts la acel caz de Madison de acasă - aranjament făcut de Madison, Zilber și P. Năvodaru -

ea arată că l-a ^{pe Madison} cunoscut prin Vera Catlin, la această
acasă și că această îl cunoscută anterior prin Jolber.

Dar în însăși declarația dată de Luiza Naivodan
există contradicții perivase.

Astfel la început ~~spune~~ după ce arată că
fratele ei i-a spus că ar fi bine să fie și ea de față
la întâlnirea dintre Vera Catlin și Madison (fără să
spune de ce ar fi bine!) numita declară: "În urma
acestui ~~paget~~ lucru Vera m'a chemat la ea într-o
zi când trebură să vie Madison la ea. (Am fost în total
de vreo 2 ori la ea, a doua oară ~~am~~ Madison a ve-
nit însoțit de Roberts care era nou venit)." După
cele două vizite am fost invitate amândouă la
americani acasă".

Mai departe însă arată că prima întâlnire a fost
la Vera Catlin acasă și a doua la Madison acasă,
că ~~Roberts~~ la întâlnirea dula Madison, acest l-a
prezentat pe "Un băiețel nou venit Roberts" - (Nu
stim însă că Roberts se afla în țară încă din toamna 1944
lucrând și locuind împreună cu Madison) -

Apoi după ce ^{afirmă} ~~spune~~ că la întâlnirile discutate
au avut un caracter "monden", "banal" etc. spune
^{acești} că "americani" în general se interesau de situația
politică dela noi din țară etc. Se pune întrebarea:
Când, la care întâlniri, dacă n-au existat deloc
cele pătun. arătate de ea, cu discuții banale, mondene,
sau americani fiind goașți, rezervați, așa cum arată
ea. —

200

de asemenea, Larză Novodan afirma că pe îndrăcăt
Madison e progresist (cum se pretindea), dar că totuși
a menținut relațiile „odată stabilite” deoarece
„nu s'a arătat periculoasă”; că un asemenea „idee prea
clară” de activitatea ce Madison ~~de forma~~ ac-
cestuia o puteau desăvârși așa, dar că „în general...
de interes au de situația politică” etc. și chiar de
numărul membrilor de partid din București, la
care el a răspuns „întâi cu „o cifră imaginând” apoi
„era fix”. - Adică le-au dat informații, cît de
imaginare și era fixă au fost rămășițe de stabilitate. -

Întrebată de ce n'a adus la cunoștința D.G.S.S.
relațiile ce le-a avut cu Madison și Roberts, munită
arată că „înconștient totdeauna că are lucruri
este cunoscut de către conducerea noastră, de aceea
îl raportase în încă din 1945 la vînzătorului din Serv.
cîu de contrainformații cu care luase legătura,
aceste relații devenind și chiar obiectul unei acțiuni
duse conform instrucțiunilor primite de la Serv. de
contrainformații”. Ori chiar din declarația sa
reapare că relațiile cu Madison au început
de la începutul anului 1945 și legătura cu Serv.
de Contrainformații a fost o altă la sfîrșitul
verii 1945. —

De menționat că declarația munită este vagă,
neprecisă și sîdă una anchetatorului care s'a
luat-o. —

X X X

Dintre notele din 29 Aprilie 1952, redactate de Luiza Navodaru, cu privire la o întâlnire dintre Iacob Alexandru și Balaj Eugen cu căpitanul englez Young, rezultă următoarele:

În Iunie-Iulie 1948 Balaj Eugen, pe atunci prim secretar la Legatia R.P.R. din Londra, aflându-se în țară, a întâlnit pe căpitanul Young, venit în România, la o masă la Iacob Alexandru. - Balaj îl cunoștea pe Young din Anglia, ca un „element progresist”.

Luiza Navodaru l-a dus la această masă „pe baza indicațiilor primite din partea serviciului”; - ea a fost într-o dursă în acest cerc de Balaj, pe care îl cunoștea dinainte, dar nu s-a putut decât „pe pretext” a explicat Balaj prezența ei în acea seară.

De aici rezultă că Balaj cunoștea rostul ei acolo. Se știe că Luiza Navodaru era în relații intime cu Balaj, dar această prietenie f. bun cu Iacob. Se pune întrebarea: De ce s-a dus ea acolo, ce rost avea prezența ei, pe cine și ce să supravegheze?

Numele arată în continuare că în urma acestei mese a raportat la serviciu cele petrecute și s-a hotărât că problema nu interesează.

În aceeași notă Luiza Navodaru arată că anterior, tot cu anul serviciului l-a vizitat pe Young la Atheni Palace. Young a fost împreună cu soția sa atât la hotel cât și la masă. -

Din ~~Antigone~~ ^{verificările} făcute la hotelul „Atheni Palace” s-a stabilit că aici au locuit

nume Toarele persoane cu numele "Young":

- Young Philip, zăvărit, care în anul 1948 a locuit la "Athenele Balare" între 30-31 Iulie, când a plecat cu destinația Constanta, între 2-4 August, plecând tot cu destinația Constanta, între 7-11 August, plecând cu destinația Sofia și la 13-14 August plecând tot cu destinația Constanta. -

- ~~Young Laurence Claude, fost coștău, care a locuit la 1 Febr. 1949 -~~

- Young Indelk Yda, ^{născută în Cehoslovacia} secretară diplomatică, care a locuit la 24 Iulie 1948, având posesibilitate engleză. -

Datele sumare de mai sus, ca și nepotizările dintre aceste date și nota sumară Luigi Narvada sunt incluse destul de puțin ca cei de mai sus sunt persoane. -

x x x

Pe de altă parte menționăm faptul că Berman ^{Jak} arătată în declarațiile sale că Balaj'a fost recontat de serviciu de spionaj englez și că au lucrat împreună pentru acest serviciu de spionaj până în Iunie 1952, când Balaj'a întrerupt legătura cu ^{Berman} el. Aceste fapte n-au putut fi verificate până în prezent.

Cerace pare curios este faptul că data când Balaj'a întrerupt activitatea cu Jak Berman coincide cu data când Luigi Narvada este anchetată despre relațiile sale cu Harrison și ^{interrogat datele} când ea a dat nota despre Young - care probabil i-a fost arătată. -

x x x

298

Concluzii

asa cum arata Filber

Recrutarea numitei Luiza Navodan, de către poezie de
spionaj american prin Madison, nu este dovedită; dar
faptul că Filber a sustinut cu încredere, chiar fără
po. fiie întebat, că aceasta u'a fost recrutată de Madison,
pentru ca apoi să declare că a fost recrutată, prezentând
însa lucrurile într'un ~~mod~~ fel, ca să nu se poată verifica
(sistem Filber) constituie un puternic indiciu că ~~se poate~~
~~se poate~~ este Luiza Navodan a fost recrutată și utilizată
de Madison ca informatoare

Acastă presupunție este întărită de contradicțiile
~~evidente~~, dintr-o declarație la Filber și L. Navodan,
care nu pot avea altă explicație decât intenția
evidentă a acestora de a ascunde realitatea.

Prezentarea vagă și confuză, cu contradicții, a
faptelor, de către Luiza Navodan în declarații, să
arate că ea este nevinovată de reacțiunile și că ascunde
adevărul.

Pentru ^{adunarea și} clarificarea acestei probleme este necesar să fie
anchetat ^{amănunțit} Petre Navodan, Vera Călin în stare de
libertate, concomitent și Luiza Navodan.

Propuneri:

a) Ar trebui vedere cele de mai sus, propun ca Luiza
Navodan să fie arestată și concomitent să fie cerse-
tati în stare de libertate Petre Navodan și Vera Călin.
Motivul necesității arestării numitei Luiza Navodan alături
prin prezumțiile puternice ce se desprind din materialul
ce-l posedă ancheta până în prezent, cât și prin acele
că - date fiind poziția ei în securitate, la secțiune
contrasignativă (americani) - problema prezintă o importanță
deosebită, iar încercarea ei în stare de libertate nu ar
avea șanse să o determine să ^{declare} ~~spont~~ adevărul.

Propun totodată alături, un plan preliminar la modul
cum să se facă arestarea ei.

Sunt sugerate legăturile ei cu Balaj și prezența ei
la întoarcerea cu Young.

b) Balaj Eugen și fiu pietru de gume
morți de anchetă, pentru a fi cercetați
temeinic asupra relațiilor cu Bernina Joh.
Luiza Navodan și Young.

COPIE

289
300

N O T A

=====

Subsemnata Năvodaru Luiza, din cadrele Direcției I-a raportează următoarele cu privire la vizita făcută în Iunie-Iulie 1948 la domiciliul lui Iacob Alexandru:

În Iunie-Iulie 1948 am fost de față la o masă în casa lui Iacob Alexandru, la care era invitat căpitanul Young cetățean britanic.

La această masă au participat:

Iacob Alexandru (pe atunci lucra la Serviciul Livrărilor) cu soția sa Marga: Young cu soția și Balaș Eugen, pe atunci prim secretar la Legația R.P.R. din Londra și care îl cunoștea pe Young din Anglia.

Balaș a fost cel care îl invitase pe Young la această masă.

Subsemnata am fost introdusă în acest cerc prin Balaș pe care îl cunoșteam dinainte.

Menționez că m'am dus la această masă pe baza indicațiilor primite din partea serviciului.

Nu știu sub ce pretext a explicat Balaș prezența mea în acea seară.

În urma acestei mese am raportat la Serviciu cele petrecute în cursul serii și s'a hotărât că problema aceasta nu interesează.

După această nu m'am mai interesat de cazul lui Young și nu știu dacă Iacob Alexandru sau Balaș Eug. s'au mai văzut cu el.

În cursul serii a avut loc mai întâi masa care a fost servită de către Marga, soția lui Iacob. În timpul mesiei nu s'a discutat nimic important. Marga a povestit că în tinerețe a locuit în Anglia.

După masă am trecut în hall. Marga și cu soția lui Young s'au retras după cum îmi amintesc în altă parte

./.

300

și nu au participat la discuțiile duse. Nu știu ce au făcut ele în acest timp.

Convorbirea a avut loc în special între Iacob și Young.

Iacob cunoștea limba engleză și nu a avut nevoie de nici un ajutor pentru a discuta direct cu Young.

Young a povestit despre situația politică din Anglia și atitudinea reacționară a diferiților membrii din guvernul laburist. Deși Young lua atitudine împotriva lor, totuși în unele chestiuni (algerile) se dovedea a fi timorat și oportunist.

Iacob a povestit despre ajutorul dat de Uniunea Sovietică pentru refacerea economiei țării noastre.

În cursul discuției nu s'a ivit nimic suspect.

Această convorbire a durat circa o oră și după aceea Young și cu soția au fost duși înapoi la hotelul Athene Palace unde locuiau.

Menționez că cu câteva zile mai înainte am aflat dela Balaș E. de prezența aici în țară a lui Young. Balaș se afla pe atunci în concediu aci în țară. El afirma că acest Young este un element progresist pe care îl cunoscuse în Anglia.

Tot atunci Balaș mi-a spus că trebuie să se întâlnească cu Young la Athene Palace și m'a întrebat dacă nu vreau să viu și eu cu el.

Am anunțat de acest lucru serviciul.

La Athene Palace am găsit pe Young împreună cu soția sa care luaseră masa. Au rămas un timp stând de vorbă cu Balaș iar apoi s'au retras în camera lor. Cu această ocazie a rămas ca ulterior Balaș să ia legătura cu ei ca să se mai vadă.

ss/NAVODARU LUIZA

302

EXTRAS

din "Scântea" Nr. 2308 - Joi 27 Martie 1952.-

O SAMAVOLNICIE A GUVERNULUI ENGLEZ.

Londra 26 (Agerpress) - TASS.-

Zilele trecute Ministerul Marinei al Marii Britanii a hotărât să șteargă din lista ofițerilor de marină în rezervă pe căpitanul de rangul II EDGAR P. YOUNG, cunoscut prin activitatea sa pentru apărarea păcii și pentru prietenia între popoarele englez și sovietic.-

Ca răspuns la protestele unei serii de deputați în Camera Comunelor, a luat cuvântul ministrul Marinei THOMAS. El a dat să se înțeleagă că motivul excluderii lui YOUNG din efectivul marinei de rezervă a fost participarea lui la activitatea Asociației pentru legăturile culturale cu URSS a Comitetului de Prietenie anglo-română. THOMAS a arătat deasemenea că YOUNG a luat o atitudine hotărâtă împotriva organizării Uniunii Atlanticului de Nord, cauzând astfel "multă neliniste" ambasadelor engleze.-

19.VI.52

302

DECLARAȚIE

Subsemnata NAVODARU LUIZA, la cele întrebate, declar următoarele:

Întrebate:

Ce spioni americani ați cunoscut?

Răspuns:

La începutul lui 1945 am avut posibilitatea să cunosc pe ofițerii americani MADDISON și ROBERTS.

Întrebare:

În ce împrejurări ați cunoscut pe spionii americani MADDISON și ROBERTS.

Răspuns:

I-am cunoscut prin VERA CALIN, soția Dr. GH. CALIN, în prezent funcționară la Edit. ptr. Literatură și Artă.

Pe atunci dădea lecții sau făcea traduceri din limba engleză.

Am aflat că VERA CALIN servește drept ghid acestui american (MADDISON) ptr. a cunoaște aspecte din viața progresistă dela noi deoarece se pretindea progresist.

Am aflat cele de mai sus dela VERA CALIN și dela fratele meu, PETRU NAVODARU.

VERA CALIN îl cunoscuse pe MADDISON prin ing. SILBER cu care lucrase în ilegalitate ea fiind tehnica lui PATRASCANU.

Deci? Fratele meu aflase și el că VERA CALIN servește drept ghid lui MADDISON dela ing. SILBER. El mi-a spus că ar fi bine să fiu și eu împreună cu VERA CALIN la întâlnirile cu MADISON. În urma acestui lucru VERA m'a chemat la ea într-o zi când trebuia să vie MADDISON la ea. (Am fost în total de vreo 2 ori la ea a doua oară MADDISON a venit însoțit de ROBERTS care era nou venit)

când? După cele două vizite am fost invitate amândouă la americani acasă.

În perioada aceasta încă nu aveam legătură cu Serv. de Contrainformații sovietic și nici cu tov. PETRESCU.

Întrebare:

Care au fost relațiile dintre Dta și cei 2 americani?

Prima dată trebuia să mă întâlnesc cu MADDISON (americanul) la Congresul Sindicatelor la care am primit Bilet împreună cu VERA CALIN. Nu știu dela cine erau invitațiile dar eu am fost anunțată de VERA CALIN. Americanul însă nu au venit.

După un oarecare timp VERA CALIN m'a anunțat că a invitat pe MADDISON la un ceai la ea acasă. La ceai au participat VERA CALIN, soțul ei GH. CALIN f. scurtă vreme, MADDISON și cu mine.

Am stat cam vreo 2 ore în care timp discuțiile au avut un caracter monden. Adică despre impresia pe care o produce Bucureștiul asupra unui nou venit și alte subiecte de acest gen. Am participat puțin la discuții deoarece nu eram obișnuită de a vorbi a lui MADDISON și înțelegeam greu.

A doua întâlnire a avut loc la MADDISON acasă, întâlnirea fiind aranjată de VERA CALIN. Am fost amândouă invitate la prânz la masă. Când am sosit împreună, MADDISON ne-a prezentat un coleg nou venit ROBERTS.

Am trecut imediat la masă. Discuțiile după câte mi amintesc au avut un caracter banal (în legătură cu diferite feluri de mâncare). Imediat după masă cei 2 americani au trebuit să plece la birou și noi am plecat deasemeni.

Următoarea întâlnire a avut loc în vara 1945 la VERA CALIN acasă, fiind organizată de ea. MADDISON a venit împreună cu ROBERTS la ceai. Am stat cam vreo oră. Prezenți era VERA CALIN, eu, MADDISON și ROBERTS. În general de data aceasta MADDISON a încercat să ducă o discuție politică cu noi. El a încercat să demonstreze că după încheierea păcii în S.U.A. nu va mai izbucni criza (după cum afirmam noi). Deasemeni s'a interesat de numărul de membrii de Partid din București. La aceasta le-am dat mai întâi o cifră imaginară iar apoi am răspuns, atât VERA CALIN cât și eu în mod evaziv.

Următoarea întâlnire a avut loc prin toamna 1945 la mine acasă. Am invitat pe cei 2 americani, pe VERA CALIN cu soțul, pe ATA LIFCHITZ, cred pe SELVIAN IOSINESCU și pe GOGU MOOZ. Am făcut aceasta deoarece trebuia să vină și cineva din partea Serv. de contrainformații. Pentru a masca venirea lor invitaseam intenționat mai multă lume. Americanii au stat f. puțin, cca 3/4 de oră și au evitat orice

331

discuție mai serioasă.

Alte întâlniri nu am mai avut cu acești americani. Menționez că la sfârșitul verii 1945 am luat legătură cu Serviciul de contrainformații și le-am relatat între altele și despre posibilitățile mele de a stabili contacte cu acești americani.

Pentru aceasta am fost odată împreună cu un tov. din Serviciu la VERA CALIN acasă pentru a discuta mai pe larg problema. Ultima întâlnire - cea organizată la mine acasă - a avut loc din însărcinarea serviciului.

Cele 3 întâlniri anterioare au avut loc fără a fi organizate de Serviciul de Contrainformații, ci fiind stabilite de VERA CALIN care de fiecare dată mă anunța și pe mine.

Am participat la aceste întâlniri deoarece de la bun început discutasem cu fratele meu că ar fi bine să fiu și eu de față la aceste întâlniri.

P.N.
de ce?

Intrebare:

Despre întâlnirile ce le-ați avut cu cei 2 americani ați adus la cunoaștința cuiva? Cui anume?

Răspuns:

Am povestit acest lucru fratelui meu iar după ce am luat legătură cu Serv. de Contrainf. am repetat aceaștă și tovolui cu care am luat legătură.

Dealtfel tovarășul cunoștea chestiunea aceasta încă de la fratele meu.

Intrebare:

Ce probleme interesau atunci pe MADDISON și ROBERTS?

Răspuns:

În genere MADDISON și ROBERTS se interesau de situația politică de la noi din țară. Deasemeni despre felul cum cresc la noi forțele progresiste, cum funcționează sindicatele. Se mai interesau de exemplu și de numărul participanților la manifestațiile ce aveau loc.

Intrebare:

Care au fost persoanele politice despre care se interesau cei doi americani?

Răspuns:

Nu-mi amintesc să se fi discutat despre vreo personalitate politică.

Intrebare:

În timpul cât ați avut relații cu cei doi

- - -
americani ce politică faceați Dvs.

Răspuns:

Eram membră a Partidului Comunist din România și aveam serviciu la început la Apărarea Patriotică și apoi la Comitetul Central P.C.R.

Intrebare:

Ați adus în acea vreme la cunoștința Partidului despre relațiile cu cei 2 americani?

Răspuns:

Nu m'am dus în mod organizat să raportez aceasta Partidului.

În afară de aceasta însă despre toate întâlnirile a avut cunoștință fratele meu PETRU NAVODARU care fusese legătura mea superioară în ilegalitate. Despre prima întâlnire ce trebuia să aibe loc la Congr. Sindicatelor am raportat tovarășului CHISINEVSKI.

Intrebare:

Ce știai Dta despre activitatea acestor doi americani?

Răspuns:

Știam că amândoi fac parte din armata americană și că MADDISON se pretinde progresist. Mă îndoiam însă de sinceritatea acestei afirmații a lui MADDISON, fără însă a avea o idee prea clară de activitatea ce o puteau desfășura aci.

Intrebare:

Ce urmăreați prin relațiile ce le-ați purtat cu aceștia?

Răspuns:

Nu urmăream nimic prin continuarea acestor relații.

Ele s'au continuat deoarece fuseseră odată stabilite și nu m'am orientat singură să le întrerup, menținând situația existentă.

Intrebare:

Deci n'am adus la cunoștință DGSS relațiile ce le-ai avut cu MADDISON și ROBERTS?

Răspuns:

Nu am adus în mod special la cunoștința DGSS-ului aceste relații ce le-am avut cu MADDISON și ROBERTS din următoarele motive:

Am considerat totdeauna că acest lucru este

./. SS/NAVODARU LUIZA

306
cunoscut de către conducerea noastră deoarece îl raporta-
sem încă din 1945 tovarăgului din Serv.de Contrainforma-
ții cu care luasem legătură, aceste relații devenind
chiar obiectul unei acțiuni duse conform instrucțiunilor
primite dela Serviciul de Contrainformații.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau,
o susțin și o semnez.

ss/NAVODARU LUIZA

19.VI.1952

Declarație

Subsemnata, Măvodanu
Luiza, la cele întrebate declar
următoarele:

Întrebare

Ce spioni americani ați cunoscut?

Răspuns

La începutul ~~primăverii~~ ^{lui} 1945 am avut
posibilitatea să cunosc pe ofițerii ameri-
cani Maddison și Roberts.

Întrebare

În ce împrejurări ați cunoscut pe
spionii americani Maddison și Roberts

Răspuns

Ț-am cunoscut prin Vera Calin, soția
dr. Gh. Calin, în prezent funcționară la
Edit. ptr. Literatură și Artă.

Pe atunci dădea lecții sau făcea traduceri
din limba engleză.

Am aflat că Vera Calin servește drept ghid
acestui american (Maddison) ptr. a cunoaște
aspecte din viața progresistă de la noi de ac.

se pretindea progresist
Am aflat cele de mai sus de la Vera Colin și
de la fratele meu, Petru Năbodan

Vera Colin îl cunoscuse pe Maddison prin
ing. Silber cu care lucra în ilegalitate la
fiind tehnica lui Patăscanu

Fratele meu aflat și el că Vera Colin
posea drept ghid lui Maddison, de la Ing.
Silber. El mi-a spus că ar fi bine să
fiu și eu împreună cu Vera Colin la întâlni-
rile cu Maddison. În urma acestui lucru
Vera m'a chemat la ea într-o zi când
trebuia să vie Maddison la ea. (Am fost
în total de trei ori la ea, a doua
oară Maddison a venit însoțit de
Roberts care era nou venit.)

După cele două vizite am fost
invitate amândouă la americani
acasă.

În perioada aceasta încă nu
aveam legătură cu serv. de contră
informații sovietice și mei cu tot

Petrescu

Năbodan

Luiza

Interviu

care au fost relațiile dintre
Dte și cei 2 americani?

Prima dată trebuia să mă
întalnesc imediat americanii la
congresul Sindicatelor la care am
putut bileț timpuriu cu Vera Coliu.
Nu știu de ce erau întârziate dar
eu am fost anunțată de Vera Coliu.
Americani înșiși nu au venit.

După un oarecare timp Vera Coliu
m'a anunțat că a mers pe Madison
la un caz la ea acasă. La caz au
participat Vera Coliu, soțul ei Gh. Coliu f. scut
premiu, Madison și eu mine.

Au stat cam 2 ore în care timp
discuțiile au avut un caracter munden.
Adică despre tipografia pe care o produce
Bucureștii asupra unui nou venit
și alte subiecte de acest gen. Am parti-
cipat puțin la discuții deoarece nu eram
obisnuită de a vorbi a lui Madison și
întelegam greu.

A doua întâlnire a avut loc la
Madison acasă, întâlnirea fiind aranjată
de Vera Coliu. Au fost amândouă întârziate la
mănuș la masă. Când am sosit împreună, Madis-
on ne-a prezentat un coleg nou venit
Roberts.

Au trecut imediat la masă. Discuțiile
nu s-au

după câte îmi amintesc au avut un carac-
ter banal (în legătură cu deficiențe feluri de
mâncare). Imediat după masă cei 2
americani au trebuit să plece la birou
și noi am plecat de asemenea.

Înmănăscarea întâlnire a avut loc
în vara 1945 la Vera Coliu acasă, fiind
organizată de ea. Maddison a venit în-
preună cu Roberts la ceari. Am stat
cum vrea oară. Prezenți era Vera Coliu, eu,
Maddison și Roberts. Cu general de date
aceasta Maddison a încercat să ducă
o discuție politică cu noi. El a încercat
să demonstreze că după încheierea păcii
în S. U. A. nu va mai izbucni criza
(după cum afirmam noi) De asemenea s'a
interesat de numarul de membrii de Partid
din București. La aceasta le-am dat
mai întâi o aplecare imaginare iar apoi
am răspuns, atât Vera Coliu cât și eu
în mod evaziv.

Înmănăscarea întâlnire a avut loc prin
toamna 1945 la mine acasă. Am invitat
pe cei 2 americani, pe Vera Coliu cu soțul,
pe Alte Lifchitz, cred pe Selman Gonfescu și
pe Gogu Moș. Am făcut aceasta deoarece
pebuna să vină și câteva din partea Serv.
de contrainformații. Partea a masă veni-
rea lor invitasem intenționat mai multe
lume. Americanii au stat f. puțin, cea 3/4 de
ora și au evitat orice discuție mai serioasă.

Alte întâlniri nu am mai avut cu
acești americani.

Neboadun

389

Menționez că la sfârșitul verii 1945
am luat legătură cu Serviciul de Contraint.
informații și le-am relatat de către
altele și despre posibilitățile mele de
a stabili contacte cu acești americani.

Pentru aceasta am fost chiar solțat
împreună cu un ter. din Serviciu la
Versația noastră pentru a discuta mai
pe larg problema. Ultima întâlnire

— ce organizată la mine acasă —
a avut loc din înăncinarea serviciului.
Cele 3 întâlniri anterioare au avut
loc fără a fi organizate de Serviciul de
Contraintinformații, ci fiind stabilite de
Versația care de fiecare dată mă atun-
ta și pe mine.

Am participat la aceste întâlniri
deoarece dela bun început discutaserăm
cu frațele meu că ar fi bine să fim
și eu de față la aceste întâlniri.

Intrebare:

Despre întâlnirile ce le-ati avut cu
cui 2 americani ati adus la cunoștința
cuiva? Cui anume?

Răspuns:

Am povestit acest lucru fratelui meu iar
după ce am luat legătură cu Serv. de Contraint.
am repetat aceasta și totului cu care am luat
legătură.

Dealtfel totdeauna cunoștea chestiunea
aceasta încă dela frațele meu.

Năvodan

Întrebare:

ce probleme interesau atunci pe
Maddison și Roberts?

În genere

Răspuns:

În genere Maddison și Roberts se
interesau de situația politică din
noi din țară. Deasemenea despre felul
cum crește la noi forțele progre-
siste, cum funcționează sindicatele.
Se mai interesau și de exemplu și de
numărul participanților la manifes-
tațiile ce aveau loc.

Întrebare:

Care au fost persoanele politice
despre care se interesau cei doi
americani?

Răspuns:

Nu-mi amintesc să se fi discutat
despre nicio personalitate politică.

Întrebare:

În timpul cât ați avut relații cu
cei doi americani ce politică făceați
Dvs.?

Răspuns:

Erăm membri a Partidului Comunist
din România și aveam serviciu la Înce-
ntăzile

4
put la Apărarea Patriotică și apoi
la Comitetul Central P.C.R. 3/10

Întrebare:

Ați adus în acea vreme la cunoștința
Partidului despre relațiile cu cei 2
americani?

Răspuns: Nu m'am dus în mod organizat
să raportez această Partidului.

În afară de aceasta însă despre
toate întâlnirile a avut cunoștință
fratele meu Petru Năvodaru care fusese
legătura mea superioară în ilegalitate.
Despre prima întâlnire ce trebuia să aibă
loc la Congr. Sindicatelor am raportat
tovarășului Chiperovski.

Întrebare:

Ce știați Dta despre activitatea acestor
doi americani?

Răspuns:

Știam că amândoi fac parte din armata
americană și că Madison se pretinde progresist.
Nu îndoiam însă de sinceritatea acestei afirma-
ții a lui Madison fără însă a avea o idee
mai clară de activitatea ce o puteau desfășura
acei.

Năvodaru

Întrebare:

Ce urmări vești prin relațiile ce le-ai purtat cu aceștia?

Răspuns:

Nu urmăream nimic prin continuarea acestor relații.

Ele s'au continuat deoarece fusese o odată stabilită și nu m'au orientat nimeni să le întrerup, menținând situația existentă.

Întrebare:

Dece n'ai adus la cunoștință D. G. S. S. relațiile ce le-ai avut în Maddison și Roberts?

Răspuns:

Nu am adus în mod special la cunoștință D. G. S. S.-ului aceste relații ce le-am avut cu Maddison și Roberts din următoarele motive:

Am considerat totdeauna că acest lucru este cunoscut de către conducerea noastră deoarece îl raportasem încă din 1945 și vara lui din Ser. de Contra Informații cu care luasem legătură, aceste relații devenind chiar obiectul unei acțiuni duse conform instrucțiunilor primite de la Serviciul de Contra Informații.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau, o susțin și o jur. Natabadam Linge

19. VI. 52

ca este o simplă traducătoare și nu putea să-și facă treaba.

Interogare

Ce ocupație avea în acea vreme LUIZA MAVODARU și în ce relații te aflai dă cu ea?

Răspuns

Nu știu ce ocupație avea și n'am avut cu ea nici un fel de relații. Începând din primăvara anului 1944, când mi-a fost eliberat (fapt ordonat de mine în declarații anterioare) nu am mai văzut-o pe LUIZA MAVODARU până în anul 1947 și atunci numai pe stradă, spunându-mă doar, bună ziua.

Interogare

Cum explici dă faptul că nu cunoșteați ocupația LUIZEI MAVODARU din acea vreme, când erai prieten cu fratele ei, FERRE MAVODARU, cu care te vedeați și în mod firesc trebuia să te intereseze ce face sora lui, cu atât mai mult că și-a fost eliberat?

Răspuns

Nu m'a interesat și nu l-am întrebat niciodată.

Interogare

Dacă este așa, cum ai recomandat-o dă lui MADISON ca o persoană potrivită pentru a fi recrutată? Așa se face recomandările pentru recrutare în serviciile de spionaj, fiind a ști dacă persoana respectivă poate fi utilă; MADISON nu și-a cerut nici o indicație în această privință, iar dă nu i-ai dat nicio îndrumare?

Răspuns

Ai recomandat-o lui MADISON pentru a fi recrutată, deoarece știi că LUIZA MAVODARU a lucrat pentru Partidă în cadrul Alipulzebolului, astfel că prin relațiile de la acea în Partidă atât ea cât și prin fratele ei FERRE MAVODARU - putea să fie folosită pentru serviciul de spionaj american.

Interogare

Ce discuții ai mai avut ulterior cu MADISON privitoare la LUIZA MAVODARU?

Răspuns

Nu am mai avut cu MADISON nici un fel de discuții privitoare la LUIZA MAVODARU.

Interogare

Arată tot ce mi cunoști dă cu privire la activitatea de spionaj a LUIZEI MAVODARU.

Răspuns

Nu mai știu nimic altceva.

/./ ce/H. EILBER

Intrebare

Se te-a determinat pe d-ta să faci declarația
acestei cu privire la recrutarea de către LADISCH a LUIZA MA-
VODAR, după ce în declarațiile anterioare și negai acest fapt? Se
te-a determinat să negi până acum recrutarea acesteia?

Răspuns

Am negat până în prezent acum recrutarea LUIZE MAVODAR
de către serviciul de spionaj american - recte LADISCH - deoa-
rece am vrut să o menajez pe ea - pentru fetele ei care-mi
era prieten. Am făcut aceste declarații nouă, determinat de hotă-
rârea mea de a lichida toate restanțele ce le mi au față de
anchetă, declarând tot ce am auzit și ce mi am declarat până
în prezent.

Intrebare

Sunți d-ta cu cele declarate în prezentul proces-verbal
cu privire la LUIZA MAVODAR reprezentă adevărul?

Răspuns

Da, eu în eu acesta este adevărul întreg și curat.

Prezentul proces-verbal de interogatoriu a fost citit
de mine cuânt cu cuânt și corespunde întru totul cu cele ce
am declarat.

ss/H. ZILBER

Arhetator

Cpt. Gh. Moraru

316

Proces-Verbal de interogator

Arestat ul ZILBER HERBERT, fost director al Institutului de Con-
fraternitate și profesor universitar, născut la 14 Octombrie 1901 în Târgul-
Jumos, rep. Iag. fiul lui Carol și Roza, ca ultimul domiciliu în București.
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
str. Timișoara 2

2 Aprilie 1953

Orașul București.

Interogatoriul a început la ora 10 și — min.
„ s'a terminat la „ 13 și — „

Intrebare: În procesul verbal de interogatori din 31 Martie 1953
ai arătat că dorești să faci declarație privitoare la recontarea lui Zigi
Năvodaru de către persoana de primă ameriean.

În prealabil arată-ți ce ai de spus în legătură cu declara-
țiile tale anterioare privitoare la Luiza Năvodaru?

Răspuns: Îmi mențin între toate declarațiile mele anterioare
privind modul cum Luiza Năvodaru (împreună cu Vera Catlin) a avut
contact cu Madison, declarația ce sunt adeverată, corespunzând ce-
alitate. Mențin de asemenea declarația mea că — după ce Luiza
Năvodaru și Vera Catlin au fost la cea la Madison unde l-au cu-
noscut pe acesta și pe colaboratorul său Robert — Madison mi-a
spus că nu i-au făcut impresie bună respectiv că nu corespund pen-
tru a fi recutate și că nu le va mai scrie.

Revin însă asupra declarației privind relațiile dintre Madison
și Luiza Năvodaru — în care am susținut că Luiza Năvodaru nu
a avut ulterior (după ce l-a cunoscut) niciun fel de relație cu
Madison. Această declarație nu corespunde adevărului, deoarece
stiu că Luiza Năvodaru a fost recutate de Madison în serviciul

Semnătura,

H. Zilber

Urmare: de spionaj american, fapt ce poate acum fi om ascuns în fața anchetei.

Întrebare: Arată-ți care au fost relațiile dintre Luiza Navroldaru și Madision după ce o au cunoscut?

Răspuns: În primăvara anului 1945 întrebându-l din nou pe Madision dacă într-adevăr n'a reușit să facă nimic cu Luiza Navroldaru, acesta mi-a mărturisit că a întreținut relații intime cu ea și astfel a reușit să obțină de la aceasta informații prețioase. N'a vrut să-mi spună cu toate insistențele mele - ce fel de informații a primit de la ea și m'a rugat ca dacă cunoaște o vază pe Luiza Navroldaru să-mi amintesc despre acest lucru.

Alteora mi s'au spus despre relațiile dintre Luiza Navroldaru și Madision.

Întrebare: A fost oare eu a fost Luiza Navroldaru recrutată de serviciul de spionaj american? Arată clar și precis adevarul?

Răspuns: Da, a fost recrutată. Madision mi-a spus că după ce a avut relații intime cu Luiza Navroldaru, a determinat-o pe aceasta să-i dea informații pentru serviciul de spionaj american.

Întrebare: Arată-ți în mod fidel și concret ce ti-a spus Madision privitor la recrutarea Luizei Navroldaru.

Răspuns: Madision mi-a spus că n'a reușit de la început, dar că până la urmă a reușit să o recruteze pentru serviciul de spionaj american - după ce a avut relații intime cu ea - și că Luiza Navroldaru i-a dat informații.

Întrebare: Arată-ți ce te-a determinat să-l întreb „din nou pe Madision dacă într-adevăr n'a reușit să facă nimic cu Luiza Navroldaru”, după ce - așa cum ai arătat - acesta ți-a răspuns că eu i-a fost impresie bună și că mi se corespunde pentru serviciile urmărite de el (recrutare)?

Răspuns: Discutând cu Madision despre femeile din Brașov, în general, a venit vorba și de Luiza Navroldaru; atunci eu l-am întrebât din nou: „Ei, n'ai reușit totuși să faci nimic?”

Semnătura,

H. Ziller

Urmare: cu Luiza Năvodaru, la care el mi-a răspuns cele două întrebări. 2/16
 Întrebare: Dar depe Verei Calin n'a venit vorba, nu l'a întreb
 at?

Răspuns: Am vorbit și depe Verei Calin, iar Madison mi-a spus
 că este o simplă traducătoare și nu putea să-și fie de folos.

Întrebare: Ce ocupație avea în acea vreme Luiza Năvodaru
 și și mi-ai relatat aflai stă cu ea?

Răspuns: Nu știu ce ocupație avea și n'am avut cu ea nici
 un fel de relație. Începând din primăvara anului 1944, când mi-a
 fost elenă (fapt arătat de mine în declarația anterioară) nu am
 mai vorbit-o pe Luiza Năvodaru până în anul 1947 - și atunci
 numai pe stradă, zgrindindu-ne, doar, brusc.

Întrebare: Cum explici stă faptul că un cunoștințat ocupa
 ție Luizei Năvodaru din acea vreme, când erai prieten cu fra
 tele ei Petru Năvodaru, cu care te vedeai des și în mod firesc
 te lăsa să te intereseze ce face sora lui, cu atât mai mult cu tîna
 fort elenă?

Răspuns: Nu mi-a interesat și nu l'am întrebat niciodată.

Întrebare: Dacă este așa, cum ai recomandat-o stă
 lui Madison ca o persoană potrivită pentru a fi recrutată? Aa
 se face (recomandare) recomandările pentru recrutare în serviciile
 de spionaj, fără a ști dacă persoana respectivă poate fi utilă;
 iar Madison un tîna cerut nici o indicație în această privință,
 iar stă un i-ai dat nici o căminare?

Răspuns: Am recomandat-o lui Madison pentru a fi rec
 ținută, deoarece știam că Luiza Năvodaru a lucrat pentru Partid în
 cel timp războiului, astfel că prin relațiile ce le avea în Partid
 atât ea cât și prin fratele ei Petru Năvodaru - putea să fie fo
 loritoare pentru serviciul de spionaj american.

Întrebare: Ce discuții ai mai avut ulterior cu Madison pri
 vitoare la Luiza Năvodaru?

Urmare: Răspuns: Nu am mai avut cu Madison încă un fel de disacți-
printrare la Luiza Năvodaru. —

Întrebare: Arată tot ce mai cunoști. Ție cu privire la acti-
vitatea de zărmaj a Luizei Năvodaru.

Răspuns: Nu mai știu nimic altceva.

Întrebare: Ce te-a determinat pe ^{în fața} Ție să declarai că de obicei
cu privire la rezultarea de către Madison a Luizei Năvodaru, după
ce în declarațiile anterioare ai negat aceasta? Ce te-a determi-
nat să negi până acum rezultarea acestuia?

Răspuns: Am negat până în prezent acum rezultarea
Luizei Năvodaru de către serviciul de zărmaj american - este Sadson -
de care am vrut să o menajez pe ea - pentru faptul că care-mi
era prieten. Am făcut aceste declarații acum, determinat de ho-
torârea mea de a lichida toate restanțele cele mai amfătoare de
anchetă, declarând tot ce am ascuns și ce nu am declarat până
în prezent. —

Întrebare: Susții Ție că cele declarate în prezentul pro-
ces verbal cu privire la Luiza Năvodaru reprezintă adevărul?

Răspuns: Da, susțin că acesta este adevărul întreg și
curat. —

Prezentul proces verbal de interogatoriu a fost citit de
mine curant cu curant și corespunde întru totul cu cele ce am
de declarat. —

H. Ziller

Arhetator

Cap. M. Murray

după de mine
niog

24.5.51

3413

DECLARAȚIE

Subsemnatul ZILBER HERBERT, declar următoarele :

Intrebare :

Ce ți-a spus ILIE CONSTANTINOVSKI, cu privire la situația politică și economică din U.R.S.S. ?

Răspuns :

În toamna 1944 și iarna 1944/45, l-am văzut de câteva ori.- L-am întrebat de mai multe ori ce părere are despre U.R.S.S.- La început n'a vrut să-mi răspundă.- Apoi mi-a dat următoarele răspunsuri :

1/."Am cutreerat U.S. și am încercat s'o cunosc deaproape.- Cât privește relațiile dintre oameni sunt edificat.- Din punct de vedere economic nu mă pricep.- Cred că ar trebui să vie un nou Marx pentru a prevedea evoluția.- Când ne vom întâlni odată la Paris îți voi povesti totul".- Ce este în U.R.S.S. ? este socialism ? Nu știu.-

2/."Unii susțin că desființarea internaționalei, importanța pe care a luat-o biserica ortodoxă, frăția Slavă, școlile SUVOROV, etc. sunt numai abilități pentru a păcăli pe anglo-americani.- Eu cred că acestea sunt forțe reale care se vor impune".-

3/. Nu m'am lămurit încă ce a fost în 1936/37.- Cunosc pe cineva care a fost arestat atunci și am de gând să-l iscodesc.- Poporul spune : "Ei între ei".- Există în U.S. un lagăr mare cât Belgia.- Mult aș vrea să știu ce este acolo.- Mă întrebi cum se face că oameni de calibrul celor condamnați, au declarat ce au declarat.- Cine nu declară nu ajunge la proces.- Bătaia îi face însă să vorbească.-

4/. Ca să fericească pe al de voi, poporul rus mănâncă de 25 ani șobolani murați.- Există și acolo economiști, savanți care scriu, dar nu au văzut cum trăesc muncitorii. Când s'a evacuat Moscova ei mergeau în vagoane Pulman.- Atunci au văzut pentru prima oară cum trăește proletariatul Moscovit.-

./..

319
5/. Este adevărat că Stalin conduce personal operațiile militare și se ocupă de tot ce privește viața U.S..- Uite un articol despre o fabrică de biberoane care "a început să funcționeze grație tovarășului STALIN".- Crezi că nu-i adevărat.- Sunt convins că așa este.- Acolo unde Moscova nu intervine "aparatul" își face de cap.- Într'un oraș de stepă s'a introdus apă, însă s'au făcut numai două cișmele publice.- Dintre cetățeni numai secretarul Raionului și X...au apă în casă.- Restul stă la coadă.- Au trebuit șase luni, chestia a ajuns la Moscova și numai după aceea s'a extins rețeaua ! La Moscova dacă vrei să ai o locuință trebuie să ajungi la MOLOTOV.- Ascensoarele nu funcționează și se fură becurile.- Când este vre-un congres se evacuează fără milă străzi întregi.- Congresistii obțin de toate, pot vorbi la telefon în orice colț, etc.- Am fost într'un restaurant unde mănâncă bătrânii bolșevici.- Directorul îi pune pe toți să scrie câte ceva într'un registru.- Toți sunt arși-mulțumiți.- Nu pune însă pe nici unul dintre clienții obișnuiți să spue ce mănâncă !

În restaurantele sovietice se fură pe capete tacâmurile !

6/. Mă întrebi ce se citește.- Ziarele nu se cumpără pentru citit ci pentru împachetat și făcut țigări.- Poporul nu citește literatura de Partid.- Am circulat opt zile în metrou pentru a observa oamenii.- Rezultatul : se citesc niște romane polițiste dinaintea primului război mondial.-

În Moscova sunt mai puține teatre și cinematografe decât în București.- Ca să poți intra trebuie să ai relații cu directorul sau vreo actriță.- Atunci intri "pe blat".-

7/. ~~În Moscova sunt mai puține teatre și cinematografe decât în București.- Ca să poți intra trebuie să ai relații cu directorul sau vreo actriță.- Atunci intri "pe blat".-~~ Era de așteptat oarecum așa.- După aceea a fost...-

8/. Nu trebuie să judeci ușuratec atitudinea guvernului sovietic față de România.- Este adevărat că VISINSKI este la București (Noembrie 1944) numai pentru a aranja executarea Armistițiului.- Măine se poate însă întâmpla să intervie activ în politica internă.- O compensație în Grecia sau nu știu unde în Asia, o schimbare în situația internațională și lucrurile pot să se schimbe.- În Polonia

320 319

l-a lăsat pe BOHN-KOMOROSKI să-și uzeze forțele luptând singur cu hitleriștii.- Dimpotrivă am impresia că pe ~~ENES~~ au să-l lase să-și facă de cap.- A fost la Moscova și este foarte bine văzut la Kremlin.-

9/. Mă întrebi ce e de făcut.- Inapoi la capitalism ! Dacă astăzi s'ar deschide frontierele U.S. ai vedea 200 mil oameni fugind spre Apus.- Nu rămân~~ă~~ însă la București și nici în altă parte ~~nă~~ plec.- Vreau să studiez și să văd ce se întâmplă.- Ferice de tine că știi matematici abstracte.- Este un refugiu în care nu se amestecă nimeni!.- U.R.S.S. este un fenomen extraordinar.- Sunt convins că în patru sau cinci ani mă voiu lămurii complet.- Poate mă înșel....In orice caz nu voi abandona Moscova pentru București.- Tu nu știi încă ce înseamnă să fii cetățeanul unei mari puteri.-

10/. Măine seară pe vremea asta voi fi la Moscova. Si acolo am un prieten care are o nevastă.- Mai cunosc acolo un ovrei bătrân și deștept - LITVINOF.- Fiecare o să mă întrebe ce este la București și dacă am locuit în Palatul Regal.-

11/. Mă întrebi dacă Rușii se așteptau la război.- Da, toți cu excepția lui MOLOTOV care până în ziua de 22 Iunie 1940, nu credea !

12/. Te plângi că Armistițiul se execută prea sever.- Dar nu știi ce au făcut Românii în U.R.S.S.- Rușii se poartă cu voi ca niște îngeri.-

13/. Eu trăesc foarte bine.- Câștig atâta cât îmi trebuie.- Nu am însă ce face cu banii.- Acolo e țară serioasă.- A face gazetărie este un lucru ușor. Trebuie să fii foarte atent la tot ce scrii.-

14/. Mă întrebi dacă votul este în adevăr secret. și liber.- Fără îndoială.- Nimeni nu este nici forțat și nici controlat.-

15/. Acum N.K.V.D-ul anchetează în fostele regiuni ocupate.- O mulțime de oameni din Crimeia, Ucraina, etc. sunt deportați.- Este o chestie teribilă ! Așa se rezolvă problemele naționale.....

16/. Te-ai gândit vreodată dacă rezultatele obținute merită atâtea sacrificii ? Războiul din 1914-1917, Revoluția, Războiul Civil, teroarea, foamea, colectivizare industrializarea, "furtuna din 1936/37, războiul 1941-1944 urmările războiului, de 30 de ani numai morți și sacrificii nesfârșite.....

17/. Vorbind despre Comisia Aliată de Control, care rechiziționa case : "Să vezi cum se înmulțesc acum funcționarii"ca ciupercile.-

18/. Despre STALIN : "Eu cred că este omul cel mai slab din U.R.S.S.- Când ceva nu mai merge ia alte măsuri". Tot el mi-a spus : "Tătucu este un om mare".-

Aceasta îmi este declarația pe care o dau, susțin și semnez propriu.-

ss/. H.ZILBER

24 Ianuarie 1951

Declarație

Subsemnatul Ziller Hubert, declar următoarele:
Întrebari ce li-a spus Zile Constantinovskii cu privire la
situație politică și economică din U.R.S.S.

Răspuns. În toamna 1944 și iarna 1944/45, el a avut
de câteva ori. S. au întâlnit de mai multe ori cu persoane
are din U.R.S.S. La început n'a avut să-și scrie nimic.
Apoi mi-a dat următoarele răspunsuri.

1) „Am întâlnit U.S. și am încercat să cunosc de aproape.

Cât privește relațiile între oamenii sunt edificat. Din
punct de vedere economic am mai puțin. Cred că ar
trebui să vie un anumit Marx pentru a înțelege evoluția.”
Când ne vom întâlni odată la Paris îți voi povesti
totul”. Ce este în U.R.S.S.? este socialism? Nu știu.

2) „Unii susțin că desfructarea Internațională, important
pe care o înalță Biserica Ortodoxă, Frăția Slovi, scriile
Sovietici, etc. sunt numai abilități pentru a păcăli
pe anglo-americani. Eu cred că acestea sunt foarte
reale. Că se vor încheia.”

3) „Eu mi-am bănuțit încă ce a fost în 1936/37. Cunoșc pe
cineva care a fost arestat atunci și are de gând să-l
încalce. Poporul spune: „Ei între ei”. Există în U.S., dar
lungă mare cât Belgia. Multe ar mai să știu ce este
acolo. Mă întreb cum de au reușit să facă să oamenii de
calitru celor endaumăti, care declor și au declorat.
Cine mi decloră un ajutor la faros. Bătăia din
te face încă să vibreze.”

4) „Ce să facem că pe al de voi, Poporul Rus mănușă de
25 ani pobolau murat. Există și acolo economie, savant,
care scriu, dar mi au văzut cum trăiesc muratori.
Când s'a evănat Moscova și ei mergeau în vagone
Pobolau și Altoni au au văzut pentru prima dată
cum trăiesc pobolauatul moscovit.”

5) Este adăvălat că Italia conduce personal operațiile
militare și se ocupă de tot ce privește viața U.S. lăte un
articol despre o fabrică de băuturi care a început să
funcționeze gratis țării. „Italia”. Căci ei mi-i adăvălat
sunt convins că are este. Acolo unde Moscova mi întărește
„aparatură” în face de cap. Iată un map de stepe și a
introduș api, țară numai s'au făcut numai două cizmele

474

2

publice. Într-o cetate numai secretarul primăriei
n-are drept să scrie în casă. Restul stă la casă. Au
treburile case lui, chestia a ajuns la mormânt. n-are
drept aceea să aibă activitate! La Moscova, dacă nu
să ai o locuință trebuie să ajungi la Molotov. Asasinatele
nu funcționează n-are funcție. Când este un mare
congres se evacuează fără nicio străzi, tehezi. Conștient
obțin de toate, pot vorbi la telefon în orice colț etc. Au
fost într-un restaurant unde erau însoțiri bolșevici.
Directorul îi pune pe toți să scrie câte ceva într-o
registru. Toți sunt arhimultumiri! Nu punem însă pe
nici unul dintre chestii obștine să ajungă la mormânt!
În restaurantele sovietice se fumează pe capete de cârmaci.

6) Mă întreb ce se citește n-are ziarele nu se cumpără pentru
citit ci pentru împachetat n-are țigări. Poartă un
citeste mii literatură de partid. Au circulat opt zile
în metrou pentru a obține oamenei. Rezultatul: se
citesc niste romane politice dimuinate pentru război
murdar.

În Moscova sunt mai multe teatre n-are cinematograf
deci în București. Ca să poți intra trebuie să ai rețetă
de directorul sau n-are activități. Atunci intri pe blat.

7) Leones (Păun) este de aici un l. mai inteligent. Era
de accesor pareră cu mine. După aceea a schimbat. -

8) Nu trebuie să judeci urmasii atitudinilor guvernului Soviet
fapt de România. Este admirat că Visinskiy este la
București (noiembrie 1944) numai pentru a organiza executare
Omnititudine. Măine se poate într-o întâmplare să intervie
activ în politica internă. O compensație în Grecia sau
sau stău unde în Asia, o schimbare în situația internă
n-are lucrurile pot să se schimbe. În Polonia l. au lăsat pe
Bohn-Kimovsk. o-are urzește fapte deșănțate asupra
hitleristi. Oripitiți au simțirea că pe Boreș au să-l
lase să n-are facă de cap. - A fost la Moscova n-are este foarte
brie văzut la Kremlin.

9) Mă întreb ce e de făcut. Sunați la capitală! Dece
atop: s-ar deschide frontierele U.S. ai vedea 200 mil.
oamenei sfârșind spre apăs. Nu rămân însă la București
n-are nici în alte parte un plac. Sunt vreau să studiez

H. M.

1
ni să vadă ce se întâmplă. Ferie de timp ca să
matematică abstractă. Este un refugiu în care un re
amintecă nimănui! - U. R. S. S. este un ~~la~~ fenomen
extraordinar. Sunt convins că în patrie sau aici
nici măi voi găsi complet. Poate mă simt... În
once caz nu voi abandona Moscova pentru București.
Da mă știu încă ce înseamnă să fii cetățeanul unei
mări puteri. ~~Am înțeles foarte bine că în viața mea~~

16) Măsură searcă pe vremea asta ori fi la Moscova. Di
acolo am un prieten care are o nevastă. Mai cur
acolo am cunoscut bătrân și destăpănat - di tînăr și bătrân
o să mă întrebe ce este la București ori dacă am lăsat
la Palatul Regel.

17) Mi s'ar plăcea dacă rușii se așteptau la război. De tot și
excepția lui Molotov care până în ziua de 22 June 1941
nu credea!

18) Te plăcuși că democrația se execută prea sever. Da
mă știu că au făcut România în U. R. S. S.! Rușii se pot
cu voi ca niște țigari.

19) Eu trăiesc foarte bine. Căstig atâtea cât eu mi trebuie. Nu
trebuie să fac cu banii. Acum e tare scump. A face gazetă
nu este un lucru ușor. Trebuie să fii foarte atent la toate
știri.

20) Mi s'ar plăcea dacă votul este în adunare secret și liber. Păi
încercă să. Nimic. ~~nu~~ este nici folosit și nici controlat.

21) Amu ~~politica~~ N. K. V. D. - ul anchetează în țările ocupate.
O mulțime de oameni din Crimeea, Ucraina și
sunt deportați. Este o chestie teribilă! Nu se rezolvă
problemele naționale ---

22) Te-ai gândit măcar dacă rezultatele obținute merită
atâtea sacrificii? Războiul din 1914-1917, Revoluția, Războiul Civil
Tercerul, foametea, colectivizarea, industrializarea, "furturile" din
1924-1925, Războiul 1941-1944, uniunile războiului. ~~De~~ 30 ani
amunici morți și sacrificii neopărate ---

23) Vorbind despre Comisia Aliată de Control care redistribuie
case: "Să vezi cum se înmulțesc acum funcționarii, ca ciuperci."

24) Despre Stalin: "Eu cred că este omul cel mai slab din
U. R. S. S. Când ceva nu merge ia alte măsuri." Tot el mi
mi-a spus "Tăcerea este un om mare"
Această mi este declarația pe care o dau, scrisă și semnată de
H. Filles.

7. I 51

3324

DECLARAȚIE

=====

Subsemnatul HARRY BRAUNER, de profesiune profesor, domiciliat în Calea Victoriei 168, declar următoarele :

Intrebare :

Ce spunea ILIE CONSTANTINOVSKI sau ce ți-a spus BELU ZILBER că spunea acesta despre Uniunea Sovietică ?

Răspuns :

Pe ILIE CONSTANTINOVSKI l-am văzut la SILBER prima oară când a venit cred la acesta împreună cu niște ofițeri sovietici, camarazi de ai lui.- Imi amintesc că atunci BELU SILBER, căutând să afle dela ei părerea despre regimul sovietic, până la sfârșit a început să critice el, în legătură cu faptul că și acolo există "caște" cum ar fi școala militară în care nu pot urma decât copii de ofițeri.- Imi aduc aminte că la această intervenție a lui BELU SILBER cei de față au rămas într'un fel contrariați dar asta din pricina ^{atitudinii} lui SILBER.- ILIE CONSTANTINOVSKI le traducea ofițerilor sovietici. Dar nu îmi amintesc în nici un caz că ILIE CONSTANTINOVSEI să fi criticat viața în Uniune sau regimul sovietic.-

Eu l-am întrebat despre folclor, dacă într'adevăr muzica populară este cultivată pe o scară întinsă în Uniune și la aceasta mi-a răspuns afirmativ.- Deasemenea mi-am exprimat sentimentele de fericire că în fine a venit (armata sovietică), la care el m'a întrebat de ce mă bucur.- Si i-am explicat că după atâta vreme mă simt în fine eliberat.- La aceasta el a rămas destul de indiferent răspunzând cam în felul acesta "bine o să mai vedem".- Din această atitudine nu am avut impresia că ar fi antisovietic, ci că față de mine e arogant și distant, lucrul care mi-a făcut o impresie neplăcută, socotindu-l îngâmfat.-

336 321

Cât despre faptul că KONSTANTINOVSKI, a discutat
ulterior cu BELU SILBER și că acesta să nu-mi fi spus mie
de anumite critici aduse de CONSTANTINOVSKI regimului sovie-
tic, nu îmi amintesc de așa ceva și nici că eu am susținut
acest lucru vreodată.- Nici nu știu să fi participat la o dis-
cuție în care față de o terță persoană, SILBER să fi povestit
că ILIE CONSTANTINOVSKI ar fi criticat anumite realități din
Uniune.-

Aceasta este declarația dată de bunăvoie și nesi-
lit de nimeni.-

ss/. HARRY BRAUNER

Ianuarie 1951

cât despre faptul că ^{Constantinovski} a discutat ulterior cu Belușcu
și că acesta ră-nu fi spus nimic de anumite critici aduse
de Constantinovski regimului sovietic nu înis amintea
de așa ceva și nici că eu am susținut acest lucru
vreodată. Nici nu știu să fi participat la o discuție
în care față de o terță persoană Silber ră fi povestit
că Hie Constantinovski ar fi criticat anumite Realități
din Uniune.

Aceasta este declarația dată de bunăvoință și
nestăut de nimeni

Harry Brauner

Ianuarie 1954

Dădărală

Subsemnatul Ziller Herbert, născut în anul 1903, la 18 oct., în com. Tg. Buzoi, județ Iași, profesor universitar, declar următoarele:

Pe dl. Costăciulescu l-am cunoscut în următoarele împrejurări. În 1934, Petre Năvodaru, funcționar la Institutul de Conjectură mi-a spus că un tovarăș dl. Costăciulescu a fost operat de peritonită la "Săbăia de Oameni" și acum mergea unde se va face convalescență, unde mergea se va pune să stea la mine la M. T. G. Duce, până ce se va însănătoși. Am acceptat și Costăciulescu a stat la mine o vreme. În acest interval a fost vizitat de Gheorghe Radulescu și Costăciulescu Crăciun.

După terminarea convalescenței lui Costăciulescu, nu a mai intrat în contact. În toată perioada 1937-1940, l-am văzut singur sau cu Gheorghe Radulescu, juri deținuți, Năvodaru, etc., de două, trei sau patru ori pe săptămână. Uneori trecea în fața și pe lângă mine (la lucru sau acasă). Am avut de foarte multe ori mese împreună, bînd de tot de câteva ori pe săptămână (cu titlu personal) și am discutat de remunerație și probleme politice și economice. Începînd din 1937 am colaborat la "Viața Românească" unde ne vedeam la sediintele din fața casei.

În general îl consideram ca un tovarăș bun și ca un foarte bun prieten personal.

Despre situația lui P. C. R. nu am discutat niciodată. Am făcut de câteva ori aprecieri asupra unui tovarăș.

H. Ziller

2
sau altul (Poiș, Istantiușeni, etc.). Ilin că
Costantinescu s-a ocupat cu organizarea țineretului
universitar (împreună cu Ioan Rădulescu) și a unor
tabere studențești. Auzit de un conflict cu
Mim Costantinescu și altul cu Vulpescu etc. -
În ce priveste linia partidului și a Uniunii Sovietice
Costantinescu era totdeauna pe linia. Mai cu seamă
după 1936 când au început să vină în țară gazetele
sovietice, Costantinescu nu se abateu niciodată de la
linia.

La 1940 Costantinescu a venit la mine în ziua
de 22 iunie și mi-a spus: „De acum încolo sunt
cetățean al Uniunii Sovietice”. Apoi a plecat. Mi-a
trimis o c.p. din Chișinău în la începutul lui
septembrie 1944 a venit în București ca corespondent
al presei sovietice. În aceeași zi a venit la mine
cu trei orișo șase gazete sovietice. S-au spălat,
li-au pregătit masă, au mâncat și-au adăpostit
peste noapte. Peste câteva zile Costantinescu a venit
la mine cu un lt. colonel de N. K. V. D. (pe la ora un
noaptea) și mi-a cerut ca până a doua zi să-i
cânt gese oameni care să semene un proces verbal
de recuperare a cadavrelor lui Manfred von
Killinger. Am împlinit ~~scutur~~ în puțin timp și l-am trimis
să-l ducă la șeful de unitate
serviciu. Apoi am luat șold sau de abia ori une
împreună cu Costantinescu a plecat la Sofia și Belgrad.
După sfârșitul războiului a revenit la București. La
fianșamentul născut în 1944 a plecat la Moscova
pentru a doborî și mi l-am mai vădit.
În tot timpul cât a stat la București am încercat
să-l descopăr asupra impresiilor lui în ceea ce privește
Uniunea Sovietică. Multe mame a refuzat să împărtășească
și mi spune că. Avea o atitudine de „cuceritor
slav” și de mare dispreț pentru răsărit. Mă
după multe întrebări, am reușit să obțin de la

clăvul călăra apăsător. Era într-o seară, soarelui
 mea dormea în timp ce noi doi dădăm în
 noaptea la birou. La un moment dat mi-a
 răsunat în urechi pe care era scris: „cum ti-
 găsiți de-ți ie năvete?”. Asta mi s'a părut
 începutul confidențialului. I-am tras în București
 și buca au fost unisonul schiul de cîrmire. La
 întrebarea mea ce este în U. R. S. S., Constantinovsk.
 mi-a răspunsdat unisonul răspunsuri:

- 1) „In metion oamenii citesc romane politiste.
 dinaintea primului război”
- 2) După procesele din 1936/37, poporul spune: „ei
 între ei”
- 3) „Nu mai am citeste presa și literatură sovietică”
- 4) „Dacă este o mie englez și evacează fără ulei
 o stradă întreagă”
- 5) „Pentru a soluționa o problemă de canalizare
 într-un oraș de provincie trebuie aprobarea morții!
 Altfel au apărut în casă numai bacterii putredă!!”
- 6) „Stalin conduce spectrul operațiunile. Când citești
 în ziare că el s'a făcut din inițiativă lui Stalin
 și știți că este adevărat”
- 7) „Stalin este omul cel mai slab din U. S. Când
 lucrurile nu mai merg, schimbă. Deținer. tehnica
 este un om mare”
- 8) De 25 de ani Poporul Rus mănuiește Solovai mare”
- 9) „Soluția este întoarcerea la capitolul 8”
- 10) „In ziua de 22 Iunie, numai Molotov nu crede
 că Hitler va ataca”
- 11) Când va vom întâlni adăta la Paris și voi
 povesti ce este în U. R. S. S. Este Socialism? Nu știu!
- 12) Cred că „frățioșii slavi” și Biserica Ortodoxă sunt
 forțe reale care se vor impune.
- 13) La Moscova sunt mai puțin teatre și cinema, prof.
 decât în București. Ce să poți intra trebuie să ai relații
 de rețetă sau n'o ai. Atunci intri pe blat”
- 14) Altruismul U. S. față de Romani poate să se schimbe
 H. A. H.

după cum se va schimba situația internațională

- 14) Nu rămân la București. Măreau să studieze ca se înțeapă. U.R.S.S. este un fenomen extraordinar. Trebuie să ai ce să te lauzi. De aici că rămân la Moscova.
 - 15) Rușii se poartă cu voi ca niște îngeri. De un stră că au făcut românii în U.R.S.S.
 - 16) Trăiesc foarte bine. U.R.S.S. este o țară serioasă. A face găfărie acolo este un lucru gros.
 - 17) Votul în U.S. este în adevăr liber.
 - 18) O mulțime de oameni din Ucraina, Ucraina etc sunt deportați. Este o chestie teribilă! Mă se rezolvă problemele naționale --
 - 19) Când te gândești la toate sacrificiile făcute de popoarele sovietice, te întreb: de ce morți --
- Acești în. este declarație pe care o dau și
măști -

H. Filles

9 June 1951

24.5-51 331 330

DECLARAȚIE

=====

Subsemnatul ZILBER HERBERT, declar următoarele :

Intrebare :

Ce ți-a spus ILIE CONSTANTINOVSKI, cu privire la situația politică și economică din U.R.S.S. ?

Răspuns :

În toamna 1944 și iarna 1944/45, l-am văzut de câteva ori.- L-am întrebat de mai multe ori ce părere are despre U.R.S.S.- La început n'a vrut să-mi răspundă.- Apoi mi-a dat următoarele răspunsuri :

1/."Am cunoscut U.S. și am încercat s'o cunosc deaproape.- Cât privește relațiile dintre oameni sunt edificat.- Din punct de vedere economic nu mă pricep.- Cred că ar trebui să vie un nou Marx pentru a prevedea evoluția.- Când ne vom întâlni odată la Paris îți voi povesti totul".- Ce este în U.R.S.S. ? este socialism ? Nu știu.-

2/."Unii susțin că desființarea internaționaliei, importanța pe care a luat-o biserica ortodoxă, frăția Slavă, școlile SUVOROV, etc. sunt numai abilități pentru a păcăli pe anglo-americani.- Eu cred că acestea sunt forțe reale care se vor impune".-

3/. Nu m'am lămurit încă ce a fost în 1936/37.- Cunosce pe cineva care a fost arestat atunci și am de gând să-l iscodesc.- Poporul spune : "Ei între ei".- Există în U.S. un lagăr mare cât Belgia.- Mult aș vrea să știu ce este acolo.- Mă întrebi cum se face că oameni de calibrul eslor condamnați, au declarat ce au declarat.- Cine nu declară nu ajunge la proces.- Bătaia îi face însă să vorbească.-

4/. Ca să ferească pe al de voi, poporul rus mănâncă de 25 ani șobolani murați.- Există și acolo economiști, savanți care scriu, dar nu au văzut cum trăesc muncitorii. Când s'a evacuat Moscova ei mergeau în vagoane Fulman.- Atunci au văzut pentru prima oară cum trăește proletariatul Moscovit.-

././.

5/. Este adevărat că Stalin conduce personal operațiile militare și se ocupă de tot ce privește viața U.S..- Uite un articol despre o fabrică de biberoane care "a început să funcționeze grație tovarășului STALIN".- Crezi că nu-i adevărat.- Sunt convins că așa este.- Acolo unde Moscova nu intervine "aparatul" își face de cap.- Intr'un oraș de stepă s'a introdus apă, însă s'au făcut numai două cișmele publice.- Dintre cetățeni numai secretarul Raionului și A...au apă în casă.- Restul stă la coadă.- Au trebuit șase luni, chestia a ajuns la Moscova și numai după aceea s'a extins rețeaua ! La Moscova dacă vrei să ai o locuință trebuie să ajungi la MOLOTOV.- Ascensoarele nu funcționează și se fură becurile.- Când este vre-un congres se evacuează fără milă străzi întregi.- Congresistii obțin de toate, pot vorbi la telefon în orice colț, etc.- Am fost într'un restaurant unde mănâncă bătrânii bolșevici.- Directorul îi pune pe toți să scrie câte ceva într'un registru.- Toți sunt arși-mulțumiți.- Nu pune însă pe nici unul dintre clienții obișnuiți să spue ce mănâncă !

În restaurantele sovietice se fură pe capete tacâmurile !

6/. Mă întrebi ce se citește.- Ziarele nu se cumpără pentru citit ci pentru împachetat și făcut țigări.- Poporul nu citește literatura de Partid.- Am circulat opt zile în metrou pentru a observa oamenii.- Rezultatul : se citesc niște romane polițiste dinaintea primului război mondial.-

În Moscova sunt mai puține teatre și cinematografe decât în București.- Ca să poți intra trebuie să ai relații cu directorul sau vreo actriță.- Atunci intri "pe blat".-

7/. Pe LEONEA (RAUTU) nu-l mai înțeleg.- Era de aceeași părere cu mine.- După acela a schimbat.-

8/. Nu trebuie să judeci ușuratec atitudinea guvernului sovietic față de România.- Este adevărat că VISINSKI este la București (Noembrie 1944) numai pentru a aranja executarea Armistițiului.- Măine se poate însă întâmpla să intervii activ în politica internă.- O compensație în Grecia sau nu știu unde în Asia, o schimbare în situația internațională și lucrurile pot să se schimbe.- În Polonia

1.-a lăsat pe BOHN-KOMOROSKI să-și uzeze forțele luptând singur cu hitleriştili.- Dimpotrivă am impresia că pe BARAS au să-l lase să-și facă de cap.- A fost la Moscova și este foarte bine văzut la Kremlin.-

9/. Mă întrebi ce e de făcut.- Inapoi la capitalism ! Dacă astăzi s'ar deschide frontierele U.S. ai vedea 200 mil oameni fugind spre Apus.- Nu rămâne însă la București și nici în altă parte mă plec.- Vreau să studiez și să văd ce se întâmplă.- Ferice de tine că știi matematici abstracte.- Este un refugiu în care nu se amestecă nimeni!.- U.R.S.S. este un fenomen extraordinar.- Sunt convins că în patru sau cinci ani mă voiu lămurii complet.- Poate mă înșel....În orice caz nu voi abandona Moscova pentru București.- Tu nu știi încă ce înseamnă să fii cetățeanul unei mari puteri.-

10/. Măine seară pe vremea asta voi fi la Moscova. Si acolo am un prieten care are o nevastă.- Mai cunosc acolo un ovrei bătrân și deștept - LITVINOF.- Fiecare o să mă întrebe ce este la București și dacă am locuit în Palatul Regal.-

11/. Mă întrebi dacă Rușii se așteptau la război.- Da, toți cu excepția lui MOLOTOV care până în ziua de 22 Iunie 1940, nu credea !

12/. Te plângi că Armistițiul se execută prea sever.- Dar nu știi ce au făcut Români în U.R.S.S.- Rușii se poartă cu voi ca niște îngeri.-

13/. Eu trăiesc foarte bine.- Câștig atâta cât îmi trebuie.- Nu am însă ce face cu banii.- Acolo e țară serioasă.- A face gazetărie este un lucru ușor. Trebuie să fii foarte atent la tot ce scrii.-

14/. Mă întrebi dacă votul este în adevăr secret și liber.- Părea îndoiială.- Nimeni nu este nici forțat și nici controlat.-

15/. Acum N.K.V.D-ul anchetează în fostele regiuni ocupate.- O mulțime de oameni din Crimeia, Ucraina, etc. sunt deportați.- Este o chestie teribilă ! Așa se rezolvă problemele naționale.....

16/. Te-ai gândit vreodată dacă rezultatele obținute merită atâtea sacrificii ? Războiul din 1914-1917, Revoluția, Războiul Civil, teroarea, foamea, colectivizare industrializarea, "furtuna din 1936/37, războiul 1941-1944 urmările războiului, de 30 de ani numai morți și sacrificii nesfârșite.....

17/. Vorbind despre Comisia Aliată de Control, care rechiziționa case : "Să vezi cum se înmulțesc acum funcționarii"ca ciupercile.-

18/. Despre STALIN : "Eu cred că este omul cel mai slab din U.R.S.S.- Când ceva nu mai merge ia alte măsuri". Tot el mi-a spus : "Tăticu este un om mare".-

Aceasta îmi este declarația pe care o dau, susțin și semnez propriu.-

ss/. H.ZILBER

24 Ianuarie 1951

D E C L A R A T I E

=====

Subsemnata ELENA PATRASCANU, arhitectă decoratoare, domiciliată în Str.Vasile Lascăr 100, declar următoarele :

Intrebare :

Ce știți dela ILIE CONSTANTINOVSKI cu privire la Uniunea Sovietică ?

Răspuns :

Dela el personal nimic.- Stiu însă din spusele lui BELU SILBER și HARY BRAUNER că ILIE CONSTANTINOVSKI a criticat felul de viață din Uniunea Sovietică.- El a spus că oamenii sovietici duc o existență dedublată, una oficială și una de nemulțumire înăbușită din cauza lipsei de libertate.- In ceea ce privește atitudinea conducerii U.S. față de țara noastră, el s'a exprimat că a doua echipă care va conduce cu adevărat treburile țării vor fi cei care s'au întors cu armata sovietică, adică foștii cetățeni români din cadrele armatei roșii, actualmente cetățeni sovietici.- Tot el a spus că toate cabanele din munții noștri vor fi puse la dispoziția copiilor sovietici și nici decum pentru copii noștri.- El a vrut să se întoarcă în țară definitiv și îi scria scrisori desperate lui B.SILBER pentru ca acesta să intervie pentru dânsul.- In acest sens B.SILBER a vorbit cu I.PATRASCANU.- Alte lucruri nu-mi amintesc deocamdată.-

Aceasta îmi este declarația pe care o dau,semnez și susțin.-

ss/.E.PATRASCANU

24 Ianuarie 1951.-

345

Declarație

Subsemnată Elena Petricău, arhitectă
dumnească, domiciliată în str. Vasilk Lassar
100 de lei umătoare;

Subscrie: Ce știți de la Shic Constantiuovski
cu privire la Uniunea Sovietică?

Răspuns: De la el personal nimic, știu în-
mă doar prin el de la Shic și Harry Brauner
că Shic Constantiuovski a avut un fiu de
răstă din U.S. El a spus că oamenii sovietici
nu o creșteră de obicei, una oficială și altă
de neam ultimă în modurile, fapte de câmp, lipă
de libertate. Va avea ce faceți atitudine
conducerea U.S. fapte de țară noastră, el o
expunând, cu o formă cel puțin, care a condus a
adversitate teribilă, totuși nu fi. ci care s'a uitat
cu eronate sovietice, adică fapte cetățen
nu au de condus eronate vorb, actualizat
cele sovietice. Tot el a spus că toate cata-
nile de umități vorb vor fi puse la dis-
poziția experților sovietici și nu de acum parte
experților vorb. El a avut în el o intrare în
țara deprimare și în seria scrisorilor deprimare
L. B. Shic pentru a acesta o rubrică pentru
dăruire. Va avea însă B. Shic a avut cu L.
Petricău. Alte lucruri sunt. am uitat deocam-
dată, acesta nu este declarația pe care o dau, nu este
într-o
Elena Petricău 24 January 1951

de la Elena
Elena Petricău

N O T A

CONSTANTINOVSKI ILIA DAVIDOVICI, născut în anul 1913, în orașul Chilia Nouă-regiunea Ismail-URSS,-

Până în anul 1940, a domiciliat în București.

În 1936, a devenit membru PCR., dar a fost exclus pentru călcarea disciplinei de partid.

Înainte el a întreținut legături strânse cu cunoscutul trotchist ZILBER-HERBERT BEIU (arestat de DGSP.) care în 1939, i-a făcut cunoștință cu spionul englez SETTON WATSON.

În anul 1944, CONSTANTINOVSKI aflându-se la București în delegație, se întâlnește cu ZILBER și povestea acestuia despre situația din Uniunea Sovietică, defăimând-o cu minciuni scornite.

În anul 1946, CONSTANTINOVSKI se întâlnește la Moscova cu jurnalistii români, TEODORESCU-BRANISTE și VICTOR EFTIMIU, care sunt suspectați în acea că au legături cu spionajul englez și că sosirea lor în Uniunea Sovietică, ei au folosit-o pentru stângerea de informații de spionaj.

Rugăm să ne comunicați de ce materiale dispune Securitatea în legătură cu CONSTANTINOVSKI, TEODORESCU-BRANISTE și VICTOR EFTIMIU.

Totodată rugăm ca ZILBER să fie interogât despre activitatea criminală a lui CONSTANTINOVSKI și caracterul legăturilor acestuia cu TEODORESCU-BRANISTE și VICTOR EFTIMIU.

=====

19 I 1957
Tr. H. m. arestat în urma
re cercetărilor de Zilber Beiu
pe linia kerita în urma
de pe linia
pe autoriz.

N O T A

CONSTANTINOVSKI D. ILIE - LIUSA, fost BERCOVICI LEIB -LEON, s'a născut la Cernăuți în anul 1913. Este de profesie ziarist absolvent al Facultății de Drept din București, necăsătorit, în prezent aflându-se în U.R.S.S. la Moscova, unde colaborează la diferite publicații sovietice. Tatăl său, amme CONSTANTINOVSKI DAVID, prin anul 1936 avea o librărie în localitatea Chilia Nouă jud. Ismail, unde se ocupa și cu difuzarea publicațiilor sovietice permise în acea vreme în România.

CONSTANTINOVSKI ILIE a venit în București pentru studii în anul 1931, data dela care începe să fie cunoscut ca militant al U.T.C. -ului, activând împreună cu tova CONSTANTA GRACIUN(în prezent membră în Comitetul Central al P.M.R.-ului) cu care, în anii următori a avut strânse legături de prietenie.

Din unele informațiuni rezultă că în U.T.C. a suferit o sancțiune pentru motivul că și-a însușit suma de 300 lei, rezultată din cotizații.

În decembrie 1931, îmbolnăvindu-se de pneumonie, CONSTANTINOVSKI ILIE care locuia la căminul studenților evrei "Schuller", a fost luat și îngrijit de către o tânără cu care a întreținut deosemeni legături de prietenie. Această tânără era originară din Basarabia și după cum relatează unele persoane care își reamintesc de ea, se numea DINA ADELSBERG, alte informațiuni arătând că se numea VERA ISAGENCO. Aceasta prin anul 1943 aflându-se în lagărul dela Vapniarca a îndeplinit un rol dubios, fiind cunoscută ca una ce a furnizat informații Comandamentului Militar al lagărului. Odată cu înaintarea armatei roșii și eliberarea celor aflați în lagăr, susnumita a fost reținută de organele sovietice și cercetată în legătură cu activitatea sa. Ea a fost confruntată cu ocel prilej cu un amme DASCALU PAUL în prezent inginer la Canalul Dunărea-Marea Neagră. Despre aceste chestiuni mai are cunoștință și tov. EM. VINEA, actualul ministru adjunct al Ministerului Industriei Alimentare.

În anul 1932, CONSTANTINOVSKI ILIE a fost încadrat în partid recomandat fiind de tova MINA VOICU (soția tov. STEFAN VOICU, redactor principal la ziarul Scântea), primind sarcina de a fi legătura cu presa a tov. GOGU RADULESCU (actualul ministru adjunct al Ministerului Comerțului Exterior).

CONSTANTINOVSKI ILIE și-a început activitatea politică în cadrul căminului "Schuller", făcând parte din celula de partid

din acel cămin, care desfășura activitate prin organizația "Tribuna Studentului Sărac", cum și prin seminarii marxiste în cadrul cărora se dezbăteau subiecte cu caracter revoluționar.

În acea vreme, CONSTANTINOVSKI ILIE activa și în organizația de Partid a Sectorului II Negru, ținând întruniri sburătoare cu muncitorii dela fabricile și întreprinderile din acelaș sector.

— Între anii 1932 - 1933 a condus unele acțiuni studențești cu caracter revoluționar, care au avut loc cu prilejul zilelor de 1 Mai și 1 August.

CONSTANTINOVSKI organiza și conducea procese literare și seminarii de educare marxistă a tineretului din căminul "Schuller", luând cuvântul și în cadrul întrunirilor studențești, unde susținea revendicările studenților săraci combătând totodată acțiunile studenților naționaliști.

Astfel, în ziua de 24 Octombrie 1933, a făcut o expunere în cadrul unei adunări a studenților, convocată de comitetul organizației "Tribuna Studentului Sărac", vorbind despre necesitățile studențimii sărace. Cu acelaș prilej a făcut apologia regimului din Uniunea Sovietică, criticând apoi asociațiile naționaliste studențești, pe care le arăta ca fiind în serviciul burgheziei.

În ziua de 28 Octombrie 1933, a prezidat seminarul marxist cu subiectul "Introducerea în marxism", iar în ziua de 1 Noembrie 1933 a vorbit în cadrul unei adunări a studenților membrii ai organizației "Tribuna Studentului Sărac", despre progresele organizației despre ideologia marxist leninistă, scoțând în evidență mizeria cu care se zbăteau studenții săraci, terminând cuvântarea printr'un îndemn la organizare și acțiune pentru cucerirea revândicărilor studențești.

În ziua de 19 Noembrie 1933, a participat la adunarea Studenților Basarabeni pentru construirea "Cercurilor Unite", considerate de Siguranța din acel timp ca organizațiuni comuniste.

În ziua de 3 Decembrie 1933 a luat parte la un proces literar în cadrul căruia s'au purtat discuțiuni asupra romanului sovietic "Cosica Graciov".

În Ianuarie 1934, a organizat o loterie pentru strângerea de fonduri necesare procurării diferitelor cărți marxiste pentru seminariile care aveau loc în căminul "Schuller".

În ziua de 6 Mai 1934, a participat la o întrunire clandestină unde a vorbit despre pericolul războiului imperialist, despre fascism și despre rolul studenților democrați în lupta contra războiului și a fascismului.

La 31 Mai 1934 un număr de 16 studenți și studențe aparținând diferitelor facultăți din Capitală, unii dintre aceștia fiind membrii ai U.T.C.ului și conducători ai organizației studenților revoluționari cari activau în deosebi în cadrul "Tribuna Studentului Sărac", dela "Schuller", au fost arestați de organele Siguranței

Cei arestați au fost înaintați apoi Consiliului de Război al Corpului II Armată, care, pentru continuarea cercetărilor a cer Siguranței să-i mai fie înaintați un număr de alți studenți, între care unii cunoscuți pentru activitatea revoluționară în cadrul Căminului "Schuller". Cu acel prilej a fost citat și CONSTANTINOVSKI ILIE care era student la Drept și domiciliat în căminul "Schuller".

CONSTANTINOVSKI ILIE și GHILMAN PROIN zis FUCA, originar din Basarabia, în acel timp student la Academia Comercială, care nu au fost găsiți de organele Siguranței cu prilejul arestării celor dintâi, erau urmăriți cu mandate de aducere pentru a fi înaintați Cabinetului III Instrucție al Consiliului de Război al Corpului II Armată.

Siguranța fiind înștiințată că cei doi de mai sus, și-au făcut apariția în căminul "Schuller", în ziua de 7 Iulie 1934, menționa că "ei s-au prezentat singuri" la acel cabinet de instrucție, al cărui titular era un locotenent colonel anume MIHAIL. Nu se cunoaște însă ce au declarat susnumiților la acel Cabinet de Instrucție, iar din relatările umise din cei reținuți și condamnați ulterior, deosemeni nu rezultă dacă CONSTANTINOVSKI ILIE a avut un rol în ceiace privește căderea și apoi condamnarea unora din tovarășii dela "Schuller".

Asupra activității și relațiilor lui CONSTANTINOVSKI ILIE mai au cunoștință și tovarășii general maior MIHAIL FLORESCU și general maior WALTER ROMAN foști conducători ai organizației studenților revoluționari descoperită de Siguranță în Iunie 1934.

În Decembrie 1934, CONSTANTINOVSKI ILIE a părăsit București plecând la Chilia Nouă pentru a-și petrece vacanța împreună cu părinții. Era ținut însă sub observație de către organele Siguranței care urmăreau să cunoască legăturile cu organizațiile comuniste.

În anul 1935 activează pentru înființarea secțiunilor de tineret în cadrul organizațiilor antifasciste care luaseră ființă în acea vreme, iar în anul următor la parte împreună cu tov. GOGU RADULESCU la organizarea "Frontului Studentesc Democrat".

În acel timp colaborează la publicațiile: "Studentul", "Era Nouă", "Cuvântul Liber", și altele, interzise ulterior.

Din însărcinarea conducerii "Frontului Studențesc Democrat", CONSTANTINOVSKI ILIE a redactat o serie de articole pentru ziarul "Dimineața" în scopul popularizării lozincilor Frontului Studențesc Democrat".

În ziua de 9 Februarie 1936, CONSTANTINOVSKI ILIE a vorbit în cadrul unei șezători literare, organizată de membrii Partidului Comunist Român despre Stahanov și despre progresele realizate în URSS.

CONSTANTINOVSKI ILIE a figurat ca martor al apărării în procesul celor 8 antifasciști în frunte cu profesorul CONSTANTINESCU IASI, proces care a avut loc la Chișinău între 5 - 30 Martie 1936. În depunerea sa CONSTANTINOVSKI a vorbit despre diferitele curente care frământau studentimea evreiască spunând că în rândurile studenților evrei, ca și în rândurile studenților creștini se constată curente de dreapta și curente de stânga și că în linii generale, programul studenților evrei cu ideologie de dreapta nu diferă principial cu nimic de programul studenților de dreapta creștini.

Ca membru de partid și publicist CONSTANTINOVSKI ILIE a activat câțva timp sub conducerea și îndrumarea tov. L. RAUTU (actualmente membru în Comitetul Central al P.M.R.-ului), dânsul fiind singura persoană de a cărei autoritate ținea seama și care reușea să execute o influență bună asupra sa.

Încă de la începutul activității sale în București, CONSTANTINOVSKI ILIE s'a remarcat ca un element foarte inteligent, energic, cu o serioasă pregătire teoretică și un ridicat nivel ideologic.

Comportarea sa față de ceilalți tovarăși lăsa însă de dorit, uneori manifestându-se cam anarhic și nedisciplinat.

Între anii 1936-1937, CONSTANTINOVSKI ILIE a întreținut unele legături cu șeful Partidului Socialist Unitarist, dr. GHELERTER pe care-l vizita la domiciliu, unde se afla de altfel și sediul aceluiași partid. Cu toate că era atașat de dr. GHELERTER ceilalți membri ai partidului socialist unitarist aveau față de el o atitudine rezervată.

Mai sunt cunoscute strânsele legături de prietenie pe care le-a avut CONSTANTINOVSKI ILIE cu ing. BELU ZILBER, cunoscut și sub pseudonimul de A. SERBULESCU, care, ulterior a fost demascat ca trădător al clasei muncitoare, în ultimul timp fiind arestat ca spion. Ani de-a rândul, CONSTANTINOVSKI a fost un nedespărțit prieten al acestuia. La locuința lui ZILBER l-a cunoscut pe ziaristul englez SATTON WATSON, de la care a aflat diferite știri cu caracter internațional, fără a fi avut însă, după cum rezultă din unele informații, alte legături.

În legătură cu ziaristul SATTON WATSON, se cunosc următoarele: S'a născut la Londra în anul 1916 fiind fiul publicistului englez SCOTUS VIATOR, cunoscut ca filo-român. A fost atașat pe lângă Legatia Engleză din București, funcționând în cadrul Biroului de Propagandă și colaborând cu atașatul legației, CHALMERS WRIGHT. În timpul războiului antisovietic, SATTON WATSON avea gradul de maior și a funcționat pe lângă Legatia Engleză din Moscova, ca specialist pentru redacțiile dintre URSS și țările Balcanice. A vorbit la post de radio Londra despre România. A lucrat și pentru MASTERSON unul din președinții Intelligence Service-ului, din țara noastră. După încheierea armistițiului dintre URSS și România, a venit în această țară unde a avut strânse legături cu TATARASCU, MANIU și BRATIANU.

La venirea sa în țară, SATTON WATSON s'a interesat de avocatul PETRE PANDEA, rudă apropiată cu fostul ministru al Justiției IURETIU PATRASCANU (element îndepărtat din conducerea partidului unde reușise să se infiltreze), BUCUR SCHIOFU, fost ministru în actualul regim (în prezent reținut, pentru cercetări) și GOGU RADULESCU. Acesta din urmă a fost unul dintre primii prizonieri luați de armata sovietică în momentul declanșării războiului anti-sovietic. Despre aceleași persoane s'a interesat și colonelul de CHASTELIAN, unul din șefii Intelligence-ului în România.

În Februarie 1937, CONSTANTINOVSKI ILIE a primit însărcinarea din partea lui ȘTEFAN FORIS (demascat ulterior ca agent provocator strecurat în conducerea partidului) ca să ia contact cu ziaristul ALEXANDRU C. CONSTANTINESCU, spre a-l atrage în cadrul mișcării de stânga a ziaristilor (și acesta din urmă a fost demascat mai târziu ca agent provocator).

În August 1937, se arată că CONSTANTINESCU ILIE și GOGU RADULESCU, conducători ai Frontului Studențesc Democrat, au fost îndepărtați din partid, pentru indisciplina și abateri de la linia trasată de Comitetul Central al P.C.R.-ului. Susnumiții din propria inițiativă, în numele unui grup intitulat "Democrații Independenți" au început tratative cu unul din conducătorii partidului radical țărănesc, pentru colaborare pe baza unui program minimal, în scopul de a atrage tineretul din organizațiile muncitorești democratice, acțiune calificată de partid ca anarhică și slăbire a partidului.

Despre acest fapt a fost înștiințat și Colegiul de Presă al P.C.R.-ului, pentru a evita orice legături cu acesta.

Alte informații mai arată că CONSTANTINOVSKI ILIE ar fi fost exclus din Partid pentru faptul de a-și fi însușit o sumă de bani aparținând Partidului.

CONSTANTINOVSKI ILIE a ținut însă și pe mai departe legături strânse cu cercurile, comuniste, colaborând la ziarele "Dimineața", "Adevărul", cum și la alte publicații de stânga.

Articolele sale aveau un accentuat caracter de stânga, fapt ce-i prilejuia dificultăți cu prilejul publicării lor. Totodată, față de unii din cunoscuții săi își manifesta nemulțumirea pentru faptul că se publice prea puțin despre U.R.S.S.

El vizita în dese rânduri legația URSS, din București, interesându-se la reprezentanța presei sovietice despre lucrări cu caracter social-economic din URSS, consultând totodată cataloagele, cărților sovietice, apărute.

În Octombrie 1937, CONSTANTINOVSKI ILIE și GOGU RADULESCU au încercat să scoată revista "Timpuri Noi", a cărei apariție au anunțat-o prin afișe pe cari le-au lipit pe zidurile caselor din Capitală.

Pentru procurarea fondurilor necesare, cei de mai sus au cerut și au primit dela unii membrii de Partid, sprijin material.

Deasemenea, au mai cerut concursul, atât material, cât și în ceasce privește obținerea autorizației necesare apariției revistei, dela lt.col.de rezervă PETRE PETRESCU, proprietarul ziarului "Lumea" Românească, al cărui director era ZAHARIA STANCU, actualul președinte al Soc.Scriitorilor din R.P.R.

Lt.col.de rezervă PETRE PETRESCU, a fost directorul general al Secției Armamentului a Soc. Reșița și membru în consiliul de administrație al soc. Astra-Vagone, în prezent aflându-se reținut pentru activitate dușmănoasă regimului din R.P.R.

Nu se cunoaște dacă între CONSTANTINOVSKI ILIE și PETRE PETRESCU au mai existat și alte legături decât cele relatate mai sus, adică concursul pe care i l-a solicitat în vederea scoaterii revistei de stânga "Timpuri Noi".

În ziarul "Lumea Românească" a colaborat și CONSTANTINOVSKI ILIE, însă într-o foarte mică măsură.

La începutul anului 1938, CONSTANTINOVSKI ILIE, a fost introdus de GOGU RADULESCU în redacția revistei "Viața Românească", revistă considerată în acea vreme de către Siguranță "un teren prielnic pentru penetrațiile ideilor și acțiunilor camuflete (ale comuniștilor) în cercurile cele mai reprezentative ale intelectualității române, arătându-se că "CONSTANTINOVSKI ILIE îndeplinea sarcina de a informa pe comunisti asupra tuturor chestiunilor politice care se discutau la ședințele de redacție ale revistei."

Această revistă avea ca director pe profesorul MIHAIL RALEA

343

(in acel timp ministru al Muncii) și C.VISOIANU (in prezent fugit din țară, fiind demascat ca spion al anglo-americanilor).

CONSTANTINOVSKI ILIE a înștiințat pe FORIS STEFAN că a reușit să intre în Comitetul de redacție al revistei "Viața Românească" cerând să fie primit în "Colegiul de Presă", pentru a servi interesele Partidului la această revistă, după directivele ce le va primi de la Colegiu.

Adeseori, CONSTANTINOVSKI ILIE se întâlnea la redacția ziarului "Dimineța" cu STEFAN VOITEC (membru în Biroul Politic al C.C. al PMR., fost secretar al PSD., în trecut a fost secretarul partidului socialist unitarist de sub conducerea dr. GHELERHER).

În Martie 1938, după suspendarea ziarului "Dimineța", CONSTANTINOVSKI ILIE împreună cu GHEORGHE DINU zis STEFAN ROIL, fostul redactor al ziarului "Dimineța" (actualmente secretar de redacție la "Viața Capitalei", ziarul organizației de București a PMR), GOGU RAIDULESCU, inginer BELIU ZILBER și alții au căutat posibilitatea scoaterii unei publicații cotidiene de mare tiraj cu caracter de stânga.

După unele informații, până la acea dată, CONSTANTINOVSKI ILIE a avut legătură și cu ziaristul Gh. BEZA, care până în anul 1936 a făcut parte din mișcarea legionară, ca element fruntaș al acelei mișcări, și care în timpul războiului și mai târziu după încetarea ostilităților a avut legături cu serviciile de informații ale englezilor. Unul dintre cei mai apropiați prieteni ai lui BEZA, avocatul PETRE VULPESCU, element provocator îndepărtat din mișcarea muncitorească, era văzut dessemeni în a turajul lui CONSTANTINOVSKI ILIE. În timpul ultimului războiu mondial, fiind plecat din țară, VULPESCU PETRE a avut legături cu serviciile de spionaj ale englezilor.

În afară de activitatea sa ca publicist, CONSTANTINOVSKI ILIE, a funcționat un timp și la Institutul de Conjunctură, instituție particulară cu caracter economic stipendiată de V. MADGEARU și M. MALAXA. Aici a fost numit de BELIU ZILBER, care era unul din conducătorii institutului.

După eliberarea Basarabiei, în vara anului 1940, CONSTANTINOVSKI ILIE, care urma să fie internat în lagăr în conformitate cu dispozițiunile Ministerului de Interne din acea vreme, reușește să plece la Chisinau, motivându-și plecarea față de cunoscuți săi, prin aceea că în România nu sunt elemente revoluționare ci numai figuri ca în operele literare ale lui I. L. Caragiale". Desigur, considera poporul român, afirmând că acesta este incapabil să realizeze o mișcare muncitorească. În legătură cu plecarea lui CONSTANTINOVSKI din țară, nu s'a putut stabili dacă lt. colonelul

344

DRESCU ar fi fost acela care l-a trimis la Chisinău, Deasemeni, tre persoane cari au cunoştinţă de activitatea lui CONSTANTIN I in aproape tot timpul cât a fost in ţară, acest lt.colonel nu este cunoscut.

La Chisinău, CONSTANTINOVSKI ILIE a lucrat câţva timp la Institutul de Cercetări Stiinţifice, împreună cu DOLCIU KATZ şi alţii care îl cunoşteau şi din trecut.

DOLCIU KATZ a fost anchetat in trecut de Partid pentru troţkism. In ultimul timp se afla la Moscova unde căuta să se introducă in anturajul persoanelor care făceau parte din delegaţiile R.P.R. cari vin in Capitală URSS.

In timp ce se afla la Chisinău, CONSTANTINOVSKI ILIE coresponda cu studiourile cinematografice din Moscova unde a fost chemat după ce a fost terminat un scenariu cinematografic.

In perioada asedierii Capitalei URSS., de către nazisti, CONSTANTINOVSKI ILIE a plecat in Asia Centrală pentru a lucra in calitate de consultant al studiourilor cinematografice. A stat un timp in oraşul Taskent, unde era văzut împreună cu DORINA RUDICH (soţia lui GOGU RADULESCU) cu care întreţinea strânse legături de prietenie şi pe care, stat in perioada cât a stat la Chisinău, cât şi mai târziu, a ajutat-o materialiceste. In ultimul timp DORINA RUDICH se afl. la Moscova împreună cu soţul său.

Pela inceputul anului 1943, sau 1944, CONSTANTINOVSKI ILIE, s'a reintors la Moscova, in Iulie 1944 fiind văzut in Legatia Republicii Socialiste Sovietice Moldovenesti.

In acea vreme lucra in calitate de corespondent al ziarelor "Pravda" şi "Izvestia".

După incheierea Armistiţiului dintre URSS şi România, in Aug. 1944, CONSTANTINOVSKI ILIE a revenit in Bucuresti, de data aceasta in calitate de corespondent al ziarului "Izvestia", fiind in drum spre Viena. In Bucuresti a stat câteva zile locuind la hotel Ambasador, cum şi la vechiul său prieten BEIU ZILBER.

In timpul războiului, părinţii lui CONSTANTINOVSKI ILIE au fost exterminaţi intr'un oraşel din Basarabia şi după cum afirma acesta, in urma unei anchete pe care a întreprins-o singur, a reuşit să descopere la Bucuresti pe acei care i-au omorât părinţii.

Prin 1946, CONSTANTINOVSKI ILIE se afla din nou la Moscova, domiciliind la hotelul "Moskova". In acel timp el părea a fi foarte deprimat şi arăta că o duce greu din punct de vedere material. După cum afirma el, încercase să stabilească legături prin scris cu tovarăşii din ţară, cărora le-a cerut sprijinul pentru întocmirea dosarului său de Partid, manifestându-şi dorinţa de a reveni in ţară. Vorbea despre faptul că Partidul nu-l recheamă in ţară, despre o

346

serie de greșeli făcute față de Partid și că în general "nu știe cum să se reabiliteze pentru a fi reprimat apoi în rândurile Partidului". În acea vreme lucra un scenariu pentru un film, colaborând totodată la diferite publicații sovietice, însă, după cum spunea el, "din ce în ce mai greu".

Subestima realizările din țara noastră, desconsiderând în special ceea ce se publica în presa noastră democratică.

Se ferea de acei care-l cunoșteau de mult, iar aceștia îl ocoleau din cauza defectuoșității caracterului său.

Nu s'a stabilit că scriitorul VICTOR EFTIMIU ar fi fost în trecut prieten cu CONSTANTINOVSKI ILIE, sau că acesta ar fi fost în bune relații cu fostul director al ziarului "Jurnalul" T. TEODORESCU-BRANISTE.

Doamna DRAIGHER DIANA nu a putut fi identificată în București, ea nefiind cunoscută nici de către persoane care au activat împreună cu CONSTANTINOVSKI ILIE și cari cunosc activitatea acestuia, atât în țară cât și din U.R.S.S.

Alăturat se anexază copii depe articolele publicate de CONSTANTINOVSKI ILIE în diferitele publicații la care a colaborat în București.

.....

bulgar de
entru explozia
17912

817

346

Strict Intern

N O T A

Cunosc pe tov. I. GH. MAURER, din anul 1944, luna Octombrie, când eram la Comandamentul Formațiunilor de Luptă Patriotice și tot atunci C.C. mi-a încredințat ca să fiu însoțitor la tov. MAURER, era și natural să-l cunosc perfect, deoarece am fost la tov. MAURER 3 ani neschimbat din 1944 - 1947, și 1 an am stat fără shimb, am fost zi la zi, mâncam și dormeam la dânsul și după un an am primit shimbul, o zi da și o zi nu.

Tov. MAURER a făcut câteva vizite la locuința la XENOPOL, ave și convorbiri telefonice și o singură dată a fost XENOPOL la tov. MAURER acasă unde au stat de vorbă în birou, în anul 1944-45.

Venea des la Ministerul Industrie și Comerț un domn, eu am întrebat pe D-ra CAMBREA cine este și dânsa mi-a spus că este PAPAȘIAN, în anul 1947.

348

În acest minister veneau diferiți oameni, diplomați englezi, francezi și suedezi, îi cunoaște mai bine D-ra CAMBREA și directorul de cabinet JELES, la Industrie și Comerț.

Tov. MAURER făcea vizite dese la MALAXA acasă (casa unde actualmente este clubul C.C.) și MALAXA trimetea lui MAURER acasă multe lăzi cu portocale, țigări americane Camel și altele, în anul 1945-46.

Tov. MAURER făcea vizite reciproc cu un francez, era bătrân care nu știa altă limbă decât franceză și care făcea vizite și la minister, eu nu cunosc numele lui.

Tov. MAURER făcea vizite reciproc la locuință care a fost ministru la Industrie BEJAN.

Tov. MAURER locuia în str. Sfinților Nr. 10 et. III și MANIU în același bloc locuia dar la et. V, și ne întâlneau ori pe scări ori în lift cu MANIU, și tov. MAURER îl saluta respectuos pe MANIU, îi dădea mâna și-l întreba, ce mai faceți D-le Președinte? și în bloc se vorbea că a spus MANIU, dacă Statul ar avea încă 3-4 miniștri ca MAURER ar conduce țara mai bine, 1946.

Tov. MAURER de 2 ori vizita seară până târziu în str. Roma Nr. 1, în anul 1945.

La fel câteva vizite a făcut tov. MAURER în str. Londra Nr. 33, tot în 1945, eu nu știu cine sunt persoanele.

Tov. MAURER a făcut vizite la Snagov la o vilă, unde erau multe persoane, americani și englezi, târziu au plecat de acolo, era cu șoferul RADU GHEORGHE. Vila NICUSOR COSTINESCU (azi stă în vilă tov. Moghioroș) în anul 1946.

Tov. MAURER se întâlnea de mai multe ori cu un mare reactiv onar și dușman direct al democrației populare, era de meserie inginer tehnic de industrie grea. Tov. MAURER a spus că el este unicul om în branșa lui în toată țară, numele lui este CARP, dela 23 August

249 388

1944, CARP n'a mai vrut să lucreze în industrie și vroia să plece în țările din apus și cerea sfaturi dela tov. MAURER, ce să facă în asemenea cazuri, aceste întâlniri aveau loc în anul 1945.

Multe ori venea tov. MAURER în str. Intrarea Romei Nr. 5 (în str. Roma este o străduță înfundată) acolo stătea un maior sau colonel, Tov. MAURER stătea chiar și nopțile întregi, am auzit că era mare bandit, îl chema PETRESCU, ei erau doi frați, unul din ei după 23 August a lepădat haina militară de ofițer superior, ei veneau des la tov. MAURER acasă, era în anul 1945.

Au mai venit câteva persoane necunoscute mie, în locuința lui tov. MAURER ca să elibereze câteva persoane din arest, care erau legionari, (eu am auzit cum spunea MAURER, "cum! noi luptăm ca să-i descoperim și să-i distrugem și pe de altă parte eu să-i eliberez ?) și totuși ei au stat de vorbă rezultatul eu nu știu, știu că LILI a vorbit în casă chiar în fața mea, că nu strică în casă vreo 10 milioane lei și JAN avea salariul mic și putea să intervină, doar e avocat de meserie, așa vorbea LILI în casă, asta era în primăvara 1945.

Intr'adevăr tov. MAURER venea des la PATRASCANU la locuință și la Ministerul Justiției, aceste vizite erau mai mult seara, multe telefoane a dat PATRASCANU lui MAURER acasă și vorbeau franceză și multe ori îmi spunea tov. MAURER ca să-i spun lui PATRASCANU că MAURER nu este acasă, asta s'a întâmplat în anul 1944 - 47.

LILA primea acasă multe cereri și scrisori pentru diferite intervenții, cari aduceau și cadouri.

349

Din anii 1944 - 47 venea în casa lui tov. MAURER un tip suspect ION BEZA, eu am întrebat cinei omul acesta, mi-a spus LILA că este prietenul nostru, că fratele lui a stat în lagăr cu MAURER sub regimul lui ANTONESCU, a fost în lagăr pentru spionaj în favoarea Angliei și la 23 August au fost cu toți eliberați și desigur după eliberarea lui din lagăr a continuat munca sa de spionaj și mai intens și fără să fie stânjenit de nimeni, sub forma că era un mare specialist la fabrica de postav Serg și avea agenții lui care plecau pe teren cu mostre, eu nu știu cum îl cheamă pe fratele lui ION BEZA nici nu-l cunosc, ceea ce am văzut eu că ION BEZA venea foarte des în casa lui tov. MAURER și vorbea cu LILA și cu tov. MAURER per tu și aducea lui gândăcel, șocolată, bomboane, lui LILA aducea alte cadouri, lui MAURER iar alte cadouri, mănuși, bretele, curea pentru pantaloni, stofă. BEZA mergea cu LILA la teatru cinema etc. și eu l-am văzut de multe ori la Ministerele: Comunicațiilor, Industrie și Comerț și la Interne, în anul 1947 venea la locuința tov. MAURER și se interesa de fratele lui care a fost răpit din stradă cu mașina, dânsul știa și numărul mașinei cu care a fost răpit fratele lui. Acest BEZA cunoștea și pe tov. V. DIDENCO, fiindcă spunea lui LILA că vrea să se ducă la DIDENCO ca să spună unde este fratele lui, adevărat că ultimul timp tov. MAURER n'a vrut să stea de vorbă cu BEZA ION.

Câteva telefoane a primit tov. MAURER dela TATARESCU și acasă și la Teiuș, eu singur am dat legătură cu TATARASCU la tenis lângă Facultatea de Drept la C.F.R.

Tov. MAURER de foarte multe ori venea la Ministerul de Finanțe la ALEXANDRINI și ALEXANDRINI la tov. MAURER venea des tot la Ministerul Industriei și stăteau nopți întregi.

Tov. MAURER cumpăra mașini prin un afacerist BOHARI și reparațiile mașinelor turizme tot le făcea la atelierul BOHARI, dânsul băga în gât lui MAURER mașini vechituri ca să le cumpere tov. MAURER.

BOHARI RILI aducea multe ori pachete mari de țigări americane Camel lui MAURER, - și MAURER a înlesnit plecarea în Franța a lui JAK BOHARI pentru comerț ca să aducă de acolo mașini de tip nou, un fel de reprezentant și de sigur a reușit și atunci celălalt BOHARI, fratele lui JAK, RILI BOHARI venea zilnic la tov. MAURER la tenis și la minister și întreba, ce facem D-le MAURER că fratele meu stă de mult în Franța și încă n'a reușit să aducă mașini, ca să interviev la Banca Națională ca să-i trimeată bani în străinătate ca să cumpere

350

mașini pentru ministere și BOHARI arăta scrisori trimise dela fratele lui din Paris. BOHARI RILI știa că tov. MAURER juca tenis în fiecare zi văzând asta BOHARI și-a cumpărat și el mingi și set și a început să joace și el ca să fie mai aproape de MAURER, v[redacted]

Tov. MAURER a început să joace tenis în anul 1945 primavara, juca cu jucători profesioniști, cu soții RURAC, TANASESCU, SCHNIT și CARALULIS, la jocul de tenis ei lăseau întodeauna ca să câștige tov. MAURER, de bucurie lui MAURER și acești jucători profesioniști îl storceau la maximum, ei veneau cu tot fel de trucuri, cu fel de fel de cereri, chiar dela terenul de tenis le ducea cu mașina tov. MAURER și intra cu ei în cabinet, JELES poate știe multe, la fel și D-ra CAM - BREA ANGELA fiindcă ei înregistrau toate audiențele.

Ce am văzut eu că în timpurile grele 1945 - 46, tov. MAURER a aprobat lui CARALULIS o ladă de becuri de provincie și CARALULIS le-a ridicat direct din fabrica și le-a dus la Ploiești, că avea rude acolo pentru vânzare, îi dădea lui CARALULIS zahăr, ulei, când a fost tov. MAURER la Sighișoara a adus pentru CARALULIS și TANASESCU stofe pentru costume clasa I, direct dela fabrică, - Tov. MAURER a înlesnit plecarea lui RURAC și TANASESCU cu soțiile și copii în America și nu s'au mai întors din turneu.

351 352

spunea lui tov. ZEIGHER că are treabă și voi continuați ședință și
pleca

352 353
~~11~~

spus asta, eu am făcut o notă informativă la tov. Crișan) și peste vreo două săptămâni dânsa îmi spune că iar l-au mutat la Câmpina pe fratele ei ofițer și a spus dânsa că are să vorbească cu tov. MAURER ca fratele ei să fie cu serviciu la București.

Când mergea tov. MAURER la Sighișoara cu soția, acolo la Sighișoara aveau prieteni pe frații GROSMAN și avocatul MENDEL un socialist democrat. Acolo MAURER dormea și a doua zi vizita fabrica de postav și fabrica de mătase, mai mult LILA lua stofe și mătăsuri fără bani, La Mediaș când veneam acolo era deputatul BONTEA el lua pe LILA la diferite fabrici și tov. BONTEA vorbea cu patronul ca să dea tot ce dorește, așa că LILA a luat pantofi, multe oale și crăițe, conserve, pânză, stofe și fără bani și noi am primit câte o cămașă, în acest timp tov. MAURER făcea miting.

Această declarație este controlată și drept care o semnez

ss. Pasiuc Eugen.

Peto

353¹
253~~1~~

Cunos pe tov. I. Gh. Maurer din anul
1944, luna Octombrie, când eram la coman-
damentul ter. teler Patrioției, și tot atunci
C.P. mia incredință că să fie însoțitor
la tov. Maurer, era și natural că să
cunos perfect de rîce am fost la tov.
Maurer 3 ani neschimbat din 1944-47
și 1 an am stat fără schimb, am fost și
la și, mîncam și dormeam la dînsu, și după
un an am primit schimb o și da și o și nu,
și...

Dragomirescu Jan este un avocat liber profesio-
nist și dușmanul clasei muncitoare.
Tov. Maurer era cel mai bun prieten cu el
faceau vizite reciproc, pierdeau nopțile la
restaurantul Capra, și te oles acest avocat
să îmbătat pe tov. Maurer pînă când nu
mai știa ce face, Odată tov. Maurer ia ce-
rut ceva bani dacă are să i-o și să
Dragomirescu a spus să i-o și 3 milioane

ere în anul 1945 însoțind un episcop milician
și Dragomirescu venise la minister și a
adus și bani cât mușter, dar venia la
ministerul comunist și stătea multe
casiuri la episcop sau arcaș în mână
și mergea ori la capsa, ori la Monjar-
den, prin tov. Mourer Dragomirescu
a obținut servicii ca director la fabrica
Malaxa, tov. Mourer a înleznit lui
Ion D. plecarea în Franța și America,
unde a stat cîteva luni și la venirea
lui Ion D. din străinătate a venit la
Minister Ind. și comerț și a adus la cunoștință
pentru D-ra Cambrea Pușca, și pentru Mourer,
eu m-am întâlnit cu un muncitor de la
fabrica Malaxa și am întrebat dacă areți un
director Dragomirescu din ? acest tov. mi
a spus că a fost și nu mai este, a fost
dat afară că era un călător și exco.
tov. Mourer a făcut cîteva vizite la
locuința la Xenopol, au vorbit și convorbiri
telefonice, și o singură dată Xenopol a fost
la tov. Mourer și așa unde au stat de
vorba în birou, în anul 1944-45.

Venea des la Minister Industrie și Com.
un domn, eu am întrebat D-ra Cambrea
cine este, și stăruia mi-a spus că este
Papazian, în anul 1944.

În acest minister veneau diferiți ca-
meri diplomați englezi, francezi, și
suedezi, le cunoaște mai bine D-ra Cambrea
și din cabinet Jelea, la Industrie și comerț.

2
Tot. Maurer făcea vizite dese la Mădăraș
acasă, (casa unde actual este Clubul C.C.)
și Malaxa trimitea lui Maurer acasă multe
tapi cu portocale, țigări americane caamel
și altele, anul 1945-46.

Tot. Maurer făcea vizite reciproce cu cum
Francez era bătrân care nu știa altă lim-
bă decât franceză, și care făcea vizite și la
Minister, eu nu i cunoșteam numele lui.

Tot. Maurer făcea vizite reciproce la locuin-
ța care a fost Ministeru la Industrie Bujari.

Tot. Maurer locuia în Str. Spînzurilor Nr 10
et. III, și Marian în același bloc locuia dar
la et. IV, și ne întâlneau ori pe scări ori
în lift cu Marian, și Tot. Maurer îl va-
luta respectos pe Marian și dădea mâna
și îl întreba ce mai faceți și le prezenta
și în bloc se vorbea cu și cu Marian, dacă
Statul ar avea încă 3-4 Miniștri ca Mau-
rer ar conduce țara mai bine. 1946.

Tot. Maurer de 2 ori vizita și ară pînă în
tîrziu în Str. Roma Nr 1. în anul 1945.

Sofel ca țara vizite a făcut Tot. Maurer în
Str. Londra Nr 33. tot în 1945. eu nu știu cine sînt ^{persoane}
Tot. Maurer a făcut vizita la Snagov la o
Vilă unde erau mai multe persoane
Americani și englezi, tîrziu au plecat de acolo
eram cu Soferul Radu G. Vilă Nicușor Costinescu
(Vilă Tot. Moșiroș) în anul 1946

masina nu au schimbat nici o vorba
a lasato tov. Maurer intru un cartier neci-
nosent de mine si dansa a intrat intru
casa simpla, de atunci cazi nici tov. Maurer
nu sa mai intelnit cu dansa, in anul 1945.

Tov. Maurer se intalnea de mai multe
ori cu un mare reactionar si dusman dis-
ect a Democratiei Populare, era de meserie
Inginer tehnic de Industrie grea, tov.
Maurer a spus ca dansa este unicul
om in braura lui in toata tara,
numele lui este Carp, ¹⁹⁴⁴ de la 23 August
Carp nu mai vrut sa lucreze in industrie
si vroia sa plece in tarile din apas
si cerea vaturii dela tov. Maurer ce sa
faca in asemenea cazuri, aceste intelniri
aveau loc in anul 1945.

Multe ori venea tov. Maurer in
Str. Intrarea Romei Nr 5. (in str. Roma este
o strada ingusta infundata) acolo statea un
Maior sau colonel, tov. Maurer statea
chiar si noptile intregi, om acut era
mare bandit, el chema Petrescu ei
erau doi frati unul din ei dupa 23
August 1944 a lepadat haine militare
de ofiter Superior, ei veneau dela tov.
Maurer acasa, era in anul 1945.

Am mai venit ca-tre persoane necunos-
cute mie, in locuinta lui Mr. Maurer
ca sa elibereze catreva persoane care aveau
cari erau legionari, (eu am avut cum pu-
nea Maurer, cum i mai leptam ca sa le
descoperim si sa le distrugem si pe de alta
parte au sa le elibereze?) si totusi ei au
stat de vorba, rezultatul eu nu stiu,
stiu ca Lila a vorbit in casa chiar in
fata mea ca nu strica in casa vreo 10
milioane lei si Jan avea salariu mic si
putea sa intervine, dar e povestea de
meserie, asa vorbea Lila in casa,
asta era in primavara 1945.

Intre altele Mr. Maurer venea des la Patrasca-
nu la locuinta si la Mitun interul Justi-
tiei aceste vizite erau mai mult serile,
multe telefoane a dat Patrascanu lui Mau-
rer acasa si vorbeau pentru o vreme, si

multe ori îni spunea tov. Maurer că
săi span lui Pătrășcanu că Maurer nu
este acasă; asta sa întâmplat în anul 1944-47

Lila primea acasă multe cereri și scri-
sori pentru diferite intervenții, cari edu-
ciau și cadouri.

Din ani 1944-47 venea în casa lui tov.
Maurer un tip suspect Ion Beza,
eram întrebat ce și cine omul istică miș
spus Lila că este prietenul nostru, că
fratele lui a stat în lagăr cu Maurer
sub regimul lui Gheorghe, a fost în
lagăr pentru spionaj în favoarea Angliei
și la 23 August au fost cu toți eliberați, și
desigur după eliberarea lui din lagăr a
continuat munca sa de spionaj și mai
intens, și fără se fi stăruit de mine
sub formă că era un mare specialist
la fabrica de postav Beza, și avea agenți
lui cari plecau pe teren cu mostre, -
eu nu știu cum îl cheama fratele lui

Ion Beza încă mul cunos, se înțelege că am
văzut eu că Ion Beza venea f. de des
în casa tov. Maurer și vorbeau cu Lila
și cu tov. Maurer pe tu, și aducea lui
gândăcel, școlară bomboane, lui
Lila aducea alte cadouri, lui Maurer
iar alte cadouri, manșuri, bretele,
curea de pantaloni, stofă, Beza mergea
cu Lila la teatre cinema e. t. c. și eu
l-am văzut multe ori la Minister -

II
comunicatilor, Industrii si Comerț, 4.
la Interne, in anul 1942 ~~venea~~ ³⁵ la
locuinta tov. Maurer si se interesa de
fratele lui care a fost răpit din
strada cu masina dăună și
numarul masinii cu care a fost
arestat fratele lui, acest Beza
cunoscea și pe tov. V. Gidenco
fiindcă știnea la lila că vrea să
se duca la Gidenco casa unde unde
este fratele lui, adăugând că ul-
tumul timp tov. Maurer nu vrea să
stea de vorbă cu Beza Ion.

Câteva telefoane a primit tov.
Maurer de la tătăreasa și a scris
și la tenei cu singur un dat
legătură cu tătăreșii la tenei
lângă Facultate de Drept la C.F.R.

Tov. Maurer f. te multe ori venea
la Ministerul de Finante la Alexan-
drini, și Alexandrinii la tov. Maurer
venea des tot la Minister Indus-
triei și stăteau noaptea întregi.

Tov. Maurer cumpăra masini prin un
oficerist Bohari, și repărați masini-
ile turizmi tot le făcea la atelierul
Bohari, adun ~~baga~~ în gât la Maurer
masini respituri ca să le cumpere tov.
Maurer, Bohari Rili aducea multe ori
pachete mari de țigari americane
canel lui Maurer, și Maurer a înle-
nit plecarea în Franta a lui Jao
Bohari pentru comerț ca să aducă oba-

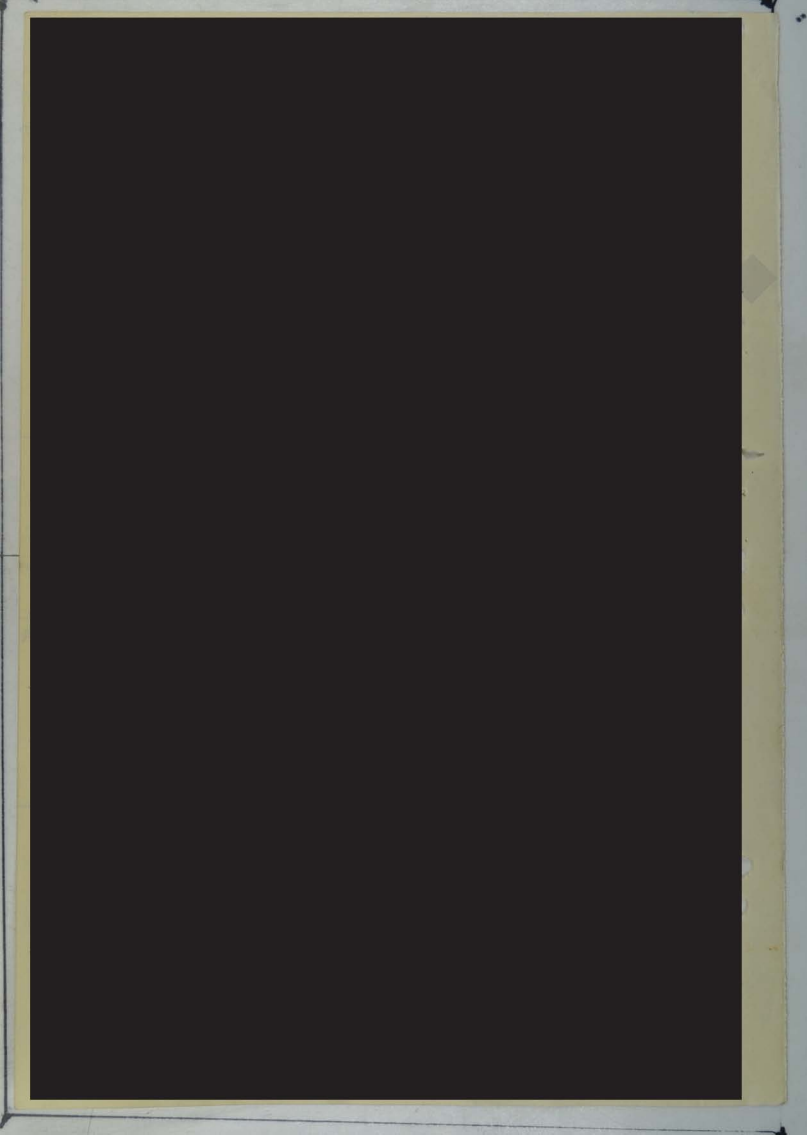
40
colo masini de tip nou, un fel de rep-
rezen-tant, si de sigur ca nu reusit, si
atunci celalalt Bohori fratele lui

Igar Kili Bohori venise zilnic la tov.
Maurer la tenis si la minister si
intreba ce facem. S-a facem Maurer ca
fratele meu sta de mult in trou-
ta si inca nu reusit sa aduca Ma-
sini, ca sa intervine la Banca
Nationala ca sa-i trimeata bani
in strainetate ca sa cumpere ma-
sini pentru Minister, si Bohori
arata scrisori trimise dela trate-
le lui din Paris, Bohori Kili stia
ca tov. Maurer juca tenis in piea si
vazand asta Bohori si s-a cuparat si el
mingi si set, si a inceput sa joace
si el, ca sa fie mai aproape de Mau-
rer,

5

Tov. Maurer a început să joace în anul 1945 primăvara, jocul de joacă profesioniști, cu Sății Rurac, Tănăsescu Sinit, și Carabulis. La jocul de tenis ei lăseau întotdeauna ca să câștige Tov. Maurer, de bucurie lui Maurer, și acești jucători profesioniști îl storceau la maximum, ei veneau cu tot felul de trucuri, cu fel de fel de cereri, chiar dela terenul de tenis le dădea cu mâna Tov. Maurer, și intra cu ei în Cabinet depre ce vorbeau cu un stiu, Tov. Dir. de cabinet șles poate știe multe, la fel și Dra. Cambrea Angela fiindcă ei intrau toate ~~cu~~ audiențele, ce am văzut cu că în timpurile grele 1945-46. Tov. Maurer a aprobat lui Carabulis o lada de becuri de provincie și Carabulis lea ridicat direct din fabrică și la dus la Ploesti ca are rude acolo pentru vânzare, îi dădea lui Carabulis Zahar, Ulei, când a fost Tov. Maurer la Sigheșoara a adus pentru Carabulis și Tănăsescu stofe pentru costume clasa I direct dela fabrică, Tov. Maurer a inclus în plecarea lui Rurac și Tănăsescu cu soțiile și copii în America și un sau mai interș din turcești, o amanta Lili Stănescu

8. Când plecam la Sighisova de acolo a fost 6
4 saci de făină albă 2 saci am descărcat
acasa și 2 la amanta, eu și 10 pere soți
ca să nu ne vada cineva, Mourer avea un
prieten Pacher avea o mizeră fabricuță de unt
în comuna Critt dincolo de Brașov dănu
era Italian, și de acolo lua unt, parme-
zan, și frișcă, dănu în partea jumată, pe-
tru acasa, și jumate pentru fata din piața
Suzi, asiasta familie a plecat în Italia
în primăvara 1947 tot tot. Mourer a inter-
venit asiasta plecare, când pleca tot
Mourer în Franța sau la Moscova adu-
cia multe pachete, pachete dela Paris, le
scria adrese false ca să nu aple nătica
lui Lili fiindcă toate pachete erau la un
loc, de exemplu la un pachet era adresa
scria "pentru fiul lui Malara" și acest
pachet eu l-am dus în piața Suzi la fata lui,
la fel când a venit dela Moscova și Lila
întreba dar aceste pachete asi sunt? și
Tot. Zeigler zicea ca sunt ale lui, și eu
le dădum la fata în piața cu Suzi la fata

aciasta faptă Lili Stănescu avea un frate
care era ofiter undeva la câmpina
dăușor vorbea lui Maurer dacă poate
să-l mute ca să fie cu serviciu la
București; și Tot. Maurer l-a mutat
la București la trupele M. F. I. (chiar
dăușor mia spus asta, eu am făcut o
notă informativă la Tot. Crișan)

și peste vreo două săptămâni dăușor
mi spune că iar l-au mutat la
câmpina pe fratele lui ei ofiter și
a spus dăușor că iar o să vorbească cu
Tot. Maurer ca fratele ei să fie cu
serviciu la București.

Când mergea Tot. Maurer la Sighisoara
cu Soția, acolo la Sighisoara
avea prieteni pe frați Grosman, și
Avocatul Mendel un socialdemocrat
acolo Maurer dormea, și a doua zi
vizita fabrica de porturi și fabrica
de mătăsuri mai mult Lili lua stocuri și
mătăsuri fără bani, la Medias când
veneam acolo era deputatul Bontea el
luo pe Lili la diferite fabrici și Tot.
Bontea vorbea cu patronul ca să dea
tot ce dărește, așa că Lili a luat pa-
turi, multe oale și crăciți, conserve,
pâine, sticlă, și fără bani, și noi am
primit câte o cămară, în acest timp
Tot. Maurer făcea miting.

Aciasta declarație este controlată
și drept care e adevărată.
plut. Maj. Prim. Eugen din II Securitate

359+

PISE PERSONALA

=====

a numitului I.G. MAURER.

Din declarația G. dată de RIMUS KOFFLER la 21 August 1950, rezultă următoarele :

Pe la începutul lunii Septembrie 1944, STEFANESCU ALEX. i-a comunicat lui RIMUS KOFFLER că doi oameni ai Intelligence-Service-ului, căpitanul PORTER și GIBSON ar vrea să intre în relații cu "comuniștii de seamă", care ar putea fi câștigați "pentru cauză".--Decarece PATRASCANU, înainte de plecarea sa la Moscova cu delegația de Armistițiu l'a recomandat lui I.G. MAURER pe STEFANESCU ALEXANDRU ca "mare patriot", acesta s'a gândit să-l invite pe I.G. MAURER împreună cu RIMUS KOFFLER la un dejun la el, la care cei doi oameni ai Intelligence-Service-ului să asiste camuflați ca "ziariști".--

I.G. MAURER a fost invitat personal de STEFANESCU și a primit imediat.--

La dejun, cei doi "ziariști" britanici, au povestit despre "isprăvile" trupelor britanice în Africa și că în scurt timp nemții vor pleca din Grecia și acolo vor debarca trupe britanice.--

După dejun, STEFANESCU ALEXANDRU cu I.G. MAURER și căpitanul PORTER, s'au retras într'o odaie vecină, apoi I.G. MAURER a plecat.--

36301
17 Martie 1947

N o t ă

Dl. Ministru Gh. Maurer a intervenit pentru scoaterea unui pasaport unui intim de al său pe nume DEVI, care a fost plecat în Anglia și s'am reîntors de curând în țară.

Pentru serviciul făcut a promis d-lui Ministru Maurer o mașină Bentley.

Tot odată a adus foarte multe cadourii, atât d-lui Ministru, cât și d-rei Cambrea sefa d-sale de cabinet.

Intr'una din zile a venit în audiență însoțit de un englez, iar când a ieșit din această audiență a făcut cadou d-rei Cambrea un măștișor de aur.

+ +

Un alt intim al d-lui Ministru Maurer, este directorul dela uzinele Malaxa, anume Dragomirescu, care vine de 2-3 ori pe săptămână și'l ia la restaurantul Capșa.

Actualmente este sosit de două săptămâni din America, de unde a adus foarte multe daruri pentru d. Ministru Maurer și d-ra Cambrea.

Intr'una din zile, d. Ministru Maurer împreună cu d-ra Stănescu (Lili) a făcut un chef la directorul Dragomirescu la domiciliu.

* +

Duminică 16 crt. la orele 7,00 a luat un pachet cu bani, aproximativ 10.000.000 lei și a plecat la d-ra Stănescu Elena în str. Agricultori Nr. 83.

Susnumita d-ră are un frate Sublocotenent de Jandarmi în Ministerul Afacerilor Interne, care este foarte des văzut în societatea ofițerilor americani.

+ +

+

FISE PERSONALA

=====

a numitului I.G. MAURER.

Din declarația G. dată de REMUS KOFFLER la 21 August 1950, rezultă următoarele :

Pe la începutul lunii Septembrie 1944, STEFANESCU ALEX. i-a comunicat lui REMUS KOFFLER că doi oameni ai Intelligence-Service-ului, căpitanul PORTER și GIBSON ar vrea să intre în relații cu "comuniștii de seamă", care ar putea fi câștigați "pentru cauză".--Deoarece PATRASCANU, înainte de plecarea sa la Moscova cu delegația de Armistițiu l'a recomandat lui I.G. MAURER pe STEFANESCU ALEXANDRU ca "mare patriot", acesta s'a gândit să-l invite pe I.G. MAURER împreună cu REMUS KOFFLER la un dejun la el, la care cei doi oameni ai Intelligence-Service-ului să asiste camuflați ca "ziariști".--

I.G. MAURER a fost invitat personal de STEFANESCU și a primit imediat.--

La dejun, cei doi "ziariști" britanici, au povestit despre "isprăvile" trupelor britanice în Africa și că în scurt timp nemții vor pleca din Grecia și acolo vor debarca trupe britanice.--

După dejun, STEFANESCU ALEXANDRU cu I.G. MAURER și căpitanul PORTER, s'au retras într'o oadaie vecină, apoi I.G. MAURER a plecat.--

DECLARAȚIE

Subsemnatul CORNELIU MANCIU, de meserie inginer, cu domiciliul în București Str. Londra 24, declar următoarele:

În luna Noembrie 1946 având funcția de director general al Societății Astra-Vagoane am fost chemat urgent la București pentru a mă prezenta urgent la Ministerul Industri-
ei și Comerțului.- M'am prezentat la Dl. Subsecretar de Stat MAURER și mi-a adus la cunoștință că sunt numit secretar ge-
neral la acel Minister.- Pentru această funcție am fost pro-
pus și susținut de Dl. MAURER.- După numirea mea în Minister,
NINA ILIESCU care era în Comitetul Astrei-Vagoane București
a vorbit printre funcționarii acelei societăți că ea m'a fă-
cut Secretar General.- Nu cunosc precis cine a intervenit pen-
tru aceasta.-

După numirea mea în Minister am lucrat în domeniul profesional cu Dl. Subsecretar de Stat MAURER și mai rar cu Dl. Ministru 20 și BUGUR SCHIOPU precum și cu ceilalți colegi secretari generali.-

În timpul cât am funcționat la acel Minister am făcut intervenția nejustă pentru revocarea comprimărilor per-
sonalului de conducere al Soc. Reșița în frunte cu ALEX. POPP,
IOAN Z. GHEORGHE și alții.-

Această intervenție am făcut-o prin D-nii MAURER și I. ZAHARIA cu un rezultat pozitiv.- Scopul acestor inter-
venții a fost păstrarea elementelor vechi din conducere în
fruntea Reșiței,- această însărcinare am primit-o dela POPP
ALEX. și IOAN Z. GHEORGHE.- Motivul pentru care am executat în-
sărcinarea pentru intervenția de mai sus a fost urmarea direc-
tivelor date prin 1945 în urma mesei ce a avut loc la Marea
Finanță și unde fusese tratată de către MALBOURNE precum și
de către AUSCHNIT linia de a păstra solidaritatea conducăto-
rilor de întreprinderi de factură burgheză, dând astfel posibi-
litatea de a duce lupta cu regimul democratic prin sabotarea
producției și ajutorarea și finanțarea partidelor istorice
și TITEL PETRESCU care urmăreau îndepărtarea regimului dela
cărma țării.- În urma obligațiilor ce aveam față de cele ex-
puse mai sus, precum și față de colegii mei dela Soc. Reșița,

364
363

am executat intervenția arătată mai sus găsind că aceasta este mai puternică decât obligațiile ce-mi incumbau prin funcția ce ocupam.- Având cunoștință de întâmpinarea scrisă făcută de Reșița către Minister m'am prezentat personal D-lui MAURER și apoi D-lui ZAHARIA rugându-i de a lua măsuri de revocare a comprimărilor, pretextând că se vor produce perturbări în mersul întreprinderii în caz că cei în cauză vor fi comprimați.- După intervenția făcută D-lui MAURER și ZAHARIA mi-au comunicat că vor examina situația, iar după scurt timp am văzut că s'au produs revocările și cei în cauză au rămas la posturile lor.- Această intervenție cu rezultat pozitiv, fiind făcută peste hotărârea organizațiilor de bază și a sindicatelor, care cunoștea activitatea de sabotaj a conducătorilor Reșiței precum și comportarea acestora față de regim, a creiat o descurajare în rândurile acestora de felul cum acest caz a fost soluționat de Minister.- Numirea mea ca Secretar General la Minister, ^{a fost} binevenită de către conducătorii Reșiței și au căutat să se folosească de mine atunci când ei comiteau abateri, precum să se folosească tot prin mine de furia legisferărilor economice cari începeau să se aplice.- Aceasta am observat-o mai ales cu ocazia numirii mele când POPP și ceilalți au fost bucueroși, dându-mi cu acea ocazie un banchet la Marea Finanță, la care a participat Consiliul de Administrație al Reșiței.-

Deasemenea pe când făceam funcția de Secretar General în Minister, POPP ALEXANDRU mi-a cerut să intervin pentru plasarea a doi ingineri care au fost epurați și anume : CSERVENYI și ARDELEANU pe care i-am plasat la Industria Metalurgică a Statului, făcând intervenție pentru aceasta pe lângă D-nii ZAHARIA și VIDRASCU.-

În cursul anului 1947, semnalându-se la Minister mai multe acte de sabotaj produse la uzina Reșița ca: explozii la cuptoarele Siemens Martin, defectări la laminare, incendii la tâmplăria de modele, am fost întrebat de Dl. RUDOLF EFRAIM despre părerea mea asupra acelor acte de sabotaj am răspuns că asemenea întâmplări în mersul unei exploatare metalurgice sunt inerente.- Am căutat prin acest răspuns nejust și pentru considerentele arătate mai sus să feresc și să acopăr pe conducătorii responsabili din fruntea Soc. Reșița.-

Cercetările făcute în cazul actelor de sabotaj de mai sus nu au atins realitatea iar vârfurile conducătoare nu

au fost sancționate, derutând vigilența comisiilor anchetoare.-

În discuțiile ce am avut despre anumite elemente din P.C.R. cu MARGINEANU, POPP și AUSCHNIT îmi amintesc următoarele :

Prin 1945 pe masa de lucru a lui AUSCHNIT am văzut o carte scrisă de PATRASCANU cu o dedicație făcută de acesta lui AUSCHNIT.- Întrebându-l pe AUSCHNIT dacă-l cunoștea pe PATRASCANU mi-a răspuns că da din timpul guvernării lui ANTONESCU.-

Am mai vorbit cu MARGINEANU și cu POPP în 1946 și în primăvara 1948 despre LUCRETIU PATRASCANU că măsurile luate împotriva sa se datoreau devierii spre dreapta și susținerii teoriei de colaborare cu burghazia arătându-l pe acesta ca bun naționalist.-

În cursul anului 1947, pe când mă găseam în biroul D-lui MAURER am văzut pe L. PATRASCANU în câteva rânduri venind la acesta, iar într-una din ocaziile acestea i-am fost prezentat de Dl. MAURER, fără a avea vre-o discuție cu el.- Relațiile dintre D-nii MAURER și PATRASCANU nu le cunosc însă am dedus din felul cum era primit de Dl. MAURER că aveau relații de prietenie.-

În urma discuției ce am avut cu POPP ALEXANDRU am discutat despre șeful meu direct Dl. MAURER arătându-l că, cunoscător al ideologiei marxiste însă cu tendințe de centru și unul căruia îi place să ducă o viață burgheză.- Tendința de centru am dedus-o din felul de lucru al D-sale, problemele ce se puneau fiind îndelung studiate și rezolvarea nu se producea într-un spirit revoluționar, deci reformele economice urmau a se înlăptui cu întârziere și în mod treptat.- Am mai discutat și despre poziția și importanța D-lui MAURER în Minister care îndeplinea rolul de conducător imediat după Ministrul titular.-

Felul de lucru descris mai sus al D-lui MAURER și mai ales invitația de colaborare făcută de D-sa în cadrul UGIR-ului, convenea capitaliștilor și conducătorilor de industrie atât din punct de vedere al evoluției lente, fără sgușuirii în viața economică, cât și din punct de vedere al posibilității de retragere la timpul oportun, asigurând în același timp și satisfacerea țărilor urmărite de acesta.-

36200/

Tot grație acestui fel de lucru am reușit și eu să-i abat
vigilența prin intervențiile făcute în cazul Soc.Reșița.-

Aceasta îmi este declarația pe care o dau și susțin
nesilit de nimeni.-

ss/. C.MANCIU

4 Aprilie 1950.-

Declarație

366363

Subsemnatul Cănelăz Meaurio de
memorie proprie cu dăruirea în pre-
zent St. Lăduha 24 declarăm următoarele:

A
—
În luna noiembrie 1944 având funcția
de director general al Societății Rebe-Văpau
am fost chemat personal la București pentru
a lua prezenta urgent la Ministerul In-
dustria și Comerțului. - Mi-am prezentat
la St. Subsecretar de Stat Meaurio și mi-a
adus la cunoștință că sunt succesor
general la acel minister. Pentru aceas-
ta funcție am fost propus și desemnat de
St. Meaurio. După numirea mea în
minister fiindcă Meaurio care era în Uni-
tatea Rebe-Văpau București a vrut
pînă la funcționarea acelei Societăți să se
poată face secretar general. În puține
zile care a intervenit pentru aceasta.

— După numirea mea în minister am
lăsat în dăruirea profesională cu St.
Subsecretar de Stat Meaurio și mai tar cu
St. Ministerul Comerțului și Industriei
precum și cu prelatul Colegiului secretar gen-
rali.

În timpul cât am funcționat la acel
minister am făcut intervenția necesară
Meaurio —

peatra revocarea amputării persoanei
 lui de conducere al Societății Române în
 fața lui Alex. Pop, Ioan E. George și
 alții.

În această intervenție am făcut o prin
 domnii domnii și J. Găbrea cu un rezultat
 pozitiv. Scopul acestei intervenții a fost păs-
 tarea elementelor verbi din conducere în
 fața lui Rom. - această măsură am
 primit-o de la Pop Alex și Ioan E. George.
 Motivul pentru care am executat interven-
 rea pe lângă intervenția de mai sus a fost
 urmarea directivelor date prin 1945 în urma
 căreia se a avut loc la marea înfruntare
 și unde fusesse tratată de către Mădăria
 precum și de către susținătorii liniei de a pă-
 tra solidaritatea conducătorilor de întreprin-
 deri de factură bulgară, dând astfel pos-
 ibilitatea de a duce lupta cu regimul
 democratic prin sabotarea producției și aju-
 torarea sau înfruntarea partidelor străine
 și în felul acesta care urmăm îndepărtarea
 regimului de la cârmă țării. În urma ob-
 ligărilor ce aveam față de cele ce urmau mai
 sus, precum și față de colegii mei de la Soc.
 Rom. am executat intervenția arătată
 aici sus gândind că aceasta este mai im-
 portanță decât obligațiile ce mi s-au impus
 în fața

prin sumetia ce ocupam. Avand cunos-
tinta de intampinarea persoanelor facute de
Reala este deosebita in acea proprietate perso-
nala. Dni Neaux p apoi Dni Zakaria pugi-
du-i de a lua masuri de revocare a com-
plicitatilor protestand ca se vor produce per-
turbatii in interesul integritatii in caz ca
cei in cauza vor fi complicitati. După in-
tervenția făcută Dni Neaux și Zakaria
nu au comunicat că vor examina situația,
iar după scurt timp am văzut că, dacă
produs revocările, cei în cauză au ră-
mas la posturile lor. Această intervenție
a rezultat preter, fiind făcută peste ho-
tararea organizatilor de basă și a sindrocate
lor, care cunoștea activitatea de salata a
candidatilor. Dntes precum și complicitatea
acestora față de regim a creat o demu-
rașare în rândul acestora de felul cum
acel caz a fost soluționat de Minister.
Munirea mea ca secretar general la lei-
minta a fost boicota de către conduc-
torii Dntes și au căutat să se folosească
atunci când ei comiteau abateri, pre-
cum să se facă tot prin reține de
furia legiferării pe care au căutat să
se aplice. Aceasta am observat-o
Rauin

am dat de
nume

mai ales cu ocazia muncii mele când
Popp și ceilalți au fost bucurosi dându-
mi ca ocazie pe la birou la
marea bucurie la care s-a participat
Consiliul de Administrație al Rosta.

Seosemura pe rând facam jumătate
de ser. gen. în Minister Popp Ale. mi-a
cerat să intervin pentru plasarea a 2
ingineri rari au fost operați și amunc
Cărmărușii și Andreanu pe rari i-am pla-
sat la Industria Metalurgică a Rostului
facând intervenții pentru această pe-
tă din Zahara și Vidrașen.

În cursul anului 1947 semnalându-se
la Minister mai multe acte de sabotaj
produse la urma Rosta de: explozii la
cuptoarele fierului turnat, defecțiuni la
laminoase, incendii la tămplări de
model, care fost întrebate de St. Rudolf
Braun despre parerea mea asupra ace-
lor acte de sabotaj, am răspuns că pro-
mulca întâmplări sunt incidente în ur-
sul unei exploatare metalurgice. Am
cautat prin acest răspuns nejust și pentru
contingentele arătate mai sus să ferim
și să acopăr pe conducătorii responsabili
din cadrul Soc. Rosta.
Branin

5

Deciziile făcute în cazul artelei de salată
de mai sus nu au avut rezultate far vâz-
nă rezolvându-se nu au fost satisfăcute.
Arutând violența comunistă pucetătoare.
În deciziile și au avut deosebite amănunte
decise din T.C.R. cu Mărgineanu și Pop
și Busuiuc și alții amănunte amănunte.

În 1941 pe masa de lucru a lui Busuiuc
am văzut o carte scrisă de Tătăreanu cu
o dedicație făcută de acesta lui Busuiuc.
Tătăreanu - l pe Busuiuc dacă l cunosc pe
Tătăreanu mi-a răspuns că da din timpul
gubernării lui Gheorghe.

Am mai vorbit pe Mărgineanu și cu Pop
în 1946 și în privința lui dintr-o sur-
să Tătăreanu că pe atunci la toate impozitele
se se dăteau deosebi spre dreapta și sus-
ținerea teoriei de salată cu buclă
arătându-l pe acesta ca un naționalist.

În cursul anului 1947 pe când mi găseam
în biroul lui Maure am văzut pe L. Tătă-
reanu în cățara rânduiri redând la acesta
ier într-una din paginile acestor l-au
fost prezentat de L. Maure, fără a avea
o discuție cu el. Relațiile dintre L. Maure
și Tătăreanu nu le cunosc nici
am deslușit din felul cum era prezentat de
L. Maure că avea relații de prietenie

Hauer

conștient de
revizuirea
În urma de am
discuții
discuții despre
arătându-l
marxiste însă
sunt cărora
felul de lucru
puneau fiind
varea, sau
revoluționar
uman a se
purtă bătăi.
proția și
sărmilor
în imediat
după

de lucru
peșteră și
fără de
conștient
industria
luciei
cât și
luciei
de retragere
în același
de acțiune
de lucru
peșteră
această
dan și
4. Apr. 1950.

373

PROCES VERBAL DE IDENTIFICARE
=====

Incheiat astăzi 17 Iulie 1953.

Not, lt. col. de Sec. SOLTUTIU IOAN împreună cu lt. maj. de Sec. VANATORU VICTOR, lt. maj. de Sec. RUJAN GH. și lt. de Sec. GORUN ALEX., ne-am deplasat astăzi împreună cu arestatul RADU NICULESCU BUZESTI pentru a identifica imobilul și apartamentul în care a avut o întâlnire secretă cu VICTOR RADULESCU POGORANU, LUCRETIU PATRASCANU și ZILBER HERBERT în Martie 1947 după întoarcerea lui PATRASCANU dela Paris.

Deplasându-ne în centrul orașului București, arestatul RADU NICULESCU BUZESTI a recunoscut ca loc al acestei întâlniri, apartamentul Nr. 67 situat la etajul VII al imobilului din str. Dionisie Lupu Nr. 12.

Este cunoscut oficial că acest apartament a aparținut arestatului FLORIN TEODORU, care la cercetări a recunoscut că în dese rânduri pusese casa la dispoziția lui ZILBER.

Drept pentru care am încheiat prezentul proces-verbal spre cele legate.

Lt. Col. de Securitate

Lt. Maj. de Securitate

Lt. Maj. de Securitate

Lt. de Securitate

Arestat

RADU NICULESCU BUZESTI

373
314

PROCES VERBAL DE IDENTIFICARE

Incheiat astăzi 22 Iulie 1943.

Mai, opt. de Sec. MORARU GHIRAN, lt. maj. de Sec. VAMTORU VICTOR și lt. de Sec. DINU VASILE, ne-am deplasat astăzi împreună cu arestatul MOCSONYI-STARGEM IOAN pentru a identifica imobilul și apartamentul de la fostul Bd. Lacodr Catargiu unde a avut loc o întâlnire secretă organizată de ZILBER HERBERT între PATRASCANU LUCRETIU și MOCSONYI-STYRCEA IOAN în timpul crizei dintre fostul rege și guvern în toamna anului 1945.

Deplasându-ne pe Bulevardul respectiv, arestatul STYRCEA IOAN a recunoscut ca loc al acestei întâlniri, apartamentul situat la etajul I al imobilului din Bd. Magheru Nr. 22 (fost Bd. Lacodr Catargi).

Din verificările făcute la fața locului, am stabilit că apartamentul respectiv, a fost ocupat în 1945 de Divizia Economică a Min. Af. Externe.

Intruând arestatul MOCSONYI STARGEM ION să declare la cercetări că după întâlnirea cu PATRASCANU în imobilul menționat mai sus a avut o altă întâlnire secretă cu PATRASCANU, organizată de ZILBER la Institutul de Conjunctură Economică din Str. Poloni, Ne-am deplasat la această stradă unde arestatul STARGEM ION ne-a arătat imobilul respectiv, precizând că n'a cunoscut imobilul respectiv înainte de această întâlnire și nici după aceea n'a mai fost acolo cu vreun alt prilej.

Dept pentru care am încheiat prezentul proces-verbal spre cele legale.

Arestat
co/MOCSONYI STARGEM IOAN

Cpt. de Securitate *Lu*
Lt. Maj. de Securitate *Trina*
Lt. de Securitate *Trina*

Frank Kuchynsky

374
375

PROCES VERBAL DE IDENTIFICARE

Încheiat astăzi 22 Iulie 1968.

Noi, opt. de Sec. MONARU GHIRAN, lt. maj. de Sec. VAMTORU VICTOR și lt. de Sec. DINU VASILE, ne-am deplasat astăzi împreună cu arestatul MOCSONYI-STARGEM IOAN pentru a identifica imobilul și apartamentul de pe fostul Bd. Leonor Catargiu unde a avut loc o întâlnire secretă organizată de EILSEN HERBERT între PATRASCANU LUCRETIU și MOCSONYI-STARGEM IOAN în timpul crizei dintre fostul rege și guvern în toamna anului 1945.

Deplasându-ne pe Bulevardul respectiv, arestatul STARGEM IOAN a recunoscut ca loc al acestei întâlniri, apartamentul situat la etajul I al imobilului din Bd. Magheru Nr. 22 (fost Bd. Leonor Catargiu).

Din verificările făcute la fața locului, am stabilit că apartamentul respectiv, a fost ocupat în 1945 de Divizia Economică a Min. Af. Externe.

Întrucât arestatul MOCSONYI STARGEM IOAN declarase la arestări că după întâlnirea cu PATRASCANU în imobilul menționat mai sus a avut o altă întâlnire secretă cu PATRASCANU, organizată de EILSEN la Institutul de Conjunctură Economică din Str. Poloni, ne-am deplasat la această stradă unde arestatul STARGEM IOAN ne-a arătat imobilul respectiv, precizând că n'a cunoscut imobilul respectiv înainte de această întâlnire și nici după aceea n'a mai fost acolo cu vreun alt prilej.

Prezent pentru care am încheiat prezentul proces-verbal spre cele legale.

Arestat

ss/MOCSONYI STARGEM IOAN

Opt. de Securitate

Lt. Maj. de Securitate

Lt. de Securitate

Ioan Costin Ilyes

375
276

PROCES VERBAL DE IDENTIFICARE

Incheiat astăzi 17 Iulie 1968.

Moi, lt.col. de Sec. SOLTUTIU IOAN împreună cu lt.maj. de Sec. VAMATORU VICTOR, lt.maj. de Sec. KUJAN GHEORGHE și lt. de Securitate GORUN ALEXANDRU, ne-am deplasat astăzi împreună cu arestatul MOUSONYI STYRCEA IOAN în centrul orașului București, pentru a identifica imobilul și apartamentul în care a avut o întâlnire secretă cu arestatul ZILBER HERBERT în toamna anului 1945.

La această întâlnire secretă urma să participe și LUCRETIU PATRASCANU pentru a discuta împreună despre acțiunile [redacted], ce le întreprindeau în acel timp (perioada de criză dintre fostul rege Mihai și guvernul Dr. Petru Groza) și pe care arestatul STYRCEA IOAN le-a arătat pe larg în declarațiile sale.

Deplasându-ne în centrul orașului București, arestatul STYRCEA IOAN a recunoscut ca loc al acestei întâlniri, apartamentul Nr. 57 situat la etajul VI al imobilului din str. Dăniliste Lupu Nr. 12.

Este cunoscut oficial că acest apartament a aparținut în 1945 arestatei LENA CONSTANTIN care la cercetări a recunoscut că a fost complice în activitatea lui PATRASCANU și ZILBER, precum și că în dese rânduri fusese casa la dispoziția lui PATRASCANU.

Arestatul MOUSONYI-STYRCEA IOAN arată în declarațiile sale că întâlnirea secretă ce o avusese cu ZILBER a fost organizată de acesta.

Drept pentru care am încheiat prezentul proces-verbal după cele legale.

Arestat

ION MOUSONYI STYRCEA

LT. COL. DE SECURITATE

LT. MAJ. DE SECURITATE

LT. MAJ. DE SECURITATE

LT. DE SECURITATE

326

PROCES VERBAL DE CONFRUNTARE
=====

Noi, Locotenent major de Securitate STAIU TEODOR, și locotenent de Securitate MICIE TEODOR din Ministerul Securității Statului văzând nepetrevirile între declarațiile numiților ZILBER HERBERT și BELU și BRUTEANU COLETA am procedat la confruntarea acestora, după cum urmează:

Intrebare: BRUTEANU COLETA

Cunoști dta persoana din fața dta?

Răspuns:

Da îl cunosc este dl. ZILBER

ss/COLETA BRUTEANU

Intrebare: ZILBER HERBERT

Cunoști dta persoana din fața dta?

Răspuns:

Da o cunosc este COLETA BRUTEANU.

ss/ZILBER HERBERT

Intrebare: ZILBER HERBERT

A existat vreodată dușmănie între dta și COLETA BRUTEANU.

Răspuns:

Nu a existat.

ss/ZILBER HERBERT

Intrebare: BRUTEANU COLETA

A existat vreodată dușmănie între dta și ZILBER HERBERT.

Răspuns:

Nu a existat niciodată dușmănie între mine și ZILBER.

ss/COLETA BRUTEANU

Intrebare: BRUTEANU COLETA

Când l-ai cunoscut dta pe ZILBER HERBERT.

Răspuns:

L'am cunoscut la începutul anului 1945 când am fost invitată la căpitanul MEDISON la masă și unde acesta mi-a spus că îl voi cunoaște pe ZILBER.

Am venit după ce sosiseră ceilalți musafiri am

./.

găsit în casa lui MADISON pe ZILBER, pe soții BENEDICT, soții
MACOVESCU, RADU MIHAI cu soția, și alții.

Ulterior l-am mai întâlnit de câteva ori pe ZILBER
în casa lui MADISON.

ss/COLETA BRUTEANU

Intrebare: ZILBER HERBERT

Ve ai dta de spus în legătură cu cele arătate, de
BRUTEANU COLETA.

Răspuns:

Nu am cunoscut-o atunci ci în Noembrie 1945 la
Institutul de Conjctură economică pentru a-mi cere o sumă
de bani.

ss/H. ZILBER

Intrebare: BRUTEANU COLETA

Ce ai de arătat dta în legătură cu aceasta și cu
ce poți confirma cele arătate.

Răspuns:

Nu puteam să mă duc în Noembrie 1945 la ZILBER să-i
cer o sumă de bani fără să-l cunosc cum arată dl. ZILBER,
și eu țin foarte bine minte acest lucru, deoarece intram
pentru prima dată în cercul de prieteni a lui MADISON și
MADISON îmi vorbise foarte elogios de ZILBER și îmi spusese
că este unul din cei mai buni prieteni ai săi și că-l voi
cunoaște în acea seară. Dealtfel toți cei arătați de mine că
au participat la masa din acea seară pot confirma spusele
mele.

Dl. ZILBER nu-mi putea împrumuta bani fără să mă
cunoască pe simpla mea afirmație că sunt COLETA BRUTEANU
și ZILBER doar nu mă legitimat ca să știe acest lucru.

ss/COLETA BRUTEANU.

Intrebare: ZILBER HERBERT

Îți menți dta cele arătate anterior.

Răspuns:

Da, mențin.

ss/ZILBER HERBERT

Intrebare: BRUTEANU COLETA

Ce ți-a comunicat cpt. MADISON în ziua plecării din
țară, în legătură cu HERBERT ZILBER.

Răspuns:

În ziua plecării din țară MADISON a venit la mine
cu câteva ore înainte de plecarea avionului pentru a-și lua

./.

ss/BRUTEANU COLETA

378
rămas bun. Avea un pachet cu țigări americane pe care i l-a oferit spunându-mi că ar fi dorit să-mi dea mai multe însă că trecând mai înainte pe la ZILBER pe la birou, cu acelaș scop de ași lua rămas bun, i-a lăsat și lui o parte.

În acelaș timp foarte agitat și emoționat mi-a spus că ZILBER i-a comunicat cu ocazia acelei vizite că ar fi aflat că eu aș fi acceptat să intru în serviciul unui serviciu de informații român și că roagă pe MADISON față de care are sentimente de prietenie să stăruiască pe lângă mine, să nu fac acest lucru. MADISON i-ar fi răspuns că nu are timp să mă mai convingă de acest lucru, și a rămas ca ZILBER să mă convingă să nu colaborez cu serviciul de informații.

ss/COLETA BRUTEANU

Intrebare: ZILBER HERBERT

Ce ai dta de arătat în legătură cu cele declarate de BRUTEANU COLETA?

Răspuns:

Nici în ziua plecării lui MADISON nici înainte, nu am discutat cu MADISON, n'am vorbit cu MADISON că Dra COLETA BRUTEANU ar fi într'un serviciu de informații sau că i s'ar fi propus acest lucru.

Menționez că MADISON a fost pe la mine, ca să-și ia rămas bun în ziua plecării sau cu o zi înainte și mi-a dat un tub de țigări.

ss/H. ZILBER

Intrebare: BRUTEANU COLETA

Când ai fost dta la HERBERT ZILBER după plecarea acestuia din țară și ce ai discutat cu el?

Răspuns:

Am fost la ZILBER la sfârșitul lui Octombrie 1945 la el la birou în str. Polonă la Conjuratură deoarece MADISON îmi lăsase ca o sarcină să discut cu ZILBER acest lucru și eu voiam să-l lămuresc că aceasta nu e adevărat.

Am stabilit întâlnirea prin telefon.

ZILBER mi-a spus că a auzit din svon acest lucru și că din considerație pentru MADISON și pentru că a auzit dela GHITA POP, aprecieri elogioase la adresa mea, mă sfătuiește chiar dacă am acceptat, să nu lucrez pentru că nu este o treabă pentru mine.

Văzând bunăvoința lui ZILBER am îndrăznit și i-am

./.

ss/COLETA BRUTEANU

cerut cu împrumut și o sumă de 400.000 lei.

ss/COLETA BRUTEANU

Intrebare: ZILBERT HERBERT

Recunoști dta cele arătate de dra BRUTEANU COLETA?

Răspuns:

Nu recunosc, nu am discutat niciodată cu dra BRUTEANU că ar fi în vreun serviciu de informații.

Scopul vizitei a fost să-mi ceară acei bani cu împrumut celiace eu am făcut dându-i banii.

ss/H. ZILBER

Intrebare: BRUTEANU COLETA

Cu ce poți întări dta cele spuse.

Răspuns:

Pot descrie topografia locului, am intrat în imobilul din str. Colonă al Institutului de Conjectură. Am dat într'un holl mare drept în față era biroul lui ZILBER foarte elegant. Am stat pe un fotoliu în fața biroului.

ss/COLETA BRUTEANU

Intrebare: ZILBER HERBERT

Este adevărat cele arătate de COLETA BRUTEANU.

Răspuns:

Este adevărat, descrierea corespunde în totul și dra COLETA BRUTEANU a fost la mine șezând pe fotoliu, așa cum a arătat.

ss/H. ZILBER

Intrebare: BRUTEANU COLETA

Ce ai discutat cu cpt. MADISON în legătură cu evenimentele dela 24 Februarie 1945?

Răspuns:

Căpitanul MADISON mi-a spus că ZILBER i-a comunicat că nu s'a tras din ordinul lui RADESCU, ci că ar fi tras comuniștii ca să poată folosi acest lucru împotriva lui RADESCU. Eu știind că MADISON este în piața palatului trimis de serviciul lui, eram îngrijorată și i-am căutat tot timpul. Când a venit la mine mi-a spus cele ce am arătat mai sus.

ss/COLETA BRUTEANU

Intrebare: ZILBER HERBERT

Ce ai dta de spus în legătură cu aceasta.

Răspuns:

Au am discutat cele arătate de BRUTEANU COLETA.

ss/H. ZILBER.

Drept care am incheiat prezentul proces verbal

LT.MAJ.DE SECURITATE

381

T.Staicu

LT.DE SECURITATE

T.Micle

24 September 1972

C.N.S.A.S.

381

382

Proces - Verbal de confruntare-

Noi procuror col. ARDELEANU A. asistat de procuror maior POMONTU I. capitan MORARU GHIRAN și lt. NICLE TEODOR, am procedat azi 24 Februarie 1953 la confruntarea dintre arestații ZILBER HERBERT și PLACA SILVIA!

Intrebare ZILBER

Cunoști Dta persoana din fața Dtale?

Răspuns

Nu, nu o cunosc.

Intrebare SILVIA PLACA

Cunoști persoana din fața Dtale?

Răspuns

Nu, nu o cunosc.

Intrebare S. PLACA

Arată Dta cine ești?

Răspuns

Sunt SILVIA PLACA născută la Londra în anul 1910 de cetățenie engleză. Am lucrat ca funcționară la Misiunea Militară Americană.

Intrebare ZILBER

~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ Arată Dta cine ești?

Răspuns:

Sunt ZILBER HERBERT născut în anul 1901 în Tg. Frumos Iași, de cetățenie română. Profesor universitar și am fost director al Institutului de Conjunctură.

Intrebare ZILBER

Arată Dta cu ce servicii de spionaj ai avut legături și cu cine anume concret?

Răspuns

În perioada 1938-1940 am avut legături cu serviciul de spionaj britanic din secția Foreign Office prin HUGH SATTON WATSON. În perioada Octombrie 1944-Nov. 1946 am avut legături cu serviciul de spionaj american prin cpt. MADISON și maiorul HALL.

Intrebare S. PLACA

H. Zilber
Silvia Placa

Ai Dta cunoștință despre legăturile de ~~spionaj~~ ³⁸²
arătate de dl. H. ZILBER?

Răspuns

Da, am cunoștință despre legăturile Dl. ZILBER cu
serv. de spionaj american.

Întrebare S. PLACA

De unde ai Dta cunoștință despre aceste legături?

Răspuns

Din rapoartele pe care le băteam eu la mașină ca
funcționară la Misiunea Militară Americană, am cunoștință despre
aceste legături.

Întrebare S. PLACA

Ce mai ai Dta de ~~scriși~~ adăugat la cele arătate?

Răspuns

Dr. ZILBER a omis să menționeze legăturile sale de
spionaj cu comandorul WISNER. Probabil a ~~arăt~~ ^{arăt} acest lucru la
anchetă, dar acum a uitat să-l menționeze.

Întrebare H. ZILBER

Recunoști Dta cele arătate de Dna S. PLACA?

Răspuns

Este posibil să fi făcut cunoștință cu asemenea persoa-
nă cu numele de WISNER ~~probabil~~ ^{posibil} la o recepție la RICA
GEORGESCU în Sept. 1944 dar sunt absolut sigur că nu am avut
niciun fel de relații cu o persoană cu numele de comandor WISNER.

Întrebare S. PLACA

unde

Arată Dta foarte pe scurt de stii ~~scriși~~ ^{scriși} despre
relațiile Dlui H. ZILBER cu comandorul WISNER.

Răspuns

Din rapoartele pe care le făceam eu la mașina ca
secretară a comandurului WISNER rezulta că ~~xxx~~ ^{xxx} dl. comandor WISNER
îl cunoștea pe dl. ZILBER. Stiu ca într'un raport a vorbit de o
întrevedere pe care a avut-o cu dl. ZILBER. Spunea despre el că a
lucrat mai multe doctorate în străinătate. În întrevederea avută
țin minte ca au discutat despre evenimentele dela 23 August 1944.

Întrebare ZILBER

Ce ai de spus privitor la cele arătate de Dna PLACA?

Răspuns

N'am avut nicio întrevedere cu comandorul WISNER.
În afara de cazul când l-ași fi cunoscut la acea recepție unde
este posibil să fi schimbat cu ~~mi~~ ^{mi} cineva în prezența lui câteva
cuvinte despre 23 August.

Doar pentru căre a'a încheiat prezentul proces-verbal
de confruntare.

H. Zilber
Sylvia Placa

382

Proces-Verbal de confruntare

Noi, procuror col. ARDELEANU A., asistat de procuror maior POMONTU I., capitan MORARU GHIRAN si lt. MICLE TEODOR, am procedat azi, 24 Februarie 1953 la confruntarea dintre arestatii ZILBER HERBERT si GHEORGHE FILIPOVICI.

Intrebare H. ZILBER

Cunosti Dta persoana din fata Dtale?

Raspuns

Am impresia ca am vazut aceasta figura cu multi ani inainte, insa nu pot preciza cine este.

Intrebare GH. FILIPOVICI

Cunosti persoana din fata Dtale?

Raspuns

Il cunosc este ZILBER HERBERT doar ca este mai imbatranit decat l-am cunoscut altă dată.

Intrebare GH. FILIPOVICI

Arata Dta cine esti?

Raspuns

Eu sunt GH. FILIPOVICI fost comisar la Siguranta Generala, in perioada cand l-am cunoscut pe dl. ZILBER.

Intrebare H. ZILBER

Il recunosti acum pe dl. FILIPOVICI?

Raspuns

Il recunosc ca este FILIPOVICI GH. fost comisar la Siguranta Generala si care a participat la arestarea mea in Dec. 1930.

Intrebare H. ZILBER

Arata Dta imprejurarile in care ai devenit agentul lui VINTILA IONESCU?

Raspuns

In Dec. 1930 intorcandu-ma din Franta in tara am fost arestat fiind acuzat de spionaj. Chiar dela inceputul arestării mele, VINTILA IONESCU inspectorul general al Sigurantei in acea vreme a venit in celula mea unde ma gaseam inchis si mi-a spus ca am de ales intre o condamnare de 15 ani inchisoare sau

H. Zilber

să devin agent al Siguranței. Eu am acceptat propunerea lui VINTILA IONESCU de a fi agent al Siguranței în care scop i-am dat și o scrisoare de angajament. Spre sfârșitul lui Decembrie 1930, după o anchetă sumară în afacerea în care eram implicat, afacere de spionaj am fost transportat la închisoarea Jilava unde am fost confruntat cu VICTOR ARADI, confruntarea fiind făcută de către col. TURBATU, și lt. col. PRUTMANU condusă fiind această sedință de confruntare de către VINTILA IONESCU. Scopul acestei confruntări a fost acela de a determina pe VICTOR ARADI ca el să-și retragă declarațiile mele impotriva mea. Întrucât VICTOR ARADI a refuzat să retracteze declarațiile eu am fost depus la Jilava. În Aprilie 1931 VINTILA IONESCU, pe când eu mă gaseam la Curtea Martială la proces a venit la mine, și mi-a spus că din cauza că VICTOR ARADI stă pe aceeași poziție și ar putea să fiu condamnat, dar că Siguranța va avea grija să aranjeze ulterior achitarea mea. La judecarea procesului am fost condamnat la 5 ani închisoare, însă ulterior în Aprilie 1932 procesul s-a rejudecat și la intervenția lui VINTILA IONESCU am fost achitat.

După ce am fost eliberat din închisoarea Văcărești VINTILA IONESCU m'a chemat la el spunându-mi că el și-a ținut angajamentul și acum asteapta ca și eu la rândul meu să-mi țin angajamentul luat și ca o să mă cheme la el.

În toamna anului 1932 eu fiind la Institutul de Conjunctură a venit la mine un agent din partea lui VINTILA IONESCU dându-mi ore indicate la care să mă prezint la Siguranța Generală la el, ceea ce eu am făcut și VINTILA IONESCU mi-a spus atunci că a sosit momentul să-mi încep activitatea. Astfel am început să lucrez ca agent de siguranță, dându-i toate informațiile care le cerea. I-am dat informații în special în legătură cu mișcarea muncitorească și despre membrii și activitatea Partidului Comunist.

Pentru a fi scoperit fata de membrii de partid și cercurile de stangă și am creia o atmosferă favorabilă în scopul patrunderii mele în cercurile conducătoare ale Partidului Comunist VINTILA IONESCU a aranjat ca eu să fiu dat afara din toate slujbel pe care le aveam, astfel ca să pot fi considerat în cercurile de stangă ca element prigonit de siguranță. Astfel am fost dat afară de la ziarul Credința, de la Viata Românească, de la Universul și apoi și din alte parti unde reusesem să capăt de lucru. Întrucât se lansase de către VICTOR ARADI șovin că sunt agent de siguranță și că din cauza mea ar fi căzut organizația, VINTILA IONESCU a aranjat ca și VICTOR ARADI să fie achitat în proces și astfel să-mi stărsă orice urmă.

... *filiază* H. Zăch

385
386

Intrebare H.ZILBER

Mai ai ceva de declarat cu privire la legăturile
Dtale cu VINTILA IONESCU?

Răspuns

Imi mentin toate declaratiile pe care le-am dat până
in prezent in fata organelor de anchetă si numai am nimic de
adăugat.

Intrebare GH.FILIPOVICI

Al Dta cunostiinta despre legăturile lui HERBERT ZIL-
BER cu VINTILA IONESCU?

Răspuns

Da, am cunostiinta despre legăturile lui H.ZILBER cu
inspectorul general de Siguranță VINTILA IONESCU.

Intrebare GH.FILIPOVICI

Arată împrejurările in care ai aflat despre aceste
legături?

Răspuns

In anul 1932 am indeplinit functia de secretar al Cor-
pului Detectivilor din Siguranța Generală, in care calitate lu-
cram direct cu VINTILA IONESCU. Astfel am luat cunostiinta desps
aceste legături.

Intrebare

Ati auzit totul ce a declarat H.ZILBER. Mai aveti ceva
de adăugat la cele declarate de el?

Răspuns

In timpul cat eu indeplineam functia de secretar al
Corpului Detectivilor intrand odată in biroul inspectorului ge-
neral VINTILA IONESCU am văzut pe biroul lui o notă scrisă de
mână cu cerneală pe o hartie de un format mai mic decat un
sfert de coală cu un scris drept de mână. In alta zi am văzut
la masina de scris la dactilografa ELENA BANGIULESCU o notă
la fel la care era anexată o alta notă scrisă la masina in ran-
duri foarte strnse. In timp ce dactilografa scria o adresă pe
care i-o adusesem eu, mi-am aruncat ochii asupra acelei note si
am citit-o, cu care ocazie am constatat că acea notă anexă con-
nea instructiuni de cum trebuie să se facă propaganda comunistă.
După catva timp, mergand cu corespondenta la semnat la VINTILA
IONESCU, in timp ce mă aflam in biroul lui, s intrat cameristul
ZAMFIR, care a anuntat că a sosit și așteaptă dl. inginer ZILBER.
VINTILA IONESCU s'a enervat foarte tare strigandu-i cameristu-
lui ZAMFIR "dobitocule, altă dată să numai pronunti numele,
ci numai dl. inginer. " După aceasta i-a spus cameristului "Spune-

386
dlui inginer să-ți dea ceiace mi-a adus". Cameristul a lăsat
afară și a adus un plic comercial de culoare albastră, pe care
VINTILA IONESCU l-a rupt foarte intervat și a scos din el o
hartie pe care a aruncat-o pe birou după ce în prealabil sîea
aruncat ochii asupra conținutului ei. Cu această ocazie eu am
observat că stat formatul partiei cât și scrisul eram același cu
și notele despre care am vorbit mai sus și în special cu nota
care am văzut-o la mașina de scris. De aici am dedus că aceste
informațiuni sunt date de către HERBERT ZILBER știindu-l de
atunci ca agent/^{informator}~~xxxxxxx~~ în slujba lui VINTILA IONESCU.

Intrebare GH.FILIPOVICI

De câte ori l-ai văzut pe H.ZILBER la VINTILA IONESCU
în sediul Siguranței Generale?

Răspuns

L-am văzut pe ZILBER de vreo 3-4 ori în biroul lui
VINTILA IONESCU. ~~xxxx~~ Ultima oară l-am văzut într-o seară pe la
orele 7,30 - 8, în timp ce eu am intrat cu corespondența la sem-
nat și cu care ocazie am văzut că ZILBER sta pe scaun în fața
biroului lui VINTILA IONESCU. În timp ce VINTILA IONESCU îmi sem-
na corespondența, a chemat pe cameristul ZAMFIR dându-i ordin ca
să iași mașina în față. Acesta a plecat imediat pentru executarea
ordinului, iar eu am plecat în biroul meu. După circa 10 minute
a venit în biroul meu cameristul ZAMFIR în scopul probabil de
a vedea dacă eu am plecat și atunci mi-a spus că VINTILA IONESCU
a plecat cu mașina împreună cu dl. inginer ZILBER.

Intrebare GH.FILIPOVICI

Ce persoane mai aveau cunoștința de vizitele făcute
de ZILBER lui VINTILA IONESCU?

Răspuns

Știu că despre aceste vizite avea cunoștința și
EUGEN CRISTESCU ~~xxxxxxx~~ directorul ~~xxxxxxx~~ Poliției de Siguranță
precum și STRATILESCU subinspector de siguranță. STRATILESCU
îl cunoștea de altfel bine pe ZILBER deoarece el l-a și arestat.

Intrebare H.ZILBER

Confirmi D-ă cele declarate de către FILIPOVICI GH.?

Răspuns

Nu confirm.

Drept pentru care am încheiat prezenta proces-verbal

14.2.1944
Filipovic

Proces-Verbal de confruntare

Noi, procuror col. ARDELEANU A., asistat de cpt. MORARU GHIRAN si lt. MICLE TEODOR am procedat azi 25 Februarie 1953 la confruntarea dintre ZILBER HERBERT si ELENA PATRASCANU.

Intrebare ELENA PATRASCANU

Cunosti persoana cu care esti confruntata

Raspuns

Da, o cunosc este ZILBER HERBERT

Intrebare ZILBER HERBERT

Cunosti persoana cu care esti confruntata.

Raspuns

Da, este ELENA PATRASCANU

Intrebare ELENA PATRASCANU

Ati fost vreodata in relatii de dușmanie.

Raspuns

Nu, n'am fost.

Intrebare H. ZILBER

Ati fost vreodata in relatii de dușmanie.

Raspuns

Nu.

Intrebare H. ZILBER

Arata Dta activitatea si legaturile de spionaj pe care le-ai avut pana la arestarea Dta.

Raspuns

In anul 1938 am fost recrutat in serviciul de spionaj britanic de catre HUGH SATTON WATSON. Am lucrat cu dansul pana in Sept. 1940. La plecarea lui din tara mi-a spus ca sa transmit in continuare informatii prin INGLESI in vice-consul al legatiei engleze din Bucuresti. In Sept. 1944 toamna am facut cunostiinta cu agentul serviciului de spionaj britanic IVOR PORTER care mi-a spus ca mi se va da o noua misiune.

arestat,

Elena Patrascanu
H. Zilber

In toamna 1944 am fost recrutat in serviciul de spionaj american de catre agentul acestui serviciu L. MADISON. Reasemeni am cunoscut pe spionul american ROBERTS. Am lucrat cu MADISON pana in August 1945 cand acesta a parasit tara. In Iulie 1945 inainte de plecarea sa MADISON mi-a facut legătura cu maiorul HALL cu care să continui activitatea de spionaj. Am lucrat pe linie de spionaj cu maiorul HALL pana in Nov. 1946, cand acesta a parasit tara. Generalul SCHUYLER a incercat să-mi facă legătura pe linie de spionaj cu urmasul lui HALL lt. RURAK care mi-a cerut informatii in legătură cu sosirea unui vapor in portul Constanta. Serviciului de spionaj englez i-am transmis informatii de ordin economic, precum si informatii in legătură cu miscarea muncitorească din Romania, asupra fortelor si influentei Partidului Comunist in diferite regiuni ale tarii. Din partea serviciului de spionaj american am avut sarcina să recrutez informatori in cadrul Partidului Comunist. Am avut sarcina să caut a fi numit in cadrul legatiei Romaniei la Washington pentru a fi folosit acolo de catre serviciul de spionaj american ca informator, in sanul legatiei Romane si a statelor amice Romaniei. Informatii am transmis asupra intentiilor Uniunii Sovietice in Romania, informatii de ordin economic. Am transmis din partea lui PATRASCANU o cerere de al impinge pe RADESCU la rezistentă armată impotriva actiunilor Partidului Comunist indreptate pentru rasturnarea guvernului RADESCU. Uiterior am transmis serviciului de spionaj american ^{inf. asupra} actiunilor lui PATRASCANU cu partidele burgheze si cu regele pentru rasturnarea guvernului GROZA. Am transmis informatii asupra actiunii pregatite de PATRASCANU impreuna cu TATARSCU pentru rasturnarea guvernului GROZA.

Intrebare ELENA PATRASCANU

Ce cunosti Dta privitor la legaturile de spionaj arătate de ZILBER HERBERT?

Răspuns

Stiu că HERBERT ZILBER a avut legături cu MADISON si cu ROBERTS. Despre celelalte legături de care a vorbit ZILBER HERBERT nu am cunostiinta.

Intrebare ELENA PATRASCANU

Arată Dta ce sti despre intalnirea dintre MADISON ROBERTS, ZILBER si PATRASCANU, scopul si caracterul acestei intalniri?

Răspuns

Stiu cu această intalnire a avut loc in primăvara

H. Zilber
Elena Patrascanu

anului 1945 din initiativa lui ZILBER HERBERT si a avut un caracter conspirativ. Intalnirea a avut loc in casa lui ELENA CONSTANTE. Deoarece PATRASCANU nu vroia ca americanii sa fie vazuti la noi acasa de catre gardian si insoitor. Deasemenea s'a aranjat ca americanii sa soseasca inaintea lui PATRASCANU si sa plece la urma, pentru a nu fi vazuti de agentul insoitor care ramanea la poarta. La aceasta intalnire au participat MADISON si ROBERTS, PATRASCANU, ZILBER si ELENA CONSTANTE care era gazda si care cand am sosit eu spre sfarsitul intalnirii mi-a deschis usa. Scopul acestei intalniri era de a lua contact personal cu acesti americani. PATRASCANU stia ca MADISON si ROBERTS cunosc pozitia lui nationalist, anti-sovietic si alaturi de burghezie dela H. ZILBER, deoarece PATRASCANU vroia sa fie el preferat de americani altor conducatori politici, vroia sa le comunice punctul lor de vedere. Am aratat in declaratiile mele in mod amanuntit tot ceia ce stiu in legatura cu aceasta intalnire.

Intrebare H. ZILBER

Ce mai ai de adaugat la cele spuse de ELENA PATRASCANU?

Raspuns

Confirm in totul cele spuse de ELENA PATRASCANU inasa am de adaugat ca intalnirea nu a avut loc in primavara ci in luna August.

Intrebare ELENA PATRASCANU

Ce ai de spus fata de cele aritate de ZILBER.

Raspuns

Intalnirea nu a avut loc in luna August pentru ca eu in luna August ma aflam la Mangalia. Deasemenea tin minte ca am purtat un pardesiul pe care l-am lasat in casa, inainte de a intra in camera unde se tinea consfatuirea..

Intrebare H. ZILBER

Fata de cele aritate de ELENA PATRASCANU mentii dta declaratiile asupra timpului cand a avut loc intalnirea.

Raspuns

Imi iau angajamentul sa reflectez asupra datei intalnirii.

Intrebare ELENA PATRASCANU

Cu ce mai poti dovedi dta ca intalnirea a avut loc in primavara si nu in vara (August) cum arata H. ZILBER?

Raspuns

Intalnirea a avut loc in primavara deoarece eu m'am

Arestati

H. Zilber
Elena Patrascanu

390
dus la ELENA CONSTANTIN unde avea loc această întâlnire ple-
când dela atelier. Ori mîșierul Teatrului Național și al
Teatrului de Papusi din str. Azilul de Noapte Nr.8 isi ince-
tează activitatea la sfârșitul lui Iunie până la mijlocul
lui Septembrie.

Intrebare ELENA PATRASCANU

Arată Dta actiunile lui PATRASCANU in legătură
cu partidele reacționare din Romania?

Răspuns

Stiu că PATRASCANU a avut mai multe întâlniri
conspirative cu reprezentanți ai Partidelor burgheze din
Romania și anume cu VISCIANU, NICULESCU-BUZESTI, STYRCEA, MOCSO-
NYI, și POGONIANU. Prin intermediul acestor persoane el a propus
fostului rege să fie numit prim-ministru. Deasemenea stiu
că prin aceste persoane el a comunicat fostului rege să nu
părăsească țara și să rămână pe poziție. PATRASCANU vedea in
existența partidelor burgheze o cheazăie pentru a se opune
influenței Uniunii Sovietice. Am arătat detaliat in declara-
țiile mele, această activitate a lui PATRASCANU.

Intrebare H. ZILBER

Ce cunoști Dta din cele arătate de ELENA
PATRASCANU?

Răspuns

Confirm cele arătate de ELENA PATRASCANU și nu
cunoscteam sfatul pe care l-a dat fostului rege, însă am de
adăugat că activitatea lui PATRASCANU in această privință a
fost mult mai vastă, astfel înainte de a lua contact cu VISCI-
ANU, POGONIANU, NICULESCU-BUZESTI, PATRASCANU a avut întâlniri
conspirative cu reprezentantul politic al S.U.A. la București
BURTON BERRY și generalul SCHUYLER șeful Misiunii Militare
Americane cu scopul de a pregăti o acțiune a Statelor Unite
pentru răsturnarea guvernului GROZA și a formării unui gu-
vern sub președinția lui PATRASCANU care trebuia să dețină
și Ministerul de Interne. Adică după cum spunea chiar PATRAS-
CANU "un guvern care să fie reeditarea guvernului RADESCU
sub aparență comunistă". După aceasta PATRASCANU de comun
acord cu SCHUYLER și BERRY a luat contact in întâlniri conspi-
rative cu VISCIANU, RADULESCU-POGONIANU, NICULESCU-BUZESTI,
GHITA POP și IULIU MANIU pentru a ~~realiza~~^{acționa} pe linie internă
pentru răsturnarea guvernului GROZA. In acelaș scop PATRASCANU
a luat contact cu fostul rege. In 1946 in înțelegere cu BERRY
și cu SCHUYLER, PATRASCANU a început o nouă acțiune pentru
răsturnarea guvernului GROZA, în colaborare cu TATARESCU
aristocratii

H. Zilber
Elena Patrascanu

Deasemeni PATRASCANU a tinut legatura cu serviciile ³⁹¹ americane si engleze prin mine si ELENA CONSTANTE cu acelaș scop.
am aratat amanuntit in declaratii.

Intrebare ELENA PATRASCANU

Confirmi Dta cele spuse de DI.ZILBER?

Raspuns

Eu nu am cunostiinta de cele afirmate de HERBERT ZILBER.

Intrebare ZILBER HERBERT

Arati Dta ce sti despre activitatea trothistă a lui PATRASCANU?

Raspuns

Incă din 1928 in partea sub influenta mea ,PATRASCANU a devenit trochist.In 1932 intorcandu-se din Uniunea Sovietică mi-a spus că a fost definitiv castigat pentru trothism ină nu vrea să porneasă imediat o actiune fractionistă deschisă pentru că riscu este prea mare.In 1936 in timpul proceselor trothiste dela Moscova mi-a spus că a lucrat cu doi din cei implicati in aceste procese si îi este frică ca acestia să nu fi vorbit despre el.In 1944 PATRASCANU mi-a spus că in vreme ce lucrea in Regionala Moldova a avut legatură cu un grup trothist condus de BRAUNSTEIN.In 1945 PATRASCANU mi-a spus că a luat contact cu trothistul JAK BERMAN.Atat inainte de război cat si dupa războiu PATRASCANU a avut contact cu trothistul STEFAN VOITEC.

Intrebare ELENA PATRASCANU

Ce mai sti dta in legatură cu activitatea trothistă a lui PATRASCANU?

Raspuns

In 1936 cand l-am cunoscut PATRASCANU mi-a spus că ii pare bine că a plecat din Uniunea Sovietică unde in urma represiunilor anti-trothiste i-ar fi venit si lui randul.Cu ocazia procesului lui BUHARIN din 1938,PATRASCANU mi-a spus că el nu crede că BUHARIN a fost spion japonez si nici că GORGNI a fost asasinat.Deasemeni il aprecia pe TROTHI.

Intrebare H.ZILBER

Arati imprejurările in care a fost recrutat PATRASCANU agent de siguranta?

Raspuns

Eu fiind arestat in anul 1930 VINTILA IONESCU inspector general al Sigurantei,mi-a spus că am de ales intre o condamnare de 15 ani sau a deveni agentul Sigurantei.Am acceptat să devin agentul Sigurantei,am dat o scrisoare de angajement

Elena Patrascanu H Zilber

iar la proces am fost achitat. După eliberarea mea în 1932 VINTILA IONESCU mi-a spus că el mi-a ținut angajament să mi-l țină și eu. De la sfârșitul lui 1932 și până în 1940 am funcționat ca agent informator al Siguranței în serviciul lui VINTILA IONESCU. În cadrul acestei activități i-am dat acestuia informații referitoare la mișcarea muncitorească și Partidul Comunist. Între misiunile date de VINTILA IONESCU a fost și acela de a-l ajuta să recruteze agenți informatori din rândurile Partidului Comunist. În 1936 după ce PATRASCANU mi-a spus că îi este frică ca inculpații din procesele de la Moscova cu care lucrează să nu-l denunce și să fie exclus, am discutat această problemă cu VINTILA IONESCU căruia i-am atras atenția că PATRASCANU este un tip ambițios și fără scrupule și că ar putea utiliza informația pe care am dat-o pentru a-l șantaja și să-l oblige să devină agent informator al Siguranței. La începutul anului 1937 VINTILA IONESCU mi-a spus că după câteva încercări înfructuoase a reușit să-l recruteze pe PATRASCANU ca agent informator. Mai târziu VINTILA IONESCU mi-a spus că PATRASCANU i-a fost de folos, în cadrul activității lui în Regiunea Moldova. În toamna 1944 i-am amintit lui PATRASCANU despre faptul că a fost agent de siguranță și i-am spus să nu se rușineze că și eu am fost în aceeași categorie. PATRASCANU nu a negat faptul.

Intrebare PATRASCANU ELENA

Ai cunoștiințe de cele spuse de ZILBER HERBERT?

Răspuns

Nu am cunoștiințe.

Intrebare ZILBER HERBERT

În afară de activitatea criminală a Dăle, a lui PATRASCANU și a celorlalți pe care ai arestat-o în cursul anchetei în mod amănunțit, mai ai ceva de adăugat lui ELENA PATRASCANU?

Răspuns

Nu, am arestat totul la cercetări.

Intrebare PATRASCANU ELENA

În afară de activitatea criminală pe care ai arestat-o în cursul cercetărilor, mai ai ceva de adăugat lui ZILBER?

Răspuns

Nu, am arestat totul la cercetări.

Dept pentru care am încheiat prezentul proces-verbal.

Arestat,

Elena Polnariu
H. Zilber

392
392/15

Proces-verbal de confruntare.

Noi, procuror col. ANDELEANU A., asistat de cpt. MORARU GHIRAN si lt. MICLE TEODOR , am procedat astazi 25 Februarie 1953 la confruntarea arestatilor ZILBER HERBERT si CONSTANTE ELENA.

Intrebare ELENA CONSTANTE

Cunosti persoana cu care esti confruntata?

Raspuns

Da, o cunosc este HERBERT ZILBER cu care sunt prieten de foarte multi ani.

Intrebare ZILBER HERBERT

Cunosti persoana cu care esti confruntat?

Raspuns

Da, o cunosc este ELENA CONSTANTE si suntem vechi prieteni.

Intrebare E. CONSTANTE

Ati fost vreodata in relatii de dusmanie.

Raspuns

Am fost intotdeauna in relatii de prietenie.

Intrebare H. ZILBER

Ati fost vreodata in relatii de dusmanie.

Raspuns

Am fost intotdeauna prieteni.

Intrebare H. ZILBER

Arata Dta in mod concret legaturile Dtale de spionaj.

Raspuns

Am fost recrutat pentru activitate de spionaj in timp anului 1938 de catre Hugh Setton Watson cu care am continuat aceasta activitate pana in Septembrie 1940. După la plecarea acestuia mi-a spus sa continui legatura cu INGLESIIS vice-consul al Angliei la Bucuresti. In toamna 1944 spionul englez IVOR PORTER mi-a spus ca imi va da o misiune. In Octombrie 1944 am luat legatura cu serviciul de spionaj american, respectiv cu spionii MADISON si ROBERTS, cu care am desfasurat o activitate de spionaj pana in Aug.

Elena Constant

H. Zilber

1945 cand acestia parasind tara mi-au facut legatura pentru
continuarea activitatii de spionaj cu maiorul HALL.

Am continuat activitatea de spionaj cu maiorul
HALL pana in anul 1946 cand HALL a parasit tara. In Dec. 1946
SILVIA PLACA functionara la Misiunea Militara Americana m'a
invitat la locuinta lui HALL in numele acestuia la un cear.
~~Acel~~ m'am intalnit cu generalul SCHUYLER seful Misiunii Ame-
ricane si cu lt. RURAK. Generalul SCHUYLER a incercat sa-mi
facă legătura pe linie de spionaj cu lt. RURAK. Cu această
~~într-o~~ ocazie RURAK mi-a cerut o informatie cu privire
la un vapor care trebuia să sosească în portul Constanta.

Intrebare ELENA CONSTANCE

Ai cunoscut Dta aceasta activitate si legaturi
ale lui H. ZILBER?

Raspuns

Da, această activitate imi este cunoscuta. Stiu că
ZILBER HERBERT a avut legaturi cu serviciul de spionaj en-
glez si american si am aratat detaliat in declaratiile mele
intreaga aceasta activitate. Nu-mi era cunoscut însă numele
lui WATTON³ al lui INGLESIS. Stiu însă că ZILBER HERBERT l-a
cunoscut pe spionul englez NICOLE GROSS.

Intrebare H. ZILBER

Confirmi Dta cele artate de ELENA CONSTANCE
privitor la NICOLE GROSS.

Raspuns

Da, confirm.

Intrebare ELENA CONSTANCE

Arata Dta concret legaturile si activitatea Dtale
pe linia de spionaj?

Raspuns

Am inceput activitatea de spionaj in anul 1939
in foloseul serviciului de spionaj englez dand informatii lui
NICOLE GROSS. In 1940 cand acesta a parasit tara l-am insotit
pana la Constantinopol. Aci mi-a spus si-i comunic lui ZILBER
HERBERT de asi continua activitatea dusa impreuna si dupa
razboi.

Intrebare H. ZILBER

Ti-a comunicat Dtale ELENA CONSTANCE cele trans-
mise de NICOLE GROSS.

Raspuns

Da, mi-a comunicat.

H. Zilber

Elena Constant

- - -

394

Intrebare ELENA CONSTANCE

Arata Dta cum ai continuat activitatea de spionaj si prin cine?

Raspuns

Dupa 23 August am continuat aceasta activitate de spionaj prin col. EISINGER, BUTLER secretarul legatiei Engleze si VERA MELANOVA functionara la Legatia Cehoslovaca din Bucuresti. Prin acestia am transmis serviciului de spionaj englez informatii, deasemeni am mai transmis mesagii de ale lui INCRETIU PATRASCANU adresate serviciului de spionaj englez in care acesta cerea sprijinul si ajutorul in actiunea pe care o duce pentru rasturnarea guvernului GROZA, pentru readucerea la guvern a partidelor istorice, pentru numirea lui ca prim-ministru si indicatii cum acest ajutor ar putea fi mai eficace prin masuri drastice.

Intrebare H. ZILBER

Cunosti Dta cele aratate de CONSTANCE ELENA?

Raspuns

Da, conform in totul cele aratate de ELENA CONSTANCE.

Intrebare H. ZILBER

Ce cunosti Dta despre modul cum transmitea ELENA CONSTANCE informatiile?

Raspuns

In timpul razboiului stiu ca a corespondat prin posta si mi-a spus ca a intretinut legatura cu NICOLE GROSS prin ospitanul unui caic turcesc. Deasemeni mi-a spus ca utilizeaza la recomandarea lui NICOLE GROSS codul "Saintcyr" iar dupa reintoarcerea dela Praga in vara 1947 mi-a spus ca mi-a dat un cod mai complicat. Deasemeni mi-a spus ca NICOLE GROSS i-a indicat sa scrie cu cerneala simpatica, clo-rura de aur.

Intrebare ELENA CONSTANCE

Confirmi dta cele aratate de ZILBER HERBERT?

Raspuns

Nu confirm cele aratate de H. ZILBER iar dupa 23 August am transmis informatiile prin persoane atat de sigure incat nu am avut nevoie de cod.

Intrebare H. ZILBER

Arata Dta scopul pentru care ai prezentat intro-dus-o pe CONSTANCE ELENA pe langa PATRASCANU?

H. Zilber

Lena Constant

395

Raspuns

In toamna 1944 CONSTANCE ELENA mi-a spus ca serviciul de spionaj englez este interesat sa cunoasca intentiunile si activitatea Partidului Comunist din Romania precum si actiunile si intentiile Uniunii Sovietice. Acest lucru i-a fost comunicat de catre col. EISINGER care i-a spus ca pentru a putea sa duc la indeplinire aceasta sarcina o sfatuieste sa mi se adreseze mie dat fiind ca eu aveam legaturi in cercurile conducatoare ale Partidului Comunist. Cum eu eram prieten cu PATRASCANU m'am gandit ca cea mai buna solutie pentru realizarea intentiilor serviciului de spionaj britanic este de a recomanda lui PATRASCANU, caruia i-am spus despre legaturile lui CONSTANCE ELENA cu serviciul de spionaj englez, si am prezentat-o pe CONSTANCE ELENA lui PATRASCANU.

Intrebare ELENA CONSTANCE

Conform Dta cele spuse de ZILBER HERBERT?

Raspuns

Da, conform in totul cele spuse de ZILBER HERBERT insa mentionez ca la cateva zile dupa ce i-am comunicat lui ZILBER cererea serviciului de spionaj englez, el mi-a indicat sa ma duc la Uniunea Patriotilor si sa iau contact cu ELENA PATRASCANU. Am vazut dupa modul amabil dupa cum m'a primit aceasta ca ZILBER vorbise despre mine. Peste putin timp ZILBER m'a prezentat si lui PATRASCANU.

Intrebare H. ZILBER

Sunt exacte cele aratate de ELENA CONSTANCE?

Raspuns

Da, cele aratate de CONSTANCE ELENA corespund realitatii, eu i-am spus sa ia contact intai cu ELENA PATRASCANU si apoi am prezentat-o lui PATRASCANU la un interval foarte scurt.

Intrebare H. ZILBER

Aratati Dta intalnirile care au avut loc cu spionii americani MADISON si ROBERTS si PATRASCANU si caracterul acestor intalniri?

Raspuns

In prima jumatate a lunii August 1945 a avut loc o intalnire secreta intre MADISON, ROBERTS, PATRASCANU si subsemnatul la locuinta lui ELENA CONSTANCE. Aceasta intalnire a avut loc din initiativa mea. M'am inteles cu ELENA CONSTANCE si am rugat-o ca in acea seara sa nu primeasca

H. ZIL

Elena Constanta

396
 visite, am dat un telefon lui MADISON si l-am chemat la mine, el a venit insotit de ROBERTS. Le-am explicat roatul chemarii, si ne-am dus impreuna la LENA CONSTANCE. Am aranjat sa sosit inaintea lui PATRASCANU pentruca agentul de insotire a lui PATRASCANU sa nu ne vada ca intm in cladire si deoarece m cunostea sa-si dea seama ca ne intalnim cu PATRASCANU. Scopul acestei intalniri era ca PATRASCANU sa comunice Departamentul de Stat prin MADISON punctul sau de vedere asupra situatiei din Romania, si anume faptul ca Romania prin instaurarea guvernului GROZA sa intre definitiv ^{in sfera de} influenta a Uniunii Sovietice si sa fie definitiv pierduta pentru democratiile occidentale; de aici necesitatea ca guvernul S.U.A. sa intervina repede si prin toate mijloacele posibile pentru rasturnarea guvernului GROZA inainte ca acesta sa se consolideze.

Dupa ora 8 a sosit si PATRASCANU a intrat in camera unde eram cu cei doi americani si au inceput sa vorbeasca. PATRASCANU a vorbit in romaneste iar eu am tradus in limba engleza, iar apoi PATRASCANU a vorbit in frantuzeasca cu ROBERTS, care traducea in engleza lui ROBERTS.

Spre sfarsitul intrevederii a sosit ELENA PATRASCANU

Intrebare ELENA CONSTANCE

Confirmi cele spuse de ZILBER HERBERT?

Raspuns

Confirm ca intalnirea a avut loc si a avut un caracter secret. Sunt insa unele detalii care nu corespund in ceia ce a declarat ZILBER HERBERT si care sunt esentiale. Astfel scopul intalnirii sa ceara sprijinul pentru rasturnarea guvernului GROZA, readucerea partidelor burgheze la guvernare, folosind imprejurarea ca razboiul fiind in curs sovieticii au nevoie de alianta cu anglo-americani pe toate taramurile militare, economic, politic si sa preseze drastic asupra Uniunii Sovietice pentru rasturnarea guvernului GROZA. Intalnirea a avut loc in primavara 1945 pe vreme racoroasa, razboiul era inceput in curs. Sau detalii ca la acea ora lumina electrica era aprinsa, pe cand vara in August la acea ora n'ar fi fost necesara lumina electrica. Toti cei care au participat au venit cu palton sau pardesiu.

Intrebare H. ZILBER

Confirmi cele spuse de ELENA CONSTANCE?

Raspuns

Imi mentin declaratia mea ca intalnirea a avut loc in August 1945.

Lena Constanta

H. Zilber

Intrebare CONSTANCE ELENA

Vorbeste dta despre actiunea dusă de PATRASCANU pentru a pune mana pe conducerea guvernului?

Răspuns

Din activitatea lui PATRASCANU pentru a prelua conducerea guvernului, cunosc următoarele, întâlniri secrete cu fruntași naționali-tăraniști, VISOLIANU, NICULESCU-BUZESTI, RADULASCU-POGONEANU, întâlniri despre care am vorbit pe larg în declarațiile mele. Parte din ele organizate de mine, parte de ~~late~~ H. ZILBER deoarece a luat parte la ele. Altă activitate cunoscută de mine este activitatea dusă în legătură cu serviciul de spionaj american. Deasemenea a făcut intervenții cu acelaș scop către serviciul de spionaj englez prin mine. Deasemencunosc activitatea pe care a dus-o cu fostul rege Mihai. Am arătat detaliat în declarațiile mele tot ce știam în legătură cu această activitate.

Intrebare H. ZILBER

Confirmi dta cele arătate de CONSTANCE ELENA?

Răspuns

Confirm cele arătate de ELENA CONSTANCE în plus am arătat de legăturile lui PATRASCANU cu BERRY, SCHUYLER, MANIU și GHITA POP precum și cu TATARESCU. Menționez înăi că eu nu am participat la niciuna din întâlnirile menționate de ELENA CONSTANCE și de mine.

Intrebare H. ZILBER

În afara de activitatea criminală a Dtale, a lui PATRASCANU și a celorlalți pe cari le-ai arătat la cercetări, mai ai ceva de adăugat cu privire la ELENA CONSTANCE?

Răspuns

Nu, am arătat tot.

Intrebare ELENA CONSTANCE

În afară de activitatea criminală a Dtale, PATRASCANU, ZILBER și celorlalți pe cari le-ai arătat în cursul cercetărilor, mai ai ceva de adăugat lui ZILBER?

Răspuns

Am arătat toată activitatea.

Intrebare CONSTANCE ELENA

A existat vreo înțelegere între dta și ZILBER HERBERT privitor la modul de comportare în fața anchetei?

Răspuns

În cursul detenției mele dîn anul 1948 în închisoarea din Căles Rahovei, am putut comunica cu ZILBER HERBERT înțelegându-ne foarte clar verbal printr-o gaură în perete pe

H. Zilber

Lena Constanta

unde trecea tubul dela calorifer. ZILBER HERBERT m'a intrebat asupra celor ce am declarat la ancheta, mi-a spus la raspunsul meu ca nu am declarat nimic sa ma mentin pe aceasta pozitie si cu niciun pret sa nu declar nimic din activitatea mea, Mi-a indicat chiar ca asi putea induioasa pe anchetator daca asi plange. Mi-a spus ca procedand asa mi se va da drumul

Intrebare H. ZILBER

Confirmi Dta cele aritate de CONSTANTE ELENA?

Raspuns

Da, confirm in totul.

Drept pentru care s'a incheiat acest proces-verbal de confruntare.

Invinuiti;

Leona Constanta
H. Zilber

Proces-Verbal de confruntare

Noi, procuror col. ARDELEANU A., asistat de cpt. WEISS LUDOVIC, cpt. MORARU GHIRAN si lt. MICLE TEODOR, am procedat azi 26 Februarie 1955 sa procedat la confruntarea arestatului ZILBER HERBERT cu arestul HERAND TOROSIAN.

Intrebare H. ZILBER

Cunosti persoana din fata D-tale?

Raspuns

Da, o cunosc este prietenul meu HERAND TOROSIAN.

Intrebare H. TOROSIAN

Cunosti persoana cu care se face confruntarea?

Raspuns

Da, o cunosc este ZILBER HERBERT

Intrebare H. ZILBER

A existat intre d-ta si TOROSIAN vreo dusmanie?

Raspuns

Nu, n'a existat niciodata.

Intrebare H. TOROSIAN

A existat intre d-ta si TOROSIAN vreo dusmanie?

Raspuns

Nu n'a existat. Am fost in relatii de prietenie.

Intrebare ZILBER HERBERT

Cine l-a introdus pe TOROSIAN pe langa PATRASCANU?

Raspuns

Eu l-am introdus.

Intrebare H. TOROSIAN

Confirmi D-ta cele aritate de H. ZILBER

Raspuns

Da, le confirm.

Intrebare H. TOROSIAN

Cu ce scop te-a introdus ZILBER pe D-ta pe langa

PATRASCANU.

Raspuns

ZILBER HERBERT mi-a spus ca a primit instructiuni de la serviciile de spionaj american si englez ca sa surtin

Arrestati

H. Zilber H. Torosian

1492
1490
orice activitate a lui PATRASCANU in scopul de a restitui regiul antonencian pentru a mentine dupa aceasta burghezia si monarhia in Romania, si ca s'a inteles cu PATRASCANU si acesta este de acord cu mentinerea burgheziei si a monarhiei la putere. Mi s'a adus pe PATRASCANU ca sa-l adpostesc in primavara anului 1944.

Intrebare H. ZILBER

Confirmi Dta cele arătate de TOROSIAN?

Răspuns

Confirm că scopul pentru care l-am introdus pe TOROSIAN pe lângă PATRASCANU este cel arătat de acesta. Mentionez însă că doborarea regimului antonescian nu se putea face de PATRASCANU, de mine sau de TOROSIAN și eram conștienți că aceasta se poate face numai de Armata Roșie și Partidul Comunist. Însă noi urmăream ca după doborarea regimului antonescian să menținem regimul burghezo-mosieresc și monarhia, și să căutăm ca România să nu intre în sfera de influență a Uniunii Sovietice. Nu-mi amintesc precis dacă l-am spus lui TOROSIAN de legăturile mele cu serviciile de spionaj, însă se poate să fi avut vreo scâmbie. L-am spus și l-am ales pe TOROSIAN pentru să pună în legătură cu PATRASCANU, deoarece știam că este în legătură cu Biroul 2 francez. Și pe baza discuțiilor pe care le-am avut cu TOROSIAN aveam încredere în dansul.

Intrebare H. TOROSIAN

Confirmi Dta cele arătate de ZILBER HERBERT?

Răspuns

Confirm în totul, în afară de legăturii mele cu Biroul 2 francez și susțin că ZILBER HERBERT mi-a vorbit de legăturile sale cu serviciile de spionaj.

Intrebare H. ZILBER

Cu ce dovedești Dta legăturile lui TOROSIAN HERAND cu serviciul de spionaj francez?

Răspuns

În 1942-1943 TOROSIAN mi-a spus că a venit la el o rudă a sa un dăsnac armean care lucra cu Gheștapoul pentru separarea prizonierilor armeni aparținând Armatei Romii, de către ceilalți prizonieri sovietici. În acea perioadă TOROSIAN HERAND a făcut un voiaj la Paris cu avionul, când armenii nu puteau să părăsească țara nici măcar cutrenul. Dat fiind legăturile dăsnacilor cu Biroul 2 francez și legăturile Biroului 2 francez cu Gheștapoul mi-am dat seama că TOROSIAN

Arăstati

H. Zilber
H. Torosian

este in legătură cu aceste servicii, mai ales că întrebându-l pe TOROSIAN cum a obținut viza și avionul, mi-a răspuns "a fost adineaură la mine omul Gheștapoului care mi-a aranjat lucrurile".

Intrebare H. TOROSIAN

Confirmi D-ța cele arătate de ZILBER HERBERT?

Răspuns

Nu confirm.

Intrebare H. ZILBER

Cu ce servicii de spionaj ai lucrat, și concret cu cine?

Răspuns

Am lucrat cu serviciile de spionaj american și englez. În perioada anilor 1938-1940 am lucrat cu HUGH SATTON WATTSON și după WATTSON cu INGLESIS. Am mai lucrat cu IVOR PORTER în 1944. Din toamna anului 1944 am lucrat cu serviciul de spionaj american cu cpt. MADISON care m'a predat maiorului HALL. După plecarea lui HALL, generalul SCHUYLER șeful Misiunii Militare Americane, a încercat să-mi facă legătura pe linie de spionaj cu lt. RURAK.

Intrebare H. TOROSIAN

Ai cunoștința de cele arătate de ZILBER?

Răspuns

Da confirm știu că a fost în legătură cu serviciile de spionaj american și englez, și cunosc concret legăturile sale cu cpt. MADISON.

Intrebare H. TOROSIAN

Arată D-ța legăturile duminicale și ale lui PATRASCANU cu MADISON la Paris?

Răspuns

Am intrat în legătură cu MADISON în 1947 când MADISON s'a prezentat la Legatia Romană de la Paris, unde eu aveam calitatea de consul general al României la Paris, și mi-a cerut să-mi fac legătura cu PATRASCANU, care se găsea la Paris pentru semnarea tratatului de pace. I-am aranjat întâlnirea cu PATRASCANU care a avut loc la mine acasă. A doua oară PATRASCANU venind la Bruxelles la congresul Asociației Juriștilor Democrați, eu l-am adus de la Bruxelles la Paris. MADISON care cunoștea că PATRASCANU a sosit la Paris, mi-a cerut să-l vadă și ne-am întâlnit la locuința mea. În ambele împrejurări PATRASCANU i-a dat informații lui MADISON despre situația politică și economică din țară, promitându-i și pe viitor că-i va transmite informații, care urmau să-i parvină lui MADISON

H. Filu

H. Torosian

prin mine. La a doua intrevvedere s'a pus problema ¹⁰²ramanerii
lui PATRASCANU in strainatate, inca la sfatul lui MADISON. ¹⁰²
PATRASCANU s'a reintors in tara, pentru ca survenise arestarea
lui MANIU si ramenera lui in strainatate ar fi compromis
pozitia lui de om de stanga, rol pe care voia sa-l joace in
strainatate. La prima intalnire MADISON a transmis prin PA-
TRASCANU lui HERBERT ZILBER un toc rezervor si o scrisoare.

Intrebare H. ZILBER

Ai cunostiinta Dta despre cele aritate de TO-
ROSIAN?

Raspuns

Confirm in parte cele aritate de TOROSIAN H.
Am cunostiinta de prima intalnire, inca nu cunosc cea de a
doua intalnire.

Intrebare H. TOROSIAN

Cunosti Dta daca H. ZILBER, are cunostiinta des-
pre a doua intalnire a lui PATRASCANU cu MADISON la Paris?

Raspuns

Nu, nu cunosc.

Intrebare H. TOROSIAN

Arata Dta despre legaturile lui PATRASCANU cu
VISOIANU in strainatate.

Raspuns

PATRASCANU s'a intalnit la Bruxelles cu VI-
SOIANU de fata fiind si eu. PATRASCANU i-a transmis lui VI-
SOIANU informatii politice, si economice din tara. PATRASCANU
si-a luat angajamentul de si transmite in continuare informa-
tii din tara prin mine.

Intrebare H. ZILBER

Ai cunostiinta despre acest lucru?

Raspuns

Nu am cunostiinta.

Intrebare H. ZILBER

Cu cine dintre liberali si in ce scop a avut
loc o intalnire secreta la TOROSIAN acasa?

Raspuns

In Martie 1945 a avut loc o intalnire conspira-
tiva intre PATRASCANU, MIRCEA DURMA ministru de Finante si mine
la TOROSIAN acasa. MIRCEA DURMA trebuia sa plece la Moscova ca
presedinte al delegatiei Romane pentru a negocia cu guvernul
sovietic, diferite acorduri economice. M' am sfatuit cu PATRASCANU
ca sa-i cerem lui MIRCEA DURMA ca sa caute sa reduca la

Aratati

H. Zilber

H. Torosian

minimum relatiile economice Romano-Sovietice, pentru a nu
intra in afara de influenta politica si economica a Uniunii
Sovietice. 402

Intrebare H. TOROSIAN

Confirmi Dta cele aritate de ZILBER HERBERT

Raspuns

Da, confirm in totul.

Intrebare H. TOROSIAN

Vorbeste Dta despre pregatirile de fuga a lui
PATRASCANU din tara?

Raspuns

Dupa ~~rezultatul~~ demascarea lui PATRASCANU la Congre-
sul Partidului Muncitoresc Roman din 1948-Februarie, PATRASCANU
s'a hotarat sa fuga din tara impreuna cu sotia lui, cu mine,
si ELENA CONSTANTE, in care scop m'a insarcinat pe mine sa
organizez aceasta fuga. Deplasandu-ma la Oradea Mare in acest
scop am fost arestat.

Intrebare ZILBER HERBERT

Confirmi Dta cele aritate de TOROSIAN HERAND?

Raspuns

Cunosc doua tentative ale lui PATRASCANU de a
fugi din tara. Astfel in Oct. 1947 mi-a spus ca Partidul a
sflat de activitatea noastra, ca a facut o tentativa de fuga
care n'a reusit, insa despre care s'a aflat si ca situatia
lui este disperata. In Ianuarie 1948 cand a plecat la Buda-
pesta mi-a spus ca a insistat in mod expres sa faca parte
din delegatie, deoarece vroia sa treaca dela Budapesta in
Austria. La inapoiere mi-a spus ca n'a reusit, deoarece poli-
tia maghiara sub pretextul pazii, a fost tot timpul pe urmele
lui. Despre tentativa de fuga de care a vorbit TOROSIAN eu nu
am cunostiinta, deoarece la acea data eu eram arestat.

Intrebare H. TOROSIAN

Ce informatii de spionaj ai predat Dta lui MA-
DISON?

Raspuns

Dupa inapoierea lui PATRASCANU in tara, ~~xxxxxxxx~~
~~xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~ in vara anului 1947, am primit dela PA-
TRASCANU scrisori adresate mie, care contineau informatii
pentru MADISON. Dupa ce am deschis aceste scrisori le predam
lui MADISON. Aceste informatii imi parveneau prin curierul
diplomatic si pilotii dela TARS.

Arestati

H. Torosian
H. Filu

Intrebare H. ZILBER

Cunosti Dta ceva in legătura cu aceasta?

Răspuns

Nu, nu cunosc.

Intrebare H. ZILBER

Despre faptul recrutării Dtale și a lui PATRASCANU, ca agenti de siguranță, i-ai vorbit lui TOROSIAN?

Răspuns

Despre recrutarea mea și a lui PATRASCANU ca agenti de siguranță, nu-mi amintesc să-i fi vorbit, însă este posibil acest lucru, date fiind relațiile dintre noi.

Intrebare H. TOROSIAN

Ti-a vorbit ZILBER HERBERT despre aceasta?

Răspuns

Nu, nu am nici-o cunoștință.

Intrebare ZILBER HERBERT

In afară de cele arătate de Dta la cercetări cu privire la activitatea contra-revolutionară a Dtale, TOROSIAN, PATRASCANU și alții, mai ai ceva de adăugat?

Răspuns

Nu, am arătat totul la anchetă.

Intrebare H. TOROSIAN

In afară de cele arătate de Dta la cercetări cu privire la activitatea contra-revolutionară a Dtale, ZILBER, PATRASCANU și ceilalți, mai ai ceva de adăugat?

Răspuns

Nu, numai am nimic de adăugat.

Drept pentru care am încheiat prezentul proces-verbal de confruntare.

Arestati,

H. Torosian
H. Zilber

405
467

Proces-Verbal de confruntare.

Noi, procuror col. ARDELEANU A. asistat de
opt. MORARU GHIRAN si lt. NICLE TEODOR, am procedat azi
26 Februarie 1953, la confruntarea dintre arestatii ZILBER
HERBERT si arestatul HARRY BRAUNER

Intrebare H. ZILBER

Cunosti Dta persoana care ti se prezinta?

Raspuns

Da, il cunosc, este HARRY BRAUNER.

Intrebare H. BRAUNER

Cunosti Dta persoana cu care ti se face con-
fruntarea.

Raspuns

Da, este HERBERT ZILBER

Intrebare H. ZILBER

Ati fost vreodata in dusmanie.

Raspuns

Nu am fost prieteni.

Intrebare H. BRAUNER

Ati fost vreodata in dusmanie.

Raspuns

Nu am avut legaturi de prietenie.

Intrebare H. BRAUNER

Vorbeste despre imprejuririle in care ai fost
recrutat de serviciul de spionaj englez, si legaturile?avute.

Raspuns

In 1938 primavara aflandu-ma la Londra, am discu-
tat cu BERYL DE ZOETTE folklorista engleza, pe care o cunosteam
mai dinainte, despre problemele politice din tara. Mi-a propus
sa ei conduc prin tara diverse persoane, care vor veni sub
pretextul unor cercetari stiintifice, dandu-le posibilitatea sa
culeaga informatiile de spionaj care le interesau. In urma

..
Arestati,

H Zilber

Harry
Brauner

intelegerii cu BERYL DE ZOETTE a venit in tara in 1938 in cursul verii LEE MILLER, insotit de un pictor englez FERROSE, cu scopul de a culege informatii. Am facut cu LEE MILLER mai multe voiaje prin tara, timp de doua luni, in care timp LEE MILLER a desfasurat o activitate de spionaj, luand informatii si luand fotografii. In 1939 BERYL DE ZOETTE a venit in tara, unde a cules diverse informatii. In 1939 BERYL DE ZOETTE mi-a propus sa infiintez un institut de cercetari folkloristice, care sa mascheze activitatea de spionaj desfasurata de englezii ce urmau sa vina in tara, in calitate de colaboratori ai acestui institut. Am acceptat aceasta propunere si BERYL DE ZOETTE, m'a pus in legatura cu REGINALD HOARE, Ministrul Angliei la Bucuresti, LE ROUGETTELE secretar de legatie si atasatul militar MACNAB. Dupa aceasta prezentare, MACNAB, mia chemat si mi-a cerut sa-i dau informatii cu caracter de spionaj. Am avut legatura cu MACNAB pana la sfarsitul anului 1939. In toamna anului 1945 m'am prezentat la LE ROUGETTELE care era reprezentantul oficial al Marii Britanii la Bucuresti, si i-am spus ca deoarece actualmente eu sunt directorul ~~Arhivei de Folklor~~ Arhivei de Folklor, este mult mai usor sa infiintez un institut sub auspiciile engleze, care sa duc o activitate de spionaj, asa cum stabilisem inainte de razboi. LE ROUGETTELE mi-a spus ca-l intereseaza aceasta problema si ca la momentul oportun ma va anunta. I-am mai vorbit despre relatiile mele cu PATRASCANU si pozitia acestuia. Acest lucru i l-am comunicat si lui PATRASCANU. In Febr. 1946 a revenit in tara LEE MILLER, in calitate de corespondent de razboi, insotit de JOHN PHILIPS, tot corespondent al Concernului United Presse. Mi-a spus ca a venit sa culega diferite informatii de spionaj, sa ia contact cu reprezentantii partidelor politice inainte de a pleca m'a pus in legatura cu un anume GUY PARKER ca mi-a transmite informatii. LEE MILLER mi-a dat sfatul sa ma incriu in Partidul Comunist, pentruca sa nu fiu banuit si sa pot ajunge la o situatie. JOHN PHILIPS a fost in timpul razboiului detasat la cartierul general al lui TITO, a venit in tara pentru a se interesa de politica Partidului Comunist. El interesandu-se de problema orientarii Partidului Comunist spre o colaborare cu Anglia si America. Mi-au cerut sa-i pun in contact cu PATRASCANU, deoarece PATRASCANU a refuzat, i-am pus in contact cu ZILBER HERBERT. Am participat la o conferinta la ZILBER H. intre LEE MILLER, JOHN PHILIPS si ZILBER. Am dus activitate de spionaj cu GUY PARKER, transmitandu-i aceste informatii, pana in toamna anului 1947. In Nov. 1947 am

foat invitat la JOSETTE LATAR. Aici am intalnit un englez care m'a luat deoparte si mi-a spus ca mi s'a intrerupt legătura cu GUY FAUKER si mi-a spus ca imi va face o alta legătura. Cred ca acest englez era IVOR PORTER. 409

Intrebare ZILBER HERBERT

Ai cunostiinta despre activitatea de spionaj a lui BRAUNER HARY cu Intelligence Service si mai ai ceva de adaugat?

Raspuns

Confirm in totul cele arătate de BRAUNER HARY tin inam sa mentionez ca in 1944 cand eu i-am facut legătura lui HARY BRAUNER cu PATRASCANU, i-am spus acestuia din uram despre legăturile lui HARY BRAUNER cu serviciul de spionaj englez si i-am atras atentia ca poate sa-l utilizeze ca legătura de schimb in cazul ca dintre un motiv sau altul LENA CONSTANTE ar fi compromis.

Intrebare ZILBER HERBERT

Apată Dta cu ce servicii de spionaj ai lucrat?

Raspuns

In perioada 1938-1940 am lucrat pentru serviciul de spionaj britanic, prin intermediul lui HUGH SATION WATSON, si INGEBIS, vice-consul al Angliei la Bucuresti. In toamna 1944 am avut legături cu IVOR PORTER. Din toamna anului 1944 am fost recrutat de serviciul de spionaj american prin cpt. MADISON, cu care am intretinut legături de spionaj până in vara anului 1945 cand acesta a părăsit tara. Inainte de a părăsi tara MADISON m'a predat maiorului HALL cu care am dus activitate de spionaj până in Nov. 1946. In Dec. 1946 generalul SCHUYLER seful Misiunii Militare Americane, mi-a facut legătura cu M. RURAK.

Intrebare H. BRAUNER

Ai cunostiinta Dta despre activitatea criminală a lui ZILBER, si ce mai ai de adaugat?

Raspuns

Cunosc faptul ca HERBERT ZILBER a fost in slujba serviciului de spionaj american si a avut legături cu MADISON. Stiu deasemenea ca era in legătură cu WATSON.

Intrebare BRAUNER HARY

Ai cunostiinta despre intalnirile secrete dintre PATRASCANU, ZILBER, MADISON si ROB RTS si despre scopul acestor intalniri?

Raspuns

Cunosc acest lucru pentruca mi-a povestit despres

Arestati,

H. Zilber

any
Brauner

aceasta LENA CONSTANȚE, atât înainte de a avea loc întîlnirea
cât și după ce a avut loc.

Intrebare H. BRAUNER

Ce cunoști și Dta despre informațiile pe
care i le da PATRASCANU lui ZILBER din Comitetul Central al
Partidului Comunist Român.

Răspuns

Știu că PATRASCANU îl informa regulat pe ZILBER
despre cele ce se discutau în Comitetul Central al P.C.R.,
ZILBER interesându-se mereu înainte dacă au loc sedințele
Comitetului Central, iar imediat după aceasta, ZILBER se în-
talnea cu PATRASCANU la PATRASCANU acasă, și discutau despre
cele discutate și hotărîre în cadrul Comitetului Central.

Intrebare H. ZILBER

Confirmi Dta acest lucru, și ce mai ai de adu-
gat?

Răspuns

Confirm cele spuse de HARY BRAUNER.

Intrebare H. BRAUNER

Ce ști Dta despre activitatea antisovietică a
lui PATRASCANU și ZILBER, și acțiunile lui PATRASCANU de
preluarea puterii?

Răspuns

Atât PATRASCANU cât și ZILBER aveau manifestări
nete antisovietice, ZILBER răstălmăcind în mod public, reali-
zările din Uniunea Sovietică în mod pejorativ. În toate ma-
nifestările și în toate punctele de vedere punea accentul pe
punctul de vedere antisovietic, comentând în și privind toate
problemele prin această priză, PATRASCANU prin acțiunile
sale urmărea să împiedice legăturile dintre România și Uni-
nea Sovietică și să o arunce în sfera de influență americană-
engleză. Știu că PATRASCANU a avut întrevăderi cu COGONEANU,
NICULESCU-BUZESTI, VISOIANU, în scopul de a ~~asigura~~ colaborarea
~~cu~~ acestor partide, spre a se opune unor legături cu Uniunea
Sovietică și de a menține puterea în mână acestor partide.
PATRASCANU se bizuia în acțiunile lui pe englezi și americani
pe partidele istorice și pe monarhie, având în acest scop
întrevăderi cu fostul rege, el urmînd să dăruie guvernul
GROZA să submineze poziția partidului Comunist și să devină
el prim-ministru.

Arestati,

H. Zilber

Hary Brauner

Intrebare H. BRAUNER

Confirmi Dta acestea si ce mai ai de adăugat.

Răspuns

Confirm in totul cele spuse de HARY BRAUNER si mai am de adăugat următoarele; Pana la 6 Martie 1945 PATRASCANU a colaborat cu fostul rege, VISOIANU, RADESCU, pentru a impiedica formarea unui guvern sub influenta Partidului Comunist. In acelaș scop PATRASCANU a transmis prin mine, lui MADISON cererea lui către guvernul american ca să-l împingă pe RADESCU să opună rezistență armată contra maselor muncitorești cari cereau un guvern sub controlul Partidului Comunist. După 6 Martie 1945 PATRASCANU a luat contact cu BERRY reprezentantul politic al Statelor Unite la București, cu generalul SCHUYLER seful Misiunii Militare Americane, cu MADISON si ROBERTS, reprezentantii serviciului de spionaj american, cu scopul de a cere guvernului S.U.A. o acțiune politică, economică si eventual militară, pentru răsturnarea guvernului GROZA. In acelaș scop PATRASCANU a luat contact cu VISOIANU, RADULESCU-POGONEANU, NICULESCU-BUZESTI, GHITA POP, MANIU, MOGSONYI-STYRCEA si cu regele. Prin intermediul lui MOGSONYI-STYRCEA, PATRASCANU a primit si a transmis comunicări fostului rege, si a luat contact cu fostul rege. Tot in scopul răsturnării guvernului GROZA, PATRASCANU a avut întâlniri cu TITEL PETRESCU, cu STEFAN VOITEC cu care s'au inteles in acest sens. Deasemenea PATRASCANU a luat contact cu TATARESCU cu care a aranjat ca să demisioneze din guvern odată cu social-democratii pentru a forța guvernul GROZA să demisioneze. In 1946 PATRASCANU de acord cu TATARESCU au pornit o noua acțiune pentru doborarea guvernului GROZA cu sprijinul lui BERRY si SCHUYLER, acțiune care a continuat si in timpul conferinței de pace care s'a ținut la Paris, unde TATARESCU a luat contact cu BYRNES Ministrul Afacerilor Straine a S.U.A.. Aceste acțiuni au continuat pana in 1947.

Intrebare HARY BRAUNER

Cunoști ceva in legătură cu traficul de valută făcut de PATRASCANU si alții?

Răspuns

PATRASCANU făcea trafic cu aur si valută, speculându-l la pret ridicat. Știu că PATRASCANU a vândut lui GRIGORE MOISIL un teren, punand condiția să-i fie plătit cu aur. In primăvara 1948 LENA CORSTANTE mi-a adus un pachet conținand valută, aparținand lui PATRASCANU, pe care l-a ascuns la mine, apoi l-a luat la ea să-l ascundă.

Arestati

H. Brauner

H. Zilber

412
H-2

Intrebare H.ZILBER

ai cunostinta despre aceasta, sau mai ai cunostinta
ceva de adaugat?

Raspuns

Am cunostiinta, si mai am de adaugat urmatoarele:
In 1944 PATRASCANU impreuna cu ROMNICEANU, ALEX. STEFANESCU si
altii au initiat si organizat, asa zisul imprumut ROMNICEANU pe
baza de monezi de aur. Scopul acestui imprumut era sa se puna
gaz pe focul inflatiei, si sa dea posibilitate unor anumiti
oameni sa se imbogatesca pe baza acestui imprumut. PATRASCANU
dupa cate stiu eu a subscris cca. 10.000 monezi aur, cu bani
primiti dela ALEX. STEFANESCU in parte, bani reprezentand fondul
de lucru al lui PATRASCANU, bani primiti dela Intelligence Ser-
vice. Dela STEFANESCU respectiv Intelligence Service primise
cca. 200.000.000 lei. Deasemeni a mai luat dela JAK BERMAN si
altii, bani cu titlu de imprumut. Dupa stabilizarea monetara din
1947, PATRASCANU a tinut aurul pe care il avea, pe deoparte ca
nu avea incredere in reusita sa stabilizare monetara, iar pe
de alta parte pentru ca vroia sa aiba aur, pentru a fugi in strai-
nătate. In 1947 a incercat sa convinga partidul sa se faca o
noua emisiune de monezi aur, cu scopul de a da peste cap sta-
bilizarea monetara si de a da posibilitatea lui si altora sa
escape de aurul pe care il aveau, pentru ca si-a dat seama ca
va fi descoperit.

Intrebare H. BRAUNER

Ce instructiuni ai primit Dta dela ZILBER HERBERT
despre felul cum sa te comporti in fata organelor de cercetari
si in fata justitiei?

Raspuns

ZILBER HERBERT mi-a dat sfatul ca in cazul cand
voi fi descoperit si arestat, sa neg cu incapatanare orice fel
de activitate a mea si chiar in cazul cand mi se vor pune in
fata probe, eu sa-mi pastrez aceeasi atitudine si sa nu recunosc
nimic. Mi-a mai spus ca in fata justitiei, in cazul cand esti
recunoscut ceva la cercetari, sa retractez si sa spun ca nu
este adevarat.

Intrebare H. ZILBER

Confirmi cele spuse de BRAUNER HARRY?

Raspuns

Confirm in totul cele spuse de BRAUNER HARRY.

Intrebare H. ZILBER

Lui BRAUNER HARRY i-ai vorbit despre recrutarea

Arestati,

H. Zilber
H. Zilber

Dtale si a lui PATRASCANU ca agenti de siguranta?

418

Răspuns

Da i-am spus atunci cand am fost exclus din partid, i-am spus lui BRAUNER HARY că PATRASCANU ca si mine a fost agent de siguranta, si acum cand eu sunt pus la stal-pul infamiei, nu are curajul să-mi dea nici măcar o mană de ajutor, si că aceasta este o lasitate din partea lui.

Intrebare H.BRAUNER

Confirmi Dta cele arătate de ZILBER?, si au mai si ceva de adăugat?

Răspuns

Da confirm cele arătate de ZILBER. HERBERT.

Intrebare H.ZILBER

In afară de activitatea contra-revolutionara a dumitale, a lui BRAUNER HARY, PATRASCANU si ceilalti, despre care ai vorbit la cercetări, privitor la BRAUNER mai si ceva de adăugat?

Răspuns

Nu.

Intrebare H.BRAUNER

In afară de activitatea Dtale contra-revolu-tionară a lui ZILBER, PATRASCANU, si ceilalti despre care ai vorbit la cercetări, mai si ceva de adăugat privitor la ZILBER HERBERT?

Răspuns

Nu, am arătat totul la cercetări.

Drept pentru care am incheiat prezentul proces-verbal de confruntare.

Arestati,

H. RW

Harry Brauner

11/12

Proces-Verbal de confruntare

Noi, it. col. SOLOVEI ION asistat de col. ARDE-
LEANU A., cpt. MORARU GHIRAN si lt. NICLE TEODOR, am procedat
astazi 26 Februarie 1953 la confruntarea arestatului
ZILBER HERBERT, cu arestatul ION MOCSOYI STYRCEA.

Intrebare H. ZILBER

Cunosti Dta pe Dl. de simturi?

Raspuns

Da, eu il cunosc este Dl. IONEL STYRCEA.

Intrebare I. STYRCEA

Cunosti Dta persoana de alaturi

Raspuns

Da, este Dl. ZILBER

Intrebare H. ZILBER

In Declaratia Dta. din 11 Febr. 1953 ai aratat
ca ai cunostinta de o singura intalnire dintre PATRASCANU
si STYRCEA care a avut loc la Institutul de Conjunctura, si
care a fost aranjata de Dta.

Raspuns

Da, asa am declarat la cercetari.

Intrebare I. STYRCEA

Asa stau lucrurile Dle STYRCEA

Raspuns

Nu, nu chiar asa ci stau altfel.

Intrebare I. STYRCEA

Ce ai Dta de aratat fata de HERBERT ZILBER,
pentru ai "aduca aminte", pentru stabilirea adevărului.

Raspuns

Eu cu Dl. ZILBER si cu PATRASCANU am avut mai
multe intrevederi, si in anumite conditii. Si si aminteam
Dl. ZILBER de acea perioada de criza dintre rege si guvern
in cursul careia am avut mai multe intrevederi cu Dl. PATRASCANU
EU si cu Dl. ZILBER, si pe care Dl. ZILBER si PATRASCANU le stia.

Arestati.

Saukuchipthun H. Zilber

Si atunci cred ca Dl. ZILBER isi va aduce aminte de tot ce s'a petrecut atunci. Eu in declaratiile mele am aratat in amanunt la cercetari, despre toate aceste lucruri, petrecute in acea perioada.

Intrebare H. ZILBER

"Iti aduci Dta acum aminte" de cele spuse de dl. STYRCEA?

Raspuns

Confirm ^{stircea} cele declarate de Dl. IONEL STYRCEA, in speti ca in perioada dintre rege si guvern, au avut loc mai multe intrevederi intre Dl. STYRCEA, PATRASCANU si cu mine.

Cunosc cea mai mare parte a relatiilor dintre PATRASCANU, STYRCEA si alte persoane, din acea perioada. Declaratia data la 11 Febr. 1953 este inexacta cu scopul de a menaja pe Dl. STYRCEA si alte persoane.

Intrebare I. STYRCEA

Mai ai ceva de adaugat in legatura cu aceasta?
pt. Dl. ZILBER?

Raspuns

Da, si asi vrea sa arat Dlui ZILBER tot ce iace am declarat in mod amanuntit asupra acestei chestiuni la cercetari.

Intrebare I. STYRCEA

Nu crezi ca despre aceasta ar putea sa vorbeasca si Dl. ZILBER, organelor de cercetari?

Raspuns

Da, ar putea sa vorbeasca si Dl. ZILBER.

Intrebare H. ZILBER

Ai vreo intrebare de pus Dl. STYRCEA?

Raspuns

Nu, nu am nicio intrebare de pus Dl. STYRCEA, intrecat inteleg sa arat eu tot ce stiu organelor de cercetari.

Drept pentru care am incheiat prezentul proces-verbal de confruntare.

Arestati,

Franko *Franko* H. Zilber

let. cl. Saltau
Cal. procurator *Saltau*
Gst de ser. *Saltau*
14.11.1953

Am fost în dughania vreo dată cu BERMAN?
Răspuns
Nu.
Întrebare ZILBER
Ai fost vreodată în dughania cu BERMAN?

416
414

Marți 21 Aprilie 1953,

Col. lt. col. SĂLĂTÎU IOAN, asistat de cpt. GH. MONARU și lt. NICOLAE TRĂCĂR, în prezența procurorilor ARDELEANU A., am procedat la confruntarea arestaților JACQUES BERMAN cu ZILBER HERBERT.

Întrebare
Cunoști din activitatea contrarevoluționară a lui BERMAN?
Cunoști Dta persoane cu care ți se face confruntarea?

Răspuns
Da, cunosc ceva din activitatea Dtale contrarevoluționară?
Da, e JAC BERMAN.
Întrebare BERMAN J.
Cunoști din activitatea mea contrarevoluționară?
Cunoști persoane cu care ți am făcut confruntarea?

Răspuns
Da, este DELU ZILBER.
Întrebare ZILBER
Ai fost în dughania vreodată cu BERMAN?

Răspuns
Nu.
Întrebare BERMAN
Ai fost vreodată în dughania cu ZILBER?

Răspuns
Nu.
Întrebare ZILBER
Dta cunoști ceva din activitatea contrarevoluționară a lui BERMAN?

Răspuns
Da, cunosc din activitatea contrarevoluționară a lui BERMAN?

Întrebare BERMAN
Ai cunoaște ceva din activitatea Dtale contrarevoluționară?

Răspuns
Da, DELU ZILBER cunoaște din activitatea mea contrarevoluționară.

Arestați;
H. ZILBER J. BERMAN
Simone

Intrebare ZILBER

Ce cunoști lăsa din activitatea contrarevoluționară a lui BERMAN?

Răspuns

Despre activitatea contrarevoluționară a lui BERMAN știu dela PATRASCANU care mi-a povestit la începutul anului 1945, după ce am pus la cale propria noastră activitate contrarevoluționară, adică a mea și a lui PATRASCANU.

PATRASCANU mi-a spus că el a lucrat cu JAC BERMAN încă din timpul războiului și că acesta este un vechi agent britanic. În primăvara anului 1945 PATRASCANU mi-a cerut unele informații asupra relațiilor și posibilităților lui JAC BERMAN în cercurile patronale și cercurile ingineresti. I-am spus că BERMAN are relații foarte bune în aceste cercuri. În toamna 1945 după izbucnirea crizei dintre guvern și rege, PATRASCANU mi-a spus că la chemat la el pe BERMAN la Ministerul de Justiție și i-a spus despre conținutul crizei dintre rege și guvern, scopul urmărit, adică răsturnarea guvernului BROZA și formarea unui guvern PATRASCANU și i-a arătat că pentru atingeres acestor scopuri este necesară organizarea unui sistem de sabotaje în industrie, transporturi și sistemul financiar. Indicațiile pe care i le-a dat PATRASCANU lui BERMAN au fost următoarele: Aplicarea unui sistem de sabotaj pasiv și lent, sabotaj prin uzură excesivă a (utilajului) mașinilor ~~scosterea din circuitul producției a materiilor prime și trecerea lor în magazinele negustorilor, accelerarea deprecierei leului.~~

Ulterior PATRASCANU mi-a spus că s-a avut o întâlnire cu BERMAN și ALEX. STEFANESCU la BERMAN aceeași întâlnire la care s-a pus la punct activitatea de sabotaj. Pe sfârșitul toamnei anului 1945 PATRASCANU mi-a spus că s-a avut o nouă întâlnire cu BERMAN, ALEX. STEFANESCU și MAX AUSNIT la BERMAN aceeași, unde s-a discutat din nou problema activității de sabotaj. Nu țin minte ^{dupa} în care din aceste întâlniri mi-a povestit despre activitatea concretă punând în practică și anume: despre încetarea circulației tramvaelor în București, despre ^{sebotarea} ~~incetarea~~ parcului de ^{auto} ~~vehicole~~ RATA, despre proiectul de incendiere a rafinării dela Brazi pe care trebuia să o facă ALEX. STEFANESCU prin oamenii lui. Despre incendierea Uzinei Reșița, pe care trebuia să o facă AUSNIT cu oamenii lui.

Arestați:

H. Zilber - Berman

418
16

Despre organizarea avaziunii de aur și de viză trebuia făcută prin bancherii RUSSIAN, CECROFIDE și ZENTIL, despre organizarea inflației sistematice prin modul de executare a bugetului.

În timp ce eu mă aflam la Paris împreună cu PATRASCANU în delegația dela Conferința Pacii în 1946, PATRASCANU mi-a spus că a primit știri dela BERMAN prin HIRMAN CAROL care venise la Paris la un congres al inginerilor sau a tehnicienilor. Ce anume știri nu mi-a spus și nici nu l-am întrebat.

Întrebare JAC BERMAN

BERMAN ILIAR a spus adevărul?

Răspuns

BERMAN ILIAR n'a spus adevărul.

Întrebare BERMAN

Dar care este adevărul?

Răspuns

În primul rând n'am fost chemat niciodată la Min. de Justiție de către PATRASCANU. Întâlnirile cu PATRASCANU-STEFANESCU au avut loc la biroul meu în str. Bis. Albă Nr. 3 la Soc. Sigma și nu le mine acesă. Chestiunea sabotajului economic a fost discutată nu în toamna 1945 ci încă din primăvara anului 1945 după venirea guvernului MOZA. Această discuție a fost discutată de STEFANESCU și PATRASCANU la biroul meu și la o parte din discuție am asistat și eu și anume, sabotajul pe care trebuie dus pe cale guvernamentală pe baza instrucțiunilor primite de STEFANESCU dela Intelligence Service pe care i le-a transmis lui PATRASCANU.

Întrebare BERMAN

Dece Dts si asistat numai la o parte din discuția dintre STEFANESCU și PATRASCANU?

Răspuns

STEFANESCU și PATRASCANU discuteau anumite chestiuni numai între patru ochi și pe seri eu nu trebuia să le cunosc, aceste discuții au avut loc la toate gândințele dintre STEFANESCU, PATRASCANU și au avute la biroul meu. Când STEFANESCU și PATRASCANU aveau de discutat ceva numai între ei eu eram din biroul lor într'un birou alăturat sau ed coborau tonul discuțiilor, vorbind încet într'o parte a biroului în timp ce eu lucram în cealaltă parte a biroului.

./.

Arestăți:

H Zeller. Berman

419
417

Intrebare BERMAN

In ce masă constă neadevărul spus de ZILBER?

Răspuns

Întâlnirea cu MAA AUSNIT de care vorbește ZILBER, a avut loc la STEFANESCU acolo și unde a participat STEFANESCU, AUSNIT și cu mine, fără PATRASCANU, și unde s'a discutat chestiunea sabotajului economic pe care trebuie să-l ducă industriașii.

Ea nu are cunoștință despre acele acțiuni de sabotaj despre care a vorbit ZILBER aici, cu excepția chestiunii inflației care a fost mult mai dezvoltată decât a arătat-o ZILBER.

Prin WEINMAN nu se transmite nimic la Paris, pentru PATRASCANU.

Intrebare BERMAN

Ce ai dă de arătat în legătură cu instrucțiunile privitoare la acțiunile de sabotaj pe care le-a arătat ZILBER?

Răspuns

La întâlnirile STEFANESCU-PATRASCANU la care am existat și eu STEFANESCU a arătat instrucțiunile venite de la Intelligence Service privitor la sabotajul ce trebuie făcut prin spargerea de Stat și eliberarea de credite mari industriașilor, lipsa controlului de folosire a acestor credite, pentru ca industriașii să le folosească în interes personal. Evitarea oricăror investiții productive. Lipsa controlului pentru comerțul exterior, care trebuia să ducă la evaziunea valutară. Achiziționarea unui pachet de acțiuni ale întreprinderilor la suma de 2.600.000 de dolari din fondurile statului, pentru ca să slăbească fondurile valutare ale statului. Achiziționarea acțiunilor Leromet a lui RADU XENOPOL din fondurile partidului.

Instrucțiunile primite de la Intelligence Service privitoare la sabotajul pe care trebuie să-l ducă industriașii, pe care STEFANESCU le-a arătat la întâlnirea cu AUSNIT priveau: reducerea la minimum a reparațiilor de întreținere a instalațiilor industriale pentru rușinarea utilajului și scăderea producției. Evitarea oricăror investiții noi, sau modernizări de instalații existente. Cererea de credite mari, pentru scopuri personale, speculații de valute și aur. Retragerea din circulația oficială a unei părți din materiile prime, pentru a reduce producția. Creșterea continuă a prețurilor prin formulări de noi prețuri pentru produsele industriale. Lipsa unui control al producției, pentru mărirea rebuturilor, dirijarea.

./.

Arestați:

H. Zilber Berman

jeres unei părți din producție pe căile bursei negre, pe care
a le sustrage piețelor oficiale. ~~Contrarevoluționarii au~~
~~acționat în acest scop în mod sistematic.~~

Intrebare BERMAN

Ce cunoști Dta din activitatea contrarevoluționară
a lui ZILBER?

Răspuns

Când ~~într-o zi~~ STEFANESCU
a discutat cu PATRASCANU despre acțiunea acestuia după 23 Aug.
PATRASCANU a spus că în activitatea sa conștientă pe ZILBER că
pe un om apropiat al său. Când s'a pus chestiunea creditelor
pentru anumite industrii, STEFANESCU m'a trimis la ZILBER pentru
obținerea acestor credite. Această problemă am rezolvat-o cu
ZILBER. În alta împrejurare ALIA STEFANESCU m'a trimis la ZILBER
să iau niște informații în legătură cu unele bunuri germane,
legate de contul armistițiului. Am luat aceste informații dela
ZILBER și le-am predat lui STEFANESCU.

În toamna anului 1946 când ZILBER s'a întors dela
Paris, mi-a spus că TATARESCU a avut o convorbire de 4 ore cu
BIRNES, ministrul de Externe al Statelor Unite, în fața căruia
TATARESCU a prezentat situația românească și că le ^{prezentarea} ~~prezentarea~~
acestui material a colaborat și PATRASCANU.

Intrebare ZILBER

În legătură cu precizările făcute de JAC BERMAN,
privitor la cele spuse de dta, ce ai de spus?

Răspuns

Privitor la întâlnirea lui BERMAN cu PATRASCANU, era
tutaj de mine la Ministerul de Justiție, e posibil ca eu să fac
o confuzie și este posibil să fie vorba de întâlniri ~~ce erau~~
eu avut loc la dânsul la birou. Îmi aduc aminte într'adevăr că
PATRASCANU mi-a vorbit de o întâlnire cu STEFANESCU și BERMAN
la Biroul lui BERMAN. Cu privire la întâlnirea dintre STEFANES-
CU, PATRASCANU, BERMAN și AUCURII, pe care am arătat-o eu, țin minte
că această întâlnire a avut loc cu participarea lui PATRASCANU
Este însă posibil ca ea să fi avut loc la STEFANESCU ocazi ega
cum arată BERMAN, eu îmi aduc însă aminte că PATRASCANU mi-a
spus că și el a fost. Dessemeni privitor la girile dela BERMAN
primite prin BERMAN de PATRASCANU la Paris, este posibil ca eu
să fac o eroare și să fie așa cum arată BERMAN.

Toute precizările pe care le-a făcut BERMAN aicea

./.

Arrestați:

H-Zilber

Berman

le confirm integral. In ce priveşte faptul că STEFANESCU a transmis lui PATRASCAVU instrucţiunile venite de la Intelligence Service, privitor la cele arătate de BERMAN, PATRASCAVU mie nu mi-a spus acest lucru, ci că nu mi-a indicat sursa instrucţiunilor, ele însă corespund.

Drept pentru care am încheiat prezentul proces-verbal de confruntare.

lit. col. Val. Tudor

Arestaţi:

H. Zilber Berman

cap. C. C. C.
It. H. C. C.

Procuror

Col. Durkany

PROCES VERBAL DE CONFRUNTARE

Între arestatul HERBERT ZILBER și OCTAVIAN FRANTU,
din ziua de 9 Iulie 1953, făcut în București.

Confruntarea a început la ora

" s'a terminat "

Întrebare ZILBER

Cunoști persoana din fața d-tale?

Răspuns

Da, este OCTAVIAN FRANTU.

Întrebare FRANTU

Cunoști persoana din fața d-tale?

Răspuns

Da, este H. ZILBER.

Întrebare ZILBER

Ai fost vreo dată în dușmărie cu FRANTU?

Răspuns

Nu, niciodată.

Întrebare FRANTU

Dar d-ta ai fost în dușmărie cu ZILBER?

Răspuns

Nu, niciodată.

Întrebare FRANTU

Au avut loc la d-ta în casa întâlniri conspirative?

Răspuns

Da.

Întrebare FRANTU

ZILBER, știe că la d-ta în casa au avut loc asemenea
întâlniri conspirative?

Răspuns

Da, ZILBER știe acest lucru.

Întrebare FRANTU

Apăta cum a fost organizată în casa d-tale întâlnirea
conspirativă la care a participat și GOLOPENTIA?

Răspuns

După întoarcerea lui GOLOPENTIA de la Conferința Picti
de la Paris, POGONIANU mi-a propus să ne întâlnim cu el pentru

./.
Semnătura,
H. Zilber

a discuta. La propunerea lui POGONIANU la aceasta întâlnire urma să vină H. ZILBER și H. BRAUNER. Eu i-am anunțat telefonic numai pe GOLOPENTIA și ZILBER, deoarece cu H. BRAUNER mă vedeam în luncă.

Întâlnirea a avut loc într-o seară la ora 8 și jumătate la ora 3 săptămâni dela întoarcerea lui GOLOPENTIA dela Paris prin anul 1946.

La aceasta întâlnire au fost: POGONIANU, GOLOPENTIA, H. ZILBER, H. BRAUNER și eu.

Întrebare ZILBER

Confirmi dta cele arătate de NEAMTU?

Răspuns

La confirm, cu excepția unor detalii. Întâlnirea a avut loc la sfârșitul lunii Noiembrie sau Decembrie 1946, fiind chemat prin H. BRAUNER la prânz și nu seara. La aceasta întâlnire a mai participat pe lângă persoanele indicate de OCT. NEAMTU și un prieten de a lui NEAMTU al cărui nume nu-l țin minte, dar care lucrea la Fundația Regală.

Întrebare NEAMTU

Ce ai de spus cu privire la aceasta persoană?

Răspuns

Nu confirm pe aceasta persoană, dar dacă a mai fost cineva dela Fundația Regală, este posibil să fi fost RAF POPESCU.

Întrebare ZILBER

Arată dta ce s'a discutat la aceasta întâlnire?

Răspuns

Am luat masa și apoi s'a discutat despre conferința dela Paris, după aceea s'a certat POGONIANU cu NEAMTU, dar nu țin minte pentru ce. Eu am avut în separea o scurtă discuție cu POGONIANU, în afară de cei prezenți.

Întrebare ZILBER

Au participat la discuții toți cei prezenți dela început și până la sfârșit?

Răspuns

Da au participat toți dela început până la sfârșit.

Întrebare NEAMTU

Confirmi cele declarate de ZILBER?

Răspuns

Nu confirm, pentru că la un moment dat eu m'am ridicat dela masă deoarece discuțiile au început să se poarte în legătură cu chestiuni și persoane dela Conferința Pacii, deci alunecaseră pe o linie care nu mă interesa și m'am retras în

./.

Semnătura,

Luceanu? H. Zilber

camera alăturată unde m'am întins pe canapea.

424
H2M

Întrebare NEAMTU

Ata ai afirmat că după întoarcerea lui COLOPENTIA de la Conferința Pacii de la Iaria, POGONIANU ți-a propus să vi întâlniți cu COLOPENTIA pentru a discuta. Cum îți explici această afirmație pe care o faci că nu te interesea această discuție?

Răspuns

Pentru că în general cautam să mă feresc de chestiuni de ordin politic, nu mă priveau și n'am putut urmări persoanele la care se referea problema.

Întrebare NEAMTU

Cu ce dovezi îți dai că te-ai retras de la discuție în camera alăturată?

Răspuns

În srijinul acestei afirmații invoc faptul că H. BRAUNER s'a întins lângă mine și m'a întrebat dacă am urmărit și eu ce s'a discutat la masă. Eu i-am spus că nu mă interesa să la care el mi-a răspuns "mai bine".

Întrebare NEAMTU

Care au fost motivele care te-au determinat să părăsești masa și să te retragi de la discuții?

Răspuns

Am fost de mine
deam?

Faptul că n'am putut urmări chestiunile ^{deosebi} care erau vorbite, ~~am auzit prin intermediul lui~~ ^{am auzit prin intermediul lui} BRAUNER, nu face ca nu pot invoca în mod concret nici o problemă pe care am auzit-o vorbindu-se.

Întrebare SILBER

Ata confirmi cele arătate de NEAMTU?

Răspuns

Nu-mi amintesc ca NEAMTU să se fi retras de la discuție; din contra am puternică impresie, că el a asetat la discuție, subliniind cuvintele.

Întrebare NEAMTU

Arată-mi în ce scop ai fost la Institutul de Conjunctură în toamna anului 1946?

Răspuns

M'am dus la Institutul de Conjunctură, fiind rugat de POGONIANU să-i comunic lui H. SILBER că STANCA ar vrea să aibă o convorbire cu el, în legătură cu afacerile lui economice, industriale. POGONIANU m'a rugat ca această convorbire să aibă loc la mine acasă. În acest scop, m'am dus la SILBER nu a rugat, ci cu H. BRAUNER, deoarece eu ^{nu mai fusese} ~~nu mai fusese~~ (unde lucra).

Indiferent de mine
neamtu?

./.
semnătura,
meamtu
H. Silber

Intrebare ZILBER

Confirmi cele declarate de NEAMTU?

Răspuns

Da, NEAMTU spune adevărul în această chestiune.

Intrebare ZILBER

Cine a participat la această întâlnire?

Răspuns

La această întâlnire au participat FOGORANU, STANCA, SCHUYLER, HALL, STEFANESCU și eu mine.

Intrebare NEAMTU

Confirmi cele spuse de ZILBER?

Răspuns

Nu confirm. La această sedință au participat, FOGORANU, STANCA, ZILBER, RADU BUZESTI și CAMIL DINIȚESCU. Despre SCHUYLER, HALL și STEFANESCU n'am putut niciodată să ar fi fost la mine în casă.

Intrebare NEAMTU

Arată de cine au fost primiți cei veniți la această consfătuire și ordinea venirii lor în casă?

Răspuns

Au fost primiți de mine. Întâi a venit RADU BUZESTI și CAMIL DINIȚESCU. N'ag putea să pun ordinea venirii după ei, dar i-am primit apoi pe H. ZILBER, FOGORANU și pe STANCA care a venit împreună cu CECILIA SORESCU.

Intrebare ZILBER

Da îți mai menții afirmația că la această întâlnire au fost și HALL, SCHUYLER și AL. STEFANESCU.

Răspuns

Îmi mențin afirmația și nu confirm că a fost RADU BUZESTI și CECILIA SORESCU. Nu nu-l cunosc pe RADU BUZESTI și pe GRIGORE BUZESTI.

Intrebare ZILBER

Dece încerci să ascunzi prezența lui RADU BUZESTI la această întâlnire?

Răspuns

Nu-l cunosc.

Intrebare ZILBER

Dar pe CAMIL DINIȚESCU îl cunoști? A fost acolo?

Răspuns

Nu țin minte să fi fost, poate să fie o neapăare a mea. S'o fi aflat în trecut pe acolo.

Intrebare ZILBER

Dece te ferești să spui adevărul?

./.

Scundtura

Lucian H. Hiler

Nu mǎ ferece.

Intrebare NRAMTU

La această consfătuire ZILBER și RADU BUZEȘTI au fost în același cameră?

Du i-au poștit pe toți în același camera. Ce s'a întâmplat în cursul sedinței eu nu știu.

Introduce ZILBER

Cu ce dovedești din ce la această întâlnire au parti-
cipat STEFANESCU, HALL și SCHUYLER?

Eu am scos ultimul și am dat mâna cu ei, și posibil
ca să nu-i fi primit de aceștia NEAMTU, ci STARCH.

Intrebare NR. 121

Arata după cine a intrat ZILBER la conaștuire și cine
a primit?

Am ardeat să nu pot preciza ordinea, dar ZILBER a venit singur, eu fiind acela care l'am primit. S'ar putea să fie în mintea lui H. ZILBER o confuzie în sensul de a fi participat la o altă sedință unde au fost HALL, SCHUYLER și AL. ȘTEFĂNESCU.

Au nu atiu sa fi fost ei la mine in casa.

Organizatorul tehnic al întâlnirilor din casa lui
FRANTU era STARCEA.

Introduce SILVER

Da ptiat ca la aceasta intalnire vor participa HALL
si SCHUYLER?

Mă mi s'a anunțat că vor fi acolo. A fost pentru mine o surpriză.

Introduce ZILBER

Cum exploteze de la doi epioni apa de aditie ca HALL
si SCHUYLER se incumetara sa mearga la o sedinta in casa unui
neamosecut?

Pe garanția lui STANCIU și FOCONEANU cari probabil
le-a spus că NEAMTU e un om de încredere.

Cu ce dovedești acest lucru?

• / •

Semrathum - H. 2. 11

Interogare

Prin mărturiile lui POGONIANU, STANCRA și NEAMTU, SCHUY-
LER nu e o figură banală. E un tip înalt pe care îl distinge
dintr-o cută și nu vorbea bine limba română. În plus din câte
știu eu din sufrageria care e despărțită de o odaie alăturată
printr-o ușă glasvand este imposibil să nu fi fost văzut.

Interogare NEAMTU

Dăa l-ai văzut? Putea să vină acolo fără știrea
dăale?

Răspuns

La această primă întâlnire, mi se pare imposibil. Teget
am stat în camera alăturată și glasvandul era acoperit de o
perdea. Totuși o persoană înaltă ar fi putut-o vedea.

Interogare NEAMTU

Cum explici faptul că ZILBER declară că nu știe de
CERILIA POGONIANU?

Răspuns

Eu surprind că nu știe de această ~~persoană~~ ^{deosebi} zilnic, iar
atunci a venit împreună cu STANCRA?

Interogare ZILBER

Dăa ai văzut vreo femeie acolo?

Răspuns

Nu țin minte. Nu era lumina decât în sufragerie. E pos-
ibil să fi fost în umbră în odaia de alături. Poate ea să mă fi
văzut pe mine. Eu însă nu o cunosc, nu știu cum arată.

Interogare ZILBER

Dar dăa ai fost la POGONIANU la Externe și ea era șefa
lui de cabinet.

Răspuns

Am fost o singură dată acolo, dar am fost aruncat nu
prin dănea, ci printr'un șef de cabinet.

Interogare ZILBER

Cu cine ai venit la întâlnirea secretă următoare dela
locuința lui OCT. NEAMTU.

Răspuns

Am venit cu PATRASCANU. Am fost primit jos de NEAMTU
căruia i l'am prezentat pe PATRASCANU.

Interogare NEAMTU

Confirmi cele arătate de H. ZILBER?

Răspuns

Nu. Este înecut. Eu îl cunoșteam pe PATRASCANU, doar eram
directorul Fundației. Nu l'am primit nici pe ZILBER și nici pe

./.

Semnătura

H. Zilber

Modificat de mine,
neamtu

428
426

PATRASCANU.

Intrebare ZILBER

Cu ce dovezesti dta cele afirmate?

Raspuns

Mulai cu PATRASCANU caci cu el am intrat in casa.

Intrebare ZILBER

Ce persoane au participat la aceasta intalnire?

Raspuns

La aceasta intalnire au participat HALL, STEFANESCU, STARCEA, PATRASCANU si cu mine.

Intrebare NEANTU

Acetia sunt persoanele care au participat la aceasta intalnire?

Raspuns

Nu; la aceasta intalnire au luat parte ZILBER, POGONEANU, STARCEA, RADU BUZESTI si CAMIL DIMITRISCU, care era la bucatarie. Acetia i-am vazut la afarit dar este posibil sa mai fi parti cimt si alii inca eu nu i-am vazut pentruca nu am facut eu primiri la aceasta intalnire.

Intrebare ZILBER

Unde a stat NEANTU la aceasta intalnire?

Raspuns

Nu a fost in drumu. Probabil ca in odata ocalalta.

Intrebare NEANTU

Unde te aflai dta in timpul discutiilor dela aceasta intalnire?

Raspuns

Eu ma aflam intr'o garsoniera in afara ^(apartenentelor) si a venit la mine CAMIL DIMITRISCU, la afarit care m'a rugat sa le ofer o gustare. Cu aceasta ocazie am intrat in sufragerie ducandu-le o gustare, slănină și pâine. Am servit gustarea lui ZILBER, STARCEA, POGONEANU, RADU BUZESTI, CAMIL DIMITRISCU mi-a spus când eram în bucatarie "adăptii că aici m'ai găsit pe mine" vrând prin aceasta să-și crească posibilitatea că el nu ar fi participat la discuții.

Intrebare ZILBER

Cu ce întărești dta afirmațiile că au mai fost prezentați la aceasta intalnire, HALL, STEFANESCU și PATRASCANU.

Raspuns

Prin mărturiile fidele.

Intrebare ZILBER

Cu cine ai plecat dela aceasta intalnire?

Raspuns

Am plecat singur cu PATRASCANU și

apartenentelor
H-Zilber

magina lui IONESCU-BALACANU.

439

427

Intrebare ZILBER

Cine a mai rămas în urma dăle?

Răspuns

A rămas HALL, STARGEA și POCORNICU.

Intrebare ZILBER

Ce ai de spus relativ la declarația lui NEAMTU că te-a văzut și pe dă la gustare, deși după plecarea lui PATRASCANU?

Răspuns

Nu se poate. Eu am venit la toate gădintele ultimul și am plecat primul. Nu-mi amintesc să fi fost la gustare.

Intrebare ZILBER

Descrie-mi cum arată casa lui NEAMTU?

Răspuns

Întri într'un fel de antreu, pe urmă parod se trece pe o curtidă și se intră în odaia cu glasuar, care are și telefon și acolo era un divan cu o blând albă.

Din odaia care dă cu geamurile în stradă se intră în sufrageria unde se găsea un divan, în stânga mesei. Nu țin minte dacă avea radio.

Intrebare NEAMTU

Este exactă descrierea casei?

Răspuns

Interiorul este așa cum l'a descris ZILBER. Dar nu cred că nu țin minte că aveam radio întrucât la prima cunoaștere POCORNICU m'a rugat să dau drumul la pik-up.

Prezentul proces-verbal de confruntare a fost citit de noi și corespunde întocmi celor declarate de noi.

Semnătură:

Neamtu? H. Zilber

Confruntarea a fost făcută de noi:

Lt.col. de Securitate

L. Saltușiu

Cpt. de Securitate

G. Moraru

Lt. Maj. de Securitate

V. Vădătoru

Troncu

PROCES VERBAL DE CONFRUNTARE

Intre arestati HELMUT WILBER și IOAN HOLCOMI STARGA
din ziua de 10 Iulie 1968, făcut în București.

Confruntarea a început la ora
" a'a terminat " "

Intrebare WILBER

Cunoști persoana din fața d-tale?

Răspuns

Da, este IOAN HOLCOMI STARGA.

Intrebare STARGA

Cunoști persoana din fața d-tale?

Răspuns

Da, este H. WILBER.

Intrebare WILBER

Ai fost vreodată în dușmărie cu STARGA?

Răspuns

Da.

Intrebare STARGA

Ai fost vreodată în dușmărie cu WILBER?

Răspuns

Da.

Intrebare WILBER

Arată d-ta dacă ai participat, împreună cu STARGA, la
întâlnirile cu caracter completat care au avut loc în casa lui
OT. NEANTU

Răspuns

Da, am participat la aceste întâlniri.

Intrebare STARGA

Confirmi d-ta că WILBER a participat la aceste întâl-
niri și că tot la ea se petreceau acțiunile?

Răspuns

Confirm în totul.

Intrebare WILBER

Arată d-ta cum ai fost introdus în aceste acțiuni și
cum ai fost convocat la prima întâlnire dela OT. NEANTU

Răspuns

Am sosit dela Paris în seara zilei de 21 Octombrie
1968. A doua zi dimineața, în urma unui telefon al lui PATRASCANU

./.

Arestati

H. 2-11

m'am dus la domnul acasă și el m'a pus la curent cu o serie de în-
trebări avute cu regele, cu KANIU, PATRASCU, TITEL PATRASCU și alții
în care s'a ajuns la concluzia că în luna Martie sau Aprilie ar
putea începe o lovitură de stat pentru răsturnarea guvernului
Groza, cu foarte mari șanse de succes. Îmi motiva această decizie cu
o serie întreagă de considerente: consecința secetei din 1946,
necesitatea tratatului, starea de haos, inflație, lucruri care ar fi
creat o nestabilitate politică și o vastă nemulțumire a populației,
care ar fi creat condiții favorabile unei acțiuni de răsturnare
a guvernului Dr. Petru Grom.

Englezii și americanii l-au informat pe rege și pe șefii
partidelor burgheze, că ei sunt hotărâți să dea un sprijin masiv
în această privință, rămânând ca să se fixeze momentul ulterior lo-
viturii de stat, în Martie-Aprilie 1947. Până atunci trebuiau să
se facă pregătiri urgente în acest scop.

Astfel, am discutat asupra conținutului celor epuse de
PATRASCU și până la urmă am ajuns amândoi la concluzia că argu-
mentația era serioasă.

PATRASCU a adus în sprijin afirmația că BENET ar fi în-
cheiat cu regele un acord, în numele Departamentului de stat, în
care se arată că Statele Unite sunt hotărâte a da un ajutor masiv
pentru reușita loviturii de stat, și că, în al doilea rând, ser-
viciul de spionaj american a încheiat cu reprezentanții PNT un
acord de colaborare în acest sens. PATRASCU mi-a spus că nu a
văzut nici primul acord, nici al doilea, însă regele cunoaște conți-
nutul lor și l-a asigurat că este favorabil. Mi-a spus că regele
a încredințat pe STARGEM să convoace un comitet care să coordoneze
acțiunea militară împotriva guvernului Groza și că din acest comi-
tet trebuiau să facă parte: PATRASCU, din partea Partidului, ALEX.
STEFANESCU din partea serviciului de spionaj britanic, HALL din
partea serviciului de spionaj american și FOGONARU din partea
PNT. STARGEM urma să vină peste câteva zile să-mi comunice data
și locul întâlnirii, eu urmând să-l reprezint pe PATRASCU la prima
întâlnire. PATRASCU mi-a dat instrucțiuni în sensul că deși lu-
crările î se păreau a fi serioase, totuși la prima întâlnire să
cer precizări asupra forțelor pe care le au ei, deosebeni PNT și
palatul, să fac primele observații și după aceea, la a douaedință
în urma discuțiilor cu PATRASCU, să venim cu propuneri concrete.
Aceasta a fost în ziua de 22 Octombrie 1946.

Întrebare ZILBER

În legătură cu organizarea nu ați discutat nimic?

Răspuns

Mi-ai amintesc.

./.

Aratati. J. ZILBER

Intrebare ZILBER

dar la ancheta dta ai vorbit despre un comitet militar si de un comitet politic, tot in legatura cu PATRASCANU, precizand ce este cu aceste comitete?

Răspuns

PATRASCANU mi-a spus ca acest comitet despre care am vorbit la ancheta nu are un rol bine definit, era vorba de ceva provizoriu, pentruca urma sa se formeze un comitet de actiune suprem, compus din rege, MANIU, TATARASCU, PATRASCANU si TITEL PETRESCU care sa conduca si sa dea directive pentru intreaga actiune politica si militara. Tot PATRASCANU mi-a spus ca exista unele organizatii militare pe langa palat si PNT si mi-a dat instructiuni sa cer dela inceput o coordonare totala a fortelor.

Intrebare ZILBER

Arata dta cum ai fost convocat la intalnire.

Răspuns

In aceeași zi am fost vizitat la Institutul de Conjunctură de către HALL, care mi-a spus, în linii generale, aceleași lucruri pe care mi le apăsese si PATRASCANU. Mi-a mai spus ca serviciul de spionaj american contează pe mine ca agent al lor si ca om al lui PATRASCANU. I-am spus ca PATRASCANU m'a auzit despre ce se va întâmpla si ca sunt de acord.

Dupa 2 zile, în 24 sau 25 Octombrie 1946, a venit la mine la Inst. de Conjunctură, STARCEN si m'a întrebat daca sunt informat de vizita lui. Am spus ca stiam dela PATRASCANU ca va veni si stiu si despre ce este vorba - si ca astept indicatii. STARCEN mi-a spus ca e'a înțeles cu POGONIANU ca în aceeași seară sa aiba loc prima întâlnire în casa lui OCTAVIAN NEANTU, si mi-a spus ca el organizează din punct de vedere tehnic actiunea. Mi-a spus ca a fixat venirea mea la ora 8,30 ca voi fi ultimul care vin si sa viu cu o magina de piata pe care s'o opresc mi departe de casa, iar de acolo sa viu pe jos până la casa lui OCTAVIAN NEANTU, unde voi fi asteptat. In caz ca s'ar întâmpla ceva deosebit, un caz de forță majoră, care ar împiedica venirea mea, sa telefonex întrebând de IONEL si să-i comunice ca nu pot veni.

Intrebare STARCEN

Confirmi dta cele arătate de ZILBER?

Răspuns

Mi confirm cele arătate de ZILBER. Este prima dată în viața mea când aud poveștile acestea. Eu confirm faptul ca m'am întâlnit cu ZILBER la NEANTU, la data de 26 Octombrie, însă nu confirm ca ar fi fost la Institutul de Conjunctură ca să-i spun lui ZILBER să vină acolo. Stiu precis si aceasta parte arată

Arestat,

H. ZILBER

și BUZEȘTI și FOGONIANU, că FOGONIANU a aranjat întâlnirea și că eu și el de la FOGONIANU că trebuie să mă duc la NEAMTU, împreună cu CECILIA FOGONIANU. O singură dată am fost la Institutul de Conjunctură, în timpul crizei dintre rege și guvern din anul 1945. ZILBER confundă 1945 cu 1946. Eu nu recunosc că am fost la ZILBER la Institutul de Conjunctură în 1946, pentru a-i spune să vină la NEAMTU.

Deasemeni cu privire la discuțiile dintre PATRASCANU și rege, habar n'am de astfel de discuții și nu este adevărat că regele m'ar fi încredințat să fac vreun comitet. Aceasta este o aberație.

Intrebare ZILBER

Ai auzit ce declară STARGEM. Ce ai de spus?

Răspuns

Îmi mențin cele ce am declarat, și mi adaug următoarele. A doua zi după ce a fost HALL la mine, mi-a dat un telefon FOGONIANU și mi-a spus că urea să vină și să vadă, iar eu i-am spus că vine la biroul meu fără nici o jenă. A venit la mine și mi-a spus că HALL l-a avertizat despre soarea mea în București și că și el o participă din partea lui PATRASCANU la acțiunea care este în curs. Mi-a spus că a discutat cu STARGEM organizarea din punct de vedere tehnic a lucrurilor - și că el a sugerat casa lui OCTAVIAN NEAMTU ca loc de întâlnire. Eu i-am arătat satisfacția mea pentru acțiunea începută. I-am spus că înțelegerea mea cu PATRASCANU este totală și deasemeni cu HALL - și că aștept un cuvânt. După aceea a venit la mine STARGEM.

Intrebare STARGEM

Confirmi cele arătate de ZILBER?

Răspuns

Eu confirm, deoarece nu stau așa lucrurile. Eu n'am fost la Institutul de Conjunctură în Octombrie 1946, nici în legătură cu prima și nici în legătură cu a doua întâlnire.

Intrebare STARGEM

Arată-mi ce ai discutat cu HALL, în drum spre Buzi, despre ZILBER?

Răspuns

Înainte de a fi discutat cu HALL, am discutat cu HAMILTON despre ZILBER. HAMILTON mi-a spus că ZILBER ar urma să ne ajute în chestiunea colaborării noastre cu PATRASCANU. HALL în drum spre Buzi mi-a vorbit despre ZILBER în felul următor: HALL spunea că intruși și eu și el și că ZILBER este foarte bun prieten și confident al lui PATRASCANU, or fi cât se

./.

Arestati,
H. ZILBER

poate de oportunitate ca să fie și ZILBER pus în curent cu chestiunile privitoare la colaborarea lui PATRASCANU cu noi. Poate că el și așa va fi pus în curent de PATRASCANU. A adăugat că ZILBER ne-ar fi de mare folos în aceste tratative, ca să discute cu PATRASCANU, întrucât ZILBER era omul de legătură dintre HALL și PATRASCANU.

HALL mi-a spus că-l cunoaște pe PATRASCANU, că îl vizitase la recepții, îned avea relații cu el prin intermediul lui ZILBER. Mi-a spus că îl vede des pe ZILBER, iar în legătură cu PATRASCANU mi-a spus că are posibilitatea să aibă întrevăderi politice cu el, grație lui ZILBER. Pe urmă mi-a arătat că ZILBER era omul de încredere al americanilor, spunându-mi aceste lucruri pe glas.

De data aceasta, HALL mi-a dat să înțeleg că după plecarea lui HALL și HAMILTON din țară, ZILBER urma să păstreze legătura noastră cu americanii, el fiind persoana în măsură să condese situațiile, să coordoneze activitatea rețelei americane din România cu cele englezești și să conducă utilizarea mijloacelor de rezistență protestate. Eu am fost încântat să aflu acest lucru, cu atât mai mult că îl cunoșteam pe ZILBER și vedeam utilitatea acestui fapt pentru mine, POCOMANU și RADU BUZEȘTI, care formam nucleul mijlocului, după plecarea lui GRIGORE BUZEȘTI. I-am spus lui HALL că pentru mine nu ar fi fost o dificultate - în anul 1946 - să mă fi întâlnit cu ZILBER, ba chiar era ușor să o fac, pentru că o făceam sub pretextul relațiilor economice și astfel puteam să mă întâlnesc cu el.

În afară de acestea eu nu am discutat nimic altceva cu HALL despre ZILBER în drum spre Bulci. La Bulci n'am discutat nimic despre ZILBER.

Întrebare ZILBER

Ai auzit cele arătate de STANCA. Ce ai de spus?

Răspuns

Eu cunosc nimic. Nu știu nimic despre discuția dintre STANCA și HALL. Nu recunosc și nu știu nimic despre înprejurarea că eu trebuia să rămân în locul lui HALL și HAMILTON; pe HAMILTON nu-l cunosc. Nu știu nimic despre înprejurarea că eu rămâneam astfel șeful serviciului de spionaj american în România și totodată un fel de șef al rețelei de spionaj engleză, după cum am înțeles din cele arătate de STANCA.

Întrebare STANCA

Prezintă-mi din rezultate din discuțiile cu HALL și HAMILTON.

Răspuns

HAMILTON mi-a vorbit de ZILBER ca de o persoană de

Încredere a lui. Am înțeles din discuțiile cu HAMILTON și HALL că HAMILTON și HALL erau singurii reprezentanți în România care aveau legături cu Casa Albă și am înțeles că ei așteptau un fel de supraseretoric, am înțeles clar dela HALL, că ZILBER nu a avut încă această calitate în legătură cu coordonarea acțiunilor, ci se pune problema alegerii sale pentru această calitate, avându-se în vedere că HALL trebuia să plece din România; înainte de plecarea HALL trebuia să rezolve legăturile noastre cu rețeaua engleză de spionaj, așa cum se stabilise și cu GRIGORE BUKETI - și eu m'am gândit că despre dl. ZILBER era vorba.

HAMILTON ne aducea să înțelegem mai înainte că urma să fie adusă o persoană din străinătate, specialist de "magues" pentru a ajuta din punct de vedere tehnic la organizarea și conducerea paramilitară a mișcării noastre. Am înțeles că ZILBER nu fi persoana care să ne mențină contactul cu acesta și cu americanii.

Întrebare ZILBER

Ai auzit cele declarate de STANCIU. Ce ai de spus?

Răspuns

Eu știu nimic din cele spuse de STANCIU; este posibil ca ei făceau asemenea planuri și că au discutat cu STANCIU cele arătate de acesta. Am fost doar spion la dispoziția lor, după ce moartea al regimului din România. Dar mie nu mi s'a comunicat nimic din cele arătate de STANCIU și nu confirm.

Întrebare STANCIU

Prezintă-mi data rolul lui ZILBER, pe care urma să-l aibă după plecarea lui HALL și HAMILTON.

Răspuns

După plecarea lui HALL și HAMILTON, ZILBER urma să continue activitatea acestora. În afară de rolul pe care urma să-l joace PATRASCANU, ZILBER era persoana indicată să țină legătura cu americanii.

Întrebare ZILBER

Arată-mi, ce persoane au participat la prima întâlnire conspirativă din casa lui OCTAVIAN NEAMTU.

Răspuns

Au participat: SCHUYLER, HALL, FOGONERU, AL. STANESCU, subcomandatul și STANCIU. Prima întâlnire a avut loc în cușăriea la NEAMTU. Au venit ultimii și am fost primiți de OCTAVIAN NEAMTU la ușă cum am simțit.

Întrebare STANCIU

Ai auzit cele declarate de ZILBER. Acestea sunt persoane-

./.

Arestat,

H. B. 66

le care au participat la prima întâlnire conspirativă dela NEAMTU

Răspuns

Mu. Păreoașele care au participat sunt următoarele: POCO-
NARIU, eu, RADU BUZEȘTI și HILBER. Motodată nu a participat nici
un străin la întâlnirile noastre dela NEAMTU.

Întrebare HILBER

Ce ai de spus la cele arătate de STARCEN?

Răspuns

Îmi mențin cele ce am declarat și adaug că nu cunosc pe
RADU BUZEȘTI, nu l-am văzut niciodată.

Întrebare HILBER

Arată dă cum s'au desfășurat discuțiile cu prilejul
acestei prime întâlniri?

Răspuns

Primul a luat cuvântul SCHUYLER, care punea în capul mesei:
El a arătat în linii generale că guvernul Statelor Unite pune
mare preț pe activitatea noastră, nu am pus întrebarea pe ce aju-
tor se poate conta și atunci SCHUYLER a spus că dacă lovitura
de stat reușește și noul guvern se menține 48 ore, Statele Unite
vor trimite două divizii aerportate, iar guvernul jugoslav ed
obligă să ocupe Banatul și să trimită trupe până spre Sibiu,
Tetiuș, Arad, ca să rupă legătura trupelor sovietice din Ungaria.
SCHUYLER a mai spus că Statele Unite țin la dispoziția noastră
armament în cantitate suficientă în Jugoslavia, că există o în-
țelegere în această privință și că acest armament trebuie adus
între timp în țară.

După aceasta, STARCEN a arătat care sunt forțele militare
ale palatului, sub numele "seceții regale", adică vorba de câteva
sute de fegți ofițeri combatanți bine instruiți.

POCONARIU a arătat în ce constă grupul național-țărănesc
A dat numărluț de oameni și a vorbit despre niște comandanți cu
nume conspirative "Toma", "Fapa", "Doroteia", etc.

Am am pus atunci problema să se facă un bilanț pentru
a ști pe cine putem conta. S'a hotărât ca la pedința următoare
STARCEN - prin palat - și POCONARIU - prin PNT - să ne aducă
situația forțelor pe care putem conta, ca să știm ce avem de
făcut. După aceasta s'a trecut la discuția în legătură cu arma-
mentul.

ALEX. STAFANESCU ne-a spus, pe linia spionajului brita-
nic, că vom avea concursul din partea Marii Britanii.

SCHUYLER a spus că el nu va mai participa la pedința
viitoare, dar fiind situația lui ca șef al Misiunii Militare
Am. /.

Am. /.

H. F. W.

Americane și a rămas ca HALL și STEFANESCU să facă un bilant al apanajelor subversive răslețe, ca "Majura Neagru", etc. și în gedința următoare să începem efectiv discuțiile. În aceasta s'a terminat și eu am plecat. Pe NEANU nu l-am văzut, mai arăt că la un moment dat s'a deschis o ușă dintr-un coridor; eu am întrebat cine este; POȘONANU mi-a spus că nu este nimeni, că este doar CAMIL DIEMITRESCU la bucatărie ca să pisească.

Întrebare EILBE

Arată-mi mai concret ce a spus STANCU la prima întâlnire.

Răspuns

STANCU a spus că palatul are două feluri de organizații: Secții legale "S.L.", compuse din foști militari, că sunt câteva sute în București și că în provincie nu are informații exacte asupra numărului - și a doua formație grupe denumite "C", care sunt înarmate, active și care au un comandament special. Nu știu dacă la prima gedință sau la a doua STANCU a spus că efectivul formațiilor "C" este de circa 2 batalioane cu armament complet de război.

Întrebare EILBE

Dar despre celelalte formațiuni, a spus că erau dotate cu armament?

Răspuns

A spus că avea revolvere și mitraliere, însă nu cunoștea date precise. Urma să le aducă la gedința viitoare.

Întrebare EILBE

POȘONANU ce a spus, în legătură cu formațiile PNIT?

Răspuns

A spus că au grupe de câte 5, însă compoziția lor este mai puțin omogenă. Sunt și combatanți și ofițeri. A dat unele cifre, arătând că au și aceștia ceva armament. Aici s'a pus problema ducerii armamentului din Jugoslavia. La un moment dat SCHUYLER a făcut o observație, că dacă înseamnă la un loc numărul oamenilor despre care s'a vorbit, sunt 2.500 de oameni și că nu se poate face o lovitură de stat cu 2.500 oameni. Am spus și eu că acest lucru ar fi absurd și că în fapt trebuie să fie vreo 40.000 de ofițeri care sunt dugmani de moarte ai regimului și ca atare prima problemă care se punea era să coordonăm forțele și să facem recrutarea rapidă a oamenilor.

Întrebare EILBE

În declarațiile anterioare, că ai vorbit de un depozit de arme al lui STEFANESCU.

./.

Arcebat, H. F. 6/6

afară de armă.
Atunci STANCU
mitralieră și
la dispoziție
apus că exis

I.

pedință.

SA spunea că are foarte puțin armament, că
entul celor 2 batalioane, are puțin în
SCU a spus că are un depozit de 1500 de pu
25 mitraliere grele cu muniție și că
S'a pus apoi problema gremdelor și
că cantități serioase în țară.

Întrebare ZILBER

rată dta ce a'a stabilit în legătură cu viitoarea

Răspuns

palat, că
forțelor
există, c
ne aduc
ca "fa.
tot pe

A rămas stabilit că POCONANU le
comunică hotărârile noastre pentru
și ad se aducă o dare de seamă
la să putem lua o hotărâre. STANCU
a informații asupra grupurilor
fura "neagră", etc. Urma ca a d
acestea oale, după primele r
consultate.

Întrebare STANCU

Confirmați dta cele arate
ate de ZILBER?

Răspuns

SCH
NU confirm, pentru că
NU este așa. Nu am întâlnit pe
ZILBER niciodată la NAMTU, și nici pe HALL.

Întrebare STANCU

Dar ALKI, STANCU
SCU a fost la prima întâlnire del

Răspuns

Nu, la prima
au fost: POCONANU, eu,
a fost dar n'a asistat.
a participat. Ini ar
pick-up, care a func
pentru a nu se ar
intâlnire nu a fost. La prima întâlnire
RADU BUZESTI și ZILBER. CAMIL DRĂGHEȘCU
at. Precizat că RADU BUZESTI în mod sigur
intese și amănuntul că el se ocupa de un
afonat în tot timpul conversației noastre.

Întrebare ZILBER

A participat RADU BUZESTI?

Răspuns

Nu a participat. Nici nu-l cunosc.

Întrebare STANCU

BUZESTI:
amintesc-ți și de alte împrejurări în legătură cu
participare la discuții, cine i-a prezentat și altelor?

Răspuns

Mi-amintesc de urea participare la discuții a

./.

Arcoțoi,

lui RADU BUZESTI, imi mai aduc aminte însă că mie RADU BUZESTI mi-a deschis ușa la casă și la sfârșit, după oțt el aduc aminte am plecat cu el.

Intrebare STARGEM

Cine poate confirma dacă RADU BUZESTI a fost acolo?

Răspuns

RADU BUZESTI, POGONIANU, NEAMTU, CAMIL DEMETRESCU și CECILIA POGONIANU.

Intrebare STARGEM

Când dă ai venit cu CECILIA SORESCU POGONIANU, l-ai găsit pe ZILBER acolo? CECILIA SORESCU POGONIANU se cunoștea dinainte cu ZILBER?

Răspuns

Imi aduc aminte că eu am venit ultimul și mi s'au făcut reproșuri că am întârziat. În cazul acesta ZILBER era deja acolo și CECILIA SORESCU POGONIANU a mai intrat în sufragerie. Deci nu știu dacă s'au văzut.

Intrebare STARGEM

Cu ce poți dă întări că SCHUYLER și HALL n'au fost acolo?

Răspuns

Cu faptul că HALL ar fi putut veni și la a doua întâlnire și atunci nu mai era nevoie de întrevăderea lui HALL cu PATRASCANU, mijlocită de ZILBER. În al doilea rând, cu faptul că pe HALL îl cunosc bine și nu l-am văzut acolo. Deasemenea, cu fapt l că eu cu SCHUYLER n'am discutat vreodată politic și mai ales conspirativ, cu atât mai mult că HALL și HAMILTON ne-au spus că nu avem voce să vorbim cu nimeni american despre acțiunea noastră. Deasemenea, cu declarațiile celorlalți care au participat la această întâlnire. Nu știu dacă eu sufer de amnezie sau ZILBER face o mare confuzie cu privire mai cu seacă la SCHUYLER.

Intrebare ZILBER

SCHUYLER era în uniformă?

Răspuns

Nu, era civil.

Intrebare ZILBER

Dă cu ce poți întări că au fost prezenți la cea primă întâlnire: HALL, SCHUYLER și STEFANESCU?

Răspuns

Cu declarațiile celorlalte persoane care au participat.

./.

Arăstați,

H. Bill

Intrebare ZILBER

Precizează cu care oamă? Despre RADU BUZEȘTI și spus
că nu a fost acolo.

Răspuns

Pe RADU BUZEȘTI nici nu-l cunosc. Deasemenea, pe CECILIA
SORESCU nu o cunosc. CAMIL DEMETRESCU și CECILIA SORESCU, probabil
că nu i-au văzut pe cei doi americani.

Intrebare ZILBER

Dar NEAMTU? Arată din ce zi-a spus NEAMTU, la confrun-
tare, despre RADU BUZEȘTI?

Răspuns

A spus că RADU BUZEȘTI a fost acolo.

Intrebare ZILBER

Dar despre SCHUYLER și HALL ce a spus NEAMTU?

Răspuns

A negat că accepta au fost acolo. Eu știu că NEAMTU
neagă, dar nu mă așteptam să nege și STANCU.

Intrebare STANCU

Ce ai de spus la cele arătate de ZILBER?

Răspuns

Jur că nu neg, că așa mi s-a părut înșelător să fie și
SCHUYLER acolo; ar fi fost lucrurile mai ușoare, dacă POGORIANU
confirmă ce spune ZILBER, înșelător că are dreptate ZILBER și atunci
eu sunt bun de dus la spital. Eu văd că ZILBER nu-i bolnav! Vreau
să-l spun dlui ZILBER că regimul meu aici este așa de bun, că de
multe ori refuz mâncarea, am 15 țigări pe zi și am două-șapte
una bine, așa că asupra mea nu există niciun fel de influență!

Intrebare STANCU

Arată din ce zi-a spus cu privire la conținutul discu-
țiilor, așa cum au fost prezentate de ZILBER?

Răspuns

Nu confirm nimic din cele arătate de ZILBER. Taxez
afirmațiile lui ZILBER ca fantastice. Nu am cunoștință de nici un
fel de organizație "S.H." sau "C" aparținând palatului. Cu regele
nu am avut niciodată discuții despre asemenea organizații și nici
n'am auzit vreodată de asemenea organizații.

Am înțeles că la a doua întâlnire, când am vorbit cu
STEFANESCU despre acele multe organizații care erau în țară și
de care aveau cunoștință anglo-americanii, urmând ca toate acestea
să fie adunate sub o conducere unită, - mi s'a spus că nu se
poate conta pe armată. Eu însă am spus că armata, e vorba de arma-
ta aceea de atunci, va merge de partea noastră. Despre batalionul

./.

Arestați,

H. ZILBER

regelui am spus că are un efectiv cât două batalioane, deoarece după 23 August regele ceruse armament mai mult și un efectiv mai mare, sub pretextul că trebuia să facă pașii la Săvârșin, Sinaia, Scroviste. Atât ZILBER, cât și eu am arătat în discuții că în România vor fi mulți ofițeri scoși din armată și că aceștia pot să fie atrași în acțiunea noastră.

Intrebare STĂNCU

În ce împrejurări s'a ținut discuția despre acest lucru?

Răspuns

Eu am ridicat problema aceasta. Am arătat că una din condițiunile care au fost puse în discuție la GRIGORE BUCUREȘTI a fost și aceasta: Pentru ca englezii și americanii să nu ne facă concurență printr-o altă mișcare și să nu ne gatajese, trebuie să tot ce există pe teritoriul român ca organizație de spionaj ori sabotaj în legătură cu ei, să intre sub comanda conducerii noastre militare atunci când aceasta se va cere.

Intrebare STĂNCU

Ce ai de spus cu privire la cele arătate de ZILBER despre înțelegerea cu guvernul Jugoslaviei în ce privește armamentul, ocuparea Banatului și trimiterea de trupe până la Sibiu, deasemeni despre trimiterea de SUA a două divizii aerportate?

Răspuns

Nu confirm nimic. Niciodată nu s'a discutat așa ceva la NEAMTU.

Intrebare STĂNCU

Dar dacă ai arătat în declarații că ai discutat cu SEITZ despre eventuala intervenție a Jugoslaviei?

Răspuns

Da, am discutat cu SEITZ despre acest lucru, în cadrul problemei redeschiderii frontului balcanic în caz de război. La NEAMTU însă, nu s'a discutat asemenea lucru. Nu confirm nici că s'ar fi discutat despre vreun depozit de arme al lui ȘTEFĂNESCU despre care n'am auzit niciodată.

Intrebare ZILBER

Da menții cele ce ai declarat?

Răspuns

Da, mențin.

Intrebare ZILBER

Cum știa HALL și SCHUYLER unde era casa lui NEAMTU? Cine l-a adus pe dânsul?

Răspuns

Nu știu, deoarece eu am venit ultimul și am plecat primul.

./.

Arăstati,
H. Băb

Intrebare STARGEA

Arată dă, ce a vorbit acolo POGONANU despre efectivul
FNT, despre organizațiile paramilitare?

Răspuns

POGONANU nu a vorbit nimic despre acestea. Tot ce
știam despre organizații, știam dela GRIGORE BUZEȘTI. Cât despre
grupuri ca "Fajura neagră", de "Toma", "Paga", "Dorotea", de grupe
organizate din câte 5, cu un comandant, așa cum a arătat ZILBER,
acestea sunt lucruri despre care acum aud prima dată.

Intrebare STARGEA

Arată dă atunci, ce s'a discutat la prima întâlnire?

Răspuns

Întăd ce s'a discutat. Noi nu aveam încă nici un contact
cu PATRASCANU; nici eu, nici POGONANU, nici RADU BUZEȘTI nu-l ve-
zusem pe PATRASCANU în această chestiune. Scopul întrevederii noas-
tre era să-l punem în curent pe ZILBER cu planurile noastre, de
a duce o acțiune pentru răsturnarea guvernului, făcute împreună
cu HALL și HAMILTON, astfel ca ZILBER să discute cu PATRASCANU
pentru a-l câștiga de partea noastră la această acțiune.

Intrebare STARGEA

Dece era nevoie să colaborați cu PATRASCANU?

Răspuns

Din următorul motiv: Pentru ca lobitura de stat să aibă
șorți de izbândă, era necesar să putem conta la momentul oportun
pe o parte însemnată a aparatului de stat, care să fie de partea
noastră. PATRASCANU era singura persoană din guvern și partid,
având o situație importantă, pe care noi îl cunoșteam dinainte,
fiind convingi de sentimentele lui antiguvernamentale. Il cunoș-
team din timpul crizei dintre rege și guvern din 1945 și hotărâ-
răsem încă înainte de plecarea lui GRIGORE BUZEȘTI să colaborem
cu PATRASCANU, mai ales că și HALL și HAMILTON puneau un preț
foarte mare pe această colaborare a lui PATRASCANU.

Intrebare STARGEA

Arată dă discuțiile ce au avut loc la prima întâlnire.
Ce anume și cum ați discutat?

Răspuns

În primul rând, eu și POGONANU l-am pus pe ZILBER în
curent cu situația ivită în urma discuțiilor cu HALL și HAMILTON
șdoi așa hotărâsem cu HALL în drum spre Buloi și în urma întâl-
nirii ce a avut loc după aceea.

Noi l-am pus în curent pe ZILBER cu situația efectivă
la care ajunsesem în urma discuțiilor avute cu americanii, arătând
că GRIGORE BUZEȘTI a plecat în străinătate ca să ajungă la o în-

./.

Arată dă,
H. Zilber

telegere cu englezii și americanii cu privire la ieșirea României din alianța cu Uniunea Sovietică, atingând și problema războiului.

Intrebare STANCU

Ce a spus ZILBER?

Răspuns

El părea să fie, în general, în curent cu această situație și cu dorința anglo-americanilor de a se trece în România la o astfel de acțiune. Îmi aduc aminte că ZILBER mi-a spus că îl cunoaște bine pe HALL. Iar HAMILTON mi-a spus, mai înainte, că se întâlnește cu ZILBER. Nu mi-a spus unde s'au întâlnit.

Intrebare ZILBER

Cum se explică afirmația dădă că nu-l cunoști pe HAMILTON, când de fapt te duceai mereu acasă la HALL? HALL nu te-a prezentat colaboratorului său HAMILTON?

Răspuns

Bu am plecat la Paris la 11 Iulie și m'am întors la 21 Octombrie 1946 și e posibil ca HAMILTON să fi venit în țară în acel timp.

Intrebare STANCU

Da afirmi în mod precis că HAMILTON se cunoștea cu ZILBER?

Răspuns

Îmi aduc aminte cu o precizie hotărâtoare că ZILBER se cunoștea cu HAMILTON, cu care am vorbit despre ZILBER. În ce privește pe HALL știu deosebit în mod absolut că-l cunoștea pe ZILBER și se vedea cu ZILBER. HALL l-a văzut pe ZILBER, înainte ca să se întâlnească noi la NEAMTU. Acest lucru l-am arătat în declarația mea.

Intrebare STANCU

Arată în continuare discuțiile dela prima întâlnire dela NEAMTU?

Răspuns

S'a discutat pe larg chestiunea necesității ca PATRASCANU să fie pus în curent cu situația și să-și dea consimțământul la participarea lui la acțiunea noastră de răsturnarea regimului, căci PATRASCANU încă nu era câștigat pentru ideea de a lucra împreună cu opoziția. Bineînțeles, s'au discutat toate elementele necesare acestei probleme și cu toate îndurările cerute de ZILBER.

Intrebare ZILBER

Da ai discutat în prealabil cu PATRASCANU că te duci la acea întâlnire?

Răspuns

Da am discutat. PATRASCANU cunoștea și pedința și obiectul ei.

./.

Arestat,

H. Zilber

Întrebare STARCEA

Da ce ai de spus la ceea ce ăstă de ZILBER?

Răspuns

Bu îl vedeam pe ZILBER tocmă în vederea acestui fapt
ca să vorbim cu PATRASCANU.

Întrebare STARCEA

Care a fost răspunsul lui ZILBER?

Răspuns

Î-am pus problema colaborării cu PATRASCANU, iar răspunsul lui ZILBER a fost că se va face foarte să obțin această. ZILBER spunea că îl va determina în scurt timp să vină la întâlnire, pentru că HALL pleca din țară și avea nevoie de o confirmare serioasă față de forurile sale superioare. De altfel, cu PATRASCANU și noi ajunsesem în 1948, la un acord formal în ce privește răsturnarea regimului.

Întrebare STARCEA

Arată da ce s'a discutat cu privire la omul de încredere al englezilor.

Răspuns

Bu am ridicat problema, discutându-o cu ZILBER. Lucrurile stau astfel. HALL îi promisese lui GRIGORE BUCSEȘTI că ne lăsa un om de încredere, în legătură cu organizarea serviciului nostru de spionaj. Deoarece încrederea englezilor și americanilor nu luam în seamă, am pus problema coordonării activității tuturor rețelelor anglo-americane din țară între ele și împreună cu noi. Scopul acestei coordonări era clar. Pe de o parte era nevoie ca conducerea mișcării să poată fi informată de întreaga situație și de faptul cum stau lucrurile în țările din preajmă; iar pe de altă parte noi înțelegeam că în momentul în care opoziția ar fi ajuns să facă un tratat secret de alianță cu privire la răsturnarea regimului toate organizațiile noastre ce urmau să fie înghițite, tot ce am fi avut noi la dispoziție ca posibilități de informare, ar fi fost la dispoziția americanilor.

HALL mi-a indicat în drum spre Bulci, că persoana de încredere a americanilor este ZILBER. Când am venit la București HALL a pus și lui POPONENI problema lui ZILBER.

HALL fiind grăbit să plece în străinătate, voia să realizeze urgent colaborarea cu PATRASCANU și în același timp ne-a spus că ne va indica și persoana de încredere a englezilor în România, în vederea coordonării activității rețelelor anglo-americane.

Așa am ajuns să discut cu ZILBER această chestiune.

./.

Arată-i.

H. Zilber

intruât întâlnirea cu PATRASCANU, care urma să aibă loc după întâlnirea cu ZILBER, se considera pregătită și cum urma să fie și ZILBER de față, în calitate pe care i-o dădeau americanii, noi voiam să prezentăm la aceaedință o situație a nucleului bine formată și anume: nucleul inițial POGONIANU, RADU BUREȘTI și alii, precum și aliatul principal al nostru din guvern, PATRASCANU. Deoarece știam că ZILBER are legătură cu HALL și îl frecventează mai ușor decât noi, i-am rugat să accelereze cu HALL indicarea persoanei de încredere a englezilor, pentru ca să asiste și ea la aceste discuții cu PATRASCANU, astfel încât și englezii să aibă certitudinea aranjamentului.

Întrebare ZILBER

Confirmi că cele arătate de STANCU?

Răspuns

Nu confirm. Am discutat despre chestiunea cu cele două batalioane și despre lovitura de stat, care era fixată pentru Martie-aprilie. Acupra acestei chestiuni eu eram înțeles cu PATRASCANU; el mi-a spus că a discutat aceasta cu regele.

După întâlnire, i-am spus lui PATRASCANU că mi-am luat angajamentul față de POGONIANU că-i voi expune lui PATRASCANU discuția care a avut loc cu prilejul întâlnirii. În fapt i-am și expus-o.

Întrebare ZILBER

Da confirmi că STANCU și ceilalți și-au cerut să intre în discuție cu PATRASCANU?

Răspuns

Nu confirm.

Întrebare STANCU

Se ai de spus față de cele declarate de ZILBER?

Răspuns

Mai am de adăugat un lucru. Eu i-am spus atunci lui ZILBER, că dacă ar avea timpul necesar, eu și cu POGONIANU am convinge pe PATRASCANU să colaboreze cu noi, pentru că nu era vorba să-i schimbăm părerea lui politică, deoarece în fond el era de partea noastră, împrejurarea care cerea timp de discuții era următoarea: PATRASCANU urma să facă în partid și guvern un dublu joc, el trebuia să trădeze partidul și guvernul și să pregătească răsturnarea lor; deoarece acest lucru era foarte periculos, PATRASCANU ar fi putut să ne răspundă, mie și lui POGONIANU, că "dvs. sunteți de-al opoziției, înăd eu munt pus să fac un lucru mult mai greu". De aceea pentru noi era mai greu să-l convingem, necesitând mai mult timp. Pentru ZILBER era înăd mai ușor să-l convingă, fiindcă el era membru al partidului comunist - și de aceea i-am cerut lui, /./.

Aratăți
H. Filu

căci HALL se grăbea să plece în străinătate și problema trebuia să fie rezolvată repede.

Intrebare ZILBER

Ce ai de spus la cele arătate de STARGEM?

Răspuns

Mă confirm ce spune STARGEM. Nu era nevoie să-l convingă nimeni pe PATRASCANU, căci PATRASCANU doar mă trimisese acolo. Aceasta era o chestiune trântită.

Intrebare STARGEM

Deci HALL nu i-a spus ei înșei lui ZILBER să vorbească cu PATRASCANU? Deci era nevoie ca ZILBER să fie pus în legătură cu dvs., pentruca apoi dvs. să-l rugați să vorbească cu PATRASCANU? Cuântul lui HALL, pe de altă parte, ar fi fost ordin pentru ZILBER, date fiind raporturile lor de spionaj.

Răspuns

Noi nu voiam ca PATRASCANU să fie pregătit cu ceea ce i-ar comunica HALL. HALL nu era un om politic, era un nătâng și noi nu puteam să-l lădăm să spună el ce vrea în legătură cu chestiunile noastre.

Intrebare STARGEM

În acest caz, deci era nevoie de ZILBER, când era posibil să-l aduceți direct pe PATRASCANU și să-i puneți problema dacă este de acord să ducă o acțiune de răsturnare a regimului.

Răspuns

Poi căutam să luăm legătură cu PATRASCANU, tocmai prin ZILBER. Poi căutam, nu HALL. HALL putea să spună că-l are și pe rege în buzunari!

Intrebare ZILBER

Ce ai de spus la cele arătate de STARGEM?

Răspuns

Dacă ar fi fost vorba de a lua legătură cu PATRASCANU prin mine, chestiunea era cu mult mai simplă. STARGEM mă cunoștea foarte bine, POGORENCO de asemenea. Intrarea la Institutul de Conjurații se putea face fără nici o greutate. Mi s-ar fi putut comunica toate acele lucruri și eu m'ar fi dus la PATRASCANU și aș fi discutat cu el. În acest caz nu mai era nevoie să se facă acea întâlnire dela NEAMTU.

Intrebare STARGEM

Ce a rămas stabilită la prima întâlnire în vederea următoarei întâlniri?

Răspuns

Au rămas stabilite următoarele: ZILBER a declarat că-l va comunica lui PATRASCANU tot ce am discutat și că îl va convinge.
./.

Arătat
H. ZILBER

și aduce pe PATRASCANU la următoarea întâlnire cu noi. De asemenea, ZILBER a spus că va vorbi cu HALL și va grăbi rezolvarea problemei cu omul de încredere al englezilor, pentru a fi și acesta prezent la întâlnirea noastră cu PATRASCANU.

Intrebare ZILBER

Cum a fost organizată a doua întâlnire dela NEAMTU și ce pericole au participat?

Răspuns

A doua întâlnire dela NEAMTU a avut loc la mijlocul lunii Noembrie; partea tehnică a organizării o făcea pe STARCEA și FOGONEANU. STARCEA m'a anunțat într-o zi dela mijlocul lunii Noembrie 1946, că a doua zi va avea loc întâlnirea. Atunci eu am aranjat cu PATRASCANU ca el să vină la mine acasă pe la orele 19,30 cum a mai fost de câteva ori, să lase mașina și să spună gafeurului și agentului de însoțire să vină între orele 23-24 să-l ia înapoi. În jurul orei 8, IONESCU-BALACEANU trebuia să vină să vadă dacă mașina lui PATRASCANU a plecat și în caz afirmativ, să vină el însuși în garsonieră să ne arunce că a sosit. Dacă mașina lui PATRASCANU nu era plecată, BALACEANU trebuia să telefonase dela o căruță și să atunce noi să știm că mașina este acolo și nu am fi putut pleca. În caz de plecare, eu trebuia să spun soției mele care era bolnavă în pat că merg în vecini, la HANI BRAUNER, care locuia numai la 3 case departare de mine.

IONESCU-BALACEANU trebuia să ne conducă și tot el trebuia să ne aducă. I-am comunicat lui STARCEA înțelegerea făcută cu PATRASCANU. La ora fixată PATRASCANU a venit la mine. Apoi a venit BALACEANU și ne-a luat cu mașina sa.

Intrebare ZILBER

Când ai aranjat aceasta cu STARCEA?

Răspuns

Cu două zile înainte am aranjat cu STARCEA în înțelegere cu FOGONEANU.

Intrebare ZILBER

Cine a fixat ziua întâlnirii?

Răspuns

Eu, STARCEA cu FOGONEANU. Am uitat să dau un detaliu. PATRASCANU mi-a spus că-l anunț cu cel puțin o zi înainte despre data întâlnirii ca să nu aibă cumva o gedință, așa că STARCEA știa că trebuie să mă anunțe cu 48 ore înainte, pentru că trebuia să-l anunț la timp pe PATRASCANU.

Intrebare ZILBER

Da aveai misiunea să-l aduci pe PATRASCANU acolo. Atunci PATRASCANU trebuia să accepte data fixată de alții?

Răspuns

PATRASCANU a fost de acord în acest sens, dar cu condiția să-l anunț dinainte.

Întrebare ZILBER

Dar totuși, întâlnirea nu era în funcție de PATRASCANU?

Răspuns

Întâlnirea nu era propriu zis în funcție de PATRASCANU. Aceasta era în curent și obligat de rege pentru acțiune. Întâlnirea trebuia să aibă loc în orice caz; numai atât trebuia, ca PATRASCANU să fie liber în momentul întâlnirii.

Întrebare ZILBER

Cine te-a anunțat pe dă despre ziua fixată pentru întâlnire?

Răspuns

A venit STARCEA la mine la institut și mi-a spus că întâlnirea are loc a treia zi de-acum și am aranjat ca BALACANU să vină cu mașina lui să ne ia, pe mine și pe PATRASCANU.

Întrebare ZILBER

Aranjamentul cu BALACANU cine l-a efectuat?

Răspuns

STARCEA, după ce stabilisem acest lucru la Institutul de Conjunctură.

Întrebare ZILBER

Ce persoane au participat la a doua întâlnire?

Răspuns

Au participat: PATRASCANU, HALL, ALEX, STREANESCU, STARCEA și eu.

Întrebare STARCEA

Confirmi dă cele arătate de ZILBER?

Răspuns

În primul rând, nu am fost la Institutul de Conjunctură și n'am organizat nici prima și nici a doua întâlnire. A rămas stabilit ca ZILBER, după ce discută cu PATRASCANU să-l anunțe pe POCOMIANU, nu pe mine, când va avea loc întâlnirea, care depindea de PATRASCANU și nu de noi; PATRASCANU trebuia să hotărască, în ce privește organizarea întâlnirii, de aceasta s'a ocupat POCOMIANU și eu NEAMTU.

Nu am știut cum au venit PATRASCANU și ZILBER la întâlnire și de aceea nu știu cu ce fel de mașină au venit. În orice caz, înăd, eu nu am avut nimic de aranjat cu BALACANU în legătură cu mașina. De altfel, nici nu era nevoie ca BALACANU să vină să-l ia, deoarece ZILBER cunoștea casa lui NEAMTU. Pe de altă parte, a în-
tr-duce în chestiunile noastre înăd o persoană - pe BALACANU -

./.

Arestat,

H. Zilber

nu era un lucru nelăsat și să fi avut și eu cunoștință de aceasta. 49

În ce privește persoanele care au participat la întâlnire, arăt că eu sunt următoarele: POCOMANU, eu, RADU BUZESTI, PATRASCANU, ZILBER și STANESCU. CILIA SCORSCU POCOMANU a mai fost la a doua întâlnire, ci numai CILIA DIMITRESCU. Eu confirm că ar fi participat HALL. Aceasta nu este adevărat.

Întrebare ZILBER

Ce ai de spus la cele arătate de STARGEA?

Răspuns

Am de arătat următoarele: PATRASCANU nu putea veni nici cu mașina lui, nici cu mașină de plată și nici cu tîmbușul. În ce privește prezența lui HALL, aceasta era necesitatea de însoți obiectul acțiunii pe care el o conducea.

Întrebare STARGEA

RADU BUZESTI a fost la întâlnire?

Răspuns

În mod absolut sigur, a fost.

Întrebare STARGEA

Îți poți aduce aminte de anumite amănunte în legătură cu prezența lui RADU BUZESTI în casa lui NEAMTU, la a doua întâlnire?

Răspuns

Da. Îmi aduc aminte că RADU BUZESTI a avut însoțirea mea adătea la geam și să observe venirea persoanelor care participau la întâlnire, pentru ca apoi NEAMTU să deschidă ușa. După aceea, RADU BUZESTI a avut însoțirea de a se ocupa de pick-up - și îmi aduc aminte că am făcut o glumă, apunându-i la un moment dat lui RADU BUZESTI: "oprește gramofonul, că doar ești inginer".

Întrebare ZILBER

Ce ai de spus la cele arătate de STARGEA?

Răspuns

Eu confirm participarea lui RADU BUZESTI, pe care nici nu-l cunosc. Cît despre faptul că ar fi stat cineva la pândă la geamuri, arăt că așa se prezintă acolo situația, însoț de la geam nici nu se poate vedea pe trotuar.

Întrebare STARGEA

Ai auzit ce a spus ZILBER? Ce ai de spus?

Răspuns

Sunt absolut sigur că RADU BUZESTI a făcut de pândă la geam. Îmi aduc aminte și de costumul cu care era îmbrăcat, deosebit țeșturii fiind asemănător cu ochiulele de faguri.

Întrebare ZILBER

După indicațiile date de STARGEA, nu-ți aduci aminte?

Arătată
H. Zilber

Răspuns

Da-l cunosc pe RADU BUZEȘTI, nu știu cum arată la față.

Întrebare ZILBER

Cine v-a primit pe dâ el și PATRASCANU la casă?

Răspuns

Se-a primit NEAMTU.

Întrebare ZILBER

La intrare ați sunat?

Răspuns

Da, am sunat.

Întrebare STANCU

Arată dâ, cum ai fost primit la casă?

Răspuns

Când am venit, eu n'am găsit imediat casa, îned am fost observat când am trecut pe acolo. Când am văzut că sunt observat n'am întors la ușă și când am intrat l-am văzut pe NEAMTU sau RADU BUZEȘTI la intrarea din afară. De acolo am intrat în garaj și mi s'au făcut semne că ușa era deschisă. N'am sunat, știu precise acest lucru; era astfel aranjat ca cei care veneau, să nu sune la ușă și să treacă fără să aștepte până se deschide. Trebuia văzut prin observare orice persoană care venea și să nu aștepte deloc la ușă.

Întrebare STANCU

Ce persoane au participat la această întâlnire?

Răspuns

La această întâlnire au participat: PATRASCANU, ZILBER, ȘTEFĂNESCU, POCHERANU, RADU BUZEȘTI și eu mine. NEAMTU și CAMIL DEMETRESCU se aflau și ei în casă. Despre CAMIL DEMETRESCU știu că l-a adus pe ȘTEFĂNESCU, întrucât acesta nu cunoștea casa.

Întrebare STANCU

Îți amintești dacă s'a servit o gustare, cu prilejul celei de a doua întâlniri?

Răspuns

Da, la aflărit NEAMTU a servit o gustare.

Întrebare STANCU

Ești sigur că NEAMTU a servit-o?

Răspuns

În afară de mine și NEAMTU, nu mai erau acolo decât RADU BUZEȘTI și CAMIL DEMETRESCU. Cred îned că NEAMTU a servit gustarea, pentru că altfel nici nu mi-ar fi putut explica cum la plecare i-am spus lui NEAMTU că vinul era bun. Îmi aduc aminte că am plecat cu un taxi și eu făceam pe beatul.

./.

Arătați.

H. Filă

Intrebare ZILBER

Da continui să negi că a fost la întâlnire și RADU

BUZESTI?

Răspuns

Da.

Intrebare ZILBER

Arată data ce discuții au avut loc la această întâlnire?

Răspuns

La această întâlnire, POGONIANU a arătat, pe baza informațiilor luate în urma primei ședințe, care este situația reală a grupărilor paramilitare național-țărănești, spunând că până la urmă nu a aflat totul. A dat cifra de 600-700 oameni instruiți, aflați la București și în restul țării.

STARCEA a dat date asupra grupului paramilitar al palatului și măsurile care s'au luat în urma discuțiilor care au avut loc în ședința precedentă; a spus că s'a făcut un comandament unic compus din reprezentanți ai PNT și a palatului, care era format numai din ofițeri specialiști. Îmi aduc aminte că s'a pomenit și un nume conspirativ al unui ofițer specializat în luptele de stradă, anume "Dorotheea".

Intrebare ZILBER

Cine a vorbit despre aceasta?

Răspuns

Mi-am aduc aminte că STARCEA sau POGONIANU.

Intrebare ZILBER

Cine mai făcea parte din acel comandament?

Răspuns

"Toma", "Dorotheea" și alții. S'a luat hotărârea unei verificări a tuturor situațiilor și anume să se formeze lo echipe de câte 2 oameni care să verifice grupurile paramilitare și să vadă ce fel de oameni sunt și ce fel de armament au. Alte lo echipe flotante trebuiau să plece în provincie pentru a face aceeași operațiune de verificare a oamenilor. Acest comandament unic și-a luat angajamentul că până în Decembrie 1946 sau Ianuarie 1947, să recruteze până la 10.000 oameni, într-o formațiune sau alta. Comandamentul unic nu era numit sus, ci și jos, având pe strâns principalii responsabili care erau din ofițeria palatului.

Aceste informații detaliate le-a dat POGONIANU. STARCEA le-a confirmat. După aceea AL. STEFANESCU a spus că a verificat o serie întreagă de organizații răzlețe și că au o structură etero-

geneă, fără valoare militară și după discuțiile avute am ajuns la concluzia că toate aceste organizații să fie luate să

./.

Arătați

H. ZILBER

funcționeze singura, pentru a da de lucru poliției și în apărarea acestor organizații răzlețe și funcționeze adevaratele organe paramilitare care să dea lovitură de stat.

În ceace privește unificarea serbiciului de informații nu-mi amintesc dacă la prima sau la a doua ședință, s'a ajuns la concluzia că această unificare nu are sens, din motive conspirative și că din motive organizatorice rămâne fiecare ca organ de informații de sine statător, însă urma să ni se comunice nouă toate informațiile care ar putea interesa în lovitură de stat.

PATRASCANU s'a declarat de acord și a întrebat care este situația armamentului, a celor 150-200 pistoale mitraliere ale lui STEFANESCU și a arătat că cu câteva revoloare nu se poate face o lovitură de stat.

HALL a precizat că un depozit cu circa 2.500 mitraliere ce se află în Jugoslavia, stă la dispoziția noastră. S'a hotărât ca AL. STEFANESCU să ia legătura cu rezidentul jugoslav, întrucât mitralierele ne sunt puse la dispoziție pe plecurile de pe Dunăre.

Am arătat apoi PATRASCANU și cu mine că problema principală nu sunt autoritățile obșnuite de stat, ci Partidul Comunist Român care este principala rezistență în contra acțiunii noastre. Poi am spus și toți au fost de acord, că problema principală la lovitură de stat este aceea că trebuiesc lichidați conducătorii partidului, sindicatelor, activiștii de frunte din București și din provincie. Lui PATRASCANU și mie mi s'a cerut să aducem listele activiștilor din București și din provincie, în care să arătăm exact casa, telefonul, care sunt părinți, astfel ca în momentul loviturii de stat toți accepția să fie arestați și împușcați.

Cu privire la o propunere a mea sau a lui PATRASCANU pentru absoberarea recrutaților, eu am mai propus să se dea fioculă care aduce un membru într'un grup paramilitar al palatului sau al PNT câte o monedă de aur drept recompensă. HALL a spus că el pune la dispoziție 40.000 de monede, iar STEFANESCU a spus că avea la dispoziție 20.000 monede. Cum era suficientă în scopul arătat. Deasemenea am propus ca foștii militari cari lucrează cu noi să fie plătiți cu o sumă lunară echivalentă gradului imediat superior, pentru ca oamenii să fie stimulați. Acestea au fost discuțiile la a doua întâlnire dela PAMTU.

Întrebare STARGER

Da, confirmi cele spuse de ZILBER?

Răspuns

Nu confirm, ZILBER prezintă vag situația discuțiilor dela cea de a doua întâlnire. Confirm faptul că STEFANESCU

./.

Arestat.
H. ZILBER

s'a schimbat să răspundă la întrebarea mea și la chestiunile pe care eu le-am pus acolo cu privire la coordonarea activității rețelei anglo-americane cu activitatea mișcării noastre; STEFANESCU a spus că nu știe de această chestiune, că nu este o chestie actuală și nu-i vede utilitatea. Confirm că erau și unii membri cari îi vedeau utilitatea, însă nimeni altceva. În ce privește existența acestui comitet din care făcea parte "Tom" și ceilalți, n'am auzit niciodată de acest lucru, întrucât asemenea chestiuni trebuiau făcute după ce primeam instrucțiuni precise de la GRIGORE BUCSTI din străinătate. Așa cum spune ZILBER, înseamnă că deja conducerea militară a fost formată. Nu știu cine a făcut aceasta. Poate ar putea indica ZILBER cine se ocupa cu conducerea militară. Chestiunea cu aurul a fost o problemă pusă în momentul când aveam nevoie nu de 40.000 de monede ci de mult mai mult.

Întrebare STARCEA

De confirmi data din cele arătate de ZILBER?

Răspuns

Confirm două chestiuni, în legătură cu STEFANESCU. În primul rând nu că STEFANESCU ar fi verificat niste organizații existente, ci că mi-a făcut mie un reproș pe următorul ton: "da de unde știți că noi am avea organizații?". Eu însă știam din discuțiile avute cu HALL (care nu era prezent la întâlnire, cum afirmă ZILBER) că atât americanii cât și englezii cunoșteau anumite organizații răzlețe. STEFANESCU, în discuții, a minimalizat existența unor asemenea organizații.

Confirm apoi faptul că STEFANESCU a fost în contra înglobării imediate a unor organizații engleze în mișcare, nu-mi aduc aminte exact de motivele invocate de el, că trebuia să existe un paravan și în spatele lui trebuia să se facă altul, în tot cazul STEFANESCU lăsa foarte vagă chestiunea coborârii serviciilor burghize și americane și astfel am rămas demagogiți văzând că fiecare voia să lucreze pe cont propriu. Aceasta a fost atitudinea mea față de STEFANESCU, care pentru prima dată s'a pronunțat în această chestiune.

Întrebare STARCEA

Confirmi discuția cu privire la monede?

Răspuns

N'am știut despre acest lucru și așa fi fost curios să știu.

Întrebare STARCEA

Cine urma să fie asasinat?

Răspuns

N'am știut, în această privință, niciodată lucrurile

A. H. W.

arătate de ZILBER. Totuși s'a discutat ceva în această chestiune. Nu era vorba însă de atentate contra persoanelor din conducere, ci de atentate împotriva membrilor guvernului. Îmi aduc aminte că ZILBER a vorbit despre acest lucru la un moment dat și mie mi se făcuse reze pe spinare, pentru că era vorba de problema unor atentate împotriva unor persoane care dețineau posturi cheie ori de comandă, cum ar fi ministrul de interne, de război, etc.

Intrebare STARCEA

Dă confirmi; deci, că era vorba de unele atentate care trebuiau avertizate. Cine a ridicat chestiunea necesității atentatelor?

Răspuns

Cred că ZILBER.

Intrebare ZILBER

Confirmi că dă ai ridicat chestiunea atentatelor?

Răspuns

Este posibil, era vorba de a împușca în masă, toți șefii începând de la Comitetul Central și până jos.

Intrebare STARCEA

Știi dă să spui precis, cine a pus problema atentatelor?

Răspuns

Ar însemna să mint dacă ăș spune că-mi aduc aminte că a pus-o chiar ZILBER. Știu că era vorba de oameni care trebuiau să fie împușcați și știu că această problemă a ridicat-o ori PATRASCU NU ori ZILBER.

Intrebare STARCEA

Cine urma să finanțeze toată această acțiune?

Răspuns

Anglo-americianii. Noi cerusem aceasta în "memorandum".

Intrebare ZILBER

Confirmi dă acest lucru?

Răspuns

Confirm. Bani urmau să fie și de la americani și englezi de ȘTEFĂNESCU.

Intrebare STARCEA

La întâlnire ce s'a discutat cu privire la bani?

Răspuns

S'a discutat cererea noastră cu privire la bani. Noi consideram că este necesară o sumă mare de bani, care trebuiau să ne fie dați de americani și pe care în acel moment nu-i aveam. Nu pentru a cumpăra oameni aveau nevoie de bani - cum a arătat ZILBER - ci pentru a cumpăra armament, căci americanii ne-au spus

clar că nu pot să ne dea argument decât în cazul declarării unui război, în ce privește chestiunea cu băncile și glesurile din Jugoslavia, am această pentru prima dată acum.

Intrebare ZILBER

Cine urma să asasineze pe dl. GHEORGHIU DEJ?

Răspuns

Nu erau fixați oamenii și nu era vorba de un atentat cu revolvere.

Intrebare ZILBER

Da ai spus într-o declarație anterioară cine urma să-l omoreze pe dl. GHEORGHIU DEJ.

Răspuns

Aceasta a fost în anul 1945, cu prilejul întâlnirilor dela palat, unde erau STARCEA, ALEX. STEFANESCU, un general, POCOMANU, PATRASCANU și regele, ALEX. STEFANESCU trebuia să organizeze ca doi indivizi, îmbrăcați în uniforme militare sovietice, să execute atentatul. Acest lucru mi l-a spus PATRASCANU.

Intrebare STARCEA

Confirmi dă cele spuse de ZILBER?

Răspuns

Nu confirm.

Intrebare STARCEA

Ce confirmi dă în legătură cu discuțiile privitoare la bani și la atentate, cu prilejul celui de a doua întâlniri dela NEANTU?

Răspuns

Nu confirm că am discutat cererea noastră de bani, de care aveam nevoie pentru procurarea de armament. Confirm că s'a vorbit de atentate contra unor membri ai guvernului, a acelor care aveau conducerea efectivă și erau considerați de noi ca oameni de încredere ai URSS. Chestiunea se referea numai la persoanele care constituiau pentru noi un pericol, oameni cheie în conducerea guvernului.

Intrebare ZILBER

Ce ai de spus la cele arătate de STARCEA?

Răspuns

Nu confirm cele arătate de STARCEA, deoarece noi am discutat despre o împușcare în masă, pe lângă faptul că am pomenit numele unor persoane din guvern. Ca principiu general, era împușcarea în masă și cazul unei lovături de stat. Nu s'a pus problema cine pe cine va împușca, ci pe baza listelor despre care am vorbit, trebuiau făcute recunoașteri prealabile. În aceeași noapte când s'ar fi dat lovitura de stat, telefoanele ar fi fost între-

rupte peste tot.

Intrebare ZILBER

Dece trebuiau împuşcaţi şi nu arestaţi?

Răspuns

Pentru a nu putea fi eliberaţi de eventuali partizani organizaţi şi apoi să lovească în noi.

Intrebare STANCIU

Confirmaţi data celei arătate de ZILBER?

Răspuns

Nu confirm.

Intrebare STANCIU

Arată data care au fost discuţiile dela întâlnirea a doua dela NEAMTU?

Răspuns

Discuţiile au fost următoarele: POŞONIANU a arătat, la început, situaţia în care ne aflam şi scopurile noastre. Dar mai înainte de aceasta, nu am stat de vorbă cu toţi împreună, ci pe grupuri. Ştiu precis că am vorbit într'un grup aparte, cu PATRASCANU şi POŞONIANU, chestiunea ca PATRASCANU să-l vadă pe GRIGORE N. BUCĂREŞTI în străinătate.

Intrebare STANCIU

Arată data ce s'a discutat între toţi participanţii?

Răspuns

Între toţi participanţii, s'a discutat cu multe amănunte toate problemele tehnice care s'au pus pentru organizarea mişcării, problemele băneşti, problema armamentului ce trebuia cumpărat în ţară, problema persoanelor ce trebuiau să fie recurtate şi a ne cunoaşte ţelul final. Deasemenea s'a discutat chestiunea serviciului curierilor cu străinătatea.

Intrebare STANCIU

Preţeză data ce amuz s'a discutat despre curierii cu străinătatea?

Răspuns

Este vorba de curieri între Jugoslavia-România, Ungaria-România, Polonia-România, etc. în scopul de mişcări din celelalte ţări vecine să aibă legături cu noi în momentul acţiunii. Aceste lucruri urmau să fie puse la punct de către reţelele anglo-americane, care cunoşteau situaţia din ţările dinprejur. Tot odată s'a discutat despre crearea legăturilor cu cei din Austria şi Germania. S'a vorbit atunci de utilizarea românilor care se aflau în serviciul anglo-americanilor şi care făceau şcoală specială în zonele din Apus, mai mulţi legionari.

./.

Arrestaţi,

H. F. H.

456

454

S'a discutat și despre problema războiului. HALL și HAMILTON ne arătau mai înainte nouă că războiul este iminent. Dar la întâlnirea noastră, PATHASCANU și ZILBER, care veneau de la Paris și în special PATHASCANU, nu erau de părere că aceasta era o chestiune atât de rapidă.

S'a discutat ipoteza retragerii parțiale a trupelor sovietice din Austria, în momentul semnării tratatului, ca fiind un moment prielnic de răsturnare a regimului din România, semnarea tratatului urmând să aibă loc până în 6 luni. PATHASCANU nu credea în declanșarea războiului, dar în aceasta credea.

Deși s'au discutat toate problemele de organizare și de lucruri practice, necesitatea de a crea în țară diferite puncte de depozite sanitare, de medicamente, de hrană, de armament, muniție etc.

Intrebare ZILBER

Da confirmi că s'au discutat aceste lucruri?

Răspuns

S'au atins indirect și lucrurile acestea.

Intrebare STARCIA

Ce ai de spus la ceea ce a arătat ZILBER?

Răspuns

Noi am discutat toate aceste chestiuni, pe care le discutaserăm anterior cu HALL și HAMILTON și pe care ZILBER și PATHASCANU nu le cunoșteam.

Intrebare ZILBER

Da ce ai de spus?

Răspuns

Toate aceste detalii le-am cunoscut anterior.

Intrebare STARCIA

Arată dă altceva ce s'a mai discutat?

Răspuns

S'a mai discutat în legătură cu banii, chestiunea ca până la primirea banilor de la englezo-americani, banii să fie furnizați de bogătașii din țară.

Intrebare ZILBER

Da confirmi acest lucru?

Răspuns

Da, confirm.

Intrebare STARCIA

Cine a dat această idee?

Răspuns

GRIGORE BUZINTI. Chestiunea a fost conștientă în

documente. BUZESTI spune că o persoană ca mine, cunoscut fiind ca un om bogat, putea să fac această operațiune, să dau eu bani înainte până primeam dela americani.

Intrebare STARCEA

Ce s'a stabilit cu prilejul celei de a doua întâlniri?

Răspuns

S'a stabilit un punct foarte important: că PATRASCANU colabora cu noi atât la sută.

Intrebare ZILBER

Confirmi acest lucru?

Răspuns

Confirm acest lucru.

Intrebare STARCEA

Ce s'a mai stabilit?

Răspuns

S'a stabilit că ZILBER va aranja viitoarea întâlnire între HALL și PATRASCANU, care nu se văzuseră, - pentru că PATRASCANU să-și dea confirmarea personal lui HALL și HAMILTON în sensul că avem tot sprijinul lui în guvern.

Intrebare STARCEA

Altfel, ce s'a mai stabilit?

Răspuns

În principiu s'a stabilit coordonarea serviciilor de spionaj anglo-americane cu conducerea mișcării noastre. Chiar s'a pus problema, nu știu dacă ZILBER sau ȘTEFĂNESCU a spus acest lucru, că va veni un specialist din străinătate, un francez, un om care a lucrat în "magula" și că acesta ar urma să coordoneze problema informațiilor.

Intrebare STARCEA

Cine a ridicat această problemă?

Răspuns

Problemă a fost discutată de ZILBER și ȘTEFĂNESCU.

Intrebare ZILBER

Cine era specialistul care trebuia să vină?

Răspuns

Nu știu; aveau specialiști.

Intrebare STARCEA

Cine trebuia să ia contact cu acel specialist de care ai vorbit? Cine-l aducea?

Răspuns

Urma să vină clandestin, adus nu de noi, ci de serviciul de spionaj englez și american.

./.

Arestat i,

H. F. H.

Intrebare STARGA

Ce s'a stabilit în legătură cu un alt contact al lui PATRASCANU?

Răspuns

S'a discutat și stabilit despre contactul lui PATRASCANU cu GRIGORE BUZESTI în străinătate.

Intrebare STARGA

Cum s'a pus această problemă?

Răspuns

Am discutat acest lucru în camera de culcare a lui NRAMTU. Discuția a avut loc între POGONENI, PATRASCANU și cu mine. În acel moment ZILBER stătea de vorbă cu ȘTEFANESCU și RADU BUZESTI.

Intrebare STARGA

Ce ați vorbit despre contactul pe care trebuia să-l ia PATRASCANU cu GRIGORE NICULESCU BUZESTI?

Răspuns

POGONENI i-a arătat lui PATRASCANU că vorbise cu GRIGORE BUZESTI, înainte de plecare, despre următoarea chestiune: ca PATRASCANU după ce va fi pus în curent cu acțiunea noastră, să stabilească un contact cu GRIGORE BUZESTI, care era șeful comitetului din străinătate ce urma să fie recunoscut de anglo-americani, comitet ce urma să se transforme într-un nou guvern român în exil. GRIGORE BUZESTI urma să mențină contactul cu PATRASCANU în diverse chestiuni, să stabilească condițiile de bază în legătură cu atragerea unor persoane din guvern, care să colaboreze cu noi în situația viitorului guvern în formare. PATRASCANU, fiind comunist și ministru de Justiție, nu putea să apară pe față.

Se pusesse problema că un reprezentant al Partidului Comunist, cum era PATRASCANU, în caz de război, trebuia să intre în compunerea comitetului național, ori dacă PATRASCANU fugea în străinătate, el trebuia să reprezinte un partid «comunist național» de o nuanță antiovietică. Pentru a nu periclitiza securitatea persoanei sale, PATRASCANU trebuia să nu comită imprudente. El nu avea nici un pretext ca să-l poată vedea pe MANIU, BRATIANU și TITEL PETRESCU în anul 1946 cîcioc ar fi putut duce la descoperirea trădării sale. De aceea PATRASCANU trebuia să discute cu GRIGORE BUZESTI, care avea prăcură generală dela MANIU și ceilalți. Întîlnirea lui PATRASCANU cu GRIGORE BUZESTI a avut loc în 1947.

În afară de chestiunea înțelegerii politice pentru viitor mai era și chestiunea tratatului de pace, care nu era încă semnat. Cum discuțiile semndrii sale nu erau încă terminate, i se cerea lui PATRASCANU să se opună unor anumite poziții. POGONENI i-a spus lui PATRASCANU ca și în această chestiune să se pună dinainte de acord

./.

Arșotati.
H. B. W.

cu GRIGORE BUZESTI.

Întrebare STARGEM

Alteceva ce s'a mai stabilit la sedința cu ZILBER și alții.

Răspuns

Nu s'a mai stabilit nimic altceva.

Întrebare ZILBER

Am auzit cele declarate de STARGEM. Ce ai de spus?

Răspuns

N'am asistat la convorbirea dintre PATRASCANU, POCOMENU și STARGEM, îned PATRASCANU mi-a spus că nu știe dacă va mai fi trimis în străinătate; îned el a spus că dacă va fi trimis în străinătate, se va întâlni cu GRIGORE NICULESCU BUZESTI.

Am vorbit cu PATRASCANU și despre chestiunea platformei politice.

Întrebare ZILBER

Confirmi că cele create de STARGEM?

Răspuns

Confirm, dar nu în întregime. În esență îned, știu toate acestea dela PATRASCANU.

Întrebare STARGEM

Aveti că dacă întâlnirea proiectată între PATRASCANU și HALL a avut loc.

Răspuns

Nei discutam chestiunea întâlnirii lui PATRASCANU cu HALL, pentru că PATRASCANU s'a dat o confirmare celor borduri sale. Această întâlnire a avut loc, așa mi-au spus HALL și HAMILTON. Despre aceasta am discutat cu POCOMENU și RADU BUZESTI.

Întrebare ZILBER

STARGEM a spus că la întâlnirea dela HANU s'a stabilit să organizezi întâlnirea dintre HALL și PATRASCANU. Confirmi aceasta?

Răspuns

Nu confirm, pentru că HALL era de față. Chiar dacă nu ar fi fost de față, i-aș fi comunicat eu. El avea mare încredere în mine.

Întrebare ZILBER

Era necesară o întâlnire între HALL și PATRASCANU?

Răspuns

Nu știu dacă era necesară această întâlnire.

Întrebare ZILBER

Când a plecat HALL din țară?

Răspuns

HALL a plecat în jurul lui 15 februarie 1946.

./.

Avant
H. Zilber

Intrebare ZILBER

PATRASCANU ce vreuca cu HALL mai inainte?

Raspuns

Fara PATRASCANU ni-a spus ceva despre aceasta, e posibil sa se fi intalnit.

Intrebare ZILBER

Este posibil sa se fi intalnit fara sa stiti data? Se putea duce la legatie? Se putea intalni cu HALL fara sa stiti data? Sa faci legatura?

Raspuns

Nu-mi amintesc daca PATRASCANU s'a dus mai inainte cu HALL. Am sa ma mai gandesc.

Intrebare ZILBER

Cand a avut loc urmatoarea intalnire secretei dela NEAMTU si cum ai fost convocat data?

Raspuns

Intalnirea secretei urmatoare dela NEAMTU a avut loc la sfergintul lunii Noiembrie, dupa alegeri. A participat STARGEM, POGONER-MUJALEX, STEFANESCU si eu mine, fara americani. STARGEM si POGONER-MUJALEX ne-au comunicat ca HALL a trebuit sa plece din tara, spunand ca acum vor continua noi activitatea pana la sosirea inlocuitorului lui HALL. S'a discutat despre contactul luat de AL. STEFANESCU cu residentul serviciului de spionaj jugoslav.

Intrebare ZILBER

Arata-mi ora si data cand a avut loc aceasta intalnire?

Raspuns

In a treia decada a lunii Noiembrie.

Intrebare STARGEM

Se ai de spus la cele declarate de ZILBER?

Raspuns

Atunci eu eram plecat la Bulci.

Intrebare ZILBER

Precizeaza data intalnirii?

Raspuns

Acasta era imediat dupa alegeri, intre 20 si 30 Noiembrie 1946.

Intrebare ZILBER

Cu ce poti dovedi ca STARGEM era la Bucuresti atunci?

Raspuns

Cu toate persoanele ce au participat la intalnirea arata de mine mai sus.

Intrebare STARGEM

Se ai de spus la cele arata de ZILBER?

./.

Arata-ti.

H. Filer

Răspuns

Aste exclus acest lucru, pentru următorul an POSONBANU s'a odatărit la sfârșitul lui Noembrie și a venit în ține cu soția. Înainte de aceasta a venit RADU BUZESTI imediat, după alegeri și a stat la mine până la Crăciun, POSONBANU a plecat după Crăciun.

Întrebare STANCU

Cu cine poți da dovadă că nu erai la București în acel timp?

Răspuns

Cu RADU BUZESTI, POSONBANU și toate persoanele dela Bulci. Ar însemna ca eu să fi fost la Bulci și să fi făcut de 3 ori nouăta la București. Am plecat din București în preajma alegerilor. Sram la Bulci pe ziua de 16-17 Noembrie, deci înainte de alegeri.

Întrebare ZILBER

După ce împrejurări ții dă minte că întâlnirea a avut loc după alegeri?

Răspuns

Pentru că în perioada aceea PATRASCANU era la Arad în campania electorală și venea din când în când. Țin minte că i-am comunicat. Poate că mă fi înșelat, este posibil.

Întrebare ZILBER

În acel moment, HALL era deja plecat?

Răspuns

Da, era plecat.

Întrebare ZILBER

În ce zi a plecat HALL?

Răspuns

Nu știu ziua, trebuia să iau masa la el și mie'a pus că a plecat la Viena.

Întrebare STANCU

Sta la câte întâlniri la NEAMTU ai luat parte?

Răspuns

Eu nu am luat parte la 3 întâlniri la NEAMTU, ci la două. Nu sunt sigur dacă n'am fost în 1947; îmi aduc aminte de o întâlnire unde s'a citit o scrisoare a lui GRIGORE BUZESTI, dar unde n'a fost și ZILBER, aceasta în 1947.

Întrebare STANCU

Sta ești sigur că nu a avut loc cea de a treia întâlnire arătată de ZILBER?

Răspuns

Sunt sigur.

Întrebare ZILBER

Prezintă ce s'a discutat la cea de a 3-a întâlnire, arătată de dta.

H. Filu

Răspuns

STARCEA și STEFANESCU au arătat că HALL a trebuit să plece, urmând a veni cineva în loc. I-am predat lui ALEX. STEFANESCU listele de conducători și activiști de partid ce urmau a fi primiți în momentul lăturii de stat, așa cum se stabilise la întâlnirea anterioară. După aceasta ele ne-a pus în cunoscință că a luat contact cu rezidentul spionajului jugoslav, că studiază problema că are documente la dispoziție transportării armamentului din Juoslavie și că le trebuie hârtii justificative pentru gofeuri și încredințări. Spunea că este necesar să se obțină astfel de hârtii justificative de la Ministerul de Război și de la Ministerul Justiției, fapt pentru care am spus că voi vorbi în problema aceasta cu PATRASCANU. S'a discutat de douăsprezece posturi de radio emisie recepție tip corp de armată, ca să facem legătura cu provincia. POGONIANU ne-a pus în legătură cu mersul recrutărilor, spunând că s'au făcut progrese.

Întrebare HILBER

STARCEA ce a spus?

Răspuns

Nu-mi aduc aminte. Imi scapă.

Întrebare HILBER

Ce a discutat STARCEA acolo?

Răspuns

eram cu toții puțin surprinși de întoarcerea lucrurilor prin plecarea lui HALL și HAMILTON.

Întrebare HILBER

Ai declarat anterior că STARCEA v'a comunicat că propunerile făcute mai înainte au fost aprobate de comandamentul unio. Iți amintesci?

Răspuns

Da, STARCEA a spus că au fost aprobate de acel comandament format din "Toma", "Dorotheea", "Tudor", "Albastros", etc.

Întrebare HILBER

Ai mai declarat că STARCEA v'a comunicat că serviciul de recrutare a luat ființă sub comanda lui "Tudor". De aceasta îți amintesci?

Răspuns

Da, și că s'a început studiul fiecărui om în parte pe foi matricole de la minister.

Întrebare HILBER

Ai spus la anchetă că STARCEA și POGONIANU au vorbit de depozite de grenade.

Răspuns

Da, au spus că se aflau în țară depozite neidentificate.

H. Hilber

484
H62

și cunoscută de comandament.

Intrebare ZILBER

Dar în legătură cu STEFANESCU și oamenii de care dispune el pe Dunăre pentru transportarea armamentului, nu ai arătat anterior?

Răspuns

Da, am arătat aceasta.

Intrebare ZILBER

Dar în legătură cu oamenii lui STEFANESCU, care cunosc rețeaua telefonică?

Răspuns

Atunci am făcut o confuzie în ceea ce privește telefonul STEFANESCU a spus că are oameni bine plăsiți, care cunosc rețeaua și că are oameni pentru fixarea loc. punea că fixează un punct la Braila. Altcuva nu mai țin minte.

Intrebare STANCIU

Confirmi că cele spuse de ZILBER?

Răspuns

Eu le confirm. Eu am luat parte la o a treia întâlnire la NRABU în toamna 1948. Fiecui din ei am vorbit despre "Doctoresca", "Tudor", "Albăstru", despre recrutări pe listele ministerului. Mi amintesc însă de discuția cu STEFANESCU în legătură cu telefonul. Confirm acest lucru, dar aceasta s-a vorbit la întâlnirea a doua.

Intrebare STANCIU

Ce a spus STEFANESCU în legătură cu telefonii?

Răspuns

STEFANESCU a spus că ar mijloace de a bruta telefoanelor având la dispoziție telefoane pe DUMĂNEȘTEA, ceea ce la 28 August 1944, interceptase foarte convorbirile nemților. În adevăr, când am vorbit despre a doua întâlnire dela NRABU, am omis de a da și acest punct.

Intrebare ZILBER

Aceasta s'a discutat repetitor la telefoane?

Răspuns

Da, chestiunea era mai complicată; era vorba de tăierea firilor, a legăturilor telefonice în totă țara.

Intrebare ZILBER

Cu ce dovezi poți că a avut loc o a treia întâlnire la NRABU?

Răspuns

Nimic cu PATRASCU; Dacă cei doi neagă n'am alte dovezi.

./.

Arestati.

H. Filcu

Prezentul proces-verbal de confruntare a fost citit 465
noi și corespunde întocmai celor declarate de noi.

Prezentat,

H. Iliu

ss. Stăncă Ion Mocioni

Confruntarea a fost făcută de noi:

Lt.col. de Securitate
I. Soltutiu

Cpt. de Securitate C
G. Corari

Lt.maj. de Securitate
V. Văntaru

Hoianu

466
464

PROCES VERBAL DE CONFRUNTARE
=====

Intre avestații HENRIET ZILBER și IOAN MOGOSONI STARCEA
din ziua de 14 Iulie 1943, făcut în București

Confruntarea a început la ora
" o'a cîmpit " "

Intrebare ZILBER

Arată dta unde ai avut prima întîlnire cu STARCEA,
după întoarcerea lui PATRASCANU de la Paris în primăvara anului
1947 - și ce s'a discutat cu acest prilej?

Răspuns

Prima întîlnire a avut loc la Jockey-Club între STARCEA
și mine. După ce am vorbit cu PATRASCANU, m'am dus să-l caut pe
STARCEA și el mi-a spus că nu are dispoziție de la rege să discute
cu mine și-mi va comunica după cîteva zile care este situația. Acea
ta s'a întîmplat pe la mijlocul lunii Martie 1947. Peste cîteva timp
STARCEA a venit la mine în birou, la Institutul de Conjunctură și
mi-a spus că are deoselegarea de la rege. Am aranjat cu dînsul o în-
tîlnire la mine la birou seara după ora 6, întîlnire carecum liberă
sub pretextul întîlnirilor de afaceri, întîlnire la care trebuia
să participe el, POGONIANU, A.L. STEFANESCU.

Această întîlnire a și avut loc la mine la birou. Au
venit STARCEA, POGONIANU și ALEX. STEFANESCU și le-am spus că pentru
orice eventualitate despre această întîlnire să se spună că ar
avea caracter de afaceri. Discuțiile s'au dus în jurul lui PATRASCA-
NU, ca să și în aa puteam face noi pentru ca să ajutăm mișcarea.
POGONIANU a luat cuvîntul și a repetat ce-mi spusese deja PATRAS-
CANU; a explicat motivele pentru care lovitura de stat a fost amîna-
ta pînă după retragerea Armatei Sovietice; condițiunile politice
interne, insuficiența recrutărilor și alte cauze de detaliu.

POGONIANU a spus că cu recrutările s'a ajuns la circa
600 grupe de câte 5 oameni; unificarea s'a făcut complet între
cele două formațiuni de luptă ale PNT-ului și palatului; că în
acel moment nu existau decît 600 grupe perfect instruite, foarte
bine cunoscute și un comandament unit cu armament suficient, împăr-
țit la șlagare. Cîreo 200 grupe au pistoale mitraliera și toți
cel 3.000 de membri ai organizației aveau revolvare tip Walter și

./.

Arastați,

H. Zilber

Ioan Mogosoni

cartușe și s'au împărțit și grenade și că lucrul continuă astfel
 s'a început organizarea pentru lupta diversioniștilor în munți și
 în unele centre. După aceea AL. ȘTEFĂNESCU a spus că a venit să aducă
 cu totul 700 pistoale mitralieră, 100 mitraliere grele și
 munițiile necesare și 3.000 revolvers Walter cu cartușe speciale
 cu capul retelat. Din acestea o parte le-a împărțit între grupe
 și restul erau în depozit pe la legațiile Statelor Unite și Anglie
 AL. ȘTEFĂNESCU a mai spus că a luat legătura - în urma dispozițiilor
 primite pe linia serviciului de spionaj britanic - cu
 PATRASCU, șeful legionarilor și că a avut câteva întrevederi cu
 el pentru o colaborare cu legionarii. ȘTARCEA a spus că s'au
 făcut recunoașteri în munți și în diferite locuri și se continuă
 cu instruirea diferitelor grupe, că s'au fixat centre de instruire
 în special la domeniile Coroanei, la Măndăstirea, Săroviște, Broșteni
 - și că chiar el are la Bulci - un centru de instruire unde se
 fac și trageri, având o carieră de piatră unde se folosește în
 mod obișnuit dinamită, și locuri unde se face vânătoare astfel că
 nu se putea observa că la acel centru al lui se face instruire
 și trageri, deoarece toată lumea știe că se face vânătoare și că
 la cariera de piatră se fac explozii cu dinamită. A spus că se
 înstrușesc acolo 60 de persoane, care pe măsură ce-și termină
 instruirea pleacă și vin alții. Aici sunt instruiți oamenii pentru
 lupte în munți, diversivane, sabotaj, etc.; centrul era la Bucoarești
 însă la Bulci s'a făcut instruirea cu aceștia, ca să-i pună la
 punct cu felul în care se face războiul civilizat nu se compară
 cu instruirea pentru front. Am întrebat ce ajutor putem da noi,
 grupul lui PATRASCANU, acțiunii și cu această ocazie FOGONEANU a
 spus că problema centrală este pătrunderea în partid și organi-
 zatiile muncitorești și în acest scop, ar trebui ca grupul lui
 PATRASCANU să ajute la intrarea în partid și organizațiile muncit-
 orești, sindicate, în aparatul de stat, etc. cam 1.500 membrii
 ai formațiunilor comunistelor unice, care să pătrundă în posturi
 de conducere; aceasta ar fi sarcina principală pe care ne-o fac
 ei nouă.

ALEX. ȘTEFĂNESCU ne-a spus că duce mare lipsă de mij-
 loace de transport ca să aducă muniții și armament, că nu poate
 utiliza anumite mijloace din anumite motive și că trebuie să-l
 ajutăm cu mijloace de transport și oameni care să asigure trans-
 portul. Am luat notițe de acestea și a rămas să arăt lui PATRASCANU
 și să discutăm deasemenea și despre hârtii justificative, carnet
 de partid, etc.

./.

Arestat,

H. Filu
 Ioan Cornușan

Intrebare ZILBER

Alteceva ce s'a mai discutat?

Răspuns

Nu mai țin minte.

Intrebare STARGEM

Confirmi dă cele arătate de ZILBER?

Răspuns

Nu confirm nici un singur cuvânt din cele spuse de ZILBER.

Intrebare ZILBER

Cu ce poți dovedi căde ce ai arătat dă, întâlnirea care a avut loc la dă?

Răspuns

Cu POGONIANU și AL. STĂPĂNESCU, care au fost acolo. În afară de aceștia, mai există și o măturie, care e mai vagă, aceea a mortorului VALERIU MINAI, un referent al Institutului de Conjunctură. El a venit la mine în birou și când a văzut că este lume, a ieșit de acolo. După aceea m'a întrebat dacă acolo nu a fost și STARGEM; mi-a spus că-l cunoaște pe STARGEM întrucât a fost pe vremuri bibliotecar sau ajutor de bibliotecar la palat. Este o persoană de statură mică și brunet.

Intrebare STARGEM

Il cunoști pe VALERIU MINAI?

Răspuns

Da, îl cunosc, a fost funcționar la palat.

Intrebare ZILBER

Când și unde a avut loc întâlnirea următoare cu STARGEM și ceilalți și ce s'a discutat la această întâlnire?

Răspuns

A doua întâlnire a avut loc la sfârșitul lunii Mai 1947. Eu l-am avertizat pe STARGEM, găsindu-l la Jockey-Club, și după ce am discutat cu PATRASCANU pot da răspunsul și am rugat să-l cunoască și pe ceilalți tot la fel, în cursul zilei, la ora 6, la Institutul de Conjunctură, pentru că după amiază nu venea nimeni acolo.

STARGEM a fost de acord și a doua zi a avut loc întâlnirea. Primul a venit AL. STĂPĂNESCU și după aceea POGONIANU și STARGEM. Le-am spus rezultatul la care am ajuns cu PATRASCANU; că să aranjeze intrarea în partid - la început - a unui număr de circa 100 oameni indicați de POGONIANU și că aceștia ar fi făcut la rândul lor "bulgăre de răpadă", unul recomandând pe altul. După aceasta am cerut să mi se dea lista celor 150 oameni

./.

*restul;

H. Filii

La documentul nr. 1

468
906

Intrebare STARCIA

Nu este cumva posibil ca ZILBER, ca expert probleme discutate în cadrul altor întâlniri între dsa. punându-le pe seama întâlnirilor dela Conjuratură?

Răspuns

Nici una dintre problemele pe care ZILBER le-a arătat aici, nu le pot confirma și mai cu seamă chestiunea cu cioma. N'am avut la ce protesta, fiindcă n'am auzit niciodată vorbindu-se de ea.

Intrebare STARCIA

Nici despre contactul lui STEFANESCU cu PATRASCU nu ai auzit nimic?

Răspuns

Am auzit cu mult mai înainte, că STEFANESCU era considerat că în timpul războiului a scăpat de urmărire pentru că se pusecă bine cu regimul dela 6 Septembrie 1940 prin legionari. Era un țărâniș simpatizat de legionari. Niciodată n'am auzit încă despre PATRASCU.

Intrebare STARCIA

Cum îți explici dta că e'a pus problema unificării unor grupuri subversive, de care dispunea STEFANESCU, cu grupuri de legionari, cu care STEFANESCU avea legături?

Răspuns

Niciodată STEFANESCU și ZILBER nu au vorbit despre organizațiile pe care le cunosteau în perioada aceea. Problema unificării organizațiilor ni e'a pus ulterior și n'am discutat această chestiune cu STEFANESCU, pentru că nu l-am mai văzut.

Intrebare STARCIA

Arată dta ce și-au spus POGONIANU și RADU BUZESTI despre contactul avut cu ZILBER și PATRASCANU, după întoarcerea dela Paris a acestuia în primăvara anului 1947?

Răspuns

Bu m'am întors în București în mai 1947. Înainte de aceasta nu am fost în Capitală. În mai 1947, mi s'au întâlnit POGONIANU și ulterior RADU BUZESTI, mi-au relatat cele discutate de ei cu PATRASCANU. Atunci ei nu mi-au spus unde s'au întâlnit, lucru pe care l-am aflat acum în cursul anchetei. N'am știut că ZILBER a fost la întâlnire. Bu știu că l-am văzut pe PATRASCANU și acesta i-a pus în curent cu faptul că s'a întâlnit în străinătate cu VISOLIANU și cu GRIGORE BUZESTI, ce aruncă a discutat cu acesta și de concluzii cu tras din acest contact și din cele ce au discutat cu PATRASCANU în urma reîntoarcerii acestuia. Nu mi-au spus nici ei

./.

Acestați,

H. Rău

Yakovlev

precis ce a discutat PATRASCANU cu VISCIANU, dar gtu in ⁴⁶⁹
ce a discutat PATRASCANU cu GRIGORE BUZESTI.

Intrebare STARGEM

Cine au fost prezenti la intalnirea lui PATRASCANU cu
POSCHEANU si RADU BUZESTI?

Raspuns

Amplii mi-au spus ca l-au vazut pe PATRASCANU, insa nu
mi-au spus unde, cine a participat si cine a aranjat intalnirea.

In ce priveste discutiile avute de PATRASCANU cu
GRIGORE BUZESTI, imi aduc aminte ca intervenise un fel de
acord intre GRIGORE BUZESTI si PATRASCANU cu privire la unele
elemente din guvern care ar avea o greutate in conducerea viitoa-
rei organizatii in general si cu privire la faptul ca desi pentru
moment, data fiind situatia internationala, trebuia de acceptat, nu
se putea merge inainte, iar BUZESTI nu dusesse insa tratative si nu
se hotarase cum sa procedere cu organizatia, - totusi in aceasta pe-
rioada de acceptare PATRASCANU urma sa continue sa lucreze cu noi.
Intr-o masura, PATRASCANU devenea un factor dintre cei mai importanti

Intrebare STARGEM

Dar despre unificarea organizatiilor n'a fost vorba?

Raspuns

Accepta s'a discutat mai tarziu.

Intrebare STARGEM

Arata dca ea intalnire secretă ați avut la NEAMTU
după aceasta și ce persoane au participat?

Raspuns

In cursul lunii Mai 1947, am avut la NEAMTU o intalnire
cu PATRASCANU, ZILBER, POSCHEANU si RADU BUZESTI.

Intrebare STARGEM

Care a fost scopul acestei intalniri?

Raspuns

Scopul acestei intalniri era tocmai de a discuta si-
tuatia izvoardă din discutiile duse de PATRASCANU cu GRIGORE BU-
ZESTI in strainatate si era deasemenea cererea lui PATRASCANU de a
se lăsa asupra unor chestiuni privitoare la noi.

Intrebare STARGEM

Îți amintești cu cine/loace au venit PATRASCANU și
ZILBER la această intalnire?

Raspuns

Imi aduc aminte ca au venit cu masina condusa de
BALACSEANU, stiu ca era o st caldă. Eu am venit cu tramvaiul. Imi am-
tesc ca BALACSEANU a fost însoțit de un orașean cu ZILBER cum să-l
aducă pe PATRASCANU.

Intrebare ZILBER

confirmi data acestei întâlniri?

Răspuns

Nu confirm. Nu am fost acolo în 1947.

Intrebare STABCEA

Cu cine se poate stabili că ZILBER a fost la întâlnire?

Răspuns

Cu ceilalți care au mai participat la întâlnire.

Intrebare STABCEA

Arată din ce s'a discutat la această întâlnire?

Răspuns

Întâlnirea era cerută de PATRASCANU. El era acela care a ridicat unele probleme și în cadrul ei a ridicat problema formei de conducere a acțiunii. GRIGORE BUCUREȘTI își criticase dezacordul său asupra faptului de a se trece la crearea de organizații de tot felul, iar pe de altă parte să se păgăsească la o organizare a unui "maquis" era prea devreme. Însă deoarece exista deja trebuia să fie unificat și PATRASCANU a ridicat această problemă: "cum urmează să faceți acest lucru?". S'a discutat această chestiune și s'a ajuns la concluzia că conducerea trebuie să aibă un comitet, că gafi grupurilor existente trebuie să constituie un comitet. De pildă grupul lui BUNOIU, "Sunșele Negre", "Bătăria Verde", sau grupul lui STABCEA sau orice altă organizație efectiv existentă, să fie unificate prin conducători care să formeze la momentul potrivit un fel de comitet. ZILBER a relevat faptul că nu era practic acest lucru și că problema principală care trebuia pusă era informarea. Anglo-americanii dădeau o mare importanță chestiunii informației, ori cum ar fi putut accepta gafi de organizații să vină la București, să se întrunească și să dea informații? De aceea s'a stabilit în principiu ca ZILBER pentru grupurile cunoscute americanilor și STABCEA pentru grupurile cunoscute englezilor să păstreze mai departe legătura în cenzul informațiilor. Apoi efectiv nu s'a luat o hotărâre cu privire la întrunirea sau crearea unui comitet, stabilindu-se numai că atunci când s'ar trece la crearea comitetului de conducere, gafi de grupuri vor fi consultați pentru găsirea unui comandant militar, care să conducă din punct de vedere militar tehnic, această acțiune.

Intrebare STABCEA

Alteceva s'a mai discutat?

Răspuns

S'a discutat, însă nu-mi aduc bine aminte ce.

./.

Aratăți,

H. ZILBER

Grigore Bucuressti

472
H. ZILBER

Intrebare ZILBER

Dta confirmi cele spuse de STĂRCEA?

Răspuns

Bu confirm, lucrurile erau atunci cu mult mai avansate. Eu nu am fost la această întâlnire. Se poate ca PATRASCANU să fi fost. Dar apa cum sunt prezentate lucrurile, nu este o acțiune.

Intrebare STĂRCEA

Cine v'a primit la această întâlnire?

Răspuns

Pe mine m'a primit NEAMTU. Pe ceilalți nu pot preciza cine i-a primit. Știu că eu am sosit devreme, n'eam fost ultimul. Mai târziu eu venit împreună, ZILBER cu PATRASCANU.

Intrebare STĂRCEA

Arată dta care a fost prima întâlnire pe care ai avut-o cu ZILBER în cadrul acestei activități completiste? Cine a mai participat la ea și ce s'a discutat?

Răspuns

În cadrul acestei activități completiste cu americani: HALL și HAMILTON, mi-aduc aminte precis că am avut o primă întâlnire cu ZILBER la locuința lui HAMILTON, după întoarcerea lui ZILBER din Paris, în Octombrie 1946. Casa lui HAMILTON era pe Aleea E. într-o stradă care ieșea în spatele str. Dorobanți, dela Piața Balcanică în sus, paralel cu șoseaua. M'am dus acolo cu RADU BUZEȘTI, mi-aduc aminte precis și am găsit pe HAMILTON și ZILBER în holul casei, am și luat cu ei o gustare și după aceea a venit și HALL. La urmelă de altfel, am plecat cu ZILBER, cu magina, cu HALL.

Intrebare STĂRCEA

Ce s'a discutat cu acest prilej?

Răspuns

S'a discutat cererea americanilor de a intra acum direct în legătură cu oamenii guvernului și ZILBER era reprezentantul lor, în calitate de om de încredere al americanilor față de noi, de mine și de RADU BUZEȘTI. Acolo s'a hotărât să se organizeze și prima întâlnire cu FOGONARIU la NEAMTU.

Intrebare ZILBER

Confirmi dta cele arătate de STĂRCEA?

Răspuns

Da, confirm.

Intrebare ZILBER

Atunci dece până acum ai susținut că nu-l cunoști pe

HAMILTON?

./.

Arăstați,

H. Zilber
J. Fogonariu

Răspuns

Credeam că este un alt ofițer, probabil.

Întrebare STARGEM

HAMILTON era prieten cu HALL?

Răspuns

Da, erau ca frații.

Întrebare ZILBER

Îta care era agentul lui HALL, nu-l cunoșteai pe HAMILTON? Cum se explică faptul?

Răspuns

Festruș nu am fost în București. M'am dus în locuința aceea din str. F. I-am găsit pe STARGEM. Cât despre RADU BUZ STI, afirm din nou că nu știu cum arată. Eu eram acolo în str. F. cu HALL.

Întrebare ZILBER

Cum arată HAMILTON?

Răspuns

Înalt, slab, păter, de înălțimea lui STARGEM, căpitan sau maior.

Întrebare STARGEM

Apa arată HAMILTON?

Răspuns

În arată apa, este o mare deosebire. E ceva mai mic ca mine, are puțin chelie pentru vârsta lui, are părul blond deschis.

Întrebare ZILBER

Acesta era?

Răspuns

În era acesta.

Întrebare ZILBER

Atunci la care american ai fost acasă?

Răspuns

Este posibil să fi fost la col. CHIRST.

Întrebare STARGEM

Cu ce amănunte mai poți da sprijini cele spuse?

Răspuns

Toate conversațiile erau duse în limba engleză și le-
întreținut ZILBER.

Întrebare ZILBER

Cu cine a i venit acolo?

Răspuns

Cu HALL.

./.

Arăstați,

H. ZIL

Joan Kucharski

Intrebare STARCEA

Ce ai de spus la cele declarate de ZILBER?

Răspuns

Când a venit HALL, ZILBER era deja acolo. Am plecat
imediat cu HALL.

Intrebare STARCEA

În ce ordine ați venit? Cine era în casa când ai
sosit dta?

Răspuns

Eu, ZILBER cu HAMILTON, apoi am sosit eu cu RADU BUZEȘTI
Pe urmă a venit HALL.

Intrebare ZILBER

Cu cine ai venit acolo?

Răspuns

Cu HALL.

Intrebare STARCEA

Ce ai de spus la cele declarate de ZILBER?

Răspuns

Atunci nu a fost cu HALL. Foarte că mai înainte a fost
acolo cu HALL, pentru că am văzut că îl cunoștea pe HAMILTON. Acolo
și nu la conjunctură, s'a hotărât ca să se aranjeze întâlnirea cu
POGOREL, care a avut apoi loc la NEAMTU.

Intrebare ZILBER

Confirmi dta cele arătate de STARCEA?

Răspuns

Da, confirm. Așa stau lucrurile. STARCEA a dat o serie
de amănunte. Cu uitarea de această convorbire căci nu era importantă.
În linii generale s'a discutat acolo că trebuie să avem o con-
vorbire.

Intrebare STARCEA

Ce mai ai de spus?

Răspuns

Cu acest prilej eu făcui cunoștința ZILBER cu RADU
BUZEȘTI.

Eu m'am tot prezentat, unde l-am prezentat pe BUZEȘTI
lui ZILBER. Acum sunt sigur că acolo l-am prezentat.

Procesul verbal de confruntare a fost citit de noi și
corespunde integral celor declarate de noi.

Confruntarea a fost făcută de noi:

Lt.col. de Securitate

I. Soltuțiu

Cpt. de Securitate

Gh. Bratu

Lt. maj. de Securitate

V. Văduva

Arătați,

H. Zilber

Ion Kriștina

416
474

PROCES VERBAL DE CONFRUNTARE

Intre creștații RADU NICULESCU-BUZESTI și HERBERT
ZILBER, din ziua de 14 Iulie 1958, făcând în București.

Confruntarea a început la ora

" 3' a terminat " "

Intrebare R. BUZESTI

cunoști persoana din fața d-tale?

Răspuns

Da, este dl. ZILBER.

Intrebare ZILBER

cunoști persoana din fața d-tale?

Răspuns

Da o cunosc, eu l-am văzut niciodată.

Intrebare BUZESTI

Ita ai declarat că-l cunoști pe ZILBER, ai fost vreodată în dupămnie cu acesta?

Răspuns

Niciodată.

Intrebare BUZESTI

Prezintă-te d-ta cîm ai?

Răspuns

Sunt inginerul RADU NICULESCU BUZESTI.

Intrebare BUZESTI

Arată d-ta cu ce prilej l-ai cunoscut pe ZILBER?

Răspuns

L-am cunoscut cu prilejul unei întâlniri în casa
lui HAMILTON unde eu m'am dus cu ZILBER și unde a fost și dl.
ZILBER.

Intrebare BUZESTI

Unde anume == era situată casa în care locuia HAMIL-
TON?

Răspuns

În Parcul Diana în str. 2.

Intrebare BUZESTI

Cînd ai intrat d-ta l-ai găsit pe ZILBER acolo?

Răspuns

Da, cînd eu am venit cu STACHE, ZILBER era cu

./.

Arătați

Arătați
H. 7/14

HAMILTON acolo.

Intrebare BUZESTI

Cine a mai participat la aceasta intalnire?

Raspuns

In afara de cei pe care i-am aratat, a mai participat si HALL care a venit ceva mai tarziu.

Intrebare SILBER

Acum "iti aduci aminte" de RADU BUZESTI.

Raspuns

HALL m'a dus cu masina lui la un american al carui nume imi scapa unde l-am gasit pe STARCEA.

Pusem cuizata de PATRASCANU, HALL si POGONIANU cu americanul respectiv urea sa intre in actiune.

El, RADU BUZESTI pe care-l ved prima data acum, nu era acolo.

Intrebare BUZESTI

Avea da ce s'a discutat acolo, poate are sa-gi "amintesc" apoi SILBER?

Raspuns

Scopul acestei intalniri era ca americanii sa ne puna in contact cu grupul din tabara guvernamentala cu care ei afirmau ca aveau contact si ca se aflau deja in discutii cu acceptia.

Prin acest contact cu SILBER facut de americani, aveau un fel de garantie ca exista din partea lui PATRASCANU dorinta de a colabora in actiunea ce o discutaserim cu americanii si ca acceptia erau in legatura cu el.

Americanii afirmand ca aveau contact in aceasta directie, noi le-am cerut sa ne faca dovada sub forma unei intalniri.

Scopul principal ined al acestei intalniri, era ca cei doi americani pe de alta parte, doreau ca in acest fel prin contactul ce ni-l facea cu SILBER sa urgenteze realizarea colaborarii noastre cu PATRASCANU. *Erau purpura si infatamare in Silber*

Propunerea americanilor am gasit-o foarte acceptabila si am venit la data indicata la HAMILTON gasindu-l pe SILBER acolo operat intr'un fotoliu iar HAMILTON in altul. Nu s'au purtat discutii de amănunt ci numai in principiu daca SILBER socotea utila o intalnire si cu POGONIANU in acest scop pentru care ne intalinsem la americani.

Intrebare BUZESTI

Despre intalnirea care a urmat cu SILBER s'a discutat ceva acolo?

./.

Arrestati.
Arrestati. H. H. H.

478
1176

Răspuns

A rămas numai stabilit ca să avem nouă întâlniri la care să participe și POCONOMU care în lipsa fratelui meu, era șeful grupului nostru și deci că fără el nu putem lua o hotărâre.

Întrebare ZILBER

Confirmă cele spuse de RADU BUZESTI?

Răspuns

În principiu acestea au fost discuțiile, este adevărat dar BUZESTI n'a fost acolo.

Întrebare ZILBER

Atunci de unde cunoaște BUZESTI aceste discuții?

Răspuns

Putea să-i le spună STACHEA.

Întrebare BUZESTI

Arată cum s'au făcut prezentrile la HAMILTON.

Răspuns

Su am venit cu STACHEA și am dat mâna cu ZILBER, pentru că știam cine este și am unde vin și pentru că vin. Eu l'am cunoscut până atunci și nu avusesem nici un fel de contact cu el.

Întrebare ZILBER

Arată ce persoane au participat la prima întâlnire dela HENRIU și când a avut loc?

Răspuns

Întâlnirea a fost aranjată de STACHEA și POCONOMU și a avut loc în 26 sau 27 Octombrie. Au participat SCHUYLEN, HALL, AL. STEFANESCU, SIETROM, eu și POCONOMU.

Întrebare ZILBER

Radu BUZESTI n'a participat?

Răspuns

Putea să fi fost în odaia de alături. STACHEA spune că se ocupă cu buclăria, cu geamurile.

Întrebare BUZESTI

Acetia sunt persoanele care au participat la această întâlnire?

Răspuns

Eu confirm cele declarate de ZILBER. N'am avut cîntecă să-l cunosc personal pe SCHUYLEN. La această întâlnire au participat STACHEA, POCONOMU, eu și ZILBER, iar ca persoane auxiliare CAMIL BENKINESCU, HENRIU și CRISTINA BORESCU care nu au participat însă la discuții.

./.

Arăstați,

Radu Buzesti
H. ZIL

Intrebare BUZESTI

Aveai dta la aceasta intalnire rolul ce ti l-a atribuit ZILBER?

Raspuns

Nam stat la bucatarie, ci am luat parte la discutii.

Intrebare BUZESTI

Deci dta nu confirmi prezenta lui SCHUYLER si HALL la aceasta intalnire?

Raspuns

Nu numai ca nu au fost, dar spre exemplu SCHUYLER ca seful Misiunii Militare Americane nici nu putea veni acolo.

Intrebare BUZESTI

Cu ce dovezi ai ca au participat la aceasta intalnire numai persoanele aratate de dta?

Raspuns

Cu afirmatia mea si a celorlalte persoane care au participat.

Intrebare ZILBER

Dar dta cu ce dovezi ai ca au fost si SCHUYLER si HALL?

Raspuns

STANCOM spune intr'un fel, BUZESTI spune altfel.....

Intrebare ZILBER

STANCOM ti-a aratat la confruntare altfel decat RADU BUZESTI?

Raspuns

Nu.

Intrebare ZILBER

Atunci pentru ce te dedai la asemenea provocări în confruntarea față de RADU BUZESTI?

Raspuns

Arestatul ZILBER s'a înrogit și nu a dat răspuns la această întrebare.

Intrebare ZILBER

Arată, ce discuții au avut loc la această întâlnire?

Raspuns

La această întâlnire s'a discutat în principiu ce ajutor ne poate da SCHUYLER în cazul unei lovituri de stat din Martie sau Aprilie 1947. SCHUYLER a vorbit primul.

Intrebare ZILBER

Ce funcție ocupa pe atunci SCHUYLER?

Raspuns

Era seful Misiunii Americane.

Intrebare ZILBER

Dece mai trebuia să vină SCHUYLER acolo decât să vină
ce s'a stabilit cu MALL în principiu ce trebuia să se facă la
această întâlnire?

Răspuns

A fost vorba de o acțiune militară în principiu.
SCHUYLER a arătat, că în cazul când lovitura de stat va reuși,
în 48 ore, Statele Unite și Marea Britanie, ne vor trimite ajutor
militar. Vom avea armament din Jugoslavia care este la dispoziția
noastră. S'a cerut un inventar exact care urma să se dea cu
privire la forțele contrarevoluționare ale Palatului și PNT.

Intrebare BUZESTI

Confirmi cele declarate de ZILBER?

Răspuns

Nu confirm absolut nimic.

Intrebare ZILBER

Cu ce dovezi cele afirmate de dta.

Răspuns

Numai cu acei cari au fost la consfățuire.

Intrebare BUZESTI

Arată dta ce s'a discutat la această întâlnire?

Răspuns

Primul lucru care s'a discutat a fost expunerea
pe care a făcut-o POGONENU cu privire la felul cum concepem
noi acțiunea îndreptată împotriva guvernului și această expunere
cuprindea în linii generale, ceteace figurează în memorandum. Nu
știu dacă ZILBER a avut ocazia să-l citească, deși POGONENU nu
a făcut altceva decât să expună concluziile discuției purtate
cu STAROM și cu ceilalți. Era vorba de a întreprinde o mișcare de
acțiune clandestină, de rezistență care să se desfășoare în mod
treptat, pornind dela o activitate politică săpădă din care să se
desprindă elementele cele mai viguroase pentru a intra în miș-
care de rezistență subterană, formată din patru comitete în țară
și un comitet restrâns în străinătate care să aibă în mână lui
contactul secret cu anglo-americii și conducerea supremă pentru
a da directive celor din țară care urmau să intre în acțiune
și să răstoarne la momentul hotărât regimul din țară. A lăsat apoi
cușntul STAROM care a arătat modul de organizare și ce tre-
buit să facem noi. I s'a cerut lui ZILBER de a-i aduce la cu-
noștință lui PATRASCANU cele discutate pentru a ne aduce
răspunsul său. S'a pus apoi problema anului alegerilor pentru
a ne putea realiza planul nostru, la care ZILBER a spus că nu

Arestati,

Ante Comandantul
H. FILI

crede că PATRASCANU va putea să obțină a cunoașterea adepților.

Întrebare ZILBER

Confirmi cele arătate de P. BURESTI?

Răspuns

Eu confirm, aceste lucruri erau cunoscute de mine.

Chestiunea era mult mai avansată.

POGONIANU spunea că există organizații ale PRT și STARCEA a spus că există organizații militare ale palatului că nu cunoaște exact datele. Prima dată am auzit acolo de numele conspirativ "Albastros".

Întrebare ZILBER

Arată ce persoane au participat la cea de a doua întâlnire secretă dela BRANTU?

Răspuns

Au participat PATRASCANU, HALL, STARCEA, POGONIANU, eu și STEFANESCU.

Întrebare ZILBER

SCHUYLER n'a venit, l'a lăsat numai pe HALL?

Răspuns

SCHUYLER a venit să ne dea numai linia.

Întrebare BURESTI

Confirmi prezența tuturor persoanelor arătate de ZILBER la această întâlnire?

Răspuns

Eu, la această întâlnire, a participat POGONIANU, STARCEA, eu, ZILBER, PATRASCANU și STEFANESCU căruia i se spunea "Ață".

Întrebare ZILBER

Ce ai de spus față de cele arătate de BURESTI?

Răspuns

Ai să arăt într-o declarație aparte.

Întrebare ZILBER

De fel de declarație aparte?

Răspuns

Am să vă vorbesc. Necessându-mă rămân însă la declarația mea anterioară.

Întrebare ZILBER

Eu ne trebuiesc "declarații aparte", spune d-voastră, aici în fața ce ai de spus. Arată ce a'a discutat la întâlnirea dela BRANTU?

Răspuns

POGONIANU a prezentat o dare de seamă asupra măsurilor arestați,

./.

*Reçu la main de
H. XILL*

482
480

ce s'au luat pentru verificarea și unificarea unităților paramilitare PNT și palat. S'au făcut un comandament unic compus din "Albastru", "Tudor" un ofițer specialist în recrutări și organizarea formațiunilor paramilitare. S'au dat cifre, aproximative asupra celor ce existau, măsuri pentru formarea de echipe volante care să ajungă la 10.000 membri. S'a mai discutat apoi problema armamentului adus din Jugoslavia, depozitele din Jugoslavia 2.000 mitraliere grele cu muniție.

Apoi s'a discutat unificarea serviciilor de informații. ȘTEFĂNESCU și HALL au spus că din motive tehnice și organizatorice nu se poate unifica jos însă rămân să fie o colaborare numai sus.

S'a mai discutat problema recrutării pe bani. HALL spunea că are la dispoziție 40.000 monezi, iar ȘTEFĂNESCU 20.000-30.000. A fost vorba să se dea primii câte o monedă celor care aduc membrii.

Întrebare ZILBER

În stare nu c'a dat nici un omunț pentru recrutări?

Răspuns

M. ȘTEFĂNESCU urma să țină legătura cu residentul serviciului de spionaj jugoslav din România. HALL mai spunea că are patru mașini la dispoziție.

Întrebare ZILBER

Ce-a discutat AL. ȘTEFĂNESCU.

Răspuns

A discutat despre grupurile razlețe contrarevoluționare care erau în țară. S'a ajuns la concluzia că e mai bine ca aceste organizații să fie identice în afara organizării noastre pentru ca acestea să dea de lucru poliției iar acțiunile serioase să fie organizate cu grupurile PNT și ale Palatului.

Întrebare ZILBER

Câți oameni aveau în aceste grupuri?

Răspuns

În grupul Palatului, PNT-ului și grupul "C" 2.000-2.500 oameni.

Întrebare BUZEȘTI

Ora a năfărei cele declarate de ZILBER?

Răspuns

Nu confirm, nimic.

Întrebare ZILBER

Arată unde ați stat la această întâlnire?

Răspuns

Am stat în sufragane în jurul unei mese. E o masă arestată.

Handwritten signature: K. H. ZILBER

lungă țărânașoasă, cu scame de jur împrejur și în dreapta ei
e un pibor. E o casă simplă, nu are nimic special.

Întrebare ZILBER

Unde ai stat dta cu PATRASCANU, STEFANESCU și HALL?

Răspuns

Mi-ai aduc aminte.

Întrebare ZILBER

Cine a stat în capul mesei HALL?

Răspuns

Mi se pare că AL. STEFANESCU.

Întrebare BUZNEȘTI

Cum au stat la masă.

Răspuns

În capul mesei, locul cel mai aproape de ușă a stat
POGONTANU, pe o parte a mesei am stat eu și STANCU, aici era
aparatură de radio și pe cealaltă parte era PATRASCANU, ZILBER și
STEFANESCU.

Întrebare ZILBER

Așa este?

Răspuns

Mi-ai aduc aminte de BUZNEȘTI.

Întrebare BUZNEȘTI

Arată dta ce s'a discutat?

Răspuns

I s'a arătat lui PATRASCANU în anumt, felul cum
vedem noi chestiunile. PATRASCANU a arătat că el nu vede în
aceleiași fel, că se pune prea puțin accentul pe acțiunea operativă,
pentru că într'un regim unde rolul principal îl joacă comunistii,
se poate duce foarte ușor la anihilarea acțiunii, că trebuie
că se duă o acțiune clandestină care să submineze tablă
guvernamentală din interior și pentru acest motiv, trebuie să
procedem mai urgent la organizarea grupelor, la însușirea și
repartizarea grupelor, la concretizarea planului pe teren și să
nu mai agștețăm. Despre o anumtă alegere nu mai putea fi
vorba. În fapt, prin cele spuse, PATRASCANU înțelegea că trecea
centrul de greutate al acțiunii asupra grupelor pe care le
conducea el și voia să-l propunem pe el conducătorul acestei
acțiuni. *fais a spus explicit acest lucru.*

Katelină

STEFANESCU s'a asociat la punctele de vedere a lui
PATRASCANU, acțiunea trebuia să fie urgentă, se indica că un mo-
ment de intrare în acțiune, un termen apropiat, primăvara viitoare.

STANCU a spus că e convins că dacă fratele meu

./.

Arătați.

Katelină
H. 10/11

484
ar fi apucat să intre în discuție cu PATRASCANU, ar fi fost de
acord cu el și în consecință era dispus să se asociază la
acest mod de a vedea a lui PATRASCANU, însă POGONIANU și cu
mine am spus că trebuie să avem acordul fratelui meu și a Pa-
nas hotărât ca să se ia contact cu BUZESTI în strîmătate.

Întrebare ZILBER

Confirmi cele arătate de R. BUZESTI?

Răspuns

Confirm în întregime tot ce a spus RADU BUZESTI și
declar că-l cunosc.

Întrebare ZILBER

Dece-ai susținut că acum că nu-l cunosti? Dece ai
contestat tot timpul prezența lui BUZESTI la întâlniri?

Răspuns

N'am vrut să mai amestec încă o persoană. E adevarat
că-l cunosc pe BUZESTI și cele povestite de el asupra celor două
întâlniri dela NEAMTU sunt reale. Am de adăugat însă un singur
detaliu și anume, STARCIA și POGONIANU l-au pus la dispoziția
mea și a lui PATRASCANU pe BALACBANU cu mașina. Nu puteam veni
acolo nici cu mașina lui PATRASCANU și nici cu una de piață.
Pe AL. ȘTEFĂNESCU nu l'am chemat eu, poate că-l fi chemat PATRAS-
CANU sau POGONIANU.

Întrebare ZILBER

Dece-ai afirmat că a fost SCHUYLER și HALL?

Răspuns

Din spirit de bătăie. Pentru a levi în STARCIA,
pentru că nu mă așteptam să vorbească.

Întrebare ZILBER

Cînd v'ați mai văzut din nou după această întâlnire

Răspuns

Ne-am întâlnit la OCTAVIAN NEAMTU așa cum a pove-
stit și STARCIA, în luna Mai 1947.

Întrebare ZILBER

Par mai înainte de această întâlnire?

Răspuns

L'am mai văzut pe RADU BUZESTI și POGONIANU oare
că la POGONIANU acasă.

Întrebare ZILBER

Ai spus că ai renunțat la minciuni și totuși con-
tinui să minți. Unde a avut loc întâlnirea?

Răspuns

PATRASCANU urma să ia o masă cu GRIGORE BUZESTI

./.

Arestat.

H. Bili

în străinătate. După ce a venit dela Paris ne-am întâlnit la
POGONIANU acasă.

Întrebare BUZESTI

Unde v'ați întâlnit?

Răspuns

În str. Dionisie Lupu (la FLORIN TEODORU.)

Astea o garsonieră mică la etaj. După cât îmi amintesc
era foarte sus.

Întrebare BUZESTI

Sta ai mei fost înainte acolo?

Răspuns

N-am fost. Mi-a spus POGONIANU că acolo a avut loc
întâlnirea între PATRASCANU, frațele meu și el, în timpul crizei.

Întrebare BUZESTI

Cum ai venit acolo?

Răspuns

Am venit cu POGONIANU cu mașina, am urcat la etaj și
am dat de garsonieră unde ne aștepta ZILBER. ZILBER ne-a spus că
îndată va veni și PATRASCANU care l-a văzut în străinătate pe
BUZESTI și VISCOIANU. Mai târziu a venit și PATRASCANU.

Întrebare ZILBER

Mai susții că întâlnirea a avut loc la POGONIANU
acasă?

Răspuns

Da, PATRASCANU îmi spusese că s'a întâlnit cu VISCO-
IANU și CHIGORU BUZESTI în străinătate și m'am dus la POGONIANU
spunându-i aceasta.

Întrebare N. BUZESTI

Sta confirmi acest lucru?

Răspuns

Nu confirm.

Întrebare ZILBER

Ce ai de spus dle ZILBER?

Răspuns

FLORIN TEODORU locuia acolo cu soția și copilul.

Întrebare BUZESTI

Sta știi ceva despre aceasta?

Răspuns

Nu știu acolo. I-am spus numai pe ZILBER. Nu știu altceva.

Întrebare BUZESTI

Ce v'a spus PATRASCANU acolo?

./.

Arastați,

scrie la urmă
H. Filis

Răspuns

436

484

*de asemenea
de la locul
fapt*

PATRASCU nu a spus că nu are timp să ne spună în
de asemenea curent cu cele ce a discutat în circumstanțe și să treacă să ne
întâlnim din nou pentru a discuta detaliile.

Întrebare ZILBER

Confirmați cele spuse de BUZESCI?

Răspuns

În principiu da, în afară de locul întâlnirii.

Întrebare ZILBER

Arată dacă a mai avut loc o altă întâlnire, când,
unde și cine a participat la ea.

Răspuns

Întâlnirea dela OCTAVIAN NEANU la care au partici-
pat BUZESCI, POGONARIU cu mine, STANCU și PATRASCU.

Întrebare BUZESCI

Confirmați cele declarate de ZILBER?

Răspuns

Confirma în întregime și fapt 1 că am fost primiți de
NEANU.

Întrebare ZILBER

Ce s'a discutat acolo?

Răspuns

Problema accelerării creerii unui comitet de acțiune
intern și a formațiunii subversive împotriva guvernului în urma
consfățuirii date cu BUZESCI în străinătate.

Întrebare BUZESCI

Confirmați aceasta?

Răspuns

În general, cam aceasta s'a discutat.

Prezentul proces-verbal de confruntare a fost citit
de noi și corespunde întocmi a celor declarate de noi.

Arrestat,

*Paula Lăunberg-Ros
H. F. W.*

Confruntarea a fost făcută de noi:

Lt. col. de Securitate
I. Colușiu

Cpt. de Securitate
Gh. Popa

Lt. Maj. de Securitate
V. Văntoru

Trinită

PROCES VERBAL DE CONFRUNTARE

Intre arestati HENRIET ZILBER și ION MOCEONI STARGA
din ziua de 15 Iulie 1948, făcut în București.

Confruntarea a început la ora

" s'a terminat. " "

Intrebare ZILBER

Arată din care a fost prima întâlnire pe care a
avut-o PATRASCANU cu STARGA, prin intermediul d-tale, în timpul
crizei dintre fostul rege și guvern?

Răspuns

Prima întâlnire dintre ei a avut loc la mine acasă
după izbucnirea crizei. PATRASCANU mă auzise că vorbesc cu
regele. Întâlnirea dintre PATRASCANU și STARGA a avut loc pe la
24, 25 sau 26 August 1945.

Din ziua de 23 August 1944 pe STARGA nu-l mai vă-
zusem decât odată, în luna Iulie 1945, când el a venit la mine
la Institutul de Conjunctură și m'a rugat să-l ajut să caute
un împrumut la CEC pentru întreprinderile sale. Cu privire la
aceasta, i-am spus să facă o cerere și că este nevoie de o exper-
tiză specială. Știu că STARGA nu mai este la palat.

Când a izbucnit criza dintre fostul rege și guvern,
în luna August 1945, PATRASCANU mi-a spus că s'a înțeles cu rege-
le că pe timpul cât vor fi întrerupte relațiile dintre rege și
guvern, el să mențină o legătură prin noi doi, STARGA și eu mine.
STARGA din partea regelui și eu din partea lui PATRASCANU,
aceasta întru cât nici STARGA și nici eu nu puteam fi cu nimic
bănușiți.

Într'una din zilele acelea, a venit STARGA la mine
la birou, într-o după amiază și mi-a spus căorea să-l vadă pe
PATRASCANU. I-am spus să vină seara la mine (soția mea era ple-
cată de acasă, fiind în concediu) și i-am comunicat și lui PATRAS-
CANU acelor lucru. Astfel că în acea seară STARGA și PATRASCANU
s'au întâlnit la mine acasă. Primul a venit STARGA și al doilea
PATRASCANU.

STARGA l-a întrebat pe PATRASCANU care este poziția
partidului și care este poziția lui personală în desfășurarea

./.

Arestati:

H. Zilber

Ion Moceoni Starga

crizei, PATRASCANU i-a spus ca partidul in frunte cu ~~Stancu~~ General sunt pentru rezistenta, fara nici un fel de rezerva si ca sprijinul Uniunii Sovietice este nelimitat. In ce priveste pozitia sa personala, PATRASCANU i-a spus ca el este, ca si mai inainte, pentru guvernul de uniune nationala, impotriva guvernului Groza si ca mai asteapta putin si va lua legatura cu partidele burgheze, pentruca sa vada daca nu exista posibilitatea unui acord. PATRASCANU a mai spus ca din partea englezilor si americanilor, a regelui si a reprezentantilor partidelor istorice, s'a propus formarea unui guvern PATRASCANU, eventual tot cu PATRASCANU si ca ministru de interne, guvern care ar fi o reeditare a guvernului RADESCU insa cu aparenta comunista prin prezenta lui PATRASCANU in fruntea aceluia guvern.

PATRASCANU i-a intrebat pe STANCU daca regele este hotarat sa reziste, spunandu-i ca sa nu mai faca asemeni figuri ca la 6 Martie, cand a cedat apa de uger la o presiune relativ mica si a acceptat guvernul Groza. STANCU a spus ca regele are in spatele sau pe americani si ca acesta este hotarat sa mearga pana in pânzele albe.

A ramas ca legatura intre rege si PATRASCANU sa o faca mai departe STANCU si eu, urmand ca STANCU sa se inteleaga cu mine atunci cand regele are nevoie de PATRASCANU. I-am dat numarul de telefon dela Institutul de Conjunctura. Aceasta a fost prima intalnire.

Intrebare STANCU

Confirmi d-ta cele aratate de ZILBER?

Raspuns

Confirm ca in timpul crizei dintre rege si guvern din anul 1945 am avut contact cu PATRASCANU, prin ZILBER, insa lucrurile apa cum le-a prezentat ZILBER nu corespund in totul cu realitatea. Eu am voit in adevar, sa-l vad pe PATRASCANU, dar i-am oserut chiar lui PATRASCANU acest lucru, si fiindca nu era prudent sa ne intalnim la el acasa sau la minister, si fiindca totodata trebuia sa-l vad si pe ZILBER in problema CRC-ului, i-am rugat pe PATRASCANU sa-mi rezerve o intrevvedere cu ZILBER. El mi-a spus ca va veni si dinul acolo si astfel am avut prima intalnire prin ZILBER cu PATRASCANU. Fata preciza nu mi-o amintesc, deoarece m'am incurcat in privinta datelor, insa un lucru este cert ca prima intalnire cu PATRASCANU prin ZILBER in timpul crizei nu a avut loc la ZILBER acasa apa cum a aratat aici ci intr'un apartament dintr'un imobil situat pe Bd. Lacuilor Catargiu dupa cat mi amintesc eu. Dupa ce am

./.

Arestati

H. Zilber

Franklin D. Roosevelt

discutat cu ZILBER chestiunea mea privitoare la cererea de gaj din
dela CEC a venit și ANDREI (PATRASCANU). ZILBER spune că ANDREI
va veni la un moment dat credeam că nu va mai veni. Totuși
până la urmă a venit. PATRASCANU cerut să aibă o întâlnire abso-
lut secretă cu regele, întâlnire pe care am aranjat-o eu.

Intrebare STARGEM

Când a avut loc întrevederea lui PATRASCANU cu fostul
rege.

Răspuns

Data absolut precisă nu o știu, însă cert este că
aceasta a avut loc în Septembrie 1948 la câțiva timp după întâl-
nirea mea cu PATRASCANU. După aceasta eu am fost plecat la țară
și am fost chemat dela Bulei. PATRASCANU m'a chemat prin IOANITIU
care mi-a trimis o scrisoare și deosemeni prin BALACANU care
a venit personal la Bulei să mă cheme la București.

Intrebare STARGEM

Acești aveau contact cu PATRASCANU?

Răspuns

Da, ei au avut un contact destul de regulat cu PATRAS-
CANU după ce încetaseră relațiile dintre rege și guvern.

PATRASCANU a vrut acum să-l vadă din nou pe rege.

În legătură cu aceasta a avut loc întâlnirea dintre
mine și PATRASCANU la Institutul de Conjunctură. ZILBER s'a retras
la început cu PATRASCANU într-o cameră vecină și după vreo 2-3
minute a venit numai PATRASCANU și s'a așezat în locul lui ZILBER
la birou, iar eu pe un fotoliu și am stat de vorbă vreo 30 minute,
deoarece el era grăbit.

PATRASCANU vroia să-l vadă din nou pe rege.

Intrebare STARGEM

ZILBER a fost prezent la discuții?

Răspuns

Eu a fost prezent. A rămas însă stabilit ca să ne vedem
din nou tot prin ZILBER.

Intrebare STARGEM

Dece să vă vedeți din nou prin ZILBER?

Răspuns

PATRASCANU cerea să-l vadă din nou pe rege. Eu i-am
 spus că este imposibil să-l vadă din nou, pentru că dintr-o criză
de guvern ar putea să iasă o criză monarhică, așa că i-am spus că
ceceace are de comunicat regelui, să-mi spună mie. Deoarece însă
PATRASCANU nu avea în acel moment dela TATARASCU - cu care lucre-
mând în mână - delegarea de a vorbi cu mine în chestiunea care-

./.

Arestati,

H. Zilber

Yankovsky

interes, mi-a cerut să ne vedem din nou în legătură cu aceasta. ZILBER era cel mai indicat să intermedieze această întâlnire, deoarece aveam deocumdat legătura între noi sub pretextul cererii de credit pe care o aveam la CNU, unde acesta era în Consiliul de administrație.

Întrebare STANCU

Da ai arătat că înaintea acestei întâlniri de la Conjunctură, ai avut prima întâlnire prin intermediul lui ZILBER cu PATRASCANU în apartamentul din Bd. Lacășilor Catargi. ZILBER a arătat cu totul altfel lucrurile. Ce ai de spus privitor la aceasta?

Răspuns

Din cele ce a spus ZILBER, văd că el încurcă lucrurile care nu erau așa cum le arată el. Prima întâlnire dintre PATRASCANU și mine, aranjată prin ZILBER, a avut loc mult mai înainte decât aceea pe care o arată ZILBER, îned tot în timpul crizei dintre rege și guvern. Chiar întâlnirea despre care vorbește ZILBER, o arată cu totul într'altfel.

PATRASCANU trebuia să vină la această întâlnire X la ZILBER X așa că îned nu a venit. Prima întâlnire prin ZILBER cu PATRASCANU despre care vorbește el, susține că nu a avut loc la ZILBER ci într'un apartament pe Bd. Lacășilor Catargi cred în clădirea "Aro" sau foarte aproape de aceasta. Așa îmi amintesc eu lucrurile.

Întâlnirea a avut loc imediat după masă și îmi amintesc chiar că era o caldură teribilă atunci. Eram dus acolo singur, sau este posibil că ZILBER chiar a venit să mă ia de la Athenaeum Palace, deoarece am rămas acolo în acea zi.

Întrebare STANCU

Puti singur să te-ai dus cu ZILBER la întâlnire?

Răspuns

Eu pot afirma categoric acest lucru deoarece am arătat că este posibil să mă fi dus și singur. Eu-mi pot aminti precis acest detaliu. Note mult timp de atunci și pot face o confuzie privitor la un detaliu sau altul. Cert este îned că fondul lucrurilor și detaliile mai importante îmi sunt memorabile și nu le pot uita sau face confuzii privitor la acestea. Tocmai deoarece am susținut că ZILBER încurcă carecumva situația de fapt petrecută în acel timp.

Întrebare STANCU

AI sosit în orice caz înaintea lui PATRASCANU?

Răspuns

Da, l-am așteptat pe PATRASCANU acolo și între timp am stat de vorbă cu ZILBER.

./ H. Zilber Arestat,
Zilber

Intrebare ZILBER

Ce ai de spus față de cele arătate de STANCIU când
a avut loc prima întâlnire?

Răspuns

Aceasta a fost la mine acasă în Dionisie Lupu. Eram
stat pe Bd. Lacărar Cotargi. STANCIU a fost la mine acasă, a fost cu
mine.

Intrebare ZILBER

Le-ai luat dela "Athenee Palace"?

Răspuns

Da.

Intrebare ZILBER

Si l-ai dus acasă? Ce fel de locuință era aceasta?

Răspuns

Era o garsonieră, mobilizată cu un divan și o masă lungă
neagră. Garsoniera era în imobilul din Dionisie Lupu, viz-a-viz
de Primărie. Se vedea dela o poartă că era garsonieră de locuit.

Intrebare STANCIU

Da confirmi cele spuse de ZILBER?

Răspuns

Eu confirm. Era un apartament în care se aflau instalate
birouri și nu o garsonieră de locuit așa cum arăta ZILBER. Dacă
ZILBER nu-și amintea, eu pot să descriu în detaliu apartamentul
respectiv și camerele și tot.

Intrebare STANCIU

De unde reții că acolo erau instalate birouri?

Răspuns

Întreună era acolo și un tânăr blond care lucra.

Intrebare ZILBER

Ce ai de spus privitor la aceasta?

Răspuns

Eu aveau de căutat la mine un tânăr blond.

Intrebare STANCIU

Cum arăta înăperca?

Răspuns

Arăta la fel cu birourile unei societăți. Era o cameră
mare de conferințe de circa 10-12 metri lungime și cu o masă
lungă așezată pe mijloc. Cred că ZILBER mi-a spus călier că Institu-
tul de Conjunctură se afla acolo provizoriu înainte de a se instala
la definitiv în clădirea din str. Coloni.

Intrebare ZILBER

Ce ai de spus la cele arătate de STANCIU?

./.

Arătați,

H. Fils

Frankenberg

Răspuns

Intr-adevăr am stat provizoriu în clădirea IRDP până la instalarea Institutului în str. Polona dar această a fost spre sfârșitul anului 1944 și nu în perioada la care se referă STARCEA. Deasemenea nici locul nu corespunde pentru că clădirea IRDP se află între Calea Victoriei și Piața Romană în apropierea Ministerului de Finanțe și nu pe Bd. Lacășilor Cătarși.

Intrebare STARCEA

Ce ai de spus la cele arătate de EILBER?

Răspuns

Au recunosc și în minte mult timp o casă unde am fost, așa că îmi mențin cele ce am declarat. Nu îmi amintesc de apartamentul lui EILBER ca loc al acestei întâlniri.

Intrebare EILBER

Când a fost STARCEA în casa la tăta?

Răspuns

A fost odată o mă i-am dat o cafea. El îmi făcuse atunci un cadou un serviciu de cafea de email, el mi-a spus când m'a văzut privind într-o vitrină acel serviciu, la care fiind interesat și nu aveam bani să-l cumpăr, că dacă viu la el la Bulci, îmi dă o oăruță de sfidării de valoare. Știu că după ce mi-a făcut cadoul, i-am oferit o cafea la mine acasă.

Acesta este însă mult mai târziu. El fusese cu PATRASCANU la mine acasă atunci și așa cum am arătat. Este însă o întâlnire reală și aceea pe care o spune el că a avut loc la Institutul de Conjuratură. Prima întâlnire însă cu PATRASCANU a fost la mine acasă.

Intrebare STARCEA

Ce ai de spus la cele arătate de EILBER.

Răspuns

Este posibil ca și BALACEANU să cunoască casa unde am avut prima întâlnire cu PATRASCANU prin EILBER despre care vorbesc eu, deoarece este posibil și acest lucru ca BALACEANU să mă fi dus acolo.

Fapt este că atunci n'am văzut cu PATRASCANU și EILBER și atunci s'o pregătit prima audiență a lui PATRASCANU la rege.

Intrebare EILBER

Ce ai de spus la cele arătate de STARCEA?

Răspuns

Niciodată n'am stat pe Bulevard. Mai târziu cu vreo ocazie n'am intrat, la vreun prieten, într-o clădire de pe Bulevard.

./.

Arestați,

H. Eilber
H. Eilber

Intrebare STARCEA

Dați-mi cunoscți pe FLORIN TROIANU, cetățean român?

Răspuns

Mi.

Intrebare STARCEA

Dați-mi spus că prima întâlnire dintre dați și PATRASCANU a avut loc într'un bloc pe bulevard.

Răspuns

Da, a avut loc într'un fel de apartament birou pe bulevard. Sunt 99% sigur.

Intrebare ZILBER

Dați-mi unde s-a putut să aibă loc prima întâlnire?

Răspuns

Prima întâlnire dintre PATRASCANU și STARCEA a avut loc la mine acasă, în garsoniera mea. N'am fost niciodată în vreun apartament așa cum a arătat dați STARCEA.

Intrebare STARCEA

Aici a avut loc prima întâlnire, unde spune ZILBER?

Răspuns

Mi, dați nu a fost în strada Dionisie Lupu.

Intrebare STARCEA

Prin urmare nu putea stabili momentan locul unde a fost prima întâlnire. Dar discuțiile care au avut loc la prima întâlnire, sunt acelea pe care le arată ZILBER?

Răspuns

Mi sunt acelea. ZILBER nici nu a asistat la prima întâlnire. Noi am vorbit la această primă întâlnire despre audiența lui PATRASCANU la rege, pe care abia atunci o pregăteau.

Intrebare ZILBER

Arată dați care a fost următoarea întâlnire ce a avut loc între PATRASCANU și STARCEA prin intermediul daților?

Răspuns

Una de a doua întâlnire a avut loc în Septembrie 1945 și a fost cerută de PATRASCANU prin mine. I-am dat telefon lui STARCEA la Jockey-Club sau acasă și i-am rugat să vină la Conjunctura. Întâlnirea între PATRASCANU și STARCEA a avut loc la Institutul de Conjunctură seara pe la orele 8. Funcționarii institutului nu luau după noaptea.

Primul a venit STARCEA și apoi PATRASCANU. PATRASCANU i-a spus lui STARCEA că urea să-l vadă pe rege în legătură cu desăvârșirea evenimentelor. A rămas ca STARCEA să-i aranjeze o audiență secretă, deoarece PATRASCANU nu putea să-l vadă pe rege.

Arestați,

H. Filber

și nici regele să-l vadă pe PATRASCANU în mod oficial, să stabilizeze ca urmare a întâlnirii dintre PATRASCANU și STARCEA o nouă organizare prin mine. STARCEA urma să vină la Institut cu mașina lui BALACANU, iar PATRASCANU trebuia să vină la Institut cu mașina sa și să dea drumul mașinii și agentului de însoțire, spunând că are de lucru cu mine la birou. Între timp BALACANU trebuia să vadă dacă mașina lui PATRASCANU, cu agentul, au plecat și apoi să-l ia pe STARCEA și PATRASCANU, ducându-l la rege. Aceasta s'a și întâmplat a 2-a sau a 3-a zi; STARCEA a venit seara așa cum am aranjat și s'a dus cu PATRASCANU la rege, cu mașina lui BALACANU. Aceasta a fost cea de a doua întâlnire.

Întrebare STARCEA

Da confirmă cele arătate de ZILBER?

Răspuns

Eu confirm. A doua întâlnire a mea cu PATRASCANU prin ZILBER a avut loc în adevăr la Institutul de Conjunctură unde eu am fost singura dată cu acest prilej. Este adevărat că am venit primul și PATRASCANU al doilea. Aceasta a fost cu mult după prima întâlnire. Între timp eu am fost la țară și am fost rechemat de PATRASCANU de la Bulci prin IOANITIU și BALACANU. PATRASCANU îi întâlnise deja pe rege după prima mea întâlnire cu PATRASCANU prin ZILBER. Deci când am fost rechemat de la Bulci de PATRASCANU acesta avusese deja întâlnirea secretă cu regele.

La întâlnirea de la Institut de Conjunctură PATRASCANU a venit după 45 minute. Chiar și ZILBER credea că poate că nu mai vine, căci PATRASCANU îi spusese că în cazul când nu ar putea veni atunci, să aranjeze pe altă dată întâlnirea cu mine. Știu că nu era seara ci după masă pe la orele 3 sau 3,30. ZILBER s'a retras în biroul din dreapta și am stat cîndur de vorbă cu PATRASCANU. Atunci a avut loc conversația în care PATRASCANU mi-a arătat că urea să-l vadă pe rege, că sunt dificultăți și neînțelegeri și că trebuie să-l vadă neapărat. I-am spus că este exclus acest lucru, i-am arătat și de ce și i-am spus că dacă are încredere în mine, să mă pună pe mine în curent. Întrucît el nu putea vorbi atunci cu mine, am stabilit ca să ne reîntîlnim, PATRASCANU indicându-mi prin ZILBER ora și locul. Astfel a avut loc după aceea cea de a treia întâlnire. De fapt numai a urmat să-l întîlnesc pe PATRASCANU și nu l-am întîlnit, pentru că el a fost în acel timp în casa lui TATARSCU. După aceasta, a avut loc o întâlnire în casa lui TOROȘIAN aceasta, mai târziu, însă.

Întrebare ZILBER

Confirmă cele spuse de STARCEA?

./.

Restată,
H. Zilber

Hoanichescu

Răspuns

Nu confirmă, nu s'a discutat cele spuse de ZILBER.

Intrebare ZILBER

Dea ai fost acolo?

Răspuns

Da.

Intrebare STANCA

ZILBER a fost acolo?

Răspuns

Nu a fost acolo. S'a dus în biroul de alături. El numai a mijlocit întâlnirea mea cu PATRASCANU.

Intrebare ZILBER

S'a stabilit la a doua întâlnire ca dea ai organizat o nouă întâlnire?

Răspuns

Da, aceasta în scopul de a-l duce STANCA în audiență în mod secret la rege pe PATRASCANU.

Intrebare ZILBER

Cum ai fixat dea lui STANCA această următoare întâlnire cu PATRASCANU și unde?

Răspuns

La Conjunctura, unde PATRASCANU venea oricând, unde era loc deschis, nu era control, locul era cel mai elegant.

Intrebare STANCA

Acolo a avut loc acea întâlnire?

Răspuns

Nu acolo. Am arătat și susțin că la Conjunctura am fost o singură dată cu prilejul celui de a doua întâlniri a mea cu PATRASCANU prin ZILBER. Întâlnirea care a urmat după aceasta am avut-o cu ZILBER a fost într'un apartament dintr'un bloc care este pe strada Dionisie Lupu. Eu am sosit acolo la ora 10 seara. La această întâlnire trebuia să vină PATRASCANU care însă nu a putut veni până la urmă.

Intrebare ZILBER

Ce ai de spus la cele arătate de STANCA?

Răspuns

Încetă despre care vorbește STANCA a fost prima întâlnire. A fost la mine acasă însă cu PATRASCANU așa cum am arătat la început.

Intrebare STANCA

Ce mai ai de adăugat dea cu privire la modul cum v'ați întâlnit?

v/.

Arătați,

H. Zilber

Stan. Kuchuykov

Răspuns

La întâlnirea din str. Dionisie Lupu ZILBER m'a contactat pe trotuar ca să nu greșesc unde am vin.

Întrebare STARGA

Aceasta înseamnă că a fost acasă la ZILBER?

Răspuns

Bu, n'a fost în casa lui, deși mi-a spus atunci că era casa lui dar după descrierea acestuia făcută de ZILBER acum rezultă pentru mine că era în altă parte, în orice caz tot pe Dionisie Lupu. Acolo am stat până la ora 1 noaptea și PATRASCANU nu a mai venit. PATRASCANU i-a telefonat lui ZILBER. El vorbea din casa lui TATARSCU, unde se afla. ZILBER a voit să merg eu el acolo.

Întrebare ZILBER

Confirmi că cele arătate de STARGA?

Răspuns

Bu confirm. N'am fost la TATARSCU.

Întrebare STARGA

Ce ai de spus la cele arătate de ZILBER?

Răspuns

Nici nu am arătat că eu n'am și dus la TATARSCU îned ZILBER mi-a făcut propunerea ca să merg acolo și eu am refuzat categoric aceasta.

Întrebare ZILBER

Confirmi aceasta?

Răspuns

Bu confirm.

Întrebare STARGA

Arată că ce ai discutat cu ZILBER la întâlnirea din Dionisie Lupu unde nu a venit PATRASCANU?

Răspuns

Am discutat foarte multe, am stat de vorbă în chestiuni politice. Mi-a arătat că este în curent cu chestiunile lui PATRASCANU, că este confidentul lui. Eu eram rezervat, pentru că aveam o misiune delicată în această chestiune cu PATRASCANU. Am explicat acest lucru și el a înțeles. Eu nu puteam să-mi depășesc mandatul. Trebuia să discut cu PATRASCANU, acesta trebuia să-mi spună lucrurile pe care eu trebuia să le spun regelui personal. Deci nu puteam să discut cu ZILBER. Dar din discuțiile cu ZILBER, căci PATRASCANU nu mai venea, eu am văzut că ZILBER știa deja de la PATRASCANU că el îl văzuse pe rege.

Întrebare ZILBER

Ti-a spus PATRASCANU că îl văzuse pe rege?

./.

Arătați,

H Zilber

Frankenberger

Răspuns

Nu, acum aceasta pentru prima dată.

Întrebare STARGEM

Ce ai de spus la cele arătate de ZILBER?

Răspuns

ZILBER nu mi-a spus efectiv că PATRASCANU l-a vizitat pe rege, îned am vorbit de atâtea chestiuni legate de PATRASCANU și rege, ca și când el cunoștea totul. ZILBER m'a întrebat de ex. dacă regele are suficientă încredere în PATRASCANU pentru a forma guvernul. Atunci i-am arătat lui ZILBER că el pune problema invers, că regele l-ar desemna pe PATRASCANU să formeze un nou guver, guvernul de compromis. I-am arătat că aceasta este contrar înțelegerii celor trei mari puteri cu privire la rezolvarea crizei din România, că regele va da mandatul oricărui din guvern care va fi acceptat de toți, pentru că regele nici nu putea face altceva.

Întrebare ZILBER

Confirmi cele arătate de STARGEM?

Răspuns

Acum discuția a avut într'adevăr loc, este ceva real.

Întrebare ZILBER

Unde a avut loc această discuție?

Răspuns

Acum discuția a avut loc și la mine acum și la Con-junctură.

STARGEM

Discuțiile au avut loc în celebrul apartament pe care-l știam că este al lui ZILBER și abia acum mi-am dat seama că nu este al lui.

ZILBER

Bra chiar al meu.

STARGEM

Dacă mă duceți acolo pot să spun dacă este acolo sau nu

Întrebare STARGEM

Arată dă mai departe, ce ai discutat cu ZILBER?

Răspuns

Am avut o lungă convorbire cu ZILBER, pe această temă. ZILBER îmi spunea că nu trebuie să ne luăm prea mult după textul constituției și că PATRASCANU trebuie să primească încredințarea regelui de a forma guvernul, ori în realitate problema se pune invers, că regele îi recomandase lui PATRASCANU să se înțeleagă atât cu opoziția, cât și cu persoanele din guvern în acest scop.

./.

Arătați,

H. Zille

497
495
Zachary

Intrebare ZILBER

Confirmi că ai discutat acestea cu STARGESCU?

Răspuns

Confirm.

Intrebare STARGESCU

Arată că în continuare ce ai discutat atunci cu

ZILBER?

Răspuns

Văzând că ZILBER îmi arătase că este în curent cu activitatea lui PATRASCANU, în ce privește încercarea lui de a crea guvernul și contactul lui cu opoziția și persoanele din guvern, - am odată să aflu de la ZILBER cine sunt persoanele din guvern, căci mă interesa și pe mine. ZILBER nu m'a lămurit decât cu privire la TATARESCU, în sensul că PATRASCANU nu poate conta deocamdată decât pe TATARESCU. Eu și iam deja că TATARESCU accepta să intre într'un guvern PATRASCANU și că dacă nu ar accepta HATIU și BRATIANU, el ar pune la dispoziție partidul lui și să fie cât mai mulți tatarasceni în guvern, ceea ce pentru rege era un stălp de sprijin solid al burgheziei. ZILBER mi-a spus însă că PATRASCANU era abia în discuție cu TATARESCU și că avea mari dificultăți la formarea guvernului, deoarece era greu pentru el să aibă încrederea persoanelor pe care voia să le atragă, atâta vreme cât PATRASCANU nu avea nici o dovadă că el era îndreptat de rege cu formarea guvernului.

Intrebare STARGESCU

Ce și-a mai spus ZILBER despre TATARESCU?

Răspuns

Mi-a spus că PATRASCANU se afla în discuție cu TATARASCU și crede că ar fi util să discut și eu cu el. Eu am spus că nu aveam nici un amestec în cheștiunea formării guvernului și nu puteam să iau contact cu TATARASCU de altfel, i-am arătat că dacă opoziția ar ști că TATARASCU urma să aibă un rol important, acest lucru ar fi îngreunat tratativele lui PATRASCANU cu opoziția.

Intrebare STARGESCU

Prin ce altă împrejurare ai mai aflat atunci că PATRASCANU se afla într'adevăr la TATARESCU?

Răspuns

ZILBER m'a dat la telefon și a vorbit pe ascuns cu el. "Tu ești Andrei?". ANDREI i-a spus ceva și ZILBER i-a spus: "nu urea, nu poate... ar fi bine să o ia, să vii și tu. Pentru mine a reșcit de aci că ANDREI se afla la TATARESCU și că amândoi ar fi arestați,

./.

H. Ziller

Franklin D. Roosevelt

fi vrut să vin acolo și că ZILBER a propus ca să merg și eu
l-am răspuns că nu se poate. PATRASCANU i-a spus că să mă duc
fără puțin. Am așteptat până la 12,30 și PATRASCANU nu a venit
până la urmă dând un telefon lui ZILBER că întâlnirea trebuiește
amânata fiind târziu și că nu mai poate veni.

Intrebare ZILBER

Confirmi cele spuse de STANCIA?

Răspuns

Nu confirm. Este o confuzie totală. A adevărat că am
discutat cu între PATRASCANU și TATARASCU există o înțelegere,
și că PATRASCANU face eforturi să mă câștige și pe alții. Atât.
Nu confirm telefonul despre care a vorbit STANCIA.

Intrebare STANCIA

Ce ai de spus la cele declarate de ZILBER?

Răspuns

Eu nu pot să jur că PATRASCANU era chiar în casa lui
TATARASCU deoarece n'am fost acolo, însă era foarte evident acest
lucru, căci ZILBER a spus tocmai că el merg și eu acolo la TAT-
RASCU, pentru că PATRASCANU era chiar el acolo.

Intrebare ZILBER

Confirmi acum cele arătate de STANCIA?

Răspuns

Nu confirm.

Intrebare ZILBER

Cu cine ai vorbit la telefon atunci?

Răspuns

Eu nu confirm întreaga gedință, este o confuzie. Am
avut discuții cu STANCIA prima dată, când a venit STANCIA la
mine acasă și după aceea la Conjunctură când l-am așteptat pe
PATRASCANU care a venit la ora convenită. Am discutat cu STANCIA
despre situația politică. Chestiunile discutate corespund, însă
nu corespunde chestiunea telefonului la TATARASCU deoarece în
aceste două ocazii nu am dat nici un telefon și deasemenea întâl-
nirea de care vorbește STANCIA.

Intrebare ZILBER

La ce întâlniri a venit PATRASCANU?

Răspuns

PATRASCANU a venit și la prima și la a doua întâlnire.
Acolo și la mine acasă și la Conjunctură. Pentru că STANCIA venise
cu 3 eforturi de oră mai înainte de venirea lui PATRASCANU, am
avut timp să discutăm aceste lucruri.

Intrebare STANCIA

Având că tu te-ai dus în Dionisie Lupu la întâlnirea

./.

Arăstati,
H. Zilber

Grigore Gheorghiu

cu ZILBER?

Răspuns

N'am dus la ora 10 seara cu BALACANU până la un colț al străzii Batigiei. Acolo BALACANU m'a lăsat explicându-mi exact unde să mă duc. Scaltfel știam, fie dela BALACANU, fie dela ZILBER prin telefon, că ZILBER mă va aștepta afara în stradă.

Întrebare ZILBER

L-ai așteptat Jos în stradă?

Răspuns

Da, este ad vîrat, l-am așteptat Jos acasă. Aceasta era însă prima întîlnire și nu a treia așa cum arată STANCU.

Întrebare STANCU

Tra la ZILBER deasă? Cunoști blocul?

Răspuns

Am arătat că am fost acolo noaptea și că m'a dus BALACANU. Fiind primit Jos de ZILBER nu am mai stat să mă uit cum arată blocul. Scaltfel și BALACANU trebuie să-și amintească, că doar mi-a explicat locul unde este casa.

Întrebare STANCU

ZILBER a venit cînd te-a adus BALACANU?

Răspuns

Cred că nu a venit.

Întrebare ZILBER

Sta l-ai văzut cu ce a venit?

Răspuns

Nu.

Întrebare STANCU

Care întîlnire a fost aceasta?

Răspuns

A fost a treia întîlnire.

Întrebare ZILBER

Confirmi că aceasta a fost a treia întîlnire?

Răspuns

Nu confirm.

Întrebare ZILBER

La care întîlnire ai discutat dta cu STANCU problema regelui, alui PATRASCU și a lui TATARSCU, în legătură cu formarea unui nou guvern?

Răspuns

Ei la prima întîlnire dela mine de acasă și la a doua la Conjunctură.

./.

Arrestat,

H. Ziller

Gratkovsky

Intrebare STARCEA

Confirmi că cele spuse de ZILBER?

Răspuns

La prima întâlnire nu s'a discutat chestiunea TATARASCU pentru că nu se pusese încă problema. Atunci nici regele nu ştia încă de TATARASCU. Atunci era numai problema întâlnirii lui PATRASCANU la rege, care apoi a şi avut loc. ZILBER a arătat unele lucruri la fel ca şi mine însă nu ştiu din ce motive din sul se încurcă.

Intrebare ZILBER

Ce ai de spus la cele arătate de STARCEA?

Răspuns

Au avut loc două audienţe ale lui PATRASCANU cu regele, una oficială şi una clandestină. Cea oficială a fost în Septembrie 1945.

Intrebare STARCEA

Ce ai stabilit cu ZILBER la întâlnirea din Dionisie Lupu?

Răspuns

Întrebat PATRASCANU n'a venit, a rămas ca ZILBER să-mi comunice ulterior unde îl pot întâlni. Peste câteva zile ZILBER mi-a telefonat şi într'un mod acoperit mi-a spus că viitoarea întâlnire a mea cu PATRASCANU va avea loc la TOROSIAN, unde am făcut noi cunştinţă la 23 August 1944. Întâlnirea a avut loc acolo.

Intrebare STARCEA

Pe cine ai găsit acolo?

Răspuns

Pe ZILBER şi PATRASCANU

Intrebare ZILBER

Confirmi că cele arătate de STARCEA?

Răspuns

Nu confirm, eu n'am întâlnit cu STARCEA la TOROSIAN. Niciodată.

Intrebare STARCEA

Cu ce dovezi ai că a avut loc întâlnirea?

Răspuns

Cu PATRASCANU şi TOROSIAN. Acesta nu a asistat, ci s'a dus la mama lui sau la sora lui, care stăteau nu în garsoniera lui, ci în altă cameră, unde eu am fost odată.

Intrebare STARCEA

Dar TOROSIAN era acolo când v'aţi dus?

./.

Arestati,

H. Zilber

Stankovitch

Răspuns

Nu aş putea afirma precis, dar cred că a fost. Şi aşice
caz s'a retras şi nu a asistat la întrevedere.

Întrebare ZILBER

Ce ai de spus la cele arătate de STARGEA?

Răspuns

Nu le confirm.

Întrebare STARGEA

Ce discuţii aţi avut la această întâlnire?

Răspuns

S'a discutat atunci problema mandatului lui PATRASCAMU.
Mi s'a cerut două lucruri: să fie primit de rege sau în cazul
când nu e primit, să-i dea mandatul în alb, arătând că aceasta
este soluţia cea mai practică, găsită de el şi TATARESCU. Nu mi-am
dat seama că TATARESCU i-a dat acela. ZILBER nu a fost prezent
la discuţie. Numai când s'au terminat discuţiile cu PATRASCAMU şi
ne-am înţeles asupra chestiunilor, l-am văzut şi pe ZILBER şi am
mai stat de vorba. TOROSIAN, în acest timp, a fost la sora lui.

Întrebare ZILBER

Ce ai de spus la cele declarate de STARGEA?

Răspuns

Nu confirm. PATRASCAMU a cerut regelui, în audienţa avută,
mandatul în alb, făcând propunerea ca el să fie numit şi minis-
tru de interne.

Întrebare ZILBER

Dece era nevoie să alba un mandat în alb?

Răspuns

Ca să fie sigur că regele era de acord cu această solu-
ţie.

Întrebare STARGEA

Împotriva cui era îndreptată această acţiune a lui
PATRASCAMU?

Răspuns

Nu era îndreptată împotriva nimănui. Criza dintre rege
şi guvern era cunoscută şi rezultatele ei erau cunoscute şi de
marile puteri.

Întrebare ZILBER

Ita ce ai de spus la cele arătate de STARGEA?

Răspuns

Nu era apa cum arată STARGEA. După câte mi-a spus
PATRASCAMU, acesta era un trus pentru a înlătura guvernul Groza,
iar PATRASCAMU să ocopereze în mâinile sale puterea de stat.

./.

Arestat,

H. Filles

Imposibil să spun

Intrebare ZILBER

Pută confirma faptul că PATRASCANU a cerut mandatul în alb în urma înțelegerii sale cu TATARASCUP

Răspuns

Confirm această, dar aceasta nu era decât o chestiune secundară. Problema centrală era de întors poziția partidului. PATRASCANU se sprijinea pe grupul simpatizanților săi, pe care conta să-l vopsească să împună această partidului. În afară de național-țărăniști care-l admiteau, urma să-l admită anglo-americianii și implicit Uniunea Sovietică.

Intrebare ZILBER

STARCEA știa aceste lucruri?

Răspuns

Din câte mi-a spus PATRASCANU știa, deoarece a asistat la audiențele lui PATRASCANU cu regele.

Intrebare STARCEA

Confirmi acest lucru?

Răspuns

Eu confirm. M'am participat la întâlnirea regelui cu PATRASCANU.

Intrebare STARCEA

Arată cum s'a desfășurat aceasta?

Răspuns

Întrevederea a avut loc în pădurea dela Ferig sau Gherghita, într-o duminică dimineața. Foetul rege mergea de la București la Sinaia și în drumul său a făcut un mic ocol, ducându-se la locul întâlnirii. Aranjarea tehnică a întâlnirii cred că a făcut-o IOANITIU.

Intrebare ZILBER

Ce ți-a spus PATRASCANU? Unde a avut loc întâlnirea?

Răspuns

La palat în locul unde se întâlneau și înainte de 23 August 1944.

Intrebare STARCEA

Ce ai de spus la cele arătate de ZILBER?

Răspuns

Nu putea să fie așa, pentru că atunci regele stătea în palatul lui Elisabeta și acolo unde spunea ZILBER că PATRASCANU nu s'a întâlnit cu regele nu se putea pentru că acel loc a fost bombardat.

Intrebare ZILBER

Ce ai de spus?

./.

Arestați,

H. Filas

Ion Kuchynsky

RESULTS

Mă știu nimic altceva decât ce mi-a spus Tatăl meu.

Introbare ZILBER

Cine l-a dus cu mașina pe PATRASCANU?

References

IONEL BALACBANU și STARGEM.

Introduce STARCIM

Confirma acest lucru?

RECAPTURE

My conf. fr.

Introduce STARCFA

Cu cine s'a dus PATRASCANU in padure si cine a organizat int@lnirea? Cu cine avea PATRASCANU legatura?

Adapun

Cu IOANITIU, el a înălțat întâlnirea dintre PATRASCANU
și rege. IOANITIU îi vedea foarte des pe PATRASCANU.

Introduce NILDEN

Care a fost rezultatul intalnirii dintre PATRASCANU
si rege?

FOR DIAPYC

A fost acțiunea dela 8 Noembrie. S'a început sprijinirea
chiaburilor în scopul ca aceştia să saboteze producţia agricolă.

Intrebari STANGA

Arata din care a fost în esență conținutul întrevederii
lui PATRASCANU cu fostul rege?

PAȚARĂȘCU nu a cerut atunci nici un mandat regelui și nici nu a spus că vrea să formeze el guvernul, ci a spus că el caută soluția de formare a guvernului, că-l are câștigat pe PAȚARĂȘCU. PAȚARĂȘCU l-a condăț apoi pe rege cu privire la persoana în care are încredere.

Intrebare STARCEA

ce a pus PATRASCANU regelui cu privire la conversatiile dintre el si TATARASCUL. Arat/da aceste combinatii?

A existat o perfectă înțelegere între PATRASCANU și TATARASCU cu privire la găsirea unei formule care să înglobeze toate partidele de opoziție, cu partidele social-democrat și țărănesc, și erau înțeleși ca TATARASCU să rămână la Externe, însoțind cumva opoziția - BANU și BRĂȚIANU - nu acceptau acest lucru. TATARASCU înțelegea să nu rămână în guvern, însoțind pe PATRASCANU față de rege, așa cum înaintea de 23 August 1944, garanțase pentru PATRASCANU, BANU și BRĂȚIANU.

• / •

Atactos

H. Z. *Yonah*

Intrebare STANCA

Dela cine ai aflat acest lucru?

Raspuns

Chiar dela rege. Regele mi-a spus ca in orice caz TATARASCU si-a inchipuit ca el nu poate fi abandonat totalmente, ca el credea ca s'ar putea chiar ca el sa fie mai acceptabil pentru sovietici decat PATRASCANU. Regele mi-a spus ca acest lucru este imposibil, ca HANU si BRATIANU nu vor accepta sa intre intr'un guvern al lui TATARASCU. Regele a spus: "nu cer sa-l pun pe TATARASCU, pentruca mi se face miez de om de catre HANU si BRATIANU, ca sunt sub papucul lor - si in consecinta nu este cazul sa-l primesc pe TATARASCU".

Deasemenea urma numai ca TATARASCU sa dea un fel de garantie regelui pentru PATRASCANU, apa cum facusera pentru PATRASCANU inainte de 23 August 1944, HANU, BRATIANU si TITEL PETRISCU, pentruca inainte de 23 August exista o scrisoare a lui PATRASCANU catre HANU, care a fost contracsemnata de HANU, BRATIANU si TITEL PETRISCU si data regelui in pistrare, scrisoare care constituia garantia mentinerii regalitatii.

TATARASCU, care adusa sa intre pe fir, era in relatii cu PATRASCANU, TATARASCU adusa sa-i dea tot concursul lui PATRASCANU sau altor persoane a lor, care ar fi fost admisiile din partea guvernului.

Intrebare ZILBER

Confirmi dca cele arătate de STANCA?

Raspuns

Nu cundea toate aceste lucruri. Este posibil sa fie adevarat, insa mie nu mi-a vorbit PATRASCANU despre aceasta.

Stiu ca dupa aceasta audienta secrete, TATARASCU si social-democratii trebuiau sa demisionare din guvern.

Intrebare STANCA

Intruna din declaratiile d-tale ai aratat ca inca din 1945 ai cunoscut opiniile antiguvernamentale ale lui PATRASCANU. In ce ai constatat aceste opinii?

Raspuns

In discutia pe care am avut-o cu ZILBER la intalnirea din str. Dionisie Lupu, chiar ZILBER mi-a aratat ca PATRASCANU avea mari dificultati in cadrul guvernului si partidului, pana este gasita solutia. ZILBER mi-a dat sa inteleg ca PATRASCANU nu va putea castiga elemente din cele prosovietice, dar ca va putea sa atraga o fractiune dintre comunisti si desigur pe socialisti; ZILBER nu a vorbit prea in aceasta privinta ci

./.

Arestati,

H. Mills

Yakovlev

foarte limitat. Probabil că numai atât îmi putea spune. Din tot ce am discutat noi doi atunci, ZILBER vrea să mă convingă pe mine că regele poate să aibă întreaga încredere în PATRASCANU. Mi-a arătat că "ANDREI" este un tip minunat. În esență, PATRASCANU era categoric împotriva guvernului Dr. PETRU GROZA.

ZILBER mi-a făcut un apel personal să nu am nici o rezervă față de PATRASCANU și să-l influențez pe rege ca să satisfacă cererile lui PATRASCANU, pe care acesta urma să i le adreseze. ZILBER mi-a spus printre altele că PATRASCANU nu este un comunist despre care regele să aibă vreo temere sau suspiciune.

Întrebare ZILBER

Confirmi acest lucru?

Răspuns

Confirm în întregime.

Întrebare STARGA

Arată-mi data cînd a organizat întâlnirea lui PATRASCANU cu GRIGORE BUZESTI și POGONEANU în timpul crizei?

Răspuns

Nu știu.

Întrebare ZILBER

Data stii cînd a organizat-o?

Răspuns

LENA CONȘTANȚE.

Întrebare STARGA

Data ai cunoștință că în timpul crizei a fost aranjată o întâlnire între GRIGORE BUZESTI și PATRASCANU?

Răspuns

Da. Trebuie făcută aici și o precizare. De la 6 Martie pînă în August 1945 a fost o primă perioadă a crizei, ante-criză, guvernul neîntîlnind recunoaștere de toate puterile, apoi a venit criza propriu-zisă. În prima perioadă, în Martie, Aprilie, Mai eu am fost primul care am luat contactul, la Ministerul Justiției, cu PATRASCANU - și după aceea am avut eu și o întâlnire la artistă COCEA, pentru a aranja o întîlnire între GR. BUZESTI și PATRASCANU. Eu l-am determinat pe BUZESTI să-l vadă pe PATRASCANU, deoarece PATRASCANU începuse tratative cu VENIAMIN, HUDITA, ZANE și alții. PATRASCANU încercase să ia oameni din P. T. I. pentru a forma un fel de fracțiune național-țărănească. În momentul acela chiar BUZESTI a semnalat acest lucru.

Întrebare STARGA

Cine a aranjat tehnica întâlnirii dintre PATRASCANU și Arestatij.

H. Zilber Stanescu

GR. BUZESTI?

Răspuns

BALACRANU, aceasta a avut loc în sat, înaintea crimei.

Întrebare ZILBER

Sta ai cunoștință de aceasta?

Răspuns

Nu.

Întrebare STANGA

Cine a avut inițiativa?

Răspuns

Au am avut-o.

Întrebare STANGA

Dece trebuia să-l vadă BUZESTI pe PATRASCANU?

Răspuns

Pentru ca PATRASCANU, "ca la taurul de coarne" și să
trătească ce are de tratat direct cu conducerea opoziției nu
cu oameni de mână a două.

Întrebare STANGA

Așa COCEA era acasă, când te-ai întâlnit cu PATRASCANU?

Răspuns

Nu era acasă, aceasta se petrecea într-o lumină din-
neșă pe la orele 11. Pe PATRASCANU l-am găsit acolo. Pe mine
m'a dus acolo BALACRANU.

Întrebare STANGA

Cine luase contact cu PATRASCANU?

Răspuns

Toată chestiunea am aranjat-o prin BALACRANU. Apoi a
avut loc și întâlnirile dintre BUZESTI și PATRASCANU.

Întrebare STANGA

Unde a avut loc această întâlnire?

Răspuns

S'ar putea să fi fost tot la casa COCEA. Se putea să-
fi fost convenabil acolo. BUZESTI și BALACRANU nu mi-au spus
înch nă niciodată unde a avut loc întâlnirea.

Întrebare ZILBER

Pe câte ori s'a întâlnit POCONENI cu PATRASCANU?

Răspuns

O singură dată în garsonieră la FLORIN TROSCU, LENI
COMITANTE avea cheie.

Întrebare STANGA

GR. BUZESTI și-a vorbit de întâlnirea ce l-a aranjat-o
cu PATRASCANU

./.

Arcești,

H. Filu

Stănescu

Răspuns

Sigur că da, la palatul Stirbey unde l-am întâlnit.

Întrebare STARGA

Întâlnirea lui PATRASCANU cu BUZESTI a fost înaintea
crizei?

Răspuns

Sigur. S'ar putea să fi avut loc la FLORIN TEODORU așa
cum spune ZILBER.

Întrebare STARGA

Dar de ce trebuia să se vadă BUZESTI cu PATRASCANU
înaintea crizei?

Răspuns

Pentru că nici anglo-americii, nici MANU, nici BRATIA-
NU, nici TITEL PATRASCU, nu acceptau guvernul dela 8 Martie.
Atunci se conta deja posibilitatea să se găsească o formulă
de compromis. În acest cadru s'a văzut BUZESTI cu PATRASCANU. S'a
am aranjat întâlnirea între ei.

Întrebare STARGA

Precizează că exact care era adevăratul motiv al în-
tâlnirii dintre BUZESTI și PATRASCANU?

Răspuns

În acel timp guvernul nu era recunoscut de anglo-ame-
ricani. Scopul întâlnirii dintre PATRASCANU și BUZESTI era gă-
sirea unei platforme comune, a unui aranjament de împăcare cu
dușmanii guvernului, care să permită ca guvernul să fie acceptat
și recunoscut de anglo-americieni.

Întrebare STARGA

POGONIANU a fost și el la întâlnirea cu PATRASCANU?

Răspuns

Acest lucru nu-l știu.

Întrebare ZILBER

Pe câte ori s'a întâlnit PATRASCANU cu POGONIANU și
BUZESTI.

Răspuns

Odată la sfârșitul lui August sau în Septembrie 1945.

Întrebare ZILBER

Cine a avut inițiativa întâlnirii?

Răspuns

A avut-o PATRASCANU, ca să-l convingă să opoziția și
anglo-americii și regele să-l propună pe PATRASCANU ca prin-
ciplel tru și ministru de interne, într'un guvern de tranziție.
Întâlnirea a organizat-o LEON CONSTANTIN cu POGONIANU. LEON
"reștăit",

H. Fells
Franklin

CONSTANTE avea și chea dela garsoniera lui FLORIN TEBERIU.

Intrebare STARGEM

Ce ai de spus la cele arătate de ZILBER

Răspuns

De fapt inițiativa am avut-o eu. PATRASCANU și GRIGORE BUZESTI erau certați din Noembrie 1944 când s'a reformat guvernul SANATESCU. Eu i-am împinsat. Eu m'am întâlnit cu PATRASCANU tocmai în acest scop. Acestea nu sunt auzinte, așa ca să le pot uita. Deasemenea regele m'a felicitat pentru că i-am împinsat și acest lucru, știu precis, a avut loc cu mult înainte de audiența lui PATRASCANU la rege.

Intrebare STARGEM

Care a fost rezultatul final al acțiunii întreprinse?

Răspuns

Rezultatul final a fost următorul: PATRASCANU a fost pălăz la urmă consfințit formal drept candidat la președinția guvernului ce trebuia să înlocuiască guvernul dela 6 Martie 1945.

El avea girul celor 4 partide burgheze a lui MANIU, BRATIANU, TITEL PETRUSCU și TATARASCU și a fost acceptat de rege în sensul că regele era de acord să fie PATRASCANU președintele guvernului, dacă este acceptat de cele 3 mari puteri. Pentru aceasta PATRASCANU a avut o audiență la rege, despre care eu am știut că a fost secretă. Însă marile puteri au recunoscut la 1 Ianuarie 1946 guvernul Croza, iar toate chestiunile cu PATRASCANU a eguat.

Intrebare ZILBER

Arată dta, la care întâlnire dintre dta, STARGEM și PATRASCANU, a participat și ȘTEFĂNESCU, în anul 1945?

Răspuns

Mi-am amintesc. Revin și arăt că este ceva just aici. ȘTEFĂNESCU a participat la una dintre întâlniri, la a treia întâlnire ord.

Intrebare STARGEM

Dta confirmi aceasta?

Răspuns

Eu confirm.

Intrebare ZILBER

Când s'a pus problema asasinării dlui GHEORGHIU BĂȚ?

Răspuns

Aceasta s'a pus la palat în Octombrie 1945. A avut loc o ședință la palat, la care a participat BĂȚ, ȘTEFĂNESCU, POȘA

Arestați,

H. Zilber *[Signature]*

VRANU, BUZESTI, TARCEA, un general, PATRASCANU și regele. Regele
a'a stabilit formațiunea FNT în vederea cuceririi, întrucât se
anunța conferința dela Moscova. Pentru a face o presiune în țară,
astfel ca anglo-americii să aibă un ateu la Moscova, menținând
că situația în țară este grea, s'a hotărât între altele ca să
aibă loc asasinarea dlui GHEORGHIU DEJ, organizată de STEFANECU.
Detaliile pe care le știu, mi le-a dat PATRASCANU.

Întrebare STARCEA

Confirmi dta aceasta?

Răspuns

Dela primul și până la ultimul cuvânt totul este com-
plet adevărat. Eu în niciun caz n'am participat la asemenea întâl-
nire. Nu l-am cunoscut pe BERRY niciodată.

Întrebare STARCEA

Ce a spus PATRASCANU regelui la ultima întâlnire, pe
care au avut-o ei în timpul crizei dintre rege și guvern, atunci
când PATRASCANU devenise candidat ca prim ministru?

Răspuns

PATRASCANU i-a dat asigurarea formală cu privire la
atitudinea sa față de coroană. Eu știu dacă a făcut și un act
scris. Este posibil, deoarece printr'un act formal PATRASCANU își
arăta atitudinea sa cu privire la problema monarhică. Acest
lucru mi l-a spus GRIGORE BUZESTI, care a avut audiență la rege.
Cu regele n'am discutat această chestiune.

Prezentul proces-verbal de confruntare a fost citit
de noi și corespunde întocmai cuilor declarate de noi.

Arestați:

Confruntarea a fost făcută de noi:

Lt. col. de Securitate

I. Soltuv

Opt. de Securitate

Gh. Moraru

Lt. maj. de Securitate

V. Văntaru

H. Fil

Grigore Buzesti

Sal L. B.

Grigore Buzesti

509

PROCES VERBAL DE CONTRUNTARE

Not, lt. col. de Securitate SOLITU ION, asistat de
cpt. de Sec. MORARU GHIRAN, lt. maj. VAMATORU VICTOR și lt. maj. GH.
RUJAN, am procedat azi 23 Iulie 1953, la confruntarea dintre
arestații LUCRETIU PATRASCANU și HERBERT ZILBER.

Intrebare ZILBER

Cunosti persoana din fața d-tale?

Răspuns

Da, e LUCRETIU PATRASCANU

Intrebare PATRASCANU

Cunosti persoana din fața d-tale?

Răspuns

Da, îl cunosc, este HELU ZILBER

Intrebare ZILBER

Ai fost în dușmănie cu d. PATRASCANU?

Răspuns

Niciodată.

Intrebare PATRASCANU

Ai fost în dușmănie cu dl. ZILBER?

Răspuns

Niciodată.

Intrebare PATRASCANU

Răspunde d-ta la următoarea întrebare. Întâlniri cu
POGONIANU, BUZESTI și STANCIU ai avut d-ta în perioada crimei d-n
1948?

Răspuns

La-am văzut odată pe STANCIU și de două ori pe BUZESTI
și POGONIANU.

Intrebare ZILBER

D-ta ai cunoștință de aceste întâlniri de care vor-
bește PATRASCANU.

Răspuns

Am cunoștință. Întâlnirile lui PATRASCANU cu POGONIANU
și BUZESTI, le știu dela PATRASCANU.

Intrebare PATRASCANU

Dela d-ta le știe?

./.

Arestați,

Răspuns
Nu-mi adus aminte să-i fi spus lui BELU despre con-
vocațiile mele cu POGONIANU și BUZEȘTI. 542

Întrebare ZILBER
Din altă parte puteai să afli despre aceste întâl-
niri.

Răspuns
Mi-a spus ceva și LENA CONSTANT, însă detaliat cu-
noșc dela PATRASCANU.

Întrebare PATRASCANU
Când ai avut loc aceste întâlniri dintre dta, POG-
ONIANU și BUZEȘTI?

Răspuns
În Septembrie 1945.

Întrebare PATRASCANU
De cine au fost organizate aceste întâlniri?

Răspuns
Prima prin TOROSIAN și celelalte două prin LENA
CONSTANTE, așa cum am arătat la confruntarea cu STARU M.

Întrebare PATRASCANU
Nu ai fost întrebat de IONEL STARU M., despre vorbești
de STARU M. Ai fost întrebat de cine au fost organizate aceste
întâlniri cu POGONIANU și BUZEȘTI.

Răspuns
Cu POGONIANU și BUZEȘTI am organizat întâlnirile
prin LENA CONSTANT, în apartamentul lui FLORIN TRODOIU din
blocul în care este și locuința LENEI CONSTANT.

Întrebare ZILBER
Așa cunoști și dta lucrurile?

Răspuns
Așa cunosc și eu lucrurile.

Întrebare PATRASCANU
Alte întâlniri cu POGONIANU și BUZEȘTI în această
perioadă, dta ai mai avut?

Răspuns
N'am mai avut.

Întrebare ZILBER
Alte întâlniri cu POGONIANU și BUZEȘTI în perioada
crizei dintre guvern și rege mai cunoști?

Răspuns
N'am cunoscut.

./.

Arestați,

Intrebare PATRASCANU

Câte întâlniri ai avut dta cu STARCEA?

513

Răspuns

Una singură, în casa lui TOROSIAN în 1945.

Intrebare ZILBER

Dta ai cunoscut că PATRASCANU a întâlnit cu STARCEA

Răspuns

Da am cunoscut acest lucru.

Intrebare PATRASCANU

Cum a fost organizată această întâlnire dintre dta și STARCEA?

Răspuns

Bu am provocat-o, rugându-l pe TOROSIAN să-l amâne pe STARCEA, lucru pe care l'a făcut. TOROSIAN la chemat în el acasă. Aceasta a fost în 1945. A fost prima și ultima întâlnire.

Intrebare ZILBER

Aceasta este prima întâlnire pe care ai cunoscut-o dintre STARCEA și PATRASCANU?

Răspuns

Nu. Prima întâlnire a avut loc în Palatul Magistraților din Bulevard, la etajul I, la Divizia Economică a Ministerului de Externe și a fost organizată de mine.

Intrebare PATRASCANU

Dta confirmi cele arătate de ZILBER?

Răspuns

ZILBER minte că și STARCEA. O asemenea întâlnire nu a avut loc.

anchetatorul

Tin să-ți atrag atenția că dacă te dedoi la asemenea proceduri noi o să-ți ad le respingem. Aici are loc o confruntare între dta și ZILBER și la alte persoane să nu te mai referi. Dacă dta ești întrebat, dacă mai vii cu asemenea proceduri vom lua măsuri în consecință.

Intrebare ZILBER

Arată dta cum ai organizat această întâlnire?

Răspuns

Bu am organizat-o astfel: am telefonat lui STARCEA și m'am înțeles cu dânsul asupra timpului și locului întâlnirii. I-am spus că atunci când avea să vină, să întrebe de mine. I-am spus lui PETALA directorul Diviziei Economice că până pînă după plecarea funcționarilor pentru că vine PATRASCANU să mă ia. și apoi am rămas pînă după plecarea funcționarilor; mai erau arestați,

vreau doi pe acolo. STANCU a venit la ora 2, PATRASCANU la 3 tar-
ziu. Intalnirea a avut loc in sala consiliului.

Intrebare ZILBER

Cu ce ne dovedesti dta ca a avut loc aceasta intal-
nire intre PATRASCANU si STANCU?

Raspuns

Cu PETALA, pentruca acest lucru nu s'a mai intamplat
niciodata pnda atunci si care poate sa-si aduca aminte. Deasemeni
cu un functionar care a deschis usa si cu omul de serviciu.

Intrebare PATRASCANU

Confirmi dta aceasta intalnire?

Raspuns

Toate anunturile sunt mincinoase, in casa Magistru-
lor nu am intrat in vizita mea.

Intrebare

Alta intalnire intre PATRASCANU si STANCU a mai
fost vreodata?

Raspuns

Da, a mai fost. A doua intalnire a avut loc la Institut
de Conjuncturi, dupa un interval de timp provocata indirect de
STANCU, intr'un telefon dat lui PATRASCANU. PATRASCANU m'a avi-
zat pe mine sa-l chem pe STANCU. Intalnirea a avut loc tot
intre ora 2-3 in biroul meu.

Intrebare ZILBER

Dta ai asistat la discutii?

Raspuns

Nu, decat la sfarsit cand am intrat si eu.

Intrebare PATRASCANU

Confirmi dta cele aratate de ZILBER?

Raspuns

Intalnirea dela Conjuncturi, este o minciuna afrunta-
ta nu l-am vazut pe STANCU niciodata acolo.

Intrebare ZILBER

Cu ce dovedesti aceasta afirmatie pe care ai facut-o

Raspuns

Cu STANCU. Mai dovedesc cu toate complexele studi-
ului dovezilor lui STANCU in legatura cu imprumutul la CEC.
Aceasta era in urma discutiilor cu PATRASCANU de a i se da un
imprumut lui STANCU. Alte dovezi n'am.

Intrebare PATRASCANU

Acum confirmi cele aratate de ZILBER?

Raspuns

STANCU nu a facut nicio interventie la mine si
aresta i.

nicăi cu la ZILBER. Toate afirmațiile lui sunt minciunoase.

Intrebare ZILBER

Alte întâlniri dintre PATRASCANU și STARCEA mai cunoști deta?

Răspuns

A fost apoi o întâlnire proiectată, la care PATRASCANU nu a venit. Aceasta a fost organizată tot de mine, la LENA CONSTANTIN. Am rugat-o pe LENA CONSTANTIN să-mi dea cheia. De altfel mi-a dat-o de câte ori era nevoie. I-am arătat pe STARCEA. M'am înțeles cu dinoul să-l aștept în stradă. Eu îi spuseseam că acolo este apartamentul meu și deoarece STARCEA ar fi întrebât de dl. ZILBER când ar fi intrat în bloc, l-am așteptat în stradă. A venit cu BALACANU până la colțul străzii, de unde eu l-am adus eu. PATRASCANU a întârziat și mi-a telefonat să-l scuz față de STARCEA și să aranjez o nouă întâlnire ulterioară. El nu a venit la această întâlnire.

Intrebare ZILBER

De cine a fost organizată întâlnirea?

Răspuns

De mine ca și celelalte. PATRASCANU nu a putut să vină.

Intrebare PATRASCANU

Confirmi deta această întâlnire?

Răspuns

Toate afirmațiile lui ZILBER, sunt minciuni sfurțate. o asemenea întâlnire nu s'a proiectat.

Intrebare ZILBER

Cu cine deduceți această întâlnire proiectată?

Răspuns

Cu STARCEA, cu BALACANU care l-a lăsat la colț și i-am dat bună seara; și cu LENA CONSTANTIN, pentru că în Septembrie 1945, mi am avut o altă întâlnire ca să-i fi cerut cheia.

Intrebare PATRASCANU

Acum confirmi întâlnirea?

Răspuns

Tot ce afirmă ZILBER este minciună.

Intrebare ZILBER

Alte întâlniri dintre STARCEA și PATRASCANU mai cunoști deta?

Răspuns

Mai cunosc încă una la TOHOSIAN, care a avut loc la sfârșitul lui Septembrie sau începutul lui Octombrie, organizată
././ Arestați,

de mine și provocată de PATRASCANU. Aranjamentul s'a făcut în casa lui TOROSIAN. De această dată întâlnirea a avut loc în serate și a durat mult pînă a venit PATRASCANU. TOROSIAN a stat la o cordă de el. Nu i-am deschis ușa lui STARCEA. După aceea a venit PATRASCANU.

Întrebare PATRASCANU

Confirmi că această întâlnire?

Răspuns

Confirm această întâlnire dela TOROSIAN. TOROSIAN și ZILBER au fost prezenți. Întîlnirea a fost organizată de TOROSIAN.

Întrebare ZILBER

Cu ce dovedești afirmația dtdle?

Răspuns

Cu STARCEA, TOROSIAN și PATRASCANU.

Întrebare PATRASCANU

Confirmi că ZILBER a organizat această întâlnire?

Răspuns

Nu. TOROSIAN a organizat această întâlnire.

Întrebare PATRASCANU

Cu ce dovedești aceasta?

Răspuns

Refuz să fac dovezi anchetei.

Întrebare ZILBER

Alta întâlnire dintre PATRASCANU și STARCEA mai cunoști?

Răspuns

Nu mai cunosc alta întâlnire în 1945.

PATRASCANU

ZILBER arată exact cum a spus PETE.

Anchetatorul

Ti-am mai atras atenția că nu te dedai la provocări ești un provocator ordinar, ca provocator ai intrat și în mișcarea muncitorească.

PATRASCANU

Ei nu am intrat după 23 August. Eu sunt PATRASCANU.

Anchetatorul

Este exact, ești PATRASCANU și ai intrat ca provocator înainte de 23 August.

Drept pentru care s'a încheiat prezentul proces-verbal de confruntare.

Arestați,

817
Confruntarea a fost făcută de noi:

Lt. col. de Securitate

I. Coltușu

Iulian

Opt. de Securitate

Ch. Iorari

Ch. Iorari

Lt. maj. de Securitate

V. Văditoiu

V. Văditoiu

PROCES VERBAL DE CONFRUNTARE

Intre arestati HARMENT ZILBER și LUCRETIU PATRASCANU,
din ziua de 24 Iulie 1963, /scut în București.

Confruntarea a început la ora
" s'a terminat " "

Intrebare PATRASCANU

Intâlnirea dela casa Magistraților cu STANCU continuă
e'o negi dle PATRASCANU

Răspuns

Este o minciună așezată.

Intrebare ZILBER

Dle ZILBER da amănunte lui PATRASCANU de aceasta întâl-
nire din casa Magistraților, prin discuțiile care au avut loc
între STANCU și PATRASCANU.

Răspuns

Eu nu am asistat la toate discuțiile, am venit la urmă.
Discuția a durat o jumătate de oră cred. Eu am intrat la urmă
în sala de Consiliu unde era PATRASCANU și STANCU și atîd am
așut la urmă cî PATRASCANU a început pe lîngă STANCU ca
să-i aranjeze întrevăderea pe care a cerut-o. După aceea l-am
întrebat pe PATRASCANU ce întrevădere a cerut și mi-a spus că
a cerut o întrevădere cu regele ca să pună la punct problema
crizei.

Intrebare ZILBER

Atîta eți din toate discuțiile?

Răspuns

Da.

Intrebare PATRASCANU

Dle PATRASCANU nici acum nu-ți aduci aminte?

Răspuns

Toate amănuntele date de BMU ZILBER sunt în întregime
inventate.

Intrebare ZILBER

Cu ce poți dumneata confirma că PATRASCANU a avut oca-
zia discuției?

Răspuns

Întîi cu STANCU după PATRASCANU contestă. Tot amănun-
țu.

Arestat.

H. Fill

care a urmat după aceea îl aduc în aprinjurul afirmației făcute, este un tot organic, alte dovezi nu am.

Întrebare PATRASCANU

Acum tot continui să neg?

Răspuns

Toate afirmațiile lui BELU ZILBER sunt în întregime învențate.

Întrebare ZILBER

Dla ZILBER spune-mi de ce discuțiile ai avut cu PATRASCANU după întâlnirea cu STANCU de la Institutul de Conjunctură?

Răspuns

În legătură cu criza, atunci mi-a spus PATRASCANU pentru prima oară soluția guvernului PATRASCANU, problema era aceasta; orice soluție în afară de guvernul Dr. Gheza nu era acceptată de Partid, guvern și Uniunea Sovietică.

O soluție obținută de bloc național sau guvern de tehnicieni era acceptată de anglo-americani și partidele burgheze.

O soluție guvern PATRASCANU fiind aparent comunist, putea să fie acceptat și de partid și de sovietici și totodată această soluție putea să fie acceptată și de rege și partidele burgheze și anglo-americani, pentru că însemna o revenire de la o Partid spre soluția de la 30 August. Sub aparență comunistă ar fi fost un guvern de bloc național, aceasta este ideea centrală a lui PATRASCANU.

Întrebare ZILBER

Cu cine ai discutat?

Răspuns

Cu PATRASCANU am discutat în Septembrie 1945 după întâlnirea de la Conjunctură. PATRASCANU mi-a spus că în acest sens a discutat cu RUZNETI și POJONARIU că a avut un contact cu BANU și alți conducători ai burgheziei cu TATARASCU, iar în partid contând pe anumite elemente care vor accepta și cauzine formula guvernului PATRASCANU.

Întrebare PATRASCANU

Confirmi de asemenea discuțiile pe care ai avut-o cu BELU ZILBER după întâlnirea de la Conjunctură cu STANCU?

Răspuns

O asemenea conversație nu a avut loc niciodată și toate amănuntele și afirmațiile lui BELU ZILBER sunt minciuni conștiente ale lui BELU ZILBER.

./.

Arătați,

11.7.46

Intrebare ZILBER

Fapt de negarea dlui PATRASCANU, dați în menții cele afirmate?

Răspuns

Da în mențin.

Intrebare ZILBER

Cu cine îndrepti existența acestor discuții?

Răspuns

Nu înțeleg întâlnirile cu POGONIANU și BUCUREȘTI nu le contestă, întâlniri pe care nu numai că nu le contestă însă afirmă că erau conspirative, fără știința Partidului, deosebirea întâlnirilor sau contactul pe care l-a avut cu geții burghezi. Absența întâlnirilor conspirative ale unui membru în C.C. al Partidului și membru în guvern n'au loc decât dacă există la bază o intenție anti-partinică și anti-guvernamentală.

Intrebare ZILBER

Acestea sunt argumentări. Cu ce împrejurări concrete îndrepti cele afirmate?

Răspuns

Cu prilejul întâlnirilor cu STARCEA omul regelui și nu cer să ai înțelesuri secrete cu regele, decât este altul scopul. Aceasta este o argumentare.

Ce fapt concret nu am altă dovadă decât că mi-a cerut să-i aranjez înțelesurile cu STARCEA. Dacă mi-a cerut înțelesuri secrete? putea foarte bine să le ceară altuia. Acestea sunt argumentele și dovezile.

Intrebare PATRASCANU

Continui să negi dle PATRASCANU?

Răspuns

Tot ce afirm este minciună conștientă din partea lui ZILBER?

Intrebare PATRASCANU

Continui să negi întâlnirea organizată între dta și STARCEA la LETA CONSTANȚA, la care urma să participe și la care n'ai participat fiind reținut în altă parte?

Răspuns

O asemenea întâlnire nu a fost niciodată plănuită și tot ce se afirmă în documentul acesta este de domeniul fantaziei.

Intrebare ZILBER

Adu-i aminte dlui PATRASCANU ce-ai discutat cu dânsul referitor la această întâlnire, în vederea organizării ei și după aceea?

./.

Arăstați.

H. Zilber

Răspuns

Înainte când mi-a cerut PATRASCU să organizez întâlnirea la LEA CONSTANT, mi-a spus că ține foarte mult să-l vadă pe STARCH, pentru că își pusesse la punct întregul sistem politic și avea să-l pună la curent pe STARCH cu înțelegerile pe care le lucra și să-i spună lui STARCH și ce anume vor să facă.

A fost organizată întâlnirea pentru ora 10 seara, de-a-june de târziu. Mi-a spus că are treabă la TATARASCU, că va întârzia puțin, că nu mă așteaptă, însă să-l găsesc pe STARCH și să vin. Ținnea foarte mult să discute cu el. Târziu pe la ora 11 când am văzut că nu vine am telefonat la TATARASCU și l-am rugat să-l dea la telefon. L-am spus că îl așteaptă și nu știu dacă nu vine. PATRASCU mi-a spus să-l mai aștept și că va veni târziu de tot. După ora 12 am primit un telefon de la TATARASCU de acasă că este târziu și numai poate veni, să-l aștept față de STARCH și să-l rog insistent să stea la dispoziția lui să-i în fine o nouă întâlnire. După această întâlnire PATRASCU mi-a spus că nu a putut veni și mi-a cerut să organizez întâlnirea de la TOROSIAN.

Întrebare PATRASCU

Continui să negi față de orice arătate de NILBER în legătură cu aceasta?

Răspuns

Absolut toate afirmațiile și amănuntele date sunt minciuni conștiente ale lui SAM NILBER de la A până la Z.

Întrebare NILBER

Cu ce dovezi poți să ai că a avut loc această discuție în legătură cu întâlnirea?

Răspuns

Întâlnirea am spus-o. Dovădă cu LEA CONSTANT, IONEL BALACIANU, STARCH. Discuția cu PATRASCU la TATARASCU l-am spus-o lui STARCH, că PATRASCU are la TATARASCU și că el va chema mai târziu. Era enervat și l-am chemat la telefon în fața lui STARCH. Pot să dovedesc cu toate detaliile spuse de STARCH. Acestea sunt toate.

Întrebare PATRASCU

Dă PATRASCU ce ai de spus?

Răspuns

Mențin cele afirmate, afirmații pe care le-am făcut și mai sus.

Întrebare PATRASCU

Ve discuții ai avut și cu STARCH la întâlnirea ce ai avut-o cu el la TOROSIAN?

./.

Arestat,
H. J. Hill

Răspuns

În septembrie 1945 l-am chemat pe STARGA la TOROGIAN și cu acest prilej am discutat cu el despre criză, urând să-mi dau seama ce se petrece la palat, ce atitudine are regele și atmosfera lui.

După câteva minute de discuții, STARGA mi-a declarat că el nu mai este funcționar al palatului, că a izbucnit un conflict în ceroul din jurul palatului. Mi-a spus chiar că i s'a interzis accesul la palat în urma unor intrigi făcute în jurul regelui. Din acel moment am văzut că scopul principal pentru care l-am chemat pe STARGA, pentru a-mi da seama de cele ce se petrece la palat, nu mai poate fi atins și atunci a urmat o discuție fără conținut precis.

Mi-a spus că BUREȘII nu este supărat pe mine că fost o supărare pasageră, că ar trebui să se facă toate eforturile ca să se transgare criza. Totul nu a durat mai mult decât 25 minute și am plecat. La această discuție au fost prezenți și BELU SILBER și TOROGIAN.

Întrebare PATRASCANU

Aceasta este discuția?

Răspuns

Aceasta este discuția și aceasta este prima și ultimă întâlnire avută cu STARGA.

Întrebare SILBER

Arată dă ce discuții au avut loc la întâlnirea dintre PATRASCANU și STARGA dela TOROGIAN, întâlnire despre care dă ai vorbit în fața lui PATRASCANU la confruntarea anterioară.

Răspuns

Bu n'am auzit decât anumite părți din convorbire.eram în odaia de alături, lângă ușa ce era înlocuită cu o perdea. PATRASCANU și STARGA s'au pus de acord ca regele să-i dea lui PATRASCANU un mandat în alb. STARGA a obiectat că asemenea mandate sunt foarte greu de obținut că nu se dau. PATRASCANU i-a spus că PATRASCHESCU este de acord cu această soluție și crede că poate să izbutească. STARGA i-a cerut explicații lui PATRASCANU ce crime intenționează să facă în cazul când ajunge să formeze un guvern.

PATRASCANU i-a spus că guvernarea sa va constitui o întorcedură față de 6 Martie, și o revenire de fapt la situația din 29 August, că va face totul că nu să se ia măsuri de importanță, fără consimțământul tuturor partidelor, că nu se va face naționalizarea sau exproprietatea fără acordarea de indemnizații celor expropriați și pentru aceasta, ca și pentru transgarea problemei economice cum este stabilizarea, lichidarea urărilor

H. Silber

Înțelege să fac apel la capitalul anglo-american, pe baza încredințării pe care ar câștiga în cursul guvernării. Aceasta este în esență discuțiile. Țin să arăt că la discuții nu a participat TOROSIAN.

Întrebare PATRASCANU

Față de cele arătate de dl. ZILBER, dă-mi euștii ca discuțiile au fost acelea pe care le-ai arătat d-ta?

Răspuns

BELU ZILBER și TOROSIAN au acționat dela începutul până la sfârșitul discuției cu STARCEN, iar tot ce afirmă ZILBER că ați discutat cu STARCEN și cu dânsul, sunt minciuni conștiente, totul este inventat dela A până la Z.

Întrebare PATRASCANU

Cu cine poți dovedi că ai avut asemenea discuții cu STARCEN la TOROSIAN?

Răspuns

Acumet anchete refuz să-ți fac orice fel de dovadă. Eu primesc numai pe mine, dacă am sau nu eu ce dovedi.

Întrebare ZILBER

Cu cine poți dovedi d-ta discuțiile?

Răspuns

Cu STARCEN pe care PATRASCANU îi contestă și dovedescă cu TOROSIAN că nu a participat la aceste discuții.

Întrebare PATRASCANU

Continui să negi d-le PATRASCANU?

Răspuns

Mențin afirmațiile făcute mai sus.

Prezentul proces-verbal de confruntare a fost citit de noi și arăpunde întocmi a celor declarate de noi.

Arăstati,

A. Zilber

Confruntarea a fost făcută de noi:

Lt. col. de Securitate

I. Silitu

Cpt. de Securitate

G. Moraru

Lt. maj. de Securitate

V. Vădătaru

522

PROCES VERBAL DE CONFRUNTARE

Intre arestati HENRIET ZILBER și LUCRETIU PATRASCANU
din ziua de 23 Iulie 1953, făcut în București.

Confruntarea a început la ora

" " s'a terminat " "

Intrebare ZILBER

Se-ai spus d-ta lui PATRASCANU despre prima întâlnire
și discuțiile ce le-ai avut în toamna anului 1946, cu americanii,
STARCEA și RADU BUZESTI?

Răspuns

Eu m'am întors în seara zilei de 21 Octombrie dela
Paris. Tot ce s'a întâmplat după aceea i-am povestit lui PATRAS-
CANU așa încât voi reproduce acum.

A doua zi, în ziua de 22 Octombrie 1946, în spre ora
prânzului am primit un telefon din partea dnei FLACA secretara
lui HALL, care m'a anunțat că HALL urea să mă vadă, mi-a spus că
mă așteaptă de mai multă vreme și a întrebat de mine, a aflat de
soseala mea și ar urea să mă vadă într-o chestiune foarte impor-
tantă.

I-am răspuns că-l așteapt. HALL a și venit în același
zi în timpul prânzului la mine la birou (la Institutul de Con-
junctură). Mi-a spus cu acest prilej că anglo-americanii au hotărât
să schimbe politica față de țările de democrație populară
și să treacă la ^{plan violent} organizarea unor mișcări în România, pentru
răsturnarea guvernului Petru Groza și că în acest scop a luat
contact cu GRIGORE BUZESTI, FOCOMERU și STARCEA care sunt
în legătură cu regele și cu PNT-Maniu, că au încheiat un acord în
care se prevede o mișcare pe care americanii sunt hotărâți să
o susțină până la capăt, că el s'a angajat față de acest grup
de inițiativă să aducă adesiunea grupului PATRASCANU ca un grup
anticomunist constituit în sânul taberei guvernamentale și că
în acest scop a venit să vorbească cu mine, cerându-mi colabora-
rea atât din motive ideologice, cât și în calitate de colabora-
tor al serviciului de spionaj american.

Această colaborare nu trebuia să conste numai din
adesiunea mea, ci și a lui PATRASCANU și a întregului grup
PATRASCANU și că în acest scop, mă va pune în contact cu FOCO-
MERU, RADU BUZESTI și STARCEA.

./.

arestati,
H. Zilber

H. Zilber

I-am spus că personal sunt de acord și gata să particip la orice acțiune, însă nu pot ști ce vrea grupul de inițiativă și mai înainte trebuia să vorbesc cu PATRASCANU pentru a-l convinge.

După aceea, eu am plecat cu dânsul acasă la el (la HALL) unde am luat masa și apoi am plecat cu mașina lui HALL la locuința unui alt ofițer american din serviciul de spionaj HAMILTON. HALL mi-a făcut cunoștință cu acest HAMILTON. Era prima și ultima dată când l-am văzut. La scurt timp după ce am sosit noi, a venit și STARCEN cu RADU BUZESTI. Eu nu l-am cunoscut pe RADU BUZESTI; atunci am făcut cunoștință.

HALL mi-a spus că m'a adus în urma promisiunii pe care le-a făcut-o că el, în contact cu dânsii, la care STARCEN și RADU BUZESTI au ^{intervinut} ~~putut~~ să dauă eu știu despre ce este vorba, la care eu le-am spus că da, știu că este vorba de o acțiune importantă împotriva guvernului Croa, inițiată de grupul lor împreună cu americanii, că sunt gata să particip la orice acțiune, însă nu pot lua o hotărâre înainte de a vorbi cu PATRASCANU. La fel mi-au spus și ei că JERNE POCONAMU nu pot lua hotărârea și că urmează să avem o nouă întâlnire, în care să ne expună punctul de vedere de ce anume vor să facă. Acestea le-am povestit apoi lui PATRASCANU chiar a doua zi sau seara. Aceasta este tot.

H. Ziller

Intrebare PATRASCANU

Ita confirmi cele spuse de dl. ZILBER?

Răspuns

O asemenea conversație nu a avut niciodată loc și toate amănuntele date de BILU ZILBER sunt în întregime inventate.

Intrebare ZILBER

Cu ce poți să-i aduci "aminte"?

Răspuns

Aceasta este o convorbire între doi și nu poate fi verificată. PATRASCANU mi-a spus că în principiu lucrurile i se par grele. ^{Aceasta} ~~mi-a spus~~ ^{le-a spus} la dânsul acasă. Eu am argumentat în felul următor: ~~am dat seama că~~ ^{deci} Aceasta este decăzândă o propunere principială. ~~ar fi absurd să o refuzăm.~~ În afară de aceasta HALL cu care am ~~am~~ colaborat - cu dânsul și cu MADISON - în serviciul de spionaj american, ne-ar putea ori-când gataja, înșel am trebui să acceptăm și principiile și din acest motiv, trebuia să stăpânesc vorba cu POCONAMU și cel-lalți doi ca să ne putem da seama de situație.

H. Ziller

H. Ziller

H. Ziller

Intrebare PATRASCANU

Acum îți aduci "aminte"?

./.

Wathy ^{areatați} H. Ziller

Răspuns

Si aceste amănunte sunt tot atât de inventate.

Întrebare ZILBER

Arată dta care a fost următoarea întâlnire cu ai
avut-o și ce discuții ați avut?

Răspuns

In urma acestei înțelegeri cu PATRASCANU eu am luat
contact telefonic cu POGONIANU care mi-a spus că și el vrea să
mă vadă și va trece pe la mine la birou. In aceiași zi sau a doua
zi, POGONIANU a venit la mine la birou și mi-a spus că RADU
BUZESTI și STARCEA l-au pus în cunoștință cu cele discutate
de mine la rândul meu l-am pus în cunoștință că am vorbit cu
PATRASCANU și că nu putem lua o hotărâre înainte de a ști exact
care este situația. POGONIANU mi-a spus că ar fi bine să avem o
discuție și ar fi bine să mergem la OCTAVIAN NEAMTU pe care
amândoi îl cunoșteam și am fost la el acasă la masa amândoi.
Întâlnirea a fost fixată și a avut loc între 25-27 Octombrie
după indicațiile lui POGONIANU la orele 8 seara. Acolo m'a primit
OCTAVIAN NEAMTU care m'a condus în sufragerie, unde i-am găsit
pe POGONIANU, BUZESTI și STARCEA. NEAMTU a stat câteva minute și
s'a retras.

POGONIANU mi-a făcut o expunere asupra inițiativei
serviciului de spionaj american și acordul pe care el și GRIGORE
BUZESTI l-au încheiat cu HALL și HAMILTON; mi-au spus în linii
generale că confins acest ^{acord} ~~acord~~, mi-au spus că este vorba
de formarea unor comitete de acțiune împotriva guvernului
Groză: un comitet la Paris pe care trebuia să-l conducă GRIGORE
BUZESTI și care urma să aibă legătură cu guvernul american și
englez, în țară un comitet politic legal, un comitet secret și
un comitet militar de acțiune. Mi-au spus că este vorba de o
treacare într-o semi-illegalitate a PNT și celelalte partide de
oposiție, că au nevoie de aderarea grupului PATRASCANU pentru
o acțiune în interiorul ^{habeas} ~~taberei~~ guvernamentale și că acest
sens. Aceasta colaborare ar putea să ducă la o participare la
războiul victoriei și a făcut apel la mine ca să-l conving pe
PATRASCANU să participe pe motive ideologice ^{la acțiune} ~~pe motive~~ și pe baza încrederii reciproce pe care o ^{ca patrascanu} ~~am~~ înad-
ămint de 23 August atât în PATRASCANU cât și în BUZESTI.

STARCEA a făcut câteva comentarii în acest sens.
Totodată am'au înțeles cu POGONIANU că în eventualitatea în
care PATRASCANU ar fi de acord să participe la acțiunea de
reînturnare, pentru complot, să avem o nouă întâlnire cu toată for-
mațiunea plus PATRASCANU și ALEX. STETA NESCU reprezentantul
arestatii.

H. Ziller

H. Ziller

H. Ziller

H. Ziller

H. Ziller

H. Ziller

serviciului de spionaj britanic, la care FOGORIANU ținea foarte mult, atât pentru valoarea personală a lui ALEX. STEFANESCU cât și pentru faptul că reprezenta de fapt a doua putere comunistă din lume, Marea Britanie. Eu am fost de acord urmând ca să dau, după acordul lui PATRASCANU răspunsul, dacă PATRASCANU n'ar fi de acord să participe la întâlnire, trebuia să comunice prin formula: "Discearcă ludm masa împreună", iar dacă PATRASCANU vroia să participe la această întâlnire urma să spună că: "discearcă ludm masa cu toții împreună". Eu am explicat lui STEFANESCU, că PATRASCANU nu poate veni cu magina lui pentru că agentul de încredere își notează toate adresele unde merge PATRASCANU și dacă acesta ar fi venit cu el la OCTAVIAN NEMTU, ar fi anunțat imediat la Partid și de aceea trebuia organizată această întâlnire cu PATRASCANU în chip foarte conspirativ și am ajuns la concluzia că IONESCU BALACEANU să vină la mine acasă la ora 8 și să ne adună cu magina lui.

H. Ziller

A doua zi i-am comunicat lui PATRASCANU toate aceste lucruri, tot ceea ce am vorbit cu el. PATRASCANU mi-a spus că începe să vadă mai clar ceva, deci nu-și poate da încrederea cum vor să organizeze această mișcare, totuși înțelege să participe la acest complot. I-am spus că din motive ideologice noi nu putem lipsi de la această acțiune. Când la urmă am ajuns la concluzia că trebuie să participe la a doua întâlnire, care a avut loc la sfârșitul lunii Septembrie sau începutul lui Octombrie 1946.

H. Ziller

Intrebare ZILBER

Cum ați aranjat lucrurile și cum a ajuns PATRASCANU acolo?

Răspuns

PATRASCANU a venit la mine acasă pe la ora 7 jumătate sau 8 seara. Nevasta mea era gripată în apartamentul de jos, iar noi eram în apartamentul de sus. În apartamentul 12, PATRASCANU a primit magina și a spus că să vină după ora 11 seara. La ora 8 și jumătate a venit IONESCU BALACEANU și mi-a spus că este la dispoziția noastră și am coborât jos. Când am plecat i-am spus soției mele că eu mă duc la HARI BRAUNER și dacă întreabă cineva să spună că poate ne întorcem după orele 11 seara. După aceea am plecat cu PATRASCANU cu magina lui BALACEANU la OCTAVIAN NEMTU. La NEMTU ne-a primit chiar el; noi am fost ultimii, iar în sufragerie i-am găsit pe toți și pe ALEX. STEFANESCU.

H. Ziller

Intrebare PATRASCANU

Confirmi cele spuse de ZILBER?

Răspuns

Absolut toate afirmațiile și toate datele date de

N. H. A. Ziller

BELU ZILBER sunt minciuni inventate.

Intrebare ZILBER

Cu ce dovezi sti de la ZILBER?

Raspuns

Aceasta se poate dovedi cu OCTAVIAN NEMITU, IONESCU BALACRANU care ne-a dus si adus cu magina, RADU BUZESTI, POGONEANU STANCU si ALEX. STEFANESCU; la un moment dat cineva a deschis uşa si POGONEANU ne-a spus ca este CANIL DENETRESCU, care a stat la bucatarie. Poate si CANIL DENETRESCU sa fie de acest lucru, nu sunt sigur; de ceilalti insa sunt absolut sigur.

Intrebare PATRASCANU

Acum confirmi?

Raspuns

Si toate aceste noi anunturi sunt tot atit de mincinoase ca si cele precedente.

Intrebare ZILBER

Ce s'a discutat la aceasta intalnire si ce s'a stabilit cu acest prilej?

Raspuns

La aceasta intalnire, POGONEANU a facut o expunere mai detaliata asupra acordului incheiat cu serviciul de spionaj american si asupra actiunii pe care intelegeau sa o desfusoare. I-a spus ca GRIGORE BUZESTI a plecat in straintatate pentru a forma un comitet general si secret si ca asteapta instructiuni de la dñsul. S'a pus problema de catre POGONEANU, ca PATRASCANU sa insereze sa aranjeze anuntarea alegerilor. PATRASCANU a spus ca nu se mai poate ca aceasta problema nu se mai poate pune.

H. Zilber

PATRASCANU a atras atenta asupra celorva elemente, cum ca se puna un accent prea mare pe activitatea partidelor de opozitie, ceea ce nu va putea duce la nimic; ca in alegeri guvernul va avea majoritatea zdrobitoare si ca o actiune legala nu poate avea sanse de reusita indiferent care ar fi spiritul politic si tehnic al guvernului american si ca tot accentul trebuie pus pe organizarea unei actiuni clandestine care sa ducă la o miscare insurectionala care sa rastoarne guvernul si ca deocamdata rolul grupului PATRASCANU in tabara guvernamentala va avea mult mai multa importanta decat credeau ei.

H. Zilber

PATRASCANU a subliniat ca ar fi necesar ca, insa acum, dat fiind urzinta cu care se poate intra in PCR si totala libertate de aderare in PSD sa intre cat mai multi membri ai partidelor de opozitie (necunoscuti) in aceste partide, asa incat la formarea Partidului Unit Muncitoresc sa se gaseasca

./.

Arrestati.
H. Zilber

528

526

formațiuni clandestine foarte puternice înăuntrul Partidului Comunist care ar putea să deranjeze activitatea partidului și să-ntrezească pe această cale să se poată infiltra ușor în cadrul aparatului de stat un număr de elemente din tabăra opoziției.

POGONILU și STARCEA au spus că asupra acțiunii PNT
n'au înțeles influență, că ideile lui PATRASCANU, acesta de 4 infiltrat
în sânul Partidului Muncitoresc este judicioasă, că-l va aviza
pe GRIGORE BUZEȘTI și acesta îl va aviza pe MANIU după care va
fi organizat PATRASCANU.

Decemenea PETRASCANU a cerut sa în cadrul Comitetului secret dela Partid si în tara sa aibe si el reprezentanti.

Apoi s'au discutat diferite ipoteze asupra acțiunii.

În ipoteza care s'a luat în considerație era aceea că situația guvernului va fi grea în primăvara din cauza secetei, a lipsei de produse alimentare și din cauza inflației, iar dacă în același moment tensiunea internațională va fi gravă, ^{în plus} țara noastră poate în primăvara anului 1947 o lovitură de stat.

După aceea s'au discutat diferite eventualități în legătură cu tratatul de pace; dacă urma să se aplice, atunci cei 2 ambasadori vor avea un cuvânt hotărâtor în cazul acestor acțiuni, or fi putut să aibă un rezultat; ^{era una} ~~dar~~ ar fi fost probabil ca tratatul de pace să nu se aplice, atunci trebuia procedat la organizarea unei acțiuni clandestine de mare amploare care să fie utilizată în cazul unui conflict între anglo-americani și sovietici, pentru răsturnarea guvernului Grou. Aceasta însă nu putea să aibă loc decât după 18 luni de la semnarea ^{doarea} ~~tratatului~~ de pace, după retragerea armatei sovietice din țară. În acest interval conform tratatului de pace avea să fie menținute în țară puternice egaloane de legătură cu armatele din Austria.

In principiu ALEX. STEFANESCU a fost de acord in totul cu cele spuse; deasemenea POGONIANU și STANCA și eu. Am rămas înțeleg și, deoarece ei nu puteau lua o hotărâre fără GRIGORE BUZEȘTI, ca ei să-i se comunice această această înțelegere și eventual dacă PATRASCANU ar fi mers la semnarea tratatului de pace, să ia legătură cu GRIGORE BUZEȘTI și să urmeze după acesta ce au de făcut.

POCORNICU și STARCEA ne-a rugat să-i comunicăm lui HALL cele discutate, pentru ca HALL să comunice Serviciului de Spionaj American. Su și PATRASCANU ne-am angajat să facem această comunicare. După acela ne-am despărțit, am plecat împreună cu PATRASCANU cu mașina lui IONESCĂ BALACANU.

Intrebare PATRASCA MU

Acum confirmi întâlnirea dela NEAMTU la care ai participat și discuțiile care au avut loc, discuțiile ordinate de

ZILBER

Răspuns

Toate afirmațiile lui BELU ZILBER conținute în declarațiile de mai sus sunt minciuni dela A până la Z.

Întrebare ZILBER

Ce alte amănunte mai poți arăta în legătură cu această pentru "a-i aduce aminte" lui PATRASCANU?

Răspuns

Prezența oamenilor, IONASCU BALACRANU, discuțiile, STARCRA, BUZEȘTI, NEAMTU, POGONIANU și eventual CANIL DEMETRESCU, dar nu sunt sigur.

Întrebare ZILBER

Alte amănunte mai ai, ceva caracteristic care "să-i aducă aminte"?

Răspuns

Am stat în sufrageria lui NEAMTU, PATRASCANU era în capul mesei și noi eram pe marginea mesei. Am stat cu toți la o masă îndrănească simplă.

Un alt amănunt este acela că s'a luat o măsură de precauțiune și s'a pus un pik-up cu radio care sbârâta ca să nu se audă discuțiile afară.

Întrebare PATRASCANU

"Ți aduci aminte"?

Răspuns

Toate amănuntete sunt în întregime inventate și mincinoase.

Întrebare ZILBER

Dta ai arătat că la întâlnirea dela NEAMTU a rămas stabilit ca să organizezi dta întâlnirea dintre PATRASCANU și HALL. A avut loc această întâlnire?

Răspuns

Această întâlnire a avut loc; PATRASCANU l-a pus în curent pe HALL cu discuțiile avute cu POGONIANU și ceilalți și a declarat că-și dă aderiunea lui, i-a spus că s'ar putea face și aceasta a fost tot. Întâlnirea a avut loc seara, eu am organizat-o.

Întrebare ZILBER

Cu cine ai vorbit în prealabil?

Răspuns

Mai înainte cu PATRASCANU și după acesta cu HALL.

Întrebare ZILBER

Cât a durat discuția?

./.

Arăstați,
W. J. H. Zilber

Răspuns

Am luat parte la discuție și știu că a durat șase
trei oferturi de ord.

Întrebare PATRASCANU

Da confirmi întâlnirea dintre dta și HALL?

Răspuns

O asemenea întâlnire nu a avut niciodată loc și tot
ce afirmă dl. ZILBER este o minciună conștientă din partea dlui
ZILBER.

Întrebare ZILBER

Arată ce-a vorbit PATRASCANU cu HALL?

Răspuns

I-am spus despre întâlnirea ce a avut loc cu POGOR-
NU, BUZESTI, STEFANESCU și STRECEA, că este de acord cu acțiunea de
redeturnare a guvernului Gроза, că el este la dispoziție și este ho-
tărât să participe la aceste acțiuni și crede că poate că dea un
contribuț foarte important.

HALL i-a spus că acordul încheiat nu este un acord
făcut de dânsul în numele lui, că serviciul de spionaj din care face
parte este condus de Casa Albă și că HAMILTON a fost trimis spe-
cial la București pentru a încheia acest acord și a pune la cale
această mișcare.

El crede că termenul de 18 luni după semnarea trata-
tului de pace este mult prea îndepărtat și că tensiunea interna-
țională va ajunge mai curând la un punct maxim și lucrurile se vor
desfășura într'un ritm mai rapid. PATRASCANU i-a spus că urmează să
ia contact cu GRIGORE BUZESTI la Paris și după aceea o să vadă ce
este de făcut. După aceasta HALL a plecat din țară.

Întrebare ZILBER

Cine poate confirma că această întâlnire a avut loc?

Răspuns

HALL nu mai este aici. ^{ia} PATRASCANU nu poate confirma
bine este nu vrea. BUZESTI, STRECEA și POGORANU pot confirma deoarece
aceasta s'a hotărât împreună cu ei.

Întrebare PATRASCANU

Nici acum nu confirmi întâlnirea?

Răspuns

BELO ZILBER spune minciuni conștiente în tot ce
afirmă în legătură cu această chestiune.

./.

Arrestati,

H. Zilber

Naty

H. Zilber

Prezentul proces-verbal de confruntare a fost citit
de mine și corespunde întocmai celor declarate de mine.

Arestat,

H. Filu

Natun

30

Confruntarea a fost făcută de noi:

Lt.col. de Securitate
I. Soltușiu

Soltușiu

Cpt. de Securitate
(Gh. Moraru)

Gh. Moraru

Lt. maj. de Securitate

V. Văntaru

Văntaru

533
Bj

PROCES VERBAL DE CONFRUNTARE
=====

Intre NEAMTU OCTAVIAN și arestatul ZILBER HERBERT, din ziua de 9 Septembrie 1953, făcut în București.

Confruntarea a început la ora
" a'a terminat " "

Intrebare ZILBER HERBERT

Arăți dta ce persoane au participat la prima întâlnire secretă ce ați avut-o la NEAMTU în Octombrie 1946?

Răspuns

La prima întâlnire secretă dela NEAMTU au participat POGONEANU, STARCEA, RADU BUZEȘTI și subsemnatul.

Intrebare OCTAVIAN NEAMTU

Dta la prima confruntare cu ZILBER ai arătat aceleași persoane. Mai ai ceva de adăugat față de cele arătate de ZILBER?

Răspuns

Au arătat data trecută în plus și pe CAMIL DE ETRESCU care cred că nu a luat parte la discuții. Altcuiva nu mai am de adăugat nimic.

Intrebare ZILBER HERBERT

Dta ai cunoștință de participarea lui CAMIL DE ETRESCU?

Răspuns

Cred că a fost, însă nu a participat la conșfătuire.

Intrebare ZILBER HERBERT

Ce persoane au participat la a doua întâlnire secretă ce ați avut-o la NEAMTU?

Răspuns

Au participat PATRASCANU, ȘTEFĂNESCU, POGONEANU, STARCEA, RADU BUZEȘTI și subsemnatul.

Intrebare NEAMTU OCTAVIAN

Dta confirmi cele arătate de ZILBER?

Răspuns

Confirm cu excepția lui ȘTEFĂNESCU pe care eu nu l-am văzut când a sosit și când a plecat dela această întâlnire.

Nu contest că a fost la această întâlnire, însă este posibil să fi venit și plecat în timpul cât am stat separat în garsoniera alăturată.

Intrebare ZILBER HERBERT

Arăți dta ce persoane au participat la întâlnirea

arestat
mar. A. Neamtu

H. Zilber

ce-ai avut-o la NEAMTU în Mai 1947 și de cine ești ⁶³⁴primit?

Răspuns

Au participat PATRASCANU, POGONENI, STARCHI, RADU BUZESTI și subsemnatul. Nu știu de cine au fost primiți ceilalți deoarece eu cu PATRASCANU am venit ultimii și am fost primiți de NEAMTU.

Intrebare ZILBER HERBERT

Care a fost obiectul acestei întâlniri?

Răspuns

Obiectul întâlnirii din Mai 1947 a fost să începem organizarea mișcării pentru punerea în aplicare a planului de acțiune pentru răsturnarea regimului. Aceasta era în esență.

Intrebare ZILBER HERBERT

Ce v-a spus PATRASCANU cu ocl prilej, în urma odrul fapt s'a stabilit să aibe loc întâlnirea?

Răspuns

Aceasta s'a stabilit după ce PATRASCANU s'a întors dela Paris și ne-a spus că luase contact cu GHIORGHE BUZESTI și cu VI-SOIANU în străinătate.

Intrebare ZILBER HERBERT

La prima ^{confruntare} ~~confruntare~~ dintre dta și dl. NEAMTU ai arătat că la întâlnirile dela dânsul din anul ce au avut loc în toamna anului 1946 au participat și SCHUYLM și HALL. Arată dta, dacă au fost sau nu, aceste persoane la NEAMTU?

Răspuns

N'au fost aceste persoane la NEAMTU.

Intrebare ZILBER HERBERT

Arată dta scopul pentru care ai arătat atunci acest lucru și ce urmăreai dta prin aceasta?

Răspuns

Am făcut aceasta cu scopul de a deruta atenția, iar lui NEAMTU și în special celor care au participat la consfătuire să le arăt în felul acesta că eu mint și că ei pot nega.

Intrebare ZILBER HERBERT

Prin urmare dl. NEAMTU a spus adevrul la prima ^{confrun-} ~~confruntare~~ ^{tare} ~~tutur~~

Răspuns

Da, aceste persoane n'au participat la NEAMTU, el a spus adevrul.

Prezentul proces-verbal de confruntare a fost citit de mine și corespunde întocmai celor declarate de mine.

Aratati:

Marior: *Neamtu*

H. Zilber

Confruntarea a fost făcută de noi:

Lt.col. de Securitate

I. Soltuțiu

Cpt. de Securitate

Gn. Moraru

Lt. Maj. de Securitate

V. Văndoru

535

B3

Ministru

№. 15/1945

29 Martie 1945
Consiliul de Adm. aproba
procesul verbal

PROCES VERBAL No. 16

Sedința din 28 Martie 1945.

Sedința se deschide la ora 16, sub prezidenția d-lui Gh. Pop.

Membrii prezenți, d-nii : I.I. Pillat
Asra Berkovitz
Alexandru Caribol
Col. Gh. Ionescu
I. Schileru
Corneliu Velțianu
H. Silber
Al. Tomoroveanu

Nu este prezent, dl: Lazăr Iliescu

La sedința ia parte și dl. D. Angelescu, Comisarul Guvernului.

Se citește procesul verbal al sedinței din 24 Martie 1945 și se aprobă (15).

Se intră în ordinea de zi :

1/ Se prezintă raportul cu deciziunile comitetului de direcțiune dela 20-27 Martie 1945 (12).

Consiliul ratifică deciziunile
Comitetului de Direcțiune.

2/ Se prezintă situația activității C.E.C.-ului dela 19-24 Martie 1945 (340 Contabilitate).

Consiliul ia cunoștință.

3/ Se prezintă raportul Comisiunii pentru studiul modificării statutului personalului C.E.C.

Consiliul delegă Comitetul de
Direcțiune cu studiul modificării
statutului funcționarilor.

4/ Se prezintă referatul Direcțiunii Generale, privind modificarea tarifului la Cantina C.E.C.-

Consiliul aprobă mărirea tarifului,
conforma propunerii din referat.

5/ Se prezintă cererea Institutului General de Asigurare, Economie, Credit și Asistență a Funcționarilor și pensionarilor publici, solicitând un împrumut de Lei 350.000.000.-

Consiliul aprobă un credit în
cont curent de 350.000.000 (trei
 sute cincizeci milioane) pe termen de

AM

./.

un an, cu dobânda de $6\frac{1}{2}\%$, garantat cu certificate ale Imprumutului Refacerii Naționale 5% 1949, asupra cărora se va avansa 50 % din valoarea reală.

6/ Se prezintă referatul Serv. Bancar, privind imprumutul solicitat de Întreprinderile Forestiere Române.

Consiliul aprobă un credit în cont curent de lei 50.000.000.- (cincizeci milioane), pe termen de un an, cu dobânda de 8%, plus 1% comision, garantat cu ipoteca rang I asupra imobilelor din referat.

7/ Se prezintă referatul Direcțiunii Generale privind amenajări și construcții (21).

Consiliul de Administrație al C.E.C.-ului în ședința din ziua de 28 Martie 1949, hotărăște să se publice un concurs pentru întocmirea planurilor cu termen de 30 (treizeci) zile, dela data publicării, fixând următoarele premii:

Premiul I adjudecarea lucrării. În caz de neexecutare a lucrării se va da câștigătorului suma de patru milioane lei, sumă ce urmează a fi scădută din onorariu în caz de executare ulterioară a lucrării.

Premiul II - Două milioane.

Premiul III - Un milion și jumătate. Cinci mențiuni de către trei sute de mii lei.

Juriul va fi compus din șapte membri, din cari patru din membrii Consiliului de Administrație și trei arhitecți desemnați de Colegiul Arhitecților de Facultatea de Arhitectură și unul de Ministerul de Lucrări Publice.

Dl. Director General este delegat să aducă la îndeplinire această hotărâre.

8/ Se prezintă cererea d-nei Pătrășcanu solicitând o subvenție pentru înființarea unui teatru de marionete.

Consiliul de Administrație, în ședința din 28 Martie, aprobă suma de lei un milion cu rugămintea de a se utiliza această sumă și pentru propagandă în folosul ideii de economie.

9/ Se prezintă cererea d-lui Alexandrescu Roman, solicitând funcționarea sa avocat la Creditul Național Industrial și Soc. de Explosivi.

Consiliul aprobă.

138
Nr. 6/1945

Anul 1945 luna Februarie ziua 7
CONSILIUL

PROCES VERBAL

Nr. 6

Sedința din 2 Februarie 1945

Sedința se deschide la ora 16,30 sub președinția d-lui Gh. Popp.

Membri prezenți d-nii: Al. Caribol
Asa Berkovitz
Col. Gh. Ionescu
I. Schileru
Corneliu Velțianu
H. Zilber
Lasăr Iliescu
Al. Tomoroveanu

Nu este prezent domnul Ion Pillat, vicepreședinte.

La ședință ia parte și dl. D. Angelescu, Comisarul Guvernului.

1) Se prezintă referatul Direcțiunii Generale, privind achiziționarea de certificate titluri provizorii ale Imprumutului Refacerii 1945 (11).

Consiliul de Administrație hotărăște să se cumpere certificate provizorii ale Imprumutului Refacerii 1945, în condițiunile propuse în prezentul referat. Cumpărările se vor putea face și direct de C.E.C.-
Se afectează, în acest scop, o sumă de 200 milioane lei.

2) Se prezintă referatul întocmit de d-nii consilieri Al. Caribol și C. Velțianu, privind verificarea situațiunii medaliilor de aur ce ne-au fost repartizate.

Consiliul ia cunoștință.

Sedința se ridică la ora 17,30.

DIRECTOR GENERAL,
[Signature]

AM

Nr. 41/1944

CONSILIUL

aprobă procesul
verbal Gh. Pop.

Ac. Caribol

Schulze

Ion I. Pilat

PROCES - VERBAL

Sedința din 28 Decembrie 1944

Sedința se deschide la orele 9, sub președinția d-lui
Mihail Romniceanu, Ministrul Finanțelor.

Sunt prezenți Domnii:

Gh. Pop
Al. Caribol
Asra Bercovitza
Leșar Iliăscu
Ion Pilat
Al. Tomoroveanu

Nu este prezent Dl. : Corneliu Velțianu.

La ședință ia parte și dl. D. Angelescu, Comisarul Guver-
nului.

După depunerea cuvenitului jurământ, se intră în ordinea
de zi :

1) Se prezintă referatul Direcțiunii Generale, pentru
cooptarea a doi membri în Consiliul de Administrație, din partea
depunătorilor (36).

Consiliul de Administrație cooptează
în unanimitate, pe d-nii: Ing. Her-
bert Zilber și Col. Gh. Ionescu, ti-
tularii libretelor Nr. 221.925 și
221.924, membri în Consiliul de Ad-
ministrație al C.E.C.-ului, în cali-
tate de reprezentanți ai deponenților.

2) Se prezintă referatul Direcțiunii Generale, privind
alegerea președintelui și vice președintelui Consiliului de Admi-
nistrație și pentru delegarea a doi membri din Consiliu, în Comi-
tetul de Direcțiune.

Dl. Ministru Mihail Romniceanu arată că dl. Gh. Pop este
cel mai indicat pentru a prezida Consiliul.

Ca vice Președinte al Consiliului, dl. Ministru recomandă
pe dl. Ion Pilat.

Dl. Ion Pilat mulțumește pentru desemnarea sa ca Vice -
Președinte al Consiliului de Administrație.

Dl. Ministru Gh. Pop propune alegerea în Comitetul de

./.

138
Direcțiune a d-lor Al. Caribol și Corneliu Velțianu.

Dl. Ministru al Finanțelor, Mihail Romniceanu, e de părere a se numi și doi membri supleanți, care să lucreze regulat în Comitet, pentru ca lucrările să nu sufere întârzieri din cauza neintrării numărului.

Consiliul de Administrație, ținând seama de propunerile făcute, alege în unanimitate, ca Președinte pe dl. Gh. Popp, Vice Președinte pe dl. Ion Pilat;

Deleagă în Comitetul de Direcțiune ca membri titulari, pe d-nii Corneliu Velțianu și Al. Caribol, iar ca membri supleanți, pe d-nii Ing. Herbert Zilber și Lasăr Iliescu.

Dl. Gh. Popp mulțumește d-lui Ministru al Finanțelor, pentru înalta cinste de a participa la ședința de instalare a Consiliului de Administrație C.E.C.

D-se arată că această instituțiune are două meniri: una economică și una educativă.

Din punct de vedere economic, prin plasamentele sale, sume importante sunt puse la dispozițiunea instituțiilor publice, a întreprinderilor particulare și așezămintelor de binefacere. Totodată, în împrejurările grele prin care trecem, C.E.C.-ul a acordat un puternic sprijin Statului, prin punerea la dispozițiunea sa, a importante fonduri.

În același timp, Ministerul Finanțelor, a arătat o deosebită sollicitudine Casei Naționale de Economii și Căcuri Poștale, sprijinind-o întotdeauna când a fost nevoie, pentru ca buna reputație și prestigiul Instituției să nu sufere.

În punct de vedere educativ, Casa Națională de Economii și Căcuri Poștale formează spiritul de economie și disciplină în massele largi ale populațiunii.

Dl. Ministru Romniceanu, luând cuvântul, își exprimă satisfacția de a instala cel dintâi consiliu al Casei Naționale de Economii și Căcuri Poștale, format din reprezentanții tuturor partidelor ce compun azi Guvernul Țării.

Dl. Ministru Romniceanu a subliniat, apoi, însemnătatea Casei Naționale de Economii și Căcuri Poștale, arătând că depozitele sale, ce însumează cifra de 35 miliarde lei, întrec depunerile tuturor instituțiilor financiare la un loc.

Pentru propășirea acestui așezământ, Ministerul de Finanțe va acorda întotdeauna sprijinul său.

139
541

21. Ministru de Finanțe Romniceanu scoate în relief apoi rolul C.E.C.-ului în acțiunea de colectare a economiilor și în politica de credite prin care C.E.C.-ul a alimentat toate sectoarele vieții economice, făcând apel la competența d-lor consilieri de a continua această activitate rodnică a instituției pentru propășirea economiei naționale.

Sedința se ridică la orele 12.

DIRECTOR GENERAL,

Nr. 30/1944

1944 ~~1944~~ ~~1944~~ ~~1944~~
CONSIILIUL

PROCES-VERBAL

Nr. 30

Sedința din 27 Septembrie 1944

Sedința se deschide la orele 10.

Membrii prezenți d-nii: Al. Caribol
I. Chirițescu
N. Dinischiotu
V. Gărdu
Voicu Jalea
Mihail Paleologu
Al. Tomoroveanu

Su sunt prezenți d-nii: P. Angelescu
C. Barincescu

La ședință ia parte și dl. Stefan Dumitrescu, Comisarul Guvernului.

Dl. Director General, Al. Tomoroveanu, prezintă adresa Ministerului de Finanțe, privind numirea în Consiliul de Administrație C.E.C. a d-lui Ghiță Popp.

Consiliul ia act.

Dl. Gh. Popp este prezent la ședință.

1) Se prezintă referatul Direcțiunii Generale, privind alegerea Președintelui Consiliului de Administrație C.E.C. (22).

Consiliul alege, în unanimitate, ca Președinte, pe dl. Gh. Popp și prezintă felicitările sale.

Dl. Președinte Gh. Popp mulțumește Onor. Consiliu de Ad-ție pentru încrederea acordată, prin alegerea d-sale ca președinte și roagă pe d-nii Consilieri să colaboreze cu aceeași râvnă, ca până acum pentru propășirea C.E.C.-ului și depășirea situației excepționale de ari.

2) Se prezintă referatul Direcțiunii Generale, privind alegerea membrilor din Consiliul de Administrație C.E.C., în Comitetul de Direcțiune (23).

Consiliul delegă în Comitetul de Direcție pe dl. Gh. Popp și pe dl. M. Paleologu. Se mențin aceiași membri supleanți.

MA

N O T A

Privitor la cercetarea materialului Conferinței Păcii dela Paris, aflat în arhiva M.A.E..

În materialul Conferinței Păcii dela Paris se află o mulțime de dosare care conțin fel de fel de probleme pe cari delegația Română le-a utilizat la Paris.

În componența delegației românești - în afară de liberali - se mai aflau o mulțime de tehnicieni foarte dubioși și cari mai apoi parte din ei au fost demascați ca dușmani și spioni.

În afară de câteva materiale care confirmă acțiunea criminală a unora din comisiile ce lucrau în delegația românească, pe cari le anexăm la prezenta notă, lipsesc cele mai multe materiale cum ar fi de exemplu textul acela provocator depus la Secretariatul Conferinței și apoi retras; s'au textul proiectului de discurs al lui TATARASCU și apoi modificat; s'au diferite note de mână; s'au anumite materiale interne secrete, etc.

Din ceace am găsit noi la arhiva M.A.E. se confirmă acțiunea de compromitere a U.R.S.S. la Paris, se confirmă declarațiile lui BELU ZILBER, precum și faptul că americanii au primit cifre și date interne s'au falsificate, din sânul delegației românești.

1.-Am găsit materialul care dovedește că CRISTU a dat acele informații provocatoare de compromitere a URSS și cari confirmă declarația lui ZILBER.

2.-Am găsit informațiile de cari dispunea acel HAROLD KING corespondent al Agenției Reuter și care confirmă declarația lui ZILBER.

3.-Am găsit atacul lui THORP delegat american care arăta el însuși că dispune de date secrete ce le-a îndreptat apoi împotriva URSS, cifre pe cari le-a furnizat ZILBER lui MOSLEY în care arăta că România plătise deja în contul armistițiului 2

miliarde de dolari.

Acest document confirmă în întregime declarațiile lui H. ZILBER.

Din materialul cercetat - și pe care îl anexăm la prezenta notă - reiese că acele cifre aflate în documente și pe cari le-au utilizat americanii le-a confirmat oarecum și tov. MAURER. În orice caz necesită explicații din partea tov. MAURER pentru a ne lămurii complet.

În al 2-lea rând am luat măsuri să ni se procure ziarele în original care să confirme declarațiile lui ZILBER ce conținut o serioasă lovitură ce se va da americanilor.

Dat fiindcă și tov. MAURER este în cauză așa cum se prezintă situația din documente precum și faptul că sunt o serie de probleme economice de calcul așa cum le arată și ZILBER în declarațiile sale și cum reiese și din documente, propunem a se aproba a sta de vorbă cu tov. BARLADEANU Ministrul Comerțului Exterior care și el făcea parte din delegația economică și a fost prezent la răspunsurile date de tov. MAURER americanilor și care să ne lămurească concret ce s'a petrecut și să ne spună dacă felul cum arată ZILBER lucrurile sunt exact așa pentruca noi să putem arheta apoi pe ZILBER în mai bună cunoștință de cauză.

În materiale am mai găsit și un document: "Evaluarea în dolari a efortului total făcut de România în executarea Convenției de Armistițiu". În acest document la total general se arată suma de 1.394.853.623 de dolari.

Iar la urmă se arată că acest efort economic a fost "probabil mai mare".

Acest document a fost făcut de comisia din țară care se ocupa cu aplicarea convenției de armistițiu condusă sau de OERIU sau de SAVEL RADULESCU.

Îl anexăm și acest document.

Lt col. Sol tuting

R E P E R A T

privitor la rezultatul cercetărilor în legătură cu problemele legate de conferința păcii dela Paris.

Într-o la conferința Păcii dela Paris din August-Octombrie 1946 s'a stabilit că în sânul delegației românești se aflau elemente trădătoare și spioni, cari au pus la dispoziția americanilor documente, și informații secrete, care au fost apoi utilizate de americani împotriva delegației URSS la conferința Păcii.

Cercetările au stabilit, nu numai că au furnizat date secrete, dar că aceste date au fost și falsificate, cu scopul ca delegația americană să poată ataca cât mai tare delegația URSS și delegația română.

Cercetările au mai stabilit, că aceia cari au furnizat aceste date secrete și falsificate apoi de ei, au fost spionii H. ZILBER și CRISTU, cari făceau pe acea vreme parte ca tehnicieni economici ai delegației românești.

Aceste fapte sunt confirmate de declarațiile lui H. ZILBER și documentele găsite în arhiva Ministerului Afacerilor Externe, precum și de declarațiile verbale ale tovarășului ALEX. BARLADEANU și I. G. MAUREK.

CRISTU care era șeful acestei comisii tehnice economice, nu a putut fi arestat, deoarece a murit la închisoarea din Sighet.

Din întreg materialul aflat în arhiva M. A. E., noi am găsit următoarele documente privind această latură a problemei de care ne ocupăm noi.

- 1.- Telegrama Nr. 551 din 6.VIII.1946 a legației din Paris din care rezultă trădarea lui CRISTU și care este confirmată de declarația lui H. ZILBER.
- 2.- Telegrama Legației noastre din Paris din 5.VIII. 1946, din care deasemenea rezultă trădarea lui CRISTU.

- 3.- Copia ziarului "Daily Telegraph" din 2 Sept. 1946 care arată cifrele secrete furnizate de H. ZILBER pe care le-a utilizat WILLARD THORP delegatul american, împotriva URSS și împotriva României.

Aceste fapte sunt confirmate de declarații le lui H. ZILBER.

- 4.- Copie depe Buletinul Departamentului de Stat vol .XV Nr.389 din 6 Oct. 1946, care arată atacul delegatului american THORP împotriva URSS și a României.
- 5.- Copia telegramei Nr.301/19 London Etat 269.19. 1812 care confirmă trădarea cifrelor secrete și care este confirmată de declarațiile lui H. ZILBER.
- 6.- Copie a gedinței dela Palatul Luxembourg din 22 Sept. 1946 ora 11 dimineata care dovedește încercările americanilor de a obține oficial datele secrete ce le posedau de la H. ZILBER cu scopul în primul rând de ale putea utiliza ca date oficiale și în al doilea rând pentru ași putea acoperi agentura ce o aveau în sânul delegației românești.

Toate documentele de mai sus le anexăm la prezentul referat. Menționăm că foarte multe documente importante din care putea rezulta și mai puternic trădarea; lipsesc și este evident că M.A.E. fiind pe mâna liberalilor au avut toate posibilitățile a lua orice măsuri de precauțiune.

Organele noastre după ce au controlat materialul arhivei M.A.E. și după ce au studiat documentele anexate precum și declarațiile lui H. ZILBER, au stat de vorbă cu tov. ALEX. BARLADEANU care făcea parte din delegația românească ca tehnician în problemele economice.

Tov. BARLADEANU în declarațiile sale a confirmat că delegația românească a întocmit un memoriu pe baza întrebărilor date de Conferința Păcii, memoriu care conținea și unele date ce nu era neapărat necesar să fie cuprinse în acel memoriu. Tov. ALEX. BARLADEANU își amintește precis că în general acel memoriu era făcut pe linia stabilită a delegației românești și în fond nu era nimic greșit în el.

Totuși dat fiind că unele date puteau fi interpretate precum și sistemul de lucru al delegației era ca abia a doua

zi trebuia predat materialul secretariatului Conferinței Pacii, în noaptea respectivă a fost redus materialul urmând să se diminueze să se facă corectările respective. Cu toate acestea spre surprinderea delegației noastre materialul a fost predat la secretariatul conferinței ceea ce a trebuit apoi retras spre a face modificările respective.

Nu s'a putut stabili cu precizie cine a depus memoriul dar concluziile au ajuns că a fost predat de CIUTU secretarul delegației românești dela Paris.

Problema gravă însă este cea a datelor secrete ce au fost preluate americanilor, care în plus au fost și falsificate (umflate).

Aceste cifre, ancheta a stabilit că au fost furnizate de H. ZILBER așa cum sunt arătate în declarațiile sale și pe care le-am înaintat la timp.

Ceace este interesant de reținut este felul în care au manevrat americani cu aceste cifre pentru ca să nu-și desconspire agentura din sânul delegației românești. Acest lucru îl confirmă copia starului "Daily Telegraph" din 24.IX.1946 și pe care o anexăm.

Se ne arată acest document?

În primul rând faptul că THORP delegatul american era în posesia acelor cifre secrete și cari au fost grosolan umflate și pe cari le-a obținut dela H. ZILBER așa cum le declară el.

Faptul că aceste cifre nu corespund adevărului o dovedește că în calculele oficiale ale delegației românești nu există asemenea cifre și tot MAURER deasemenea le arată că sunt false cu siguranță.

În al doilea rând în această copie se arată că cifrele respective au fost arătate în memoriul depus și apoi retras dela secretariatul Conferinței de Pace. Adevărul este că acestea nu au fost niciodată cuprinse în memoriul respectiv și este dovedit de însăși memoriul retras pe care noi l'am cercetat.

În al treilea rând în această copie se arată că cifrele au fost arătate de I. G. MAURER oficial. Ori realitatea este că I. G. MAURER nu a arătat nicăieri oficial aceste cifre.

Toate acestea dovedesc că ei au vut a face o diversivă spre a putea să-și ascundă agenții lor ce se aflau în sânul delegației românești. Adevărul este că H. ZILBER și CRISTU sunt aceia cari au trădat datele delegației noastre și bineînțeles și liberalii în cap cu TATARASCU.

Nu am ascultat pe tov. BARLADRAU și apoi pe tov.

./.

MAURER la tov. FROTEASA la Externe. Tot ce ne-a spus tov. BARLADEANU ne-a spus și tov. MAURER, între dânsii nu a fost nicio contradicție. (545/5)

Aceste documente de cărți dispunem, precum și declarațiile lui H. ZILBER arată convingător că H. ZILBER și CRISTU, au fost agenții americanilor și englezilor strecurați în delegația românească.

În arhiva M. A. E. noi am găsit și un raport al Comisiei de aplicare a armistițiului ce a fost întocmit probabil de Administrația Livărilor, document ce a fost trimis și el la Paris pentru delegația românească spre a se servi de el.

Cercetându-l împreună cu tovarășii FROTEASA, MAURER, BARLADEANU, reiese că a fost întocmit tendențios și nu cuprinde datele reale, ci falsifică adevărul, umflând lucrurile. Dacă ținem seama cine lucra pe atunci la Administrația Livărilor, precum și de faptul că Ministerul de Finanțe se afla atunci total pe mâna liberalilor ajungem la concluzia logică că acest raport a fost întocmit cu un anumit scop antisovietic.

Și acest document îl anexăm la prezentul referat.

Lt. col. de Securitate

I. Soltuțiu

5.VIII.1946

546

TELEGRAMA DESCIFRATA

Legatiunea Paris

In ziarul englez "Daily Mail" editie din Paris, in ziua de 4 August, a apărut ca articol de mijloc, cu titlu mare "Umilirea /?/ inasemna ruina, spune Românii" un reportaj semnat de "un corespondent special". Traducerea exactă și completă este următoarea:

"După părerea d-lui Christu, seful delegației economice, prezent la Paris, faptul că nu s'a prevăzut valoarea exactă a reparațiilor înseamnă amenințarea economiei românești. România consideră clauzele politice și clauzele teritoriale ale proiectului de tratat extrem de echitabile, dar este îngrijorată de condițiunile economice."

După ce caracterizează reparațiile din armistițiul cu U.R.S.S. ca generoase, expertul economic al României și-a exprimat speranța că Puterile Occidentale vor fi pe puțin tot atât de generoase în a formula condițiunile lor.

Rusia a cerut plata sumei de 300 milioane de dolari aur pentru toate pagubele și distrugerile cauzate de trupele române în războiul actual și prin ocuparea regiunilor bogate din sudul Rusiei.

Această sumă este plătită în mărfuri într-o perioadă de 6 ani, în rate anuale egale de câte 50 milioane dolari. Pretențiunile sovietice atât de generoase la prima vedere, se arată a reprezenta însă o hemoragie severă a economiei naționale române. Rusia a evaluat paguba la prețurile din 1938, și în consecință cere ca România să livreze mărfuri la prețurile calculate tot la nivelul 1938.

In mod practic, aceasta înseamnă că România pierde de 3-4 ori mai mult decât ar fi pierdut pe baza prețurilor actuale.

Sub titlul "Moartea economică:" "Experții români consideră că clauzele economice ale proiectului de tratat condamnă România la o înecată moarte economică și că ele se aseamănă cu acele ale Tratatului de la Versailles.

Admitând că trebuie să existe obligațiuni de reparațiuni, Bucureștii consideră că, după Rusia, țara care a suferit cel mai mult, a fost destul de generoasă, Aliații occidentali să desăvîșă de o generozitate egală.

În cazul când clauzele propuse ar fi adoptate neschimbate, România s'ar găsi în situația de a nu fi în stare să-și întocmească bugetul pentru mulți ani în viitor și va fi la discreția oricărui din Guvernele Aliate. Cu cereri de reparațiuni nespecificate orice discuțiune devine imposibilă. România consideră că prosperitatea - ca și pacea - este indivizibilă și dacă țara este condamnată la ruinare, repercursiunile vor fi simțite în întreaga lume. România n'a fost invitată oficial a lua parte la Conferința Păcii și cu toate că experții economici se găsesc deja la Paris, delegația politică se mai găsește la București, în așteptarea invitației.

Această delegațiune va fi condusă de Domnul Gh. Tătărescu, Vice Președintele Consiliului de Miniștri și Ministru al Afacerilor Străine. "

Articolul este semnat cu inițialele O.M.A. probabil Attwood, ziaristul pe care l-a văzut Dl. Ministru Christu.

S T O I L O V

6.VIII.1946

LEGATIUNEA - P A R I S

TELEGRAMA DESCIFRATA

Tel. Nr. 551
Declarațiile
D-lui Christu
față de unii
ziar englezesc.

Pentru Domnul Gh. Tătărescu.

Ca urmare la telegrama Nr. 551.

Strecurându-se în textul declarațiilor D-lui
Christu fraza în care se vorbește de calcularea de către
Soviete a prețurilor prestațiilor noastre în așa fel
încât am fi plătit de trei - patru ori valoarea lor,
D-l Christu, care nu afirmase ziaristului acest lucru,
i-a trimis imediat o scrisoare de desmintire care va
apare mâine în ziarul respectiv.

Pentru ca să nu cauzăm însă vreo îndoielă în cercurile sovietice asupra acestei chestiuni, în cursul unei vizite făcute de noi D-lui Bogomolov spre a discuta alte probleme, i-am dat și lămuririle de mai sus. D-l Bogomolov, care nici nu era în curent cu interview-ul, a luat notă de explicațiile noastre spunând că dacă se va prezenta cazul, le va transmite cui de drept. D-l Bogomolov nu a dat nici o importanță acestei chestiuni.

Am rugat pe membrii Comisiunii economice
să se ferească de a face de azi înainte orice fel
de declarațiuni.

Semnat: Franassovici.S T O I L O V

555

549

Sedința dela Luxembourg.
22 Septembrie 1946.
Ora 11 dimineata.

Delegația României, chemată pentru a răspunde la întrebări
puse de Comisiunea Economică Balcani-Finlanda, este compusă din:
D-nii I.C. MAURER, Ministru, Subsecretar de Stat, H. ZILBER,
C. EMANOIL, G. PASCU, A. BĂRLADEANU și D. G. DANIELOPOL.

Thop: In discursul D-lui MAURER s'a menționat cifra de un miliard
de dolari cheltuită de România alături de Aliații. Ce înseamnă
această cifră? D-l MAURER: suma de un miliard de dolari repre-
zintă cheltuiala suportată de Statul român în efortul său de
război alături de Aliații și este astfel compusă: 400 milioane
dolari, întreținerea trupelor românești, 300 milioane dolari,
întreținerea trupelor sovietice și 300 milioane dolari materiale
de război. Alte detalii s'ar putea obține dela București dacă e
nevoie.

rusii țapii

Scurt Raport -

amerez -

Daily Telegraph

24.IX.1946

Pretențiile ruse asupra României.260.000.000 lire sterline plătite până în Iunie.

Cifre secrete până acum, arătând enorma proporție a plăților românești față de Rusia, au fost date în vâlcăa actului la Conferința Păcii, de către delegatul american Dl. Willard Thorp din Comisia Economică pentru Balcani.

Dl. Thorp a arătat că suma totală a plăților făcute de România între Septembrie 1944 și Iunie 1946 era de 260.000.000 lire sterline.

În comparație cu aceste cifre pretențiile celorlalți aliați, care se ridică la aproximativ 17 milioane lire sterline, sunt neglijabile. Până în Iunie trecut Rusia primise dela România următoarele sume:

Despagubiri propriu-zise:	26.200.000 £	-
Restituiri	43.500.000 £	
Întreținerea forțelor de ocupație sovietice	64.000.000 £	
Confiscări și alte achiziții	107.500.000 £	+

Cererile rusești formulate pe viitor-clasele în același patru categorii sunt:

Despagubiri:	87.500.000 £
Restituiri	62.500.000 £
Ocupație	25.000.000 £
Confiscări	42.500.000 £

Dl. Visineschi-Rusia- a cerut d-lui Thorp o copie oficială a cifrelor care, a declarat el, păreau fantastice.

Dl. Thorp a spus că era gata să renunțe la insistența sa că, ar trebui plătite complet compensația față de America.

Dl. Gregory în numele Marii Britanii a anunțat că va introduce un amendament britanic asemănător celui introdus la Comisia Economică italiană. (Aceasta reafirmă principiul compensației complete față de aliații individual și față de

./.

firmelor a căror proprietăți și instalații au fost deteriorate în timpul războiului).

Cifre ținute ascunse.

Insistențe Ruse.

A fost un secret, știut la Conferința timp de câteva zile că, cifrele pe care le-a citat astăzi Dl. Thorp, au fost la început cuprinse în răspunsul pe care Delegația română l-a dat la o serie de întrebări ce i-au fost puse de către Americani, Englezi și Francezi.

Acese cifre au fost arătate de către Dl. Mordac - un membru comunist, proeminent în Delegația română - D-lui Vîșinachi, care a declarat că trebuie să fie o greșală și a insistat ca să fie șterse din răspunsul Delegației.

Grija rusească ca aceste cifre să fie ștergute era foarte naturală, căci propaganda rusească în România a fost bazată pe tema că puterile Occidentale, prin cererile lor excesive de compensație au sădă la suferință pentru pagubele de război, vor duce la ruina economică a României.

Sovietele, pe de altă parte, erau prezentate ca apărând România la Conferința împotriva acestor cereri excesive ale Angliei și Statelor Unite.

Pretenții asupra Italiei

Povara Angliei

Când Comitetul Economic Italian a revenit asupra la art. 64 (restaurarea drepturilor și intereselor Națiunilor Unite în Italia) Dl. Gregory a anunțat că Anglia menține principiul de compensație totală. Declarația nu a urmat după retragerea cererii Statelor Unite pentru o compensație totală din partea Italiei și României.

Războiul a spus Dl. Gregory, a impus o povară zdrobitoare Angliei.

"Am eșuat din acest război străluciri cu 3.500.000.000 lire așterline, în ceașce privește investițiile externe. A ne cere să mai renunțăm încă la investiții în străinătate n'ar fi o cerere ce s'ar cuveni să ni se facă". El a apelat la Comitet să considere propunerea britanică drept un act de simplă dreptate".

Tradus: Dra. Ștefana Botocanu
Serviciul Presă

2 C

CONFERINȚA DE PACE DELA PARIS

Investigații asupra proprietății Națiunilor Unite în România.

Observații de Willard Thorp ¹

Membrii Comisiunii își vor aminti fără îndoială că acum câteva zile, am avut o discuție prelungită privitor la proprietatea Națiunilor Unite în România. În cursul acestei discuții un număr de oratori au fost nemulțumiți că de fapt aveau așa de puține informații. Delegatul Uniunii Sovietice a declarat că nu avea date suficiente pentru a face o judecată satisfăcătoare asupra problemei. Tot așa delegații Jugoslaviei, Bielorusiei și Ucrainei, toți și-au exprimat dorința de a avea cifre și fapte precise ca bază pentru determinarea unei soluții juste a problemei. Iată un punct de vedere pentru care am multă simpatie. În Statele Unite suntem obișnuiți a folosi fapte și cifre care să ghideze hotărârile noastre politice ori de câte ori este posibil. Iată de ce am încercat să adun date cât mai multe și pe cât posibil mai exacte relativ la problema specială care se tratează în paragraful 4 a art.24 și anume compensația față de cetățenii Națiunilor Unite pentru pagubele suferite de proprietățile lor în România.

Prezentăm acum membrilor Comisiunii rezultatul investigațiilor noastre. În primul rând încercăm să avem un fel de evaluare a pagubei totale pricinuite proprietății cetățenilor Națiunilor Unite în România. Nu avem cifre exacte dar datorită răspunsurilor date de delegatul român ieri dimineată la întrebările mele, este acum posibil să ajungem la o destul de justă aproximație a totalului pagubelor. Presupunând că cifrele date de delegatul român sunt exacte, avem o bază hotărâtă ca să ne apropiem de problemă. Delegatul român a declarat că valoarea totală a proprietății Națiunilor Unite în industria petroliferă este de 150 milioane dolari.

1. Făcute la Paris la 23 Septembrie 1946 la întrunirea Comisiei Economice pentru Finlanda și Balcani. Dl.Thorp este membru al Delegației Statelor Unite la Conferința de Pace dela Paris.

556

El a spus ca răspuns la o întrebare orală, că valoarea totală a întregii proprietăți a Națiunilor Unite era aproximativ ceva mai mult de 200.000.000 dolari. Pe această bază suntem îndrituiți a stabili valoarea întreagă pentru proprietatea Națiunilor Unite la 250.000.000 dolari. De fapt această cifră este ceva mai mare decât cea pe care o socotisem noi înșina din alte surse. Dar pentru scopurile noastre aici, să presupunem că este corectă. În celelalte priveste stricăciunile avem un răspuns dat de delegația română stabilind paguba în industria petroliferă între 47 și 50 milioane dolari. Vă veți aminti că răspunzând unei întrebări orale puse de mine, delegatul român afirmă că cea mai mare pagubă la proprietate în România a fost pricinuită căilor ferate (evident nici o proprietate de cale ferată nu aparține cetățenilor Națiunilor Unite) și industriei petrolifere. În celelalte cazuri paguba a fost în măsură simțitor mai mică. De vreme ce cifrele pentru industria petroliferă arată că paguba ar fi cam $\frac{1}{3}$ din totalul valorii, ar părea rezonabil să fixăm proporția corespunzătoare pentru restul proprietății la 20%. Sunt sigur că aceasta este socotit larg. În orice caz ar dovedi că paguba pentru această proprietate este de 20.000.000 dolari; ajungem deci la o cifră de 70.000.000 dolari pentru pagubele totale: 50.000.000 pentru petrol și 20.000.000 pentru toate celelalte tipuri de proprietate.

Delegația română arată deasemenea că prin mijlocirea împrumuturilor Guvernul român a avut grijă de 10.000.000 dolari din pagubele pricinuite proprietății străine în industria petroliferă. Totuși răspunsul delegației arată că aceste împrumuturi erau să fie plătite în lei și având în vedere inflația care a urmat, ele au fost virtual șterse. Prin urmare din cele 70.000.000 dolari de stricăciuni inițiale, Guvernul român a avut deja grijă de 10.000.000 dolari și mai rămâne deci la acest paragraf din tratat un rest de 60.000.000 dolari. Această cifră, trebuie să repet, este propria mea evaluare bazată pe fapte și declarații ce mi-au fost raportate. Evident este o cifră aproximativă dar sunt sigur că nu poate fi simțitor deasupra sau dedesubtul stării de fapt. Repet deci că în virtutea paragrafului 4 din art. 24 economia românească va avea de răspuns la o sarcină de aproximativ 60.000.000 dolari, dar această cifră singură nu procură baza necesară pentru judecarea situației totale. Trebuie să avem și o idee despre sarcina totală pe care economia românească trebuie să o ducă în momentul de față. Delegația română a pretins că sarcinile ei sunt îngrozitoare și compensația cerută de cetățenii Națiunilor Unite, când se adaugă

./.

557
554

la cea impusă din alte părți, este mai mult decât poate suporta economia românească, pentru a răspunde la chestiunile ridicate de delegații jugoslav și bielorus, ni s'ar părea necesar să evaluăm cât mai corect posibil sarcina totală impusă României așa fel ca să putem vedea sarcina acestui paragraf special, în perspectiva sa adevărată.

Vă puteți aminti că am cerut delegației române să-mi dea cea mai bună evaluare asupra sarcinei totale rezultând din război asupra economiei lor și vă puteți deasemenea aminti că răspunsul a fost că nu aveau o astfel de evaluare. În treacăt fie zis, mi se pare extraordinar să insiști că o greutate este intolerabilă când n'ai idee despre ceia ce este ea. Din acest motiv cred că putem ignora orice concluzii pe care delegația română le-ar fi putut face asupra acestui articol, de vreme ce este clar că nu se baza pe nimic altceva decât pe ipoteză. Noi ne-am silit să facem o astfel de evaluare bazată pe cea mai bună dovadă pe care am putut-o obține. Desigur nu vom pretinde că avem cifre exacte. Dar cel puțin putem da o idee de mărimea generală a sarcinei. Unele cifre au apărut în presa publică; unele cifre au fost chiar disponibile din surse oficiale. Deci vă vom da cifrele care mi se par a înfățișa tabloul cel mai just ținând seamă de diferitele articole din sarcina totală asupra României. Nu vă vom da numai o cifră totală, dar și cifre pentru o serie de subcapitole. În timp ce subcapitolele particulare pot fi mai mari sau mai mici decât de fapt, așa cum va fi hotărât la urmă, aceste variații individuale ar tinde să se contrabalanseze unele pe altele și cifra totală ar fi mai justă decât pentru părțile individuale.

Principalele sarcini asupra României sunt stabilite prin anume clauze din acordul de armistițiu și din proiectul Tratatului de Pace. În acordul de armistițiu art. 10 se referă la înțreținerea trupelor de ocupație. Pe baza comentariilor făcute de delegația română putem stabili această cifră în general aproape de 325.000.000 dolari. Art. 11 se referă la plățile de despăgubiri. Noi toți știm, se înțelege, că totalul în acordul de despăgubiri pentru România cere livrarea de bunuri în valoare de 300.000.000 dolari.

Însă bunurile trebuie să fie evaluate în condițiile dolarului din 1938. Având în vedere creșterea nivelului prețului mondial, aceasta înseamnă că toată cantitatea de bunuri care va fi livrată în legătură cu despăgubirile va fi simțitor mai mare de 300.000.000 dolari curenți. Dacă se ține socoteală de cei 70.000.000 dolari care înțeleg că au fost plătiți până acum de către România, ar fi rezonabil să evaluăm că pentru România costul în dolari curenți ar fi aproape de 100.000.000 dolari.

Trecând acum la art. 12 relativ la restituire : cifra cea mai bună pe care o pot stabili, este că până în momentul de față s'a cheltuit la acest capitol de către Guvernul român aproximativ 175.000.000 dolari. Însfășiț este un articol, care este foarte greu de evaluat, pentru rechiziții și alte preluări directe de bunuri și servicii care se înțelege nu intră în registrele fiscale ale Guvernului. Acesta înțelegem că este aproape de 425.000.000 dolari. În plus mai sunt diferite articole mai mici care pot fi evaluate la 25.000.000 dolari, așa încât cred că putem socoti drept cost total până astăzi un total de 1.050.000.000 dolari.

În treacăt aş putea poate menționa pe scurt că există un alt articol în armistițiu care este intitulat "Restaurarea drepturilor cetățenilor Națiunilor Unite". După cât pot determina, cheltuiala totală din partea Guvernului român care poate fi alocată acestui scop este de mai puțin de 100.000 dolari. Până acum am discutat numai cifrele care se referă la sarcinile asupra economiei românești în trecut. Acum trebuie să venim la chestiunea viitorului. Aici evident suntem într'o regiune de speculații. Putem ușor subestima pentrucă înțelegerea cu privire la despăgubiri permite anumite penalități. Se înțelege nu putem spune la ce se pot ridica aceste penalități. Dar pentru a rămâne pe latura conservatoare să presupunem că ceiace sperăm cu toții va fi adevărat și că Guvernul român va face așa fel încât să nu-și mărească sarcinile deja grele. Am spus deja că aproximativ 70.000.000 au fost creditate de obligațiile despăgubirilor. Mai rămân deci de plătit 230.000.000 dolari în viitor. Însă din nou trebuie să vă amintesc că aceste 230.000.000 dolari sunt valcarea bunurilor la prețurile din 1938 dar că Guvernul român va trebui să obțină bunurile la prețuri curente. Ținând seama de creșterea din prețurile mondiale dela 1938, aş crede că ar trebui să privim sarcina de despăgubiri viitoare ca fiind aproape de 350.000.000 dolari.

Acum în ceiace privește restituirea, înțeleg că obligația cea mai rămâne este de aproximativ 200.000.000 dolari. ./.

559

În acest caz avem de făcut două corectări : nu este numai o corectare a prețului dela Aprilie 1945 (baza prețului în Convenția tratând această chestiune.) ci trebuie făcută o cotă pentru costul transportului și diferite alte cheltuieli. E greu de știut ce vor fi aceste costuri în plus și am văzut evaluări care duc totalul până la aproape de 700 milioane dolari. Totuși din nou vreau să fiu conservator și voi sugera să includem pentru calculele noastre o sumă de 350.000.000 dolari pentru complectarea programului de restituire.

Chestiunea următoare este costul continuu al ocupației. Este de presupus că va continua în formă substanțială până la 90 de zile după semnarea Tratatului de pace și poate și după aceea. În legătură cu păstrarea liniilor de comunicație cu Austria - iarăși pentru a fi pe latura mai scăzută - ea include 100.000.000 dolari pentru acest articol.

Însfășișit sunt diferite bunuri germane și italiene care te-ai fi putut aștepta să revină la proprietatea românească dar care sunt pe cale de a fi transferate altei proprietăți străine. În legătură cu înțelegerile internaționale referitoare la aceasta, s'ar putea să mai fie și alte articole care să fie cuprinse în afara acestor patru, dar ele fac un total de 950.000.000 dolari. Când se adună costurile trecute și viitoare ajungem la suma uluitoare de 2.000.000.000 dolari.

Iarăși trebuie să spun că sunt sigur că aceste cifre nu sunt absolut corecte. Totalul poate fi ceva mai mic sau poate ceva mai mare, dar în orice caz avem o impresiune clară a caracterului foarte substanțial a obligațiilor financiare ale României.

Exactitatea acestei cifre de 2 miliarde nu este importantă. Ceea ce este important este contrastul ei cu 60.000.000 dolari care s'ar cere ca compensație totală pentru cetățenii Națiunilor Unite. Aceste 60.000.000 dolari reprezintă 3% din 2 miliarde. Nu este important dacă cifra este 2%, 3%, sau 4%. Ceea ce este important este diferența imensă dintre cele două cifre.

Trebuie să mărturisesc că aceste evaluări întăresc surpriza pe care am simțit-o față de atitudinea luată de Guvernul român. Reprezentanții lui au protestat foarte viguros împotriva sarcinii grele de 60.000.000 dolari. Ei nici n'au pomenit măcar de articolele cuprinse în cele două miliarde. În astfel de împrejurări, mi se pare foarte greu să se țină seama de jeluirea Guvernului român relativ la prevederile pentru tratamentul cetățenilor Națiunilor Unite. El îmi amintește un vechiu proverb: "n'ar trebui să te preocupi de o muscă în apa de băut când în ea se bălăcește un hipopotam". Cred că

că este necesar să păstrăm în minte tabloul general, dacă vrem să apreciem sarcina impusă economiei românești prin tratat. Această sarcină este așa de mare încât Statele Unite nu doresc în nici un fel să fie răspunzătoare, în oricât de mică măsură, de creșterea dificultăților României care reiese în primul rând din diferitele clauze și articole din tratat. Deși nu este substanțial în comparație cu totalul tabloului, propunem să reducem cererile noastre de compensație deplină, așa cum au fost prezentate în articolul 24. Aceasta va fi o paralelă a atitudinii pe care am luat-o în cazul tratatului italian. Totuși trebuie să subliniez că orice astfel de reducere nu poate remedia decât în foarte mică măsură situația serioasă de care este amenințată economia românească prin totalitatea tuturor clauzelor din armistițiu și din tratatul de pace. Chiar dacă toți cetățenii Națiunilor Unite ar renunța complet la cererile lor, reducerea de 60.000.000 dolari n'ar face decât o foarte mică diferență în totalul de 2 miliarde dolari.-

Tradus: Suzana Botesanu
Serviciul Presei

108

301/19 - London Etat 269.19. 1912

HAROLD KING CORRESPONDENT REVUT PARIS AFIRMA DISTRIC
DELEGATII AMERICANI DEASSEMNI ALTEI DELEGATII DIN COMISIA
ECONOMICA BALCANICA FACEVOR NOUA INCERCARE CUMSUL SAPTAMAILI
CURENTE PATRUORDE PERDEAVA MINISTERULUI TRASA DE CAURE
DELEGATIA ROMANEASCA CONFERINTZA PACII ASUPRA CAPACITATII
ROMANIEI PLATA REPARATZII DE RESITUIREA PAGUEMELOR
SUPERIORE PROPRIETATE ALIATA STOP PRIN CERCETIAR
SCHIS PREZENTAT DELEGATIEI ROMANESEI NU OBTINUTUSA REZULTATU
DORIT INCONSECINTZA AMERICANII FIVEVOR INTERPARI ORALE
PENTRU OBTINEREA INFORMATII PRECISE CU PRILA OCAZIUNE
DELEGATII ROMANI FIVOR ASCULTATZI DE CAURE COMISIA ECONOMICA
BALCANICA STOP SAPTAMANA TRECUTA MAUREE SUBSESTAT
COMUNICATZII DECLARATA COMISIEI ECONOMICE VIRGULIA ROMANIA
CU INCEPERE AUGUST 1945 PANA PREZENT SUPTORATA SACRIFICII
ORDIN ECONOMIC FINANCIAR SUB OBLIGATZII ARMISTITZII
FORALIZAND UN MILIARD DOLARI STOP DOCUMENT ROMANESC
REFERITOR PLATZI CONTUL ARMISTITZIIUNI POSTA PREZENTAT
SECRETARIATUINI CONFERINTZEI PACII 9 SEPTEMBRIE CURENT
INSA POSTA RETRAS DUPA INTERVAL 24 ORE STOP CERCURI BINE
INFORMATE CONFERINTZA AFIRMA ROMANIA PLAVITA PANA PREZENT
CONT OBLIGATZII ARMISTITZII URMATOARELE SUME DOUA PUNCTE
UNA SUMA CINCI MILIOANE DOLARI IN CONTUL REPARATZIIILOR
DATORATE RUSIEI STOP UNA SUMA SAPTEZECI SI PATRU MILIOANE
DOLARI IN CONTUL MATERIALELOR LUATE DE ARMATA ROMANA TIMPUL
OCUPATZIEI LIN RUSIA STOP TREISUTE TREIZECI SI BAZE MILIOANE
DOLARI IN CONTUL INTRERZINERII ARMATEI SOVIETICE OCUPATZIE
IN ROMANIA STOP PATRUSUTE TREIZECI MILIOANE DOLARI PENTRU
RECHIZITZII ESTATE BUNURI RESTITUIT DE NEPREVAZUNE TERMENIL
ARMISTITZIIUNI STOP CORRESPONDENT REVUTER ADAUGA CA ADEVARATU
MOTIV PENTRU CARE ROMANIA NU ESTE DORITOARE DISCUA PE PASTA
LA PARIS ADEVARATA SI SITUATZIE ECONOMICE FINANCIARA VIRGULIA
SE CREDE IN CERCURILE CONFERINTZEI VIRGULIAESTE IMPRESIUNEA
ROMANIEI CA NU ARE PARE SANSA OBTINA AJUTOR PRACTIC DIN
PARTEA TZARILOR VESTICE ALINEAT TATOWANTIE FACUTE REFERITOR
POTIBILITATEA PARTICIPARII CAPITALUINI AMERICAN PENTRU
RECONSTRUCTIA ECONOMIEI ROMANESEI PANA PREZENT NU PARE SA
JUSTIFICE OPTIMISM STOP MURGU 95

EVALUAREA ÎN DOLARI A EFORTULUI FORTELOR
ARMATE ROMÂNIA ÎN REZOLVAREA CONVENȚIILOR DE
ARMISTICIU

-----cc000-----

12 Septembrie 1944 - 30 Septembrie 1945

I.- Colaborarea militară.-

Art. I.-

a) Întreținerea armatei operative până la demobiliza- zare.	Lei	627.000.000.000 = 302.405.046 \$
b) materiale militare predate armatei sovie- tice	"	223.000.000.000 = 123.905.890 \$
c) reparații material sovietic	"	2.100.000.000 = 1.154.692 \$
<u>T o t a l</u> lei		<u>852.900.000.000 = 427.476.630 \$</u>

Art. 3.-

Costul mînei de lucru pentru lucrări la C.F. și drumuri, efectuate de armata română	Lei	22.150.000.000 = 12.241.818 \$
<u>Total colaborare militară</u>	Lei	<u>875.050.000.000 = 439.718.448 \$</u>

II.- Obligațiuni politice și administrative.-

Art. 2.-

Internarea în lagăre a supușilor inamici . . .	Lei	465.000.000 = 195.100 \$
---	-----	--------------------------

././.

EFORTUL IN DOLARI PE PERIOADE DELA

12 Septembrie 1944 la 31 Decembrie 1946

Natura obligațiunilor	12 Sept.1944 31 Mart.1946	1 Aprilie 1946 30 Iunie 1946	1 Iulie 1946 30 Sept.1946	1 Octombrie 1946 31 Decembrie 1946 Evaluare provizorie	T O T A L
Oblig. <u>Militare</u>	439.718.448	-	-	-	439.718.448
" <u>Politice</u>	4.465.887	36.311	180.656	-	4.682.854
" <u>Economice</u> din care:					
Art.10.	305.982.786	18.064.717	22.087.782	22.087.782	368.223.067
Art.11.	94.782.630	11.236.985	16.686.724	12.686.724	135.393.063
Oblig. <u>restituire</u>					
Art.12. . . .					
Bunuri sovietice	150.569.155	-	-	-	150.569.155
Bunuri românești	8.000.000	6.577.844	11.011.466	17.651.690 ⁺)	43.221.000
Prelevări	305.368.538	-	-	-	305.368.538
Art.13.	83.699	-	-	-	83.699
	1.308.971.143	35.915.857	49.966.628	52.426.196	1.447.279.824

+) Suma de 17.651.690 \$ ar reprezenta restul obligației pe 1946 la art.12 (bunuri românești) Dat fiind că s'a hotărât ca plusul dela art.11 din anul II (circa 5 mil.\$) să fie trecut în contul art.12 (deficitar) suma de 52.426.196 \$ (efort trim.IV) ar trebui redusă cu circa 5 mil.\$.- Operațiunile definitive de ~~virare~~ nu s'au făcut însă,-

CP
CP
CP

Art. 5.-

a) Intreținerea și echiparea prizonierilor de război aliați dela 23 August până la elibe- rare	Lei 1.458.700.000 = 943.535 \$
b) Repatrierea cetățenilor sovietici aliați din România	" 6.900.900.000 = 3.086.885 \$
c) Repatrierea cetățenilor sovietici din alte țări în transit prin România	" 241.100.000 = 54.631 \$
T a t a l lei	8.600.700.000 = 4.095.052 \$

Art. 8.-

Cheltuieli cu administrarea bunurilor inamice :	Lei 2.963.000.000 = 392.702 \$
Total obligațiuni politico- administrative	" 11.968.700.000 = 4.682.854 \$

III.- Obligațiuni economice.-

Art. 10.

a) Prestațiuni pentru trupele sovietice până la 1 Iulie 1945 și C.A.I.C. până la 30 Sept. 1945	Lei 439.719.000.000 = 204.755.026 \$
b) Prestațiuni pentru trupele sovietice dela 1 Iulie 1945 până la 30 Septem- brie 1946	" 1.101.845.300.000 = 140.272.536 \$
c) Reparații trofee (art. 7) concedate de C.A.I.C. ca efectuate în efortul de război "	2.280.500.000 = 1.107.723 \$
Total art. 10 lei	1.543.845.100.000 = 346.135.285 \$

562
565

Art. 11.-

Plata despăgubirilor de război
până la 30 Septembrie 1946
(suma de 92.286.406) dolari re-
prezentând valoarea livrărilor
la prețuri din anul 1938, a fost
recalculată la prețuri
1945 +)

122.706.339 \$

Total obligații economice

468.241.624 \$

Iv.-- Obligațiuni de restituire.--

Art. 15.-

Restabilirea drepturilor
în România a Națiunilor
Unite și naționalităților lor

Lei 305.000.000 = 83.699 \$

Art. 12.-

a) Valoarea bunurilor
restituite U.R.S.S. până la
1 Octombrie 1945, evaluate la
prețuri feb Iunie 1945

Lei 548.674.000.000 = 150.569.155 \$

b) Livrări noi până la 30 Sept. 1946
în compensarea bunurilor rămase
nerestituite (țanșă 50 miliarde
lei) calculate la prețuri loco
producător, fără taxe din Martie
1945 +)

" 29.683.600.000 = 25.589.310 \$

+) Uneori exprimarea efortului în dolari, iar valorile bunuri-
lor livrate la art. 11 fiind exprimate direct în dolari, cifra cores-
pondentă în lei nu am mai indicat-o, mai ales că nu toate livrările la
art. 11 au fost decontate în lei, exemplu: vasele și utilajul industrial
din existent.-

+ +) Valoarea dolarului Martie 1945, pentru măruri loco producător
a fost calculat la cursul de 1 dolar = 1.160 lei.-

//.

c) Prin Convenția dela
11 Septembrie 1945m privind art.12
ni s'au redus 300 miliarde
lei, avându-se în vedere
în forfetar prelevările de
bunuri românești în timpul
operațiunilor de război;
aceste prelevări, după
date aproximative s'ar
ridica la:

Autovehicule	Lei 225.000.000.000	=	14.294.800	\$
Diverse bunuri "	450.000.000.000	=	291.073.738	\$
<hr/>				
Total obligații de restituiți	Lei 1.253.364.600.000	=	481.610.702	\$
T TAL GENERAL +)		=	1.394.853.628	\$

-----00000-----

+) Intrucât nu s'a făcut dela începutul aplicării Convenției de
Armistițiu o înregistrare contabilă a cheltuielilor făcute de Statul
Român, cifrele prezentate au un caracter indicativ, iar efortul
economic este probabil mai mare decât cel indicat.--

M E T O D A

folosită pentru transformarea
leilor în dolari

-----ooOoo-----

Stabilirea cursului dolarului ce a fost luat în considerare, la evaluarea în dolari a efortului economic făcut de România în executarea obligațiunilor decurgând din Convenția de Armistițiu, s'a făcut în patru perioade distincte:

I.- Perioada 12 Septembrie 1944 - 31 Martie 1945

curs: 1 dolar = 1.546 lei

Acest curs s'a calculat astfel:

S'au luat în considerare mărfurile prevăzute a fi livrate în cadrul art.11, potrivit Convenției din 16 Ianuarie 1945 (petrol, cereale, animale, lemn, utilaj industrial, etc) și s'a socotit valoarea lor în lei la prețurile existente pe piața românească, luna Ianuarie 1945.-

Raportându-se sumele în lei obținute, la obligațiunile în dolari prevăzute de Convenția din 16 Ianuarie 1945, s'a obținut, - pe fiecare fel de marfă ce ar trebui să se livreze - cursul dolarului în lei.-

Prin ponderare, în raport de obligațiuni în dolari ale fiecărui sector și de cursul dolarilor - lei rezultat, s'a ajuns la următoarele cursuri/pe întreaga Convenție din 16 Ianuarie 1945:

1 dolar = 3.003 lei, la prețuri fob

1 dolar = 2.307 lei, la prețuri fără taxe de export

Ținând seama că obligațiunile în dolari prevăzute de Convenția din 16 Ianuarie 1945, au fost calculate la prețurile

165
568

în dolari din anul 1938 și că, prețurile pe piața internațională din anul 1945 au suferit o majorare, în medie de cca. 33 % față de prețurile din anul 1938, socotim că aceste cursuri ar trebui să fie reduse cu 33%, pentru a ne putea calcula efortul în dolari, pentru această perioadă a prestațiunilor efectuate de România în executarea obligațiunilor decurgând din Convenția de Armistițiu.

3. Nouile cursuri ar fi deci următoarele:

1 dolar = 2.012 lei, la prețuri fob

1 dolar = 1.546 lei, la prețuri fără taxe de export

II.- Perioada 1 Aprilie 1945 - 31 Ianuarie 1946

curs: 1 dolar = 3.644 lei

Acest curs a fost calculat de Comisia Valutară din Comisariatul General al Comerțului Exterior, fiind valabil începând dela 11 Iulie 1945, data înființării acestei Comisii.

El este compus din:

Cursul oficial ^{de cumpărare} al dolarului plătit de Banca Națională a României Lei 187,6

Suplimentul calculat de Comisia Valutară 73.456.-

Lei . . . 3.643,6

Considerând că prețurile în lei pe piața românească la 11 Iulie 1945 - data calculării acestui curs, - sunt rezultanta legilor economice din 3 Mai 1945, care au avut efect retro-activ cu începere dela 1 Aprilie 1945, socotim că acest curs ar putea fi utilizat cu începere dela 1 Aprilie 1945.-

III.- Perioada 1 Februarie - 31 Martie 1946

curs: 1 dolar = 10.556 lei

Acest curs, calculat de Comisia Valutară, este compus din cursul oficial de cumpărare al dolarului, plătit de Banca

Notă.-

Majorarea de 33% a prețurilor din anul 1945, față de anul 1938, a fost luată dela Serviciul de Studii al B.N.R.-

://.

566

Națională a României Lei 187,6
Suplimentul calculat de Comisia
Valutară " 10.368.-
Lei 10.555,6

IV.- Perioada începând dela 1 Aprilie 1946
curs: 1 dolar = 15.740 lei

Acest curs a fost calculat de Comisia Valutară și
este compus din:

Cursul oficial de cumpărare al dolarului plătit de
Banca Națională a României Lei 187,6
Suplimentul calculat de Comisia
Valutară Lei 15.552.-
Lei 15.739,6

Observațiuni.-

1.- Comisia Valutară din Comisariatul General al
Comerțului Exterior a calculat aceste cursuri în raport de
prețurile mărfurilor pe piețele internaționale și de prețurile
în lei ale aceluiași produse pe piața românească, în speciile
respective.-

2.- Cursurile calculate de Comisia Valutară au fost
luate dela Serviciul Acordurilor din Banca Națională a
României.-

- A special in fact -
- One rather degree in the end -
- or in some a fact order in -
also date

- Now a day almost time
a minute -

- Calabro cifre ale lui ¹Therpe

816

396

FIȘE INDIVIDUALĂ

Numele ZILBER

Pronumele HERBERT-

570

Avere personală nu are

Numele tatălui Carol Zilber

profesia foșt contabil

Numele mamei Roxa Zilber-Abramovici

casnică

Averea părinților nu au avut

Domiciliul părinților mortă amândoi

Frați și surori:

	Numele	Profesia	Domiciliul
1.	<u>Ozias Zilber</u>	<u>medic</u>	<u>Calca Sviritei 24?</u>
2.	<u>Nely Ferester</u>	<u>casnică</u>	<u>Str. Dumitrescu Buzău 24.</u>
3.	/	/	/
4.	/	/	/
5.	/	/	/
6.	/	/	/

Locul nașterii Tg. Frumos-Târgi, anul 1901, luna Octombrie, ziua 14.

Domiciliul actual Str. Dănilă Leșcu Nr. 2 Buc.

Domiciliul în trecut (se va specifica și în ce timp le-a avut) 914-918. Bd. Basarab 918-926. Bd. Liza
1930-1932. - arestat la Jilava și Vacărești 1932-1935 Calca clujilor

Apartenența politică P.C.R.

Studii doctor în filozofie, licența științe fizico-matematice.

Profesiunea și instituția unde lucrează profesor universitar, Facultatea de Filozofie
Director al Institut. Conspicuită

Profesiuni și instituții unde a lucrat în trecut din 1932 fiind la inst. de Conspicuită
până în 1932 a lucrat ca inginer la firma "NECHELI'S".

Motivul schimbării profesiei sau instituției arestat în 1932, a lucrat în 1940-1944 fiind
indepartat pe motive rase.

Dacă primește vreo retribuție dela Stat, cât, și sub ce formă? nu mai primește.

Căsătorit ANA, numele de fată al soției NUSEM.

profesiunea soției activista P.M.R. București -

Copii:

Numele

Etatea

Profesiunea

Serviciul militar: unitatea Armata 12-a din București, gradul Sergent, contig. 1932.

Dacă a mai fost arestat și judecat (când, de ce, de care organe) 1930-1932 de Siguranța P.R. T. M. S. și
judecat C. de Buc. în 1931 a condamnat 5 ani în închisoare pentru încălcarea
ordinanței în plus V.R. S. S., în 1932 s-a adus recursul pentru același motiv
a fost aceluși.

Data intrării în închisoare

Cine a dispus internarea

Data ieșirii din închisoare

Cine a dispus ieșirea

Unde a plecat ?

Eliberat

Lagărul

Inchisoarea

Alte organe

Pe cât timp ?

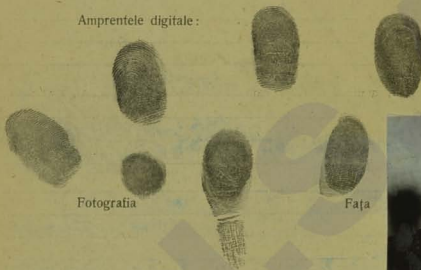
Ce regim s'a cerut de noi să i se aplice acolo ?

Numărul adresei cu care a plecat

Conduita în timpul detențiunii la noi

Regimul aplicat

Ampretele digitale :

Fotografia

Fața

REZUMAT AL REZULTATULUI ANCHETEI

DIRECTOR,

Anchetator,

Data

FIȘE INDIVIDUALĂ

Numele ZILBER Prenumele HERBERT 571
 Avere personală nu are
 Numele tatălui CAROL ZILBER, profesia foșt contabil
 Numele mamei ROZA ZILBER, n. ABAMOWA, " Casnică
 Averea părinților nu au avut
 Domiciliul părinților moși amândoi. -

Frați și surori:

	Numele	Profesia	Domiciliul
1.	<u>ZILBER OZIAS</u>	<u>medic</u>	<u>Calea Grivitei 211? -</u>
2.	<u>HELY FERESTER</u>	<u>Casnică</u>	<u>Str. Dumitrescu Azim 24.</u>
3.			
4.			
5.			
6.			

Locul nașterii TR. FRUMOS-INSI, anul 1901, luna octombrie, ziua 14
 Domiciliul actual Str. DIONISIE Lupu Nr. 2. Buc.

Domiciliul în trecut (se va specifica și în ce timp le-a avut) 914-918 - Bd. Basarab.;
918-1926 - Bd. Cuza; 1930-1932 - arestat la plova și Văcărești;
1932-1935 - Calea Moșilor Nr. -

Apartenența politică P.C.R. -

Studii doctor în filozofie, licența științe fizico-matematice

Profesiunea și instituția unde lucrează profesor universitar - Facultatea de Filozofie
și DIRECTOR al I.N.S.T. Conjunctură. -

Profesiuni și instituții unde a lucrat în trecut din 1932 - fiind la instit. de Conjunctura
până în 1932 a lucrat ca inginer în firma „NECHELIS” -

Motivul schimbării profesiunii sau instituției arestat în 1932, n-a lucrat în 1940-44
fiind în deșertat, de motive rasiale.

Dacă primește vreo retribuție dela Stat, cât, și sub ce formă? nu mai primește. -

Căsătorit ANA, numele de fată al soției NUSEM. -
 profesiunea soției activistă P.M.R. - BUCUREȘTI.

Copii:

Numele

Etatea

Profesiunea

Serviciul militar: unitatea Arsecului Triapela în Beniu, gradul Sergent, contig. 1922

Dacă a mai fost arestat și judecat (când, de ce, de care organe) 1930-1932 delincvență 2 B. S. M. S. H.
Încuscat C. M. Bucurști. În 1931 a fost arestat 5 ani în detenție pentru trădare
la spionaj în fav. U. R. S. S. în 1932, s-a adus acuzația pentru oare,
dar nu a fost dovedit. -

Data intrării în închisoare

Cine a dispus internarea

Data ieșirii din închisoare

Cine a dispus ieșirea

Unde a plecat ?

Eliberat

Lagărul

Inchisoarea

Alte organe

Pe cât timp ?

Ce regim s'a cerut de noi să i se aplice acolo ?

Numărul adresei cu care a plecat

Conduita în timpul detențiunei la noi

Regimul aplicat

Amprentele digitale :

Fotografia

REZUMAT AL REZULTATULUI ANCHETEI

DIRECTOR,

Anchetator,

Data

Judecătoria III Urbană București
Carte de judecată civilă de divorț Nr. 1235
Sedința publică dela 4 Decembrie 1948.

569

572

S'a luat în cercetare acțiunea de divorț făcută de reclamanta Ana Zilber împotriva soțului său Herbert Zilber.

La apelul nominal se prezintă reclamanta și martorii Geta Schenker și Zell Bernard propuși de reclamantă, lipsă pârâtul.

Procedura fiind îndeplinită, s'au audiat martorii prezenți, ale căror depozitii date sub prestare de jurământ s'au consemnat la dosar, după care:

Reclamanta pune concluziuni pentru admiterea acțiunii și desfacerea căsătoriei pentru motivele invocate în cerere.

J u d e c a t a,

Având în vedere că prin petiția înreg. la Nr.47846/948, reclamanta Ana Zilber cu domiciliul real și ales în București Str. Dionisie Lupu Nr.2 cere desfacerea căsătoriei sale cu pârâtul Herbert Zilber cu ultimul domiciliu în București Str. Dionisie Lupu Nr.2, pentru motive determinate de lege.

Având în vedere că în conformitate cu dispozițiile materiei art.212 cod civ. căsătorii pot cere fiecare în parte desfacerea căsătoriei pentru excese, cruzimi sau insulte grave ce-și vor fi adus unul altuia în timpul căsătoriei.

Având în vedere că în apela reclamanta cere desfacerea căsătoriei pentru motivul că soțul a părăsit domiciliul conjugal și nu a mai revenit nici până în prezent, și în dovedirea afirmațiunii sale a înțeles să se folosească de proba cu martori.

Având în vedere că din depozitiile marturilor Zell Bernhard și Geta Schenker date sub prestare de jurământ în fața acestei instanțe, rezultă în adevăr că soțul pârât a părăsit domiciliul conjugal din luna a.c. și nu a mai revenit.

Având în vedere că acest fapt constituie pentru soția reclamantă o injurie gravă de natură a justifica desfacerea căsătoriei în condițiile art.212 cod civ., așa că acțiunea de față este întemeiată și urmează a fi admisă.

Pentru aceste motive

În numele legii

Hotărăște:

Admite acțiunea de divorț făcută de reclamanta Ana Zilber cu domiciliul real și ales în București Str. Dionisie Nr.2 împotriva soțului său Herbert Zilber cu ultimul domiciliu în București Str. Dionisie Lupu Nr.2 etaj III apartamentul 15 și în consecință:

Declară desființată căsătoria nuniților soți înreg. la Oficiul Stării Civile al Primăriei Municipiului București S.I Galben sub Nr.316 din 6 Martie 1947.

Divorțul se pronunță în favoarea soției reclamante.

Cu apel.

Data și citită în ședința publică astăzi 4 Decembrie 1948.

Judecător,
as.T.Radu

Grefier,
as.V.Preda

Gr e f a
Judecătoriai Populare III Urbana București

Prezenta copie fiind conformă cu originalul aflat
în dosarul Judecătoriai Nr.9786/948 se.legali-
zează de noi.
Grefier

tel

Arhivele 2

016
570
213

REFERAT

(de încheiere a cercetărilor)

Data 29 Martie 195 4

În urma studierii dosarului de anchetă Nr. _____ deschis împotriva
arestatului Zilber Herbert

(numele și pronumele)

am constatat că activitatea criminală a arestatului Zilber Herbert

este dovedită prin materialul rezultat

(numele și pronumele)

din cercetările preliminare, iar ca urmare dispunem încheierea cercetărilor din
dosarul de față și transmiterea dosarului de acuzare al cu Zilber

Herbert

(numele și pronumele arestatului)

prin Procuror, la instanța de judecată.

Cuprinsul prezentului referat va fi adus la cunoștința arestatului.

Semnătura anchetatorului.

apt. cu. livoa

„DE ACORD”

Șeful Organului de anchetă

S. I. I. I.

Am luat cunoștință de conținutul prezentului referat.

Semnătura arestatului.

H. Zilber

Data 29 Martie 195 4

Dos.Nr.67/1954

PROCES VERBAL (MINUTA)

Astăzi, anul 1954, luna aprilie, ziua 14.

Tribunalul Suprem, Colegiul Militar, compus conf.art.8
din Legea Nr.7/1952 din:

Colonel MOISESCU ILIE - președinte

Colonel DEMETER ALEXANDRU - membru

Colonel CIULEI IOAN - membru,

deliberând în secret, conf. art.291-295 C.J.M. asupra culpabilității
și aplicațiunii pedepsei în cauza penală privitoare pe:

1.- LUCRETIU PATRASCANU, învinuit pentru:

a) crima contra păcii, p.p. de art.2 lit.c. din legea Nr.
291/1947, cu modificările ei ulterioare;
b) crima de înaltă trădare, p.p. de art.184 c.p., combi cu
art. 299 c.p.;

c) crima de înaltă trădare p.p. de art.190 pct.1 și 2 c.p.

2.- HERBERT ZILBER (zis BEHU), învinuit pentru:

a) crimă contra păcii p.p. de art.2 lit.c. din Legea Nr.291/
947, cu modificările ei ulterioare;
b) crima de înaltă trădare p.p. de art.184, comb. cu art.
229 c.p.;

c) crima de înaltă trădare p.p. de art.190 pct.1 și 2 c.p.

3.- ION MOCSONY STYRCEA, învinuit pentru crima de înaltă tră
dare p.p. de art.184 c.p. comb. cu art.229 c.p.

4.- ALEXANDRU STEFANESCU, învinuit pentru:

a) crimă contra păcii p.p. de art.2. lit. c. din legea Nr.
291/1947, cu modificările ei ulterioare;
b) crima de înaltă trădare, p.p. de art.184 c.p., comb. cu
art.229 c.p.

c) crima de înaltă trădare p.p. de art.191 c.p.

5.- REMUS KOFLER, învinuit pentru:

a) crima contra păcii p.p. de art. 2 lit. c. din Legea Nr.
291/1947, cu modificările ei ulterioare;
b) crima de înaltă trădare p.p. de art.191 c.p.

572

5.- JAC BEHMAN, învinuit pentru:

a) crima contra păcii, p.p. de art.2 lit. c din Legea Nr. 291/1947, cu modificările ei ulterioare;

b) crima de înaltă trădare p.p. de art.190 c.p.

7.- EMIL CALMANOVICI, învinuit pentru:

a) crimă contra păcii, p.p. de art.2 lit. c. din Legea Nr. 291/1947, cu modificările ei ulterioare;

b) crima de înaltă trădare, p.p. de art.191 c.p.

8.- VICTORIA SARBU, învinuită pentru crimă contra păcii p.p. de art. 2 lit. c. din Legea 291/1947, cu modificările ei ulterioare.

9.- LENA CONSTANTE, învinuită pentru:

a) crima de înaltă trădare p.p. de art.191 c.p.

b) complicitate la crima de înaltă trădare p.p. de art.184 c.p., comb. cu art.230 c.p.

10.- HERANT TOROSSIAN, învinuit pentru:

a) crima de înaltă trădare, p.p. de art.190 c.p.

b) complicitate la crima de înaltă trădare, p.p. de art. 184 comb. cu art. 230 c.p.

11.- HARI BRAUNER, învinuit pentru :

a) crima de înaltă trădare, p.p. de art.191 c.p.

b) complicitate la crima de înaltă trădare p.p. de art.184 c.p. comb. cu art.230 c.p.

Pentru motivele ce se vor vedea în corpul sentinței, și în unire cu concluziile Procuraturii Militare,

În numele Poporului

HOTĂRĂȘTE :

Cu unanimitate de voturi declară culpabili pe:

1.- LUCRETIU PATRASCANU, pentru:

a) crima contra păcii p.p. de art.2 lit. c. din Legea Nr. 291/1947, cu modificările ei ulterioare;

b) crima de înaltă trădare p.p. de art. 184 c.p., combinat cu art. 299 c.p. ;

c) crima de înaltă trădare p.p. de art.190 pct.1 și 2 c.p.

2.- HERBERT ZILBERG pentru:

a) crimă contra păcii p.p. de art. 2 lit. c. din Legea Nr. 291/1946, cu modificările ei ulterioare;

b) crima de înaltă trădare p.p. de art.184 c.p. comb. cu art. 229 c.p. ;

c) crima de înaltă trădare p.p. de art.190 pct. 1 și 2 c.p.

3.- ION MOCSOBII STARCEA, pentru crima de înaltă trădare p.p. de art. 184 c.p. comb. cu art.229 c.p.

4.- ALEXANDRU C. TEFANESCU, pentru:

576

a) crima contra păcii, p.p. de art.2 lit. c.din
Legea Nr. 291/1947.;

b) crima de înaltă trădare. p.p. de art.184 c..
comb. cu art.229 c.p. ;

c) crima de înaltă trădare, p.p. de art.191, cp.

5.- REMUS KOFLER, pentru:

a) crima contra păcii p.p. de art.2 lit.c., din
Legea Nr.291/947, cu modificările ei ulterioare;

b) crima de înaltă trădare, p.p. de art.191, cp.

6.- JAC BERMAN, pentru:

a) crima contra păcii .p.p.de art 2. lit. c. din
Legea Nr.291/947, cu modificările ei ulterioare;

b) crima de înaltă trădare p.p. de art.190 c.p.

7.- EMIL KALMANOVICI , pentru:

a) crima contra păcii, p.p. de art.2, lit. c.din
Legea Nr.291/1947, cu modificările ei ulterioare;

b) crima de înaltă trădare p.p. de art.191, c.p.

8.- VICTORIA SARBU, pentru crima contra păcii p.p.
de art. 2 lit. c., din Legea Nr.291./1947, cu modificările ei
ulterioare.

9.- LENA CONSTANTE, pentru:

a) crima de înaltă trădare p.p. de art.191 c.p.

b) complicitate la crima de înaltă trădare, p.p.
de art.184 c.p. comb. cu art.230 c.p.

10.- HERBERT TOROSSIAN, pentru

a) crima de înaltă trădare, p.p. de art. 190 c.p.

b) complicitate la crima de înaltă trădare p.p.
de art.184 c.p. comb. cu art. 230. c.p.

11.- HARI BRAUNER, pentru

a) crima de înaltă trădare, p.p. de art.191 c.p.

b) complicitate la crima de înaltă trădare p.p. de
art.184 comb. cu art.230 c.p.

Deasemeni, cu unanimitate de voturi, că sunt cir-
cumstanțe atenuante în favoarea acuzaților HERBERT ZILBER, ION
MOCSONYI, STYRCEA, ALEXANDRU C.TEFANESCU, JAC BERMAN, EMIL KALMANO
VICI, VICTORIA SARBU, LENA CONSTANTE, HERAND TOROSSIAN și HARI
BRAUNER.

Cu unanimitate de voturi, făcând aplicațiunea art.
4 din Legea Nr.291, / 1947, modificată prin Decret. Nr.32/1953,
il condamnă pe LUCRETIU PATRASCANU, la moarte și confiscarea ave-
rii pentru crima împotriva păcii.

574
572

Făcînd aplicațiunea art.184 c.p., comb. cu art.229 c.p., il mai condamnă la muncă silnică pe viață, pentru crima de înaltă trădare.

Făcînd aplicațiunea art.190 pct. 1 și 2 c.p., il condamnă la muncă silnică pe viață, pentru crima de înaltă trădare.

Conf. art. 101, c.p. condamnatul LUCRETIU PATRASCANU, va executa pedeapsa cea mai gravă.

+

Cu unanimitate de voturi, făcînd aplicațiunea art. 2 lit. c. și art. 4 din Legea Nr.291/947, modificată prin Decretul Nr.32/953 și art.137 c.p., il condamnă pe HERBERT ZILBER, la muncă silnică pe viață, confiscarea averii și 10 ani degradare civică, pentru crima contra păcii.

Făcînd aplicațiunea art.184 c.p., comb. cu art.229 c.p. și art.157 c.p. il condamnă la 25 ani muncă silnică și cinci ani degradare civică pentru crima de înaltă trădare.

Făcînd aplicațiunea art.190 pct. 1 și 2 c.p. și art.157c.p. il condamnă la 25 ani muncă silnică și cinci ani degradare civică, pentru crima de înaltă trădare.

Conf. art.101, c.p. condamnatul HERBERT ZILBER, va executa pedeapsa cea mai gravă, adică muncă silnică pe viață, confiscarea averii și 10 ani degradare civică.

In baza art.304 al. 1. C.J.M. il obligă să plătească 1000 (una mie) lei cheltueli de judecată.

+

Cu unanimitate de voturi, făcînd aplicațiunea art.184 c.p. comb. cu art. 229 c.p. și art.157 c.p. il condamnă pe ION MOCASSONY STYROMA, la 15 ani muncă silnică și 5 ani degradare civică, pentru crima de înaltă trădare.

In baza Decretului 212/948, il condamnă la confiscarea întregii averi.

In baza art.304 al. 1 C.J.M. , il obligă să plătească 800 lei cheltueli de judecată.

Făcînd aplicațiunea art.101 C.F. și art.108 c.p. contopește pedeapsa de doi ani închisoare corecțională, aplicată condamnatului prin sentința Nr.1988 din 11 noiembrie 1947 de Tribunalul Militar București, în pedeapsa de 15 ani muncă silnică și cinci ani degradare civică, aplicată de Trib.Suprem, Colegiul Militar, prin sentința Nr.49 din 14.IV.1954, ambele hotărîri fiind definitive.

In baza art.463 C.J.M. îi compută detenția preventivă dela 8 spt, 1947.

+
—Cu unanimitate de voturi, făcînd aplicațiunea art. 2. lit. c. și art. 4 din Legea Nr.291/947, modificată prin Decretul Nr.32, 1953 și art.157 c.p., îl condamnă pe ALEXANDRU ȘTEFANESCU la muncă silnică pe viață, transformîndu-se în temniță grea pe viață, conf. art.31 c.p. condamnatul avînd vîrsta de 66 ani, confiscarea averii și 10 ani degradare civică, pentru crima împotriva păcii—

Făcînd aplicațiunea art.183 c.p. c.m.b. cu art.229 c.p. și art.157 c.p., îl mai condamnă la 25 ani m.s., transformîndu-se în 25 ani temniță grea conf. art.31 c.p. și 10 ani degradare civică, pentru crima de înaltă trădare.

Făcînd aplicațiunea art.190 pct. 1 și 2 din C.P., și art.157 c.p. îl condamnă la 25 ani muncă silnică, transformîndu-se în 25 ani temniță grea și la 10 ani degradare civică, pentru crima de înaltă trădare.

Conf. art.101, c.p. condamnatul, ȘTEFANESCU ALEXANDRU, va executa pedeapsa cea mai gravă, adică muncă silnică pe viață, transformîndu-se în temniță grea pe viață, conf. art.31 c.p., confiscarea averii și 10 ani degradare civică.

In baza art.304 al. 1 C.J.M., îl obligă să plătească 1000 lei cheltueli de judecată.

+
Cu unanimitate de voturi, făcînd aplicațiunea art.2 lit.c. și art.4. din Legea Nr.291/947, modificată prin Decretul Nr.32/953, îl condamnă pe REMUS KOWLER, la moarte și confiscarea averii, pentru crima împotriva păcii.

Făcînd aplicațiunea art.191, c.p. îl mai condamnă la muncă silnică pe viață, pentru crima de înaltă trădare.

Conf.art.101 c.p. condamnatul REMUS KOWLER va executa pedeapsa cea mai gravă.

+
Cu unanimitate de voturi, făcînd aplicațiunea art.2 lit. c. și art. 4, din Legea Nr.291/1947, modificată prin Decretul Nr.32/1953 și art.157 c.p. îl condamnă pe JAC EERMAN la 10 ani muncă silnică, confiscarea averii și 10 ani degradare civică, pentru crima contrăpăcii.

Făcînd aplicațiunea art.190, cp. și art.157 c.p. îl mai condamnă la 8 ani m.s. și 5 ani degradare civică pt.crima de înaltă trădare.

Conf. art.101 c.p., condamnatul JAC BERMAN, execută pedeapsa cea mai gravă, adică 10 ani muncă silnică, confiscarea averii și 10 ani degradare civică.

În baza art.463 C.J.M., i se compută prevenția dela 15 noiembrie 1952.

În baza art.304 al. 1. C. J.M., îl obligă să plătească 500 lei cheltueli de judecată.

+

Cu unanimitate de voturi făcînd aplicațiunea art. 2 lit. c. și art.4, din Legea Nr.291/947, modificată prin Decretul Nr.32/1953 și art. 157 c.p., îl condamnă pe EMIL CALMANOVICI, la muncă silnică pe viață, confiscarea averii și la 10 ani degradare civică, pentru crima contra păcii.

Făcînd aplicațiunea art.191 c.p. și art.157 c.p., îl condamnă la 25 ani muncă silnică și cinci ani degradare civică pentru crima de înaltă trădare.

Conf. art.101, c.p. condamnatul EMIL CALMANOVICI, va executa pedeapsa cea mai gravă, adică muncă silnică pe viață, confiscarea averii și 10 ani degradare civică.

În baza art.304 al.1. C.J.M. îl obligă să plătească 1000 lei cheltueli de judecată.

+

Cu unanimitate de voturi, făcînd aplicațiunea art. 2 al. c și art. 4 din Legea Nr.291/947, modificată prin Decretul Nr.32/953 și art. 157 c.p., condamnă pe VICTORIA BARBU, la 3 ani muncă silnică, confiscarea averii și 10 ani degradare civică, pentru crima împotriva păcii.

În baza art.463 C.J.M. compută detenția preventivă dela 13 decembrie 1949.

În baza art.304 al. 1 C.J.M. o obligă să plătească 500 lei cheltueli de judecată.

+

Cu unanimitate de voturi, făcînd aplicațiunea art.191 c.p. și art.157 c.p., o condamnă pe ELENA CONSTANTE la 12 ani muncă silnică și cinci ani degradare civică, pentru crima de înaltă trădare.

Făcînd aplicațiunea art.184 C.P. comb. cu art.230 C.P. și art.157 cp., o mai condamnă la 10 ani muncă silnică și cinci ani degradare civică pentru complicitate la crima de înaltă trădare.

577
580

În baza decretului Nr.212/948, o condamnă și la confiscarea întregii averi.

Conf. art.101 c.p. condamnată ELENA CONSTANTIN, va executa pedeapsa cea mai gravă, adică 12 ani muncă silnică, cinci ani degradare civică și confiscarea averii.

În baza art.463 C.J.M., se compută prevenția dela 15 Ianuarie 1950.

În baza art.304, o obligă să plătească 500 lei cheltueli de judecată.

+

Cu unanimitate de voturi, făcînd aplicațiunea art.190, c.p. și art.157 cp., îl condamnă pe HERANT TOROSSIAN la 15 ani muncă silnică și cinci ani degradare civică, pentru crima de înaltă trădare.

Făcînd aplicațiunea Art.184, cp., comb. cu art.230 c.p. și art.157 c.p., îl mai condamnă la 10 ani muncă silnică și cinci ani degradare civică, pentru complicitate la crima de înaltă trădare.

În baza Decretului Nr.212/1948, îl condamnă la confiscarea averii.

Conf. art.101, c.p. condamnatul HERANT TOROSSIAN, va executa pedeapsa cea mai gravă, adică 15 ani muncă silnică și cinci ani degradare civică și confiscarea averii.

În baza art.340 al.1. C.J.M. îl obligă să plătească 500 lei cheltueli de judecată.

Făcînd aplicațiunea art. 101, c.p. și art.108, c.p., cînto-
pește pedeapsa de cinci ani închisoare corecțională, aplicată con-
damnatului prin sentința Nr.1244 din 7 aug. 1948, de Trib.Militar
București, în pedeapsa de 15 ani muncă silnică, cinci ani degrada-
re civică și confiscarea averii, aplicată de Tribunalul Suprem,
Colegiul Militar, Prin sentința Nr.49 din 14 aprilie 1954, ambele
hotărîri fiind definitive.

În baza art.463 C.J.M. compută detențiunea preventivă dela 23
martie 1948.

+

Cu unanimitate de voturi făcînd aplicațiunea art.191 cp. și
art.157 c.p. îl condamnă pe HARI BRAUNER la 12 ani muncă silnică și
cinci ani degradare civică, pentru crima de înaltă trădare.

Făcînd aplicațiunea art.184 cp. comb.cu art.230 cp. și art.157
cp., îl mai condamnă la 10 ani muncă silnică și 5 ani degradare civi-
că, pentru complicitate la crima de înaltă trădare.

• / •

578

Conf. Decretului Nr. 212/1948, al 11-lea, privind confiscarea
intregii averi.

Conf. art. 141, c.p. condamnatul HARI BRAUNER, se execută pe-
deapsa cea mai gravă, adică 12 ani muncă silnică și cinci ani de-
gradare civică și confiscarea averii.

În baza art. 304 al. I. C.J.M., îl obligă să plătească 500 lei
cheltueli de judecată.

În baza art. 463 C.J.M. compută detenția prev. dela 29 ia-
nuarie 1950.

NOTARAREA este definitivă

Dată și citită în ședință publică, astăzi 14 aprilie 1954.

PREȘEDINTE,

COLONEL,

ss. Moisescu Ilie.

Colonel DEMETER ALE.

MEMBRII: Colonel CIULEI IOAN.

JUDECATOR ASISTENT
Lt. Maj. de Justiție

BARÇA VASILE

Handwritten notes and signatures:
18.04.1954
...
...
...
...

579

ZILBER HERBERT

Dep. A. 40002 *c.

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

INVINUIT (MARTOR) Condamnatul ZILBER HERBERT, născut la 14 octombrie 1901 în Fg. Frumos-Lăși, fiul lui CAROL și ROZA (decedată), cu ultimul domiciliu în București str. Mionisile Lupa nr. 2, în prezent condamnat la 25 ani m.s. pentru crima de trădare de patrie.-

15 iunie 1955

Localitatea București

Interogatoriul a început la ora 8 min. 00

" s-a terminat " 13 min. 00

- . -

Întrebare: Atata cînd și în ce împrejurări l-ai cunoscut d-ta pe NAVODARU PETRU (FISCHER), precum și relațiile pe care le-ai avut cu acesta pînă la arestarea d-tale ?

Răspuns: În anul 1933 PETRU NAVODARU (FISCHER) a venit la Institutul de Conjectură din Bdul. Take Ionescu nr. 25, mi-a spus că este licențiat în drept, că este comunist și m-a rugat să-l angajez ca referent la institut.- I-am răspuns că mi-ar face plăcere să-l angajez, dar angajările le face numai secretarul general al Institutului, DAN PERIETIANU și i-am recomandat să caute pe cineva care să intervie pe lîngă acesta. Precizez că pînă la această dată nu l-am cunoscut și nici n-am auzit de dînsul.- Ulterior mi-a spus că aflase despre mine și despre funcția ce o aveam la Institut dela P.C.R.-

Ceva mai tîrziu NAVODARU mi-a spus că a intervenit la PERIETIANU prin zădă sa Ing. RESOVSKI și că PERIETIANU l-a angajat.- De atunci NAVODARU PETRU a devenit colaboratorul meu la Institutul de Conjectură și foarte bun prieten personal.-

În anul 1934 cînd MALAXA și PERIETIANU au hotărît să legionarizeze institutul de Conjectură, eu m-am opus și împreună cu alți

URMARE

colaboratori am hotarit sa-l distrugem, cu riscul de a ramine fara slujbe. PETRU NAVODARU a fost de acord cu mine si m-a ajutat.-

In 1935 am refacut Institutul de Conjuctura sub preşedinţia lui VINGIL MADGHEANU şi cu excluderea elementelor fasciste.- PETRU NAVODARU a intrat şi la noul institut ca referent şi a colaborat pînă la sfîrşitul anului 1940, cînd eu fiind silit să demisionez, institutul şi-a încetat activitatea.-

In tot intervalul 1933-1940 l-am văzut zilnic pe NAVODARU la institut şi de foarte multe ori la mine acasă, unde venea să mă viziteze. In 1941 NAVODARU a rugat pe MIHAIL COBĂRĂŞ, secretar general la Institutul de Conjuctură (fost) şi director al Asociaţiei Industriştilor din Petrol să-l angajeze ca funcţionar la această asociaţie.- Eu am intervenit pe lînga COBĂRĂŞ şi NAVODARU a fost angajat.- Din cite mi amintesc, el a lucrat la A.I.D.R. (Asociaţia de noi sus) pînă in 1943 cînd a fost silit să se ilegalizeze.-

In perioada 1941-1943 PETRU NAVODARU a venit de mai multe ori la mine acasă şi de citeva ori am fost eu la dînsul, la birou.- Apoi a fost o vreme - pînă la 23 august 1944 in care nu l-am mai văzut de loc, deoarece el era strict ilegal.- După 23 aug. 1944 am reluat relaţiile personale şi m-a rugat să intervin la Partid prin PATRASCANU ca să fie scos dela Apărarea Patriotică, unde lucra, şi trecut la Institutul de Conjuctură pe care-l refăcusem.-

Am făcut intervenţia cerută şi Partidul mi-a dat dispoziţia să-l angajez la Institutul de Conjuctură, ceea ce am şi făcut. NAVODARU a lucrat la noul institut de conjuctură pînă in februarie sau martie 1945, cînd mi-a spus planul lui de a înfiinţa editura de stat, avînd la bază întreprinderile STELIAN POPESCU şi m-a rugat să vorbesc cu PATRASCANU ca să-l numească administrator al acestor întreprinderi, care depindeau de Ministerul de Justiţie.- PATRASCANU l-a numit in funcţia cerută şi NAVODARU a plecat dela Inst. de Conjuctură. După aceea - dată am continuat am continuat relaţiile de prietenie cu NAVODARU insoa îl vedeam mult mai rar, deoarece el era foarte ocupat.-

După excluderea mea definitivă din Partid, in mai 1947 NAVODARU-PETRU a rupt caracua relaţiile cu mine

URMARE

adică, fără să le rupă definitiv, complet. - Nu-mi mai făcea vizite, nu mi chema la telefon, înca dacă treceau pe la biroul lui sau îl chemam eu la telefon, răspundea. În iarna 1947-1948 adică în lunile care au precedat arestarea mea, n-am avut nici un fel de relații cu dînsul. -

Pentru perioada 1933-Februarie 1948 menționez următoarele fapte mai semnificative în relațiile mele cu NAVODARU:

1.- În 1934 mi-a prezentat pe GOGU RADULESCU și ILIE CONSTANTINOVSCHI, conducători ai Frontului Studentesc Democrat cu care m-am împrietănit. -

2.- În 1935 NAVODARU mi-a propus să colaborez la revista "Era Nouă" și în acest scop m-a pus în legătură cu FORIS, pe care-l cunoșteam dinainte. -

3.- În 1938 l-a adus pe FORIS la mine acasă ca să discut cu dînsul terele lui TIMOV asupra României, el n-a participat la discuție, a plecat. -

4.- În 1939 mi-a cerut din partea partidului să scriu pentru presa ilegală. Am acceptat și am scris un prim articol asupra acordului germano-sovietic în care susțineam că partidele comuniste din țările capitaliste trebuie să continue tactica de front popular. NAVODARU mi-a comunicat ulterior că Partidul nu este de acord cu acest punct de vedere, deoarece războiul este un război inter-imperialist și nu mi-a mai cerut alt articol.

5.- În 1941 i-am cerut de cîteva ori să comunice Partidului ca să-i vrea munca de partid, dar mi-a dat un răspuns evasiv, echivalent cu un refuz. -

6.- În 1942-43 am avut legatură cu NAVODARU pentru activitate pe linia Ajutorului Roșu. I-am dat în cîteva rînduri sume mari de bani și l-am ținut la curent cu intervențiile pe care le făcea pentru aducerea în țară a deportaților dela Vapniarka. El este acela care mi-a comunicat că pot să-i vorbesc lui ALEXANDRU NEACU ministru de finanțe antonescian despre această chestiune. -

7.- Să menționez că în 1939 i-am dat lui NAVODARU 50.000 (cincizeci mii) lei pe care i-am luat dela NICOL GROSS, care pe acea vreme era un mare negustor, reprezentant de comerț (al industriei cehoslovace) la București. -

7.- În 1943 BRIDEL (MIRCEA BALANESCU) mi-a comunicat din partea partidului că NAVODARU informase forurile responsabile de partid că sînt trochist și mi-a cerut să lansez această chestiune. - L-am întrebat pe NAVODARU pe ce s-a bazat cînd a

URMARE

făcut această afirmație și mi-a răspuns că s-a bazat pe trei articole scrise de mine în ziarul "Prezentul" asupra proceselor dela Moscova. Am copiat aceste articole și i le-am pus în față. Jenat NAVODARU a recunoscut că s-a înșelat.-

8.- În 1942 NAVODARU mi-a propus să fac un curs de matematici pentru patru studenți evrei, printre care și sora lui LUIZA NAVODARU. Am acceptat și am ținut acest curs în 1942-1943, pentru LUIZA NAVODARU, BEATRICE LIFSIT (astăzi IOSINESCU), CAROL FRIDMAN (astăzi ARIE) și HANY ARIE.-

9.- În toamna anului 1944 i-am spus lui NAVODARU că am făcut cunoștința cu doi ofițeri americani MADISON și ROBERTS. Cu această ocazie i-au atras atenția asupra faptului că reacționarii români influențează pe membrii misiunii americane prin femei franceze și care știu limba engleză și regretam faptul că noi nu putem face același lucru.- NAVODARU mi-a sugerat să prezint lui MADISON și ROBERTS pe LUIZA NAVODARU și VERA GALIN care vorbesc foarte bine engleza. Am acceptat și i-am propus lui MADISON să invite la masă cele două persoane. MADISON a fost de acord și am transmis invitația prin NAVODARU, arătând că LUIZA NAVODARU să meargă la masă în ziua convenită.- Ulterior am aflat dela MADISON că masa a avut loc și mi-a dat a înțelege că ar dori să fie prima și ultima.- Nici NAVODARU PETERU, nici NAVODARU LUIZA sau VERA GALIN nu mi-au spus cum a decurs acea vizită și ca ce impresii s-au întrebat, de altfel nici nu i-am întrebat.-

10.- În 1945 NAVODARU PETERU mi-a dat a înțelege că este prieten cu PETEA și cunoaște relațiile mele cu dînsul, iar PETEA mi-a spus că NAVODARU i-a afirmat că eu sînt "un rău comunist".-

11.- După ce am fost exclus din partid, NAVODARU i-a spus lui NISON CONSTANTINESCU să mă utilizeze, dar acesta a refuzat, însă mi-a comunicat prin NAVODARU PETERU cererea de a-i face un comentariu asupra stabilizării.- La rugămintea lui NAVODARU am făcut acest comentariu, din care o parte a apărut în presa (august 1947). După această dată nu mi-a mai cerut și nu i-am cerut nici un fel de serviciu.-

12.- În vara anului 1946 NAVODARU PETERU mi-a spus că are un copil, sau așteapta să-i nască soția și n-are bani.- M-a întrebat dacă o întreprindere textilă, unde el avea relații ar putea obține un credit dela CEC, arătând că în urma acordării acestui credit, el să primească un comision.- I-am răspuns afirmativ și i-am promis sprîjinul meu. Ulterior, după ce întreprinderea respectivă a obținut creditul cerut, NAVODARU m-a mulțumit, spunînd-

URMARE

du-mi că pentru asta a obținut 30-32 monezi de aur.-

Întrebare: Arată d-ta dacă în afara de cele de mai sus, mai ai ceva de declarat în legătură cu PETRU NAVODARU și relațiile ce le-ai avut cu acesta ?

Răspuns: În toată perioada, din 1933 dela cunoștința noastră și pînă după excluderea mea din partid, am fost legat de NAVODARU printr-o caldă și profundă prietenie.- În afara de relațiile pur amicale și profesionale, am avut cu NAVODARU foarte multe discuții politice.- Este omul care-mi cunoștea cel mai bine gîndurile și i le cunoștea pe ale lui.- NAVODARU este caracterizat de un spirit profund partinic, chiar atunci cînd gîndește altfel decît partidul.-

NAVODARU PETRU are o gîră a spinării cam elastică. În raporturile cu mine era extrem de amical, dar asta nu-l împiedica să mă vorbească de rău în spate.-

După ce am citit prezentul proces verbal de întrebatori cu cuvînt cu cuvînt și am constatat că corespunde întru totul cu cele declarate de mine, îl scuzez.-

ANCHETATOR

SS/ ZILBER HERBERT

Cpt. Moraru Ghinca

Prezenta copie este conformă cu originalul, care a fost atașat la dosarul nr.40002 privind pe PATRASCANU LUCRETIU, ZILBER HERBERT și alții.-

ANCHETATOR,

DL/2 ex.

241/

583

535

PROCES-VERBAL DE INTEROGĂTOR

Condamnatul lavinuit (marior) ZILBER HERBERT, născut la 14 octombrie 1901 în Îp. Fornos - Fasi, fiul lui Corol și Rosa (decedată), cu ultimul domiciliu în București, str. Dionisie Lupu 2, în prezent condamnat la 25 ani m. s. pentru crima de trădare de patrie. —

13 iunie 1956

Localitatea București

Interogatoriul a început la ora 8 și — min

s-a terminat la ora 13 și — min

Intrebare: Brate când și în ce împrejurări l-ai cunoscut sta pe NĂVODARU PETRU (FISCHER), precum și relațiile pe care le-ai avut cu acesta până la arestarea stale.

Răspuns: În anul 1933 PETRU NĂVODARU (FISCHER) a venit la Institutul de Conjunctură din Bdul Tache Ionescu 23, mi-a spus că este licențiat în drept, că este comunist și m-a rugat să-l angajez ca referent la institut. I-am răspuns, că mi-ar face plăcere să-l angajez, dar angajările le face numai secretarul general al Institutului, DAN PERIȚEANU, și i-am recomandat să caute pe cineva care să intervie pe lângă acesta. Precizez că până la această dată nu l-am cunoscut și nici n-am auzit de dînsul. Ulterior mi-a spus că aflase despre mine și despre funcția ce o aveam la institut dela P.C.R.

Ceva mai târziu Năvodaru mi-a spus că a inter-
venit la Perițeanu prin ruda sa, ing. Resorochi și
că Perițeanu l-a angajat. De atunci Năvodaru Petru
a devenit colaboratorul meu la Institutul de con-

Semnătura

H. Zilber

Urmare, încheiura și foarte bun prieten personal.

În anul 1934, când Malaxa și Perșe erau au hotărât să legionarizeze Inst. de Conjunctură, eu m-am opus și împreună cu alți colaboratori am hotărât să lăsăm, cu riscul de a rămâne fără slujbe. Petru Năvodaru a fost de acord cu mine și m-a ajutat.

În 1935 am refăcut Institutul de Conjunctură sub președinția lui Virgil Madgearu și cu excluderea elementelor fasciste. Petru Năvodaru a intrat și la noul institut ca referent și a colaborat pînă la sfîrșitul anului 1940, când eu fiind silit să demisionez, institutul și-a încetat activitatea.

În tot intervalul 1933-1940 l-am văzut zilnic pe Năvodaru la Institut și de foarte multe ori la mine acasă, unde venea pe a mă vizita. În 1941 Năvodaru a rugat pe PLUTARCU COTARIU, secretar general la Institutul de Conjunctură (fost) și director al Asociației Industriștilor din Petrol, să-l angajeze ca funcționar la această asociație. Eu am intervenit pe lângă Cotariu și Năvodaru a fost angajat. Din cîte îmi amintesc, el a lucrat la A.I.P.R. (asociație domeniului) pînă în 1943, când a fost silit să se legalizeze.

În perioada 1941-1943 Petru Năvodaru a venit de mai multe ori la mine acasă și de cîteva ori am fost eu la dînsul, la birou. Apoi a fost o vreme - pînă la 23 august 1944 - în care nu l-am mai văzut de loc, deoarece el era strict ilegal. După 23 aug. 1944 am reluat relațiile personale și m-a rugat să intervin la Partidul prin Pătășcanu, ca să fie permis de la Apararea Patriotică, unde lucra, să treacă la Institutul de Conjunctură pe care-l refăcusem. -

Semnătura,
H. Zilber

584
588

Urmare: Am făcut intervenția cerută și Partidul mi-a
dat dispoziția să-l angajez la Institutul de Conjunctură,
ceiaș am și făcut. Navodaru a lucrat la acel institut
de conjunctură până în februarie sau martie 1945, când
mi-a spus planul lui de a înființa editura de stat,
având la bază întreprinderile Ștefan Popescu și m-a en-
gajat să vorbesc cu Patroscanu ca să-l numească conducător
al acestor întreprinderi, care depindeau de Ministe-
riul de Justiție. Patroscanu l-a numit în funcția cerută.
și Navodaru a plecat de la Inst. de Conjunctură. După
această dată am continuat relațiile de prietenie cu
Navodaru, însă îl vedeam mult mai rar, deoarece el
era foarte ocupat.

După excluderea mea definitivă din Partid, în mai
1947, Navodaru Petru a rupt oarecum relațiile cu mine,
adică, fără ca l-a rupt definitiv, complet: ~~nu~~ mi-a mai fo-
cea vizite, nu mă chema la telefon, însă dacă treceam
pe la biroul lui, sau îl cheamam eu la telefon, răspunde.
În iarna 1947-48, adică în lunile care au precedat re-
ntoarea mea n-am avut nici un fel de relație cu dînsul.

Pentru perioada 1933 - februarie 1948 menționez următoarele fapte semnificative în relațiile mele cu Navodaru:

1. În 1934 mi-a prezentat pe Gogu Rădulescu și Hie Constantinovschi, conducători ai Frontului Studențesc Democrat, cu care m-am împrietenit.
2. În 1936 Navodaru mi-a propus să colaborez la ziarul „Era Nouă” și în acest scop m-a pus în legătură cu Forș, pe care l-am cunoscut dinainte.
3. În 1938 l-a adus pe Forș la mine acasă, ca să discut cu dînsul tezele lui Timov asupra României; el n-a participat la discuție, a plecat.
4. În 1939 mi-a cerut din partea Partidului să

Semnătura
H. Biliu

Urmare: scris pentru presa ilegală. Am acceptat și am scris un prim articol asupra acordului germano-sovietic, în care sustineam că partidele comuniste din țară ca capitaliste trebuie să continue tactica de front popular. Năvodaru mi-a comunicat ulterior că Partidul mi-a fost de acord pe acest punct de vedere, deoarece războiul este un război inter-imperialist - și mi-a mai cerut alt articol.

5. În 1941 i-am cerut de câteva ori să comunice Partidului ca să înceapă munca de partid, dar mi-a dat un răspuns evaziv, echivalent cu un refuz.

6. În 1942-43 am avut legătura cu Năvodaru pentru activitate pe linia Apărării Răm. I-am dat în câteva rânduri sume mari de bani și i-am ținut la curent cu intervențiile pe care le făceam pentru aducerea în țară a deportaților dela Vapnarka. El este acela care mi-a comunicat că pot să-i vorbesc lui Alexandru NEAGU, ministrul de finanțe autohtone sau despre această chestiune.

În ce menționez că în 1939 i-am dat lui Năvodaru 50.000 (cruzețescii) lei, pe care i-am luat dela NICOL GROSS, care pe acea vreme era un mare negustor, reprezentant de comerț (al industriei cehoslovace) la București.

7. În 1943 BENDEL (MIRCEA BALANEȘCU) mi-a comunicat din partea Partidului că Năvodaru înformase formula responsabilă de partid că sunt trachisti și mi-a cerut să lămuresc această chestiune. L-am întrebat pe Năvodaru pe ce s-a bazat când a făcut această afirmație și mi-a răspuns că s-a bazat pe trei articole scrise de mine în țară. Prezentul asupra proceselor dela Moscova. Am copiat aceste articole și i le-am pus în față. Întat, Năvodaru a recunoscut

Observație: Fiecare pagină a procesului-verbal se iscălește de către invinuit sau martor iar ultima pagină și de către anchetator.

H. ZH

Urmare: cōs-a îngelat.

8. În 1942 Năvodaru mi-a propus să fac un curs de matematici pentru patru studenți evrei, printre cari și sora lui, Luiza Năvodaru. În acceptat și am ținut acest curs în 1942-1943 pentru: Luiza Năvodaru, Beatrice Lifșit (astăzi Iosifescu), Catlia Friedman (astăzi Arie) și Hary Arie.

9. În toamna anului 1944 i-am spus lui Năvodaru că am făcut cunoștință cu doi ofitieri americani, Madison și Roberts. Cu această ocazie i-am citat a-fecția asupra faptului că reacționarii români influențează pe membrii mișcării americane prin femei. Promovează și care știu limba engleză și regretam faptul că noi nu putem face același lucru. Năvodaru mi-a sugerat să prezint lui Madison și Roberts pe Luiza Năvodaru și Vera Călin, care vorbesc frântă bine engleză. Am acceptat și i-am propus lui Madison să invite la masă cele două persoane. Madison a fost de acord, și i-am transmis invitația prin Năvodaru, urmînd că Luiza Năvodaru și mearga la masă în ziua convenită. Ulterior am aflat de la Madison că masa a avut loc, și mi-a dat a înțelege că ar dori să fie prima și ultima. Nici Năvodaru Petru, nici Năvodaru Luiza sau Vera Călin nu mi-au spus cum a decurs acea vizită, și cu ce impresii s-au întors, de altfel nici nu i-am întrebat.

10. În 1945 Năvodaru Petru mi-a dat a înțelege că este prieten cu PETEA și cunoaște relațiile mele cu dinsul, iar Petea mi-a spus că Năvodaru i-a afirmat că eu sunt „unul pînă comunist.”

11. După ce am fost exclus din Partid, Năvodaru i-a propus lui Miron Constantinescu să mă utilizeze, dar acesta a refuzat, însă mi-a comu-

Semnătura

Il. H. H.

Urmare: cal prin Năvodan Petru cerea de a-i face un comentariu asupra stabilizării. La sugămintea lui Năvodan am făcut acest comentariu, din care o parte a apărut în presa (august 1947). După aceasta dată mi s-a mai cerut și nu l-am cerut nici un fel de serviciu.

12. În vara anului 1946 Năvodan Petru mi-a spus că are un copil, sau așteaptă să-i nască soția și n-are bani. M-a întrebat dacă o întreprindere textilă, unde el avea relații, ar putea obține un credit de la CEC, urmînd ca tu mi-ai acordă acest credit, el să primească un comision. I-am răspuns afirmativ și i-am promis prietenul meu. Ulterior, după ce întreprinderea respectivă a obținut creditul cerut, Năvodan mi-a multumit, spunîndu-mi că pentru asta a obținut 30-32 monezi de aur.

Întrebare: kată Ată, dacă în afara de cele de mai sus, mai ai ceva de declarat în legătură cu Petru Năvodan și relațiile ce le-ai avut cu acesta:

Răspuns: În toată perioada, din 1933, dela cunoștința noastră și pînă după excluderea mea din partid, am fost legat de Năvodan printr-o caldă și profundă prietenie. Înafară de relațiile pur amicale și profesionale, am avut cu Năvodan foarte multe discuții politice. Este omul care mi cunoaște cel mai bine gîndurile și i le cunosc pe ale lui. Năvodan este caracterizat de un spirit profund pontin, chiar atuncia cînd gîndeste altfel decît partidul.

Năvodan Petru are o gîră a exprimării cam elastică. În raporturile cu mine era extrem de amical, dar asta nu l împiedica să mă vorbească de rău în spate.

Observație: Fiecare pagină a procesului-verbal se iscălește de către invinuit sau martor iar ultima pagină și de către anchetator.

11. Zili

Urmare: După ce s-a citit prezentul proces verbal de
interogatori cu curiind și s-a constatat că co-
respunde într-un totul cu cele declarate de mine, îl semnez.

Anchorator

H. Filler

cap. lu. Iwan

Semnătura,

PROCES-VERBAL DE INTEROGATOR

Condamnatul

~~NAVODARU PETRE~~ ZILBER HERBERT,
născut la 14 oct. 1901 în Tr. Frumos Iași, fiul lui Carol și Roza (decedați) cu ultimul domiciliu în București str. Dionisie Lupu 2, în prezent condamnat la 25 ani m.s. pentru crima de trădare de patrie.

14 iunie 1956

București

Interogatoriul a început la ora 11 min -

s-a terminat la ora 16 min -

Intrebare: Precizează dta, ce a cunoscut NAVODARU PETRE despre legăturile dtele cu MADISON și ROBERTS? Vorbește amănunțit despre această chestiune.

Răspuns: În toamna anului 1944 i-am spus lui NAVODARU PETRE că am făcut cunoștință cu MADISON și ROBERTS, i-am spus că MADISON este evreu și sindicalist american, și un simpatizant al Partidului Comunist. De asemeni, i-am povestit cele auzite dela MADISON asupra modului cum reacționarii influențează misiunea militară americană prin femei. De pildă el (MADISON) avea convingerea că mișcarea noastră sindicală este numai pe hirtie, fără influență în masă. Ulterior i-am povestit lui NAVODARU că am aranjat o vizită a lui MADISON la C.G.M. unde acesta a avut o discuție cu conducătorii C.G.M.-ului și rezultatul favorabil al acestei vizite. Astfel i-am arătat cum se pot combate informațiile anticomuniste, date membrilor misiunii militare americane de către reacționari. În aceiaș vreme și în acelaș scop am aranjat cu NAVODARU vizita LUIZEI NAVODARU și a VEREI CALIN la MADISON și ROBERTS. NAVODARU știa că iau din cînd în cînd masa la MADISON și am impresia că odată, cînd MADISON a venit la institut să mă ia la masă, l-am prezentat lui NAVODARU. În zilele care au precedat 6 martie 1945, fiind bolnav în casă, am primit vizita lui MADISON și ROBERTS, care veniseră să mă întrebe dacă cred că vom avea un guvern GROZA. În oada mea mai erau HERANT TOROSIAN, SAUL OSIAS, HENRY (RICU) WALD și probabil NAVODARU PETRE, însă de acesta din urmă nu sînt sigur. După ce am luat legătura cu PETRA PETRESCU, acesta l-a informat probabil pe NAVODARU asupra relațiilor mele cu MADISON și cu dînsul, deoarece-

ce mi-a dat a înțelege în câteva rânduri că sint informatorul serviciului de informații la care lucra PETEA PETRESCU, pe lângă MADISON și ROBERTS. Asupra discuțiilor mele cu MADISON și ROBERTS nu l-am informat pe NAVODARU.

Intrebare: Cum anume "ți-a dat a înțelege" NAVODARU PETRE că dta ești informatorul lui P. PETRESCU pe lângă MADISON și ROBERTS?

Răspuns: În vara anului 1945 l-am întrebat pe NAVODARU dacă PETEA s-a lămurit asupra relațiilor mele cu MADISON și mi-a răspuns afirmativ. În vara anului 1946 când PETEA mi-a spus că s-a hotărât plecarea mea la Paris (cu delegația română la Conferința de Pace) i-am comunicat lui NAVODARU la telefon cu cine plec (CRISTU, CRISTUREANU și MIRCEA NICOLAE) la care acesta mi-a răspuns: "Plecă informațiile și contrainformațiile". Din acestea și din alte discuții asemănătoare am înțeles că el cunoaște dela PETEA relațiile mele cu acesta și cu MADISON.

Intrebare: Arată dta, dacă NAVODARU PETRE a avut legături cu MADISON și ROBERTS?

Răspuns: Legături de vizite sigur n-a avut. Sint sigur că NAVODARU n-a fost niciodată la MADISON acasă și nici MADISON la NAVODARU acasă și nici nu au avut vreo discuție în alt loc. Vag îmi amintesc că odată i-am prezentat pe unul altuia, pe stradă, la ieșirea dela Institutul de Conjunctură, dar nu sint sigur de aceasta.

De asemeni sint sigur că NAVODARU n-a avut nici un fel de relații cu ROBERTS.

Intrebare: Cine a recomandat pe NAVODARU LUIZA, sora lui PETRE NAVODARU și pe CALIN VERA lui MADISON?

Răspuns: Am arătat în declarația anterioară (de ieri 13 iunie 1956) cum s-a ajuns la vizita LUIZEI NAVODARU și a VERII CALIN la MADISON și ROBERTS. Nu știu însă dacă s-au prezentat singuri s-au le-a prezentat cineva.

Intrebare: Precizează încă odată, cu amănunte, cum au cunoscut LUIZA NAVODARU și VERA CALIN pe MADISON și ROBERTS.

Răspuns: Spre sfârșitul anului 1944 i-am spus lui NAVODARU PETRU că reacționarii români influențează în defavoarea mișcării muncitorești pe membrii misiunii militare americane prin femei frumoase, care știu limba engleză și care sint gata să întrețină relații intime cu aceștia și i-am arătat că ar fi bine dacă noi am putea prezenta acestora femei frumoase și care să știe cel puțin limba engleză, pentru ca prin ele să contrabalansăm influența

5889/
520

URMARE

reacționarilor.

NAVODARU mi-a sugerat ideea de a prezenta lui MADISON și ROBERTS pe LUIZA NAVODARU, sora sa și pe VERA CALIN. Am fost de acord cu această propunere și i-am comunicat lui MADISON că există două comuniste deștepte și care știu limba engleză și căroră le-ar face plăcere să steie de vorbă cu dînsul și ROBERTS și i-am propus să le invite la masă. MADISON a acceptat propunerea mea i-am dat numele LUIZEI NAVODARU și a VEREI CALIN și au fixat o zi în care acestea urmau să vină la masă.

Am comunicat acestea lui NAVODARU PETRU, care a aranjat vizita, cu cele două persoane. (LUIZA NAVODARU și VERA CALIN).

Întrebare: Însă înainte de vizita despre care dta vorbești mai sus - a LUIZEI NAVODARU și VEREI CALIN la MADISON și ROBERTS - acestea l-au cunoscut pe MADISON și ROBERTS?

Răspuns: Însă înainte de a-i fi vorbit eu lui MADISON de LUIZA NAVODARU și VERA CALIN, sînt absolut sigur că MADISON nu le cunoscuse și nici nu auzise măcar de numele lor.

Întrebare: Îți punem în vedere că LUIZA NAVODARU în declarațiile sale arată altfel lucrurile, în ce privește împrejurările în care s-a cunoscut cu MADISON și ROBERTS. Ce ai de spus în legătură cu aceasta?

Răspuns: Îmi mențin integral cele spuse mai sus și în deplină cunoștință de cauză afirm că în acest caz afirmațiile LUIZEI NAVODARU sînt fanteziste.

Întrebare: Ce cunoști dta despre legăturile LUIZEI NAVODARU și VEREI CALIN cu MADISON și ROBERTS, după ce aceștia s-au cunoscut?

Răspuns: Știu de la MADISON că, după ce LUIZA NAVODARU și VERA CALIN au luat masa cu dînsul și ROBERTS, nu s-au mai văzut. Mai mult MADISON mi-a dat a înțelege că această întîlnire urma să fie prima și ultima.

Întrebare: Și în această privință LUIZA NAVODARU arată lucrurile altfel, în declarațiile sale. Ce ai de spus?

Răspuns: Mențin integral cele spuse de mine mai sus. Nu pot crede că MADISON și NAVODARU PETRU mi-au ascuns alte întîlniri între MADISON și LUIZA NAVODARU.

Întrebare: Ce cunoaște PETRU NAVODARU despre întîlnirile LUIZEI NAVODARU și VEREI CALIN cu MADISON și ROBERTS?

Răspuns: Nu știu mai mult de cît am spus mai sus.

Întrebare: Precizează dta dacă ai mai avut legături cu

NAVODARU PETRU după excluderea din partid și în ce au constat acestea? Vorbește amănunțit despre aceasta.

Răspuns: În seara zilei de 8 aprilie 1947 am aflat că MIRON CONSTANTINESCU a anunțat în parlament că am fost exclus din partid. În aceeași seară am întrebat diferiți prieteni la telefon ce știau în legătură cu această afirmație. Printre aceștia era și NAVODARU PETRU, care mi-a răspuns că nu știe nimic și m-a sfătuit să mă adresez la Cadre. Peste câteva zile NAVODARU a venit la mine și mi-a spus că MIRIL adună declarații în legătură cu mine și că i s-a cerut o declarație amplă, deoarece era unul din cei care m-a cunoscut de aproape timp de 14 ani.

În ziua de 15 aprilie când I. RANGHET mi-a comunicat că am fost exclus din partid, i-am arătat lui NAVODARU motivarea excluderii așa cum mi-a dictat-o RANGHET, adică ca agent de siguranță. Apoi am plecat cu soția la Predeal și m-am întors la începutul lunii mai. Imediat după revenirea mea în București l-am chemat pe NAVODARU PETRU la mine acasă și i-am dat să citească cererea mea către Comisia Centrală de Control a Partidului. NAVODARU mi-a spus că e clar și m-a povăluit să am încredere în judecata Comisiei Centrale de Control. Tot atunci l-am rugat să-i comunice lui PETRA dorința mea de a-l vedea, spunându-i impresia mea, că PETRA se ferește de mine. NAVODARU mi-a răspuns că asta nu poate să fie adevărat și va aranja ca PETRA să vină la mine. Și-a ținut promisiunea și PETRA a venit la mine. În timpul cercetării cazului meu la Comisia Centrală de Control, l-am ținut în curent pe NAVODARU cu discuțiile pe care le aveam în fața acestui for. NAVODARU m-a încurajat, atrăgându-mi în special atenția asupra faptului că LIUBA CHISINEVSCHI, unul din membrii Comisiei, nu va face o nedreptate.

După excluderea mea definitivă din partid (20 mai 1947) nu-mi amintesc să-l fi văzut multă vreme pe NAVODARU, deoarece am lipsit din București. M-am întors în ziua de 7 august 1947 și am lucrat intens la Institutul de Conjunctură în vederea stabilizării. În ziua de 15 august 1947 l-am chemat pe NAVODARU acasă la mine și i-am arătat ce lucrasem. Acesta a apreciat în mod elogios cele citite. După câteva zile a venit la mine și mi-a relatat o discuție cu MIRON CONSTANTINESCU, căruia îi propusese să mă utilizeze ca expert economist. MIRON CONSTANTINESCU a refuzat, dar mi-a cerut prin NAVODARU să fac pentru presă un comentariu asupra stabilizării. La început am refuzat, dar la insistența lui NAVODARU am acceptat să-l fac, și i-am spus să vină a doua zi ca să ia textul. A doua zi a ve-

URMARE

nit și i-am predat comentariul cerut, din care o parte a apărut apoi în presă.

Spre sfârșitul lunii august 1947 am fost la dînsul la birou și i-am spus demersurile pe care le fac ca să-mi mențin catedra, dar NAVODARU a fost foarte rezervat.

În cursul lunii septembrie l-am chemat la telefon rugîndu-l să-mi intermedieze o întrevvedere cu PETRA. Mi-a răspuns sec, că nici el nu-l mai vede. De aici am dedus că NAVODARU nu vrea să rupă definitiv relațiile cu mine, dar nici nu mai vrea să le mențină în felul în care erau pînă la acea dată.

Spre sfârșitul anului 1947 am trecut pe la biroul lui NAVODARU, care mi-a spus că fusese în Norvegia pentru a lua în primire legația noastră din Cristiania (sau Oslo). Cu această ocazie mi-a arătat că i s-a propus să intre definitiv în diplomatie, dar că nu înțelege să părăsească țara tocmai în momentul cînd se începe construcția socialismului. Atunci sau ceva mai tîrziu mi-a vorbit entuziasmat de vizita lui DIMITROV în țară. După aceea nu l-am mai văzut pînă la arestarea mea.

Aceasta este totul în legătură cu relațiile mele cu NAVODARU PETRU după excluderea mea din partid și pînă la arestare.

Întrebare: Arată deci în legătură cu PETRU NAVODARU mai ai ceva de declarat în afară de cele declarate în procesele verbale de interogatoriu de ieri, 13 iunie și azi 14 iunie (cel de față)?

Răspuns: Nu, nu mai am nimic de adăugat.

Întrebare: În declarațiile d-tale din 17 Ianuarie 1953 și 6 februarie 1953, l-ai arătat pe PETRU NAVODARU ca trochist. Ce ai de spus în legătură cu aceasta?

Răspuns: Această afirmație a mea din declarațiile menționate este în întregime o născocire calomnioasă de-a mea, fără nici o umbră de adevăr. De cînd l-am cunoscut și pînă la arestarea mea NAVODARU în toate discuțiile avute cu mine și manifestările lui NAVODARU pe care le cunosc, el a apărut numai punctul de vedere partinic, atît în ceea ce privește problemele sovietice cît și cele din țările capitaliste.

Întrebare: În declarația de ieri, la sfîrșit, ai adăugat că PETRU NAVODARU "este partinic chiar cînd gîndește altfel". La ce te-ai referit cînd ai făcut această afirmație? Ce ai înțeles prin aceasta?

Răspuns: NAVODARU aplică linia Partidului pînă în cele

URMARE

mai mici detalii, chiar cînd atunci cînd în sufletul lui are îndoie-
li sau nu este de acord. Pentru viața publică a lui NAVODARU ideoc-
logie și linia Partidului sînt osătura care-l conturează exclusiv.

Întrebare: Revenind la LUIZA NAVODARU îți reamintim că
într-un proces verbal de interogatoriu din 2 aprilie 1953 ai arătat
lucrurile altfel decît în declarațiile d-tale de ieri și de azi. Ce
ai de spus în legătură cu aceasta?

Răspuns: Îmi amintesc perfect cele declarate la 2 aprilie
1953 în legătură cu LUIZA NAVODARU. Toate faptele relatate în acea
declarație sînt infame nîșeciri calomnioase din partea mea.

După ce am citit prezentul proces verbal de interoga-
toria cuvînt cu cuvînt și am constatat că corespunde întru totul
cu cele declarate de mine, îl semnez.

ANCHETATOR
șpt. G. Morar

ss/H. ZILBER

Conform cu originalul care se află
la dos. de anchetă Nr 40.002, privind
pe PATRASCANU LUCRETU, ZILBER HERBERT
și alții.

SE/2 ex.

204P

590
580 11

PROCES-VERBAL DE INTEROGATOR

Condamnatul ZILBER HERBERT, născut la 14 oct. 1901
învinuit (marior)
în Ig. Furnos-Fosii, fiul lui Carol și Roza (decedată), cu ultimul
domiliu în București, st. Dionisie Lupu 2, în prezent condamnat
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
la 25 ani m. s. pentru crima de trădare de patrie.

14 iunie 1956

Localitatea București.

Interogatoriul a început la ora 11 și — min

s-a terminat la ora 16 și — min

Intrebare: Prezentați-ne, ce vă cunoscuteți Năvodaru Petru
despre legăturile sale cu Madison și Roberts? Vor-
beste amănunțit despre această chestiune.

Răspuns: În toamna anului 1944 i-am spus lui Năvo-
daru Petru că am făcut cunoștință cu Madison și Roberts,
i-am spus că Madison este evreu și sindicalist american,
și un simpatizant al Partidului Comunist. De asemenea, i-am
povestit cele auzite de la Madison asupra modului
cum reacționarii influențează misiunea militară ameri-
cană prin femei. De pildă el (Madison) avea convingerea
că mișcarea noastră sindicală este numai pe hirtie, fără
influență în mase. Ulterior i-am povestit lui Năvodaru că
am aranjat o vizită a lui Madison la C.G.M., unde ace-
sta a avut o discuție cu conducătorii C.G.M.-ului și re-
zultatul favorabil al acestei vizite. Astfel i-am ară-
tat cum se pot combata informațiile anticomuniste, date
membrilor misiunii militare americane de către reac-
ționari. În aceeași premedie și în același scop am aran-

Semnătura,

H. Zilber

Urmare: jāt cu Năvodaru vizita lui George Năvodaru și a Verei Călin la Madison și Roberts. Năvodaru știa că iam din cind în cind masă la Madison și am impresia că oda-
ta, cind Madison a venit la Institut să mă ia la masă,
l-am prezentat lui Năvodaru. În zilele care am pre-
sedat 6 martie 1945, fiind bolnav în casă, am pri-
mit vizita lui Madison și Roberts, care veniseră să
mă întrebe dacă cred că vom avea un guvern Groza.
În odaia mea mai erau Herant Torossian, Saul Osiac,
Henry (Ric) Wald și probabil Năvodaru Petru, însă de
acesta din urmă nu sunt sigur. După ce am luat
legătura cu Petea Petrescu, acesta l-a informat pro-
babil pe Năvodaru asupra relațiilor mele cu Madison
și cu dinzul, deoarece mi-a dat să înțeleg în câteva
rînduri că sunt informatului serviciului de informații la
care lucra Petea Petrescu, pe lângă Madison și Roberts. A-
supra discuțiilor mele cu Madison și Roberts nu l-am
informat pe Năvodaru.

Întrebare: Cum anume "ți-a dat să înțelegi" Năvoda-
ru Petru, că sta este informatorul lui P. Petrescu pe lângă
Madison și Roberts?

Răspuns: În vara anului 1945 l-am întrebat pe
Năvodaru dacă Petea s-a lămurit asupra relațiilor
mele cu Madison și mi-a răspuns afirmativ. În
vara anului 1946 cind Petea mi-a spus că s-a hotă-
rit plecarea mea la Paris (cu delegație română la
Conferința de Pace), i-am comunicat lui Năvodaru la te-
lefon cu cine plec (Crista, Cristorescu și Mircea Ni-
colescu), la care acesta mi-a răspuns: "Plecă în-
formatule și contra informatule". Din aceasta și din
alte discuții asemănătoare am înțeles că el cunoaște

Semnătura,

H. Filbi

Urmare: dela Petre relatule mele cu acesta si cu Madison

Intrebare: Arata-ta, daca Novodorn Petru a avut legaturi cu Madison si Roberts?

Raspuns: Legaturi de vizite sigur u-a avut. Sunt sigur ca Novodorn u-a fost invitat la Madison peasa si aici Madison la Novodorn acasa si aici nu au avut vreo discutie in alt loc. Tag mi amintesc ca odata i-am prezentat pe unul altuia, pe strada, la rezerva delz Institutul de Conjunctura, dar nu sunt sigur de aceasta.

De asemenea sunt sigur ca Novodorn u-a avut un fel de relatie cu Roberts.

Intrebare: Cine a recomandat pe Novodorn Luiza, sora lui Petru Novodorn si pe Calin Vera lui Madison?

Raspuns: Am aratat in declaratia anterioara (de ieri 13 iunie 1956) cum s-a ajuns la vizita Luizei Novodorn si a Verei Calin la Madison si Roberts. Nu stiu insa daca s-au prezentat singuri sau li-a prezentat cineva.

Intrebare: Prezentat-o tu odata, au ramaneute, cum au cunoscut Luiza Novodorn si Vera Calin pe Madison si Roberts.

Raspuns: In prefrontal anului 1944 i-am spus lui Novodorn Petru ca reactionarii romini influenteaza in defavoarea miscarii muncitoresti pe membrii muzinii militare americane prin femei frumoase, care stiu limba engleza si care sunt gata sa retinuta relatia intima cu acestia si i-am aratat ca ar fi bine daca noi am putea prezenta acestora femei frumoase si care stie cel putin limba engleza, pentru ca prin ele sa contracabalansam influenta reactionarilor.

Novodorn Mi-a sugerat ideia de a prezenta lui Madison si Roberts pe Luiza Novodorn, sora sa si pe Vera Calin. Am fost de acord cu aceasta pro-

Semnatura,

H. Filler

Urmare: punere pe i-am, comunist lui Madison co' ciuta-
dous, comuniste deslepte si care stin linba engleza, si
ciorra le-ar face placere sa steie de vorba cu diinul
si Roberts si i-am propus sa le invite la masa. Madison
si acceptat propunerea mea, i-am dat numele Luiza
Navrodan si a Verei Calin si au fixat o zi in care acestia
urman sa vie la masa.

Am comunicat acestea lui Navrodan Petru, care
sa aranjat vizita, cu cele doua persoane (Luiza Nav-
rodan si Vera Calin)

Intrebare: Inainte de vizita despre care ste vorba
mai sus - a lui Navrodan si Verei Calin la Madison si
Roberts - acestia l-au cunoscut pe Madison si Roberts?

Raspuns: Inainte de a-i fi vorbit cu lui Madison
de Luiza Navrodan si Vera Calin, sunt absolut sigur ca
Madison nu le cunoscuse si nici nu au fise macar de
numele lor.

Intrebare: Uti puneu in vedere ca Luiza Navrodan in
declaratiile sale arata altfel lucrurile, in ce priveste
impjurarile in care s-a cunoscut cu Madison si Ro-
berts. Ce ai de spus in legatura cu aceasta?

Raspuns: Imi mentin integral cele spuse mai
sus si in deplina cunostinta de cauza afirm ca in acest
caz afirmatiile Luizei Navrodan sunt falseziste.

Intrebare: Ce cunosti ste despre legaturile Luizei
Navrodan si Verei Calin cu Madison si Roberts, dupa
ce acestia s-au cunoscut?

Raspuns: Ilin dela Madison co' dupa ce Luiza Na-
vrodan si Vera Calin au luat masa cu diinul si Roberts,
nu s-au mai vazut. Ular mult Madison m-a dat
sa lutez co' aceasta intrebare urma sa fie prima si

Observatie: Fiecare pagină a procesului-verbal se iscălește de către invinuit sau martor iar
ultima pagină și de către anchetator.

H. Hiller

Urmare: ultima.

Intrebare: Si in aceasta privinta Luiza Navodaru arata lucrurile astfel, in declaratiile sale. Ce ai de spus? 591

Raspuns: Mentin integral cele spuse de mine mai sus. Nu pot crede ca Vladimir si Navodaru Petru mi-au pascuns vete Intelmii in fața Vladimir si Luiza Navodaru.

Intrebare: Ce cunoaste Petru Navodaru despre Intelmii Luizei Navodaru si Verei Călin cu Vladimir si Roberts?

Raspuns: Nu știu mai mult de cât am spus mai sus.

Intrebare: Precizati ată dăcă a mai avut legături cu Navodaru Petru după excluderea State din partid si în ce au constatat acestea? Vorbeste amănunțit despre aceasta.

Raspuns: In seara zilei de 8 aprilie 1941 am aflat că Mircea Constantinescu a anunțat în parlament că am fost exclus din partid. In aceeași seară am intrat diferit prietenii la telefon ce țiam în legătură cu această afirmație. Printre aceștia era si Navodaru Petru, care mi-a răspuns că mi s'ia scris si mi-a oferit să mă adresez la Cadre. Peste câteva zile Navodaru a venit la mine si mi-a spus că Mircea aduna declarații în legătură cu mine si că i s'a cerut o declarație amplă, deoarece era unul din cei care m-a cunoscut de aproape timp de 14 ani.

In ziua de 15 aprilie când I. Ronghet mi-a comunicat că am fost exclus din partid, i-am arătat lui Navodaru motivarea excluderii așa cum mi-a dictat-o Ronghet, adică, ca agent de siguranță. Apoi am plecat cu soția la Predeal si m-am întors la începutul lunii mai. Imediat după revenirea mea în București l-am chemat pe Navodaru Petru la mine acasă si i-am dat să citească cererea mea către Comisia Centrală de Control a Partidului. Navodaru mi-a spus că e clar.

Semnătura,

H. I. Ionescu

Urmare: Mi s-a povărit pot am încerca în judecata Comisiei Centrale de Control. Tatăl atunci l-a rugat să-i comunice lui Petea dorința mea de a-l vedea, spunându-mi impresia mea, că Petea se fuge de mine. Noi doi am răspuns că asta nu poate să fie adevărat și rămasem ca Petea să vină la mine. Și-a ținut promisiunea și Petea a venit la mine. În timpul cercetării cauzii mele la Comisia Centrală de Control, l-am ținut în curent pe Năvodorn cu discuțiile pe care le aveam în fața acestui for. Năvodorn m-a încurajat, atârându-mi în special valența asupra faptului că Luce Chigirneviichi, unul din membrii Comisiei, nu va face o nedreptate.

După excluderea mea definitivă din partid (20 mai 1947) m-am amintesc că l-am vizitat multă vreme pe Năvodorn, deoarece am lipsit din București. M-am întors în ziua de 7 august 1947 și am lucrat intens la Institutul de Conjunctură în vederea stabilizării. În ziua de 15 august 1947 l-am chemat pe Năvodorn acasă la mine și i-am arătat ce lucrasem. Acesta a apreciat în mod elocvent cele citite. După câteva zile a venit la mine și mi-a relatat o discuție cu Miron Constantinescu, căruia îi propusese să mă utilizeze ca expert economist. Miron Constantinescu a refuzat, dar mi-a cerut prin Năvodorn să fac pentru presă un comentariu asupra stabilizării. La început am refuzat, dar la insistența lui Năvodorn am acceptat să-l fac, și i-am spus să vină a doua zi ca să ia textul. A doua zi a venit și i-am predat comentariul cerut, din care o parte a apărut apoi în presă.

Spe cîrșitul lunii august 1947 am fost la

Observație: Fiecare pagină a procesului-verbal se iscălește de către invinuit sau martor iar ultima pagină și de către anchetator.

H. Zilber

Urmare: dintr-un loc și-au spus demersurile pe care le fac ca să-mi mențin catedra, dar Năvodaru a fost foarte rezervat. 544
593.

În cursul lunii septembrie l-am chemat la telefon rugându-l să-mi intermedieze o intervedere cu Pelea. Mi-a răspuns pece, că aici e mai bine să vede. De aici am dedus că Năvodaru mi-a spus să nu mă depun definitiv relațiile cumine, dar aici un mai vrea să le mențină în felul în care erau pînă la acea dată.

Într-o zi din anul 1947 am trecut pe la biroul lui Năvodaru, care mi-a spus că fusese în Norvegia pentru a lua în primire legatia noastră din Cristiania (sau Oslo). Cu această ocazie mi-a arătat că i s-a propus să rîde definitiv în diplomatie, dar că nu înțelege să părăsească țara tocmai în momentul cînd se începe construcția socialismului. - Atunci sau ceva mai tîrziu mi-a vorbit entuziasmat de vizita lui Dimitroff în țară. După aceea mi l-am mai răguit pînă la arestarea mea.

Aceasta este totul în legătura cu relațiile mele cu Năvodaru pînă după excluderea mea din partid și pînă la arestare.

Întrebare: Arată dacă în legătura cu Petru Năvodaru mai ai ceva de declarat în afară de cele declarate în procesele verbale de interogatoriu de ieri, 13 iunie și azi 14 iunie (cel de față)?

Răspuns: Nu, nu mai am nimic de adăugat.

Întrebare: În declarațiile Stale din 17 ianuarie 1953 și 6 februarie 1953, l-ai arătat pe Petru Năvodaru ca trădător. Ce ai de spus în legătura cu aceasta?

Răspuns: Aceasta a fost o decizie a mea din declarațiile menționate este în întregime o născocire ca

Semnătura,

H. Filber

Urmare: Comisarul de a mea, fără nicio urmă de adăvăr, de când l-am cunoscut și pînă la arestarea mea, Novodan în toate discuțiile avute cu mine și manifestările lui Novodan pe care le cunosc, el a apărut numai punctul de vedere partinic, alături de cerințe purtătoare de probleme sovietice și pe cele din fașla capitaliste.

Întrebare: În declarația de ieri, la spîrit, ai adăugat că Petre Novodan „este partinic chiar cînd gîndește altfel”. La ce te-ai referit cînd a făcut aceasta afirmația? Ce ai înțeles pînă aceasta?

Răspuns: Novodan aparține Cîrui Partidului pînă în cele mai mici detalii, chiar cînd atunci cînd în sufletul lui are îndoieli sau nu este de acord. Pentru viața publică a lui Novodan ideologia și linia Partidului sunt esențiale care îl conturează exclusiv.

Întrebare: Revinînd la Luiza Novodan, îți reamintim că într-un proces verbal de interogatoriu din 2 aprilie 1953 ai arătat lucrurile astfel decît în declarațiile date de ieri și de azi. Ce ai de spus în legătură cu aceasta?

Răspuns: Îmi amintesc perfect cele declarate la 2 aprilie 1953 în legătură cu Luiza Novodan. Toate faptele relatate în acea declarație sunt înfapt adevărate și calomnioase din partea mea.

Deoarece am cîștigat prezentul proces verbal de interogatoriu cîștigînd cu cîștig și am constatat că corespunde tuturor faptelor cu cele declarate de mine, îl scuz.

Anchetator

et. p. Duran

H. E. E. E.